

Джон Грішем

ФІРМА

Бестселер №1 за версією *The New York Times*

ДЖОН ГРІШЕМ

ФІРМА

Переклад з англійської Анжели Асман

КМБУКС
видавнича група

УДК 821.111
ББК 84.4 США
Г 85

Переклад з англійської Анжели Асман

John Grisham

The Firm

Грішем Дж.

Г 85 Фірма : Роман / Джон Грішем ; Пер. англ. А. Асман. —
К. : Видавнича група КМ-БУКС, 2017. — 528 с.

ISBN 978-617-7498-87-1

Погодившись працювати в юридичній фірмі «Бендіні, Ламберт і Лок» у Мемфісі, Мітч Макдір не сумнівався: він та його вродлива дружина Еббі на правильному шляху. Фірма орендувала для молодого юриста BMW, виплатила його кредит на навчання, організувала вигідну позику, найняла для подружжя дизайнера. Та Мітччу слід було не забувати те, що вже за своїх його брат Рей, який відбуває п'ятнадцятирічний термін у в'язниці в Теннесі: за все доведеться платити. До фірми уважно придивляється ФБР і теж робить Макдіру пропозицію про співпрацю. Тепер він опиняється поміж двох вогнів — і мусить зробити вибір, якщо хоче вижити.

УДК 821.111
ББК 84.4 США

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, whether electronic, mechanical, photocopying, recording or other kind, without the prior permission in writing of the owners.

Усі права застережено. жодну частину цієї публікації не можна відтворювати, зберігати в системі пошуку інформації чи передавати в будь-якій формі будь-яким способом — електронним, механічним, ксерокопіюванням або іншим способом — без попереднього письмового дозволу власника.

ISBN ISBN 978-617-7498-87-1

© John Grisham, 2009
© Асман А., переклад, 2017
© ТОВ «Видавнича група
«КМ-БУКС», 2017

1

Олівер Ламберт, керівник фірми, всоте вчитувався у резюме та все не знаходив у тому Мітчелі І. Мак-Дірі нічого, що б йому не сподобалося, принаймні на папері. Розумний, амбітний, на вигляд теж нічого. А ще той був голодний: з таким походженням мусив бути. Одружений — обов'язкова умова для роботи у них, — ще жодного разу до фірми не приймали неодруженого юриста; а ще тут косо позирали на розлучених, ловеласів та пияків. У контракті був навіть пункт про проходження тесту на наркотики. Він мав ступінь з бухгалтерської справи, екзамен здав з першого разу, пред'явив диплом юриста-податківця; і це стало вирішальним при наймі на роботу у фірмі, пов'язаній із податками. Білий — у фірму не беруть чорношкірих. Досягти такого вдається завдяки секретності й корпоративності, і ще тому, що фірма не публікувала оголошень про пошук кандидатів на посади. От інші фірми мали таку практику і кольорових теж наймали. А фірма ж, наймаючи людей вибірково, залишається білою, мов лілея. До того ж вона розташована не де-небудь, а в Мемфісі, освіченим же кольоровим кортить потрапити до Нью-Йорка, Вашингтона, або ж Чикаго. А ще Мак-Дір — чоловік, у фірмі немає жінок. Лише раз було допущено помилку, в середині сімдесятих років. Тоді на роботу найняли одну блискучу випускницю Гарварда. З'ясувалося, вона, хоч і жінка, та в податках була просто асом; у фірмі

вона пропрацювала чотири буремні роки і загинула в автокатастрофі.

Так-так, на папері все ніби непогано. Це їхній найкращий кандидат. Та фактично інших перспектив цього року й не було. Список претендентів короткий. Або Мак-Дір, або ніхто.

Ройс Мак-Найт, старший компаньйон, керівник фірми, уважно проглянув досьє з написом «Мітчел Мак-Дір — Гарвард». Досьє було завтовшки з дюйм, надруковане дрібним шрифтом, кілька світлин теж долучили, а підготували його колишні співробітники ЦРУ, які тепер працювали у приватній детективній агенції у Бетезді. Сама агенція була клієнтом їхньої фірми і раз на рік безоплатно надавала їм подібні конфіденційні послуги. Вони запевняли, що їм нескладно понишпорити, повишукувати щось про студентів-юристів, які й гадки про те не мали. Так, наприклад, дізналися, що Мак-Дір волів би з північного сходу переїхати в інші краї, про те, що йому надійшли три пропозиції про працевлаштування: дві з Нью-Йорка, одна з Чикаго, і що найвищий запропонований оклад становив 76 000 доларів на рік, а найнижчий — 68 000 доларів. Він користувався попитом. На другому курсі навчання під час іспиту з гарантійних зобов'язань мав можливість списати, та нею не скористався, а іспит здав найкраще у групі. Два місяці тому на вечірці в коледжі він відмовився від запропонованого кокаїну, і коли присутні заходилися його нюхати, він просто звідти поїхав. Часом дозволяв собі лиш бокал пива. Спиртне дорого коштувало, а грошей у нього катма — мав заборгованість (23 000 доларів студентської позики). Він був голодним.

Ще раз погортавши досьє, Ройс Мак-Найт усміхнувся. Цей хлопець був їхньою людиною.

Ламару Квіну вже виповнилося тридцять два роки, однак він ще не став повноправним компаньйоном. Сюди його сьогодні покликали для того, щоб своїм молодечим виглядом

і діями він підтримав відповідний імідж фірми «Бендіні, Ламберт і Лок», яка і справді була молодою, адже більшість її партнерів ішли у відставку хто ледь після п'ятдесяти, а хто й ще раніше — і в грошах прямо-таки купалися. Він обов'язково стане компаньйоном. Йому вже гарантовано до кінця життя щорічний дохід, виражений шестизначною цифрою, тож тепер можна й насолодитися розкішшю зшитих на замовлення костюмів вартістю тисяча двісті доларів, які так гарно облягають його високу атлетичну фігуру. Він безтурботно пройшовся готельним номером, ціна якого становила тисячу доларів на добу, налив собі кави без кофеїну. Поглянув на годинник. Перевів погляд на двох компаньйонів, що сиділи під вікнами за столом для засідань.

Рівно о пів на третю у двері постукали. Ламар поглянув на чоловіків, ті сховали резюме та досьє до розкритого кейса. Усі потяглися по свої піджаки. Ламар застібнув свій на верхній гудзик і відчинив двері.

— Мітчел Мак-Дір? — запитав він, усміхаючись якнайширше і подаючи руку для привітання.

— Так.

Вони енергійно потисли руки.

— Радий з вами познайомитися, Мітчеле. Я Ламар Квін.

— Дуже приємно. Прошу, називайте мене Мітч. — Він увійшов до кімнати й швидким поглядом окинув просторий номер.

— Гарзд, Мітчю.

Поклавши руку гостеві на плече, Ламар підвів його до столу, партнери теж відрекомендувалися. Розмовляли з ним надзвичайно тепло й сердечно. Запропонували каву, тоді воду. Усі сіли за блискучий стіл із червоного дерева і далі обмінювалися люб'язностями. Мак-Дір розстебнув плаща, схрестив ноги. У пошуках роботи він уже почувався ветераном. А ще зрозумів, що потрібен цим людям. Можна було розслабитися.

Маючи про запас три пропозиції від найпрестижніших фірм у країні, він уже не відчував гострої потреби у цій співбесіді, у цій фірмі. Тож може собі дозволити хоч трохи самовпевненості. Та й приїхав він сюди швидше просто з цікавості. А ще дуже хотілося теплої погоди.

Олівер Ламберт, директор фірми, поклав лікті на стіл, по-сунувся вперед, тим самим узявши на себе ініціативу у співбесіді. Був говірким, умілим співрозмовником, мав м'який, майже професійний баритон. У шістдесят один рік він вважався дідусем фірми і свій час здебільшого присвячував врівноваженню виявів непомірного честолюбства окремих юристів, можливо, найбагатших у країні. Він був добрим порадиником — до нього завжди зверталася молодь. Містер Ламберт і наймом персоналу займався, тож саме від нього нині залежала доля Мітчела І. Мак-Діра.

— Ви вже, певно, стомилися від співбесід? — запитав Олівер Ламберт.

— Не дуже. Без цього не обійдешся.

Усі йому підтакнули: це правда. Неначе лиш учора вони проходили співбесіди, подавали резюме і холонули зі страху — ану ж як не знайдуть роботи, і виявиться, що три роки поту й зубріння підуть коту під хвіст? Так, вони добре розуміли його стан, та то нічого.

— Можна вам поставити запитання? — запитав Мітч.

— Звичайно.

— Звісно.

— Будь-яке.

— Чому співбесіда проводиться у цьому готельному номері? Інші фірми їх проводили в університетському містечку через бюро працевлаштування.

— Гарне запитання.

Троє кивнули й обмінялися поглядами — так, гарне запитання.

ФІРМА

— Мабуть, я спробую вам відповісти, Мітчю, — слово взяв Ройс Мак-Найт, управитель. — Для цього потрібно збагнути, що ж таке наша фірма. Ми особливі, і цим пишаємося. У штаті працює сорок один юрист, тож порівняно з іншими, наша фірма невелика. Багатьох на роботу не приймаємо — одного на два роки, десь так. У нас найвища зарплатня по країні, та й надбавки теж. І я не перебільшую. Тому ми перебірливі. І свій вибір ми зупинили на вас. Лист, що його ви отримали минулого місяця, був вам надісланий після того, як ми переглянули кандидатури більше ніж двох тисяч випускників найкращих юридичних шкіл. Лише одному вам було надіслано такого листа. Ми публічно не даємо оголошення про вакансії і не приймаємо заявок. Ми діємо помірковано і маємо власний стиль. Ось така наша відповідь на запитання.

— Дякую, доволі вичерпна відповідь. А на чому спеціалізується фірма?

— Податки. Певні види цінних паперів, нерухомість, банківська справа, та на вісімдесят відсотків — це податки. Тому ми так прагнули зустрічі з вами, Мітчю. У питанні податків у вас надзвичайні знання.

— А чому ви пішли навчатися у Західний Кентуккі? — поцікавився Ламар Квін.

— Це просто. Як платню за навчання мені запропонували грати у футбол за університетську команду. Інакше я би не навчався — коледж був для мене недоступний.

— Розкажіть про свою родину.

— Невже це так важливо?

— Це дуже для нас важливо, Мітчю, — душевно мовив Ройс Мак-Найт.

«Всі вони таке кажуть», — подумав Мак-Дір.

— Ну, гаразд. Мій батько загинув під завалом у вугільній шахті, мені тоді було сім років. Мати знову вийшла заміж

і проживає у Флориді. Я мав двох братів. Расті загинув у В'єтнамі. Другого брата звать Рей Мак-Дір.

— І де він?

— Пробачте, але це не ваша справа.

Він виклично подивився, ніби вже приготувався до бійки. У досьє про брата не було нічого.

— Ну, вибачте, — співчутливо мовив управляючий.

— Мітч, фірма розташована у Мемфісі, — сказав Ламар. — Вас це не хвилює?

— Ні, зовсім ні. Я не люблю холод.

— Бували коли-небудь там?

— Ні.

— Тож побуваєте, і вже скоро. Вам там сподобається.

Мітч усміхнувся, кивнув, підігруючи. Невже вони серйозно? Як це він може обрати маленьку фірму в маленькому містечку, коли на нього чекає Волл-стріт?

— Які у вас були успіхи на заняттях?

— Я входив до першої п'ятірки, — так, він був з-поміж п'яти найкращих, а не просто у складі п'яти відсотків кращих.

О, цю відповідь добре зрозуміли всі троє: п'ятеро найкращих із трьох сотень. Міг би й додати: він третій, так близько до найпершого, та промовчав. Ці люди, з якими він розмовляв, закінчили виші не такого рангу — Чиказький, Колумбійський, Вандербільта — він вже знав це після побіжного перегляду юридичного довідника Мартиндейла-Габела. Знав, що навчанням не дуже цікавитимуться.

— А чому ви обрали Гарвард?

— Насправді Гарвард обрав мене. Я подав документи до кількох вишів, на навчання мене брали всі. Та у Гарварді запропонували кращу фінансову підтримку. І ще, я вважав і тоді, і тепер, що в Гарварді найкраща юридична школа.

ФІРМА

— Бачу, Мітчу, справи у вас тут непогані, — задоволено переглядав резюме містер Ламберт. Досьє лежало у кейсі, схованому під столом.

— Дякую. Я старався.

— У вас найвищі результати з дисциплін оподаткування і цінних паперів.

— Так, це мене найбільше цікавить.

— Ми переглянули ваші творчі роботи, чудово.

— Дякую. Мені подобається проводити дослідження.

Він явно збрехав, однак усі кивнули і прийняли його відповідь. Так, то був ритуал. Дійсно, жоден студент чи юрист при здоровому глузді не отримує анінайменшого задоволення від дослідження у галузі фінансів, однак кожен перспективний правознавець виплекав у собі любов до бібліотеки.

— Розкажіть нам про дружину, — майже боязко попросив Ройс Мак-Найт. Вони вже підготувалися до нового опору, та запитання було стандартним для будь-якої організації — не вимагало викладення сокровених таємниць.

— Її звати Еббі. В університеті Західного Кентуккі вона отримала ступінь з дошкільної освіти. Ми закінчили навчання одночасно й одразу ж побралися — наступного тижня. Останні три роки вона працює в приватному дитсадку неподалік од Бостонського коледжу.

— І як ваш шлюб...

— Ми дуже щасливі. За стільки років навчання вже добре вивчили одне одного.

— А у футбольній команді ви грали на якій позиції? — Ламар спрямував бесіду в менш делікатне русло.

— Захисником. Мені доводилося дуже багато часу проводити на полі, поки я не пошкодив коліно в останній грі за університет. Наша команда з Західного Кентуккі — єдина, яка не здає своїх позицій. Я грав чотири роки поспіль, починав із юніорської команди. Та от коліно добре й досі не зажило.

— І як же вам вдалося бути відмінником, та ще й грати футбол?

— На першому місці в мене завжди були підручники.

— А я щось не уявляю, щоб коледж в Кентуккі був одним із найкращих, — пирхнув Ламар і дурнувато всміхнувся, правда, одразу про те й пожалкував. Ламберт і Мак-Найт насупилися — явно збентежені його хибою.

— Не гірший за університет Канзасу, — відповів Мітч. Вони завмерли — усі завмерли — здивовано перезирнулися. Цей Мак-Дір знав, що Ламар Квін закінчив коледж у Канзасі. Вони ж ніколи не зустрічалися, і хто саме з фірми з ним проводитиме співбесіду знати Мак-Дір теж не міг, — і все одно він знав! Видно, зазирнув до довідника Мартиндейла-Габела та все вирахував. Це ж треба — перечитати біографічні дані всіх сорока одного співробітника фірми, а при зустрічі згадати, що єдиний лиш Ламар Квін навчався у Канзасі. Оце так! Вони й справді були приголомшені.

— Перепрошую, я не мав того говорити, — вибачився Ламар.

— Пусте, — Мітч по-дружньому всміхнувся. Мовляв, усе те дрібниці.

Олівер Ламберт прокашлявся. Час було продовжити розмову.

— Мітчу, у фірмі не схвалюють пияків та донжуанів. Хоча ми й не пуритани, та бізнес понад усе. Ми і за славою не жене-мося, однак працюємо багато. І гроші гарні заробляємо.

— Ну все, що ви говорите, мені підходить.

— Фірма має право перевіряти співробітників на наркотики.

— Я не вживаю наркотиків.

— Це добре. Які ваші релігійні погляди?

— Методистська церква.

— Гаразд. У фірмі є прихильники різних віросповідань — католики, баптисти, прихожани єпископальної церкви. Це

справа кожного, але ми маємо знати. Нам потрібна стабільна родина. Коли юристи щасливі, вони продуктивніше працюють. Тому ми й ставимо такі запитання.

Мітч усміхнувся й кивнув. Таке він уже чув, і не раз.

Трійця обмінялася поглядами, тоді знову зосередилася на Мітчеві. Отже, бесіда досягла певної точки, коли претендентові вже самому дозволялося поставити одне-два ввічливі запитання. Мітч змінив позу — перехрестив ноги. Головне питання — це гроші — він мав порівняти запропоновані суми. Якщо його платня буде нижчою, ніж в іншій фірмі, тоді — будьте, джентльмени, радий був зустрітися. Ну а якщо сума здасться привабливою, то відтак уже обговоримо з вами і родину, й шлюб, і футбол, і релігію. Він мав досвід таких бесід, знав: уникатимуть прямих відповідей, аж поки стане всім незручно, та очевидно, що говоритимуть про що завгодно, тільки не про гроші. А нумо для початку легше запитання.

— З чого мені доведеться починати?

Закивали — запитання сподобалося. Ламберт із Мак-Найтом поглянули на Ламара — відповідь за ним.

— У нас ви пройдете щось на кшталт дворічного стажування, хоча ми це називаємо інакше. Відвідуватимете семінари в різних куточках країни. Вам ще багато чому треба навчитися. Наступної зими два тижні проведете у Вашингтоні, в інституті податків. Фірма пишається своїми професіоналами, тому для всіх співробітників навчання є обов'язковим. Якщо ви захочете захистити дисертацію з дисципліни податків, ми заплатимо за ваші витрати. Що ж до юридичної практики, то в перші два роки на цікаве не сподівайтесь. Ваша робота — папери й усе інше, настільки ж нудне. Та вам платитимуть гарно.

— Скільки?

Ламар глянув на Ройса Мак-Найта, який не зводив погляду з Мітча.

— Ми обговоримо фінансові питання та бонуси, коли ви приїдете у Мемфіс.

— Я маю знати хоча б приблизну цифру, інакше до Мемфіса я можу й не доїхати, — сказав це з трохи зверхньою посмішкою, однак м'яко. Він розмовляв як людина, що вже мала три пропозиції.

Партнери всміхнулися. Першим заговорив Ламберт.

— Гарзд, основний оклад у перший рік роботи — вісімдесят тисяч доларів плюс преміальні. Вісімдесят п'ять тисяч наступного року, плюс преміальні. Низьковідсоткова позика на придбання будинку. Членство у двох клубах. І новий «БМВ». Колір автомобіля виберете самі, звісно.

Погляди трійці прикипіли до його вуст — стискав їх, а м'язи діяли супроти волі: він не міг стримати усміх. Аж форкнув.

— Це просто неймовірно, — промурмотів Мітч. Вісімдесят тисяч у Мемфісі — це було все одно, що сто двадцять тисяч у Нью-Йорку. І що той іще сказав — «БМВ»?! Його «мазда» намотала вже десь із мільйон миль і якийсь час стояла на приколі, чекала, поки він назбирає грошей на новий стартер.

— І додатково ще певні пільги — про них ми з вами з радістю побалакаємо в Мемфісі.

Враз неймовірно захотілося побувати в Мемфісі. Там же, здається і річка якась є?

Нарешті вдалося вгамувати усміх і трохи опанувати себе. Строго й поважно поглянувши на Олівера Ламберта, наче й забувши про гроші, будинок та «БМВ», він сказав:

— Розкажіть про вашу фірму.

— У нас працює сорок один юрист. В перерахунку на одного працівника ми маємо дохід набагато більший, ніж будь-яка інша фірма такого рівня, а також більші, найкрупніші фірми в країні. Ми надаємо послуги лише заможним клієнтам — корпораціям, банкам і багатіям, які без нарікань здатні

викладати великі гроші. Ми спеціалізуємося на міжнародному оподаткуванні, що доволі цікаво і прибутково. Ми ведемо справи тільки з тими, хто спроможний платити.

— За який час співробітник може стати компаньйоном?

— В середньому за десять років, і це десять років нелегкої праці. У нас звичне діло, коли компаньйон за рік заробляє півмільйона доларів, і більшість, ще не сягнувши п'ятдесятиліття, йде на пенсію. Від вас вимагається багато — вісімдесятигодинний робочий тиждень. Однак партнерство варте того. — Ламар подався вперед. — Щоб заробляти суми з п'ятьма нулями, не обов'язково дожидатися партнерства. Я у фірмі працюю сім років, а понад сто тисяч на рік став заробляти ще чотири роки тому.

Мітч на мить замислився: підрахував, що зароблятиме далеко більше за сто тисяч на рік вже до тридцяти років — а може, й до двохсот тисяч сягне. І це до тридцяти років!

А вони за ним уважно спостерігали і здогадувалися, що він підраховував.

— Якщо фірма займається міжнародним оподаткуванням, чому вона в Мемфісі?

Це викликало усмішки. Містер Ламберт зняв окуляри й заходився крутити дужку.

— Гарне запитання! Містер Бендіні заснував фірму в 1944 році. Він був юристом, мав справу з податками із Філадельфії, набрав багатих клієнтів-південців. Та йому стукнуло в голову оселитися в Мемфісі. І двадцять п'ять років він брав на роботу лише професіоналів — юристів-податківців. Відтоді фірма процвітає. Жоден із нас не місцевий, та ми встигли полюбити Мемфіс. Це дуже приємне старе південне місто. До речі, містер Бендіні помер у 1970 році.

— Скільки у фірмі партнерів?

— Активних партнерів — двадцять. Ми стараємося підтримувати співвідношення: один компаньйон — один

співробітник. Звісно, трохи зависоко для нашої галузі, та нас влаштує. І в цьому ми теж відрізняємося від інших.

— Всі наші партнери до сорокап'ятирічного віку стають мультимільйонерами, — сказав Ройс Мак-Найт.

— Всі?

— Так, сер. Ми цього не гарантуємо, та якщо ви до нас прийдете, пропрацюєте десять складних років і в сорок п'ять не станете мільйонером, то будете таким першим за останні двадцять п'ять років.

— Вражаюча статистика.

— Вражаюча наша фірма, Мітч, — приєднався Олівер Ламберт. — І ми всі нею дуже пишаємося. Ми всі неначе братерство; нас мало, і ми дбаємо один про одного. У нас нема тієї смертельної конкуренції, якими славляться великі фірми. Ми дуже обережно підбираємо кадри, і мета фірми — домогтися, щоб кожен новий співробітник чимшвидше став компаньйоном. Для такої цілі ми не шкодуємо ані грошей, ані самих себе — ми робимо інвестицію в себе, а особливо в нових співробітників. Рідко, надзвичайно рідко, юрист іде з нашої фірми. Я от про таке й не чув. Для розвитку успішної кар'єри у фірмі робиться все можливе. Ми хочемо, щоб співробітники у нас були щасливими. У нас вважають, що саме завдяки цьому процвітатиме фірма.

— Я теж наведу трохи статистики, — додав Мак-Найт. — Минулого року у фірмах нашого штибу й набагато більших плінність кадрів склала двадцять вісім відсотків. У нас — у «Бендіні, Ламберт і Лок» — нуль. Позаминулого року — нуль. Вже й не згадаєш, коли таке було, щоб із фірми хтось звільнявся.

Вони всі дуже пильно спостерігали за ним — мали бути впевнені, що все сказане він «проковтне». Для його працевлаштування важливими були кожна умова, кожен момент, та головне зараз було донести до свідомості Мітч те, що

прийняте рішення працювати в них буде кінцевим, безповоротним. Все, що треба, вони добре пояснили. На подальші пояснення час ще буде.

Звісно ж, вони знали набагато більше, ніж могли йому розповісти. Наприклад, знали, що його матір проживає у дешевому трейлері в передмісті Панама-Сіті-Біч разом із новим чоловіком — колишнім водієм і хронічним алкоголіком. Знали, що за загиблого на шахті чоловіка вона отримала відшкодування — сорок одну тисячу доларів. Більшість грошей уже протринькала і була не при собі, відколи у В'єтнамі загинув старший син. Знали, що Мітчем вона не займалася, він виріс у злиднях, на ноги його піднімав старший брат Рей (якого вони не могли ніяк знайти) та сердобольні родичі. Бідність була болючою, і вони правильно зауважили, що вона штовхає людину вперед, шукати успіху. Він грав у футбол, отримував найкращі оцінки за навчання і ще тридцять годин на тиждень працював у нічній крамничці. Вони знали: він звик мало спати. Знали: він був голодним. Він був їхньою людиною.

— То ви до нас приїдете? — запитав Олівер Ламберт.

— Коли? — запитав Мітч, вже мріючи про чорний «БМВ-318» з відкидним верхом.

Старенька «мазда» з трьома вм'ятинами і потрісканим вітровим склом стояла над канавою на схилі, щоб не покотилася донизу, передні колеса вивернуті. Еббі просунула руку крізь віконце й двічі поторсала за ручку, відчиняючи дверцята. Вона сіла, вставила ключ запалювання, відпустила зчеплення і повернула кермо. Авто поволі покотилося схилом. Еббі сиділа, затамувавши подих, з закушеною губою чекала, коли ж нарешті оживе двигун.

Маючи три пропозиції про роботу, до нового авта лишалося чотири місяці. Воно може почекати. Прожили ж вони три роки у двох крихітних кімнатках в кампусі, на стоянці якого було повно «поршів» та «мерседесів». Загалом вони

трималися осторонь більшості пихатих однокурсників та колеґ — на Східному узбережжі студентське містечко було уособленням снобізму. А вони — двоє провінціалів із Кентуккі, друзів мало. Та вони витримали і чудово справлялися вдвох.

У Чикаґо їй більше подобалося, ніж у Нью-Йорку, навіть коли тут менше платили, зате подалі від Бостона і ближче до Кентуккі. Та ось Мітч щось довго все виважував, розмірковував, розглядав різні варіанти і все тримав у собі. А її навіть не запросили з чоловіком до Чикаґо чи до Нью-Йорка. Вона вже стомилася від здогадок. Вона хотіла нарешті отримати відповідь.

Еббі запаркувала авто в недозволеному місці — на схилі, до будинку їй лишилося йти два квартали. Їхня квартира — одна з тридцятьох у двоповерховому будинку з червоної цегли. Постояла під дверима, порпаючись у сумочці в пошуках ключів. Враз двері різко розчахнулися. Мітч ухопив її і швидко затягнув досередини, підняв і, обсипаючи шию поцілунками, впав із нею на канапу. Вона тільки й встигла, що скрикнути, і захихотіла. Руки, ноги безладно повисли. Вони злилися в довгому поцілунку, в тих тривалих обіймах — хвилин по десять — із пестощами і стогонами, як робили це ще підлітками, коли поцілунок був і радістю, і найвищою таємницею.

Коли вони наситилися одне одним, Еббі запитала:

— Господи, це ж з якої нагоди?

— Ти відчуваєш, як пахне?

Вона роззирнулася, принюхалася.

— Так, так, а що ж це?

— Локшина з куркою і яйця від Вонгів.

— Гаразд, а що за привід?

— Та ще пляшка дорогого «Шаблі» — в ній натуральний корок.

— Що це означає, Мітччу?

— Ходи за мною.

На невеличкому фарбованому кухонному столі посеред юридичних записників і журналів стояла велика пляшка вина і пакунок із китайського ресторану. Вони забрали зі столу все зайве, Мітч відкоркував пляшку й наповнив вином пластянки.

Сьогодні я пройшов надзвичайну співбесіду.

— Із ким?

— Пам'ятаєш фірму з Мемфіса, яка місяць тому надіслала мені листа?

— Так, це та фірма, яка не справила на тебе великого враження.

— Так, так, вона. Тепер я надзвичайно вражений. Фірма пов'язана з податками і платить непогані гроші.

— Наскільки непогані?

Він поважно розклав курку з локшиною у дві миски, розірвав покритку з коробочки з соєвим соусом. Вона все чекала на відповідь. Він розпакував ще один контейнер. Розклав яйця фу янг. Відпив вина, розсмакував його на губах.

— Скільки? — повторила запитання Еббі.

— Більше, ніж у Чикаго. Більше, ніж на Волл-стріт.

Вона навмисне довго смакувала вино і з підозрою дивилася на нього. Карі очі звузилися і засяяли. Брови насупилися, на чолі з'явилася зморшка. Вона чекала.

— Скільки?

— Вісімдесят тисяч доларів у перший рік роботи, плюс преміальні. Вісімдесят п'ять тисяч наступного року, плюс преміальні. Слова неначе недбало злетіли з його уст, а сам він позирав на шматочки селери у мисці з чу майні.

— Вісімдесят тисяч, — луною обізвалася вона.

— Вісімдесят тисяч, любя. Вісімдесят тисяч доларів у Мемфісі, штат Теннессі, це приблизно те ж, що сто двадцять тисяч у Нью-Йорку.

— Кому він здався, той Нью-Йорк.

— А ще низьковідсоткова позика на житло.

Це слово — «позика» — давно вже не звучало у їхньому домі. Вона фактично не змогла зараз пригадати, коли ж вони востаннє вели розмову про житло чи щось подібне. Вони вже давно звиклися з думкою, що орендуватимуть будинок, аж поки коли-небудь, у віддаленому майбутньому, коли вже і становище матимуть, тоді вже й зможуть собі дозволити братися за серйозну позику для придбання житла.

Вона поставила пластянку на стіл і діловито перепитала:

— Я не почула, що?

— Низьковідсоткова позика. Фірма виділяє для нас суму, достатню для придбання будинку. Для керівництва важливо, щоб їхні працівники виглядали заможними, тож для нас виділяється позика зі значно нижчою ставкою.

— Ти маєш на увазі справжній будинок, з травичкою, обсаджений кущами?

— Еге ж. Не яку-небудь скажено дорогу квартиру на Мангеттені, а будинок у приміській зоні, з трьома спальнями, з під'їзною доріжкою, з гаражем на дві автівки, де ми зможемо тримати «БМВ».

— Який «БМВ»? Чий?

— Наш, маленька моя, наш «БМВ». Фірма, можна сказати, нам його дає в оренду — ми отримуємо ключі. Це нам ніби аванс за початок роботи. І це ще одна сума у п'ять тисяч на рік. Ми обираємо колір самі. Я гадаю, чорний колір — саме те. А ти як гадаєш?

— Більше не буде драндулетів, об'їдків, ширпотребу, — говорила вона повільно й хитала головою.

Він набрав у рот локшини й усміхався. Так, він знав, як вона мріяла про меблі, шпалери, може, і про басейн у дворі. І про діточок, малих темнооких малят із руськими голівками.

— Пізніше ще про якісь пільги мають сказати.

— Я не розумію, Мітчу, чому вони такі щедрі?

— Я теж їх про це питаю. Вони дуже перебірливі і прямо-таки пишаються тим, що платять по максимуму. Прагнуть найкращого, і тому не жалкують розстебнути гаманця. Плинність кадрів у них нульова. І ще, я гадаю, що не так просто заманити гарних спеціалістів до Мемфіса.

— І до дому буде ближче, — сказала Еббі, не дивлячись на чоловіка.

— Я не маю дому. Буде ближче до твоїх батьків, і це мене турбує.

Вона його слова проігнорувала, як завжди, коли він коментував її родину.

— А ти будеш ближче до Рея.

Він кивнув, відкусив рол із яйцем, і в уяві постала картина, як до них додому вперше приїдуть її батьки: вилізуть зі старенького «кадилака» і вражено завмруть перед їхнім новим особняком у стилі французького колоніалізму з двома новими автомобілями в гаражі. Їх просто пектиме заздрість і нерозуміння: як то цей бідняк без роду та становища, щойно після університету, у двадцять п'ять років зміг такого досягти. Вони видушать із себе посмішки й компліменти — яке ж усе навколо гарне. Тоді свекор, містер Сазерленд, не витримає й поцікавиться, скільки коштував будинок, а Мітч відповість, мовляв, то їхня справа, і той просто оскаженіє. Трохи погостюють і повернуться в Кентуккі, і тоді всі їхні знайомі дізнаються, як чудово ведеться у Мемфісі їхній доньці з зятем. Звісно, що Еббі засмутиться через те, що вони не ладнають, та не докорятиме. Вони від самого початку ставилися до нього, як до прокаженого. Він був для них настільки невартисним, що навіть не явилися на скромне весілля.

— Ти колись бувала в Мемфісі? — запитав Мітч.

— Давно, як була малою. На якесь церковне свято, чи що; я тільки річку пам'ятаю.

— Вони хочуть, щоб ми приїхали.

ДЖОН ГРІШЕМ

- Нас! Ти хочеш сказати, мене теж запросили?
- Так, вони наполягають, щоб ти була.
- Коли?
- За кілька тижнів. Організують нам політ у четвер, і лишатимемося на весь вікенд.
- Мені ця фірма вже подобається.

2

П'ятиповерховий будинок спорудив торговець бавовною із синами після Громадянської війни у період Реконструкції, коли в Мемфісі відродилося ділове життя. Стояв він посеред Фронт-стріт, неподалік од річки. Крізь його двері по довгих коридорах пройшли мільйони тюків бавовнику, який закупали у регіоні дельти Арканзасу й Міссісіпі, а тоді продавали по всьому світу. Довго будинок стояв пусткою. Після Першої світової час від часу проводили незначний ремонт, а у 1951 році його викупив завзятий податковий юрист Ентоні Бендіні. Він знову його відремонтував, а потім заселив юристами. Сам будинок перейменував у Бендіні-білдінг.

Він добре дбав про будинок, тож із кожним роком там додавалося краси й розкоші. Споруду зміцнили, двері й вікна укріпили, найняли озброєну охорону для захисту будинку та його працівників. З'явилися ліфти, система електронної сигналізації, кодові замки і внутрішній відеозв'язок, кімната для зважування, сауна, іменні шафки та простора їдальня для партнерів на п'ятому поверсі у залі з панорамним видом на річку.

За двадцять років Бендіні зробив свою фірму найбагатшою і, безумовно, найнадійнішою в Мемфісі. Він мав пунктик щодо секретності. Кожен працівник, якого наймала фірма, мав зрозуміти, що довгий язик — то непоправне зло.

Конфіденційною була інформація про все: оклади, додаткові доходи, кар'єрний ріст, а особливо, про клієнтуру. Молодого співробітника попереджали: розголошення інформації про справи фірми призводило до відкладення виплеканої мрії — стати партнером. А тому ніщо не виходило за двері фортеці на Фронт-стріт. Дружин просили ні про що не розпитувати, або просто їм брехали. Від співробітників чекали сумлінної роботи, дотримання конфіденційності і здорового способу життя на зароблені гроші. Що ті й робили, всі, без винятку.

За величиною фірма зі своїм штатом сорок один працівник була четвертою у Мемфісі. Своєю роботою вони не хизувалися, не потребували публічності, жили своїм кланом, із колегами з інших місць не браталися. Їхні дружини грали в теніс, ходили на закупи — і все серед своїх. У всіх відношеннях фірма «Бендіні, Ламберт і Лок» була великою сім'єю. Доволі багатою сім'єю.

У п'ятницю о десятій ранку коло будівлі на Фронт-стріт спинився лімузин фірми і з нього вийшов містер Мітчел І. Мак-Дір. Він ввічливо подякував водієві, а поки авто віддалялося, все ще дивився йому вслід. Це вперше в житті він покатався на лімузині. Мітч стояв коло ліхтарного стовпа й милувався вишуканим і мальовничим, навіть імпозантним особняком, — будинком фірми Бендіні. У ньому не було нічого спільного з громадям зі сталі та скла, де селиться нью-йоркська еліта, чи з велетенським циліндром на десятки поверхів, до якого він заходив у Чикаго. Він одразу зрозумів: йому тут сподобається. Будівля менш претензійна, вона більше нагадувала його самого.

Ламар Квін з'явився з-за передніх дверей і спустився сходами. Щось до нього вигукнув, помахав рукою. Напередодні ввечері він їх зустрів в аеропорту і повіз до «Пібоді», або, як він сам сказав, «Гранд-готелю Півдня».

— Доброго ранку, Мітччу! Як ніч?

Наче давні друзі, що давно не бачилися, вони потисли один одному руки.

— Чудово. Готель прекрасний.

— Ми були впевнені, що вам сподобається. «Пібоді» всім подобається.

Чоловіки ввійшли до фойє, а там на невеликому рекламному щиті виднілося вітання для містера Мітчела І. Мак-Діра, гостя дня. Бездоганно одягнена, та не надто приваблива адміністраторка тепло всміхнулася й відрекомендувалась як Сильвія і додала: якщо в час перебування в Мемфісі містеру Мак-Діру щось знадобиться, йому варто просто сказати їй. Він подякував. Ламар підвів його до довгого коридору і почав екскурсію. Пояснив план будівлі, і, поки вони ходили, заодно знайомив Мітчча з різними секретарками та співробітниками. У цей час на другому поверсі в головній бібліотеці навколо гігантського столу юрбилися юристи і пригощалися кавою з тістечками. Коли в залу ввійшли Ламар і Мітч, розмови стихли.

З Мітчем привітався Олівер Ламберт, а тоді відрекомендував його колективу. Всіх тут було чоловік із двадцять, більшість — співробітники, трохи лиш старші за Мітчча. Партнери, пояснив Ламар, люди дуже зайняті, він із ними познайомиться пізніше на приватному обіді. Сам теж прилаштувався коло столу, коли Ламар закликав до тиші.

— Джентльмени, це — Мітчел Мак-Дір. Ви вже всі про нього чули, і ось він перед вами. Цьогоріч — він єдиний наш кандидат, і, так би мовити, наш кращий вибір. Його спокушають нью-йоркські та чиказькі боси і ще бозна-які, то ж нам доведеться постаратися й переконати його вибрати нашу маленьку фірму.

Присутні заусміхалися, закивали головами. Гостю стало ніяково.

— За два місяці він закінчить Гарвардський університет, з відзнакою, до речі. А ще він — помічник редактора «Юридичного вісника» Гарвардського університету.

Мітч помітив, що це справило враження.

— Доти він навчався у коледжі Західного Кентуккі, і... *summa cum laude*, диплом із відзнакою, — ну, це вже не так вразило. — А ще він чотири роки грав у футбол, був захисником.

Ось тепер вони були дійсно вражені. Кілька чоловіків поглядали на нього з явним благоговінням, мов на якого Джо Намата. Старший компаньйон вів далі свій монолог, а Мітч поряд із ним стало геть ніяково. Той знай просторікував, яким ретельним завжди був відбір кандидатів, та як вдало Мітч впишеться у фірму. Мітч засунув руки до кишень і вже не слухав тих слів. Він став розглядати присутніх. Всі вони мали вигляд заможних і успішних молодиків. Дрес-код тут виявився строгим, а втім, у Нью-Йорку і в Чикаго було так само. Носили темно-сірі й темно-сині вовняні костюми, білі й блакитні бавовняні сорочки, помірно накрохмалені, шовкові краватки. Не було нічого крикливого чи невідповідного. Ну, хіба пара людей із краваткою-метеликом. Та на більше ніхто не наважився. Акуратність була тут обов'язковою. Ніяких борідок, вусів, волосся, що прикриває вуха. Декілька з присутніх мали наче боязкий вигляд, та загалом більшість справляла приємне враження.

Тим часом Ламберт вже закруглявся.

— Тепер Ламар проведе Мітча по кабінетах, погомоніти з ним ви зможете пізніше. Пропоную його щиро привітати. Сьогодні він разом зі своєю чарівною, знаєте, справді чарівною дружиною Еббі смакуватиме реберцями у «Рандеву», а завтра ввечері, звісно, звана вечерея від фірми у мене вдома. Вас усіх попрошу про гарні манери, — він усміхнувся й поглянув на гостя. — Мітч, коли вам Ламар набридне, подайте знак, знайдемо когось більш вправного.

Гість іще раз обмінявся з кожним потиском рук, поки всі йшли до дверей, водночас намагаючись запам'ятати якнайбільше імен.

— Ну, почнімо нашу екскурсію, — промовив Ламар, коли зала спорожніла. — Це, звісно, бібліотека, і такі самі є ще на кожному поверсі. У них ми проводимо великі зібрання. Тематика книжок у бібліотеках різниться, тому ніколи не знаєш, що ти тут знайдеш. У штаті працює два бібліотекарі, однак ми активно використовуємо і мікроплівки, і мікрофіші. Як правило, вся наукова робота ведеться в приміщенні фірми. Тут більше ста тисяч томів, включно з усіма можливими податковими звітами. У нас їх навіть більше, ніж в деяких юридичних вишах. Якщо вам знадобиться книжка, якої в нас немає, просто скажіть бібліотекарю.

Вони дійшли кінця довгого столу для засідань, побрели між рядами стелажів із книгами.

— Сто тисяч томів! — пробурмотів Мітч.

— Так, близько півтора мільйона доларів на рік у нас іде на поповнення фонду літератури й інших нововведень. Партнери часто на це нарікають, та до рішення економити не доходить. Наша бібліотека — одна з найбільших приватних юридичних бібліотек у країні, вона наша гордість.

— Так, є чим пишатися.

— Ми постаралися спростити пошук матеріалів. Ти й сам знаєш, як же нудно, і багато часу йде на пошуки потрібних матеріалів. Перші два роки ти мусиш провести тут чимало часу, тож ми подбали, щоб витрачений час не був неприємним.

Бібліотекар, який сидів за захаращеним книжками столом у дальньому кінці зали, відрекомендувався Мітчелові і показав йому ще й комп'ютерний кабінет із десятком комп'ютерів для охочих знайти останню інформацію. Він ще й хотів було продемонструвати новітні програмні розробки, та Ламар сказав, що вони зайдуть пізніше.

— Непоганий хлопець, — сказав він Мітчеві після того, як вони вже вийшли з бібліотеки. — За наведення ладу з книжками ми платимо йому сорок тисяч доларів на рік. Дивина!

«І справі дивина», — подумав Мітч.

Другий, третій і четвертий поверхи були копіями першого. Середина була заповнена робочими місцями секретарок, власне самими секретарками, стелажми з папками, копірами й іншою технікою. З одного боку двері вели до бібліотеки, з іншого — лабіринт кабінетів і менших конференц-залів.

— Гарненької секретарки тут годі знайти, — сказав Ламар, коли вони якийсь час постояли, спостерігаючи за зосередженими на роботі жінками. — Це у фірмі такий неписаний закон. Олівер Ламберт йде на все, аби викопати звідкись всіх найстарших і простакуватих, і звичайно ж, є такі, що тут працюють років по двадцять, і встигли забути більше, ніж ми у виші вивчили.

— Всі вони якісь тут повненькі, — зауважив Мітч, швидше сам до себе.

— Атож, це вже тут така стратегія, щоб ми рук не розпустили. Заборона на залицяння; за моєї пам'яті такого не було.

— А якби?

— Хто його знає. Ну, секретарку звільнять. А юриста, гадаю, суворо покарають. Може навіть втратити шанс на партнерство. Охочих перевірити немає, та й з ким — із цими коровами?

— Вдягнені вони гарно.

— Ти мене правильно зрозумій: ми наймаємо найкращих спеціалістів у галузі і платимо більше, ніж будь-яка інша фірма в місті. Зараз ти бачиш найкращих, хоч і не найвродливіших. У нас цінують досвід і зрілість. Ламберт не наймає нікого молодшого тридцяти років.

— На кожного співробітника одна секретарка?

— Так. Це поки ти не станеш партнером, а тоді матимеш ще одну — вони необхідні в роботі. Он у Натана Лока їх три, з двадцятилітнім стажем кожна. І мусять бігати, як молоденькі.

— А де його кабінет?

— На четвертому поверсі. Але доступ обмежений.

Мітч вже хотів ще щось запитати, але стримався. Ламар пояснив, що кутові кабінети площею двадцять п'ять на двадцять п'ять футів займають в основному старші партнери; назвав їх «кабінетами влади», і в голосі вчувалася значущість. Оформляли приміщення залежно від смаку кожного власника, витрат при цьому не рахували. Звільнялися вони лише тоді, коли хтось виходив на пенсію чи помирав, а між молодшими партнерами починалася боротьба за вільний кабінет.

Ламар понатискав кнопки коло дверей, і вони увійшли до одного з кабінетів, двері за собою зачинили.

— Ну як тобі краєвид? — запитав Ламар, коли Мітч підійшов до вікна. За вікном видніла річка, яка поволі несла свої води повз Ріверсайд-драйв.

— І як же таким кабінетом заволодіти? — поцікавився Мітч, стежачи за баржею, що сунула в бік Арканзасу попід мостом.

— Довгенько, довгенько ще ждати. Та коли ти сюди потрапиш, то вже будеш багатим, але ще й дуже зайнятим, тож і часу не матимеш на милування краєвидами.

— Чий це кабінет?

— Віктора Міллігана, начальника податкового відділу. Він дуже хороша людина. Сам із Нової Англії, та у нас живе двадцять п'ять років, Мемфіс називає своїм домом, — з руками в кишенях Ламберт пройшовся кабінетом. — Оббита деревом стеля й підлога залишилися від початку, їм понад сто років. Більшість приміщень встелені ковроліном. Та подекуди

деревина збереглася непогано. Коли переселятимешся в кабінет, зможеш обрати килими чи ковролін — що захочеш.

— Мені подобається дерево. А що це за килим?

— Начебто якийсь стародавній перський, я не знаю його історії. А письмовий стіл належав ще Вікторовому прадіду, який був на Род-Айленді суддею — це він так казав. Віктор — майстер вигадувати, ніколи не вгадаєш, де правда, де вигадка.

— А де він зараз?

— Мабуть, у відпустці. Тобі розповіли про відпустки?

— Ні.

— У перші п'ять років роботи на фірмі ти маєш два тижні відпустки на рік, звісно, оплачуваної. Далі — три тижні на рік, аж поки не стаєш партнером, а там уже сам вирішуватимеш, скільки тобі знадобиться часу на відпочинок. Фірма має власне шале у Вейлі, хатину на озері в Манітобі, а ще два кондомініуми — на пляжі Сьома Миля на острові Великий Кайман. Усім цим ти можеш користуватися безкоштовно, треба лишень заздалегідь зробити замовлення. У партнерів право першочерговості, а потому — хто перший, того й правда. Особливо у фірмі любляють Кайманові острови, це ж міжнародний рай для податківців, тому багато хто з наших саме туди і їде. Мілліган явно там зараз, пірнає з аквалангом і називає це бізнесом.

Про Кайманові острови Мітч колись чув на заняттях з оподаткування, і знав, що вони десь у Карибському морі. Хотів було запитати, де саме, та вирішив сам це з'ясувати.

— Лише два тижні?

— Так. А що, якісь проблеми?

— Та насправді нічого такого. Це в нью-йоркських фірмах — три тижні щонайменше, — його слова прозвучали так, ніби він засуджував дорогі відпустки. Але це було не так — якщо не враховувати триденний вікенд, який вони з Еббі вважали своїм медовим місяцем, і рідкісних заміських

автомобільних поїздок у Новій Англії, у Мітча ще жодного разу не було відпустки, і за межами країни він не бував.

— Ще можна взяти додатково тиждень вже за власний рахунок.

Мітч кивнув, начебто погоджуючись. Вони вийшли з кабінету і рушили далі. Двері пообіч широкого коридору вели до інших кабінетів юристів, з їхніх вікон відкривалися залиті сонячним світлом краєвиди міста. Ламар пояснив, що кабінети з видом на річку вважалися більш престижними, їх займали партнери. І на них теж була черга.

Кімнати для нарад, бібліотеки, робочі місця секретарок всі розташовувалися у центрі поверху — не було вікон, нічого не відволікало від роботи.

Кабінети співробітників були менші за розміром — п'ятнадцять на п'ятнадцять, але прекрасно оформлені. Вони навіть імпозантніше виглядали за будь-який кабінет в офісах Нью-Йорка і Чикаго, де бував Мітч. Ламар розповів, що чималі кошти фірма виділяє на дизайнерів з інтер'єру. Було таке враження, що гроші тут росли прямо на деревах. Молодші співробітники розмовляли з Мітчем люб'язно і з охотою, зовсім не були проти відірватися від роботи. Більшість знайшли що сказати гарного і про фірму, і про місто. Всі казали, що й він звикнеться у старому місті, нехай мине трохи часу. Говорили: їх, мовляв, теж переманювали боси з Вашингтона, з Волл-стріт, та вони не шкодують про свій вибір.

Партнери фірми були люди більш зайняті, проте не менш приязні. І знову й знову йому нагадували, як то його ретельно обирали і як же він гарно вписується в їхній колектив. Така фірма — саме те, що йому потрібно, і всі обіцяли продовжити бесіду під час обіду.

За годину до того Кей Квін, залишивши дітей під наглядом няні та служниці, зустрілася у «Пібоді» з Еббі, щоб разом поснідати. Виявилося, що вона теж із маленького містечка.

Вийшла за Ламара заміж після навчання у коледжі, й вони три роки жили у Нешвілі, поки Ламар навчався в університеті Вандербільта — на юридичному. А зараз він стільки заробляв, що вона пішла з роботи, займалася дітьми, у них їх було двійко, причому народилися одне за одним, через чотирнадцять місяців. А тепер вона відпочивала від роботи і вагітності, вільний час розподіляла поміж клубом садівництва, благочинним фондом, заміським клубом, спортивним клубом та церквою. Незважаючи на статки і становище, вона так і лишилася простою й невибагливою, і було очевидно, що такою й лишиться, хай там якого успіху досягав чоловік. Еббі знайшла собі подругу.

Поснідавши круасанами і яйцями Бенедикт, вони сіли у холі готелю, попивали каву й поглядали на качечок, що плавали колами у басейні водограю. Кей запросила Еббі показатися на авто — покаже їй Мемфіс. А тоді додому, спільно пообідати. Може й до крамниць зазирнуть.

— Вони вам казали про позику на житло?

— Так, ще на першій співбесіді.

— Вони захочуть, щоб одразу по переїзді ви придбали будинок. Більшість випускників собі не можуть дозволити придбання житла. А тому фірма надає іпотечний кредит під дуже низькі відсотки.

— І наскільки низькі?

— Напевне не знаю. Ми поселилися сім років тому, мали один будинок, та вже переїхали до кращого. Вигідне діло, я тебе запевняю. І фірма слідкуватиме за тим, щоб у вас був будинок — це тут ніби неписане правило.

— А чому ж це так важливо для них?

— Є декілька причин. Перш за все, вони хочуть, щоб ви тут поселилися. Фірма дуже перебірлива, та якщо вже когось захотіли, то вони його отримають. Але ж Мемфіс — це не надто популярний центр, а тому має бути вигідніша пропозиція.

А ще фірма дуже вимоглива, особливо до юристів. Високі вимоги, понаднормова робота — вісімдесятигодинний робочий тиждень і часті поїздки. Вам обом буде нелегко, у фірмі це знають. Їхня теорія наступна: коли в родині міцні стосунки, то юрист щасливий, а щасливі юристи приносять більше прибутків. А прибутки — це головне.

— Є й інша причина. Наші чоловіки — саме чоловіки, не жінки, — дуже пишаються своєю заможністю, від кожного очікують відповідного вигляду і поведінки. Якщо працівникові доведеться мешкати в квартирі, вони сприймуть це як приниження. Вони хочуть, щоб у вас був будинок, а за п'ять років інший будинок — більший. Якщо у другій половині дня матимемо час, я тобі покажу деякі будинки партнерів. Як побачиш їх, то й не будеш проти довгого робочого дня.

— Та я вже звикла.

— Ось і чудово, але це не зрівняти з навчанням у виші. Часом, коли надходить пора виплати податків, то може бути і сто годин роботи на тиждень.

Еббі всміхнулася й похитала головою — цифри вражали.

— А ти працюєш?

— Ні. Здебільшого дружини не працюють. Грошей вистачає, потреби ходити на роботу нема, а від чоловіків не дочекаєшся, щоб допомагали з дітьми. Але робота, звісно, не забороняється.

— Ким не забороняється?

— Та фірмою.

— Сподіваюся, що так.

Еббі подумки повторила слово «забороняється», але та вирішила не звертати уваги.

Кей відсѣорбувала каву й розглядала качок. Якийсь малюк відійшов від мами і стояв перед водограєм.

— Ви вже думаєте про поповнення? — запитала Кей.

— Може, за кілька років.

— Заводити дітей заохочують.

— Хто?

— Фірма.

— З якого це дива фірмі цікавитися, будуть у нас діти, чи ні?

— Знову-таки, міцні родини. Народження дитини в когось — це справжня подія. — Тобі в лікарню шлють квіти й подарунки, носяться з тобою, мов з королевою. Чоловікові надають тижневу відпустку, та зазвичай він надто зайнятий роботою. Фірма робить страховий внесок у тисячу доларів дитині на навчання. Стільки тоді радості!

— Це вже здається якимось братством.

— Швидше одна велика родина. Все життя крутиться навколо фірми, публічне також. І це важливо, адже серед нас нема місцевих. Усі ми — прийшли.

— Все так, але я не хочу, щоб мені хтось вказував, коли йти працювати, коли звільнитися й коли заводити дітей.

— Не хвилюйся. Фірма дуже дбає про кожного, але вони не втручаються не в свої справи.

— А я вже починаю сумніватися.

— Розслабся, Еббі. Це як справжня родина. Вони чудові люди, а Мемфіс — прекрасне старе місто, де хочеться жити і виховувати дітей. Вартість життя тут нижча, темп життя повільніший. Ви ж, певно, вже можете порівняти його з великими містами, ми теж це робили. Але повір, Мемфіс я не проміняю ні на який мегаполіс.

— То ми все місто оглянемо?

— Так, тому я зараз тут. Почнімо з центра, тоді подамосся на схід, подивишся на красоти передмістя, може, принадні будиночки запримітиш, а тоді пообідаємо у моєму улюбленому ресторані.

— Бачу, буде весело.

Кей розплатилася за сніданок, і вони вийшли з «Пібоді», сіли до авто — новенького «мерседеса» Квінів від фірми.

Бенкетна зала, або їдальня, як її тут просто називали, знайшлася в західній частині п'ятого поверху, виходила вона на Ріверсайд-драйв на самісіньку річку. Ряд височенних — вісім футів — вікон відкривав панораму поромів, колісних теплоходів, барж та мостів.

Ця зала була надійним оплотом, святим місцем для працівників, яким стало здібностей та амбіцій, щоб називатися партнерами поважної фірми Бендіні. Щодня всі тут збиралися на обід, який готувала їм Джессі Френсіс, здоровенна темпераментна стара афроамериканка, а прислуговував за столом її чоловік Рузвельт, у білих рукавичках та поношеному вицвілому фраку, який сидів на ньому доволі кепсько, зате колись був подарований самим Бендіні незадовго до смерті. Бувало, збиралися тут і вранці, щоб попити чаю з пончиками і поговорити про справи, а часом і вечорами — за келихом вина відзначити успішний місяць чи чийсь особливо високий гонорар. Бенкетна зала призначена була лише для партнерів, хіба тільки могли запросити випадкового гостя — надто вже вигідного клієнта чи кандидата на посаду. Співробітники тут бували двічі на рік, лише двічі — ще й реєструвалися щоразу, та й то на запрошення партнерів.

До зали була й прибудова — маленька кухня, в якій і творила Джессі Френсіс. І саме тут, двадцять шість років тому, вона приготувала перші страви для самого містера Бендіні та його колег. Упродовж двадцяти шести років вона готувала для них виключно страви південної кухні й відверто ігнорувала прохання змінити меню. «Не подобається — не їжте», — відтяла вона. Якщо судити з кількості об'їдків, що забирав зі столу Рузвельт, страви всі з'їдали з неабияким задоволенням. У понеділок вона вивішувала меню на тиждень;

не пізніше десятої ранку мали відмітитися всі, хто прийде їсти, а якщо хтось міняв розклад чи не з'являвся, Джессі могла на нього роками дутися. Вони з чоловіком працювали щодня по чотири години і отримували тисячу доларів на місяць.

За стіл сіли Мітч, Ламар Квін, Олівер Ламберт і Ройс Мак-Найт. Спершу їм принесли ніжні реберця з гарніром із засмаженої бамії та парових кабачків.

— Вона сьогодні жир процідила, — зауважив містер Ламберт.

— Дуже смачно, — похвалив Мітч.

— А вам від масних страв не погано?

— У Кентуккі готують так само.

— Я прийшов у фірму в 1965 році, — сказав Мак-Найт. — Так от, я з Нью-Джерсі. Я підозріло ставився до південної кухні й уникав її. До всього додається масло, і смажать теж на тваринних жирах. Аж раптом містер Бендіні відкриває тут це невеличке кафе, наймає Джессі Френсіс, і ось у мене вже двадцять років печія. Стигли помідори — смажені, зелені помідори — смажені, баклажани, бамія, кабачки — геть усе смажиться. Раз було збунтувався Віктор Мілліган, він з Конектикута, еге ж? То Джессі наклала йому смажених маринованих огірків. Ви можете собі таке уявити? Посмажити мариновані огірки! Мілліган висловив невдоволення в присутності Рузвельта, той переказав Джессі, а та пішла чорним ходом і зникла. Рузвельт хотів повернутися, однак вона його не пускала. Врешті-решт Бендіні все залагодив, і вона погодилася повернутися на роботу з умовою, щоб ніхто не скаржився. Однак вершкового масла вона таки стала додавати менше. Гадаю, тепер проживемо років на десять довше.

— Смакота! — намазуючи маслом ще одну булочку, промовив Ламар.

— Тут завжди смачно, — додав Ламберт, коли до столу підійшов Рузвельт. Її страви поживні й калорійні, ми рідко коли пропускаємо обід.

Мітч їв не поспішаючи, старався підтримувати бесіду й говорити невимушено. Це було нелегко. Серед цих надзвичайно успішних юристів — кожен з яких — мільйонер, у їхній шикарній по-багатому декорованій бенкетній залі, він почувався так, наче сів на мілину. Лише присутність Ламара і Рузвельта його трохи заспокоювала.

Переконавшись, що Мітч уже поїв, Олівер Ламберт промокнув серветкою рота, поволі підвівся і постукав ложечкою по склянці з чаєм.

— Джентльмени, прошу вашої уваги.

У залі стало тихо — близько двадцяти присутніх повернули голови до центрального столу.

Відклавши вбік серветки, вони вже відкрито витріщалися на гостя фірми. Десь там серед паперів на столі у кожного з них лежало по копії досьє Мітчча. А два місяці тому відбулося голосування і його було обрано головним претендентом на посаду. Усі знали, що він щодня бігає і долає по чотири милі, що він не курить, що має алергію на сульфаміди, що йому видалили мигдалини, у нього синя «мазда», а в матері психічний розлад і було навіть, що за квартал тричі її примусово лікували. Знали, що з ліків він не приймає нічого сильнішого за аспірин, навіть коли хворіє, і що він досить голодний, щоб працювати навіть сотню годин на тиждень, коли його попросити. Він їм подобався. Він мав приємну зовнішність, спортивну статуру, — справжній мужчина з ясним розумом та міцним тілом.

— Ви всі знаєте, що сьогодні ми приймаємо особливого гостя — Мітчча Мак-Діра. Найближчим часом він із відзнакою закінчує Гарвард.

— Віват! Віват! — вигукнули двійко випускників Гарварда.

— Так, дякую вам. Мітчел і його дружина Еббі гостюватимуть у нас, до кінця вихідних зупиняться у «Пібоді». Мітч — один із п'яти найуспішніших випускників, і його вже запрошували на роботу. Але він нам потрібен тут. Поки Мітч не поїде, ви з ним матимете нагоду поспілкуватися. Сьогодні на нього чекає вечеря у Ламара Квіна і Кей, а завтра — у мене вдома. Вас усіх теж чекатиму у своїй оселі.

Мітч невпевнено всміхався, а Ламберт все говорив і говорив про велич фірми. Коли промова скінчилася, всі повернулися до пудингу й кави, які подав на столи Рузвельт.

Улюбленим рестораном Кей був розкішний «Східний Мемфіс». Тут полюбляла тусуватися золота молодь. Звідусіль звисало листя папороті і линула музика з ранніх шістдесятих із музичного автомата. У високих сувенірних бокалах подали «Дайкірі».

— Досить одного, — попередила Кей.

— І я не любителька спиртного.

Вони замовили фірмову страву і скуштували коктейль.

— А Мітч випиває?

— Дуже рідко. Він же спортсмен, то й піклується про здоров'я. Рідко може випити бокал пива чи склянку вина. Чогось міцнішого ніколи не п'є. А Ламар як?

— Приблизно те ж саме, пиво вперше він скуштував тільки в юридичній школі. Та дуже переймається зайвою вагою. І фірма не любить, коли випивають.

— Дуже мило, але чому це їх хвилює?

— Тому що алкоголь і юристи так само поєднуються, як кров і вампіри. Більшість законників напиваються в дим, алкоголізм став чумою в їхньому середовищі. Мені здається, починається все ще в коледжі. Он в універі Вандербільта хто-небудь завжди напивався, як чіп. Мабуть, те саме і в Гарварді. Така робота коштує нервів, а тому це виливається в пиятику. А наші, звісно, не янголи, тож усе тримається під контролем.

А здоровий юрист — завжди успішний, краще працює. І знову питання в прибутку.

— Так, гадаю, в цьому є сенс. Мітч каже, що тут нема плінності кадрів.

— Так, у них все стабільно — за сім років, що ми тут, я й не пригадаю, щоб хтось звільнився. Гроші великі крутяться, то вони дуже обережно добирають працівників. І не беруть на роботу заможних.

— Я не розумію. Про що ти?

— У фірму не беруть нікого з додатковим джерелом прибутку. Вони хочуть молодих і голодних. І питання вже у відданості: якщо все, що ти маєш, іде з одного джерела, ти зберігатимеш йому вірність. Від тебе очікується беззастережна відданість фірмі. Ламар говорить, що ніхто й ніколи навіть мови не заводять про звільнення. Вони всі або багаті, або вже на шляху до багатства. Якщо хтось надумає від них піти, де ж він знайде більше? Фірма запропонує Мітчу все, що треба, аби тільки він погодився залишитися. Вони пишаються тим, що платять більше за інших.

— А чому в них нема жінок-юристів?

— Раз спробували. Вона виявилася справжнім стервом і все поставила з ніг на голову. Юристки завжди готові вступити в суперечку і шукають привід для неї. Іншим з ними важко. Ламар каже, що бояться взяти на роботу жінку через те, що коли вона не впорається з роботою, тоді неможливо буде її позбутися, та ще й в дискримінації звинуватять.

Жінкам принесли пиріг, від коктейлів вони відмовилися. Під розложистими заростями папороті юрмилися, здавалось, сотні молодих ділових людей, ресторанна атмосфера дедалі поживавлювалася. З музичного автомата лилася мелодія і голос Смокі Робінсона.

— У мене є класна ідея! — сказала Кей. Маю знайому ріелторку, давай-но їй подзвонимо і оглянемо кілька будинків на продаж.

— Яких будинків?

— Для вас із Мітчем. Дім для найновішого співробітника «Бендіні, Ламберт і Лок». Вона щось вам підшукає по ваших грошах.

— А я не знаю, скільки ми зможемо собі дозволити.

— Я їй скажу, десь у межах ста-ста п'ятдесяти тисяч доларів. Останній раз новачок придбав будинок в Оукгрові, і впевнена, що він приблизно стільки їй заплатив.

Еббі нахилилася до неї й майже прошепотіла:

— І скільки ж нам доведеться за нього в місяць платити?

— Не знаю. Та ви собі зможете це дозволити. Тисячу, чи трохи більше.

Еббі все не зводила очей із Кей, а потім ледь проковтнула грудку в горлі. Оренда маленьких квартири на Мангеттені коштувала вдвічі дорожче.

— Гарзд, подзвонімо їй.

Кабінет Ройса Мак-Найта, як і слід було очікувати, виявився «кабінетом влади» з приголомшливим краєвидом за вікном. Це було привілейоване кутове приміщення, просто під кабінетом Натана Лока. Ламар пішов, перепросивши, а Мітча менеджер запросив сісти за невеликий стіл біля дивана. Секретарку послали приготувати кави.

Мак-Найт запитав гостя про його думку щодо всього побаченого, і той відповів, що вражений.

— Мітчу, я хотів би ще розповісти про деталі нашої пропозиції.

— Так, слухаю.

— У перший рік роботи основний оклад становить вісімдесят тисяч доларів. Але після того, як здаси кваліфікаційний іспит, ти отримаєш надбавку в п'ять тисяч доларів. Не премію, а надбавку. Екзамени здають у серпні, влітку ти матимеш змогу до нього підготуватися. У нас розроблений власний

навчальний курс, і з тобою посилено займатимуться кілька партнерів. Заняття проходять у робочий час, за рахунок фірми. А як ти, певно, знаєш, більшість фірм вимагають професійної підготовки і навчання за рахунок вільного часу. У нас не так. І ще жоден із наших співробітників не провалився на іспиті, ти теж не даси приводу нам хвилюватися й не порушиш цієї традиції. На початку вісімдесят тисяч, а через пів року — вісімдесят п'ять. Мине рік, і платня зросте до дев'яноста, а ще ти отримаєш премію в грудні, залежно від результатів праці та прибутків фірми за останні дванадцять місяців. Минулого року премія для співробітників в середньому складала дев'ять тисяч. Ти, мабуть, знаєш, що інші фірми дуже рідко практикують участь співробітників у поділі прибутків. Маєш запитання щодо окладу?

— А що буде за два роки?

— Щороку основний оклад підвищується в середньому на десять відсотків, поки не станеш партнером. Та ні підвищення, ні премії не гарантовані — все залежить від того, як ти працюватимеш.

— Так, це справедливо.

— Ти вже знаєш, як для нас важливо, щоб ви придбали для себе житло. Це додасть стабільності й престижу, це для нас теж важливо — і надто стосовно співробітників. Фірма надає іпотеку на тридцять років під низькі відсотки, з фіксованими ставками, але витрати не повертаються, якщо менш ніж за п'ять років ти вирішиш будинок продати. Позика надається лише раз, тільки на купівлю першого будинку. Далі ти платитимеш самостійно.

— Яка відсоткова ставка?

— Найнижча по можливості — щоб не було проблем з IRS податківцями. Загальноприйнята середня ставка складає десять-десять з половиною відсотків. Ми пропонуємо сім-вісім. Фірма представляє інтереси кількох банків, і вони нам

допомагають. Із таким окладом банк погодиться надати позику без проблем. При необхідності фірма фактично може виступити і твоїм гарантом.

— Це так щедро, містере Мак-Найт.

— Це для нас важливо. І ми нічого не втрачаємо в грошах. Щойно підшукаєш будинок, все решта — справа нашого відділу в справах нерухомості. Вам лишиться тільки в'їхати до будинку.

— А «БМВ»?

Містер Мак-Найт усміхнувся.

— Це ми започаткували десять років тому і вирішили, що авто виявилось добрим стимулом. Все просто. Ти вибираєш якусь простішу модель автомобіля, і ми беремо його в оренду на три роки, даємо тобі ключі; сплачуємо номер, страховку, техогляд. Ти через три роки зможеш її викупити у лізингової компанії за справедливою ринковою ціною. Це також буває раз.

— Це спокусливо.

— Знаю.

Містер Мак-Найт заглянув у діловий записник.

— Усій сім'ї ми забезпечуємо медичне обслуговування і послуги дантиста. Вагітність, профілактичні огляди, протезування — все. Фірма все оплачує.

Мітч кивнув, та ці слова його не здивували — так було і в інших фірмах.

— У нас ще й унікальна система пенсійного забезпечення. Фонд складає не менше десяти відсотків основного окладу, і до кожного вкладеного тобою долара фірма додає ще два. Тобто, як ти почнеш із вісімдесяти в рік, то вісім тисяч у тебе вже буде відкладено. Фірма підкидає ще шістнадцять, і ось через рік роботи ти вже маєш двадцять чотири. Ми доручили займатися цими справами фінансистам-професіоналам, і за минулий рік наш пенсійний фонд зріс на дев'ятнадцять

відсотків. Непогано, чи не так? Якщо двадцять років вноси-тимеш гроші, то в сорок п'ять вже будеш мільйонером. Та є одне застереження: якщо вирішиш від нас піти раніше ніж за двадцять років, то не отримаєш нічого, крім власних щоріч-них внесків і навіть без відсотків.

— Це жорстоко.

— Та ні, це навіть щедро. Знайди хоча б одну таку фірму, яка один твій долар покриває двома. Наскільки я знаю, таких немає. Так ми про себе дбаємо. Багато хто з партнерів ідуть на відпочинок у п'ятдесят років, деякі — в сорок п'ять. Йти на пенсію ніхто тебе не змушує, хочеш — працюй і в шістдесят, і в сімдесят. Кожному своє. А наше завдання — забезпечити щедрю пенсію і дати можливість працівникам іти раніше на відпочинок.

— І скільки вже партнерів на пенсії?

— Близько двадцяти; час від часу ти їх у нас бачитимеш. Іноді вони зазирають пообідати, дехто навіть зберіг за собою робоче місце. Ламар розповів про відпустки?

— Так.

— Гарзд. Ти зарання замовляй, куди захочеш поїхати, а надто коли на Вейл або Каймани. Переліт — за твій рахунок, а от проживання безкоштовне. Ми ведемо бізнес на Кайма-нах, то часом фірма туди тебе посилатиме залагодити якісь питання. Такі поїздки на два-три дні нечасті — десь раз на рік, і вони не за рахунок відпустки. Ми зайняті роботою, Мітччу, і добре знаємо ціну відпочинку.

Мітч на це кивнув і мрійливо уявив, як ніжитиметься на пі-сочку залитого сонцем пляжі Карибського моря, попиваючи «Пінаколаду» й розглядаючи одягнених у бікіні красунь.

— А Ламар казав про вступну премію?

— Ні, але звучить заманливо.

— Якщо ти вирішуєш йти до нас працювати, то отриму-єш чек на п'ять тисяч доларів. Побажання таке: витрачай

більшість на власний гардероб. Після того, як сім років ти носив светри й джинси, то навряд чи маєш у запасі широкий набір костюмів, це ж зрозуміло. У нас вимоги щодо зовнішнього вигляду працівників такі: юристи мають одягатися зі смаком і консервативно. Хоч дрес-коду немає, однак отримаєш певні вказівки щодо цього.

Він сказав п'ять тисяч доларів? На одяг? Мітч мав усього два костюми, в одному з них він і приїхав. Він постарався не виказати емоцій, сховавши усмішку.

— Запитання є?

— Так. Я знаю, що великі фірми часто завалюють новачків нудною пошуковою роботою — доводиться три роки бути бранцем у бібліотеці. Я такого не хочу. У разі потреби я займатимуся пошуком даних, бо ж розумію, що є новачком на фірмі. Але я не збираюся весь час займатися писаниною і вишукувати дані за всю фірму. Я хотів би працювати з реальними клієнтами та їхніми проблемами.

Містер Мак-Найт вислухав уважно і з розумінням, а тоді дав заготовлену для такого випадку відповідь.

— Я розумію, Мітчю. Ти маєш рацію, це проблема крупних фірм. Але не наша. Перші три місяці ти мало що робитимеш, бо готуватимешся до кваліфікаційного іспиту. А коли його здаси, то почнеться справжня робота. Тебе буде закріплено за одним із партнерів, його клієнти стануть твоїми клієнтами. Певне ж, ти виконуватимеш для нього дослідження, і свої теж, хтось колись тебе може попросити допомогти зі звітами чи з пошуком даних. Ми хочемо, щоб ти від роботи отримував задоволення. Тобі вже казали, що плинності кадрів у нас нема і ми готові зробити все, щоб твоя кар'єра пішла вгору. Якщо не вдасться спрацюватися з одним партнером, ми знайдемо тобі іншого. Якщо ти вирішиш, що з податками працювати — не твоє, то зможеш зайнятися цінними паперами або банківською справою — сам вирішиш. Невдовзі фірма

здійснить значне інвестування у містера Мітчела І. Мак-Діра, тому ми хочемо, щоб він працював продуктивно.

Мітч відпив кави і подумав над наступним запитанням. Містер Мак-Найт знову зазирнув у записник.

- Ми оплачуємо ваші витрати на переїзд до Мемфіса.
- Витрат багато не буде — невелика вантажівка і все.
- Ще щось цікавить, Мітччу?
- Ні, сер, я більш не можу придумати, про що запитати.

Мак-Найт склав аркуш із запитаннями і заховав до папки, тоді сперся ліктями об стіл, нахилився вперед.

— Мітччу, ми тебе не підганяємо, але відповідь потрібно дати якомога швидше. Якщо ти обереш інше місце роботи, то нам треба буде проводити співбесіди з іншими претендентами. Цей процес досить тривалий, а хотілося би, щоб новий співробітник став до праці не пізніше першого липня.

- Десять днів на роздуми вам підійде?
- Чудово. Давайте, до 30 березня, гаразд?
- Згода. Я зв'яжуся з вами раніше.

Мітч попрощався і вийшов. Ламар чекав на нього в коридорі коло кабінету Мак-Найта. Вони домовилися про вечерю о сьомій.

3

На п'ятому поверсі будівлі Бендіні кабінетів не було. Бенкетна зала з кухнею розташувалася в західному кінці, в центрі було кілька небілених приміщень складу, якими не користувалися, а далі стояла бетонна стіна, що відгороджувала третину поверху. В стіні були невеликі металеві двері з кнопкою виклику, над ними кріпилася камера. Двері вели до тісної кімнатки, і там вхід оберігав озброєний охоронець; ще він стежив за екранами, якими була обвішана одна стіна. А коридор зигзагом губився у лабіринті різних кабінетів та майстерень, в яких різні люди були зайняті таємною справою — спостереженням і збором інформації. Вікна ховали зовнішній світ за фарбою та жалюзі. Сонячне світло не мало шансів на проникнення до цієї фортеці.

Девашер, начальник служби безпеки, займав найбільший кабінет серед усіх інших — крихітних і простеньких. На стіні висів лише сертифікат, в якому зазначалося, що він тридцять років віддано прослужив у поліцейському управлінні Нового Орлеана. Це був міцний широкоплечий чоловік із невеликим черевцем та з накачаним торсом і важкою, ідеально круглою головою, на його обличчі рідко виникала усмішка. Верхній гудзик поморщеної сорочки був розстебнутий, щоб хоч трохи вивільнити могутню шию. На плічках висів сильно поношений блейзер і груба краватка з поліестру.

У понеділок вранці, після візиту Мак-Діра з дружиною, Олівер Ламберт підійшов до металевих дверей і глянув у камеру. Натиснув двічі кнопку виклику, дочекався, коли його впустять. Він швидко пройшов покрученим коридором і зайшов до Девашера. Той струсив попіл з цигарки «Датч Мастерс» у чистесеньку попільничку. Тоді розгріб на столі папери — з'явилася дерев'яна поверхня столу.

— Здоров, Оллі. Гадаю, ти прийшов побалакати про Мак-Діра.

Девашер — єдиний в усій фірмі, хто його називав Оллі у вічі.

— Еге, і про нього теж.

— Ну що ж, він гарно провів час, фірмою був вражений. Мемфіс йому сподобався і, напевне, погодиться в нас працювати.

— Де перебували твої люди?

— В готелі вони зайняли суміжні номери. Ми прослуховували кімнати, лімузин, телефони й таке інше. Все, як зажди, Оллі.

— Давай детальніше.

— Окей. У четвер увечері вони поселилися в готелі й полягали спати. Говорили мало. У п'ятницю він ввечері розповідав їй все про фірму. Про кабінети, про людей, про тебе сказав як про хорошу і приємну людину. Я подумав, що тобі це сподобається.

— Давай далі.

— Розповів їй про вашу казкову бенкетну залу, про обід із партнерами. У деталях описав усе, що ви запропонували, вони просто впали в екстаз. Ця пропозиція перевершила в усьому всі попередні. Їй так хочеться жити в домі з доріжками, кущами й садком. А він відповів, що в них усе буде.

— А як фірма — чимось незадоволений?

— Та ні. Зауважив про відсутність кольорових і жінок, та його те не турбує.

— А дружина що?

— Вона як в раю. Сподобалося і місто, вона оцінила те, що показувала їй Квінова дружина. У п'ятницю оглядали й будинки, кілька вона вподобала.

— У вас є адреси?

— Звісно, Оллі. В суботу зранку вони викликали лімузин і об'їздили місто. Дуже вражені самим авто. Наш водій об'їжджав непевні райони, а вони приглядалися до будинків. Я так собі думаю, що вони уподобали номер 1231 на Іст-Медоубрук. Його продають, ріелтор Бетсі Белл їм усе показала. Просить сто сорок тисяч, може трохи скинути, а то зараз застій у роботі.

— Непогана частина міста. Будинок старий?

— Йому років десять-п'ятнадцять. Має три тисячі квадратних футів площі, побудований начебто в колоніальному стилі. Непогано для одного з ваших, Оллі.

— Ти впевнений, що вони захотіли цей будинок?

— Принаймні зараз вони його хочуть. Далі розмовляли про те, що за місяць, може, приїдуть і пошукають ще щось. А ви можете оплатити їм квитки на літак, коли погодяться на пропозицію. Це ж звична процедура, чи не так?

— Так, побачимо. А як їм платня?

— Просто немислима. Більше йому ніхто не пропонував. Вони безупинно говорили про гроші: оклад, пенсійний фонд, іпотека, «БМВ». Преміальні. Все інше. Вони просто не ймуть віри, і вже готові дати згоду.

— Так, схоже на те. Як гадаєш, він вже наш, га?

— Я готовий побитися об заклад, що так. Раз він сказав, що фірма, можливо, не така престижна, як на Волл-стріт, та юристи — дуже кваліфіковані і значно приємніші люди. Так, я впевнений, він погодиться.

— Про щось підозрюють?

— Загалом, ні. Квін йому явно дав зрозуміти, щоб тримався подалі від кабінету Лока. Сказав його дружині, що туди ніхто не

може заходити, крім кількох секретарок і партнерів. І додав, ніби Квін говорив, що той Лок досить ексцентричний і відлюдькуватий. Не думаю, що він щось запідозрив. А вона говорила про те, що фірма занадто цікавиться таким, що її не стосується.

— Наприклад?

— Приватні справи. Діти, працюючі жінки й таке інше. Здається, це її трохи нервує, але, може, то так здалося. В суботу вранці вона заявила Мітчу, що не дозволить купці юристів вказувати, коли їй працювати і коли заводити дітей. Але, думаю, в цьому нема ніякої проблеми.

— А він добре розуміє, що це буде дійсно постійна робота?

— Здається, так. За цей час жодного разу він не висловив думки кудись переїздити найближчі кілька років. Гадаю, він все добре розуміє. Мак-Дір прагне бути партнером. Він уже зламався і хоче грошей.

— Згадували про прийом у моєму домі?

— Трохи нервували, але все сподобалося. Вражені будинком, твоєю дружиною теж.

— Як секс?

— Щоночі. Такі звуки, наче в них медовий місяць.

— Що в ліжку робили?

— Не забувай, побачити ж неможливо. Звуки звичайні, ніяких збочень. А я все згадував, як ти любила таке дивитися, то все казав собі, що варто встановити пару камер спеціально для друзяки Оллі.

— Заткнися, Девашере.

— Ну, може, іншим разом, — вони помовчали — Девашер переглядав нотатки в блокноті. Потім загасив сигару в попільничці, й усміхнувся.

— Отже, в підсумку, міцний шлюб. Одне з одним вони дуже ніжні. Водій казав, весь час трималися за руки. За три дні жодного сердитого слова. Це ж добре, правда? Та що ж то я? Сам уже тричі був одружений.

— З тобою зрозуміло. Що там про дітей?

— Через кілька років. Вона хоче працювати, а тоді вже діти.

— Яка твоя думка про нього?

— Прекрасний, доволі славний молодик. А ще дуже амбітний. Я вважаю, що він уже налаштувався і не спиниться, поки не сягне вершин. Як треба буде, то гадаю, що ризикне, і правила зможе порушити.

Оллі всміхнувся.

— Саме це я й хотів від тебе почути.

— Вони дзвонили двічі — до її матері, в Кентуккі. Ні про що важливе не говорили.

— Про його родину говорили?

— Й разу не згадували.

— І про Рея ані слова?

— Ми шукаємо, Оллі. Потрібен час.

Девашер згорнув папку з досьє Мак-Діра і взявся за нову — набагато грубішу. Ламберт потер скроні й вступився в підлогу. Тихо запитав:

— Ну що там, які новини?

— Нічого доброго, Оллі. Я впевнений, що Ходж і Козінські змовилися. Минулого тижня агенти ФБР з ордером обшукали будинок Козінські. Наші мікрофони знайшли й, певна річ, повідомили йому, що будинок прослуховують, лише не знають, хто. Минулої п'ятниці Козінські розповів про це Ходжу, коли вони сховалися в бібліотеці на третьому поверсі. Наш жучок почеплено віддалік, то вдалося розібрати небагато. Ясно лише те, що говорили про жучки; вже впевнені в прослуховуванні й підозрюють нас. І між собою розмовляють тепер обережно.

— А чому це ФБР знадобився ордер для обшуків?

— Гарне запитання. Це вони, певно, для нас стараються — щоб усе виглядало законно й правильно. Вони нас поважають.

— Хто саме туди приходив?

— Тарранс. Він там явно головний.

— І як він, добрий спеціаліст?

— Непоганий. Правда, молоде, зелене, аж занадто стараний, але діло своє знає. З нашими його не порівняти.

— Як часто він розмовляв із Козінські?

— Наразі нам невідомо, адже вони знають про жучка і стали дуже обережними. Знаємо про чотири зустрічі минулого місяця, але є підозра, що їх було більше.

— Багато він виявив?

— Сподіваюся, що небагато. Поки що у них іде бій із тінню. Остання відома нам розмова відбулася тиждень тому, ні про що важливе там не йшлося. Козінські наляканий. На нього напосідають, та багато не досягли. Він навіть не дав згоди на співробітництво зі службою. Ти ж пам'ятай: це вони самі на нього вийшли. Добряче його притисли, і він був уже готовий погодитися. Та тепер він уже замислюється, проте й досі з ними контактує. Це й турбує мене.

— Дружина про щось знає?

— Гадаю, що ні. Вона бачить, що він якось дивно поводить, та Козінські все пояснює завантаженістю на роботі.

— А Ходж що?

— Наскільки нам відомо, він поки що з ефбеєрівцями не мав контактів. З Козінські балакають часто, та й то пошепки. Ходж все повторює, як він боїться, прямо до смерті боїться ФБР, і яку воно веде нечесну гру, і які вони брехливі й підступні. Без Козінські він не ступить ні кроку.

— А якщо Козінські зникне?

— Тоді вони візьмуться за Ходжа. Та я не думаю, що вже до цього дійшло. Трясця, Оллі, він же не якийсь там бандит! Це ж пристойний чоловік, у нього діти, і взагалі...

— Ох ти ж і чутливий! Ти, певне, думаєш, що мені це подобається? От чорт, я ж сам цих хлопців виплекав!

— Тоді наверни їх на шлях праведний, поки ще смаленим не запахло. У Нью-Йорку он вже підозрілими стають, починають ставити забагато запитань.

— Хто?

— Лазаров.

— Що ж ти їм розповів, Девашере?

— Усе — це ж моя робота. Для повного звіту тебе чекають післязавтра в Нью-Йорку.

— Чого їм треба?

— Відповідей, планів.

— Яких планів?

— Плану дій по знешкодженню Козінські, Ходжа й Тарранса — якщо в цьому виникне потреба.

— Тарранса! Девашере, ти що, з глузду з'їхав? Не можна позбутися копа — тоді взагалі війська введуть.

— Лазаров — телепень, Оллі, ти ж це знаєш: він ідіот, та сказати йому про це буде нерозумно.

— А я скажу. От поїду до Нью-Йорка й прямо йому скажу, що він — цілковитий телепень.

— Так-так, зроби це, Оллі, зроби.

Олівер Ламберт підхопився зі стільця й попрямував до дверей.

— Наглядай ще місяць за Мак-Діром.

— Гарзд, Оллі. Б'юсь об заклад, він на це підпишеться. Ти не хвилюйся.

4

«Мазду» продали за двісті доларів, з яких більшу частину сплатили за оренду невеликої — дванадцять футів завдовжки — вантажівки від «U-Haul», її повернуть до філії уже в Мемфісі. Частина домашнього начиння пороздавали або викинули, а в автомобіль повантажили лише холодильник, ліжко, шафу з одягом, тумбочку, невеликий кольоровий телевізор, ящики з посудом, одягом, і ще якимись дрібничками. Заради сентиментальних спогадів прихопили й стару канапу, розуміючи, що на новому місці вона в них довго не простойть.

Еббі тримала на руках ще й Херсі, безпородного песика, а Мітч сидів за кермом і віз їх через Бостон на південь, уперед, де на них чекало краще майбутнє. Вони вже три дні добиралися другорядними дорогами і насолоджувалися природою, і підспівували пісням по радіо. Ночі проводили в дешевих мотелях і все говорили про будинок, про «БМВ», про меблі, про дітей, про багатство. Вони опустили скло у дверцятах і підставляли обличчя вітру, поки машина мчала і досягала найвищої швидкості — майже сорок п'ять миль за годину. Десь у Пенсільванії Еббі здумала, що вони могли по дорозі заскочити до батьків у Кентуккі. Мітч на те нічого не відповів, та надалі маршрут обрав через Кароліну, Північну Кароліну й Джорджию — щоб і разу не наблизитися до кордону зі штатом ближче, ніж на двісті миль. Еббі змирилася.

До Мемфіса прибули у четвер вранці. І як їм і пообіцяли, коло гаража чекав чорний «БМВ» моделі 318-І, який так гарно там вписався! Мітч не міг відвести від авта погляду, а Еббі — від будинку. Перед ним — густий, акуратно підстрижений газон. Парканчик навколо двору сяяв свіжою фарбою. А чорнобривці вже буяли квітом.

Як і було домовлено, ключі знайшлися під відром у підсобці.

Виконавши перший, так би мовити, тест-драйв, вони швидко розвантажили машину — аби сусіди не помітили їхніх убогих пожитків. Вантажівку відігнали до найближчого відділення фірми «U-Haul». Потім — знов кататися на новому автомобілі!

Дизайнерка інтер'єрів, яка переробляла офіс Мітча, приїхала по полудні й принесла з собою зразки килимів, фарби, ковrolіну, штор, тюлів і шпалер. Після їхньої квартири у Кембриджі пропозиція взяти декоратора здалася Еббі зайвою, та все ж вона погодилася. Мітч із ними швидко знідів, вибачився й знов подався до машини. Він здійснив тур тихим, засадженим зеленню передмістям, жителем якого він уже став. Він їхав трирядним шосе. Коли хлопчаки на велосипедах спинялись і посвистували вслід «БМВ», він задоволено всміхався. У вітанні махнув рукою поштареві, котрий ніс важку сумку, обливаючись потом. Ось і він, власною персоною, прибув — Мітчел. І. Мак-Дір, двадцятип'ятирічний випускник юридичного факультету Гарвардського університету.

О третій вони втрьох поїхали до меблевого салону, і там менеджер ввічливо повідомив, що містер Олівер Ламберт вже зробив відповідні розпорядження щодо кредиту містера Мак-Діра, і як вони побажають, можуть брати для себе все, що завгодно — сума кредиту не має обмежень. Вони одразу придбали меблі для будинку. Час від часу Мітч супив чоло, двічі відмовився від надто дорогих речей, та командувала

парадом Еббі. Іноді дизайнерка розсипалася у компліментах, нахваляючи її чудовий смак. Говорила, що з Мітчем вони зустрінуться в понеділок на роботі.

— Чудово, — відповідав він.

Орієнтуючись по карті міста, вони їхали додому до Квінів. Першого разу, коли там гостювали, Еббі дороги не запам'ятала. Той район міста називався Чикасо-Гарденс, вона пам'ятала ділянки, засаджені деревами. Величні особняки, з ретельно продуманими газонами перед будинками. Під'їхавши, вони запаркувалися між старим і новим «мерседесами».

Служниця чемно кивнула, але не всміхалась. Провела їх до вітальні й залишила там самих. У будинку темно й тихо — не чути ані дітей, ані розмов — нічого. Вони роздивлялися меблі й чекали, тихенько перемовляючись. Згодом занепокоїлися. Вони ж погодилися прийняти запрошення — вечеря сьогодні, в четвер, 25 липня, о шостій вечора. Мітч поглянув на годинник і невдоволено буркнув щось про нечемність. Чекали далі.

Врешті з'явилася Кей, спробувала посміхнутися. Очі блищали від сліз, були припухлі, в кутиках розмазалася туш. Враз по щоках потекли сльози, і вона затулила рот хусточкою. Вона пригорнулася до Еббі й сіла поряд із нею на диван, прикусила носовичок і зайшла голосним плачем.

Мітч опустився перед нею на коліна.

— Кей, що сталося?

Та вона лиш хитала головою. Еббі поклала руку їй на коліно, Мітч поплескав по іншому, втішаючи жінку. Вони дивилися на неї з острахом: очікували найгіршого. Що ж це — Ламар? Діти?

— Сталося нещастя, — схлипуючи, промовила Кей.

— З ким? — запитав Мітч.

Вона витерла очі хустинкою й глибоко зітхнула.

— Загинули двоє з фірми — Марті Козінські та Джо Ходж. Ми були з ними близькими.

Мітч примостився за столом. Козінські він запам'ятав по другому візиту у фірму в квітні. Втрюх — з ним і з Ламаром — вони раз пообідали в індійському ресторані на Фронт-стріт. Невдовзі мав партнером стати, але здавалося, що тому не дуже радів. Ходжа Мітч не пригадував у деталях.

— Що ж сталося? — запитав він.

Кей вже не схлипувала, але сльози все ще були на очах. Вона утерлася хустинкою й поглянула на нього.

— Ми не впевнені, яка там причина. Вони пірнали з аква-лангами на Великому Каймані. На човні стався вибух, думають, що вони потонули. Ламар сказав, що поки що немає подробиць. Кілька годин тому відбулося засідання. Ламар уже вдома. Ледве доїхав.

— Де він?

— Коло басейну. Він на тебе чекає.

Ламар сидів за кілька футів від краю басейна у металевому шезлонгу коло садового столика з парасолею. З клумби поруч пересунули поливальну установку, і тепер вона сичала й булькотіла, викидаючи водяні струмені, які досконалими арками злітали й забризкували все — і стіл, і парасолю, і Ламара Квіна. Той сидів мокрий, як хлющ. З носа, вух, з волосся стікали краплини. До рубця змокла блакитна сорочка й вовняні брюки. Ані взуття, ані шкарпеток на ногах.

Ламар сидів нерухомо, навіть не здригаючись від чергового струменя. Видно, зовсім втратив чутливість. Його увагу прикував і втримував предмет віддалік під парканчиком — в калюжі води стояла нерозпечатана пляшка коньяку «Хайнекен».

Мітч подивився на сусідні будинки. Ні, сусіди, здається, нічого не побачать — стіна з восьмифутових кипарисів забезпечувала приватність території. Ламар його вже помітив,

спробував вичавити усміх, кивнув на мокрий стілець коло себе. Мітч відсунув стілець трохи вбік і всівся. Знову плеснула вода.

Ламар знову перевів погляд на дальній паркан, на пляшку. Вони просиділи так цілу вічність, слухаючи шипіння й дзюрчання води. Час від часу Ламар струшував головою, поривався щось вимовити. Мітч незграбно пробував всміхнутися, проте напевне не знав, що належить говорити у таких випадках.

— Ламаре, мені дуже шкода, — нарешті надумав.

Той співчуття прийняв і поглянув на нього.

— Мені теж.

— Я навіть не знаю, що мені сказати.

Ламар таки відірвав погляд від паркана і подивився на гостя. Темне промокле волосся лізло в почервонілі й зболені очі, погляд витримав до наступного сплеску води.

— Та ясно. Але ж і говорити тут нічого. Вибачай, що сьогодні все так вийшло. Нам було не до гостини.

— Не переймайся. Яка там вечеря!

— А ти їх пам'ятаєш? — поцікавився він, здуваючи з вуст краплі води.

— Я пам'ятаю Козінські, Ходжа — ні.

— Марті Козінські був одним із моїх найкращих друзів. Сам він із Чикаго. У фірму прийшов на три роки раніше за мене, черга стати наступним партнером була за ним. Він високо-класний юрист, ми всі ним захоплювалися й часом звертали-ся до нього по допомогу. В фірмі ніхто не міг перевершити його у веденні перемовин. Холоднокривним був і ніякому тиску не піддавався.

Ламар витер чоло й втупився в землю. З обличчя стікала вода, змінивши його голос, коли він заговорив знов.

— Троє дітей. Дівчатка-двійнята на місяць старші за мого сина, вони завжди разом гралися, — він заплющив очі, заку-сив губу й не стримався — заплакав.

Мітч захотілося піти звідти. Старався не дивитися на Ламара.

— Дуже шкода, співчуваю.

Минали хвилини. Сльози ушухли, поливальниця й далі працювала. Мітч окинув поглядом газон у пошуках вимикача поливальниці. — Він уже двічі хотів було спитати дозволу закрутити кран, та вирішував потерпіти ще, адже Ламар терпів. Може, холодний душ дійсно допомагав? Він поглянув на годинник: за півтори години стемніє.

— Що ж там сталося? — нарешті запитав.

— Нам мало що розповіли. Займалися дайвінгом з аквангангами, а човен вибухнув. Інструктор — місцевий, з острова — теж загинув. Зараз організують переправлення тіл додому.

— А дружини де були?

— На щастя, вони були вдома. То була ділова поїздка.

— Ніяк не пригадаю Ходжа.

— Ходж — високий блондин, неговіркий. Був. Таких ви зустрічаєте часто, але рідко коли запам'ятовуєте. Як і ти, він закінчив Гарвард.

— Скільки було їм років?

— І йому, і Марті було по тридцять чотири роки. Після Марті Джо мав теж стати партнером. Вони були близькими друзями. Та всі ми були близькими останні роки.

Він пригладив волосся назад пальцями, підвівся й пройшов на суху місцину. З пілок сорочки, рукавів і низу холош потекла вода. Став поруч із Мітчем і задивився поверх крон дерев на будинок сусідів.

— Як «БМВ», сподобався?

— Класний. Прекрасний автомобіль. Дякую за доставку.

— Коли ви приїхали?

— Сьогодні зранку. Уяви, вже накрутили триста миль до вечора.

— А дизайнерка була?

— Авжеж. Вони з Еббі вже витратили річну зарплату.

— От і добре. І будинок гарний. Ми раді, що ви приїхали, Мітччу. Я ще раз перепрошую, що все так вийшло. Тобі тут сподобається.

— Не потрібно вибачатися. Я все ще не можу в це повірити. Я просто в ступорі. Як подумаю, що дивитимуся на його дружину, дітей — мені не по собі. Хай би мене краще батогом відхльостали, ніж піти зараз до них.

У двір вийшли жінки і підійшли до басейна. Кей підійшла до крана і закрутила його.

Вони покинули Чикаго-Гарденс і влилися в потік автівок, які рухалися до центру міста, просто у призахідне сонце. Вони трималися за руки, та говорили мало. Мітч відкрив люк у даху автомобіля і опустив бокове скло. Еббі перебрала старі касети й взяла Спрінгстіна. Стереомагнітофон працював справно. Салоном до вікон полинула мелодія «Голодного серця», а маленький сяючий родстер мчав у бік річки. Разом із сутінками на Мемфіс спускалося важке тепле вологе повітря. Майданчики для гри у софтбол оживали: команди вгодованих гравців, затягнутих у вузькі спортивні штани та викличні яскраво-жовті футболки, прокреслювали крейдою лінії на полі й готувалися до серйозної битви. Автомобілі, в яких тіснилися групки підлітків, під'їжджали до забігайлівок, щоб і пивка попиту, і потеревенити, і позалицятися. Мітч вже всміхався. Старався зараз не думати про Ламара, Козінскі й Ходжа. Йому чого сумувати? Вони не були його друзями. Звісно, жаль їх, жаль їхні родини, та він і не знав цих людей. А от він, Мітчел. І. Мак-Дір, простий парубок, бідняк, мав досить, щоб почуватися щасливим. Красуня дружина, новий будинок, новий автомобіль, диплом випускника Гарварда. Гострий розум, міцне тіло, яке не набирало зайвої ваги й не потребувало довгих годин сну. Вісімдесят тисяч доларів на

рік зараз. За два роки буде більше сотні тисяч. А все, що для цього потрібно — це працювати по дев'яносто годин на тиждень. Ось так просто.

Він повернув на заправку, залив у бак п'ятнадцять галонів пального, зайшов заплатити, купив шість пачок кукурудзяного печива «Michelob». Еббі одразу розпакувала аж дві, і їхнє авто одразу влилося в потік автомобілів. Мітч уже усміхався.

— Пропоную кудись поїхати, — мовив він до дружини.

— Ми для цього не так одягнені.

Мітч окинув поглядом її стрункі загорілі ноги. Вдягнена вона була у білу бавовняну спідничку вище колін і сорочку з такої ж тканини. На ньому самому — шорти, старенька чорна теніска й сандалі.

— З такими ніжками тебе пропустять до будь-якого ресторану навіть у Нью-Йорку.

— Зазирнімо до «Рандеву»? Там стиль кежуал прийнятний.

— Чудова ідея.

Авто залишили на приватній автостоянці і пройшлися два квартали вузькою алеєю. Пахощі вуличного барбекю туманом загустили парке літнє повітря, ніжно лоскотали ніздрі, рот, очі та сягали навіть шлунку. Разом із димком вони просочувалися назовні крізь вентиляційні отвори, приєднані до масивних печей у найкращому ресторані міста. Там смажилися першокласні свинячі реберця, що й прославили цей заклад. Аби потрапити до «Рандеву», потрібно було спуститися східцями вниз, нижче рівня вулиці — до цокольного поверху старовинної будівлі з червоної цегли, яка вбереглася від зносу тільки завдяки закладу, який і прославив його серед містян.

Тут було завжди людно, резервували столики, але по четвергах, видно, було спокійніше. Крізь людну залу, яка нагадувала печеру, їх провели до столика, накритого

червоною картатою скатертиною. На них звернули увагу — так, вони часто викликали зацікавлені погляди. Чоловіки їй жувати припиняли, і коло рота завмирала рука з наїдком, коли повз них із поставою й ходою моделі пропливала Еббі Мак-Дір. Якось у Бостоні вона йшла тротуаром, на неї задивилися водії, й дорожній рух просто спинився. Для них вже звичними стали посвистування й прицмокування вслід — навіть Мітч вже до них звик. Сам він дуже пишався красунею дружиною.

Перед ними виник чорношкірий працівник у червоному фартуху й вимогливо промовив:

— Так, сер?

На столах лежали на рогожаних підставках віддруковані меню, та до них ніхто їй не зазірав — реберця, і лише реберця.

— Дві повні порції, сир і жбан пива, — відразу ж випалив Мітч. Офіціант не записав замовлення, а розвернувся у бік роздачі й заволав:

— Дві цілі порції, сир, жбан!

Як той відійшов, Мітч під столом поклав долоню Еббі на коліно й промовив:

— Ти прекрасна. Коли я тобі востаннє про це казав?

— Дві години тому.

— Аж дві години! Про що ж я думав!

— Щоб більше такого не було, гляди-но!

Він погладив її по коліні — вона не була проти. Всміхалася звабливо, на щічках — ямочки. У тьмяному освітленні білили зуби й зблискували, як у кішки, пряме чорне волосся гарно спадало на плечі.

Офіціант приніс пиво й мовчки наповнив два кухлі. Еббі відпила трохи й запитала вже серйозно.

— Як гадаєш, з Ламаром усе буде гаразд?

— Не знаю. Я подумав було, що Ламар п'яний, сів поруч, як останній дурень і спостерігав, як він мокнув.

— Бідолаха. Кей казала про поховання — якщо вчасно переправлять тіла, то це буде в понеділок.

— Пропоную змінити тему. Я не люблю похорон — взагалі не люблю, навіть якщо нікого з них не знав і доведеться просто з поваги сходити туди. Я вже маю сумний досвід.

Принесли реберця. Подали їх у фользі і на паперових тарілках. На столі з'явилася й миска з салатиком «Слоу коул», ще одна з запеченими бобами, та головними на столі були реберця в центрі — завдовжки з фут. Припечені, политі підливкою та секретним фірмовим соусом. Вони запустили в них пальці.

— А про що ти хотів би поговорити? — запитала Еббі.

— Про вагітність.

— Здається, ми хотіли кілька років із цим зачекати.

— Зачекаємо. А перед тим ще добре потренуємося.

— Ми вже тренувалися всю дорогу від Бостона до Мемфіса в мотелях.

— Та в нашому новому домі — ще ні.

Мітч розділяв два ребра так, що соус бризнув в обличчя.

— Та ми ж тільки вранці переїхали.

— Знаю. То чого ж ми чекаємо?

— Мітчу, ти так поводишся, ніби я тебе ігнорую.

— Так, та ще ж із самого ранку! От пропоную цим зайнятися, щойно доберемося додому, буде ніби обряд освячення нового житла.

— Побачимо.

— Ми домовилися? Ой поглянь, отой хлопчина зараз шию зверне, так на чийсь ноги заглядається! Мені варто піти і всипати йому ременем.

— Домовилися. Та ти на тих хлопців не зважай, вони ж на тебе заглядаються, який бо ти красунчик.

— Ага, дуже смішно.

Мітч вже об'їв свої реберця й взявся допомагати Еббі з її порцією. Випивши пива, він сплатив рахунок, і вони нарешті

вибралися на алею. Він поволі вів авто містом, приглядаючись до нічних вулиць і вгадуючи назви тих, де вони побували за дня. Двічі неправильно звернувши, нарешті побачили поворот на Медоубрук, а тоді й новий будинок містера та місіс Мак-Дір.

Матраци від ліжка лежали ще на підлозі головної спальні, навколо громадилися коробки. Херсі сховався під торшером і звідти спостерігав, як вони тренувалися.

Чотири дні потому, у перший день на новій роботі, Мітч і його вродлива дружина разом з його вже тридцятьма дев'ятьма колегами та їхніми дружинами прийшли віддати останню шану Мартіну С. Козінскі. Собор заповонив люд. Олівер Ламберт виступив з прощальним словом, та ще й таким проникливим і зворушливим, що навіть Мітча, який вже хоронив батька й брата, пробирала дрож. Дивлячись на вдову з дітьми, Еббі не змогла стримати сліз.

Під вечір усі зібралися в пресвітеріанській церкві для прощання з Джозефом М. Ходжем.

5

Коли о восьмій тридцять — як і було обумовлено — Мітч Кувійшов у невеличку приймальню перед кабінетом Ройса Мак-Найта, там нікого не було. Він присвиснув, кашлянув, сів і терпляче чекав. Звідкись з-поза стелажів із документами вигулькнула древня сивокоса секретарка і, завбачивши його, підібгала вуста. Не дочекавшись від неї доброго слова, він сам відрекомендувався і сказав, що мав тут зустрітися у точно призначений час із паном Мак-Найтом. Та всміхнулася, сказала, що її звати Луїза, що вона особистий секретар містера Мак-Найта, працює на цій посаді ось уже тридцять років поспіль. Може, він хоче кави? Так, сказав він, чорної. Вона зникла й повернулася із чашкою з блюдцем. Луїза уже переговорила зі своїм босом через інтерком, тепер запропонувала сісти й почекати. Вона нарешті його впізнала, вчора на похороні якась інша секретарка про нього їй говорила.

Тоді перепросила за тутешню важку атмосферу. Зараз у людей немає настрою працювати, і так буде ще кілька днів, поки налагодиться нормальний ритм роботи фірми. Такі були хороші молодики! Задзеленчав телефон на її столі. Вона взяла слухавку і сказала, що в пана Мак-Найта важлива нарада, тож вона його не турбуватиме. Ще один дзвінок — і Луїза провела Мітча до кабінету шефа.

Всередині його привітали Олівер Ламберт та сам Мак-Найт і одразу відрекомендували двом присутнім: Віктору

Міллігану й Ейвері Толларові. Усі повсідалися навколо невеликого столу для засідань. Луїзу відправили по каву. Мілліган був начальником відділу оподаткування, а Толлар, якому виповнився всього лише сорок один рік, уже був партнером.

— Мітччу, перепрошуємо за невеселий початок, — сказав Мак-Найт. Вдячні за те, що ти був учора присутній на похороні. Ще раз прошу вибачити, що перший день роботи у нашій фірмі видався доволі сумним.

— Я просто не міг не піти на похорон, — відповів Мітч.

— Ми пишаємося, що ти з нами, у нас на тебе покладаються великі сподівання. Щойно втратили двох цінних юристів, обоє вони займалися тільки податками, то ж тепер від тебе вимагатимемо напруженої праці.

З'явилася Луїза, принесла тацю зі срібним кавником і порцеляновими чашечками.

— Сумна година, Мітччу. Тож розділи її разом з нами, — мовив Олівер Ламберт.

Вони схилили голови, помовчали. Ройс Мак-Найт кинув погляд на робочий блокнот.

— Мітччу, ми з тобою, здається, вже балакали на цю тему. Кожен новий співробітник фірми закріплений за партнером, який скеровуватиме його, як супервайзер і наставник. І дуже важливо зберігати такі відносини між ними. Ми завжди стараємося підібрати такого партнера, з яким тобі вдасться спрацюватися і порозумітися. Зазвичай ми не помиляємося. Знаю, все може бути, і коли так станеться, то просто призначаємо іншого. Твій партнер — Ейвері Толлар.

Мітч зняковіло усміхнувся до Толлара.

— Ти перебуватимеш під його безпосереднім керівництвом, і всі справи, над якими ти працюватимеш, будуть і його справами. Займатимешся податками.

— Дуже добре.

— Поки я не забув, Мітччу. Пообідаймо сьогодні разом? — запропонував Толлар.

— Звичайно. Згоден.

— Можете поїхати на лімузині, — запропонував Ламберт.

— Я так і планував.

— А коли лімузин матиму я? — запитав Мітч, і всі заусміхалися — видно, що раді були змінити тему.

— Років через двадцять, — відповів Ламберт

— Я потерплю.

— Ну й як тобі «БМВ»? — спитав його Віктор Мілліган.

— Прекрасно. Вже готовий пробігти перші п'ять тисяч миль.

— Ви без проблем влаштувалися?

— Все чудово. Я дуже радий, що фірма стільки всього для нас уже зробила. І ви нас так тепло зустріли, ми з Еббі вам дуже вдячні за все.

Мак-Найт посерйознішав і зазирнув до записника.

— Як я вже говорив, наразі для тебе найважливіше — здати кваліфікаційний іспит. Маєш на підготовку шість тижнів, і якщо в чомусь виникне потреба, всі тобі допомагатимуть. У нас розроблено спеціальний курс підготовки, його ведуть найдосвідченіші партнери. Все, що виноситиметься на екзамен, передбачено цим курсом, і ми слідкуватимемо за твоїм поступом, за успіхами, особливо Ейвері. Маєш щонайменше по пів дня на повторення, на підготовку, ну, і вільний час. У нашій фірмі жоден співробітник не провалився на іспиті.

— Я першим не стану.

— А якщо це станеться, ти лишишся без «БМВ», — криво всміхнувшись, пояснив Толлар.

— Твоєю секретаркою буде пані Ніна Хафф. У фірмі вона працює понад вісім років. Надто темпераментна, не дуже приваблива, але працьовита. Тямуща в юриспруденції і дає цінні поради, а надто новачкам. Влаштує вона тебе чи ні,

залежатиме тільки від тебе. Якщо не спрацюєтеся з нею, шукатимемо заміну.

— А де мій кабінет?

— На другому поверсі. З обіду прийде дизайнер. Ти з нею вже знайомий, то поговорите про меблі й інтер'єр. Раджу дослуховуватися до всіх її порад.

Офіс Ламара теж був на другому поверсі, від чого Мітчеві аж від душі відлягло. Він згадав, як той сидів під дощем із поливальниці й плакав.

Мак-Найт знову заговорив.

— Мітччу, боюся, я дещо пропустив під час нашої бесіди, коли ти вперше приїздив.

Він чекав, що той скаже ще щось, а тоді сам запитав:

— Так, а що саме?

Інші партнери теж пильно дивилися на Мак-Найта.

— Ми ніколи не дозволяємо нашому співробітнику розпочинати кар'єру з вантажем боргів. Для нас спокійніше, коли зароблені гроші ти витрачатимеш на інше, а не на виплату студентської позики. Скільки ти ще винен?

Мітч поволі відпив із чашки, а в голові снували думки.

— Майже двадцять три тисячі доларів.

— Перше, що зробиш завтра вранці — передаси всі документи по кредиту Луїзі.

— Е-е-е, тобто, ви маєте на увазі, що фірма виплатить борг?

— Така наша політика. Якщо, звісно, ти не заперечуватимеш.

— Ніяких заперечень. Я навіть не знаю, що відповісти.

— Не потрібно нічого говорити. Останні п'ятнадцять років ми не раз таке робили для співробітників. Просто передай папери Луїзі.

— Та це з вашого боку так щедро, містере Мак-Найт.

— Атож.

Поки лімузин поволі совався у тягучці, Ейвері Толлар не вгавав ані на мить. Сказав, що Мітч йому нагадав самого себе. Бідна дитина з неповної родини, яку виховували прийомні батьки десь на південному заході Техасу. По закінченні школи він уже сам мав про себе дбати, залишився буквально на вулиці. Працював у нічну зміну на взуттєвій фабриці, щоб оплачувати навчання в коледжі. Успіхами в навчанні він домігся стипендії на навчання у коледжі Техаського університету, закінчив його з відзнаками, і тому зміг розіслати заяви до одинадцяти вишів. Але обрав Стенфорд і закінчив його на відмінно — другий результат на курсі. Від пропозицій роботи найкрупніших фірм у великих містах Західного узбережжя він відмовився. Хотів займатися податками, і нічим більше. Олівер Ламберт його знайшов шістнадцять років тому — тоді ще на фірмі працювало чоловік тридцять, не більше.

Він був одруженим, мав двох дітей, але про родину згадував мало. Говорив про гроші — як сам сказав, це була його пристрасть. Перший мільйон на його рахунок вже лежав, років через два набереться й другий. Коли в тебе дохід чотириста тисяч на рік, то довго чекати не доведеться. Його спеціалізацією було створення товариства з закупівлі супертанкерів. Він був спеціалістом вищого ґатунку, ставка складала триста доларів за годину, а гарував шістдесят, часом сімдесят годин на тиждень.

Мітчеві належало починати зі ста доларів за годину і поки не витримає іспит і не отримає юридичну кваліфікацію з п'ятигодинного щонайменше робочого дня. Потому працюватиме вісім облікованих годин на день, отримуючи по сто п'ятдесят доларів за годину. Ретельний підрахунок і облік — ось у чому полягала суть процвітання фірми, навколо обліку і крутився бізнес. Від нього залежало все — кар'єрне зростання, підвищення зарплатні, преміальні, саме життя

і успіх. Особливої уваги удостоювалися новачки. За неретельне ставлення до обліку виконаної роботи можна було швидко отримати попередження. Ейвері про себе такого не міг сказати — з ним цього ніколи не ставалося. Щоб хтось у фірмі та виявив неповагу до свого обов'язку вести облік — ні, таке у фірмі просто нечувано.

Середня погодинна ставка для співробітників була сто сімдесят п'ять доларів. Для партнерів у середньому — триста. З декількох своїх клієнтів Мілліган брав по чотириста за годину, а якимось Натан Лок навіть по п'ятсот — за певну роботу з податками, пов'язану з якоюсь об'єктом з обміном нерухомості в декількох країнах. П'ятсот доларів за годину! Ейвері посмакував це число, подумки порахував заробіток за рік — помножив: п'ятдесят годин на тиждень, п'ятдесят тижнів у році: мільйон і двісті п'ятдесят тисяч! І це за рік! Ось так у нашому бізнесі робляться гроші! Все починається з купки юристів, вони працюють година за годиною, і виростає династія. А з приходом нового юриста збільшується загальний дохід, так от воно.

Тож він попередив: не варто нехтувати веденням підрахунків, це — перше правило виживання. Щойно скінчатся папки зі справами, за якими ведеться облік, одразу слід його повідомити — у нього їх навалом. Десятого дня кожного місяця на особливому вишуканому обіді партнери обговорюють між собою отримані за рахунками гроші. То справжня церемонія. Ройс Мак-Найт зачитує прізвище кожного компаньйона і суму, яку той заробив протягом минулого місяця. Між ними відбувається змагання. Така собі позитивна конкуренція. Вони ж багатшають, хіба не так? Церемонія ж підвищує мотивацію співробітників. Ніхто й слова не скаже, якщо в когось низький прибуток, хіба що таке станеться два місяці поспіль. Ще якісь подробиці Олівер Ламберт розповість уже в процесі роботи. Але ще жоден із них не мав низьких

показників три місяці поспіль. За надвисокі показники ще й премії отримують. А ще сума гонорарів має значення тоді, коли співробітник починає претендувати на статус партнера. Отже, — не пропускай! І це для тебе тепер має бути першочерговим завданням, звісно, після іспиту.

— Іспит — то звісно, дурня, просто формальність, яку треба перетерпіти, просто ніби ритуал. Випускник Гарварда не повинен його боятися. Пройдеш наш курс підготовки, — казав він, — згадаєш усе, чому навчався на юридичному.

Лімузин звернув на бічну вуличку між двома багатоповерхівками і спинився коло тенту, що простягався від тротуару до металевих чорних дверей. Ейвері кинув оком на годинник і сказав до водія:

— Приїдь по нас о другій.

«Дві години на обід, — подумав Мітч. — Це ж шістсот доларів псу під хвіст!»

Клуб «Мангеттен» займав весь горішній — десятий — поверх висотки, яку ще в кінці п'ятдесятих років заселили різноманітні офіси. Сам будинок Толлар інакше як руїною не називав, але вже в перші хвилини повідомив, що ексклюзивна кухня клубу славиться на все місто. Тут подають надзвичайні страви, доступ — лише для білих, лише для чоловіків, а інтер'єр — просто розкішний. Важливі обіди для важливих людей. Тут бували банкіри, юристи, можновладці, кілька політиків, кілька аристократів. Ліфт із позолоченою оббивкою швидко домчав їх нагору крізь порожні поверхи, спинився на елегантному десятому. Метрдотель назвав містера Толлара на ім'я, розпитав, як поживають його добрі друзі Олівер Ламберт і Натан Лок. Поспівчував через смерть Козінскій Ходжа. Ейвері йому відрекомендував нового співробітника фірми. У куточку знайшовся найкращий столик. Догідливий чорношкірий офіціант на ім'я Елліс подав їм меню. Розгортаючи своє, Ейвері зауважив:

ФІРМА

— У нас не дозволяється спиртне за обідом.

— А я й не випиваю.

— От і добре. Що ти замовиш?

— Чай з льодом.

— Чай з льодом для нього, — замовив Ейвері, — а для мене мартіні «Бомбей» з льодом і ще покладіть три оливки.

Мітч прикусив язика й сховав усміх за картонкою меню.

— У нас занадто багато правил, — буркнув собі під ніс Ейвері.

За першою порцією настала черга другої, але на цьому й спинився. Ейвері зробив замовлення і для Мітча: особлива страва дня — якась підпечена рибка. Пояснив, що сам дуже пильнує вагу, а ще він займається у спортивному клубі, до речі, за спеціальною програмою. У власному спортивному клубі. І Мітча теж туди запросив, коли-небудь разом попітніти. Десь уже після іспиту. Ще порозпитував про футбольні успіхи Мітча у коледжі, а той звично відповідав, що не варто їх перебільшувати.

А Мітч, своєю чергою, порозпитував про дітей Ейвері. Той відповів, що проживають вони з матір'ю.

Риба виявилася недопеченою, а картопля занадто твердою. Мітч тицяв виделкою у тарілці, поволі доїдав салат і слухав, що Ейвері йому розказував про інших відвідувачів ресторану. За великим столом сидів мер, з ним кілька японців. Неподалік розташувався банкір фірми. Було ще декілька поважних юристів, їхніх колег, усі вони жваво поїдали страви водночас із виглядом значущості, поважності. В атмосфері вчувалося щось снобістське. Виявилось, що кожен, хто обідав у залі, був особою значущою, як на роботі, так і в місті. Ейвері тут був своїм.

Обидва вони відмовилися від десерту, але каву замовили. Отже, Мітч має приходити на роботу не пізніше дев'ятої, поволі оповідав Толлар, запалюючи сигару. Секретарки о восьмій

тридцять уже на місці. Отже, з дев'ятої до п'ятої, але ніхто не працює вісім годин на день. Він сам, до прикладу, на роботі з'являється вже о восьмій і не йде додому раніше шостої. Він може зараховувати собі дванадцять робочих годин щодня, а скільки там він справді працював, то не має значення. Двадцять годин щоденно, п'ять днів на тиждень, п'ятдесят тижнів на рік — по триста за годину. Дев'ятсот тисяч доларів! Це в облікований час. Така його мета, правда, минулого року він дотягнув лише до семисот тисяч, але на те були певні причини, особистого плану. Фірмі байдуже, хай Мітч приходить о шостій, чи о дев'ятій — аби тільки робота виконувалася.

— О котрій годині у фірмі відчиняють двері? — запитав Мітч.

Той пояснив, мовляв, кожен має власного ключа, тобто може заходити й виходити, коли схоче. Працює й охорона будівлі, та всі вже звикли до трудоголіків. Певні звички працівників стали легендою. Віктор Мілліган працював без вихідних по шістнадцять годин до того, як став партнером фірми, тому вже не працював у неділю. А далі заробив інфаркт, тож став пропускати неділі, згодом і суботи. Лікарі рекомендували п'ятиденний десятигодинний робочий день, — відтоді він став почуватися нещасним. А Марті Козінські знав ім'я кожної прибиральниці. До праці ставав о дев'ятій ранку, бо хотів снідати із власними дітьми. Тож приходив о дев'ятій, а йшов з роботи опівночі. Натан Лок виголосив, що робота йому не йде у присутності секретарок. Тож з'являється в кабінеті о шостій ранку і вважає стидобою заявитися пізніше. А он сидить старий, вартий десяти мільйонів доларів, йому шістдесят один рік і працює він п'ять днів на тиждень із шостої ранку до восьмої вечора плюс пів дня у суботу. І якщо він піде на пенсію — то просто помре!

— За тобою не стежать, коли ти з'являєшся на роботі, коли йдеш додому — маєш просто трудитися.

Мітч усе зрозумів. Шістнадцять годин працювати — для нього це в новину.

Ейвері зробив комплімент: у Мітча новий костюм. Неписаний дрес-код існував, і Мітч все правильно зрозумів. Ейвері має свого кравця у південній частині міста, старого корейця, й пізніше, коли Мітч вже собі зможе дозволити шити на замовлення, він його порекомендує. Півтори тисячі за костюм. А Мітч відповів, що варто рік-другий зачекати.

Їхню розмову урвав адвокат якоїсь фірми, звернувшись до Ейвері. Виказав співчуття, розпитав про родину. Виявилося, минулого року вони з Ходжем працювали над однією справою; а тепер йому важко повірити в те, що сталося. Ейвері познайомив його з Мітчем, як виявилося, той також був на похороні. Вони з Мітчем все чекали, коли ж адвокат відійде собі, та той все балакав і балакав про те, як йому шкода. Він хотів дізнатися про деталі — це було очевидно. Ейвері нічого не розповідав, тож новий Мітчів знайомиць нарешті пішов.

До другої дня знать міста вже втратила запал, народу поменшало. Ейвері розплатився чеком, потім метрдотель провів їх до виходу. Позаду автомобіля стояв водій і терпляче чекав. Мітч пробрався на задне сидіння й розвалився на м'яких шкіряних подушках. За вікнами пролітали споруди міста, автомобілі, пішоходи. Він раптом зловив себе на думці: чи багатьом із них доводилося посидіти в лімузині чи на території клубу «Мангеттен»? А скільком із них за десять років вдасться розбагатіти? Він усміхнувся, почувався просто чудово. Гарвард тепер далеко, до нього мільйони миль! І більше ніяких студентських боргів! А Кентуккі взагалі залишився в іншому світі. Минуле можна забути. Він щойно прибув.

Дизайнер-декоратор вже на нього чекала. Ейвері вибачився і попросив Мітча вже за годину прийти в його кабінет і братися за справи. Жінка принесла з собою альбоми зі світлинами

офісних меблів і зразками. Він запитав, що вона пропонує зробити в кабінеті, вислухав з зацікавленим виглядом, на який тільки був здатний, а тоді пояснив, що покладається на її смак і нехай вона сама займається оформленням офісу. Їй сподобався солідний письмовий стіл без шухляд із вишневого дерева, легкі крісла зі шкіряними сидіннями кольору вина і дорогий східний килим. Мітч сказав, що все має казковий вигляд.

Вона пішла собі, а Мітч зручно вмовстився за старим письмовим столом, який був у чудовому стані й цілком його влаштував. Однак був у вжитку, а тому не міг вважатися достойним для перебування у кабінеті нового юриста фірми «Бендіні, Ламберт і Лок». Вікна кабінету виходили на північ і з них видно було вікна другого поверху сусідньої старої будівлі. Не надто мальовничий краєвид. Як витягнеш шию, все ж помітиш зліва крайчик річки. На гіпсокартонових стінах не було нічого. Здається, вона вибрала кілька картин? Він визначив: стіна, під якою стояло тепер крісло, буде Стіною його Его: він розвісить у рамочках свої дипломи, відзнаки й таке інше. Як на співробітника, приміщення кабінету було величезним, значно більшим, ніж ті закапелки, де починали працювати новачки у Нью-Йорку й Чикаго. Згодиться на пару років. А тоді він перебереться до іншого кабінету, з кращим краєвидом за вікном. А тоді черга за кутовим, «кабінетом влади».

У двері постукали, ввійшла секретарка, відрекомендувалася: міс Ніна Хафф. Це була повна жінка сорока п'яти років, з першого погляду було зрозуміло, чому вона й досі незаміжня. Їй не було на кого витратити гроші — лише на себе, на одяг, косметику, та все марно. Мітч подивувався, чому вона не найме собі тренера-консультанта з фітнесу. Вона з порога пояснила, що у фірмі працює вже вісім з половиною років і знає все, що повинна знати про те, як тут ведуться справи.

Які би питання у нього не виникли — він може звертатися до неї. Мітч за все їй подякував. Міс Хафф сказала, що останнім часом займалася друкуванням, і тепер рада можливості повернутися до секретарської роботи. Він покивав головою, неначе все розумів. Ще запитала, чи вміє він користуватися диктофоном. Він відповів, що вміє. Минулого року він стажувався у Нью-Йорку на Волл-стріт в офісі, де було триста працівників, обладнаному найкращими технічними новинками. Та якщо в нього виникнуть питання чи проблеми, він пообіцяв, що неодмінно звертатиметься до неї.

— А як звать вашу дружину? — запитала секретарка.

— А що, для вас це важливо? — поцікавився він.

— А коли вона до вас подзвонить, мені ж треба називати її на ім'я, щоб розмовляти з нею чемно й по-дружньому.

— Еббі.

— Яку ви любляете каву?

— Чорну, та я сам її готую.

— Мені не важко зробити для вас каву. Це ж теж частина роботи.

— Я сам готую каву.

— Це обов'язок усіх секретарок.

— Якщо коли-небудь торкнетесь моєї кави, я прослідкую за тим, щоб вас відправили до поштового відділу лизати марки.

— У нас цим займається автомат. А на Волл-стріт що, марки лижуть?

— Це я образно висловився.

— Гаразд. Ім'я вашої дружини я запам'ятала, питання з кавою ми обговорили, тож я готова починати роботу.

— Вранці. Приходьте о восьмій тридцять.

— Так, бос.

Вона вийшла, а Мітч усміхнувся. Він зауважив її норів. Що ж, із такою не нудьгуватиме.

Далі завітав до нього Ламар. Він уже й так спізнювався на зустріч із Натаном Локом, та не втримався і вирішив пере-відати друга. Мітч був радий, що їх кабінети поруч. Ще раз перепросив за невдалу вечерю у четвер. І так, він погодився з Кей і з дітьми о сьомій приїхати в гості й роздивитися новий будинок і меблі.

П'ятирічний Хантер Квін і його семирічна сестричка Холлі чемно сиділи за новісіньким обіднім столом і поїдали спаге-ті, були чемні і не звертали уваги на розмови дорослих. Еббі поглядала на двійко діток і в мріях вже бачила власних малят. Мітч помилувався дітками, та далі думка не сягала. Все пере-живав події сьогоднішнього дня.

Жінки швидко повечеряли і подалися розглядати меблі та вирішувати, як краще їх буде розмістити. Діти разом із Херсі пішли надвір, до садка.

— Я дуже здивувався, коли вони тобі дали Толлара, — ска-зав Ламар, витираючи рота.

— Чому?

— Здається, він ніколи раніше не був прикріплений до співробітника.

— Якись є тому причини?

— Та ні. Він хороший мужик, але не командний гравець. Одинак, так би мовити. Працювати любить сам. І з дружиною має якісь проблеми, подекують, що живуть окремо. Та він все тримає в собі.

Мітч відсунув тарілку, сьорбнув льодяного чаю.

— А юрист він хороший?

— Так, він чудовий спеціаліст. Всі вони професійні юри-сти, якщо вже стали партнерами. Більшість його клієнтів — багатії, які не проти приховати свої мільйони від податків. Він засновує компанії з обмеженою відповідальністю. Часом робить досить ризиковані ходи, та всі знають, що він іде на

ризик і бореться проти Національного податкового управління. Більшість клієнтів готові на серйозний ризик. Щоб обійти податкові закони, доведеться поламати голову, попорпатися в документах, та буде цікаво.

— Пів обіду він мені пояснював, як вести облік.

— Це для нас важливо. На нас постійно тиснуть за зростання рахунків. А ми на продаж маємо лише наш час. Щойно ти здаси екзамен, твої рахунки щотижня переглядатимуть Толлар і Ройс Мак-Найт. Всі дані вносяться в комп'ютер, вони вираховують твою продуктивність до останнього цента. У перші шість місяців тридцять-сорок годин на тиждень повинні приносити прибуток. Згодом — п'ятдесят годин на тиждень. А щоб тебе взяли у партнери, ти вже маєш покривати своїми рахунками не менше шістдесят годин на тиждень. І не один рік. В жодного з партнерів нема доходу меншого за цю цифру, і у більшості вони з максимальними ставками.

— Так, це багато.

— Так здається лишень на перший погляд. Враження оманливе. Більшість чудових юристів можуть працювати в день по вісім-дев'ять годин, а у звіті зазначати дванадцять. Це називається підкладка. Не зовсім чесно щодо клієнта, але так роблять усі. На підкладках вирости всі крупні фірми. В цьому й полягає гра.

— Звучить неетично.

— Ну а коли адвокати виловлюють постраждалих в аваріях безпосередньо в лікарнях? Неетично юристу, підозрюючи, що гроші брудні, все одно брати готівку у наркоділків і їх захищати. Багато неетичного довкола. А як тобі лікар у поліклініці, який приймає по сотні пацієнтів щодня? А той хірург, котрий робить непотрібну операцію? Деякі з найбільш неетичних людей, яких я зустрічав, — мої клієнти. Неважко підтасувати щось, коли твій клієнт — мультимільйонер, який

обманює уряд і ще й намагається це зробити легально. Всі ми це робимо.

— І у вас цьому навчають?

— Ні. Ти сам цьому навчишся. Як починатимеш, то прірва часу піде вхолосту, на довгі дурні години, та вічно вони не триватимуть. Тоді вже виробиш навички. Можеш мені повірити, Мітччу, з нами рік пропрацюєш і вже знатимеш, як за десять годин роботи вносити графік удвічі більший. Це, так би мовити, шосте чуття, воно приходиться до юриста з досвідом.

— Чому я ще навчуся?

Ламар проторохкотів кубиками льоду в склянці, замислившись.

— У тебе з'явиться певний цинізм. Наш бізнес працює на тебе. Коли ти навчався на юридичному факультеті, то явно плекав шляхетні ідеї про те, яким повинен бути юрист. Поборник прав людини, захисник Конституції, охоронець знедолених, адвокат, який захищає інтереси свого клієнта. А тоді після шести місяців практики ти починаєш розуміти, що ми — просто найманці, не більше. Ми красномовці, виставлені на продаж, доступні в продажу для найзаможніших ділків, доступні будь-кому — і злодію, і підлоті, всім, хто здатен оплатити твої скажені гонорари. І тебе вже ніщо не шокує. Вважається, що юриспруденція — достойна професія, та тобі траплятиметься сила безчесних законників, і ти навіть захочеш все покинути і знайти чесну роботу. Так, Мітччу, станеш цинічним. Це й справді сумно.

— Не варто було таке мені казати на початку кар'єри.

— Але за це тобі й платитимуть. Ти уявлення не маєш, як багато брудної роботи зможеш виконати заради двохсот тисяч доларів на рік.

— Брудну роботу? Ти говориш так, що стає страшно.

— Мені шкода. Та не все так погано. Мої погляди на життя змінилися з минулого четверга.

ФІРМА

- Може, оглянеш будинок? Він прекрасний.
- Давай іншим разом. Просто ще побалакаймо.

6

О п'ятій ранку на новому столику коло ліжка задзеленчав будильник, та Мітч одразу його змусив замовкнути. Він пробрався крізь темні кімнати до чорного ходу: там під дверима вже чекав Херсі. Він випустив пса на двір, а сам подався в душ. За двадцять хвилин підійшов до ліжка, поцілував дружину — Еббі й далі спала.

Порожніми вулицями до роботи дістався за десять хвилин. Він вже вирішив, що починатиме робочий день о пів на шосту. Якщо виявиться, що хтось прийде ще раніше за нього, то він на своє робоче місце прибуде о п'ятій, а то й о пів на п'яту, чи як там, аби лиш приходити першим. Сон — то дурниця. Сьогодні на роботі у «Бендіні, Ламберт і Лок» він буде першим із юристів, і так триватиме завжди, поки він не стане партнером фірми. Якщо інші, щоб стати партнерами, трудилися десять років, то він це зможе зробити за сім. Він стане наймолодшим партнером в історії фірми.

Стоянка фірми була огорожена цепами, прикутими до стовпців, на воротах була охорона. Місце для автомобіля Мітча було позначено на асфальті: між двома жовтими смугами фарбою виведене його ім'я. Він пригальмував біля воріт, зачекав, коли його пропустять. Охоронець в уніформі вигулькнув у п'яті й підійшов до дверцят автомобіля. Мітч опустив скло й простягнув йому пластикову картку зі своєю світлиною.

— Ви, напевне, новенький, — віддаючи назад картку сказав той.

— Так. Мітч Мак-Дір.

— Та я вмію читати. І по машині міг здогадатися.

— А вас як звати?

— Датч Гендрікс. Тридцять три роки у Поліційному управлінні Мемфіса.

— Радий знайомству, Датчу.

— Так, я теж радий. Ви рання пташка, чи не так?

Мітч усміхнувся, забрав свій пропуск.

— Та ні. Я думав, що всі вже будуть на місці.

Датчу вдалося зобразити усмішку.

— Ви перший. Скоро з'явиться містер Лок.

Ворота розчинилися, й охоронець дав знак, що можна заїжджати на стоянку. Мітч знайшов записане на асфальті власне прізвище і сам загнав свій чистесенький «БМВ» на місце в правому ряду від будівлі. Підхопивши із заднього сидіння кейс винного кольору зі шкіри вугра — зовсім порожній — він акуратно зачинив дверцята. Коло заднього входу вже чекав охоронець, новий. Мітч назвався і дивився, як той відчиняв двері. Кинув погляд на годинник: п'ята тридцять. Трохи відлягло від серця: отже, пів на шосту — це досить рано, щоб приходити на роботу найпершим. Решта ще сплять.

У кабінеті Мітч клацнув вимикачем і поставив кейс на столик, який тут поставили тимчасово. Далі він рушив до кімнати з кавовим автоматом, по дорозі вмикаючи світло. Сам агрегат був для промислового вжитку й розміру, з купою важелів, підігрівачів, ємностей і без жодної зрозумілої інструкції щодо того, як ним користуватися. Якусь хвилину він роздивлявся апарат, тоді висипав на фільтр вміст пакуночка з кавою. Через якийсь отвір улив води, а потім Мітч усміхнувся, коли окріп полився у каву.

В одному з кутків кабінету стояли три ящики, наповнені книжками, папками, блокнотами й зошитами, які в нього накопичилися за роки навчання. Він поставив на стіл перший ящик і став виймати з нього все, що там було. Необхідне сортував і складав на столі акуратними купками.

Випивши дві чашки кави, в третьому ящику він нарешті виявив матеріали з адвокатури для підготовки до екзамену. Він підвівся, підійшов до вікна, повернув жалюзі. Надворі все ще було темно. Він не помітив, як у дверях з'явилася чоловіча фігура.

— Доброго ранку!

Мітч прожогом відвернувся від вікна й витріщився на гостя.

— Ви мене налякали, — сказав він, глибоко зітхнувши.

— Перепрошую. Я — Натан Лок. Ми, мабуть, ще не знайомі.

— Мое ім'я Мітч Мак-Дір, я новий співробітник.

Вони обмінялися рукостисканнями.

— Так, я знаю. Шкода, що ми з вами раніше не зустрілися. Я був зайнятий, коли ви приїжджали. Здається, я бачив вас на похороні у понеділок.

Мітч згідливо кивнув. Він був певен, що Натан Лок і разу до нього не підходив ближче ніж на дев'яносто метрів, інакше б він його запам'ятав. Особливо його очі — холодні чорні очиці, оточені сіточкою чорних зморщок. Очі виразні. Незабутні. Біле волосся на маківці поріділо. Над вухами трохи густіше, і його колір дуже контрастував із кольором шкіри. Як заговорив, очі звузилися, а зіниці хижо зблиснули. Недобрі очі. Всевидячі очі.

— Можливо й так, — промовив Мітч, заскочений зненацька цим найзліснішим обличчям зі всіх будь-коли бачених у житті.

— А ви — рання пташка.

— Так, сер.

— Ну, те, що ви з нами — це добре.

По цих словах той відхилився від дверей і зник.

Мітч визирнув у коридор і зачинив двері. Він подумав, що Лока недаремно тримають на четвертому поверсі, подалі від людей. Тепер було зрозуміло, чому він не зустрівся з Натаном Локом перед тим, як підписувати з фірмою договір: він міг і передумати. Видно, його ховали від претендентів на посаду. Від такої диявольської подоби залишається лиховісне передчуття.

«То все очі, — сам собі повторяв Мітч, примощуючи ноги на столі й відпиваючи каву, — то все його очі».

Як він і передбачав, о восьмій тридцять з'явилася в офісі Ніна і принесла перекусити. Запропонувала пончиків, і він узяв парочку. А вона запитала, чи варто їй з собою надалі приносити вранці щось попоїсти, й він відповів, що з її боку це було б дуже люб'язно.

— А то що? — поцікавилася секретарка, вказуючи на гори папок і документів на столі.

— Ось це і є наша сьогоднішня робота. Треба навести лад у паперах.

— Ви нічого не диктуватимете?

— Поки що ні. За кілька хвилин я маю зустріч із Ейвері. Треба хоч якось розібрати цей безлад.

— Просто захоплююче, — сказала вона, прямуючи до автомата з кавою.

Ейвері Толлар чекав на нього з пухкою папкою в руках, яку одразу і вручив Мітчеві.

— Це справа Кеппса. Точніше, тільки частина. Нашого клієнта звати Сонні Кеппс. Тепер він проживає у Г'юстоні, а сам з Арканзасу. Він коштує близько тридцяти мільйонів і міцно тримає в руках кожну копійку. Перед смертю батько йому залишив у спадок кілька старих барж, а на сьогодні він уже

власник найбільшої вантажоперевізної компанії на річці Міссісіпі. І тепер у нього є кораблі, чи, як він їх називає, човни, по всьому світу. Ми ведемо вісімдесят відсотків його бізнесу, все, крім судочинства. На сьогодні він зібрався заснувати ще одне товариство з обмеженою відповідальністю для закупки цілої флотилії танкерів у родини одного китайця, який помер в Гонконзі. Зазвичай Кеппс стає директором компанії і залучає в компанію ще двадцять п'ять партнерів для поділу ризиків і об'єднання ресурсів. Це дільце коштує шістдесят п'ять мільйонів. Я для нього вже організував декілька таких товариств; усі були різними, всі хитромудрими. І ще з ним дуже важко мати справу. Він — перфекціоніст і гадає, що знає більше за мене. Тобі не доведеться з ним розмовляти. Та з ним фактично лишень я веду розмови. У цій папці частина документів його останньої компанії. Тут ти знайдеш загальну ділову записку, угоду про створення товариства, протоколи про наміри, декларації й сам договір про створення командитного товариства. Вчитуйся в кожне слово. Я хочу, щоб ти підготував попередній варіант нової угоди.

Папка враз стала ніби важчою в руках. Може, пів на шосту не досить рано?

А Толлар вів далі.

— У нашому розпорядженні сорок днів, і на думку Кеппса, ми вже відстаємо. З цими ось матеріалами працював Марті Козінські, і коли я перегляну ще цю папку, то теж її тобі передам. Запитання є?

— Якусь додаткову інформацію шукати?

— Тут переважно свіжі дані, але треба буде дещо оновити. Минулого року Кеппс заробив близько дев'яти мільйонів, а податків сплатив мізерію. Він вважає, що не мусить їх сплачувати, і питає з мене за кожні десять центів, які йдуть державі. Звісно, що все робиться ніби законно, та мушу визнати, така робота дуже нервова. На кону мільйонні інвестиції

і економія податкових видатків. Оборудку будуть скрупульозно розбирати у верхах, підключаться уряди щонайменше трьох держав. Тож пильнуй.

Мітч перегортав сторінки.

— Скільки годин на день ви мені даєте на цю справу?

— Якнайбільше по можливості. Знаю, твій іспит важливий, але не менш важливий і Сонні Кеппс. За минулий рік він виплатив фірмі гонорарів майже на півмільйона доларів.

— Я все зроблю.

— Обов'язково. Твоя ставка на сьогодні — сто доларів за годину. Ніна з підрахунком часу тобі допоможе. І пам'ятай: не можна ігнорувати облік роботи.

— Хіба ж можна забути?

Олівер Ламберт і Натан Лок стояли на п'ятому поверсі перед металевими дверима й дивилися у верхню камеру. Замок гучно клацнув — двері відчинилися. Їм кивнув охоронець. Девашер сидів у себе й чекав.

— Доброго ранку, Оллі, — привітався спокійно з одним партнером, проігнорувавши другого.

— Які новини? — не дивлячись в його бік, кинув Лок.

— Звідки?

— З Чикаго.

— Зараз вони там щось дуже неспокійні. Нате, і хай що б ти там думав, вони не люблять бруднити своїх рук. Та й, по правді, вони навіть не розуміють, навіщо їм це робити.

— Тобто?

— Вони ставлять певні незручні запитання. До прикладу, чому це ми не можемо приструнчити наших людей.

— А ти що на це відповідаєш?

— Що все гаразд. Все чудово. Фірма великого Бендіні велична. Де протікало — все підрихтували. Бізнес процвітає. Ніяких проблем.

— Багато встигли нашкодити? — поцікавився Олівер Ламберт.

— Ще не зрозуміло. Точно ми ніколи не дізнаємося, та я не думаю, що вони з кимось поділилися інформацією. З надійного джерела нам відомо, що агенти ФБР були тільки в дорозі до острова, коли сталася аварія, а тому ми думаємо, що вони лишень збиралися про щось розповісти на тій зустрічі.

— Як ви про це дізналися? — запитав Лок.

— Та ну, годі, Нате. У нас є свої люди. А ще в нас є люди на острові. Ти ж знаєш, ми вміємо працювати.

— Очевидно, що так.

— Наробили шуму?

— Та ні. Ні. Все зроблено професійно.

— А як до них потрапив місцевий?

— Довелося постаратися, щоб все виглядало природно, Оллі.

— А що тамтешня влада?

— Яка ж там влада? Оллі, то малесенький мирний острівець. Минулого року у них і вбивство було, і троє людей випадково потонули.

— А як агенти ФБР? — запитав Лок.

— Не знаю.

— Я ж думав, у тебе є джерело інформації.

— Є, але ми його ніяк не знайдемо — відучора не було від нього звістки. Наші й досі на острові, там нічого підозрілого не помітили.

— Скільки ви ще там пробудете?

— Пару тижнів.

— А якщо там ФБР з'явиться? — спитав Лок.

— Ми ведемо ретельне стеження. І їх одразу вичислять, коли вони сходитимуть з літака. Прослідкують до готелю. Ми можемо поставити жучки на телефони. Ми знатимемо, що

вони їстимуть на сніданок і про що говоритимуть, до кожного з них приставимо по троє наших і знатимемо навіть, коли вони ходитимуть до нужника. Нічого вони там не відкопають, Нате. Я ж сказав, роботу виконали чисто й дуже професійно. Свідків немає. Тож розслабся.

— Мені від цього стає зле, Девашере, — сказав Ламберт.

— Ти що, Оллі, думаєш, мені це до вподоби? А що ж нам було робити, скажи? Сидіти, склавши руки і чекати, щоб вони все розповіли? Досить, Оллі, всі ми люди. Я цього не хотів, а Лазаров наказав: зроби це. Хочеш посперечатися з Лазаровим? Давай, уперед. Тоді теж твоє тіло знайдуть. А ці друзяки надумали собі недобре. Сиділи б собі тихо, каталися б на своїх гарненьких машинках і гралися би у поважних законників. Ні, їм заманулося бути святенниками.

Натан Лок запалив сигарету, видув у бік Девашера густий клубок диму. Поки дим не розсіявся, трійця сиділа мовчки. Девашер поглянув у Чорні Очиці. Та нічого не сказав.

Олівер Ламберт встав і втупився у стіну коло дверей. Тоді запитав:

— Навіщо ти хотів зустрітися?

— З Чикаго передали, щоб ми почали прослуховувати всі домашні телефони працівників.

— Я ж казав, — мовив до Лока Ламберт.

— Це не моя ідея, а от вони наполягають. Занервували там, хочуть перестрахуватися. За це не варто звинувачувати.

— Тобі не здається, що вони вже занадто далеко зайшли? — поцікавився Ламберт.

— Та певне. Це ж безглуздя. Але в Чикаго так не вважають.

— І коли ж? — запитав Лок.

— Десь із наступного тижня. На це піде кілька днів.

— Що, всіх?

— Так. Усіх не партнерів. Так самі сказали.

— І Мак-Діра?

— Так, навіть Мак-Діра. Я так собі думаю, що Тарранс знову намагатиметься, і цього разу візьметься за нас ізнизу.

— Я вже вранці з ним зустрівся, — сказав Лок. — Він з'явився раніше за мене.

— О п'ятій тридцять дві, — додав Девашер.

Конспекти й книги з правознавства переклали на підлогу, і всю поверхню стола тепер зайняли папери з папки Кеппса. На обід Ніна принесла сендвіч із курятиною і він, читаючи папери, з'їв його, поки сама Ніна розбиралася з завалами на підлозі. Після першої приїхав Воллі Хадсон, а точніше Дж. Волтер Хадсон, — так зазначалося у фірмовому бланку — щоб почати готувати Мітча до іспиту. Його спеціальністю було договірне право. У фірмі він працював уже п'ять років і був єдиним вихідцем із Вірджинії. Сам вважав таке становище дуже дивним, адже, на його думку, вірджинська юридична школа була найкращою в країні. Останні два роки він присвятив розробці нового курсу підготовки до екзаменів, а саме, частині, яка стосувалася договорів. Самому же не терпілося на когось випробувати свою систему, і ось якраз з'явився шанс — новачок Мак-Дір. Він вручив Мітчу зошити, підшиті в папку сантиметрів із десять завтовшки і вагою, як папка Кеппса.

Екзамен складатиметься з трьох частин і триватиме чотири дні. Першого дня — комплексне тестування з етики на чотири години. По цьому питанню його консультуватиме Джилл Вон, партнер фірми, чудовий спеціаліст. Наступного дня відбудеться восьмигодинний екзамен, який називають просто «багатоштатним» — на ньому перевірятимуть знання Мітчем законів, дійсних у всіх штатах США. Це теж буде тестування, й питання траплятимуться дуже хитрі. А далі, на третій і четвертий день, будуть восьмигодинні іспити зі всіх п'ятнадцяти матеріально-правових норм законодавства.

Договірне право, єдиний комерційний кодекс, нерухомість, цивільні правопорушення, внутрішні відносини, заповіти, майно, оподаткування, компенсації робітникам, Конституційне право, процедура федерального суду, кримінальний процес, корпорації, партнерство, страхування, відносини між кредиторами й боржниками. Екзамен буде у формі письмового есе, відповідати потрібно з огляду на законодавство штату Теннессі. По кожній із п'ятнадцяти секцій екзамену фірма розробила план підготовки.

— Ви маєте на увазі п'ятнадцять таких ось папок? — Мітч зважив на долоні грубезний том.

Воллі всміхнувся.

— Так, тут усе старанно підготовлено. У фірмі ще жоден не завалив...

— Знаю, знаю. Я першим не стану.

— Наступні шість тижнів ми з вами бачитимемося раз на тиждень. Підготовка триватиме дві години, тому сплануйте для цього час. Я пропоную щосереді о третій годині.

— Ранку чи дня?

— По обіді.

— Чудово.

— Ви ж знаєте, що договірне право і єдиний комерційний кодекс тісно пов'язані, тому я поєднав матеріали з обох дисциплін. Повторимо всі матеріали, правда, на це піде більше часу. Зазвичай на екзамені трапляється багато питань щодо комерційних угод; деякі питання треба буде розкрити детальніше. Тож беріть із собою записник. Я додав сюди й питання, які траплялися на попередніх екзаменах, і зразки відповідей до них. Від такого читива дух перехоплює.

— Вже не можу дочекатися.

— До-наступного тижня прогляньте перші вісімдесят сторінок. На декілька запитань напишіть докладну письмову відповідь.

— Отже, це буде домашня робота?

— Саме так. А за тиждень я поставлю оцінку. Дуже важливо проходити щотижня ряд питань.

— Це гірше, ніж в юридичній школі.

— Це набагато важливіше, ніж навчання в юридичній школі. Ми налаштовані дуже серйозно. У нас створюється комісія, яка слідкуватиме за процесом вашої підготовки до екзамену, і дуже ретельно.

— А хто входить до комісії?

— Я, Ейвері Толлар, Ройс Мак-Найт, Рендалл Данбар і Кендал Махан. Щоп'ятниці ми з вами бачитимемося й перевірятимемо успішність підготовки.

Воллі витяг меншого записника, розміром із конверт, поклав на стіл.

— Це буде ваш щоденник. Записуватимете в нього кількість годин, які у вас пішли на підготовку до екзаменів, пройдени теми. Я його переглядатиму перед засіданням комісії, у п'ятницю. Запитання є?

— Поки що немає, — Мітч поклав записник на папку Кепса.

— Гарзд. У середу о третій побачимося.

Щойно той вийшов, за десять секунд у дверях з'явився Рендалл Данбар з папкою у руках — достоту такою, як оце передав Воллі, правда, тоншою. Данбар очолював відділ нерухомості; саме він займався оформленням будинку Мітча у травні. На папці була наклеєна етикетка «Нерухомість». Гість розповів, наскільки важливою є його тема підготовки до іспиту. Сказав, що все обертається навколо нерухомості. Сам він скрупульозно підшукував матеріали по темі упродовж десяти років, а ще зізнався в тому, що часто подумує над тим, щоб їх опублікувати як авторитетне дослідження у галузі майнового права і земельного фінансування. Для підготовки йому знадобиться не менше години на тиждень,

краще у вівторок по обіді. Цілу годину він ще розказував про різницю між екзаменом сьогодні й тридцять років тому, коли сам його здавав.

Кендал Махан додав ще своє. Цей запропонував готуватися у суботу, досить рано — на сьому тридцять.

— Нема проблем, — відповів йому Мітч, вмошуючи нові матеріали біля попередніх. Вони стосувалися конституційного права, улюбленої теми, хоча Махан сам зізнався, що ними рідко доводилося користуватися. Як виявилось, саме ця тема — найважливіша частина екзамену, чи принаймні такою була. коли він сам здавав його п'ять років тому. На другий рік роботи у фірмі він опублікував статтю у «Юридичному віснику» Колумбійського університету про Першу поправку до Конституції; її примірник він поклав до папки, і, якщо Мітч матиме бажання, то нехай прочитає. Мітч пообіцяв неодмінно це зробити, негайно.

До його кабінету ходили до полудня, побувало майже пів фірми, й усі залишали на столі папки, зошити, завдання і записи з розкладом наступних зустрічей. Щонайменше шестеро нагадали, що поки жоден у фірмі не провалив екзамен.

Коли о п'ятій вечора зазирнула Ніна, щоб попрощатися до завтра, на маленькому письмовому столі була така купа матеріалів, що її вистачило б для роботи цілій фірмі чоловік на десять. Мітч уже не мав сил розмовляти. Він лише всміхнувся й повернувся до папки Хадсона з матеріалами по договорах. За годину промайнула думка про їжу. І тоді вже, вперше за дванадцять годин, він подумав про Еббі й набрав номер.

— Я поки що затримаюся, — сказав їй.

— А я ж готую обід.

— Залиш його на плиті, — випалив він. Мовчанка.

— А коли ти повернешся? — запитала повільно Еббі, добираючи слова.

— За кілька годин.

- За кілька годин? Ти там вже пів доби провів.
- Так і є, та все ще маю багато зробити.
- Це ж тільки перший день!
- Як все розповім, ти не повіриш.
- З тобою все гаразд?
- Все гаразд. Я буду вдома пізно.

Десь завівся двигун, і цей звук розбудив Датча Гендрікса; той скочив на ноги. Розчинилися ворота, він чекав, поки зі стоянки виїжджав останній автомобіль. Мітч загальмував поруч із охоронцем.

- Добраніч, Датчу, — попрощався Мітч.
- Ви тільки тепер їдете додому?
- Так. День був напружений.

Датч ліхтариком посвітив на годинник на руці: пів на дванадцяті.

- Ну, обережно на дорозі.
- Гаразд. За кілька годин побачимося.

«БМВ» звернув на Фронт-стріт і поїхав у ніч. «Кілька годин, — подумав Датч. — Ці новачки прямо божевільні. На роботі вісімнадцять, двадцять годин. Шість днів на тиждень, а то й сім. Всі так рвуться стати юристами світового класу й за добу заробляти по мільйону. Бувало, на роботі цілодобово сиділи, спали за столом». Все це він уже бачив. Та довго це не триватиме. Такого напруження людське тіло не витримує. За півроку вони втрачають запал. Працюватимуть по шість днів на тиждень, годин по п'ятнадцять. Тоді п'ять днів із половиною. Згодом по дванадцять годин.

Ніхто не витримує графіка стогодинного тижня більш ніж шість місяців.

7

Одна з секретарок порпалася у стелажі з паперами у пошуках чогось, що терміново знадобилося Ейвері. Друга з блокнотом для стенограм у руках стояла перед ним самим, записувала його вказівки, які він диктував тоді, коли припиняв кричати на когось по телефону і слухав, що йому відповідали. На корпусі телефону горіли три червоні вогники. Щойно Толлар звертався до телефонного співрозмовника, як обидві секретарки починали гиркатися між собою.

Мітч увійшов до кабінету, спинися коло дверей.

— Замокніть! — визвірився на них Ейвері.

Перша різко захряснула шухляду й перейшла до другої шафки з документами. Нахилившись, витягла нижню шухлядку. Ейвері до другої клацнув пальцями і вказав на настільний календар. Не прощаючись, кинув слухавку.

— Що там у мене сьогодні? — запитав, витягуючи зі стелажу папку.

— О десятій зустріч у місті з представниками Національного податкового управління. О першій — з Натаном Локом у справі Спінози. О пів на четверту засідання партнерів фірми. Завтра ви весь день маєте бути в суді, тож сьогодні мали готуватися до суду.

— Чудово. Все відмінняй. Замок квиток на літак до Г'юстона на суботу після полудня і назад на ранок понеділка.

— Так, сер.

— Мітч, де папка Кеппса?

— В мене на столі.

— Ти багато встиг розібрати?

— Майже все перечитав.

— Доведеться працювати напружено. Це з Сонні Кеппсом я щойно розмовляв. У суботу він хоче зустрітися у Г'юстоні і вимагає попередній варіант угоди про партнерство.

Раптом у порожньому шлунку Мітча затіпався нерв. Та угода, якщо він правильно пам'ятає, була на сто сорок сторінок.

— Хоча б попередній проект, — підзиваючи жестом секретарку, вів далі Ейвері.

— Без проблем, — якомога впевненіше спробував сказати Мітч. — Я підготую, не досконалий, але проект підготую.

— Мені він потрібен у суботу до обіду, якомога детальніший. Скажу секретарці показати Ніні, де в комп'ютері знайти зразки угод, зекономиться час на диктування й друк. Знаю, що виглядатиме не зовсім чесно, та від Сонні Кеппса ми теж чесності не діждемося. Він звик вимагати. Поставив мені крайній термін: скласти угоду за двадцять днів, інакше все накриється. Тепер зупинка лише за нами.

— Я все зроблю.

— Чудово. Давай о восьмій зустрінемося, щоб розібратися, на чому спинилися.

Ейвері натиснув на одну з кнопок і почав із кимось сперечатися. Мітч повернувся до свого кабінету й поглянув на папку Кеппса під вантажем п'ятнадцяти інших папок.

З-за дверей з'явилася голова Ніни.

— Вас хоче бачити Олівер Ламберт.

— Коли?

— Казав, одразу, як повернетесь.

Мітч кинув погляд на годинник. Він лиш три години на роботі, а вже так стомився!

— Це може почекати?

— Я не думаю. Зазвичай містер Ламберт нікого не дожидається.

— Зрозуміло.

— Краще вам піти до нього зараз.

— А що він хоче?

— Його секретарка не пояснила.

Він одягнув піджак, поправив вузол краватки й поспішив сходами на четвертий поверх. Там на нього вже чекала секретарка Ламберта. Відрекомендувавшись, вона додала, що у фірмі працює понад тридцять один рік; її сам Ентоні Бендіні взяв на роботу, другу, після того, як перебрався до Мемфіса. Звати її Іда Ренфро, та всі тут називають місіс Іда. Вона провела Мітча до кабінету й зачинила двері.

За столом стояв Олівер Ламберт, окуляри тримав у руках — в них тільки читав. Він тепло всміхнувся гостеві, поклав люльку на бронзову підставку.

— Доброго ранку, Мітчу, — тепло привітався; говорив повільно, наче йому було байдуже до плину часу. Посидьмо он там, — вказав рукою на диван. — Кави хочеш?

— Ні, дякую.

Він уместився на м'яке сидіння, директор сів на твердий високий офісний стілець; співрозмовник дивився зверху вниз. Мітч розстебнув піджак і спробував розслабитися. Він схрестив ноги і поглянув на нові черевики «Коул Хан». Двісті доларів — година роботи співробітника фірми, на якій неначе друкували гроші. Він пробував розслабитися, та з пам'яті не йшла паніка у голосі Ейвері, відчай в очах під час телефонної розмови з тим Кеппсом. Ну от, другий день на роботі, а вже голова розколюється, і живіт поболює.

Олівер-Ламберт усміхнувся до нього з висоти сидіння, так щиро, по-батьківськи. Видно, зараз настав час для якоїсь лекції. На Ламберті була білосніжна хрустка сорочка з тонкої

бавовни; застебнута на всі гудзики; шию оперізував темний шовковий метелик — такий одяг надавав чоловіку вигляду надзвичайного розуму й мудрості. Як завжди о такій порі, шкіра мала досконалий відтінок бронзової засмаги — у Мемфісі стояла середина літа. Діамантово поблискувала білозуба усмішка. Це був шістдесятирічний чоловік-супермодель.

— Всього пару запитань, Мітч. Я розумію, ти вже дуже завантажений роботою.

— Так, справді, сер.

— У крупній юридичній фірмі стан паніки — це норма життя, а від таких клієнтів, як Сонні Кеппс, захворієш на виразку. Та наші клієнти є нашими активами, тому ми щодня за них себе гробимо.

Мітч усміхнувся й насупився водночас.

— Два запитання, Мітч. Перше: у суботу ми з дружиною хотіли би запросити вас із Еббі на вечерю. Ми часто це робимо десь у місті і радо запрошуємо друзів. Я й сам люблю чаклувати на кухні, тож ціную вишукану кухню та напої. Зазвичай ми замовляємо столик в одному з улюблених міських ресторанів, кличемо друзів, а тоді розкошуємо за вечерю, до прикладу, з дев'яти страв і рідкісними винами. Ви з Еббі вільні в суботу?

— Авжеж.

— Прийдуть також з дружинами Кендал Махан, Воллі Хадсон, Ламар Квін.

— Ми радо приймемо запрошення.

— Домовилися. Моє улюблене в Мемфісі місце — «Жюстен». Це старий французький ресторан, кухня вишукана, і карта вин справляє враження. Як щодо сьомої вечора в суботу?

— Ми прийдемо.

— І друге — нам варто дещо обговорити. Я впевнений, що ти це добре розумієш, та варто й нагадати, адже для нас

питання дуже важливе. Я знаю, що в Гарварді вам пояснювали, що між вами, юристами і клієнтами, існують довірливі стосунки. Ти маєш цей привілей як юрист, і ніхто не може тебе примусити виказати таємницю клієнта. Така інформація суворо конфіденційна. Порухенням професійної етики вважається обговорення справ клієнта з будь-ким. Це стосується будь-якого юриста, проте у нашій фірмі до професійних обов'язків ставлення дуже серйозне. Справи клієнтів не обговорюють ні з ким. Ані з іншими юристами. Ані з дружинами. Навіть між собою. Зазвичай удома ми про бізнес не розмовляємо, і дружини вже навчилися не ставити нам запитань. Менше говориш — краще живеться. Засновник нашої фірми містер Бендіні у секретність вірував сам і нас до неї привчав. Ти ніколи навіть не почувеш, щоб поза межами фірми хоч один із нас навіть ім'я клієнта вимовив. Ось так ми серйозно це сприймаємо.

«І що ж з цим мені робити?», — запитав себе Мітч. Таку промову й другокурсник може виголосити.

— Я зрозумів, містере Ламберт. Щодо мене можете не турбуватися.

— «Розпущені язики програють справи» — таким був девіз містера Бендіні, і він його застосовував до всього. Ми просто ні з ким не обговорюємо наші справи на роботі, з дружинами включно. Ми тихі, потайні, і нам подобається такими бути. Ти зустрічатимеш у місті інших юристів, рано чи пізно вони тебе запитуватимуть про фірму чи про клієнтів. Ми про це не розмовляємо, зрозумів?

— Аякже, містере Ламберт.

— Гарзд. Ми тобою, Мітчу, пишаємося. Ти станеш прекрасним юристом. Багатим юристом. До суботи!

Іда вже чекала на Мітча зі звісткою: його негайно хоче бачити Толлар. Подякувавши, Мітч помчав сходами донизу, а там — коридором повз свій кабінет — до великого кутового.

Цього разу там уже порпалися в документах три секретарки і шепотіли одна до одної, поки сам Толлар горлав по телефону. Мітч підшукав, де примоститися, сів на вільний стілець коло дверей і став спостерігати за тим цирком. Жінки витягали файли з папок і нерозбірливо перекидалися фразами. Ейвері часом клацав пальцями і тикав то туди, то сюди, і тоді вони, мов наполохані кролиці, зіскакували з місць.

За кілька хвилин Ейвері, знову не прощаючись, гупнув слухавкою об важіль. Глипнув на Мітча.

— Знов Сонні Кеппс. Китайці з нього правлять сімдесят мільйонів, і він згоден платити. Замість двадцяти п'яти у його компанії буде сорок один партнер. У нас двадцять днів, інакше — все пропало.

Дві секретарки підійшли до Мітча і вручили йому кожна по товстій папці.

— Ти впораєшся? — запитав Ейвері ніби навіть з намішкою. Секретарки теж не зводили з нього поглядів.

Мітч закріпив папки й рушив до дверей.

— Звісно. Я впораюся. Тут усе?

— Цього вистачить. Я хочу, щоб від сьогодні до суботи ти займався тільки цими документами, зрозумів?

— Так, босе.

У своєму кабінеті насамперед він прибрав зі столу п'ятнадцять томів, за якими мав готуватися до іспиту, і склав їх на підлозі у кутку. По столу акуратно взявся розкласти папери з папки Кеппса. А тоді, набравши у груди повітря, почав читати. У двері постукали.

— Хто?

З'явилася голівка Ніни.

— І не хочеться, та мушу сказати, що привезли нові меблі.

Мітч взявся терти вилиці й забурмотів під ніс невідь-що.

— А може, вам посидіти кілька годин у бібліотеці?

— Може.

Удвох вони знову згорнули папку Кеппса і перенесли купу інших до коридору, де вже чекали два здоровенних негра коло офісних стелажів чорного кольору й східного килима.

Ніна пройшла до бібліотеки разом із Мітчем.

— Я мав о другій зустрітися з Ламаром Квіном, щоб готуватися до екзамену. Подзвоніть і відмініть. Скажіть, що поясню причину пізніше.

— О другій заплановано ще з Джіллом Воном.

— І це відмініть.

— Але він партнер.

— Відмініайте. Я пізніше все нажену.

— Так чинити нерозумно.

— Робіть, як я сказав.

— Ви — бос.

— Дякую.

Майстриня шпалерниця була низенька й міцна жінка в літах; до своєї нелегкої роботи давно звикла й була дуже вправною. Як розповіла щойно Еббі, вона вже сорок років обклеює дорогими шпалерами найвишуканіші оселі Мемфіса. Хоч і безупинно балакала, та роботу виконувала справно. Полотно розрізала з хірургічною точністю, клей намащувала не згірше за художника. Поки полотно підсихало, вона дістала мірну стрічку зі шкіряної торбинки на поясі й уважно вивчала куток їдальні, який ще залишився необклеєним; бурмотіла якісь цифри, Еббі навіть розібрати їх не могла. Далі вона заміряла у чотирьох різних точках довжину й висоту й поклалася на свою пам'ять. Піднялася на стрем'янку й попросила Еббі подати рулон шпалер. Полотно лягло ідеально. Притиснувши його до стіни, шпалерниця взялася вже всоте вихвалювати, які-бо прекрасні ті шпалери, які дорогі, як вони довго прослужать та як милуватимуть око. І колір був до вподоби, так чудово

гармоніював зі шторами й килимом. Сама Еббі вже втомилася дякувати за компліменти. Просто кивала та позирала на годинник: час братися за обід. Як стіна була готова, Еббі оголосила перерву до завтрашнього ранку — попросила жінку прийти о дев'ятій. Та беззаперечно погодилася і стала наводити лад після своєї праці. Їй платили готівкою по дванадцять доларів за годину, тож вона погоджувалася на будь-які умови.

Еббі якийсь час милувалася кімнатою. Завтра роботу буде завершено, шпалерами обклеїти залишиться тільки у двох ванних кімнатах і комірчині. Фарбування запланували на наступний тиждень. У повітрі змішалися різні запахи — клею, лаку, яким покривали камінні полиці, нових меблів — просто чудовий свіжий аромат, наче й будинок новісінький.

Еббі попрощалася, а тоді пішла до спальні, роздяглася й лягла на ліжко — впоперек. Набрала номер чоловіка, недовго поговорила з Ніною й виявила, що Мітч буде пізніше, зараз десь на нараді. Еббі потягнулася — довгі засмагли ноги за цілий день стомилися — порухала плечима. Під стелею лопаті вентилятора поволі ганяли повітря. Мітч колись таки повернеться додому. Трохи попрацює по сотні годин на тиждень, тоді зменшить до вісімдесяти. Вона вміє чекати.

Через годину Еббі прокинулася й скочила на ноги. Була вже майже шоста. Телятина пікантна. Телятина пікантна! Еббі натягла шорти кольору хакі та білу футболку «поло» й подалася на кухню. Там ремонт майже зроблений — лишалось тільки дещо пофарбувати і почепити фіранки.

Вона знайшла потрібний рецепт у книзі з італійської кухні, тоді на робочу поверхню акуратно повикладала необхідні для страви продукти.

У студентські роки червоне м'ясо бувало в них нечасто, лише інколи стейки гамбургерів. Перебивалися переважно бутербродами та ковбасою.

Однак зараз вони мають доволі грошей, тож настав час навчитися готувати, як слід. У перший тиждень вона щовечора вигадувала якусь нову страву. Сідали їсти, коли Мітч повертався з роботи. Еббі заздалегідь планувала, що має зготувати, штудіювала кулінарні книжки, експериментувала із соусами. Невідомо з якої причини, Мітч любляв саме італійську кухню; після того, як спробувала створити і вдосконалити спагеті та свинину по-монастирському, настав час для пікантної телятини. Вона ретельно відбивала молоточком шматки телятини, обкачувала у борошні з сіллю й перцем. В каструльку налила води для соусу, склянку наповнила вином «Шаблі» й увімкнула радіо. Пополудні вона вже двічі телефонувала до офісу, а Мітч навіть часу не знайшов їй передзвонити. Захотіла набрати номер ще раз, та подумала: ні, вже його черга. Вечерю зробить тоді, коли він повернеться, коли б то не було.

Відбивні підсмажилися у гарячій олії — по три хвилини з кожного боку — поки м'ясе не стало ніжним; вона їх вийняла, влила у пательню вино, сік цитрини й довела до кипіння. Загустила соус, постійно вимішуючи, а надто коло стінок. Тоді м'ясо поклала назад у каструльку, додала гриби й артишоки, а ще масла. Зверху накрила покриткою і поставила трохи протушкуватися.

Посмажила слайси бекону, нарізала помідори, додала готовий соус і влила ще склянку вина. О сьомій вечеря була готова: бекон, салат із помідорів, телятина, а в духовці — хліб із часником. А він все не дзвонив. Еббі вийшла у внутрішній дворик, прихопивши келих вина, роззирнулася. З-за куща вибіг Херсі. Разом вони обійшли всю ділянку, постояли під двома велетенськими дубами. У густому гіллі більшого виднілися рештки старої поламаной шпаківні; на корі стовбура вирізьблено чийсь ініціали. З другого дерева звисав обривок мотузка. Еббі знайшла старий гумовий м'ячик, кинула подалі і спостерігала, як за ним побіг пес. А ще вона прислухалася,

чи не долине з кімнат дзеленчання телефону, проте Мітч не дзвонив.

Херсі раптом завмер, а тоді загарчав, повернувшись до сусідського двору. З-за акуратно підстриженого живоплоту вигулькнув сусід, містер Райс. На носі поблискували краплини вологи, майка промокла від поту. Він зняв зелені рукавички і тоді вже крізь решітку паркана під дубом запримітив Еббі. Усміхнувся. Дивився на її засмагли коричневі ноги і всміхався. Витерши чоло рукою, рушив до паркану.

— Як ся маєте? — запитав він, натужно дихаючи. Густа сива чуприна аж прилипла до голови.

— Чудово, містере Райс. А ви як?

— Дуже спекотно. Певне, сьогодні градусів тридцять.

Еббі й собі поволі підійшла до огорожі.

— У вас прекрасний газон, — сказала вона.

Він знову витер піт, тоді сплюнув на землю.

— Прекрасний? І це ви називаєте «прекрасний»? Таке навіть для журналу годиться. Я такої зелені ні в кого не бачив! Мій газон мав стати «газоном місяця», та мене обійшли. А ваш чоловік де?

— В офісі. Працює допізна.

— Вже майже восьма. Він у вас ще затемна виїхав з дому. Я зранку виходжу на прогулянку о пів на сьому; його сьогодні вже не було. Чого це він так?

— Любить свою роботу.

— Якби я мав таку дружину, як ви, то лишався б удома. Від такої б нікуди не пішов.

Еббі усміхнулася на приємний комплімент.

— Як поживає місіс Райс?

Сусід потупився, смикнув бур'янину й викинув геть.

— Боюся, не надто добре, — він відвів погляд убік, прикусив губу. Його дружина повільно помирала від раку. Дітей не було. Лікарі сказали, що в неї залишився тільки рік.

Максимум. Майже весь шлунок їй видалили, але метастази перейшли і на легені. Важила вона менше сорока п'яти кілограмів, з постелі майже не піднімалася. Уперше вона розмовляла з сусідом, ось так стоячи з Мітчем. Щойно містер Райс заговорив про дружину й про те, що після прожитих разом п'ятдесяти одного року залишиться сам-один, то не зміг стримати сліз.

— То що ж, вони не вважають мій газон найкращим! Просто я живу не в тому районі. Призи отримують багатії, які платять гроші хлопчикам, і ті за них роблять всю роботу, поки самі вони коло басейнів розсідаються та «Дайкірі» попивають. Мій який гарнесенький, хіба ні?

— Він просто неймовірний! Як часто ви скошуєте траву?

— Три-чотири рази на тиждень, ще й від дощів залежить. Хочете, я і ваш газон скошу?

— Дякую. Я хочу, щоб це робив Мітч.

— Та він, схоже, не має часу. Ну, я придивлятимуся, і як треба буде скосити, то я зазирну.

Озирнувшись на вікно кухні, Еббі сказала:

— Ви не чули телефон? — і пішла. Містер Райс показав на слуховий пристрій коло вуха.

Еббі попрощалася й побігла до будинку. Щойно вона торкнулася слухавки, як дзвінок замовк. Вже майже стемніло, було пів на дев'яту. Вона зателефонувала у фірму, та на дзвінок ніхто не відповів. Напевне, Мітч уже в дорозі, їде додому.

За годину до опівночі почувся дзвінок. Крім нього і легкого хропіння на всьому поверсі не чулося ані звуку. Схрещені ноги Мітча покоїлися на столі й вже затекли: тіло зручно розляглося у м'якому шкіряному кріслі. Він з'їхав трохи на бік, лежав і видавав звуки глибокого сну. По столі лежали розкладені аркуші з папки Кеппса, один Мітч загрозливо стис в руці й тримав на животі. На підлозі коло столу стояли й черевики,

там і папірці якісь із папки випали. Поверх черевиків валявся й пакунок від смаженої картоплі.

Телефон дзенькнув разів із десять, аж тоді Мітч скочив і відповів. Телефонувала дружина.

— Чому ти мені не подзвонив? — запитала холодно, хоч і наче стурбовано.

— Будь ласка, пробач, я заснув. Котра година? — він потер очі й глянув на годинник на зап'ястку.

— Одинадцята. Ти мав мені подзвонити.

— Я дзвонив, але ніхто не відповів.

— Коли це було?

— Між восьмою й дев'ятою. А де була ти?

Вона не відповіла. Трохи помовчала, тоді запитала сама:

— Ти додому їдеш?

— Ні. Я працюватиму ніч.

— Як ніч? Мітчу, ти ж не можеш там до ранку сидіти?

— Звісно ж, я можу працювати всю ніч. Так буває тут часто. І я й знав, що так може бути.

— А я чекала тебе вдома, Мітчу. Ти міг би принаймні зателефонувати. А обід досі на плиті чекає.

— Пробач. Мені поставили терміни, я зовсім втратив лік часу. Вибач.

Якийсь час Еббі мовчала. Обдумувала можливість пробачення.

— Це ввійде в звичку, як гадаєш, Мітчу?

— Можливо.

— Ага. І коли ж ти доберешся до дому, як думаєш?

— Ти там боїшся сама?

— Ні, не боюся. Піду спати.

— Я о сьомій заїду, прийму душ.

— Гарзд. Якщо спатиму, мене не буди, — Еббі поклатала слухавку.

Перш ніж покласти свою, Мітч довго ще на неї дивився. А на п'ятому поверсі чоловік у навушниках пирхнув: «Якщо спатиму, мене не буди! Оце так!» — сказав сам до себе й натиснув кнопку магнітофона. Далі поклацав кнопками на комп'ютері й гукнув у маленький мікрофон:

— Гей, Датчу, прокидайся!

Той прокинувся і потягнувся до інтеркому:

— Так! У чому справа?

— Це Маркус, згори. Здається, наш пацан збирається сидіти цілу ніч.

— В нього якісь проблеми?

— Просто зараз — із дружиною. Він їй забувся подзвонити, а вона там чекає, шикарну вечерю наготувала.

— Ой, біда! Та ми вже таке чули, хіба не так?

— Еге ж, усі новачки такі в перший тиждень. Так от, він їй сказав, що не збирається додому аж до ранку. То вона піде спати.

Маркус ще понатискав якісь кнопки та повернувся до журналу, який було відклав.

Еббі все сиділа й чекала, між дубами вплив край сонячного диску. Вона сьорбала каву, гладила собаку й прислухалася до звуків, які її огортали звідусіль. Сон не дуже допоміг, і гарячий душ не змив утоми. На ній був білий махровий Мітчів халат, більш нічого. Досі вологе волосся було зачесане назад і перев'язане.

Стукнули дверцята машини, собака повернувся до дверей, нашорошив вуха. Еббі почула, як Мітч відчиняв ключем двері кухні. Мить, і посунулися двері, що виходили на патію. Поклав піджак на лавку коло дверей, підійшов до Еббі.

— Доброго ранку, — мовив, сідаючи поруч із нею за плетений столик.

Вона вимушено всміхнулася.

— І тобі доброго ранку.

— Рано ти встала, — він старався говорити з турботою, та це не спрацювало. Вона всміхалася й сьорбала каву.

Мітч зітхнув і поглянув у двір.

— Ти все ще сердишся через ніч.

— Зовсім ні. Я не ображаюся.

— Я ж перепросив, мені справді шкода. Я спробував раз додзвонитися.

— Міг би спробувати ще.

— Будь ласка, Еббі, тільки не розлучайся зі мною. Присягаюся, такого більше не станеться. Тільки не кидай мене.

Вона всміхалася, вже щиро.

— Вигляд у тебе жахливий.

— А що під халатиком?

— Нічого.

— Що ж, погляньмо...

— Чом би тобі не подрімати? Бідолашний! Змучений до краю.

— Дякую. Та о дев'ятій у мене зустріч із Ейвері. О десятій з ним ще одна розмова.

— Вони намагаються тебе вбити у перший же тиждень.

— Так, але нічого не вийде. Я — чоловік, справжній чоловік. Ходімо в душ!

— А я вже приймала душ.

— Голенька?

— Так.

— А розкажи про це! Дуже-дуже детально!

— От якби ж ти чемненько вчасно вертався додому, то б не мучився зараз.

— Люба, гадаю, що таке ще не раз буде. Я не раз ще лишатимуся на всю ніч. В університеті я працював цілодобово, і ти не нарікала.

— Тоді було зовсім інакше. Я витримала, не нарікала, бо знала, що колись цій роботі прийде кінець. А тепер ти — юрист

на роботі, і це надовго. То так завжди буде? Ти постійно працюватимеш по тисячі годин на тиждень?

— Еббі, це ж мій перший тиждень.

— Оце мене й турбує. Буде ще гірше.

— Звісно, що буде. Це неминуче, Еббі. Це жорстокий бізнес, слабких у ньому з'їдають. А сильні стають багатими. Це марафон. Той, хто все витримає, отримає золото.

— І на фініші помре.

— Ні, я не вірю. Ми ж тиждень як приїхали сюди, а тебе вже дуже непокоїть моє здоров'я.

А вона все смакувала каву й гладила пса. Така красуня — з утомленими очима, зовсім без косметики, з мокрим волоссям — справжня краля. Він підвівся, підійшов ззаду, поцілував у щічку. Прошепотів:

— Я тебе кохаю.

Вона взяла його за руку, потисла.

— Іди в душ. Я приготую сніданок.

Його чекав прекрасно накритий стіл. Еббі дістала з шафи бабусин порцеляновий посуд — у цьому домі його ще не ставили на стіл. У срібних підсвічниках палахкотіли свічки. У високі кришталеві склянки Еббі налила грейпфрутовий сік. На тарілках лежали лляні серветки у тон скатертині. Із ванної Мітч вийшов до їдальні загорнутий у новий картатий плед від «Барберрі» й аж присвиснув.

— Що за привід?

— Особливий сніданок для особливого чоловіка, — він сів, замилувався порцеляною. Страва парувала під покришкою у срібній посудині.

— І що ж ти наготувала? — облизуючи губи, поцікавився Мітч.

Вона кивнула, мовляв, поглянь сам, і він підняв покришку. Задивився на страву. Не глянувши на Еббі, запитав:

— Що це?

ДЖОН ГРІШЕМ

— Телятина піката.

— Яка телятина?

— Піката.

Мітч поглянув на годинник.

— А я думав, що час для сніданку.

— Я вчора на вечерю готувала, пропоную поїсти зараз.

— Телятину піката на сніданок?

Вона всміхнулася й злегка кивнула. А він знов кинув погляд на стіл, все проаналізував секунду-дві. Нарешті сказав.

— Пахне чудово.

8

Суботній ранок. Мітч спав довше, в офіс поїхав до сьомої. Голитися не став, одягнув джинси, стару сорочку й мокасини на босу ногу. Як у студентські роки.

Угода Кеппса друкувалася й передруковувалася ще у п'ятницю ввечері. Він щось виправляв, і Ніна все вже доробила вчора о восьмій вечора. Мітч зрозумів, що крім роботи, в неї не було, чи майже не було ніякого життя, тож він, не вагаючись, завантажив її роботою. Сама сказала, що не проти працювати понаднормово, тож на його прохання вийшла на роботу і в суботу.

Ніна приїхала на дев'яту, одягнена в джинси, які би й бегемоту підійшли. Він подав жінці угоду — всі двісті шість сторінок з найновішими уточненнями, — й попросив передрукувати все вчетверте. На десяту було призначено зустріч із Ейвері.

У суботу в фірмі все змінювалося. Прийшли на роботу всі співробітники, більшість партнерів, декілька секретарок. Клієнти не приходили, тому дрес-коду не дотримувалися. Ніяких краваток. А джинсів було скільки, що хоч зараз на ковбойський ярмарок. Дехто поприходив у бейсболках і сорочках, таких накрохмалених, що здавалося, наче вони скриплять від поруху.

Але тиск робочої напруги не спадав, принаймні його на собі відчував новий співробітник фірми Мітчел І. Мак-Дір. Він скасував консультації перед екзаменом — і в четвер, і в

п'ятницю, і в суботу; всі п'ятнадцять папок з матеріалами лежали на полиці, припадали порохом і нагадували Мітччу про те, що він може стати першим у фірмі працівником, котрий провалить екзамен.

О десятій вони вже мали на руках готовий четвертий варіант угоди, і Ніна церемонно її поклала на столі перед Мітчем, а сама пішла, щоб приготувати кави. Тепер документ розрісся до двохсот дев'ятнадцяти сторінок. Мітч уже чотири рази все перечитав, а пункти про оподаткування навіть вивчив напам'ять. Далі він поважно покрокував до кабінету партнера й поклав папери на стіл. Там секретарка спакувала велетенський портфель, Ейвері балакав по телефону.

— Скільки сторінок? — запитав він, кладучи слухавку.

— Понад двісті.

— Вражає. І як, все до ладу?

— Ніби так. Усе переглядав, це вже четвертий варіант від учора. Майже досконало вийшло.

— Побачимо. Я читатиму в літаку, після мене Кеппс вивчатиме все з лупою в руці. Якщо виявить помилку, зійме бучу й погрожуватиме, що нічого не заплатить. Скільки годин на це в тебе пішло?

— З середи — п'ятдесят дві з половиною години.

— Знаю, я тебе підганяв, вибачай. Важкий у тебе видався перший тиждень. Інколи самі клієнти підганяють, тиснуть, і це не востаннє нам доводиться ламати шиї заради тих, хто платить по двісті доларів за годину. Такий бізнес.

— Я не проти. З підготовкою до екзамену затримка, але я все нажену.

— Цей пройдисвіт Хадсон уже тебе дістав?

— Ні.

— Як почне, то дай знати. Він тільки п'ять років, як партнер, а любить з себе корчити професора. Академіком себе вважає. Не люблю його.

— Ні, з ним нема проблем.

Ейвері склав угоду до портфеля.

— А де ділова записка, інші документи?

— Я накидав чорнові варіанти. Ви казали, що маємо двадцять днів.

— Воно то так, та давай швидше. Кеппс любить вимагати задовго до зазначених термінів. Завтра на роботі будеш?

— Я не збирався приходити. Просто дружина дуже наполягає, щоб ми сходили до церкви.

Ейвері похитав головою.

— От люблять жінки втручатися, правда? — сказав, не чекаючи на відповідь Мітча.

Той змовчав у відповідь. — Давай-но до наступної суботи розберемося з Кеппсом.

— Гарзд. Без проблем.

— Ми говорили з тобою про Кокер-Хенкса? — копірсаючись у папці, запитав Ейвері.

— Ні.

— Ось воно. Кокер-Хенкс — крупний генеральний підрядник із Канзас-Сіті. Він по всій країні має контрактів на сто мільйонів доларів. Такі собі «Голловей Бразерз» із Денвера пропонують його перекупити. Хочуть ще додати майно, цінних паперів, підкинути готівкою. Досить мудра оборудка. Ти ознайомся з паперами у папці, і в вівторок зранку, як я повернуся, побалакаємо.

— Скільки маємо часу?

— Тридцять днів.

Папка не була настільки грубою, як Кеппсова, та однаково справляла враження. Мітч буркнув собі під ніс: «Тридцять днів».

— Ця оборудка коштує вісімдесят мільйонів, і нам за роботу перепаде двісті тисяч. Непогано. Щоразу, як заглядатимеш у папку, записуй у рахунок годину роботи. Коли матимеш час,

тоді й розбирайся. От їдеш на роботу, згадав про справу Кокер-Хенкса, записуй годину. Це бездонна бочка.

Ейвері подумки смакував можливість мати клієнта, який платитиме, скільки вони скажуть. Мітч попрощався й повернувся до себе.

В той час, коли подружжя, випивши коктейлі, вивчало карту вин і вислуховувало думку Олівера Ламберта щодо особливостей і відтінків французьких вин, а також їхніх відмінностей, жалкуючи про те, що не залишилися вдома їсти піцу і дивитися телевізор, двоє чоловіків відчинили підібраним ключем дверцята блискучого «БМВ», що стояв на майданчику поряд із «Жюстеном». Одягнені вони були в костюми з краватками, підозр ні в кого не викликали. Авто завелосся й попрямувало до центру, до нового будинку містера та місіс Мак-Дір. «БМВ» поставили куди слід — у гараж. Чоловік за кермом дістав інший ключ, тоді обидва зайшли в будинок. Херсі зачинили у ванній. Не вмикаючи світла, вони поклали на стіл шкіряну валізку, з неї дістали й натягли на руки гумові рукавички, і лиш тоді взяли маленькі ліхтарики.

— Спочатку телефони, — сказав один.

Вони справно працювали у пільмі. З телефону зняли й розкрутили слухавку. До мікрофона у порожнині трубки за десять секунд клеїли крихітний, не більший за родзинку, передавач. Коли клей підсох, мікрофон поставили на місце, слухавку зібрали й приєднали на своє місце, телефон вчепили назад, на стіну кухні. Всі голоси чи сигнали передаватимуться до невеликого приймача, який встановлять на горищі; поруч інший, потужніший передавач транслюватиме сигнали через усе місто до антени, встановленої на Бендіні-білдінг. Джерелом живлення служитиме лінія змінного струму, і жучки в домі працюватимуть постійно.

— Ходімо до кімнати.

Валізку поклали на дивані. Над кріслом у панелі стіни забили й вийняли невеликий цвяшок. У дірочку вставили чорний циліндрик — півтора на двадцять п'ять міліметрів; закріпили краплиною епоксидної смоли. Мікрофон був невидимим. Тонесенький, мов волосина, провід через панельний шов протягли до стелі, далі його підведуть до передавача.

Точно такі самі мікрофони встановили у кожній спальні. Чоловіки знайшли у шафці стрем'янку і вилізли на горище. Один з них дістав приймач і передавач із сумки, другий обережненько тягнув по стіні тонкі дротини. Зібравши всі, він обмотав їх ізоляційною стрічкою і закріпив у кутку, де товариш встановлював передавач у картонній коробці. Встановили живлення: до нього приєднали провід од лінії перемінного струму. Над дахом між черепицями ледь стриміла невеличка антена.

На темному горищі було дуже парко, і чоловіки вже важко дихали. Поверх передавача вчепили верхню коробку від старого радіо, зверху накидали якихось провідців та ганчір'я. Цей найдальший куток горища ніхто не перевірятиме місяцями, а то й роками. А якщо й добереться хто, то побачить старий непотріб; його можуть просто забрати й викинути, нічого не запідозривши. Чоловіки помилувалися своєю роботою, а тоді спустилися до будинку.

Вони ретельно замели за собою сліди. За десять хвилин завдання було виконано.

Херсі випустили; прокралися до гаража, автомобіль тихо виїхав на дорогу та зник у нічній пільмі.

У ресторані гостям подали запечені морські гребінці, а на автостоянці в цей час нечутно зупинився «БМВ». Водій запустив до кишені руку й витягнув з неї ключі від бордового «ягуара», який належав містеру Кендалу Махану, адвокату фірми. Два техніки пересіли з «БМВ» до «ягуара». Махани

мешкали ближче, ніж Мак-Діри, і, судячи з плану будівлі, робота піде швидко.

На п'ятому поверсі Бендіні-білдінг Маркус поглядав на панель і вогниками, очікуючи сигналу від будинку 1231 на Іст-Медоубрук. Вечеря в ресторані скінчилася пів години тому, тож настав час прослуховування. Легенько змигнула маленька жовта лампочка, він надів навушники. Натиснув кнопку запису. Чекав. У рядку з написом «Мдб» замигала лампочка. Це їхня спальня. Сигнал посилювався, голоси спершу звучали слабо, далі їх стало чутно добре. Маркус збільшив гучність, прислухався.

— От стерво та Джилл Махан, — прозвучав жіночий голос — це місіс Мак-Дір. — Що більше напивається, то більшим стервом стає.

— Здається, вона сноб, — відповів їй Мак-Дір.

— У неї нормальний чоловік, а сама вона реальна хамка — сказала місіс Мак-Дір.

— Ти сп'яніла? — запитав містер Мак-Дір.

— Майже. Я готова до пристрасного сексу.

Маркус додав гучності і аж подався вперед.

— Скидай одяг, — вимогливо сказала жінка.

— Ми давно цього не робили, — відповів Мак-Дір.

Маркус підвівся, нахилився вперед над панеллю.

— І хто ж в цьому винен? — запитала вона.

— Я ще не забув. Ти красуня.

— Йди в ліжку, — звеліла вона.

Маркус посунув важіль «звук» до краю. Дивився на вогники й посміхався. Дихання його пришвидшилося. Як же йому подобалися ці працівники, молоденькі випускники, повні енергії! Він слухав, як там займалися коханням і посміхався. Заплющив очі та ввімкнув фантазію.

9

Минуло два тижні, Кеппсова справа скінчилася без жодних проблем, переважно завдяки старанням і вісімнадцятигодинним будням нового співробітника, того, що навіть ще іспиту на юриста не склав, та був занадто завантажений роботою, щоб тим перейматися. У липні він заробив в середньому п'ятдесят дев'ять годин на тиждень, і як для людини, яка не стала поки юристом, це було рекордом фірми. На щомісячній нараді Ейвері гордо оголосив партнерам, що Мак-Дір як на новачка працює надзвичайно. Завдяки його старанням справа Кеппса успішно завершилася на три дні раніше. Чотирьох сторінок документації, все досконало вивірено, враховано, досліджено й перевірено. Завдяки містеру Мак-Діру за місяць справу Кокер-Хенкса буде теж завершено. Фірма отримує майже чверть мільйона. Працює він, як робот.

Щоправда, Олівер Ламберт стурбовано згадав про підготовку до екзамену. Менш ніж за три тижні іспит. І всім тут зрозуміло, що він не встигає готуватися. У липні він відмінив половину консультацій, записав менше двадцяти годин повторення. Ейвері сказав, що не варто хвилюватися, його хлопець підготується.

Та за п'ятнадцять днів до іспиту Мітч врешті став нарікати. За обідом у клубі «Мангеттен» він пояснив Ейвері, що впевнений у власному провалі. Тож йому потрібен час — багато часу для підготовки. За наступні два тижні він може напружитися

і якось здати іспит, та для цього він має сам розпоряджатися власним часом. Ніякого цейтноту. Ніяких термінових справ. Ніяких ночей за роботою — він вже благав. Ейвері уважно вислухав, вибачився. Пообіцяв наступні два тижні не турбувати Мітча. Той подякував.

У перший понеділок серпня в залі бібліотеки на першому поверсі відбулося засідання фірми. Ця найбільша зала використовувалася саме для подібних зібрань. Половина юристів розмістилися навколо антикварного стола з вишневого дерева — за ним помістилося двадцять стільців. Решта присутніх стояли вздовж стелажів із грубими шкіряними томами юридичної літератури, які десятиліттями ніхто не розгортав. Усі були сьогодні тут, навіть Натан Лок. Він трохи спізнився, тепер стояв коло дверей. Ні до кого не заговорив, ніхто не звернувся до нього. Мітч нишком зиркав на Чорні Очиці.

В залі панувала печаль. Ніхто не всміхався. У супроводі Олівера Ламберта ввійшли Бет Козінські та Лаура Ходж. Їх всадили майже у центрі перед стіною, де висіли два портрети з жалобними накривками. Жінки трималися за руки, силкуючись вичавити усмішку. Містер Ламберт став під стіною й окинув поглядом залу.

Він заговорив м'яким баритоном, сповненим співчуття й розуміння. Спершу майже пошепки, та сильний голос надавав значення кожному звуку, кожному слову, і все було добре чутно у найдальшому кутку зали. Він поглядав на двох удовиць і говорив про глибоку печаль, яку відчував кожен співробітник фірми, і що фірма дбатиме про їхні родини, допоки існуватиме. Говорив про Марті й Джо, про те, як вони тут провели перші роки, якими важливими для фірми були ці двоє, і до яких значних втрат призвела їхня смерть. Говорив, як вони любили свої родини, якими були відданими.

Він був красномовним. Говорив своїми словами, не замислюючись наперед над наступною фразою. Вдовиці тихенько плакали й утирали сльози. Зашморгали носами і ближні друзі: Ламар Квін і Даг Терні.

Виговорившись, він зняв чорну накривку з портрета Мартіна Козінскі. Емоційний був момент. Ще більше людей заплакали. У Чиказькій юридичній школі на честь Козінскі заснували стипендію. Фірма заснує трастовий фонд для навчання дітей Козінскі. Родину завжди підтримуватимуть. Бет прикусила губу, але заплакала ще гіркіше. Незламні, витривалі професіонали великої фірми Бендіні нервово ковтали клубок та намагалися не дивитися одне на одного. Незворушним залишався лише Натан Лок. Вступившись у стіну пронизливими лазерами очей, він не зважав на церемонію.

Те саме проробили з портретом Натана Ходжа, схожа біографія, така ж стипендія, такий само трастовий фонд. І ще Мітч почув, що за чотири місяці до загибелі Ходж придбав страховий поліс на своє життя на два мільйони доларів.

Коли скінчилися промови, Натан Лок непомітно зник.

Усі оточили вдів, тихо передавали їм слова співчуття, обнімали. Мітч же не знав небіжчиків, йому нічого було сказати. Він підійшов до дверей і став роздивлятися портрети. Поруч із великими світлинами Козінскі та Ходжа висіли ще три, трохи менші, та не менш поважні. Привертало увагу обличчя жіноче. На бронзовій табличці зазначалося: «Еліс Кнаусс 1948–1977».

— Вона була помилкою, — ледь чутно сказав, підійшовши й ставши поруч, Ейвері.

— Що ви маєте на увазі? — запитав Мітч.

— Вона — типова жінка-юрист. До нас прийшла відразу після Гарварду, була першою студенткою курсу, але несла печатку гріха, бо була жінкою. Кожного мужчину сприймала як сексиста, а своєю місією вважала боротьбу з дискримінацією

жінок. Вона — суперстерва. За півроку тут її зненавиділи всі, ніяк не могли позбутися. Двох партнерів змусила вийти на пенсію раніше строку. Мілліган досі її звинувачує у своєму інфаркті. Він як партнер був її куратором.

— Вона була добрим юристом?

— Дуже добрим, та ці таланти неможливо було гідно оцінити. Їй було геть усе не до шмиги.

— Що з нею сталося?

— Автомобільна аварія. В неї в'їхав п'яний водій. Така трагедія.

— У фірмі вона була першою жінкою?

— Так. І останньою. Ну хіба що судовим рішенням змусять нас...

Мітч кивнув на іншу світлину.

— А це хто?

— Роберт Ламм. Мій гарний друг. Закінчив юридичну школу Еморі в Атланті, за три роки до мене прийшов у фірму.

— Що з ним сталося?

— Ніхто не знає. Він був пристрасним мисливцем. Якось узимку ми полювали у Вайомінгу на лося. А в 1970-у він вирушив на полювання в Арканзасі й там зник. Лише через місяць його знайшли в яру з кулею в голові. Розтин виявив, що куля пробила голову ззаду й знесла майже все обличчя. Вважають, що стріляли з потужної рушниці здалеку. Можливо, що то був нещасний випадок. Та вже тепер ніхто не дізнається. Не можу собі уявити, щоб хтось хотів убити Боббі Ламма.

Над останнім портретом було викарбовано «Джон Мікел, 1950–1984».

— Що з ним сталося? — пошепки запитав Мітч.

— Це, певне, найтрагічніша смерть. Не дуже був здоровим, та й постійна напруга давалася знаки. Багато випивав, перейшов на наркотики. А тоді ще покинула дружина, був важкий процес розлучення. Ми всі натерпілися. Попрацювавши

в нас десять років, він став побоюватися, що не стане партнером. Дедалі більше пив. Ми витратили силу грошей на ліки, на психіатрів, на все, що могло допомогти. Але нічого не спрацювало. Спочатку депресія, тоді — самогубство. Написав передсмертну записку на сім сторінок і прострелив собі голову.

— Жахливо.

— Еге ж.

— А де його знайшли?

Ейвері прокашлявся. Обвів поглядом залу.

— У твоєму кабінеті.

— Що?!

— Так, потім усе почистили.

— Та ви жартуєте!

— Ні, я кажу серйозно. Відтоді минули роки. Кабінет використовувався вже не раз. Все гаразд.

Мітчеві мову відібрало.

— Ти ж не забобонний? — запитав Ейвері з гидким посміхом.

— Звісно що ні.

— Я подумав, що тобі варто буде сказати; правда, ми про таке не розмовляємо.

— А можна поміняти кабінет?

— Авжеж. Провали свій іспит, і ми тебе переведемо у підвал, в один із тих кабінетиків — не для юристів.

— Якщо провалю екзамен, у цьому ви будете винні.

— Ага, але ж ти не провалишся?

— Якщо ви всі змогли здати, то і я здам.

З п'ятої до сьомої ранку в Бендіні-білдінг було порожньо й тихо. Близько шостої приїхав Натан Лок, пройшов до свого кабінету і замкнувся. З сьомої години прибували співробітники; приміщення наповнювалося голосами. До сьомої

тридцять майже всі вже були на місцях, лише кілька секретарок ще підходили. О восьмій була вже сила народу, в коридорах панував звичний хаос. Важко ставало сконцентруватися — хтось постійно тебе переривав. Без угаву дзеленчали телефони. На восьму всі були на місцях. Чи принаймні рахувалися на місцях — юристи, молодші співробітники, клерки, секретарки.

Мітч знав ціну ранніх робочих годин, проведених наодинці. Він на півгодини перевів стрілку будильника й тепер будив Датча не о п'ятій тридцять, а о п'ятій ранку. Випивши за раз дві чашки кави, він наповнював хол і коридор світлом і проходив будівлею. Часом навіть у кабінеті Ламара, коли світанок був ясным, він стояв перед вікном і споглядав, як над могутньою Міссісіпі народжувався новий день. Бувало, рахував баржі, які струнким рядком вимальовувалися перед поромами і поволі піднімалися по річці. Спостерігав, як мостом дюйм за дюймом сунули вантажівки. Та він не гаяв намарно багато часу. Він диктував листи і повідомлення, короткі описи, нагадування, а ще сотні документів, які Ніна потім мусила друкувати, а Ейвері — переглядати. І готувався до іспиту.

На ранок після траурної церемонії на честь загиблих юристів Мітч зайшов до бібліотеки узяти якийсь підручник, і його увагу знову привернули портрети. Він підійшов до стіни ближче, знову дивився на зображених людей і пригадував короткі некрологи, які почув від Ейвері. П'ять юристів померли за двадцять років. Небезпечне місце роботи. У блокноті він занотував імена та дати. Уже пів на шосту.

В коридорі почувся шум, і він наполохано смикнувся вправо. У темряві стояв і глипав на нього містер Чорні Очиці. Підійшов до дверей і все дивився на Мітча.

— Що ти робиш? — запитав вимогливо.

Мітч повернувся й спробував усміхнутися.

— Доброго ранку. Виходить, що я тут готуюся до екзамену.

А Лок зиркнув на портрети і знову втупився у Мітча.

— Ясно. А чого так ними зацікавився?

— Просто цікавість. У фірмі є й своя доля трагедії.

— Вони мертві. А коли не здаси екзамен — ото буде справжня трагедія.

— Я маю намір успішно здати.

— А я не таке чув. Твої способи навчання вже непокоять партнерів.

— А перевиконані суми рахунків для фірми партнерів не непокоять?

— Не варто бути гострим на язик. Тобі ж казали, що екзамен з адвокатури для фірми пріоритетний. Фірмі не потрібен найманець, який не має юридичної ліцензії.

Мітча так і під'юджувало кинути гостре слівце, ще й не одне, щонайменше з десяток. Проте стримався. Лок ступив назад і щез. У себе Мітч зачинив двері. Записку з іменами й датами сховав до шухляди, потім розгорнув підручник з конституційного права.

10

У суботу після іспиту Мітч не пішов на роботу, і в будинку не сиділося. Тож він до обіду скопував клумби й чекав. Після закінчення ремонту будинок набув доволі презентабельного вигляду, і, звісно, настав час запрошувати гостей. Першими мали бути її батьки. Еббі впродовж тижня все мила та полірувала. І ось прийшла пора. Вона пообіцяла, що батьки довго не затримаються — пробудуть кілька годин, не більше. Він же пообіцяв бути надзвичайно гречним.

Мітч помив і відполірував обидві автівки, тепер вони так виглядали, наче щойно з виставкової зали. Сусідський хлопча підстриг газон. Містер Райс вже місяць підживляв його добривом, і тепер, як він казав, трава саме «вбиралася в ріст».

Опівдні вони прибули, й Мітч неохоче залишив клумби. Усміхнувся, привітався й вибачився, що треба піти помитися. Видно було, як їм некомфортно, та цього йому й хотілося. Душ він приймав довго. А Еббі тим часом батькам показувала кожен предмет меблів, кожен клопоть шпалер. І це справляло враження на Сазерлендів. Дрібниці завжди справляють враження. Вони любляли побалакати про те, хто що має і чого нема в інших. Батько Еббі був президентом невеликого окружного банку, що вже близько десяти років ледь не розвалювався. А мати була занадто панська, щоб працювати, тож усе своє свідоме життя проводила в пошуках якоїсь соціальної діяльності, такої, якої не було в маленькому містечку.

Вона дослідила власну генеалогію й коріння знайшла у королівському домі якоїсь країни Старого Світу, що завжди справляло враження на шахтарів у Дейнсборо, в штаті Кентуккі. З блакитною кров'ю у венах вона не могла собі дозволити нічого, крім байдикування, тож основними її заняттями стали гра у бридж, теревені про чоловікові гроші, зневажання нижчих за статусом і «гарування» у клубі садівництва. А він був на побігеньках, звик підстрибувати, коли вона на нього гавкала, і жити в постійному страху, щоб не дай боже її розізлити. Від самого народження вона втовкмачувала доньці прагнення бути кращою за всіх, досягати найкращих успіхів, а найголовніше — вийти заміж за найкращого. А донька повстала, вийшла заміж за бідолаху без грошей, з напівбожевільною матір'ю і братом-злочинцем.

— Гарне тут у вас місце, Мітчу, — намагаючись порушити кригу мовчанки, завів мову містер Сазерленд. Вони сиділи за столом, Еббі розставляла страви.

— Дякую, — більше нічого, лиш «дякую». Мітч зосередився на тарілці. За обідом вони від нього не діждуться усміху. Що менше він говоритиме, то незатишніше вони почуватимуться. Він хотів, щоб їм було ніяково, щоб вони почувалися винними, відчули, що схибили. Жадав крові. Це ж вони вирішили бойкотувати весілля. Вони кинули камінь, не він.

— Тут усе таке миле, — видала тираду в його бік мати Еббі.

— Дякую.

— Мамо, ми так пишаємося домом, — сказала Еббі.

Розмова між ними потекла навколо ремонту й умеблювання. Чоловіки їли мовчки. А жінки обговорювали, як декоратор переробила цю кімнату, а як — ту. Часом довгі паузи в розмові у відчаї Еббі заповнювала всім, що тільки спадало на думку. Мітчеві її навіть стало шкода, однаково він не зводив погляду зі столу. Напругу за столом вже можна було різати ножем.

— Тож ти знайшла роботу? — запитала місіс Сазерленд.

— Так. Почну з понеділка. Навчатиму третьокласників у єпископальній школі при церкві святого Андрія.

— Учителям багато не платять, — буркнув її батько.

«От ніяк не вгамониться!», — подумав Мітч.

— Тату, та мені байдуже до грошей. Я вчитель. А для мене це найважливіша на світі професія. Якби мені були потрібні гроші, то я би навчалася в медичному.

— Трьокласники — вони в цьому віці такі хитрі, — додала мати. — Ти й сама невдовзі захочеш дітей.

А Мітч вже надумав собі: якщо цих людей щось і приваблюватиме в Мемфісі, щоб тут часто бувати, то це будуть онуки. Тож вирішив, що вони можуть і довше почекати. І сам він рідко коли бував серед малих дітей — не було племінниць чи племінників, хіба може у Рея по країні десь знайдуться. Та й до дітей його не надто тягнуло.

— Може, десь за кілька років, мамо.

«Може тоді, коли вони вже повмирають», — подумав Мітч.

— Ти ж хочеш дітей, правда. Мітччу? — запитала в нього теща.

— Може, десь за кілька років.

Містер Сазерленд відсунув тарілку й запалив цигарку. Питання куріння в домі вони з Еббі вже не раз обговорювали. Мітч хотів було накласти повну заборону, особливо для цих двох. Але в жорсткій суперечці виграла Еббі.

— Як з екзаменом? — запитав тесть.

«Це вже цікаво», — подумав Мітч.

— Виснажливий.

Еббі нервово пережувувала їжу.

— Ти думаєш, що здав?

— Сподіваюся.

— А коли знатимеш результат?

— Від чотирьох до шести тижнів.

— Екзамен довго тривав?

— Чотири дні.

— Відколи ми тут, Мітч тільки й робив, що працював і вчився. Я його навіть мало бачила вдома, — сказала Еббі.

Мітч усміхнувся до дружини. Те, що він постійно не буває вдома, було болючою темою, і тепер було смішно чути, як Еббі його виправдовувала.

— А що буде, якщо ти провалив іспит? — запитав тесть.

— Не знаю. Я ще про це не думав.

— Якщо здав успішно, тобі підвищать платню?

Як і обіцяв, Мітч вирішив, що буде чемним.

— Так, підвищать, і премію отримаю.

— А скільки у фірмі юристів?

— Сорок.

— Господи, — сказала місіс Сазерленд. Запалила й собі цигарку. — Більше, ніж у нашому окрузі Дейн.

— А де твоя робота? — запитав тесть.

— У центрі.

— Можна нам подивитися? — запитала теща.

— Може, колись іншим разом. У суботу фірма для відвідувачів зачинена, — Мітчеві дуже сподобалася власна відповідь; «для відвідувачів зачинена» — наче який музей.

Еббі відчула в атмосфері небезпеку й взялася розповідати про церкву, до якої вони тут ходять. У ній чотири тисячі прихожан, є спортивна зала й кегельбан. Еббі вже ходила співати у церковному хорі й навчала восьмилітніх хлопчиків у недільній школі. Коли Мітч не на роботі, то йде до церкви, хоча він і в неділю часто працює.

— Я такий щасливий, Еббі, що тут ти знайшла дім Божий, — побожно промовив батько. Він сам вже багато років щонеділі читав молитви у Першій методистській церкві у Дейнсборо, а інші дні невтомно витрачав на жадібність та махінації. А ще наполегливо, хоч і таємно, захоплювався віскі й жінками.

Розмова стихла, запанувала непевна мовчанка. Тесть знову закурив.

«Ну кури, кури, старий», — думав собі Мітч.

— Ходімо на патіо, поїмо десерт, — запросила всіх Еббі й взялася прибирати зі столу.

Вони стали вихваляти садівничі уміння Мітча, і той сприйняв це як належне. Той самий сусідський малий пообрізавав дерева, прополов бур'яни, підстриг огорожу, підрівняв доріжки патіо. Мітч поки що навчився висмикувати бур'янці та прибирати після пса. Ще міг направити поливальне знаряддя. Та зазвичай дозволяв зайнятися поливом містеру Райсу.

Еббі принесла полуничний торт і каву. Просячи допомоги, поглянула на Мітча, та він лишався незворушним.

— У вас тут і справді дуже гарно, — вже втретє промовив її батько, оглядаючи двір. Мітч просто відчував, як працював його мозок. Вже подумки виміряв будинок і їхню землю. Порівнював їх із сусідськими і так уже нестерпно хотілося йому дізнатися: скільки ж у біса все коштувало? Його ж дуже цікавило: скільки Мітч вже заплатив? А скільки щомісяця? Від цікавості всидіти не може, піджидає момент, аби щось запитати.

— Як тут мило, — вдесьте повторила теща.

— А коли дім побудовано? — запитав тесть.

Мітч відставив тарілку й прокашлявся. Відчував: ну, починається. Відповів:

— Близько п'ятнадцяти років.

— А площа яка?

— Приблизно три тисячі квадратних футів, — нервуючи, відповіла Еббі. Мітч кинув на неї погляд. Його стриманість вже танула.

— І район у вас гарний, — на допомогу вже прийшла мати.

— Ви взяли нову позику, чи наперед за все заплатили? — тесть запитував так, наче перед ним сидів прохач про позику з низькими доходами.

— Нова позика, — відповів Мітч і чекав нових запитань. Еббі теж чекала й подумки молилася. А тесть чекати просто не міг.

— Скільки ви заплатили за будинок?

Мітч набрав повні груди повітря й мало не відповів: «забагато», та Еббі випередила його.

— Ми не занадто багато заплатили, тату, — сказала серйозно й твердо. — Ми вміємо з грошима поводитися.

Мітч прикусив язика й усміхнувся.

Місіс Сазерленд підвелася.

— А давайте прокатаємося, га? Так хочеться на річку поглянути, на ту нову піраміду, що тут на березі спорудили. Ходімо. Ну ж бо, Гарольде.

Гарольд хотів було більше довідатися про будинок, але за руку вже торсала дружина.

— Гарна ідея, — погодилася Еббі.

Вони повсідалися у сяючий новенький «БМВ» і поїхали милуватися Міссісіпі. Еббі попросила батьків не курити в салоні. Мітч мовчки кермував і намагався бути чемним.

Ніна ввірвалася в кабінет з пачкою паперів і поклала на стіл перед своїм начальником.

— Потрібен ваш підпис, — сказала, подаючи й ручку.

Покірно підписуючись на аркушах, Мітч запитав:

— Що це?

— Не питайте. Просто довіртеся.

— В угоді компанії «Ландмарк Партнерз» я знайшов помилку у слові.

— Це комп'ютер винен.

— Гарзд. Нехай полагождать комп'ютер.

— Ви сьогодні до котрої працюватимете?

— Не знаю, — переглядаючи і підписуючи документи, відповів він. — А що?

— У вас втомлений вигляд. Пішли би раніше додому, о десятій, чи десятій тридцять. Відпочили би. У вас очі вже нагадують очі Натана Лока.

— Дуже смішно.

— Дружина дзвонила.

— Я через хвилину передзвоню їй.

Коли Мітч закінчив підписувати, вона поскладала листи і документи й сказала:

— Вже п'ята година. Я піду. А на вас чекає Олівер Ламберт, він у бібліотеці на першому поверсі.

— Олівер Ламберт? Чекає на мене?

— Ну я ж кажу. Ще п'ять хвилин тому подзвонив і сказав, що це дуже важливо.

Мітч поправив краватку і поспішив коридором, далі — сходами донизу й звично зайшов до бібліотеки. Виявилось, там були і Ламберт, і Ейвері, і майже всі компаньйони — порозсідалися за столом. Співробітники теж були тут, кожен стояв позаду партнера фірми. За чільним місцем столу на когось чекало єдине незайняте місце. У кімнаті було тихо, аж якось гнітюче тихо. Ніхто не всміхався. Ламар був так близько до Мітча, проте на нього глянути не захотів. Ейвері сидів покійно, ні в сих, ні в тих. Воллі Хадсон м'яв кутик краватки, здається, хитав головою.

— Сідай, Мітчу, — похмуро мовив містер Ламберт. — Маємо дещо з тобою обговорити.

Даг Терні зачинив двері.

Він сів і озирнувся, шукаючи хоч що-небудь утішне. Нічого. Враз партнери, порипуючи стільцями на коліщатах, повернулися до Мітча. Співробітники попідходили, повитріщалися.

— В чому справа? — несміливо запитав він, розгублено глянувши на Ейвері. На чолі повиступали краплинки поту. Серце затріпотіло — загупало. Дихання збилося.

Олівер Ламберт нахилився, зняв свої окуляри для читання. Співчутливо насупився, наче готуючись сказати щось болюче.

— Ми щойно отримали з Нешвілла дзвінок, Мітчу і хотіли з тобою поговорити.

Іспит. Іспит. Іспит. Отже, ось він і став історією. Нарешті працівник великої фірми Бендіні провалив іспит на юриста. Мітч глянув на Ейвері — так захотілося крикнути: «Це ти винен!». Той потирав надбрів'я, наче почалася мігрень, уникав дивитися у вічі.

Ламберт підозріло глянув на партнерів і знову звернувся до Мак-Діра.

— Ми побоювалися, що таке може статися, Мітчу.

А йому хотілося все сказати, пояснити, що він заслужив на ще один шанс, за шість місяців знову буде можливість здати іспит, що він здасть блискуче, що більше їх не підведе. І в животі відчув тупий біль.

— Так, сер, — здаючись, покійно промовив.

Ламберт ворухнувся, готуючись його добити.

— Таке зазвичай нам не повідомляють, але з Нешвілла дзвонили й сказали, що на кваліфікаційному іспиті ти отримав найвищий результат. Вітаю, раднику.

І враз зала вибухла сміхом і вітаннями. Його оточили, тиснули руку, плескали по спині й підсміювалися. Ейвері підступився з хусточкою в руках, витер йому чоло. Кендал Махан виставив на стіл три пляшки з шампанським, стрельнули корки. По колу розлили напій у пластянки. А він нарешті зітхнув і усміхнувся. Шампанське розплескав, йому налили ще.

За шию його легенько пригорнув Олівер Ламберт і мовив:

— Мітчу, ми пишаємося тобою. І успіх заслуговує на невелику премію. Маю з собою чек на дві тисячі доларів і презентую його за твоє досягнення.

Почувся свист і цокання язиком.

— І це, звісно, не рахуючи значної надбавки до платні.

Ще більше присвистів і цокання. Мітч, не дивлячись, взяв чек. Містер Ламберт підняв руку, просячи тиші.

— Від імені фірми я хотів би тобі вручити подарунок.

Мітчу дали в руки загорнутий у папір пакунок. Сам Ламберт обірвав папір, кинув на стіл.

— Це ми заготували, передбачаючи сьогоднішнє свято. У тебе бронзова копія стільниці з нашої фірми, і тут вирізьблені імена всіх наших. А над усіма красується нове ім'я, Мітчел І. Мак-Дір.

Мітч стояв, розгублено тримаючи нагороду. До щік повернувся рум'янець, від шампанського стало добре.

— Дякую вам, — тихо промовив.

Три дні потому в місцевій газеті опублікували імена всіх, хто успішно склав іспити. Еббі вирізала дописи й копії відіслала батькам і Рею.

За три квартали від Бендіні-білдінг, між Фронт-стріт і Ріверсайд-драйв, коло річки Мітч знайшов індійський ресторанчик.

Це було темне приміщення в одному ряду з іншими, подавали смажені сосиски з гострим соусом чилі. Мітчу подобалося тут сховатися й за їдою переглядати папери. Тепер він — поважний співробітник фірми, ходить на обід поїсти сосисок і може виписати чек, заробляючи сто п'ятдесят доларів за годину праці.

Наступного тижня після того, як про нього згадали в газеті, він сидів у глибині залу і жував сосиску з соусом. Інших відвідувачів не було. Читав ділову записку завтовшки з дюйм, а власник ресторану, грек, дрімав собі за прилавком.

До його столика підійшов незнайомец, за метр спинився. Став розмотувати пакуночок жуйки «Джусі фрут», стараючись шумом привернути увагу. Коли стало зрозуміло, що на нього Мітч не звертає уваги, сів до нього за столик. Мітч на нього глянув, поклав на стіл поруч із льодяним чаєм папери.

— Я можу вам допомогти? — запитав він.

Незнайомец кинув погляд на прилавок, потім на вільні столики. Озирнувся.

— Ви Мак-Дір, чи не так?

Виразний голос, бруклінський акцент — Мітч не мав сумніву. Він уважно придивлявся до гостя. Років сорок, коротка стрижка військового, сивий чубчик спускався до брів. Одягнений в трійку-костюм темно-синього кольору, виготовленого майже повністю з поліестру. Краватка — дешева імітація шовку. Вдягнений без смаку, але акуратно. Вигляд мав якийсь папужий.

— Так. А ви хто?

Той засунув руку до кишені й витяг значок.

— Тарранс, Вейн Тарранс, спецагент із ФБР, — по цих словах він звів брови. Чекав відповіді.

— Сідайте, — запропонував Мітч.

— Якщо ви не проти.

— Хочете мене обшукати?

— Можливо, пізніше. Я хотів з вами поговорити. Побачив у газеті прізвище. Дізнався, що віднедавна ви працюєте у фірмі «Бендіні, Ламберт і Лок».

— А чому цим зацікавилось ФБР?

— Ми приглядаємося до самої фірми.

Мітч уже втратив інтерес до сосиски чилі, тарілку посунув до центру столу. Насипав цукру у велику пластянку з чаєм.

— Хочете чогось випити? — запитав Мітч.

— Ні, дякую.

— Чому ви приглядаєтеся до фірми?

Тарранс усміхнувся, поглянув на грека.

— Саме зараз я вам не можу пояснити. Причини є, та я прийшов поговорити з вами про інше. Завітав познайомитися і попередити.

— Мене попередити?

— Так, попередити про фірму.

— Слухаю вас.

— Є три моменти. Перший: нікому не довіряйте. Нікому, жодній людині у фірмі ви не повинні довіряти. Пам'ятайте про це. Пізніше це стане ще важливішим. Другий: кожне слово, яке ви вимовляєте, чи то в будівлі фірми, чи то вдома, можливо, записується. Вони навіть ваше авто можуть прослуховувати, — Мітч уважно дивився і слухав: для Тарранса це був добрий знак.

— А третій момент?

— Гроші на деревах не ростуть.

ФІРМА

— Може, ще й поясните?

— Не тепер. Гадаю, надалі ми спілкуватимемося ближче. Я хочу, щоб ви мені вірили, знаю, що довіру повинен завоювати. Тому мені не варто поспішати. Ми з вами не можемо бачитися ні у вас, ні в мене на роботі, телефоном теж не можемо спілкуватися. Тому час від часу я вас сам знаходитиму. А поки що пам'ятайте про ті три моменти й будьте обачні.

Тарранс підвівся, витяг портмоне.

— Ось моя візитка. На звороті домашній номер телефону. Дзвоніть тільки з автомата.

Мітч роздивився картку.

— Навіщо мені вам телефонувати?

— Поки що і не потрібно, та картку збережіть.

Мітч поклав її в кишеньку сорочки.

— І ще одне, — додав Тарранс. — Ми бачили вас на похороні Ходжа й Козінські. Шкода, їх справді шкода. Та смерть не була випадковою.

Він дивився зверху вниз на Мітча і всміхався, тримаючи руки у кишенях.

— Не розумію.

Тарранс вже попрямував до дверей.

— Дзвоніть, але будьте обережні. Пам'ятайте, вони все слухають.

Невдовзі після четвертої ранку прогудів клаксон, і Датч зірвав на ноги. Лайнувся і вийшов назустріч фарам.

— Дідько б тебе ухопив, Мітчу. Четверта година. Що ти тут робиш?

— Перепрошую, Датчу. Щось не спиться — навіжена ніч якась.

Ворота відчинилися.

До сьомої тридцять він уже стільки надиктував, що Ніні на два дні вистане. Коли вона сиділа, витріщившись у монітор, то

хоч менше нервувала. А сам він вже намірився стати першим працівником, який заслуговував мати й другу секретарку.

О восьмій подався до кабінету Ламара і став чекати. Переглянув договір, випив кави, кинув секретарці, що мовляв, не її діло з якою метою він прийшов. Ламар приїхав о восьмій п'ятнадцять.

— Нам треба поговорити, — сказав Мітч Ламару, щойно той зачинив за собою двері. Якщо вірити Таррансу, в кабінеті є жучки і розмова записується. Він завагався.

— Видно, в тебе щось серйозне, — сказав Квін.

— Ти що-небудь чув про чоловіка на ім'я Тарранс, Вейн Тарранс?

— Ні.

— ФБР.

Ламар заплющив очі й пробурмотів:

— ФБР.

— Так, так. У нього навіть значок є.

— А де ти його зустрів?

— Він сам мене надивав в індійському ресторані Ланскі. Знає мене, що я тільки-но почав працювати у фірмі. Каже, що все знає про фірму і що ФБР нами дуже зацікавилася.

— Ти вже говорив з Ейвері?

— Ні, лише тобі. Я не знаю, що робити.

Ламар ухопив слухавку.

— Варто розповісти Ейвері. Здається, таке вже бувало.

— Що там, Ламаре?

Відповіла секретарка Толлара. Ламар сказав, що терміново. Їх одразу з'єднали.

— У нас невеличка проблема, Ейвері. Вчора з Мітчем розмовляв агент ФБР. Мітч зараз у мене.

Вислухавши відповідь, сказав Мітччу:

— Попростив почекати на лінії, він зв'яжеться з Ламбертом.

— Схоже, це досить серйозно.

— Так, але ти не переймайся. Всьому знайдеться пояснення. Таке вже бувало.

Ламар притис слухавку до вуха, вислухав інструкції, тоді відключився.

— За десять хвилин ми маємо прийти в кабінет Ламберта.

На них чекали Ейвері, Ройс Мак-Найт, Олівер Ламберт, Гарольд Окейн і Натан Лок. Стояли навколо великого стола, помітно нервували, та коли зайшли Мак-Дір та Квін, постаралися вдати спокій.

— Сідайте, — з швидкою штучною усмішкою сказав Лок. — Ми хочемо, щоб ти все розповів.

— А це що? — Мітч вказав на магнітофон в центрі столу.

— Ми не хочемо нічого пропустити, — відповів Лок і вказав на вільний стілець. Мітч сів і через весь стіл поглянув на Чорні Очиці. Між ними сів Ейвері. Усі мовчали.

— Окей. Вчора я обідав на Юніон у ресторані Ланскі. Підходить до мене цей чоловік і всідається за мій стіл. Знає, хто я. Показує мені значок і називає своє ім'я — Вейн Тарранс, каже, що він — спецагент ФБР. Я поглянув на значок — він справжній. Каже, що хотів зі мною зустрітися, бо нам варто познайомитися. Сказав, що ФБР цікавиться фірмою, і що я тут нікому не повинен довіряти. Я запитав, чому, а він відповів, що не має часу розказувати, зробить це пізніше. Я сиджу, не знаю, що казати, просто слухаю його, а він додає, що знайде мене іншим разом. А тоді каже, що смерті Козінскі й Ходжа не були випадковими. Потім іде геть. Вся розмова тривала менше п'яти хвилин.

Чорні Очиці придивлявся до Мітча й ловив кожне його слово.

— Ви ніколи раніше не бачилися?

— Ніколи.

— Кому ти про це розповідав?

— Тільки Ламару. Перше, що зробив уранці — сказав йому.

— Дружині?

— Ні.

— Він не лишив тобі телефон, щоб ти дзвонив?

— Ні.

— Я маю знати кожне слово цієї розмови, — вимогливо сказав Лок.

— Я вже сказав усе, що пам'ятаю. Дослівно не можу все передати.

— Ти впевнений?

— Дайте подумати.

Ну, дещо Мітч та замовчить. Знов поглянув у Чорні Очиці, знаючи, що Лок про щось підозрює.

— Так от. Ще він сказав, що побачив моє прізвище у газеті й зрозумів, що я — новий співробітник фірми. Це й усе. Я все вам розповів. Розмова була дуже коротка.

— Постарайся все згадати, — вимагав Лок.

— Я запитав, чи він не хоче чаю. Він відмовився.

Магнітофон вимкнули, партнери, здається, трохи заспокоїлися. Лок підійшов до вікна.

— Мітччу, у нас були невеликі проблеми з ФБР, з Податковим управлінням теж. Так уже триває декілька років. Дехто з наших клієнтів — великі цабе — заробляють мільйони, витрачають мільйони і хочуть платити якомога менше податків, а то й не платити взагалі. Нам платять тисячі доларів за те, щоб законним способом уникати сплати податків. Всі знають: коли нам платять клієнти, ми готові ризикувати. Зараз ми говоримо про таких хитромудрих бізнесменів, які розуміють, що таке ризик. І за нашу винахідливість вони гарно платять. Певні наші прикриття й відписки видаються Податковому управлінню сумнівними. За минулі двадцять років ми вигравали позови щодо таких справ. Ми їм не подобаємося, вони не подобаються нам. Окремі наші клієнти не завжди

дотримуються етичних норм, це непокоїть ФБР, і воно за ними слідкує. І за нами ФБР теж наглядає останні три роки. Тарранс — новачок, який хоче слави. Він тут менше року, і нам усім, як більмо на оці. Ти більше з ним не повинен розмовляти. Вчорашня коротка бесіда записувалася, це напевне. Він небезпечний, надзвичайно небезпечний. Це нечесна гра, невдовзі ти переконаєшся, що федерали ведуть нечесну гру.

— Скількох наших клієнтів засудили?

— Жодного. Ми вигравали всі позови Податкового управління.

— А як щодо Ходжа й Козінські?

— Правильне запитання, — відповів Олівер Ламберт. — Ми й досі не знаємо, що саме там сталося. Спершу все здавалося нещасним випадком, та наразі ми не впевнені. На борту з ними був чоловік із місцевих — за капітана й за інструктора з дайвінгу. Місцева влада повідомила, що він був ланкою в ланцюгу доставки наркотиків з Ямайки, і не виключена ймовірність того, що вибух було організовано для нього. Він теж, звісно, загинув.

— Я гадаю, ми ніколи не дізнаємося правди, — додав Ройс Мак-Найт. — Поліцейські там довго не дошукувалися. А ми ж ухвалили хоч родини загиблих підтримати, тож вирішено, що стався нещасний випадок. І, по правді, ми не знаємо, як вирулити цю ситуацію.

— Нікому про це анічирк! — наказав Лок. — Від Тарранса тримайся подалі. Якщо знов вийде на тебе, дай нам знати. Відразу, зрозуміло?

— Так, сер.

— Дружині ані слова, — додав Ейвері.

Мітч кивнув.

Обличчя Олівера Ламберта знову оповила батьківська турбота, на устах з'явилася лагідна усмішка. В руках він крутив дужку окулярів.

— Мітчу, ми знаємо, що ситуація тебе трохи лякає, але ми вже звикли до такого. Ми самі зі всім розберемося, а ти нам довірся. Ми не боїмося ні містера Тарранса, ні ФБР, ні Головного податкового управління, ні будь-кого іншого, тому що ми не зробили нічого незаконного. Ентоні Бендіні побудував свою фірму завдяки невтомній праці, здібностям і безкомпромісній моралі. Ми все це перейняли. Деякі клієнти не янголи, але жоден наш юрист ще не читав моралі своєму клієнту. Тобі не варто за це переживати. Тримайся подалі від цієї людини — він дуже, дуже небезпечний. Йому лиш дай привід — то на голову сяде.

Лок направив на Мітча кривого пальця.

— Подальші твої контакти з цим Таррансом ставлять під загрозу твоє майбутнє у нашій фірмі.

— Я розумію, — відповів Мітч.

— Він розуміє, — підтримав його Ейвері. А Лок глянув на Толлара.

— Ось і все, що ми тобі збиралися сказати, Мітчу, — сказав містер Ламберт. — Будь обачним.

Мітч із Ламаром вийшли і попрямували до сходів.

— Давай Девашера, — кинув Лок Ламберту, котрий уже взявся за слухавку.

Минуло дві хвилини, а два старших партнери вже сиділи за захаращеним столом Девашера.

— Ти слухав? — запитав Лок.

— Звісно, Нате, я слухав. Ми чули кожне його слово. Ти з ним добре попрацював. Гадаю, що він наляканий і тепер уникатиме Тарранса.

— А як там з Лазаровим?

— Я мушу йому сказати. Він же бос. Ми не можемо вдавати, ніби нічого не було.

— І як вони вчинять?

— Нічого серйозного. Слідкуватимемо за хлопцем цілодобово, послухаємо його дзвінки. Чекатимемо. Він сам не діятиме. Це справа Тарранса. Він знов на нього вийде, і цього разу ми будемо поруч. Старайтеся його тримати на фірмі допізна. Коли виходитиме, по можливості повідомляйте нам. Я, по правді, не думаю, що все так погано.

— І чого вони вийшли на Мак-Діра? — запитав Лок.

— Я так думаю, це їхня нова стратегія. Пам'ятайте, Козінські й Ходж до них пішли самі. Можливо, вони розповіли більше, ніж ми думаємо, я не знаю. Може, вони гадають, що Мак-Дір більш податливий, бо він щойно зі студентської лави й повен ідеалізму, такий собі високоморальний — як он Оллі. Це було непогано. Оллі, справді непогано.

— Заткни пельку, Девашере.

Посмішка зникла, Девашер закусив губу, та нічого не відповів. Глянув на Лока.

— Ви ж знаєте, який буде наступний крок, чи не так? Якщо Тарранс напосідатиме, телепень Лазаров одного разу мені подзвонить і накаже його прибрати. Заткнути навіки пельку. Засунути в бочку і вкинути в Затоку. І коли таке станеться, ви, вельмишановні панове, достроково вийдете на пенсію й зникнете з країни.

— Та не може ж Лазаров наказати вбити ефбеерівця!

— Ой, це буде ідіотським ходом, але ж Лазаров і є ідіот. Його наша ситуація аж надто непокоїть. Постійно телефонує, про все розпитує. А я і відповідаю на всі розпитування. Він то вислухає, то вилається. А то скаже, що має порадитися з начальством. Та якщо він накаже прибрати Тарранса, ми Тарранса приберемо.

— Від цього вже починає в животі крутити, — сказав Ламберт.

— О, тобі хочеться розхворітися, Оллі. А ти дозволь своєму хлопчику в черевичках від Гуччі заприятелювати

з Таррансом, розбалакатися. Й тоді матимеш в дідька більше, ніж біль в животі. Тож я вам пропоную так завантажити Мак-Діра роботою, щоб у нього навіть не було часу думати про Тарранса.

— Господи, Девашере, та він зараз працює двадцять годин на день. Як завівся першого дня, так і не видохся досі.

— Ока з нього не спускайте. І нехай Ламар Квін із ним зійдеться ще ближче, тоді щойно Мак-Діру щось спаде на думку, він одразу з ним поділиться.

— Чудова ідея, — сказав Лок і поглянув на Оллі. — Давайте як слід побалакаємо з Квіном. Він подружився з Мак-Діром, може, стануть ще ближчими друзями.

— Дивіться, — заговорив Девашер. — Мак-Дір зараз наляканий. Нічого не затіватиме. Якщо Тарранс на нього вийде, вчинить так само, як сьогодні. Знов побіжить до Квіна. Він вже довів, кому довіряє.

— А дружині вчора розповів?

— Ми якраз прослуховуємо плівки; з годину доведеться почекати. У нас по місті до дідька тих жучків, і щоб щось віднайти, потрібно шість комп'ютерів.

Виглядаючи з вікна в кабінеті Ламара, Мітч ретельно підбирав слова, говорив небагато. А що, як Тарранс сказав правду? Якщо й справді все записують?

— Ти вже краще відчуваєшся? — поцікавився Ламар.

— Здається, так. Тепер наче все зрозуміло.

— Бачиш, таке вже траплялося, як і сказав Лок.

— А хто? До кого вже підходили?

— Не пам'ятаю. Здається, таке було три-чотири роки тому.

— І ти не пам'ятаєш, хто то був?

— Ні. Хіба це вже так важливо?

— Просто я це маю знати. Не розумію, чому це вийшли саме на мене, на новачка фірми, на єдиного юриста з сорока, який про фірму і її клієнтів знає найменше. Чому ж?

— Мітч, я не знаю. Слухай, чому б тобі не послухатися Лока? Постарайся все забути і тримайся від Тарранса подалі. Ти з ним не зобов'язаний розмовляти, хіба що він матиме ордер. Якщо він знову покаже носа, скажи, щоб забирався геть. Він небезпечний.

— Ну, напевне твоя правда, — Мітч спромігся на посмішку й рушив до дверей. — То що, твоє запрошення на вечерю на завтра ще дійсне?

— Авжеж. Кей зготує на грилі стейки коло басейну. Під'їжджайте ввечері, скажімо, о пів на восьму.

— Бувай.

12

Охоронець назвав його ім'я, обшукав і провів до великого приміщення, в якому у кабінках крізь металеву решітку розмовляли й шепотілися з в'язнями відвідувачі.

— Номер чотирнадцять, — охоронець тицьнув пальцем у кабінку.

Мітч пройшов до кабінки й сів. За хвилину з'явився Рей і зайняв місце навпроти брата. Якби не зморщечки навколо очей та шрам, можна було б сказати, що вони близнюки. Обидва були зросту метр вісімдесят п'ять, однакової ваги — сто вісімдесят фунтів, обидва мали світле каштанове волосся, невеликі сині очі, високі вилиці, тверде підборіддя. Часом їм казали, що в родині у них є й індіанська кров, але за довгі роки праці у шахтах темний відтінок шкіри зійшов нанівець.

Востаннє Мітч навідував брата у «Браші Маунтінз» аж три роки тому. Три роки й три місяці. Ось уже вісім років вони листувалися двічі на місяць.

— І як твоя французька? — нарешті заговорив Мітч. Тестування, яке Рей проходив ще в армії, вказувало на дивовижні здібності до оволодіння мовами. Два роки він служив перекладачем із в'єтнамської. Під час перебування їхньої частини у Німеччині за пів року він вивчив мову. На іспанську пішло чотири роки, але її доводилося студіювати з самого лише словника з в'язничної бібліотеки. Останнім його проектом стала французька.

— Гадаю, вже побіжно зможу спілкуватися, — відповів Рей. — Поки що важко сказати — бракує практики. У них тут нема курсу французької, тож більшість аборигенів у нас одномовні. А французька, безсумнівно, найкрасивіша мова.

— І легка?

— Не така легка, як німецька. Та звісно, з німецькою все простіше: я там жив, всі довкола на ній розмовляли. А ти знав, що половина англійських слів до нас прийшли з німецької через давньоанглійську мову?

Ні, цього він не знав.

— Та правда, англійська й німецька — двоюрідні сестри.

— І яка далі на черзі?

— Певно, італійська. Вона належить до романських мов, як і французька, іспанська та португальська. А може, російська чи грецька. Я читав про Грецію, про їхні острови. Невдовзі планую там побувати.

Це у Мітча викликало усмішку. Рей мав сидіти у в'язниці щонайменше ще сім років.

— Думаєш, я жартую? — спитав Рей. — Я маю намір звідси вийти, і чекати ще недовго.

— Який ти маєш план?

— Не можу пояснити, та я над цим працюю.

— Не роби цього, Рею.

— На волі мені знадобиться допомога й трохи грошей, щоб вибратися з країни. Десь тисячу. Ти ж зможеш дати, правда? Я тебе ні в що не втягуватиму.

— Нас не прослуховують?

— Часом буває.

— Поговорімо про щось інше.

— Гарзд. Як поживає Еббі?

— Непогано.

— Де вона?

— Просто зараз — у церкві, на службі. Вона хотіла теж приїхати, та я їй сказав, що її можуть до тебе не пропустити.

— Я хотів би побачитися. Судячи з листів, бачу, що вам там непогано ведеться. Новий будинок, авто, заміський клуб. Я так тобою пишаюся. Ти в нашому роду перший за кілька поколінь, котрий такого досягнув.

— Ми мали хороших батьків, Рею. Та вони не мали перспектив, а ще їм не пощастило. Вони робили для нас все, що могли.

Рей усміхнувся, відвів погляд.

— Так, може й так. Ти з мамою розмовляв?

— Давно вже.

— Вона й досі у Флориді?

— Гадаю, так.

Вони трохи помовчали, дивлячись на власні пальці. Згадали матір. Думка про неї завдавала болю. Був час, щасливий час, вони були малі, батько живий. А після його смерті, та ще й сина — Расті, вона так і не оклигала. Тож їхні тітки й дядьки відіслали її до того закладу.

Рей став водити пальцем по металевих прутах на перегородці, яка їх розділяла.

— Поговорімо про щось інше.

Мітч згідливо кивнув. Так багато знаходилося тем для розмов, та всі вони були про минуле. Спільне в обох було тільки минуле, а його краще не чіпати.

— Ти в листі згадував, що колишній твій співкамерник став у Мемфісі приватним детективом.

— Едді Ломакс. Дев'ять років служби в поліції Мемфіса, а потім його посадили за зґвалтування.

— Зґвалтування?

— Еге ж. Тут йому було непереливки. В такому місці не жалують гвалтівників, і копів ненавидять. Його мало не вбили, та я заступився. Він уже три роки на волі. Весь час пише мені

листи. Переважно шукає інформацію для тих, хто хоче розлучитися.

— Його можна знайти у телефонному довіднику?

— 969-38-38. А тобі він навіщо?

— У мене один приятель, теж юрист, дружину підозрює. Каже, що дурить його, а піймати не може. Ломакс добре працює?

— Каже, що все гаразд. Вже непогано заробляє.

— Можна йому довіряти?

— Ти що, смієшся? Скажи, що ти мій брат, і він готовий буде вбити заради тебе. І мені допоможе звідси вибратися, правда, про це сам ще не знає. При нагоді можеш згадати про це.

— Ти краще про таке мовчи.

За спиною Мітча пройшов охоронець і сказав:

— Три хвилини.

— Що тобі надіслати? — запитав Мітч.

— У мене до тебе велике прохання. Якщо ти не проти.

— Що завгодно.

— Сходи до книгарні, пошукай курс грецької мови, записаний на касети — типу «Як вивчити мову за двадцять чотири години». Ну, і ще було б непогано мати грецько-англійський словник.

— Наступного тижня надішлю.

— А може, ще італійський?

— Без проблем.

— Ніяк не можу вирішити, куди спершу податися — на Сицилію чи на грецькі острови. Ця непевність мене вже замутила. Запитав було начальника в'язниці, та від нього толку мало. Надумав і до охорони ходити. Як гадаєш?

Мітч гмикнув, похитав головою.

— А чому б не податися до Австралії?

— Прекрасна думка! Пришли мені аудіозаписи австралійською і словничок.

Обидва заусміхалися, але й одразу посерйознішали. Пильно дивились один на одного й чекали, коли охоронець нагадає, що час скінчився. Мітч не зводив погляду зі шраму на чолі брата й думав про ті численні бари з численними бійками, які неминуче призвели до смерті. Рей назвав випадок самозахистом. Мітч багато років все хотів вичитати Рею за те, що він був таким нерозумним, але злість уже минула. Зараз він хотів лиш обійняти його й забрати додому, допомогти знайти роботу.

— Не варто мене жаліти, — сказав Рей.

— Еббі хоче тобі написати.

— Було б добре. Я ледь можу згадати цю маленьку дівчинку з Дейнсборо, яка крутилася коло банку свого батька на Мейн-стріт. Скажи, нехай надішле фотографію. І фото вашого дому хотів би мати. За сто років перший Мак-Дір має власну нерухомість. Я маю йти.

— Виконай моє прохання. Я вважаю, що тобі треба розшукати маму. Просто щоб знати, що вона жива. Ти ж тепер не навчаєшся. Було б добре її знайти.

— Я про це вже думав.

— Подумай іще, гаразд?

— Звичайно. Побачимося, мабуть, за місяць, чи десь так.

Девашер присмоктався до сигари «Рой-Тан», видув набране в груди повітря з димом у бік кондиціонера, тоді гордо проголосив:

— Ми знайшли Рея Мак-Діра.

— Де? — запитав Оллі.

— В'язниця штату, «Браші Маунтін». Засуджений за вбивство другого ступеня у Нешвілі вісім років тому без права на амністію. Його повне ім'я Реймонд Мак-Дір. Тридцять один рік. Три роки служби в армії, звільнений за безчесну поведінку. Справжній лузер.

— Як ви його знайшли?

— Вчора його відвідав молодший братик. Ми саме за ним їхали. Пам'ятаєш? Цілодобовий нагляд.

— Матеріали його судової справи доступні для публіки. Ви мали би його давно знайти.

— Оллі, якби була потреба, ми б його знайшли. Але ж це не так важливо. Ми справляємося зі своєю роботою.

— То що, п'ятнадцять років, га? Кого ж він убив?

— То звичайна справа. Кілька п'яничок у барі почубилися за жінку. Хоча зброї не застосовували. Звіт поліції й результат автопсії вказують, що жертву вдарили двічі по голові кулаком і розкололи череп.

— А що то за відставка через безчесну поведінку?

— Грубе порушення субординації. Плюс образа офіцера. Не знаю навіть, як його під трибунал не віддали. Видно, характер у нього препаскудний.

— Маєш рацію, це не важливо. Що ще відомо?

— Не дуже багато.

— У будинку жучки, так? Дружині про Тарранса він не сказав ані слова. Та ми фактично цілодобово слухаємо хлопця, і він нікому про нього не сказав.

Оллі усміхнувся, задоволено кивнув. Він пишався Мак-Діром. Оце юрист!

— А як із сексом?

— Ну, ми ж тільки слухати можемо, Оллі. Та ми добре й близько все слухаємо. І не думаю, що за два тижні в них хоч раз було. Та ясно, він же у вас по шістнадцять годин на роботі, завалили новачка звичною рутиною, а він такий трудоголік. Але таке враження, що їй це вже стало набридати. Певно, відомий нам синдром дружини новачка. Вона часто телефонує матері, та так, щоб він не знав. Сказала, що він змінився, ще щось таке. Думає, якщо так тяжко трудитиметься, то просто загнеться. Ну, ось таке ми чуємо. Зображення у нас нема.

Вибачай, Оллі, я знаю, як ти любиш на таке дивитися, щойно матимемо можливість, дістанемо й фото.

Оллі втупився у стіну й мовчав.

— Слухай-но, Оллі, я гадаю, нам варто послати пацана у справах на Каймани. Подумай, можна це влаштувати?

— Без проблем. А навіщо, хотів би я знати?

— Про це — не зараз. Пізніше поясню.

Будівля розташувалася у центрі Мемфіса, в районі, де оренд-на плата була не надто високою, за кілька кварталів од висоток із скла й сталі, що купчилися так густо, ніби в Мемфісі земля була в дефіциті. Табличка на дверях сповіщала, що горішній поверх займав приватний детектив Едді Ломакс. Прийом відвідувачів лише за попередньою домовленістю. На дверях офісу детальніша інформація — про характер розслідувань, якими займається детектив: розлучення, нещасні випадки, розшук зниклих родичів, спостереження. У рекламному оголошенні, розміщеному в телефонному довіднику, згадувалося ще про поліційну експертизу, та це було ще не все. Були тут і послуги прослуховування, і захист від прослуховування, запити про дітей під опікою, фотозйомка, свідчення в суді, аналіз записаного голосу, виявлення статків, позови по страхуванню, дошлюбний перегляд статків молодят. Юридичне оформлення, страхування, є ліцензія, обслуговування клієнтів двадцять чотири години на день. Все етично, надійно, конфіденційно, клієнтам нема чим перейматися.

На Мітча така кількість секретної інформації справила враження. Зустріч призначили на п'яту годину вечора, він приїхав на п'ять хвилин раніше. Платинова білявка з ідеальною фігурою у чорній шкіряній спідниці й чорних, в тон, черевичках, поцікавилася його ім'ям і вказала на оранжевий вініловий стілець під вікном. Едді за хвилину буде до

його послуг. Уважно оглянувши стілець, Мітч помітив ледь помітний шар пилу й кілька плям, здається, масних, тож відмовився сідати, пояснивши тим, що поболіє спина. Білявка стонула плечима і знову взялася жувати гумку й друкувати якийсь документ. Мітч став розмірковувати, що ж то було: чи звіт до укладення дошлюбного договору, чи звіт про спостереження за людиною, чи може, план захисту від прослуховування.

На її столі попільничка була заповнена недопалками зі слідами рожевої помади. Поки лівиця щось друкувала, правиця точним рухом вийняла з пачки чергову сигаретку й піднесла до нафарбованих уст. З незрівняною координацією вона чимось клацнула лівою рукою, з'явився вогник, який запалив тонесеньку і неймовірно довгу сигарету. Вогник згас, уста зімкнулися, твердо обхопивши манюній фільтр, і всім тілом вона вдихнула дим. На папері літери склалися у слова, слова в речення, речення — в абзаци, а вона тим часом безуспішно старалася наповнити легені димом. Врешті-решт, коли сигаретка аж на цілий дюйм зітліла на попіл, Теммі наче спробувала щось ковтнути, витончену сигаретку двома сліпуче червоними нігтиками витягла з вуст і потужно видихнула. Хмара диму здійнялася до нечистих панелей стелі, змішалася з хмарою, яка там уже висіла, заклубочилася навколо флуоресцентних ламп світильника. Білявка закашлялася, сухим дратівливим кашлем. Від нього почервоніло обличчя й збудилися перса, мало не вискакуючи на клавіатуру. Вона вхопила чашку, що стояла поруч, сьорбнула її вміст і знову встромила в рота сигаретку.

За кілька хвилин Мітч уже побоюватися, що від монооксида вуглецю йому стане зле. У віконній рамі він запримітив невелику дірку — якраз таке місце, якого чомусь уникали павуки й не заснували павутиною. Він підійшов до вікна, став, не торкаючись м'ятої і вкритої пилом шторки, й спробував

дихати тим протягом із дірки. Позаду знову чувся кашель і сьорбання. Спробував було відчинити вікно, та шари потрісканої фарби вже давно замурували засув.

У момент, коли в нього почало паморочитися в голові, клацання припинилося, пускання диму теж.

— Ви юрист?

Мітч відвернувся від вікна й поглянув на секретарку. Тепер вона сиділа на краєчку письмового столу, перехрестивши ноги, шкіряна спідничка задерлася набагато вище колін. У руках — бляшанка дієтичної коли.

— Так.

— З великої фірми?

— Так.

— Я так і подумала. По костюму здогадалася. А ще шикарній сорочці й шовковій краватці з пейслійським візерунком. Відразу можна відрізнити юриста з поважної фірми від проstackів з Окружного суду, любителів шинки і яєчні.

Дим потрохи розсіювався, дихалось вже легше. Він оцінив, як належне, її ноги, які наразі було виставлено напоказ. Секретарка оглядала його туфлі.

— Вам сподобався костюм, так?

— Так видно ж, що дорогий. І краватка. Щодо сорочки й туфель я не така впевнена.

А Мітч розглядав шкіряні черевички, ноги, спідницю, тісний светрик на розкішних грудях і намагався придумати, що б розумного сказати. Теммі, було видно, від його розглядання отримувала задоволення, сиділа й пила свою колу.

Досхочу насидівшись. Вона кивнула на двері Едді й сказала:

— Ну, йдіть вже, Едді чекає.

Детектив розмовляв по телефону, старався переконати якогось бідолаху в тому, що його син є гомосексуалістом, ще й дуже активним. Вказав Мітчеві на дерев'яний стілець перед

собою, Мітч сів. Тут були два широко відчинених вікна, і Мітч легко дихалося.

Едді з огидою затулив мікрофон слухавки.

— Він плаче, — прошепотів до Мітча, й той ввічливо всміхнувся, наче був здивований.

На Едді були сині гостроносі черевики із шкіри ящірки, джинси «Levi's», накрохмалена сорочка персикового кольору, досить розстебнута, щоб на зарослому волоссі торса було видно два важкі золоті ланцюжки і намисто, здається, з панцира черепахи.

Можливо, він був фаном Тома Джонса, Гампердінка, чи ще якогось буйнокосого темноокого співака з густими бакенбардами та міцним підборіддям.

— У мене є фотографії, — сказав і відсунув подалі від вуха слухавку, з якої долидало голосіння старого батька. З папки вийняв п'ять світлин розміром двадцять на двадцять п'ять сантиметрів і посунув їх по столу аж Мітчеві на коліна. Так, дійсно. На світлинах явно були гомосексуалісти. Едді гордовито всміхнувся до нього. Чоловіки стояли на сцені в якомусь клубі для секс-меншин. Мітч склав все на стіл і поглянув у вікно. Світлини високої якості, кольорові. Фотограф мав бути дуже близько від них. Мітч подумав про його звинувачення у зґвалтуванні. Коп, якого засудили за зґвалтування.

Ломакс нарешті кинув слухавку.

— То ж ви — Мітч Мак-Дір! Радий знайомству.

Вони потисли один одному руки.

— Взаємно, — мовив Мітч. — У неділю я бачився з Реєм.

— У мене таке враження, наче я вас знаю багато років. Ви дуже схожі з Реєм. Він про це казав. І все про вас розповідав. Думаю, про мене він вам теж розповідав. Колишній полісмен, відсидів за зґвалтування. А Рей вам пояснив, що то зґвалтування лиш формальне, що дівці було сімнадцять, а вигляд мала, як на двадцять п'ять, і що мене підставили?

— Щось таке згадував. Ви ж знаєте, Рей не балакун.

— Він крутий чувак. Я йому життям зобов'язаний, чесно. Мене там мало не прибили, коли дізналися, що я коп. Та він заступився, навіть негри відступили. Він уміє врізати, коли захоче.

— Він — єдина моя рідна душа.

— Так, я знаю. Коли роками сидиш з мужиком у камері вісім на дванадцять футів, то все про нього знатимеш. Про тебе він годинами розповідав. Коли я вийшов на волю, про юридичну школу ти тільки мріяв.

— Я її закінчив у червні цього року й пішов працювати у фірму «Бендіні, Ламберт і Лок».

— Ніколи про таку не чув.

— Ця фірма має справи з податками та корпораціями, розташована на Фронт-стріт.

— Я веду чимало справ для юристів через їхні розлучення. Наглядання, фотографування, як приміром, оце, вишукую різний бруд, що згодиться в суді, — він балакав швидко, різко, скорочуючи і слова, і речення. Ноги в ковбойських чоботях хвацько виставив на стіл, як на виставку. — І ще я веду пару справ на замовлення юристів. Якщо раптом натраплю на цікаву справу з аварією чи про тілесні ушкодження, то вже винюхую, кому б ту інформацію вигідніше продати. От і придбав цю будівлю. Ось де гроші закопані — тілесні ушкодження. Юристи собі забирають сорок відсотків компенсації. Сорок відсотків! — він сердито похитав головою, наче не міг навіть повірити, що у місті живуть такі жадібні юристи.

— У вас погодинна оплата?

— Тридцять доларів за годину, плюс видатки. Он минулої ночі я в своєму фургоні шість годин просидів коло готелю «Холідей інн», бо чекав, коли ж то чоловік клієнтки разом зі своєю сучкою вийде, мав зробити більше фотографій. Шість годин. Це сто вісімдесят доларів за те, що висидів на своїй

дупі, роздивлявся хтиві журнальчики й чекав. І за вечерю гроші теж заніс у рахунок.

Мітч так уважно його слухав, наче й самому хотілося таким зайнятися.

У дверях виникла голівка Теммі. Вона повідомила про те, що йтиме додому. Сперта хмарка диму впливла слідом, і Мітч одразу повернувся до вікна. Вона гупнула дверима.

— Добра дівка, — сказав Едді. У неї з чоловіком проблеми. Водій вантажівки, а корчить із себе Елвіса Преслі. Чорну гриву відростив. Начесав кок, відпустив бакенбарди. Нап'яв чорні окуляри у золотій оправі, які були в Елвіса. Коли нікуди не їде, то сидить де-небудь біля трейлера і мліє від записів, або переглядає ті жахливі фільми. З Огайо сюди вони переїхали тільки тому, що цей клоун хоче бути поближче до могили свого Короля. Ти вгадай, як його звати.

— Поняття не маю.

— Елвіс. Елвіс Аарон Гемфіл. Після смерті Короля рок-н-ролу він офіційно змінив власне ім'я. У дешевих нічних клубах міста виступає в амплуа Елвіса Преслі. Якось я побачив його ввечері. Натягнув білий костюм в обтяжку, куртка до пупа розстебнута. Усе б нічого, коли б у нього попереду пузо не теліпалося. Жалюгідне видовище. А голос пискливий, нагадує вереск індіанського вождя, який співає й танцює довкола вогнища.

— А проблеми які?

— Жінки. Ти не повіриш, скільки приїжджає до міста фанаток Елвіса. Всім кортить подивитися, як цей блазень зображає Короля. Вони кидають на сцену свої плавки, труси й панталони, пошиті для здоровенних гладких дуп, а він ними стирає піт із чола й кидає назад у залу. Повідомляють номери своїх кімнат у готелях, і є підозра, що йому колись таки закортить побути жеребцем, зіграти роль Елвіса до кінця, та я його на цьому поки що не впіймав.

Мітч навіть не міг придумати, що б на це відповісти. По-дурному всміхнувся, наче історія була й справді неймовірною. Одначе Ломакс його зрозумів.

— Що, з дружиною проблеми?

— Ні, нічого такого. Я маю знайти інформацію про чотирьох людей. Троє мертвих, один живий.

— Цікаво. Я слухаю.

Мітч вийняв із кишені блокнот.

— Гадаю, ви розумієте, що все це конфіденційно.

— Звісно. Все конфіденційно, як і у вас із клієнтами.

Мітч згідливо кивнув, та в голові промайнула думка: навіть той розповів історію Теммі.

— Отже, все конфіденційно, — повторив він.

— Ну, я ж вам сказав. Ви повинні вірити.

— Тридцять доларів за годину?

— Для вас — двадцять. Ви ж — від Рея.

— Дуже дякую.

— Хто ці люди?

— Ті троє, що померли, вони були юристами у нашій фірмі.

Роберт Ламм у результаті нещасного випадку загинув на полюванні в Арканзасі, десь у горах. Його два тижні не бачили, тоді знайшли з кулею в голові — такий висновок експертизи. Більше нічого не знаю. Елліс Кнаусс загинула в аварії в 1977 році тут, у Мемфісі, вважають, що винен п'яний водій. Джон Мікел наклав на себе руки у 1984-му. Тіло знайшли в його кабінеті, поряд з пістолетом і передсмертним листом.

— Це все, що відомо?

— Все.

— А що саме шукаєте?

— Я хочу дізнатися якомога більше про те, чому і як вони загинули. Обставини смерті кожного з них. Хто розслідував. Будь які питання, що лишилися без відповідей, що викликають підозру.

ФІРМА

- А що ви підозрюєте самі?
- Наразі нічого. Поки що лише цікавість.
- Здається, це більше, ніж цікавість.
- Окей, нехай більше, ніж цікавість. Наразі так і залиши-
мо.
- Це справедливо. А хто такий четвертий чоловік?
- Його ім'я Вейн Тарранс. Він — агент ФБР в Мемфісі.
- ФБР!
- Це вас турбує?
- Так, це турбує. І я беру по сорок доларів на годину за
копів.
- Згоден.
- Що ви хочете виявити?
- Перевірте його. Скільки він вже тут перебуває, як довго
працює агентом, яка в нього репутація.
- Це нескладно.
- Мітч зібрав нотатки і вклав до кишені.
- Скільки це займе часу?
- Близько місяця.
- Гарзд.
- Як, ви сказали, називається ваша фірма?
- «Бендіні, Ламберт і Лок».
- А ті двоє, які влітку загинули...
- Вони працювали у фірмі.
- Є якісь підозри?
- Ні.
- Я просто запитав.
- Послухайте-но, Едді. З цим усім треба бути дуже обач-
ним. Мені не дзвонить ні додому, ні на роботу. Десь через мі-
сяць я сам вам зателефоную. Є підозра, що за мною стежать.
І дуже уважно.
- Хто?
- Якби ж то я знав.

13

Ейвері з усміхом переглядав роздруковані на комп'ютері дані обліку.

— За жовтень ти покрив рахунками у середньому шістдесят одну годину на тиждень.

— Я думав, там шістдесят чотири, — відповів Мітч.

— І шістдесят один теж добре. По правді, у нас ще ніколи новачки не давали таких високих показників першого ж року. І все це законно, чи не так?

— Так, я нічого не підтасовував. Я міг би досягти і вищих показників.

— Скільки годин на тиждень ти працюєш?

— Вісімдесят п'ять — дев'яносто. Міг би нарахувати й сімдесят п'ять, якби схотів.

— Я б тобі цього не радив, принаймні поки що. Ще викличеш ревності наших молодших співробітників. А вони за тобою уважно стежать.

— Хочете, щоб я зменшив темпи?

— Звісно, що ні. Ми з тобою й так на місяць відстаємо. Мене лиш непокоїть тривалість твого робочого дня. Я просто стурбований цим, ось і все. Майже всі нові співробітники спрагло кидаються на роботу — працюють по вісімдесят, по дев'яносто годин на тиждень, та за кілька місяців запал ущухає. У середньому лишається шістдесят п'ять — сімдесят годин. Але в тебе, схоже, надзвичайний запас сил.

- Я не потребую тривалого сну.
- А якої думки про це дружина?
- А чому ви думаєте, що це важливо?
- Їй же не подобається, що ти так довго сидиш на роботі?

Мітч уважно глянув на Ейвері і пригадав вчорашню суперечку з Еббі — на обід він з'явився вдома за три хвилини до півночі. Вони контролювали себе в суперечці, і та сварка була в них поки що найгіршою. Але ж будуть і нові? І ніхто з них не поступився. Еббі ще зауважила, що їй ближчим за чоловіка вже стає сусід, містер Райс.

— Вона мене розуміє. Я пообіцяв, що за два роки стану партнером фірми. А до тридцяти вже вийду на пенсію.

— Здається, ти справді цього прагнеш.

— Але ж у вас немає скарг, чи не так? Кожну годину, зазначену в моєму звіті, було витрачено на одну з ваших папок, і тоді ви, здається, не надто переймалися моїми довгими робочими годинами.

Ейвері поклав роздруківку рахунків на свій стіл і спохмурнів.

— Просто не хочеться, щоб ти здувся, чи щоб занедбав сім'ю.

Дивно було чути таку пораду від типа, який покинув дружину. Мітч постарався надати погляду якомога більше презирства.

— Вам не варто перейматися атмосферою у моїй сім'ї. А моєю роботою ви маєте бути задоволені.

Ейвері наліг на стіл, посунувся до Мітча.

— Слухай, Мітчу, може, мені не вдається пояснити, як слід, але все це — вказівка зверху. Це Ламберт і Мак-Найт стурбовані тим, що ти аж надто наполегливий. Тобто, заявляєшся о п'ятій щодня, навіть часом у неділю. Це вже занадто інтенсивно, Мітчу.

— І що вони казали?

— Багато не говорили. Хочеш, вір, а хочеш — ні, та їм не байдуже до твого сімейного життя. Вони хочуть мати щасливих юристів зі щасливими дружинами. Коли все тіп-топ, тоді і юрист продуктивно працює. А Ламберт просто по-батьківськи опікується тобою. За кілька років він планує вийти на пенсію. Тож прагне забезпечити фірмі славні роки завдяки тобі й іншим молодим. А якщо він занадто про щось допитується чи моралі читає, сприймай із розумінням. Він заслужив на право бути в нас таким собі діду-сем.

— То скажіть, що в мене все гаразд. У Еббі все гаразд, ми щасливі, а я дуже продуктивно працюю.

— Ну гаразд. Та наразі нам не до того. Взавтра ми з тобою вирушаємо на цілий тиждень на острів Великий Кайман. У мене ділова зустріч з тамтешніми банкірами з приводу справи Тоні Кеппса та ще пари клієнтів. Поїздка ця ділова. Та все ж знайдеться час і попірнати, і поплавати з аквалангом. Я повідомив Ройса Мак-Найта про те, що ти мені потрібен в поїзді, він усе затвердив. Сказав тобі корисно відпочити. Хочеш поїхати?

— Аякже. Та я здивований.

— Ми їдемо у справах, тому без дружин. Ламберта трохи непокоїло, щоб удома не було через це неприємностей.

— Здається, містер Ламберт аж занадто переймається тим, що в мене коїться вдома. Скажіть, що все в моїх руках. Проблем ніяких не буде.

— Тож ти їдеш?

— Звичайно, їду. Скільки ми там пробудемо?

— Кілька днів. Зупинимося в кондомініумі, який належить фірмі. В іншому спиниться Тоні Кеппс. Я стараюсь організувати чартер від фірми. Але може так статися, що полетимо комерційним рейсом.

— Для себе я проблем не бачу.

На борту лайнера Кайманських авіаліній лише двоє пасажирів були одягнені в краватки, та після першого тосту випитого безкоштовного ромового пуншу Ейвері стягнув свою краватку й засунув її до кишені піджака. Пунш їм подала красива засмагла до чорноти стюардеса з блакитними очима та приємною усмішкою. Ейвері вкотре повторив, які ж тут чудові жінки.

Мітч сидів коло ілюмінатора і усіляко намагався приховати збентеження від першого польоту за межі країни. Він уже й книжку знайшов у бібліотеці про Кайманові острови. Там є три великих острови — Великий Кайман, Малий Кайман та Кайман Брак. На двох менших населення було небагато, туристи до них навідувалися рідко. На Великому Каймані проживає тринадцять тисяч осіб, там зареєстровано дванадцять тисяч корпорацій і три сотні банків. Населення складалося на двадцять відсотків із білих, двадцять — із чорношкірих, решті, здається, було байдуже. Столиця Джорджтаун за останні роки стала інтернаціональним податковим раєм. А банківські вклади були засекречені не згірше за швейцарські. Тут не платили податку на прибуток, корпоративного податку, податку на капітальні вкладення, на майно, чи на дарунки. Часом компанії і вкладники мали гарантоване звільнення від оподаткування на період п'ятдесяти років. Острови були підлеглою територією Британії й мали на диво стабільний уряд. Відсутність податку на імпорт товарів і вкладення в туристичний бізнес забезпечувала популярність уряду. Злочинності й безробіття не було взагалі.

Острів Великий Кайман завдовжки двадцять три милі, завширшки — вісім, місцями — менше, а з літака здавався крихітним. Така собі невеличка скеля, оточена сапфіровими водами.

Здавалося, вони приземляться просто в лагуну, й лиш в останні секунди виникла асфальтова доріжка суші й підхопила

літак. Вони зійшли з борту й пройшли митницю. Кольоровий хлопчик забрав сумки Мітча й Евері та вкинув їх до багажника «форда» 1972 року. Мітч відсипав щедрі чайові.

— Пляж «Сьома Миля», — наказав Ейвері таксисту, допиваючи з пляшечки залишки ромового пуншу.

— Окей, друже, — прогудів таксист. Він завів авто і спрямував колеса в напрямку Джорджтауна. З радіо глухо чулися ритми реггі. Водій у такт трусив головою, смикав плечима й відбивав пальцями ритм на кермі. А ще вони мчали по лівій стороні дороги, щоправда, тут так їздили всі. Мітч перехрестивши ноги, зручно розсівся на потертому сидінні. В авто кондиціонера не було, та хоч вікна опущені. Вологе тропічне повітря обдувало обличчя й розвівало волосся. Доволі приємні відчуття.

Рельєф острова був рівнинним, дорогу до Джорджтауна запрудили маленькі запилюжені європейські автівки, скутери й велосипеди. Пообіч шляху стояли одноповерхові будиночки, яскраво пофарбовані, усі під бляшаними дашками. Газони перед ними невеликі, трава росла негусто, але дворики були чистенькими. Що ближче було місто, то частіше траплялися крамниці. Білили дво- і триповерхові каркасні споруди, коло них від сонця під тентами ховалися туристи. Автівка різко звернула з дороги, і вони враз опинилися в діловому центрі міста, серед сучасних банківських будівель.

Ейвері взяв на себе роль гіда.

— Тут повно банків зі всього світу: Німеччини, Франції, Великої Британії, Канади, Іспанії, Японії, Данії, навіть Саудівської Аравії та Ізраїлю. Вже їх більше трьохсот за останніми підрахунками. Острови стали раєм, прихистком, для тих, хто ховається від податків. Місцеві банкіри надзвичайно таємничі. Швейцарські порівняно з ними набагато язикатіші.

Вулиці були запружені машинами, тож водій збавив швидкість, і вітерець зник.

— Я бачу, тут чимало канадських банків, — зауважив Мітч.

— Ото справа — Монреальський королівський банк. Завтра о десятій ранку ми там маємо бути. Майже всі наші справи пов'язані саме з канадськими банками.

— І є на те причини?

— Вони дуже надійні та спокійні.

Жвава вулиця повертала й вливалася в іншу. За перехрестям синню зблиснуло на сонці й заповонило обрій Карибське море. В затоці стояло круїзне судно.

— Це Свинарна затока, — сказав Ейвері. — Саме тут кидали якір піратські кораблі триста років тому. Над усіма панував Блекберд. Десь і скарби заховані. Частину їх навіть знайшли кілька років тому в якійсь печері неподалік звідси, під Боддентауном.

Мітч кивнув, ніби і справді повірив у легенду. У дзеркальці помітив, як усміхнувся таксист.

Ейвері витер піт із чола.

— Ці місця завжди приваблювали піратів. Колись — Чорну Бороду, сьогодні — тих, хто об'єдналися у корпорації й приховують тут грошики. Правда, друже?

— Правда, друже, — відповів таксист.

— А ось пляж «Сьома миля», — розповідав Ейвері. — Один із найкрасивіших і найвідоміших на світі. Правда, друже?

— Правда, друже.

— Пісочок білий, мов цукор. Тепла, чиста водичка. Гарячі, красиві жіночки. Правда, друже?

— Правда, друже.

— А в «Пальмах» і досі готують надворі, сьогодні теж?

— Так, друже. З шостої вечора.

— Це неподалік від нашого кондомініуму. «Пальми» — дуже популярний готель, центр життя всього узбережжя.

А Мітч усміхався й дивився на готелі, повз які вони їхали. Пригадалася співбесіда в Гарварді, як тоді Олівер Ламберт

вихвалявся, буцім, фірма косо дивиться на розлучення й залицяння. І на пиятику. Може, Ейвері пропустив ті проповіді? А може, й ні.

Їхній кондомініум розташовувався у центрі пляжу «Сьома Миля» поряд із подібною спорудою та «Пальмами». Кімнати були просторими і й розкішно вмебльованими. Ейвері сказав, що кожен котедж можна було продати щонайменше за півмільйона, однак продавати їх ніхто не збирався. І в оренду їх теж не здавали. Це були священні місця для поновлення сил зморених працею юристів фірми «Бендіні, Ламберт і Лок». А ще — декількох особливих клієнтів.

З балкона спальні на другому поверсі Мітч розглядав човники, які, здавалося, безцільно дрейфували в іскристому морі. Сонце поволі скочувалося за горизонт, і дрібні хвилячки розбризкували навсібіч відблиски променів. Від острова повільно віддалявся круїзний лайнер. По пляжу прогулювалися десятки людей — розкидали ногами пісок, плескалися у воді, ловили піщаних крабів, попивали ромовий пунш та ямайське пиво «Ред Страйп». Від «Пальм» долинали ритми карибських мелодій, магнітом притягуючи відпочивальників до бару під очеретяним дахом без стін. У хижці з тростини можна було орендувати спорядження для сноркелінгу, катамарани й волейбольні м'ячі.

На балкон вийшов Ейвері, одягнений у жовто-оранжеві квітчасті шорти. Тіло мав підтягнуте й міцне, без старечих ознак. Він був співвласником спортивного клубу в Мемфісі, де займався щодня. Там ще й явно були апарати для штучної засмаги. Ейвері дійсно справляв враження.

— І як тобі моя одежина? — запитав він Мітча.

— Чудово. Дуже личить.

— В мене є ще, якщо хочеш.

— Ні, дякую. Я звик до своїх спортивних університетських шортів.

Ейвері сьорбнув зі склянки й задивився вдалечінь.

— Я бував тут десятки разів, та однаково це вражає. Вже навіть замислююся поселитися тут на пенсії.

— Так, тут гарно. Ходитимете на пляж і ловитимете крабів.

— Гратиму в доміно й питиму «Ред Страйп». Ти колись пробував «Ред Страйп»?

— Ні, не пригадую.

— Ходімо, візьмеш.

Бар на відкритому повітрі називався «Ромоголові». Його заповнили спрагли туристи, один столик зайняли місцеві гравці у доміно. Ейвері проштовхався крізь натовп до стійки й повернувся з двома пляшками. Вони знайшли вільне місце біля доміношників.

— Ось цим я й займуся, коли вийду на пенсію. Оселюся тут і зароблятиму на життя грою в доміно і питиму «Ред Страйп».

— Добре пиво.

— А коли набридне доміно, гратиму в дартс, — Ейвері кивнув у куток, де компанія англійців кидала дротики в мішень та гиркалася одне з одним. — Коли вже й дартс набридне, хто знає, чим тоді займатимуся. Перепрошую.

Він підвівся і вийшов на відкриту площадку, де за столик щойно всілися дві красуні у бікіні. Він назвався, його запросили за столик. А Мітч замовив нову пляшку пива і вийшов на берег. Оддалік виднілися будівлі банків Джорджтауна. В їхній бік він і попрямував.

На розкладних столиках навколо басейну порозставляли наїдки. Барбекю з акулячого м'яса, групер на грилі, черепашки, устриці, омари, червоний окунь. Все — з моря, все свіженьке. Довкола столиків стовпилися туристи й набирали страви у тарілки, а офіціанти снували туди-сюди, розносячи галони ромового пуншу. З повними тарілками туристи сідали у внутрішньому дворі навпроти «Ромоголових» і дивилися на

море. Гурт під назвою «Босяки» награвав реггі. Сонце сховалося за хмарою, а потім закотилося за видноколо.

Мітч слідом за Ейвері попрямував від буфету до столика, там на них чекали дві жінки. Вони виявилися сестрами, обом під тридцять, обидві розлучені і п'яненькі. Одна, та, яку звали Кері, видно, накинула оком на Ейвері, а друга, Джулія, відверто загравала до Мітча. А він ще подумав, що ж то Ейвері вже встиг їм розповісти.

— Бачу, ти одружений, — підсунувшись близенько, мовила Джулія.

— Так, і щасливий у шлюбі.

Вона виклично всміхнулася. Ейвері ж підморгнув своїй. Мітч ухопив склянку з пуншем і миттю її осушив.

Втупившись у тарілку, він думав про Еббі — більш ні про кого. Якби довелося пояснювати, то він би не зміг сказати, чому. Вечеря у компанії двох ледь одягнених привабливих жінок. Він би не зумів нічого пояснити. Запала ніякова мовчанка. Офіціант поставив новий глек на стіл, його швидко видуддили. Ейвері ще більше пожвавився. Розповів сестрам про те, як Мітч грав у футбол за «Нью-Йорк Джаєнтс», як двічі ставав володарем «Супербоулу». Нібито заробляв уже мільйон за рік, аж раптово пошкодив коліно. І це поклало край його спортивній кар'єрі. Мітч лиш хитав головою і пив. Джулія не зводила з нього погляду й дедалі ближче підсувалася.

Музика заграла гучніше — настав час для танців. Половина присутніх рушила до дерев'яного танцмайданчика під пальмами, що розташовувався поміж басейном і пляжем.

— Танцюймо! — вигукнув Ейвері, схопивши за руки свою жінку, і вони швидко загубилися серед галасливих туристів.

А Джулія тим часом вже зовсім близько пригорнулася до Мітча і поклала руку на його стегно.

— Не хочеш потанцювати?

— Ні.

— Чудово. Я теж не хочу. А чого б тобі хотілося? — вона терлася грудьми об його руку, на вустах заграла зваблива усмішка — майже торкалася його обличчя.

— Я нічого не планую, — сказав він, забираючи з коліна її руку.

— Ой, та ну, чого ти? Порозважаймося. Дружина нічого не дізнається.

— Послухай, ти дуже мила дівчина, але дарма на мене витрачаєш час. Ще рано, у тебе досить часу, щоб знайти іншого мужика.

— От розумник.

Рука знову опустилася на коліно. Мітч зітхнув.

— От просто зникни, і все.

— Вибач, що? — забрала руку.

— Я сказав: забирайся.

Вона відхилилася.

— Та що з тобою?

— Я гиду ю хвороб, які виникають од занадто близького спілкування. Забирайся.

— Сам забирайся.

— Гарна ідея. Думаю, мені варто зникнути. Радий знайомству.

Мітч узяв склянку з пуншем і попрямував до барної стійки повз танцюючих. Замовив «Ред Страйп», сам сів у темному закутку патію. На пляжі ані душі. На воді ряхтіли вогники численних човнів. За спиною чулися пісні «Босяків», звуки та сміх карибської ночі. Мітч подумав про те, що тут гарно, однак з Еббі було би значно краще. Можливо, наступного літа вони приїдуть сюди у відпустку. Їм обом треба було десь побути разом, подалі від дому і його роботи. Між ними виникла якась смуга, її й визначити важко. Вони її не могли пояснити, та обоє відчували. Він боявся цієї смуги відчуження.

— На що ви дивитесь?

Голос його налякав. Вона підійшла до столика і сіла поруч. Місцева жінка, темношкіра, синьоока чи кароока — у п'їтми важко було визначити. Та він зрозумів, що очі гарні, теплий незахмарений погляд. Темне хвилясте волосся було зачесане назад і спадало до пояса. В її екзотичній зовнішності відчувалося і біле, і чорне, і, певно, латиноамериканське коріння. Білий ліф купальника ледве прикривав повні груди. Довга кольорова спідниця з розпїркою аж до пояса, через яку можна було побачити все, коли жінка сідала, схрестивши босі ноги.

— Та ні на що, — відповів Мітч.

То була зовсім юна дівчина.

— Ти звідки? — вона по-дитячому всміхнулась, оголивши ідеально білі зуби.

— Зі США.

— Це ж зрозуміло, що зі США, — захихотіла вона. — А там ти де живеш?

— У Мемфісі.

— Сюди з Мемфіса приїжджає багато людей. Любителі попірнати.

— А ти місцева?

— Так, я тут народилася. Моя мама — місцева. А тато англієць. Його нема, повернувся назад, звідки приїхав.

— Хочеш випити? — запитав Мітч.

— Так. Ром із содовою.

Він пішов до бармена, зачекав, поки приготують напій. Та в шлунку розливалось якесь нервово очікування. Можна було ще розчинитися у п'їтми, злитися з натовпом, сховатися у затишному котеджі. Можна було б замкнути двері й посидіти з книжкою, почитати щось про це міжнародне укриття від податків. Яка ж то нудьга! Але там, мабуть, Ейвері зі своєю гарячою подружкою. Ром і «Ред Страйпс» йому

натякали: дівчина небезпечна. Вип'ють пару коктейлів та й попрощаються.

Зі склянками у руках Мітч повернувся до столика, сів якомога далі. На патіо крім них не було нікого.

— І ти теж дайвер? — запитала дівчина.

— Ні. Хочеш — вір, хочеш — не вір, та я приїхав у справах. Я — юрист. І вранці маю зустрічатися з банкірами.

— І довго тут пробудеш?

— Декілька днів, — він відповідав ввічливо і стисло. Що менше говоритиме, то безпечніше. Вона змінила положення ніг і невинно всміхнулася. А він відчув млість.

— Скільки тобі років? — запитав.

— Мені двадцять, звати Ейлін. Я вже доросла.

— Я — Мітч. — У шлунку наче трохи вгамувалося. В голові прояснилося. Швидко допив пиво. Зиркнув на годинник.

А вона поглядала на нього з тією ж спокусливою усмішкою.

— Ти дуже вродливий.

«А вона прудка! Спокійно. Не пори гарячку».

— Дякую.

— Спортсмен?

— Щось таке. А чому ти запитуєш?

— У тебе атлетичне тіло, таке мускулясте, міцне, — інтонація, з якою вона вимовила слово «міцне», знову викликала хвилювання в животі. Він замилювався її пружним тілом, подумав, який би зараз годилося сказати комплімент, щоб не був сприйнятий, як запрошення. «Забудь!» — скомандував собі.

— Де ти працюєш? — перевів мову на менш чуттєву тему.

— Я помічниця в ювелірній крамничці тут, у місті.

— А де мешкаєш?

— У Джорджтауні. А ти де поселився?

— В он тому котеджі, — він кивнув уліво й вона повернула голову. Їй явно хотілося туди зайти. Вона сьорбнула напій.

— А чому не йдеш на пляжну вечірку?

— Я не любитель вечірок.

— Тобі подобається в нас на пляжі?

— Тут гарно.

— А при місячному світлі як гарно! — і знову ця усмішка.

На таке йому нічого було відповісти.

— Близько милі в той бік є кращий бар за цей. Прогуляймося?

— Не знаю, мені вже час вертатися. До ранку маю попрацювати.

Вона засміялася, підводячись.

— У нас на Кайманах так рано ніхто не йде додому. Ходімо, я тобі винна коктейль.

— Ні. Краще не треба.

Вона впіймала його за руку й потягла, і він пішов услід на пляж. Мовчки йшли берегом, готель віддалявся, потроху стихала музика. Над головою яскраво світила повня, пляж був порожнім. Вона розстібнула спідничку й легко її зняла. Залишилось дві стрічки — одна — навколо талії, одна — між ніг. Скрутила жмутом ту спідницю й повісила йому на шию. Взяла за руку.

Все всередині казало: біжи. Пошпур пивну пляшку в океан. Викинь спідницю в пісок. І біжи чимдуж звідси. Біжи до котеджу. Позамикай двері. Позачиняй вікна. Біжи. Біжи. Біжи.

Та щось інше йому промовляло: розслабся. Це просто безневинна розвага. Випий ще чогось. Якщо щось і буде, то насолодись миттю, ніхто нічого не дізнається. Мемфіс звідси за тисячі миль. Ейвері нічого не знатиме. Та що тому Ейвері до нього? Що він йому скаже? Так усі чинять. І з ним таке було раз, у коледжі, до весілля, та вже після заручин. Він списав усе на зайвину випитого пива, і все минулося, без втрат. Час про все подбав. І Еббі так і не дізналася.

Тікай. Тікай. Тікай.

Вони брели вже цілу милю. Бару все не було видно. На пляжі стало темніше. Місяць вчасно ховався за хмарами. Відколи вони відійшли від «Ромоголових», не побачили ще ні душі. Вона потягла його за руку до пляжних пластикових стільців понад водою.

— Відпочиньмо, — сказала до нього. Він допив пиво. — Ти неговіркий.

— Що б ти хотіла, аби я сказав?

— Як думаєш, я красива?

— Ти прекрасна. У тебе прекрасне тіло.

Вона сиділа на краєчку стільця. Калатала ногами у воді.

— Ходімо скупаємося.

— Е-е-е, в мене нема настрою купатися.

— Облиш, Мітчу. Я люблю воду.

— Ти йди, а я дивитимуся.

Вона опустила перед Мітчем на коліна, наблизилася обличчя. Рукою потягла за зав'язки ліфа купальника, і він повільно спав з грудей, які враз, здалося, побільшали і опустилися на його ліву руку. Вона подала ліф зі словами «Потримай, будь ласка». Клаптики білі й м'які, здавалося, були невагомими. А він не міг поворухнутися. Щойно важко поривчасто дихав, а тепер і повітря в горлі застрягло.

А вона поволі заходила у воду. Біла стрічка на тілі нічого не приховувала. Довге чорне, чудове волосся вкривало спину. Коли забрела по коліна у воду, обернулася.

— Ну ж бо, Мітчу. Вода просто диво.

Обличчя її осяяла усмішка, Мітч не міг цього не бачити. Він стискав в руці ліф і розумів, що настав єдиний шанс утекти. Та враз усе тіло оповила млість. Паморочилося в голові, не стало сил побігти. Він не має сил підвестися. Він волів би тут посидіти, а там, гляди, вона сама піде кудись. Або ще потоне. А то її приплив занесе подалі в море.

— Давай, Мітчу!

Він зняв сорочку і ступив у воду. Усміхаючись, чекала його, тоді взяла за руку й повела далі у воду, де глибше. Оповіла його шию руками, вони поцілувались. Він намацав мотузочки бікіні. Поцілунок.

Вона враз спинилася й рушила прямо до берега. А він глядів услід. Між стільцями опустилася на пісок, зняла мотузки бікіні. А він пірнув і надовго затримав дихання — здавалося, на цілу вічність. Коли виплив, вона вже лягла на спину, опершись на лікті. Він роззирнувся довкола, звісно, на пляжі нікого не було. Тоді й місяць пірнув за хмару. І на воді не було ані човнів, ані катамаранів, ані плавців, ані дайверів — нічого і нікого.

— Я не можу цього зробити, — пробурмотів сам до себе крізь зціплені зуби.

— Що ти сказав, Мітччу?

— Я не можу цього зробити!

— Але ж я тебе хочу.

— Я не можу цього зробити.

— Ну ж бо, давай. Мітччу! Ніхто не знатиме, ніколи.

Ніхто не знатиме, ніколи. Ніхто не знатиме, ніколи. Він поволі ступив до неї. Ніхто не знатиме, ніколи.

На задньому сидінні таксі, яке мчало до Джорджтауна, панувала тиша. Вони вже спізнювалися. І проспали, і пропустили сніданок. Обоє почувалися не дуже добре, а Ейвері взагалі здавався виснаженим. Очі почервоніли. Обличчя бліде. Не поголився.

Авто спинилося біля будівлі Королівського Монреальського банку. Від спеки і високої вологості важко дихалось.

Банкір Рендольф Осгуд виглядав типовим британцем; одягнений у двобортний темно-синій костюм, носив рогові окуляри, мав високий спітнілий лоб і ледь кирпатий ніс. Він привітав Ейвері як старого друга і відрекомендувався Мітччеві.

Далі їх провели у просторий кабінет на другому поверсі з панорамою затоки. Там уже на них чекали два клерки.

— Ейвері, що саме тобі потрібно? — гугнявив Осгуд.

— Почнемо з кави. Мені знадобляться звіти по рахунках Сонні Кеппса, Ала Косція. Дольфа Хеммба, фірми «Ратцлафф Партнерс» і «Грін Груп».

— Гарзд. А за який період?

— За шість місяців. Кожнісінький рахунок.

Осгуд клацнув пальцями, глянувши на помічницю. Вона вийшла й повернулася з кавою та тістечками. Інший клерк щось занотовував.

— Звісно. Ейвері, нам знадобиться згода адвокатів кожного клієнта, — сказав Осгуд.

— Усе це є в папці, — сказав Ейвері, виймаючи папери з валізки.

— Є, та термін їхній збіг. Нам потрібні нові — по кожному рахунку.

— Чудово, — Ейвері через стіл підштовхнув до Осгуда папку. — Тут усі. І всі дійсні, — він підморгнув до Мітча.

Клерк узяв папку й порозкладав на столі документи. Кожен аркуш уважно переглянули клерки, а тоді й сам Осгуд. Юристи попивали каву й чекали.

Осгуд усміхнувся й промовив:

— Все підготовлено, як слід. Всі виписки вам принесуть. Що вам іще знадобиться?

— Я повинен заснувати три корпорації. Дві — для Сонні Кеппса й одну для «Грін Груп». Керуватимемося звичною процедурою. Банк служитиме як зареєстрований агент і тому подібне.

— Я надам необхідні документи, — сказав Осгуд і поглянув на клерка. Ще що?

— Поки все.

— Чудово. Звіти принесуть за тридцять хвилин. Пообідаймо разом?

— Мені шкода, Рендольфе. Та я мушу відмовитися. У нас із Мітчем є попередня домовленість. Може, завтра.

Мітч поки що не чув ні про яку попередню домовленість, принаймні йому Ейвері нічого не говорив.

— Може, й завтра, — відповів Осгуд і разом з клерками вийшов з кабінету.

Ейвері зачинив за ними двері та скинув піджак. Підійшов до вікна, відпив кави.

— Послухай-но, Мітчу, ти за вчорашній вечір вибачай. Мені шкода. Я перебрав і вже ні про що не думав. Не варто було ту дівку на тебе вішати.

— Вибачення приймаються. Більше так не роби.

— Обіцяю, більше не буду.

— А з вашою було як?

— Непогано, сподіваюся. Я мало що пам'ятаю. А ти з її сестричкою чим займався?

— Вона мені сказала забиратися, то я так і зробив. Прогулявся пляжем.

Ейвері відкусив тістечко, витер рот.

— Ти ж знаєш, ми з жінкою живемо окремо, мабуть, десь через рік розлучимося, й це мене непокоїть. Розлучення — справа брудна. А у фірмі в нас неписане правило — що робимо поза Мемфісом, залишається поза Мемфісом. Розумієш?

— Облиш, Ейвері, я нікому не скажу, ти ж знаєш.

— Я знаю. Знаю.

Мітч був радий почути про те неписане правило. Адже вранці прокинувся з певністю, що скоїв справжній злочин. Про неї думав і в ліжку, і в душі, і в таксі, навіть зараз важко було сконцентруватися; коли їхали вулицями Джорджтауна, зловив себе на думці, що розглядає ювелірні крамниці.

— У мене питання, — сказав Мітч

Ейвері кивнув, все ще жуєчи тістечко.

— Коли кілька місяців тому мене вербували йти працювати до вас, то мені настійливо втовкмачували думку про те, що у вас не люблять розлучень, коханок, пиятики, наркотиків, а ждуть невтомної праці й заробляння грошей. І я погодися на цю роботу. Бачив невтомну роботу, гроші, та тепер бачу дещо інше. Як ти збився зі шляху? Чи може, інші теж так чинять?

— Мені не подобається твоє запитання.

— А я знав, що воно не сподобається. Та мені потрібна відповідь. Я заслуговую на її отримання. В мене таке враження, ніби мене обманули.

— Тож ти що хочеш тепер робити? Самому вшитися через те, що я забагато випив і переспав із повією?

— Я не думав їхати звідси.

— Це добре. Не їдь.

— Але я маю намір отримати відповідь.

— Гарзд. Це справедливо. Я у фірмі найбільший бабій, і вони ще здіймуть бучу, коли хоч згадаю про розлучення. В мене завжди були коханки, просто цього ніхто не знає, чи просто ще не впіймали на гарячому. І я впевнений, що й інші партнери так чинять, тихцем. Не всі, звичайно, та є такі. Більшість має міцні шлюби, і вони зберігають вірність дружинам. Я ж завжди був поганим хлопцем, та мене терплять завдяки моїм здібностям. Знають, що за обідом можу й випити, часом навіть на роботі, знають, що порушую ще якісь їхні священні правила, та мене зробили партнером, бо я їм потрібен. А зараз, коли я партнер, вони нічого вже мені не зроблять. Та не такий вже я пропаций, Мітчю.

— Я цього не сказав.

— Я не ідеальний. Деякі з них бездоганні, повір мені. Вони просто машини, роботи. Живуть, їдять і сплять лише задля «Бендіні, Ламберт і Лок». А я люблю розважатися.

— Тож ти — виняток?

— Швидше виняток, не правило. І я не збираюсь за це вибачатися.

— Я ж не прошу вибачатися, я хотів роз'яснення.

— Тепер ясно?

— Так. Мене завжди захоплювала твоя прямота.

— А мене — твоя дисциплінованість. Треба бути сильним мужиком, щоб лишитися вірним дружині після всіх принад минулої ночі. А я — не такий сильний. Та й не хочу таким бути.

Принади. Мітч не давала спокою думка походити ювелірними крамничками під час обідньої перерви.

— Послухай, Ейвері, я зовсім не святенник, я не був шокований. І не мені засуджувати — це мене в житті судили. Просто не було ясності щодо правил, ось і все.

— Правила незмінні. Їх виливають у бетони, викарбовують на граніті, вирізають у камені. Забагато порушуватимеш — тебе викинуть. Або вже порушуй так, щоб не впіймали на гарячому.

— Так, справедливо.

В кабінет у супроводі клерків увійшов Осгуд. Принесли аркуші комп'ютерних роздруківок, папки з документами. Все розклали акуратно на столі, ще й в алфавітному порядку.

— Вам цього вистачить на цілий день, — зі штучною усмішкою на вустах зазначив Осгуд. Клацнув пальцями, і клерки вийшли. — Якщо вам щось знадобиться, я буду у себе в кабінеті.

— Гарзд, дякую, — Ейвері вже сідав за першу гору паперів. Мітч зняв піджак і послабив вузол краватки.

— І що саме нам треба тут робити?

— Два завдання. Перше, перевіримо, коли на всі ці рахунки приходили гроші. Треба шукати відсоткову ставку. Прибуток з рахунку, дати, суми. Ми робимо приблизний аудит кожного з рахунків. Щоб можна було побачити, чи відсотки

йдуть туди, куди слід. Наприклад, Дольф Хеммба сплачує свої відсотки до дев'яти різних банків на Багамах. Це ж нерозумно, а він задоволений. І ніхто не може за цим пильнувати, крім мене. У цьому банку в нього дванадцять мільйонів, тож варто все перевіряти. Він і сам це може зробити, та краще почуватися тоді, коли все за нього роблю я. І я не проти — за двісті п'ятдесят доларів на годину. Ми перевіримо всі виплати цього банку по кожному клієнту. Процентна ставка різниться й залежить від кількох факторів. Банк трохи розкриє свою таємницю вкладів, і це чудовий спосіб перевіряти дії банкірів.

— Я гадав, вони чесні.

— Так і є, та не забувай, що вони банкіри. Зараз ти переглядаєш тридцять рахунків. Твоя мета — дізнатися точний баланс, всі процентні ставки та місця надходження коштів. Друге, під юрисдикцією Кайманових островів ми маємо заснувати три компанії. Це досить легка й легальна робота, можна було і в Мемфісі її виконати. Однак клієнти вважають, що нам для цього треба прилетіти аж сюди. Пам'ятай: ми маємо справу з людьми, які інвестують мільйони. Для них не проблема заплатити за послуги юристам кілька тисяч.

Мітч приглядався до колонок із цифрами в роздруківці Хеммби.

— А цей Хеммба хто такий? Я про такого ніколи не чув.

— У мене сила клієнтів, про яких ти ще не чув. Він — крупний фермер в Арканзасі, один із найбагатших землевласників штату.

— Дванадцять мільйонів доларів?

— Це лише в цьому банку.

— Скільки ж це сої та бавовнику...

— У нього є й інші джерела.

— Які, наприклад?

— Ну, я навіть і не скажу.

— Легальні, чи ні?

— Ну-у, він приховує від Податкового управління двадцять мільйонів доларів плюс відсотки у кількох банках на островах Карибського басейну.

— І ми йому допомагаємо?

З одного краю столу Ейвері порозкладав папери й почав звіряти дані. А Мітч дивився на нього і чекав відповідь. Запахла гнітюча мовчанка, він зрозумів, що не отримає відповіді. Можна було наполягати, та на сьогодні він уже достатньо поставив запитань. Тож Мітч закасав рукави і взявся до роботи.

Він дізнався про попередню домовленість Ейвері опівдні — на побачення прийшла й чекала в котеджі його любка. Тож Ейвері запропонував Мітчеві зробити перерву на пару годин, назвав кафе в центрі, де би він собі пообідав.

Замість кафе Мітч знайшов міську бібліотеку за декілька кварталів од банку. На другому поверсі йому показали відділ періодики, там на полиці він знайшов підшивку газети «Дейлі Кайманіан». Переглянув номери за останні шість місяців, взяв один, датований 27 червня, і поклав на стіл біля вікна, яке виходило на вулицю. Кинув погляд на вулицю, а тоді придивився пильніше, бо побачив чоловіка, якого щойно запримітив неподалік банку. Той сидів за кермом кремово-жовтого «шевроле», запаркованого навпроти бібліотеки на непримітній вуличці. Опецькуватий темноволосий мужчина, на вигляд не місцевий, одягнений в ядучо-зелену з оранжевим сорочку, на лобі мав дешеві сонцезахисні окуляри.

От саме це авто з цим водієм стояло під сувенірною крамничкою під банком, а зараз минуло небагато часу — і ось, він уже тут, за декілька кварталів. Біля машини спинився місцевий житель на велосипеді, взяв у водія цигарку. Той йому вказав на бібліотеку. Місцевий залишив велосипед на вулиці, швидко перейшов дорогу й рушив до бібліотеки.

Мітч згорнув газету і встромив у кишеню піджака, далі пройшов вздовж стелажів, вибрав номер журналу «National Geographic» і сів за стіл читати. Переглядаючи сторінки, уважно прислухався, як тубілець піднімався сходами, як його помітив, як зайшов йому за спину — видно, приглядався, що ж Мітч читає. А тоді звук кроків — пішов сходами донизу, який за мить стих. Мітч трохи почекав, і знову підійшов до вікна. Той підійшов по нову цигарку і поговорив з водієм. Закурив, сів на велосипед і поїхав геть.

Мітч розклав на столі газету і уважно прочитав на першій сторінці передовицю про таємничу загибель двох американських юристів та їхнього місцевого інструктора з дайвінгу. Запам'ятавши необхідну інформацію, Мітч повернув газету на місце.

«Шевроле» стояло на тому ж місці. Мітч пройшов перед ним і повернув у напрямку банку. Між банківськими спорудами й до Свилярної затоки розташовувався жвавий торговельний район. Вузькі вулички були заповнені туристами, котрі снували довкола на орендованих скутерах і малолітражках. Знявши піджак, він зайшов у крамницю спортивного одягу, на горі якої знаходиться бар. Піднявся сходами, замовив кока-колу й сів за столик на балконі.

За хвилину коло бару вже пристав місцевий з велосипедом. Чоловік зайшов, узяв пиво і, написане від руки, меню, і з-за нього спостерігав за Мітчем. А той сидів, попивав колу й поглядав на запружену вулицю вниз. «Шевроле» він не помітив, та знав, що авто десь напевне близько. Ще один чоловік до нього приглядався з вулиці, а тоді зник. І жінка. Він було подумав, чи бува, не почалася в нього параноя, та якраз з-за рогу з'явилося «шевроле» й поволі проїхало вулицею.

Він зайшов до крамнички і придбав окуляри від сонця. Пройшов один квартал, прошмигнув до алейки, поки мав впевненість, що його не видно, вибіг на сусідню вулицю, а там

заскочив до сувенірної крамнички і з неї вийшов через запасний вихід на якийсь провулок. Побачив магазин одягу, явно розрахований на туристів, і зайшов туди боковим входом. Уважно оглянув вулицю й нічого не помітив. На вішаках і на полицях були шорти й сорочки усіх можливих барв — місцеві такого не купували. А от американцям до вподоби. Він же не зрадив своїм консервативним звичкам: вибрав білі шорти та червоний трикотажний пуловер. Знайшов і пару сандалів із соломки — вони б пасували до улюбленого капелюха. Продавчиня захихотіла і вказала на кабінку. Він знов оглянув вулицю, не помітив нічого підозрілого і переодягся. Одяг добре підійшов, і Мітч запитав продавщицю, чи можна на кілька годин йому залишити костюм і черевики. Вона відповіла: «Без проблем, мосьє». Він розплатився готівкою, дав десять доларів на чай і попросив викликати таксі. Жінка на прощання назвала його красунчиком. Чекаючи на таксі, Мітч нервово поглядав на вулицю. Щойно з'явилось авто, він прожогом кинувся до задніх дверцят і застрибнув до салону.

— Клуб спортивного підводного плавання «Ебенкс», — сказав таксисту.

— Це поблизько, друже.

Мітч кинув на переднє сидіння двадцятку.

— Рушай. І поглядай у дзеркальце заднього виду. Як побачиш, що за нами їдуть, дай знати.

Той забрав гроші зі словами «Окей, мосьє».

Мітч сидів у своєму новому капелюсі, опустившись якомога нижче; тоді як водій прокладав шлях завізною Шедден-роуд, геть від центру міста. Таксі об'їхало Свинарну затоку і попрямувало на схід, повз Червону затоку — вони виїхали зі столиці й мчали до Боддентауна.

— Від кого тікаєш, друже? — запитав водій.

Мітч розсміявся й опустив вікно дверцят.

— Від Національного податкового управління.

Власна відповідь йому здалася кмітливою. Та водій був збитий з пантелику, адже в країні не було податків та податківців — це він знав. Далі їхали мовчки.

Як зазначалося у газетній статті, інструктора з підводного плавання звали Філіп Ебанкс, він був сином власника клубу Баррі Ебанка. Йому на час смерті було всього дев'ятнадцять років. Коли щось там на човні вибухнуло, всі троє потонули. І вибух був дуже незрозумілим. Тіла загиблих — у повному спорядженні — було знайдено на глибині вісімдесяти футів. Не було жодного свідка, як і жодного розумного пояснення, чому міг статися вибух на катері, за дві милі від берега, там, де дайвінгом зазвичай ніхто не займався. Багато питань залишилося без відповідей.

Боддентаун виявився маленьким селом за двадцять хвилин їзди від Джорджтауна. Клуб дайвінгістів був у південній частині, його огорожував паркан.

— Чи хтось їхав за нами? — запитав Мітч. Таксист похитав головою. — Гарна робота. Тримай сорок баксів, — Мітч глянув на годинник. Майже перша. — Зможеш приїхати о пів на третю?

— Без проблем, друже.

Асфальтну дорогу змінила вимощена білим каменем простора автостоянка скраю пляжу, затінена королівськими пальмами. Головна будівля клубу — велика двоповерхова споруда під жерстяним дахом мала зовнішні східці, які знадвору вели на горішній поверх. Його називали «Великим домом». Він був пофарбований у блакитний колір, по краях — біла смуга, частково стіну прикрили лози витких лілій і дикого винограду. Грати, викувані вручну, були пофарбовані рожевим кольором, надійні дерев'яні віконниці — оливково-зеленим. Тут був і головний офіс клубу, і їдальня. Праворуч пальми розступалися, за сам будинок повертала під'їзна доріжка, яка вела донизу, до широкого клаптя землі, вимощеного білим

каменем. Тут стояли хижки під тростиновими стріхами — табір дайверів. Від хижок до головного корпусу лабіринтом зміїлися вимощені лісом стежки, а біля води було споруджено ще й невеликий бар.

Мітч попрямував до бару під знайомі звуки реггі й сміху. Все, крім великого натовпу відвідувачів, нагадувало «Ромоголових». За кілька хвилин бармен Генрі поставив перед ним «Ред Страйп». Мітч запитав:

— А де Баррі Ебанкс?

Той кивнув у бік океану й повернувся до стійки. У воді за півмилі від берега виднівся катер, що мчав спокійним морем до берега. Мітч з'їв чизбургер, спостерігаючи за гравцями в доміно.

Катер причалив до пірса, спорудженого між баром та більшою хижкою з написаною від руки табличкою над вікном «Товари для дайвінгу». Пірнальники повискакували на поміст і всі рушили до бару. Невисокий чоловік із буйною чуприною стояв і віддавав команди на палубі, помічники вивантажували на берег акваланги й інше спорядження. Одягу на ньому було небагато: на голові біла бейсболка, на стегнах вузесенькі чорні плавки. Судячи з дубленої брунатої шкіри за останні п'ятдесят років він носив не надто багато одягу. Зазирнув до хижі, крикнув щось інструкторам і попрямував до бару. Не звернувши уваги ні на кого, підійшов до холодильника й дістав бляшанку «Хайнекена», відкрив і став пити.

Бармен сказав кілька слів Ебанксу і кивнув на Мітча. Той взяв іще одну бляшанку пива і підійшов до його столика.

— Це ви мене шукаєте? — сказав майже глузливо.

— Ви містер Ебанкс?

— Так, я. Що ви хотіли?

— Чи могли ми з вами кілька хвилин поговорити?

Той хльоснув пива й задивився на океан.

— Я зайнята людина. За сорок хвилин відчалює новий катер з дайверами.

— Моє ім'я Мітч Мак-Дір. Я — юрист із Мемфіса.

Ебанкс зиркнув на нього маленькими карими очицями. Мітч його зацікавив.

— То що?

— А те, що двоє, які разом із вашим сином загинули, були моїми друзями. Розмова не займе багато часу.

Ебанкс сів на табурет і опустив голову на руки.

— Ця тема мені не до душі.

— Я знаю. Пробачте.

— В поліції мені заборонили про це розмовляти.

— Присягаюся, ніхто не дізнається.

Ебанкс, примружився й поглянув удалечінь на діамантову блискучу воду. Життя й море на обличчі й руках чоловіка залишили сліди, які може лишити часте перебування на глибині вісімнадцяти метрів, де цікаві новачки оглядають коралові рифи та затонулі судна.

— Що ти хочеш знати? — запитав уже м'якше.

— Ми можемо поговорити в іншому місці?

— Авжеж, пройдімося, — він гукнув щось до бармена й на ходу ще говорив щось дайверам. Далі вони пішли понад берегом.

— Я хочу поговорити про нещасний випадок, — почав Мітч.

— Ти можеш запитувати, однак я можу й не відповісти.

— Що спричинило вибух?

— Не знаю. Може, повітряний компресор, може, пальне. Точно невідомо. Катер було дуже пошкоджено. Якщо підказки й були, то згоріли.

— Катер належав вам?

— Так, один із тих, менших, футів зо тридцять завдовжки. Ваші друзі взяли його напрокат зранку.

— А тіла їхні де знайшли?

— На глибині вісімдесяти футів. З тілами не пов'язали нічого підозрілого, за винятком того, що на них не було знайдено слідів опіків та інших ознак того, що вказувало би на вибух. Ось тому мені здається, що це має викликати підозру.

— Згідно з результатами розтину, вони потонули.

— Отже, вони потонули. Та ваші друзі мали повне спорядження для пірнання, пізніше один з інструкторів його перевірів і виявилось, що все було справним. Вони були вправними драйверами.

— А ваш син?

— На ньому не було акваланга, але він плавав, як риба.

— Де стався вибух?

— За розкладом вони мали пірнати вздовж рифового кряжу Роджер Рок Пойнт. Ви знаєте наш острів?

— Ні.

— Це за Східною затокою, на північному сході. Вони там раніше не бували, тож син запропонував туди поплисти. Ми добре знали ваших друзів, вони були досвідченими дайверами і все сприймали серйозно. Наймали катер. Без питань все оплачували. А Філіпа завжди просили бути їм за капітана. Невідомо, чи там на Пойнті вони хоч раз пірнули. Катер горів за дві милі від суші, а це ж дуже далеко від звичних маршрутів.

— А його могло віднести течією?

— Це неможливо. Якби були неполадки з двигуном, то Філіп одразу ж сповістив нас по радіо. Ми маємо найсучасніше технічне оснащення, кожен капітан та інструктор має постійний зв'язок із берегом. І вибуху там, біля Пойнта, не могло статися. Ніхто його не чув і не бачив, там постійно є люди. До того ж некерований катер ніяк не міг продрейфувати в тому напрямку. І головне, не забувайте, тіла знайшли не на борту,

а у воді. Припустімо, катер віднесло течією, а як же тіла могло віднести? Їх знайшли за двадцять метрів од катера на глибині вісімдесяти футів.

— Хто знайшов?

— Мої люди. Ми по радіо почули повідомлення, я вислав туди катер. Ми знали, що то наше судно і мої люди відразу взялися пірнати. І тіла знайшли за лічені хвилини.

— Я знаю, що вам важко про це говорити.

Ебанкс допив пиво й викинув порожню бляшанку в дерев'яну урну.

— Так, важко. Та час біль забирає. А чому ви так цікавитися?

— У їхніх родин багато запитань.

— Мені їх шкода. Минулого року вони були з дружинами, провели тут тиждень. Приємні люди.

— А можливо таке, щоб саме тоді вони досліджували якусь нову територію?

— Можливо, та навряд. З катерів нам доповідають про пересування і про кожну зупинку — це звична процедура. Винятків не буває. Якимось я звільнив інструктора за те, що не він доповів про зміну акваторії дайвінгу. А мій син був найкращим капітаном та інструктором з дайвінгу. Він виріс у цих водах. Він ніколи б не забув доповісти про пересування. Це ж просто. А поліція вірить, що так і сталося. Проте вони ж мають у щось вірити. А це єдине пояснення.

— А як вони пояснюють стан тіл?

— Ніяк. Просто ще один нещасний випадок — це все, що вони думають.

— І це нещасний випадок?

— Я думаю, що ні.

Гумові сандалі натерли Мітччу ноги, тож він роззувся. Вони повернули й рушили назад до клубу.

— А якщо не випадковість, тоді що?

Ебанкс ішов по піску й поглядав, як хвилі наповзали на берег. Вперше за всю розмову він усміхнувся.

— Які ще є ідеї?

— У Мемфісі подекуди, що можливо, тут були задіяні наркотики.

— Розкажіть про цю чутку.

— От ми почули таке, що ваш син був одним з наркоторговців. Того дня він зустрівся з постачальником на катері в морі, потім сталася бійка, а мої друзі просто там опинилися випадково.

Ебанкс знову всміхнувся і похитав головою.

— Тільки не Філіп. Я ж знаю, він ніколи не вживав наркотиків і не торгував ними. Його ніколи не цікавили гроші. Тільки жінки і спорт — дайвінг.

— І жодного іншого шансу?

— Жодного. Я такої побрехеньки ніколи не чув, і в Мемфісі не знають більше. Острів наш невеликий, я б уже знав. Це фальш.

Розмову було завершено, і вони спинилися під баром.

— Я прошу вас про послугу, — мовив Ебанкс. — Ви про це не кажіть нікому з їхніх родичів. Те, що мені відомо, я не можу довести, тож краще про це нікому не знати, тим паче родинам.

— Я нікому не скажу. І вас я прошу про нашу розмову нікому не розповідати. Вслід за мною може хтось приїхати і запитати про те, чого це я приїжджав. Скажіть просто, що ми розмовляли про підводне плавання.

— Як схочте.

— Ми з дружиною наступної весни сюди приїдемо у відпустку. Я до вас обов'язково зазирну.

Єпископальна школа святого Андрія розташовувалася позаду однойменної церкви, на доглянутій ділянці площею п'ять акрів, густо обсаджений деревами у самісінькому центрі Мемфіса. Зарості плюща суцільно вкривали стіни, та подекуди можна було побачити жовті та білі цеглини. Тротуар і невеликий ігровий майданчик обсажені симетричними рядами рівненько підстрижених кущиків. У затишній тіні десятків вікових дубів примостилася одноповерхова Г-подібна будівля. Школа святого Андрія славилася ексклюзивністю й була в місті найдорожчим приватним навчальним закладом, починаючи від дитячого садочка і до шостого класу включно. Заможні батьки записували до неї своїх діток одразу після народження.

Мітч припаркував «ВМВ» на стоянці між церквою та школою. «Пежо» Еббі винного кольору скромненько стояло тут, за три автомобілі. Його напевне ще не чекають. Літак приземлився всього годину тому, і Мітч заїхав додому, щоб передягтися у щось пристойніше як для юриста. Він тільки погляне на дружину й бігом помчить на роботу, ще має сьогодні відробити свої сто п'ятдесят доларів за годину.

Йому захотілося її побачити саме тут, у школі, без попередження. Буде така собі несподіванка — він як з неба впаде. Скаже їй «Вітаю!». Він так за нею скучив, просто не міг дочекатися, тож заїхав до школи. Буде небагатослівним.

Головне — торкнутися, відчутти й почути її після того, що з ним було на пляжі. А чи не зможе вона з одного погляду про все здогадатися? А може, прочитає в очах? Або відчує в голосі напруження? Ні, такого не станеться, якщо її здивувати. Якщо його прихід сюди її підлестить, то ні.

Він стиснув кермо і все дивився на її авто. Який бо він ідіот! Дурний тупак! Чому ж він просто не побіг звідти? Жбурнув би спідницю на пісок і помчав геть щодуху. Так ні ж, не зміг. Ще й подумав: якого біса? Однаково ніхто не дізнається. І тепер йому лишається лиш стенути плечима, мовляв, що тут такого, це ж усі роблять!

У літаку він детально продумав, що робитиме. Наприклад, він може дочекатися ночі, тоді сказати Еббі правду. Він їй не брехатиме: не хочеться жити в брехні. Треба змиритися і розповісти про все, що сталося. Можливо, вона його зрозуміє. А що, майже всі чоловіки — та ні — практично всі чоловіки так чинять. Другий його крок залежатиме від того, як вона відреагує. Якщо вона стримається, виявить хоч крихту розуміння, то він перепрошуватиме, покається і дасть слово честі, що такого більше ніколи не буде. А якщо вона розгнівається, то він вимолюватиме її прощення, на Біблії заприсягнеться, що все було помилкою і ніколи не повториться. Скаже, як же він її кохає, як боготворить, благатиме її про ще один шанс. Та раптом вона почне збирати речі, отоді він вже пожалкує про те, що про все розповів.

«Заперечуй. Заперечуй. Заперечуй». Його викладач із кримінального права, там, у Гарварді, юрист радикальних поглядів на прізвище Московіц зробив собі ім'я на захисті у суді терористів, убивць і викрадачів дітей. Так його теорія захисту була простою: заперечуй! заперечуй! заперечуй! Не визнавай жодного факту, жодного свідчення, які би могли підтвердити провину.

Він пригадав професора Московіца тоді, коли літак приземлився в Маямі, і став продумувати новий план — план «Б» — згідно з яким улаштує несподіваний візит до школи і романтичну вечерю в її улюбленому закладі. Ні про що анічирк — лиш про нелегку роботу на Кайманах. Він відчинив дверцята авто, уявив її вродливе усміхнене довірливе обличчя й відчув нудоту. У шлунку заболіло тупо й довго. Він поволі підійшов до входу, а легкий осінній вітерець підганяв у спину.

Коридори були тихими й порожніми. Справа кабінет директора. Мітч трохи почекав, чи його хто-небудь помітить, та не було нікого. Тож тихо попростував до третього класу і за дверима почув славний голос своєї дружини. Вона саме пояснювала, як працювати з табличкою множення, і враз з-за дверей побачила голову чоловіка з широкою усмішкою. Еббі аж завмерла, а тоді захихотіла. Вона вибачилася перед учнями, наказала сидіти на місцях і читати наступну сторінку. Вийшла і зачинила двері.

— Що ж ти тут робиш? — а він її обійняв і притис до стіни. Вона сполохано роззирнулася.

— Я скучив за тобою, — винувато мовив Мітч. Він, мов ведмідь, не випускав її з обіймів понад хвилину. Цілував у шию, впивався пахощами парфумів. У пам'яті виник образ дівиці. Ти ж падло таке, чому ж ти не втік?

— Ти коли повернувся? — запитала Еббі, вже поправляючи зачіску.

— Десь із годину тому. Маєш чудовий вигляд.

У її очах — волога. Такі прекрасні чесні очі.

— Як поїздка?

— Все ок. Я сумував за тобою. Коли тебе нема поруч — ніякої радості.

Вона широко всміхалася, відвела погляд.

— І я сумувала за тобою.

Тримаючись за руки, вони пройшли до парадних дверей.

— Сьогодні ввечері я хочу піти з тобою на побачення.

— Ти не на роботі?

— Ні, не на роботі. Я іду з дружиною до її улюбленого ресторану. Ми там їстимемо, поп'ємо дорогого вина, сидітимемо допізна, а коли повернемося додому, роздягнемося догола.

— Ти й справді скучив, — вона знову його поцілувала в губи, знову розирнулася довкола. — А зараз краще тобі звідси піти, поки ніхто не побачив.

Так, непомічені, вони й дійшли до виходу.

Він глибоко вдихнув прохолодне повітря й швидко рушив до автомобіля. Вдалося. Він дивився їй в очі, пригортав, цілував — так, як завжди. Вона нічого не запідозрила. Вона була і здивована, і зворушена.

Девашер міряв кроками кабінет і нервово посмоктував сигарету. Посидів у пошарпаному кріслі, спробував сконцентруватися на записах у блокноті, та швидко знову скочив на ноги. Поглянув на годинник. Подзвонив секретарці. Подзвонив секретарці Ламберта. Ще походив туди-сюди кімнатою.

Нарешті аж через сімнадцять хвилин після призначеного часу Оллі минув охорону та з'явився у Девашера. Той стояв біля вікна, поглянув на гостя й сказав:

— Ти спізнився.

— Я зайнятий, — відповів Ламберт, сідаючи у старе дешеве крісло. — Що за терміновість?

Обличчя Девашера набрало хитрого та хижого виразу. Він театральньо висунув шухляду, з гордим виглядом дістав великий конверт і посунув його до Ламберта.

— Наші, напевне, найкращі роботи.

Ламберт заглянув досередини й вражено витріщився на чорно-білі світлини розміром вісім на десять дюймів. Кожну уважно вичав, аж носом водив, запам'ятовуючи найдрібнішу деталь. Девашер поглядав на нього з гордістю.

Ламберт ще раз усе переглянув. Аж дихання збилося.

— Це просто неймовірно.

— Так, і ми теж так подумали.

— Хто ця дівка? — все ще роздивляючись фото, запитав Оллі.

— Місцева проститутка. Гарненька, правда ж? Ми її раніше не використовували, та закладаюся, тепер точно будемо.

— Я вже хочу з нею побачитися, і то чимскоріше.

— Ну, це без проблем. Я здогадався, що ти її захочеш.

— Не можу повірити. Як це їй вдалося?

— Спершу здавалося, що буде складно. Першій дівці він сказав, щоб ушивалася. Другою займався Ейвері, а з її подружкою твій пацан не схотів мати справи. Кинув її та пішов до маленького бару на пляжі. Ось там вона й вималювалася. Професіоналка.

— А твої люди де були?

— Та всюди. Ці фотографії зробили з-за пальми, за вісімдесят футів од них. Гарно вийшли, правда ж?

— Пречудово вийшли. Фотографу виділіть премію. І довго вони валялися в пісочку?

— Довгенько. Чудово підійшли одне одному.

— Видно, отримав неабияке задоволення.

— Нам пощастило. На пляжі не було нікого, і час гарно розраховали.

Ламберт підняв світлину над головою, придивляючись.

— Для мене зробиш пачку? — запитав Ламберт, ховаючи за світлиною обличчя.

— Звісно, Оллі. Я знав, що тобі сподобається.

— А я думав, що Мак-Дір буде стійкішим.

— Він стійкий, та він мужик. Він не одоробло якесь. Точно ми не впевнені, та можливо, наступного дня в обід він помітив стеження. Видно було, як щось запідозрив, гайнув

торговим кварталом, а тоді зник. Він на годину спізнився на зустріч у банку з Ейвері.

— Куди він ходив?

— Ми не знаємо. Слідкували за ним просто з цікавості. Нічого серйозного. До біса! Може, десь просидів у барі в центрі. От просто зник, і все.

— Пильуйте його. Він трохи мене непокоїть.

Девашер помахав іншим великим конвертом.

— Нічого турбуватися, Оллі. Тепер він у наших руках! Коли про це дізнається, готовий буде заради нас хоч убити.

— А що там із Таррансом?

— Ані сліду. Мак-Дір про нього нікому навіть не згадував — принаймні ми цього не чули. Часом важко простежити за Таррансом, та він, видно, старається триматися подалі.

— І його пильуйте.

— Ти за мої справи не переживай, Оллі. Ти — юрист, адвокат, власник, маєш своє те хобі — вісім на десять. Ти керуєш фірмою. Я керую наглядом.

— Як там у Мак-Діра вдома?

— Не дуже. Вона не була захоплена ідеєю поїздки.

— І чим вона займалася, коли він поїхав?

— Це така, що вдома довго не сидітиме. Два вечори з Квінною дружиною тинялися по тих закладах, де любляють обідати яппі. В кіно ходили. Ходила ще ввечері з подругою — вчителькою. Трохи по крамницях. І ще часто телефонувала матері. Врахуй це. Між ним і її батьками явно нема великої любові, і вона старається підлатати їхні стосунки. Вони з матір'ю близькі, тож Еббі переживає, що у них не вийшло великої щасливої сім'ї. Хочеться їй на Різдво до Кентуккі податися, та побоюється, що він не погодиться. Тож у них там не все гаразд. Матері постійно жаліється, що він забагато працює, а та їй пояснює, мовляв, він хоче їм утерти носа. Ох, Оллі, не подобається все це мені. Занадто багато негативу.

— Слушайте далі. Ми хочемо, щоб він знизив темп, але ж він — як робот.

— Я знаю. Та ви хочете, щоб він пригальмував, коли отримує сто п'ятдесят доларів за годину. А чому би вам усіх співробітників не перевести на сорокагодинний робочий тиждень — більше часу лишиться на родини? Уріжте свою зарплатню, продайте пару власних «ягуарів», віднесіть в ломбард діаманти дружини, може, ще й особняк продайте, купіть менший будиночок коло заміського клуба.

— Та заткнися, Девашере.

Олівер Ламберт сердито вийшов з кабінету. А Девашер аж почервонів від ледь стримуваного сміху. Залишившись наодинці, він замкнув фото в тумбі, з широченною посмішкою сам до себе сказав: «Тепер ти наш, Мітчеле Мак-Дір!»

Опівдні у п'ятницю, за два тижні до Різдва, Еббі попрощалася на час канікул зі своїми учнями і вийшла зі школи. О першій вона поставила авто на майданчику, де стояли «вольво», «БМВ», «сааби» співробітників фірми та чужі «пежо», і під холодним дощем поквапилася до ресторану, до такого собі залюдненого тераріуму, в якому заможна молодь збиралася, щоб серед пишної зелені скуштувати чи то кіш, чи то м'ясо фахіту, чи то супу з чорних бобів. Цьогоріч це було чергове улюблене місце Кей Квін: за останній місяць вони тут уже двічі обідали. Кей, як завжди, спізнювалася.

Їхня з Еббі дружба ще лишень зароджувалася. Обережна по натурі, Еббі не ставала з ледь знайомою людиною запанібрата. Три роки провела в Гарварді, а подруг не завела, зате навчилася бути незалежною. За шість місяців життя у Мемфісі вона з багатьма познайомилася, цікавих людей знайшла і в церкві, одну — у школі, та впускати до серця нікого не поспішала.

Спершу їй здалося, що Кей Квін аж занадто квапиться. Вже була їй і за гіда, і за порадницю в крамницях, і за дизайнер. Та Еббі була обережною, з кожної їхньої зустрічі брала для себе щось нове, пильно придивлялася до приятельки. Вони кілька разів обідали у Квінів. Бачилися на людях — на обідах, на заходах, організованих фірмою. І ще чотири рази мали приємність поспілкуватися під час чотирьох тривалих

обідів у тих модних закладах, що їх так полюбляли молоді та вродливі власниці золотих банківських карток у Мемфісі. Кей помічала і автомобілі, і будинки, і одяг, та вдавала, нібито їй до того всього байдуже. Вона для Еббі хотіла стати товаришкою, порадицею, близькою подругою, а та підпускала її до себе надто вже повільно.

Неподалік їхнього столика коло бару на першому поверсі, де стояли й попивали свої напої відвідувачі, чекаючи, коли звільниться за столиками місце, стояла копія старого, п'ятдесятих років, музичного автомата. Минуло хвилин десять, прозвучали дві пісні Роя Орбісона, й нарешті з натовпу виринула Кей, шукаючи Еббі очима. Еббі всміхнулася й помахала рукою.

Вони обнялися, торкнулися одна одну щоками, оберігаючи обличчя від слідів помади.

— Пробач, я спізналася, — сказала Кей.

— Та нічого, я вже звикла.

— Купа люду! — здивовано роззирнулася Кей. Правда, тут було так завжди. — То школа закінчилася?

— Так, годину тому — у нас канікули. До шостого січня я вільна.

Обидві промовили кілька захоплених слів про туалети, про стрункі фігури й красу одна одної.

Темою розмови одразу стали різдвяні подарунки, шопінг, завели мову про крамниці, розпродаж, та дітей. Їм принесли вино. Еббі замовила тушковані креветки, а Кей спiniла вибір на кіші із броколі.

— Які у вас плани на Різдво? — поцікавилася Кей.

— Поки що ніяких. Мені хочеться з'їздити до Кентуккі, своїх навідати, та боюся, Мітч буде проти. Я пару разів натякала, а він і вухом не повів.

— Досі не любить твоїх батьків?

— Це стале почуття. Ми про них навіть не розмовляємо. Не знаю, як із цим бути.

— Так, можу уявити, треба бути дуже обережною.

— Так, і дуже терплячою. Мої батьки винні, та все одно вони мені потрібні. Знаєш, боляче знати, що чоловік, якого я кохаю до нестями, не терпить моїх батьків. Щодень молюся про маленьке диво.

— Схоже, що знадобиться більше диво. Він і справді так багато працює на роботі, як каже Ламар?

— Я не знаю, чи може людина працювати ще більше, ніж він. По вісімнадцять годин із понеділка по п'ятницю, щосуботи вісім годин на роботі, а в неділю — день відпочинку, він працює п'ять чи шість годин, то трішки часу приділяє й мені.

— Чую, нотки безнадії...

— Великої безнадії. Я була терплячою, та все стає гірше. Почуваюся, наче вдова. Я так стомилася засинати на канапі в очікуванні його приходу.

— І чекаєш, щоб поїсти й зайнятися сексом, правда?

— Якби ж то. Для сексу він занадто втомлений. Секс уже для нас неважливий. І це мій колись ненаситний чоловік! Знаєш, у коледжі ми одне одного замучували. А тепер — раз на тиждень, це якщо мені пощастить. Приходить додому, якщо стає сил, поїсть, а тоді — спати. Якщо мені й справді пощастить, то перш ніж відключитися, трохи зі мною поговорить. Як же я скучила за дорослими розмовами! Сім годин на день я розмовляю з восьмирічками, мені потрібні слова, в яких більше, ніж три склади! Стараюся йому це пояснити, а він вже хропе. Ти з Ламаром теж крізь це пройшла?

— Було, було. У перший рік трудився по сімдесят годин на тиждень. Напевне, всі вони це роблять. Такий собі ритуал прийняття до братства. Чоловічий ритуал, в якому ти маєш довести свою мужність. Та через рік більшість видихається, знижують темпи — до шістдесяти — шістдесяти п'яти годин.

Багато працюють, так, але вже не так, як ті камікадзе-початківці.

— Ламар щосуботи ходить на роботу?

— Більшість субот він на роботі — по декілька годин. У неділю не їздить. Це вже я втрутилася. Звісно, коли буває цейтнот, чи пора сплати податків, то на роботі всі вони й ночують. Я гадаю, це Мітч щось неправильно зрозумів.

— Він не збирається знижувати темпи. Та фактично вже тою роботою одержимий. Часом до світанку там сидить. Приїде душ прийняти, та знов на роботу.

— Ламар каже, що у фірмі Мітч стає легендою.

Еббі відпила вина й озирнулася на стійку бару.

— Круто. Я одружена з легендою.

— Про дітей ще не думали?

— Не забувай, для цього потрібен секс.

— Та ну, Еббі, не все ж так погано.

— Я не готова ще для дітей. Не збираюся бути мамою-одиначкою. Я кохаю чоловіка, та ось у відповідальний момент в нього виявиться термінова важлива зустріч, і він мене лишить у пологовій залі саму, як розширення дійде до восьми сантиметрів. Ні про що не думає, лише про клятву юридичну фірму.

Кей через стіл потяглася і взяла руку Еббі, лагідно потисла. З теплою усмішкою й мудрим виразом очей сказала:

— Все буде гаразд. Перший рік найважчий. Все налагодиться, обіцяю.

Еббі всміхнулася.

— Перепрошую.

Підійшов офіціант, приніс замовлення, жінки замовили ще вина.

Креветки, тушковані у суміші вершкового масла й часникового соусу були неперевершені. Холодний кіш з овочами подали на листках салати, з кволими дольками помідорчика.

Кей жувала броколі.

— Еббі, ти ж знаєш, фірма заохочує до появи дітей.

— Та мені байдуже. От тепер я фірму не люблю. Я змагаюся з фірмою і сильно їй програю. Тож можу не надто прислухатися до того, чого вони там хочуть. За мене вони моє життя не плануватимуть. Я от не розумію, чому вони мають втручатися у те, куди взагалі не повинні пхати носа. Це місце моторошне, Кей. Я не можу у всьому розібратися, та через тих людей у мене мурашки по шкірі.

— Вони хочуть мати щасливих юристів зі стабільними родинами.

— А я хочу, щоб до мене повернуся чоловік. Тепер іде процес, коли його в мене забирає фірма, тож родина аж ніяк не стабільна. Коли вони від нього відчепляться, тоді й ми станемо, як всі, нормальними, і матимемо дворик з дітками. Та не тепер.

Принесли вино, а креветки вже захололи. Еббі все поволі з'їла, випила вино. Кей вже придумала іншу тему для розмови, не таку болісну.

— Ламар казав, що Мітч побував на Кайманах.

— Так, вони з Ейвері там провели три дні. Казав, що суто ділова поїздка. А ви там бували?

— Щороку їздимо. Красиве місце з надзвичайними пляжами і теплою водичкою. Щороку ми туди вирушаємо у червні — по завершенні занять у школі. У фірми два великих кондомініуми на пляжі.

— Мітч хоче мене на весняні канікули туди повезти, в березні.

— Треба, треба. До того, як з'явилися діти, ми просто лежали на пісочку, попивали ром і займалися сексом. Для такої мети фірма й ті кондомініуми облаштувала, а як пощастить, то ще й літаком полетите. Вони тяжко працюють, та потребу у відпочинку теж добре розуміють.

— Не треба при мені, Кей, згадувати ту фірму! Не хочу чути, що їм подобається, чого вони не люблять, що роблять і чого не роблять, чому сприяють і чого не схвалюють.

— Усе налагодиться, Еббі, обіцяю. Ти ж зрозумій, чоловіки — твій, мій — чудові юристи, і таких грошей їм більше ніде не вдасться заробити. А ми з тобою кататимемося на нових «б'юїках».

Еббі відрізала шматочок краватки і вмочила її в масло з часничком, ще трохи виделкою повазляла по тарілці, а тоді відсунула її від себе. Келих уже спорожнів.

— Знаю, Кей. Я знаю. Але ж у житті існує сила іншого — не лише велике подвір'я і «пежо». І здається, що навколо жодна людина цього не розуміє. Я можу заприсягтися, що коли ми мешкали в Кембриджі у двох кімнатках, були щасливіші, ніж тепер.

— Ви ж тут всього декілька місяців. Скоро Мітч пригальмує, і ви повернетесь до звичних буднів. Мине небагато часу, по патіо бігатимуть маленькі Мак-Дірчики, а ти не встигнеш оговтатися, як Мітч уже стане партнером. Повір мені Еббі, скоро все налагодиться. Зараз у вашому житті такий період, крізь який ми всі пройшли, і нам усе вдалося.

— Дякую, Кей. Ну звичайно ж, сподіваюся, що так усе й буде.

Парк на крутому березі річки виявився невеликим, два-три акри землі. На честь мужніх конфедератів, які боролися й відвоювали річку й місто, тут спорудили дві бронзові статуї та ряд гармат. А під пам'ятником генералу на коні принишк п'яничка, скулився під ватяною ковдрою у картонній коробці, яка майже не захищала від заморожених крапель дрібного дощику. А за п'ятдесят ярдів в долині по Ріверсайд-драйв мчали автомобілі, ввечері рух був такий само жвавий. Уже стемніло.

До ряду гармат підійшов Мітч, спинився, оглядаючи ріку й мости, за якими починався Арканзас. Він розстебнув комір і витяг капюшон, натягнув на голову. Стояв і чекав.

Віддалік за шість кварталів можна було і Бендіні-білдінг побачити. Він запаркував авто в центрі міста, далі до річки дістався на таксі. Був певен: ніхто не стежив. А зараз чекав.

Від морозного вітру, який дув від річки, його обличчя вже почервоніло, в пам'яті виникли вітри Кентуккі, коли він лишився без батьків. Були холодні люті зими. Одинокі й спустошливі. Він носив чужі пальтечка після родичів чи друзів, які йому віддавали, і вони ніколи не були досить теплими, щоб зігрівати. Одяг із секонд-генду. Мітч відігнав від себе спогади.

Почулися швидкі кроки й виник силует, який наблизився до гармат. Цей хтось спинився, а тоді повільно підійшов.

— Мітччу?

Це був Едді Ломакс, одягнений у джинси й довгу шубу з кролячого хутра, а густі вуса й ковбойський капелюх робили його схожим на чолов'ягу з реклами сигарет «Мальборо».

— Так, це я.

Той підійшов ближче. Став по інший бік гармати, тепер вони обоє скидалися на вартових війська конфедератів, що стежили за рікою.

— За тобою хвоста не було? — запитав Мітч.

— Ні, не думаю. А за тобою?

— Ні.

Мітч кинув оком дорогу, далі — річку. Ломакс сховав руки до кишень. Тоді запитав?

— Останнім часом із Реєм не розмовляв?

— Ні, — Мітч відповів коротко, ніби даючи зрозуміти, що стоїть тут не для того, щоб теревені точити.

— Щось виявив? — не дивлячись в обличчя, запитав Мітч.

Ломакс закурив сигарету й тепер вже дійсно став чоловіком з реклами «Мальборо».

— По трьох юристах інформації небагато. Еліс Кнаус загинула в аварії в 1977 році. У рапорті поліцейських сказано, що в її авто врізалось у пікап із п'яним водієм, та ніякого водія так і не знайшли. Аварія сталася в середу близько півночі. Вона допізна працювала й поверталася додому. Мешкала у східній частині міста, на Сікамор В'ю. І от за милю від будинку в неї врізається лоб в лоб пікап, однотонка. Це було на Нью-Лондон-роуд. Вона сама їздила на маленькому яскравому «фіаті», від зіткнення його просто рознесло на шматки. Коли на місце прибули копи, то вантажівка була порожня — водій щез. Перевірили номери — виявилось, що за три дні до того машину було викрадено в Сен-Луїсі. Ні відбитків пальців, ні слідів не знайшли.

— Відбитки шукали як годиться, з порошком?

— Так; я знайомий зі слідчим, що займався справою. Багато було підозрілого, але так нічого і не знайшли. На підлозі вантажівки знайшли розбиту пляшку з віскі, тож все списали на п'яного водія й закрили справу.

— А розтин?

— Не було, адже очевидно, якою була причина смерті.

— Так, усе якось підозріло.

— Ще й дуже. Всі три смерті підозрілі. Роберт Ламм в Арканзасі любив полювати на оленів. В окрузі Ізард в Озарксі вони з друзями мали мисливський бівак і їздили полювати на оленів двічі-тричі на сезон полювання. Весь ранок пронипавши лісом, усі, крім Ламма, повернулися до лісництва. Його шукали два тижні і знайшли аж в рівчаку, майже засипаного листям. Відомо лише те, що його було вбито кулею в голову. Записали як самогубство і не бачили причин для подальшого ведення слідства.

— Отже, його було вбито?

— Напевне. Можливо, що його вбила куля, що призначалася оленю, однак це малоймовірно. Знайшли його далеко від

бівауку, в тих лісах, де мисливці не полюють. Друзі повідомили, що того ранку вони не бачили і не чули інших мисливців. Я й із тодішнім шерифом поговорив, так от, на його думку, сталося вбивство. І ще сказав, що тіло явно було зумисне приховано.

— Це все?

— Так. Щодо Ламма — все.

— А що там з Мікелем?

— Печальна історія. У 1984 році у віці тридцяти чотирьох років він здійснив самогубство. Вистрелив собі у праву вилицю із «сміт-енд-вессон» 0,357калібру. Залишився довгий прощальний лист до колишньої дружини, в ньому написав, що сподівається на її прощення й інші такі дурниці: попросайся за мене з дітьми і з мамою. Дуже зворушливо.

— Лист було написано від руки?

— Ат і ні. Його було надруковано, та в цьому нема нічого незвичайного, він же багато всього друкував. В його кабінеті була машинка «IBM Selectric», листа друкували на ній, і почерк у нього був кепський.

— Що було підозрілого?

— Пістолет. Він ніколи не купував зброї. І ніхто не знає, звідки взявся цей пістолет. Нема ані реєстрації, ані серійного номера, анічогісінько. Один із його товаришів у фірмі дуже доречно пояснив, що Мікель йому казав, начебто для самозахисту придбав пістолет. Тож, очевидно, мав якісь емоційні проблеми.

— А ти що думаєш?

Ломак швиргонув недопалок на приморожений тротуар, долоні човником підніс до рота й похукав.

— А я не знаю. Не можу повірити в те, щоб юрист, що має справу з податками, ніколи раніше не тримавши в руках зброї, купив би що-небудь без реєстрації та серійного номера. Такий джентльмен пішов би до спеціалізованої крамниці,

заповнив би всі документи, придбав би гарненький блискучий новенький пістолет; а от тому вже щонайменше років десять, і його вже добре прочистили професіонали.

— Поліція вела розслідування?

— Не вела. Справу відкрили й закрили.

— А лист підписано?

— Так, та я не знаю, хто ідентифікував підпис. Вони з дружиною розлучилися десь за рік до того, й вона переїхала назад до Балтимора.

Мітч застібнув верхній гудзик пальта і струснув з коміра крижинки. Доц давно перейшов у сльоту, крупинками льоду встелило весь тротуар. Під остовами гармат утворювалися бурульки. На Ріверсайд через слизоту вповільнився рух.

— Ну і яка твоя думка щодо нашої маленької фірми? — прикипівши поглядом до річного простору, запитав Мітч.

— Для роботи небезпечне місце. Вони п'ять юристів втратили за останні п'ятнадцять років. Така собі недобра статистика безпечності.

— П'ять?

— Якщо рахувати Ходжа й Козінські. У мене своє джерело інформації, кажуть, що не на всі запитання є відповіді.

— Я тебе не наймав вести розслідування щодо них.

— А я з тебе за те не беру платні. Мені стало цікаво — ось і все.

— Скільки я винен?

— Шістсот двадцять.

— Я дам готівкою. Ніяких записів, гаразд?

— Годиться. Надаю перевагу готівці.

Мітч відвернувся від річки й звернув погляд на висотки, побудовані за три квартали від парку. Він вже досить намерзся, але не поспішав іще звідти йти. Кутиком ока Ломакс за ним спостерігав.

— Що, хлопче, проблеми маєш, правда ж?

— Звідки таке запитання?

— Інакше я б там не працював. Тобто, я не знаю того, чим ти займаєшся, і маю підозру, що ти знаєш більше, ніж говориш. І ми тут у сльоту на морозі стоїмо, бо не хочемо, щоб нас хтось помітив. По телефону говорити не можна. В тебе на роботі не можна зустрітися. Тепер ти й до мене в офіс не хочеш приходити. Вважаєш, що за тобою весь час слідкують. Мені говориш, щоб був обачним і поглядав у дзеркальце, бо за мною теж можуть шпигувати. У твоїй фірмі за дивних обставин загинули п'ятеро юристів, ти ж так поводишся, наче сам на черзі. Так, тому й кажу, що в тебе проблеми. Великі проблеми.

— Що там з Таррансом?

— Один із найкращих спецагентів, перевели до нас два роки тому.

— Звідки перевели?

— З Нью-Йорка.

П'яничка викотився з-під бронзового коня і впав на тротуар. Рохнув, зіп'явся на ноги, витяг картонну коробку й ковдру й рушив в напрямку центру міста. Ломакс бігом оглянувся навколо й виглядав при цьому стривожено.

— Це ж просто бомж, — мовив Мітч.

Обоє зітхнули з полегшенням.

— А від кого ми ховаємося? — запитав Ломакс.

— Сам би хотів знати.

Ломакс уважно на нього подивився.

— А я думаю, знаєш.

Мітч нічого не відповів.

— Послухай-но, Мітчу. За те, що я втручаюся, мені не треба платити. Я ж розумію. А от мій інстинкт підказує те, що ти в біді, я вважаю, що тобі потрібен друг. Ти комусь маєш довіряти. Якщо я тобі знадоблюся, то можу допомогти. Не знаю, хто ці погані хлопці, та певен у тому, що вони дуже небезпечні.

ФІРМА

— Дякую, — не дивлячись у вічі, м'яко відповів Мітч, наче настав Ломаксу час йти й лишити Мітча стояти на морозі самому.

— За Рея Мак-Діра я би й в оту річку плигнув, і неодмінно зможу допомогти його братові.

Мітч ледь кивнув, та змовчав у відповідь. Ломакс підкурив нову сигарету й взявся збивати крижаний наліт із чобіт зі шкіри ящірки.

— Дзвони в будь-який час. І будь обережним. Вони десь поблизу, і грають по-серйозному.

У центрі міста на перехресті Медісон і Купер старі дво-поверхівки перебудували, і тепер у них розмістилися два бари. Ще пивничка, сувенірна крамничка й декілька чудових ресторанів. Перехрестя мало свою назву — Овертон-сквер, саме тут і був центр нічного життя Мемфіса. Театр та книжкова крамниця додавали району й культурної нотки. На Медісон дорога була обсаджена деревами. У вихідні завсідниками тут були студенти й моряки з морської бази; а от вечорами у будні дні ресторани наповнювалися поважною публікою. «Полетт», французький заклад у білій тинькованій будівлі, славився вишуканими винами, десертами та ніжним голосом піаніста за «Стейнвеем». Довгоочікуваний достаток приніс родині Мак-Дірів колекцію кредитних карток, подружжя вже звикло ними користуватися і потроху вивчало місцеві ресторани. Поки що найулюбленішим став них «Полетт».

Мітч сидів у кутку бару, пив каву і спостерігав за вхідними дверима. Він прийшов сюди зарано, але саме так і було сплановано. За три години до цього він зателефонував Еббі і запитав, чи вона встигне прийти на зустріч на сьому. Вона поцікавилася, навіщо, та він відповів, мовляв, усе пояснить перегодя. Після поїздки на Каймани він знав, що хтось за ним слідкує, підслуховує й переслідує. Останній місяць він був обережним у телефонних розмовах, ловив себе на тому,

що придивляється до дзеркала заднього огляду в авто, навіть удома добирає слова. Хтось наглядає, слухає, він був певен.

З холодної вулиці швидко увійшла Еббі й роззирнулася довкола, шукаючи чоловіка. Коло стійки бару він її зустрів, торкнувся до щоки щокою. Вона зняла пальто, й обоє слідом за метрдотелем пройшли до ряду столиків, які стояли так тісно, що можна було почути всі розмови численних гостей. Мітч озирнувся, шукаючи інше місце. Та кругом було зайнято. Він подякував і сів напроти дружини.

— Який у нас привід? — підозріло запитала вона.

— Хіба мені для обіду з дружиною потрібен привід?

— Так. Сьома вечора, понеділок, а ти не на роботі. Для цього потрібна якась особлива нагода.

Офіціант протиснувся між столиками і поцікавився, чи вони чогось вип'ють.

— Будь ласка, два келихи білого вина, — Мітч ще раз обвів залу поглядом і за п'ять столиків помітив джентльмена, який дивився на них. Обличчя його здалося знайомим. Коли він глянув ще раз, той сховався за меню.

— В чому справа, Мітчу?

Він поклав руку на руку Еббі й насупився.

— Нам потрібно поговорити, Еббі.

Її рука смикнулася. Усмішка зникла.

— Про що?

Він знизив голос.

— Про дещо дуже серйозне.

Вона глибоко зітхнула й сказала:

— Може, почекаємо вина? Певно, мені воно знадобиться.

Мітч ще раз глянув на чоловіка, що ховав за меню своє обличчя. -

— Тут не можна говорити.

— Тоді чому ми тут?

— Послухай, Еббі, ти знаєш, де тут туалети? Через залу й направо, так?

— Знаю.

— В кінці коридору є інший вихід. Він веде на бокову вуличку ззаду ресторану. Я хочу, щоб ти пішла до туалету, а тоді вийшла через ті двері. А я тебе чекатиму надворі.

Вона нічого не відповідала. Брови насупилися, очі звузилися, голівка легенько нахилилася вправо.

— Повір мені, Еббі. Я все пізніше поясню. Зустрінемося надворі й поїмо в іншому місці. Тут я не можу розмовляти.

— Ти мене лякаєш.

— Будь ласка, — твердо сказав він, потискаючи їй руку. — Все гаразд. Твоє пальто я принесу.

Взявши сумочку, вона підвелася і пішла з зали. Мітч глянув на чоловіка зі знайомим обличчям: той саме встав, припрошуючи до столу якусь бабцю. Він не помітив, що Еббі вийшла.

Поза рестораном на вулиці Мітч накинув пальто на плечі дружини і вказав на схід. Знову повторив «Я все можу пояснити». За триста футів вони пройшли між двома будинками і вийшли до центрального входу у «Бомбей Байсикл Клуб», у ньому були окремі кабінки, смачна їжа та жива музика — гурт награвав джазові мелодії. Мітч глянув на старшого офіціанта, попрямував до кабінок і вказав на столик у дальньому кутку.

— Туди, — мовив.

Мітч сів під стіною — так, щоб добре було видно залу і вхід. В закутку було тьмяно. На столі горіли свічки. Вони замовили собі вина.

Еббі сиділа нерухомо, вдивляючись у чоловіка, ловлячи кожен його порух і чекала.

— Ти пам'ятаєш того Ріка Екліна з Західного Кентуккі?

— Ні, — не ворухнувши вустами, відповіла вона.

— Ще він у бейсбол грав, жив у гуртожитку. Гадаю, ти його стрічала. Привабливий хлопець. З чіткими рисами, здібний студент. Здається, сам він із Боулінг Грін. Друзями ми не були, та добре один одного знали.

Вона похитала головою й чекала далі.

— Так от, він вчився роком раніше за нас, після закінчення вступив до юридичної школи у Вейк Форесті. Тепер працює на ФБР. Тут працює, в Мемфісі, — Мітч приглянувся, чи справила на Еббі враження згадка про ФБР. Ні, видно було, що не справила. — А сьогодні обідаю я в забігайлівці з хот-догами «Облео» на Мейн-стріт, і тут заходить Рік і каже мені «Вітаю!» — так, наче зовсім випадково. Кілька хвилин ми собі балакаємо, аж ось підходить іще один агент ФБР, якого звати Тарранс, і теж сідає коло мене. Відтоді, як я склав іспит на адвоката, Тарранс вже вдруге до мене підійшов.

— Вдруге?..

— Так. Із серпня.

— І вони... ефбеерівці?

— Так, у них і значки, і все, що треба є. Тарранс — ветеран, агент із Нью-Йорка. Тут сидить два роки. Еклін — новачок, його сюди взяли три місяці тому.

— Чого їм треба?

Принесли вино. А Мітч оглянув залу. У протилежному кутку на сцені гурт награвав блюз. У барі сиділи гарно вдягнені жінки, видно, професіоналки, без угаву плескали язиками й хихотіли. Офіціант кивнув на меню, яке досі лежало нерозгорнуте, та Мітч грубо відповів, щоб підійшов пізніше:

— Еббі, я не знаю, чого їм треба. Вперше до мене підійшли у серпні, щойно моє прізвище було надруковано в газеті — після іспиту, — Мітч відпив вина й детально, у ролях, переповів їхню розмову з Таррансом у ресторанчику Ланскі на Юніон, про попередження, кому довіряти, з ким не розмовляти, про нараду з Локом, Ламбертом та іншими партнерами. Пояснив,

яка була їхня версія причини інтересу ФБР до фірми, сказав, як обговорив візит із Ламаром і повірив був кожному слову Лока й Ламара.

Еббі ковтала кожне його слово. Та допоки не поспішала щось говорити.

— І ось тепер, коли я ні в що не втручаюся, їм собі футлонг із цибулею, заявляється університетський знайомий і запевняє, ніби вони, тобто ФБР, знають про те, що телефони прослуховують, що жучки є навіть у будинку, і в «Бендіні, Ламберт і Лок» хтось там сидить і чує все — коли я чхаю чи на унітаз сідаю. Ти подумай лишень, Еббі, Ріка Екліна сюди перевели лиш після того, як я склав іспит. Непоганий збіг, правда?

— Чого ж вони хочуть?

— Так і не сказали. Поки що мені цього не можуть сказати. Хочуть, щоб я їм довіряв і таке інше. Я не знаю, Еббі. Не маю зеленого поняття, що вони замислили. Та з якихось причин вибір упав саме на мене.

— А про цей раз ти Ламару розповів?

— Ні. Я не казав нікому, лише тобі, і не збираюся нікому розповідати.

Вона відпила вина.

— Записують наші телефонні розмови?

— Якщо вірити ФБР. Але як вони можуть про це знати?

— Вони не дурні, Мітчу. Якби ФБР мені повідомило, що мій телефон прослуховується, я б повірила. А ти хіба ні?

— Я не знаю, кому вірити. Коли Лок і Ламберт мені пояснювали, як фірма бореться з Податковим управлінням і закидами ФБР, так все чітко й переконливо звучало. Мені хотілося б їм повірити, та вже багато чого не співпадає. От до прикладу, таке, якщо у фірми є багатий та сумнівний клієнт, гідний уваги ФБР, тоді чому служба виходить на мене, новачка, того, хто найменше за всіх розбирається у справах

фірми, та ще й переслідує мене? Що я можу знати? Я займаюся тими справами, які мені доручає хтось інший. Власних клієнтів у мене немає. Я роблю те, що мені кажуть. Чому би їм не вийти на когось із партнерів?

— Може, хочуть, щоб ти ділився інформацією про клієнтів?

— Це неможливо. Я — юрист, я присягався, що триматиму в таємниці ділові справи клієнтів. Все, про що дізнаюся — це конфіденційна інформація. Федерали це знають. Від юриста не чекатимуть, що він ділитиметься інформацію про клієнтів.

— Тобі вже траплялися незаконні справи?

Мітч хруснув суглобами пальців, обвів поглядом залу. Всміхнувся до Еббі. Хміль вина вже почав діяти.

— Я не повинен відповідати на таке запитання, навіть коли ти, Еббі, його ставиш. Але моя відповідь «Ні». Я мав справу з документами двадцяти клієнтів Ейвері та ще кількох, і нічого підозрілого не виявив. Хіба кілька ризикованих податкових прикриттів, та нічого нелегального. Виникло кілька запитань щодо банківських рахунків, які бачив на Кайманах, та нічого серйозного й там нема, — Каймани! Від згадки про дівчину на пляжі в животі щось наче впало. Почувався недобре.

Знову, поглядаючи на меню, з'явився офіціант. Мітч, киваючи на бокали, сказав:

— Іще вина.

Еббі нахилилася ближче, вигляд мала спантеличений.

— То хто прослуховує наші телефони?

— Якщо припускати прослуховування, поняття не маю, хто. Першого разу Тарранс підкреслював, що то хтось із фірми. Ну, я так зрозумів. Сказав, щоб я нікому там не довіряв, бо все, про що там говориться, обов'язково хтось підслуховує і записує.

— А що на це сказав містер Лок?

— Нічого. Я йому не сказав. Дещо вирішив притримати в секреті.

— Тож хтось прослуховує наш будинок, наставив там жучків?

— Можливо, автомобілі теж. Рік Еклін сьогодні про це довго торочив. Все наголошував, щоб не говорив уголос того, чого не хочу, щоб почули й записали.

— Мітч, це неймовірно. Навіщо фірмі цим займатися?

Він поволі похитав головою, дивлячись на порожні келихи.

— Я нічого не знаю, люба. Не маю пояснення.

Офіціант поставив нові два келихи і стояв, заклавши руки за спину.

— Будете щось замовляти? — запитав знову, не витримавши.

— За кілька хвилин, — відказала Еббі.

— Ми вас покличемо, як будемо готові, — додав Мітч.

— Ти в це віриш, Мітч?

— Думаю, що в цьому щось є. Маю й продовження історії.

Вона повільно склала руки на столі й далі сиділа з виразом страху в очах, слухаючи його. А він розповів історію Ходжа й Козінські; починаючи зі слів Тарранса в ресторані, про Каймани, про те, як за ним слідкували — аж до розмови з Ебанксом. Повторив до слова все, що той сказав, і про Едді Ломакса і про смерті Еліс Кнаус, Роберта Ламма й Джона Мікела.

— Я втратила апетит, — сказала вона, коли розповідь скінчилася.

— Я теж. Та тепер мені легше, коли ти все знаєш.

— Чому ти раніше не розповів?

— Я сподівався, що все залагодиться. Надіявся, що Тарранс мене облишить і знайде собі нову жертву. Та ні, він тут. Тому й Ріка Екліна перевели до Мемфіса, щоб він зі мною

попрацював. ФБР мене обрало для якоїсь місії, про яку я поняття не маю.

— Щось мені недобре.

— Нам варто бути дуже обережними, Еббі. Треба жити далі і вдавати, ніби ми нічого не підозрюємо.

— Я в це не вірю. Сиджу, слухаю тебе, та не вірю в те, що ти говориш. Це нереально, Мітчю. Ти чекаєш, що я погоджуся жити в будинку, нашпигованому жучками, де хтось сидить і слухає всі наші розмови.

— А що ти пропонуєш?

— Та-а-к. Давай хай той Ломакс обшукає будинок.

— Я про це вже думав. А коли він щось виявить? Подумай-но. От що, коли ми точно дізнаємося, що будинок прослуховують? Що ж тоді робити? А якщо при обшуку він щось там пошкодить? Тоді ті, не знаю, чорти б їх ухопили, хто вони, зрозуміють, що ми знаємо. Це дуже небезпечно, принаймні тепер. Може, пізніше.

— Це безглуздя, Мітчю. Отже, тепер, щоб нам поговорити, треба буде виходити на задній двір.

— Та ні, звичайно. Можна й перед домом говорити.

— Знаєш, зараз мені не до твоїх жартиків.

— Перепрошую. Слухай, Еббі, давай якийсь час поводитися звично, наберемося терпіння. Тарранс мене запевнив, що вони налаштовані серйозно, про нас не забудуть. Спинити їх я не можу. Він сам мене знаходить, не забувай. Думаю, що вони за мною слідкують і вичікують. Наразі нам важливо поводитися, як завжди.

— Як завжди? Та сам подумай. Останнім часом у нашому домі небагато розмов. Ти знаєш, якщо вони чекають, щоб почути важливу розмову, мені їх навіть шкода. Я он із Херсі розмовляю значно довше.

Напередодні Різдва сніг розтанув, оголивши мокру землю, поступившись звичній передсвятковій погоді — сіре небо й холодні дощі. За останні дев'ятнадцять років Мемфіс побачив два сніжних Різдва. І більше в цьому столітті експерти не передбачали.

У Кентуккі сніг випав, та на дорозі його не було. Еббі зателефонувала батькам наступного ранку після Різдва, коли вже зібралася в дорогу. Сказала, що їде в гості, але сама. Вони цим були розчаровані, додали, що вона може й не їхати, якщо якимось незручно. Та вона наполягала. Їхатиме з десять годин. Дороги не будуть заповнені, і вона ще до темноти буде на місці.

Мітч говорив мало. Біля авто під деревом розгорнув ранкову газету і, поки Еббі складала в машину речі, вдавав, що читає. Пес ховався під стільцем, неначе очікуючи вибуху. На канані лежали акуратно складені різдвяні подарунки, вже розпаковані: одяг, парфуми, альбом, а для неї — довга лисяча шубка. Вперше за роки життя у шлюбі вони мали гроші на те, щоб гарно зустріти Різдво.

Вона взяла згорнуту шубу й підійшла до газети.

— Я поїхала, — сказала вона м'яко, та рішуче.

Він поволі підвівся й дивився на неї.

— Жаль, що ти зі мною не поїдеш, — сказала вона.

— Може, наступного року, — неправду сказав, обоє це розуміли. Але звучало непогано — обнадійливо.

- Будь ласка, будь обережною.
- Подбай про собаку.
- У нас все буде гаразд.

Він пригорнув її за плечі і поцілував у щоку. Дивився на дружину і всміхався. Вона була вродлива. Тепер набагато красивіша ніж тоді, коли вони побралися. У двадцять чотири вона виглядала на свій вік, але тепер вона ще й виглядала елегантною.

Вони підійшли до гаража, Мітч допоміг Еббі сісти. Поцілувалися ще раз, і вона поїхала.

«Веселого Різдва!», — мовив сам до себе він.

«Веселого Різдва!», — сказав він псу.

Порозглядавши годину самі стіни, Мітч кинув до багажника дві зміни білизни, на переднє сидіння посадив Херсі і поїхав з міста. По 55-му шосе попрямував на південь до Міссісіпі. На дорозі автомобілів майже не було, та він усе поглядав у дзеркало. Пес щогодини скавчав, тож Мітчу доводилося робити зупинки — навіть на схилах пагорбів. Вишукував якісь кущі й деревця, і поки собака робив свої справи, сам приглядався до дороги. Жодного разу нічого підозрілого не помітив. Через п'ять таких зупинок прийшла впевненість — його ніхто не переслідує. Очевидно, пішли на різдвяні вихідні. Через шість годин він підїхав до Мобайла, ще через дві години — проїхав через Затоку поблизу Пенсаколи і попрямував до Смарагдового берега Флориди. Дев'яносто восьма автострада вела через прибережні містечка Наварру, Форт Волтон-Біч, Дестін і Сандестін. Минав житлові будинки, мотелі, довжелезні торговельні центри, занедбані парки атракціонів, дешеві крамнички футболок — більшість зачинених і забутих ще від Дня праці. Містечка змінила дорога без перехресть, заторів, поворотів уздовж пустельного узбережжя — цілі милі дивовижних білосніжних пляжів та смуги смарагдової води

Затоки. Східніше від Сандестіна шосе звузилося і збочило від узбережжя. Мітч близько години споглядав обабіч лишень лісочки, поодинокі заправки самообслуговування та крамнички всяких дрібничок.

У сутінках він спустився з пагорба і побачив попереду містечко Панама-Сіті-Біч. Дорожній знак попереджав, що до самого міського пляжу лишалося вісім миль. Шосе знову вивело до узбережжя, воно роздвоювалося й пропонувало два шляхи — вулицю, що вела вправо і яскравий краєвид далі дорогою до того, що носило назву Смуга Чудес. Мітч обрав маршрут мальовничий — вздовж пляжів і води дорога п'ятнадцять миль бігла повз кондомініуми, мотелі, парки атракціонів, котеджі, ресторанчики фаст-фуду й крамнички з літнім одягом. Це й було Панама-Сіті-Біч.

Більшість цієї сили-силенної котеджів, які здавали в оренду, були порожніми, та все ж траплялися запарковані автомобілі, тож Мітч виснував, що на канікули приїхали на узбережжя декілька сімей. Таке собі тепленьке Різдво. Та сам себе заспокоїв, що вони хоч принаймні разом. Пес загавкав, і він спинив авто біля пірса. Тут рибалили кілька чоловіків із Пенсільванії, Огайо та Канади, втупившись у темні води.

Далі знову їхали по Смугі Чудес. Херсі, вже стоячи, визирав у вікно і гавкав, побачивши поодинокі неонові вивіски мотелів із годинами роботи і дешевими цінами.

Він зупинився на цілодобовій заправці «Тексако»; працівник був надміру люб'язним.

— Сан-Луї-стріт? — запитав Мітч.

— Так, так, — той говорив з акцентом. Показав у західний бік. — На другому світлофорі направо. Тоді перший поворот наліво. Там Сан-Луї.

Район виявився безладним юрмиськом старовинних будиноків на колесах. Вони тільки називалися мобільними, проте десятиліттями стояли непорушно. Споруди розташовувалися

одна коло одної впритул, мов доміно. Під'їзні доріжки короткі й вузькі. На них виднілися старенькі пікапи й зношені садові меблі. Вулиці були заповнені силою припаркованих автомобілів, поламаних і покинутих. До стін притулені велосипеди й мотоцикли, біля кожного помешкання були газонокосарки. На в'їзді був знак, що пояснював: тут — поселення пенсіонерів «Район Сан-Педро Естеїт — пів милі від Смарагдового узбережжя». Все це швидше нагадувало нетрі на колесах або будівельний майданчик.

Знайшлася і Сан-Луї-стріт, Мітч чомусь занервував. Вона була звивиста й вузька, а колишні мобільні будинки — ще занедбаніші й менші. І він їхав повільно, з нетерпінням поглядаючи на номери на трейлерах і дивуючись розмаїттю географії номерних знаків на автівках. Якщо не рахувати машини, вулиця була порожньою.

Хатина під номером 486 на цій вуличці була однією з найстаріших і найменших — заледве більшою від намету. Колір стін колись був сріблястим, але тепер фарба злуцилася й осипалася; зверху аж до вікон виднілись і шари темно-зеленої плісняви. Віконниць не було. Одне скло дуже потріскане і втримувалося тільки завдяки сірій ізоляційній стрічці. Коло єдиного входу був невеличкий ганок. Зовнішні, скляні, і внутрішні двері були прочинені, Мітч побачив увімкнений телевізор та силует чоловіка, який рухався всередині.

От цього він не хотів. Поки що в нього не виникало бажання бачитися з новим чоловіком матері, й пора досі не прийшла. Він прокотив далі, вже шкодуючи, що сюди приїхав.

На Смузі набачив знайомий навіс над входом до готелю «Холідей Інн» — постояльців не видно, та готель працював. Мітч забрав авто з проїзду, зайшов і зареєструвався під іменем Едді Ломакса з Дейнсборо в штаті Кентуккі. Вибрав одномісний номер з видом на океан і заплатив готівкою.

У телефонній книзі на Смузі було зареєстровано три вафл-бари. Він улігся впоперек ліжка й набрав перший номер. Невдача. Набрал другий, запитав про Еву Ейнсворт. Відповіли: хвилиночку. Він відключився. Була вже одинадцята вечора, тож він поспав дві години.

Щоб доїхати до його готелю, таксі знадобилося двадцять хвилин; а ще водій взявся пояснювати, як удома він з дружиною й дітками та родичами насолоджувався залишками різдвяної індики, а тоді подзвонив диспетчер. На Різдво він же хотів побути з родиною і хоча б день у році забути про роботу. Мітч кинув на сидіння двадцятку і попросив трохи помовчати.

— Що там, друже, знадобилося у вафл-барі? — запитав таксист.

— Просто проїдься там.

— Вафлі цікавлять, так? — сам розсміявся з жарту, щось під ніс пробурмотів. Ввімкнув радіо, підкрутив звук, вибрав улюблену радіостанцію. Поглянув крізь вікна на вулицю, пошвистів, тоді запитав:

— Що тебе привело сюди на Різдво?

— Шукаю декого.

— Кого?

— Жінку.

— Як і всі ми. Когось маєш на прикметі?

— Стару подругу.

— І вона у вафл-барі?

— Я так думаю.

— Ти ніби шукаєш щось, чи не приватний детектив?

— Ні.

— Ти якийсь підозрілий.

— Просто їдь уперед.

Вафл-бар виявився невеликим прямокутним приміщенням, яке нагадувало коробку; з дванадцять століків і довгий

бар перед грилем. Все, що тут готувалося, добре було видно. Вікно коло столиків було на всю стіну, аби і гості могли насолоджуватися краєвидом, ласуючи вафлями з горіхами пекан і беконом. Невелика автостоянка була майже заповнена. Мітч вказав таксисту на вільне місце під кафе.

— Ти не виходиш? — поцікавився водій.

— Ні. Не вимикай лічильник.

— Друже, це вже дивно.

— Тобі ж заплатять.

— Ну, твоя справа.

Мітч оперся ліктями на спинку переднього сидіння. Лічильник тихенько клацав, а він розглядав відвідувачів за вікном. Водій похитав головою, й поглядав на це все з цікавістю. В кутку зали поряд із сигаретним автоматом за столиком зібрався гурт дебелих туристів — в довгих сорочках, з білошкірими ногами у чорних шкарпетках — всі пили каву, роздивлялися меню й одночасно розмовляли. Їхній верховода — черевань у розстебнутій сорочці, на зарослих грудях якого лежав важкий золотий ланцюг. Із сивими довгими бакенбардами і в бейсбольному картузі, він все поглядав у бік грилю, видно, чекав на офіціантку.

— Ти бачиш її? — допитувався таксист.

Мітч нічого не відповів, лише нахилився вперед і похмуро поглядав вперед. Вона з'явилася просто нізвідки й стала коло столика, тримаючи в руці ручку й блокнот. Головний сказав щось веселе, його друзі зареготали, а вона й не всміхнулася, просто мовчки записувала. Виглядала тендітною й дуже худою. Аж занадто худою. Уніформа в чорно-білій гамі — туго облягала її ладну фігурку й тонку талію. Сиве волосся підібране вгору й сховане під шапочку з фірмовим написом «Вафл-бар». Їй п'ятдесят один рік. З такої відстані їй можна було дати її вік, та не більше. Дивовижний вигляд мала. Закінчивши писати, вона забрала меню, щось ввічливо сказала,

ледь усміхнулася, а тоді зникла. Далі було видно, як жінка швидко рухалася поміж столиками, наливала кави, розставляла пляшечки з кетчупом, давала вказівки кухареві.

Мітч розслабився. Лічильник і далі поволі клацав.

— Це вона? — запитав таксист.

— Так.

— І що тепер?

— Я не знаю.

— Ну от, ми ж її знайшли, правда?

Мітч не зводив очей з жінки і мовчав. Вона налила кави чоловікові, що сидів за столиком сам. Той щось сказав, вона всміхнулася. Ця прекрасна м'яка усмішка. Усмішка, яку він бачив тисячі разів, втупившись у стелю в темряві ночі. Мамина усмішка.

На землю лягав легкий туман. По склу заковзали двірники, що десять секунд забираючи вологу. Була вже майже північ, північ після Різдва.

Водій нервово постукував пальцями по керму й совався на сидінні, зручніше вмовився, покрутив налаштування радіостанції.

— І довго ми тут сидітимемо?

— Недовго.

— Друже, це ж дивно.

— Тобі заплатять.

— Мужик, ну гроші — це ще не все. Та ж Різдво. Вдома діти ждуть, родичі в гості заглядають, треба доїсти індичку, допити вино. А я сиджу тут під «вафлею», щоб ти надивився на якусь стару крізь вікно.

— Це моя мати.

— Твоя хто?

— Ти ж почув.

— Ох, ну ти даєш! Чого тільки не буває!

— Просто заткнися, гаразд?

— Окей. Ти не збираєшся підійти, побалакати з нею? Тобто це ж Різдво, а ти мамусю знайшов. Ти маєш із нею зустрітись, хіба ні?

— Ні, не тепер.

Мітч зручно всівся на сидінні, кинув погляд на темний пляж, на шосе.

— Їдьмо.

На світанку, одягши светр і джинси, він покликав Херсі й босоніж пішов прогулятися по пляжу. Без поспіху вони йшли на схід, туди, де над смужкою горизонту небо набирало жовтогарячої барви. Хвилі поволі відкочувалися на тридцять ярдів і без поспіху напливали на суходіл. Пісок під ногами був мокрим і холодним. Небо безхмарне, і лиш морські чайки безперестанку галакали поміж собою. Херсі безстрашно кидався у воду, та вже за мить мчав до берега, рятуючись від чергового буруна. Безмежний простір піску й води спонукав хатнього пса досліджувати все довкола. Він відбігав од господаря метрів на сто.

Через дві милі вони підійшли до масивного бетонного пірса, який аж на двісті футів врізався з берега в океан. Херсі вже нічого не боявся, тож сміливо помчав пірсом, кинувся до відра з приманкою під ногами двох рибалок, які нерухомо стояли з вудками руках і пильнували поверхню води. Мітч пройшов повз них до краю пірса, а там з десятків інших рибалок вели неспішні бесіди, не зводячи очей з вудочок і чекаючи, коли ж нарешті клюне. Пес потерся об Мітчеву ногу й завмер. Сонце почало своє тріумфальне сходження, й на милі довкруг заблискотіла вода, чорний колір поволі змінював зелений. Мітч сперся на перила, від холодного вітру його проймала дрож. Босі ноги вже задерев'яніли від холоду. А вздовж берега простяглися кондомініуми й мотелі — всі чекали на новий день. Пляж був порожнім. Віддалік за багато миль, виднівся ще один пірс.

Рибалки перемовлялися різкими короткими фразами жителів північних штатів. Мітч трохи послухав і вже розумів, що риба не клювала. Він вдивлявся в море. Погляд полинув на південний схід, майнула згадка про Каймани, про Ебанкса. І на мить — про дівчину, й відразу зникла. Туди він повернеться — в березні, у відпустку, разом із дружиною. До біса ту дівчину. Він, звісно, з нею не зустрічатиметься, пірнатиме разом з Ебанксом, той стане йому другом. В барі питимуть «Хайнекен» і «Ред Страйп» і розмовлятимуть про Ходжа й Козінські. Він слідкуватиме за тими, хто слідкуватиме за ним. Тепер його спільниця — Еббі, і вона йому допомагатиме.

Чоловік стояв у темряві біля «лінкольна» й чекав. Нервово поглянув на годинник, перевів погляд на ледь освітлений тротуар, який біля будинку вже й зникав з очей. На другому поверсі згасло світло. За хвилину з будинку вийшов приватний детектив і попрямував до автомобіля. Чоловік пішов назустріч.

— Ви Едді Ломакс? — тривожно запитав.

Ломакс уповільнив ходу, зупинився навпроти.

— Так. А ви хто?

Чоловік тримав руки в кишенях. Погода була холодна й вогка, він аж тремтів.

— Ел Кілбері. Мені потрібна допомога, містере Ломакс. Справа — труба. Я заплачу готівкою просто зараз — скільки скажете, стільки заплачу. Ви повинні мені допомогти.

— Чуваче, слухай, вже пізно.

— Будь ласка. Гроші в мене є. Ви лише ціну назвіть. Містере Ломакс, ви повинні мені допомогти, — з лівої кишені він витяг тугий жмут грошей і вже готовий був скільки завгодно відрахувати.

Ломакс поглянув на гроші, тоді кинув погляд через плече.

— То в чому проблема?

— Моя жінка. Через годину має зустрітися зі своїм чоловіком в одному motelі у південному Мемфісі. В мене є всі дані — і номер знаю. Мені лиш треба, щоб ви пішли зі мною і зробили фотознімки, як вони заходять і виходять.

— А як ви про це дізналися?

— Телефонні жучки. Вони разом працюють, і я її запідозрив. Я маю багато грошей, містере Ломакс, я повинен виграти справу з розлученням. Тисячу доларів плачу просто зараз, — швидко відрахував десять купюр і подав детективу.

Ломакс узяв гроші.

— Окей. Дайте-но сходжу по камеру.

— Прошу вас, швидше. Я оплачую готівкою. І ніяких записів.

— Це мене влаштовує, — простуючи до будинку, мовив Ломакс.

Через двадцять хвилин на переповнену паркову коло «Дейс Інн» поволі вповз «лінкольн». Кілбері вказав на вікна номера на другому поверсі з внутрішнього двору і на вільне місце поряд з «шевроле» коричневого кольору. Ломакс обережно задом припаркував авто. Кілбері ще раз вказав йому на вікно, поглянув на годинник і додав, як він цінує все, що Едді для нього робить. А Ломакс думав про гроші. Тисяча баксів за дві години. Непогано. Він витягнув фотоапарат, зарядив плівку, перевірів спалах. Кілбері нервово переводив погляд з фотоапарата на вікно motelю. Вигляд мав дуже ображений. Завів мову про дружину, про чудесні прожиті разом роки, і, мовляв, для чого вона так вчинила?

Ломакс слухав і розглядав ряди автомобілів, в руках тримав фотокамеру.

Він не помічав дверцят коричневого «шевроле». За метр од них дверцята поволі й нечутно відчинилися. На сидінні, сидів, пригнувшись, чоловік у чорному пуловері й чорних рукавичках. Він чогось вичікував. Коли на парковці стало тихо

й безлюдно, він висковзнув і, рвонувши дверцята, вужем прошмигнув на задне сидіння «лінкольна» й тричі вистрелив у потилицю Едді. Завдяки глушнику пострілів ззовні ніхто не почув.

Едді, вже мертвий, утнувся обличчям у кермо. Кілбері разом з убивцею вибралися з авто, сіли до «шевроле» і помчали геть.

Минули три дні заслання, дні, які не ставилися в рахунок, дні непродуктивні, дні вигнання з робочих санктуаріїв, зате наповнених різдвяною індичкою, шинкою, журавлинним соусом і нерозібраними новими іграшками. Юристи «Бендіні, Ламберт і Лок», відпочили й помолоділи, з завзяттям повернулися до фортеці на Фронт-стріт. О сьомій тридцять паркувальний майданчик був уже заповнений. Звично й зручно повмощувалися за свої масивні столи, галонами поглинали каву, медитували над кореспонденцією й документацією, нечітко й злісно бурмотіли в диктофони. Погавкували, роздаючи накази секретаркам, клеркам, молодшому персоналу, та і один на одного. Біля кавоварок чи в коридорі часом можна було й почути запитання «Як минуло Різдво?», та подібні балачки були порожніми, до кишені відповіді не покладеш. Перестук друкарських машинок, виклики по інтеркому, голоси секретарок — все гармонійно зливалося в переможний гул повернення до монетного двору від марного Різдва. Олівер Ламберт походжав коридорами, всміхався від задоволення і вслухався у звучання моці благополуччя фірми.

Опівдні до кабінету ввійшов Ламар і нахилився над Мітчевим столом. Той заглибився у справу з нафтогазовою обладункою в Індонезії.

— Як щодо обіду? — запитав Ламар.

— Ні, дякую. Я не встигаю за графіком.

— А хіба не всі так само? А я мріяв зазирнути в індійський ресторанчик на Фронт-стріт.

— Я — пас. Дякую.

Ламар озирнувся через плече на двері, нахилився до Мітча, ніби мав повідомити щось надзвичайне.

— Ти знаєш, який сьогодні день, правда?

Мітч, поглянувши на годинник, відповів:

— Двадцять восьме.

— Ага. А ти знаєш, що у нас буває щороку двадцять восьмого грудня?

— Тобі вдається випорожнитися?

— Так, а ще?

— Гарзд, здаюся. Що відбувається тоді?

— Саме зараз усі партнери фірми збираються в бенкетній залі на п'ятому поверсі на обід, щоб поласувати смаженою качкою й французьким вином.

— Вино? На обід?

— Так. Це надзвичайна okazія.

— Слухаю.

— Після того, як усі з годинку поїдять, Рузвельт і Джессі Френсіс підуть собі, а Ламберт замкне двері. Ну, ти розумієш, там будуть лише партнери. І Ламберт підведе фінансові підсумки року, що минув. Оголосять усіх партнерів за списком і суму зароблених кожним із них грошей для фірми. Далі — наступна сторінка — цифра чистого прибутку фірми, віднявши всі вирахування. І тоді, враховуючи вклад кожного з них, ділитимуть весь пиріг!

Мітч вловлював кожне слово.

— І тоді?

— І от, минулого року середній шматок пирога коштував триста тисяч доларів. Очікують, що в цьому році буде ще більше. Сума з кожним роком більша.

— Триста тридцять тисяч, — повільно повторив Мітч.

— От-от. Це в середньому. Лок отримає близько мільйона.

Віктор Мілліган — другий, трохи менше.

— Ну а ми як?

— І нам шматочок виділять. Дуже маленький шматочок кожному. Минулого року вийшло в середньому по дев'ять тисяч. Це залежить від того, як довго і з як продуктивно ти працюєш.

— А нам можна на це подивитися?

— На це й Президенту вони квитка б не продали. Вважається, що це таємна нарада, але про неї всі тут знають. Після обіду вже якісь дані матимемо.

— А коли проводять голосування щодо партнерства?

— От сьогодні це й вирішуватимуть. Та ходять плітки, що цього річ вони можуть і не обирати нового партнера — через Марті й Джо. Я гадаю, першим на черзі в них був Марті, другим був Джо. А тепер, можливо, рік-два чекатимуть.

— Отже, хто буде наступним на черзі?

Ламар виструнчився й гордовито всміхнувся.

— Починаючи від сьогодні, рівно за рік, друже мій, я стану партнером «Бендіні, Ламберт і Лок». Я наступний на черзі, тож цього року не стій на моєму шляху.

— Я чув, що наступним мав стати Мессенджил, випускник Гарварду, мушу додати.

— Мессенджил не має жодного шансу. В наступні п'ятдесят два тижні я маю намір покрити рахунками по сто сорок годин, тож ті великі цабе благатимуть мене стати партнером. Я переберуся на четвертий поверх, а Мессенджил спуститься до підвалу з клерками.

— А я би поставив гроші на Мессенджила.

— Та він слабак. Я покладу його на лопатки. Ходімо перекусимо чогось гострого, і я відкрию тобі мою стратегію.

— Дякую. У мене багато роботи.

Ламар пішов з кабінету, саме заходила з якимись паперами Ніна, вона підійшла до столу і поклала їх перед Мітчем, звільнивши кут столу.

— Йду обідати. Щось взяти? — запитав Ламар.

— Ні, дякую. Так, дієтичну колу.

На час обіду галас у коридорах трохи ушух, секретарки ринули до десятка кав'ярень та продуктових крамниць поблизу. Та ще й юристи на п'ятому поверсі рахували гроші, тож трохи ушух ласкавий гул живої комерції.

На Ніниному столі Мітч знайшов яблуко й витер руками. Він розгорнув довідник з останніми правилами Національного податкового управління, поклав його у копіювальну машину, натиснув на зелену кнопку «ДРУК». Замигав тривожно червоний вогник, загорівся напис : «ВВЕДІТЬ НОМЕР ФАЙЛА». Мітч оглянув апарат — так, це була нова модель. Біля кнопки «ДРУК» була ще одна — «ОБХІД». Він притиснув її пальцем. З нутрощів апарата донеслося виття сирени, на панелі всі лампочки засвітилися червоним. Він безпорадно озирнувся, не побачив нікого поряд, панічно вхопив інструкцію з використання копіювальної машини.

— Що тут відбувається? — чийсь строгий голос над вухом пробився крізь виття.

— Я не знаю! — закричав Мітч, розмахуючи перед носом інструкцією.

Секретарка Ліла Пойнтер була у занадто поважному віці для того, щоб кудись іти на обід; вона обійшла копір ззаду й вимкнула сирену.

— Якого біса? — засапавшись, спитав Мітч.

— Вони що, вам не сказали? — вимогливо запитала вона, забираючи в нього з рук інструкцію й кладучи на місце. А сама так і дірявила очицями Мітча, ніби застукала його за порпанням у чужій сумці.

— Та ж очевидно — не сказали. То в чому справа?

— У нас нова система копіювання, — вона зверхньо дивилася й почала гугняво читати лекцію. — Встановили її наступного року після Різдва. Перед тим, як робити копію, ви маєте ввести кодовий номер файлу. Секретарка вам мала все сказати.

— Тож ви хочете сказати, що я не зможу нічого скопіювати, поки не введу десятицифрове число?

— Правильно.

— Ну а як бути зі звичайними копіями, що ні до якої папки не пришиєш?

— Не можна. Містер Ламберт каже, що ми дарма витрачаємо забагато грошей на копії, за які ніхто не платить. Тож відтепер кожен копіювальний апарат потрібно вносити в рахунок. Спочатку вводите номер справи клієнта. Машина все вираховує й автоматично надсилає кількість на головний термінал, а там усе вноситься в рахунок клієнта.

— А копії особисто для себе?

Ліла з виглядом цілковитого розчарування похитала головою.

— Та не можу повірити, невже ваш секретар всього не розповіла?

— Ну, не розповіла, то чому би вам не допомогти?

— У вас особисто є чотиризначний код доступу. В кінці місяця за зроблені копії ви отримаєте рахунок. Мітч не зводив погляду з апарата, тоді потрусив головою.

— А якого дідька тут ще й сирена?

— Містер Ламберт каже, що за тридцять днів сирену вимкнуть. А от саме зараз вона необхідна для таких, як ви. З цим усе буде серйозно. Каже, що на копіюванні ми втрачаємо тисячі доларів.

— Зрозуміло. То виходить, що в будівлі всі копії замінили?

Вона всміхнулася дуже задоволено.

— Так, усі сімнадцять.

— Дякую.

Мітч повернувся до кабінету, щоб пошукати номери папок.

Того ж дня о третій годині на п'ятому поверсі святкування підходило до радісного завершення. Партнери, тепер уже і багатші, і п'яніші, полишали бенкетну залу й розходилися по кабінетах. Ейвері, Олівер Ламберт і Натан Лок йшли недовго — коридором до стіни служби безпеки, натиснули кнопку виклику. Девашер уже чекав.

Показавши рукою на стільці, запропонував сісти. Ламберт пригостив присутніх гондураськими сигарами ручної скрутки, усі закурили.

— Ну, бачу, всі сьогодні у святковому настрої, — вищирився Девашер. — Тож скільки? Триста дев'яносто тисяч доларів у середньому?

— Саме так, Девашере, — сказав Ламберт. — Гарний був рік. — Він поволі вдихав дим і пускав у стелю кільця.

— У всіх нас Різдво було гарним? — запитав Девашер.

— Це ти про що? — з притиском запитав Лок.

— Ну, веселого Різдва тобі, Нате. Кілька запитань. Я два дні тому зустрічався з Лазаровим у Новому Орлеані. Ви ж знаєте, він народження Христа не святкує. Я йому прояснив сьогоднішню ситуацію і особливо наголосив на Мак-Дірі й ФБР. Я запевнив його у тому, що інших контактів між ними більше не було. Він не дуже мені повірив і пообіцяв все перевірити через своїх людей у Бюро. Я не знаю, що це означає, та хто я такий, щоб розпитувати? Він дав завдання двадцять чотири години на добу не зводити з Мак-Діра очей наступні пів року. Я відповів, що ми так і робимо. Він не хоче повторення ситуації з Ходжем і Козінські. І цим він дуже стривожений. Щоб Мак-Дір з міста нікуди не міг виїхати, хіба що в супроводі двох наших.

— За два тижні він їде до Вашингтона, — сказав Ейвері.

— Навіщо?

— В Американський інститут оподаткування. Він має приїхати на чотириденний семінар — це вимога до всіх нових співробітників. Про це він давно знає, тож запідозрить, якщо поїздку відмінять.

— Його участь була запланована ще в вересні, — додав Оллі.

— Ну, подивимось, що там на це Лазаров скаже, — сказав Девашер. Я маю знати всі дати, точний час, номери в готелі. Йому це не сподобається.

— Що було на Різдво? — запитав Лок.

— Мало цікавого. Дружина з'їздила до батьків у Кентуккі. Ще й досі там. Мак-Дір забрав пса й подався до Панама-Сіті-Біч у Флориді. Схоже, їздив відвідати мамусю, правда, ми не певні. Ніч провів на пляжі в готелі «Холідей Інн». Удвох із собакою. Ось так, нічого цікавого. Тоді поїхав до Бірмінгема, знову спинився в «Холідей Інн»; вчора раненько подався в «Браші Маунтінз» навідати брата. Безпечна поїздка.

— Що він сказав дружині? — запитав Ейвері.

— Нічого, наскільки ми знаємо, нічого. Адже нелегко слухати все.

— За ким ще ви слідкуєте?

— Ми прослухаємо розмови їх усіх — періодично. Інших підозрюваних, крім Мак-Діра, у нас немає, та і той — через Тарранса. Наразі все спокійно.

— Він повинен поїхати у Вашингтон, Девашер, — нагадав Ейвері.

— Окей, окей. Я з Лазаровим все уточню. Він ще нас змушить чоловік п'ять за ним вслід послати, ідіот.

Бар «Еарпорт Лаунж», що належав Ерні, справді розташувався біля аеропорту. Мітч помітив його лише з третьої спроби

і втиснув своє авто між двома всюдиходами зі справжньою грязюкою на фарах і колесах. Таких машин на стоянці було багато. Він озирнувся й інстинктивно стягнув краватку. Майже одинадцята година. Приміщення було довге й темне, світилися лише рекламні різнобарвні написи на вікнах з назвами сортів пива.

Він ще раз перечитав записку, щоб пересвідчитися: *«Дорогий містере Мак-Дір. Прошу про зустріч у барі «Еарпорт Ланж» на вулиці Вінчестер сьогодні пізно ввечері. Стосується Едді Ломакса. Дуже важливо. Теммі Гемфіл, його секретарка».*

Записку він знайшов у кухонних дверях, коли приїхав додому. Він пам'ятав Теммі з візиту до Ломакса в листопаді. Згадав вузьку шкіряну спідницю, повні груди, освітлене волосся, червоні липкі вуста і клуби диму через ніс. І згадав про її чоловіка, Елвіса.

Двері легко відчинилися, й він протиснувся досередини. Ліву частину зали займав ряд більярдних столів. Крізь морок і темний дим у дальньому кінці він розгледів невеликий танцмайданчик. Справа зала нагадувала салун, а вздовж барної стійки сиділи ковбої — чоловіки й дівчата, усі пили з пляшок пиво «Bud». На Мітча, здається, ніхто не звернув уваги. Він швидко підійшов до стійки, опустився на табурет і замовив «Bud».

Не встигли подати пиво, як з'явилася Теммі. Вже сиділа й чекала біля більярдного столу на лаві серед інших відвідувачів. На ній були вузькі джинси «вари», блякла джинсова сорочка і яскраво червоні черевики на високих підборах. Свіжо пофарбоване волосся.

— Дякую, що приїхали, — близько нахилившись, сказала вона. — Чекаю вас вже чотири години. Я не знала, як ще з вами зв'язатися.

Мітч кивнув і всміхнувся, ніби хотів сказати: «Все гаразд, ти правильно вчинила».

— Що сталося? — запитав він.

Вона роззирнулася.

— Нам треба поговорити, але не тут.

— А де ж ви пропонуєте?

— Може, просто проїдемося?

— Звісно, та не в моїй машині — це, е-е-е, була би погана ідея.

— В мене є машина. Вона стара, але нам підійде.

Мітч заплатив за пиво й пішов вслід за Теммі до дверей. Ковбойчик біля виходу вигукнув:

— Та це ж треба! Заходить пацан у костюмі й за тридцять секунд вона вже з ним!

Мітч усміхнувся й поспішив вийти. Гномиком серед велетнів виглядав старенький «фольксваген-жук». Вона низько нахилилася і відімкнула дверцята, Мітч протиснувся і сів на потерте сидіння. Теммі п'ять разів натиснула на педаль акселератора. Повернула ключ запалювання. Мітч аж дихання затримав, чекав, коли заведеться мотор.

— Ви куди хотіли би поїхати?

«Туди, де нас не побачать», — подумав він. А уголос відповів:

— Ви ж за кермом.

— Ви одружені, так? — запитала вона.

— Так. А ви?

— Так. І чоловік би таку ситуацію не зрозумів. Тому я й вибрала оте кубло. Ми там ніколи не буваємо.

Це так прозвучало, ніби вони з чоловіком дуже не схвалювали те збіговисько простаків.

— Я теж не думаю, що моїй дружині це сподобалося б. Втім, її в місті зараз нема.

Теммі спрямувала машину в бік аеропорту.

— В мене ідея, — сказала вона. Дівчина міцно вхопилася за кермо й говорила збуджено.

— То що ви хотіли сказати? — запитав Мітч.

— Ви ж чули про Едді?

— Так.

— Коли ви бачилися з ним востаннє?

— Ми зустрілися днів за десять до Різдва. Зустріч була таємною.

— Ну, так я й думала. Він не вів жодних записів, коли шукав для вас інформацію. Сказав, що так ви самі хотіли. І мені багато не розповідав. Але ми з Едді, ми... були близькими.

Мітч не знав, що на це відповісти.

— Тобто... дуже близькими. Розумієте, про що я?

Мітч хекнув і відпив пива.

— І він розказував мені таке, що я би не мала знати. Казав, що у вас дуже непевна справа, що у фірмі за підозрілих обставин гинули люди. І що ви здогадувалися про те, що хтось стежить і прослуховує розмови. І що для юридичної фірми це дуже дивно.

«Ось тобі й конфіденційність», — подумав Мітч.

— Так і є.

Перед аеропортом вона звернула й під'їхала до величезної автостоянки.

— А коли він закінчив вашу справу, то одного разу в ліжку сказав мені — лише раз! — що йому здалося, ніби за ним слідкують. Було це за три дні до Різдва. Я запитала, хто ж то. Він відповів, що не знає, та згадав вашу справу й про те, що слідкують за вами обома ті ж самі люди. Багато не говорив.

Вона запаркувала авто на зупинці коло терміналу.

— Хто ще міг за ним слідкувати?

— Ніхто. Він був класним детективом, і слідів ніколи не залишав. Тобто, він же колишній поліцейський і колишній в'язень. На вулиці йому не було рівних. Едді ж платили за те, щоб слідкував, дошукувався, щоб збирав всякий бруд. За ним ніхто ніколи не шпигував. Ніколи.

— Тоді хто ж його вбив?

— Оті, хто за ним і слідкували. В газеті написали про те, що він нібито шантажував якогось багатія, і той з ним розправився. Та це не правда.

Враз вона просто нізвідки витягла довгу сигарету з фільтром і підкурила. Мітч опустив вікно.

— Ви не проти, якщо я куритиму? — запитала вона.

— Ні, просто хай дим виходить, — показав він на її вікно.

— Хай там як, а я боюся. Едді був впевнений в тому, що люди, які за вами слідкували, дуже небезпечні й надзвичайно розумні. Вони хитромудрі — ось так він сказав. І якщо вони вбили його, то що ж буде зі мною? Вони можуть подумати, що я про щось знаю. Відколи його вбили, я не була в офісі. І не збираюся туди йти.

— І я не пішов би на вашому місці.

— Я ж не дурна. Два роки з ним працювала й багато чому навчилася. Багато хитрунів бачила.

— Як його було вбито?

— У відділі вбивств в нього є друг. Той сказав мені по секрету, що Едді вбили трьома пострілами в потилицю майже впритул зі зброї двадцять другого калібру. Жодних підказок. І сказав, що це була дуже чиста і професійна робота.

Мітч допив пляшку і поставив її до ряду порожніх бляшанок з-під пива на підлозі. Дуже чиста і професійна робота.

— Це ж нісенітниця, — знову повторила вона. — Тобто, як це могло бути, щоб хтось прокрався до Едді за спину, сховався на задньому сидінні й тричі вистрілив у потилицю? А він же навіть не збирався туди їхати.

— А може, він заснув, і його заскочили зненацька?

— Ні. Коли йому доводилося працювати вночі, він старався все робити якомога швидше і лишався на зв'язку.

— В офісі залишилися якісь записи?

— Ви маєте на увазі записи про вас?

— Так, щодо мене.

— Я сумніваюся. Ніколи не бачила, щоб він щось записував. Казав, що ви так хотіли.

— Це правда, — з полегшенням сказав Мітч.

Вони сиділи й спостерігали, як набирав висоту «Боїнг-727». Парковка завібривала.

— Мені дуже страшно, Мітчу. Можна називати вас Мітчем?

— Звісно, чом би й ні?

— Моя думка така: його вбили через ту роботу, яку він виконав для тебе. Це єдине пояснення. А якщо це так, вони можуть виснувати, що і я про щось знаю. Ти як гадаєш?

— А я не хотів би гадати.

— На деякий час я могла би зникнути. Чоловік трохи підробляє в нічних клубах, тож за необхідності ми можемо переїхати. Я не розказувала йому про все це, але думаю, що доведеться. Що ти про це думаєш?

— А куди би ви поїхали?

— До Літл-Року, до Сен-Луїса, до Нешвіла. Він не має постійної роботи, тож гадаю, можна поки десь покрутитися, — з цими словами вона докурила сигаретку й одразу підкурила нову.

«Дуже чиста і професійна робота», — подумки повторив Мітч. Він глянув на жінку й помітив на щоці сльозинку. Вона не була негарною, та все ж давалися взнаки роки, проведені в барах і нічних клубах. Риси обличчя мала правильні, і якби не перепалені фарбою волосся і забагато косметики, її можна було б назвати привабливою як на її вік — десь близько сорока.

Теммі глибоко затягнулася й видихнула хмару диму, яка стала просочуватися з «фольксвагена» назовні.

— Я от подумала, Мітчу, що ми тепер в одному човні. Тобто, вони і за тобою, і за мною слідкуватимуть. Вбили тих юристів, тоді Едді, тепер ми на черзі.

«Ну ж бо, кралечко, не тримай все в собі, викладай». Вголос він сказав:

— Послухай-но. Давай так вчинимо. Нам треба підтримувати зв'язок. Та по телефону дзвонити не можна, разом нас не повинні бачити. Моя дружина знає про все, і про нашу цю зустріч я їй розповім. Щодо неї не турбуйся. Раз на тиждень ти надсилатимеш мені цидулку і повідомлятимеш про себе. Як звати твою матір?

— Доріс.

— Гаразд. Це ім'я буде нашим кодом. На всьому, що ти мені надсилатимеш, вказуй ім'я Доріс.

— Вони й твою пошту читають?

— Мабуть, так, Доріс, мабуть, що так.

19

Оп'ятій пополудні Мітч вимкнув світло в кабінеті, забрав два портфелі з паперами і спинився біля Ніниного столу. Вона друкувала на своєму «Ай-Бі-Ем», а телефон дивовижним чином тримався між плечем і вухом. Побачивши його, витягла з шухляди конверта й простягла.

— Це підтвердження броні в готелі «Кепітал Гілтон», — сказала, не приймаючи трубки.

— На моєму столі лежить надиктований матеріал, — сказав він. — До понеділка.

Він пішов сходами на четвертий поверх, до кутового кабінету Ейвері, а там саме розвивалася невелика колотнеча. Одна секретарка вклала у великий портфель папки. Друга досить різко розмовляла з Ейвері, той теж на когось визвірявся по телефону. Один із клерків щось наказував першій секретарці.

Ейвері жбурнув слухавку, вимогливо кинув Мітчу:

— Ти готовий?

— Чекаю на вас, — відповів той.

— А я ніяк не знайду папку Грінмарка, — кинула набурмосена секретарка клерку.

— Вона лежала разом із папкою Рокконі, — відповів той.

— А мені не потрібна папка Грінмарка! — вигукнув Ейвері. — Скільки разів тобі про це казати? Ти що, глуха?

Секретарка втупила погляд в Ейвері.

— Ні, я добре чую. І я чітко почула, як ви сказали, «Спакуйте справу Грінмарка»

— Лімузин вже чекає, — мовила друга секретарка.

— Мені не потрібен бісів Грінмарк!

— А Рокконі? — запитав клерк.

— Так! Так! Я вдесьте вам повторюю: мені потрібна папка Рокконі!

— Літак також чекає, — сказала друга секретарка.

Портфелі захряснули і замкнули. Ейвері все ще порпався в купі документів на столі.

— Де папка Фендера? Де взагалі мої папки? Чому я ніколи нічого не можу знайти?

— Ось Фендер, — відповіла перша секретарка, втискуючи папку до іншого портфеля.

Ейвері зазірав у блокнот.

— Гаразд. То я тут маю Фендера, Рокконі, «Кембридж Партнерс», «Грін Груп», листування Сонні Кеппса й Отакі, «Бартон Бразерс», «Галестон Фрайт і Макквейд»?

— Так, так, так, — відповіла перша секретарка.

— Усі тут, — додав клерк.

— Я не вірю, — сказав Ейвері, беручи піджак. — Ходімо.

Він вийшов за двері у супроводі секретарок, клерка й Мітча. Мітч ніс два портфелі, клерк два, секретарка один. Друга на ходу щось писала, бо Ейвері гаркав про доручення й накази, які мали бути виконані за його відсутності. Вся процесія впихнулася у ліфт і спустилася на перший поверх. На вулиці спохопився шофер, відчинив дверцята, повкладав до багажника речі.

Мітч і Ейвері впали на задні сидіння.

— Ейвері, перепочинь. Ти на три дні їдеш на Каймани. Розслабся.

— Так-так. Я беру з собою стільки роботи, що на місяць вистачить. Клієнти вже криком кричать, що я ховаюся. Вже

погрожують позиватися за мою некомпетентність. Я не встигаю, спізнююся на два місяці, а ти ще на чотири дні вшиваєшся, щоб понудьгувати на семінарі у Вашингтоні. От гарно ти час розрахував. Молодець!

Ейвері відчинив дверцята бару, змішав собі коктейль. Мітч відмовився пити. Лімузин в саму годину пік рухався по Ріверсайд-драйв. Зробивши три ковтки джину, партнер став дихати глибше.

— Продовження навчання — це що, такий жарт? — кинув до Мітча.

— І ти це робив, коли працював перший рік. А ще, якщо не помиляюся, тиждень провів у Гонолулу на міжнародному семінарі з податків. Ти не забувся?

— То була робота. Тільки робота. А ти папки береш із собою?

— Аякже, Ейвері. Я повинен сидіти на семінарі по вісім годин і вивчати найновіші зміни в податковому законодавстві, які насаджує Конгрес. А решту часу розраховую працювати п'ять годин на день.

— Якщо можна, шість. Ми відстаємо, Мітчу.

— А ми завжди відстаємо, Ейвері. Налий собі ще. Тобі треба розслабитися.

— Я планую розслабитися в «Ромоголових».

Мітч пригадав бар із пивом «Ред Страйп», доміно, дартс, бікіні на шнурівках, дівчину.

— Ти вперше летиш на «Лірі»? — запитав Ейвері вже більш розслабленим голосом.

— Так. Тут я вже сім місяців і тільки тепер побачу літак. Якби про це знав минулого березня, то пішов би працювати на Волл-стріт.

— Ти з іншого тіста, Мітчу. Знаєш, що вони там, на Волл-стріт роблять? У них у фірмі триста юристів, так? І щороку беруть по тридцять, а то й більше нових. І кожен хоче в них працювати — це ж Волл-стріт, так? І ось цих новачків

збирають у великій залі, їм кажуть, що протягом п'яти років вони мусять працювати по дев'яносто годин на тиждень. Та коли мине п'ять років, половини з них там вже не буде. Плинність кадрів надзвичайна. Новачків там виживають, витискають із них усі соки, дають ставку по сто — сто п'ятдесят на годину, їх просто заганяють. А тоді викидають геть. Ось така Волл-стріт. І тим хлопцям так і не вдається побачити літак фірми. І лімузин фірми. А тобі, Мітч, справді пощастило. Ти маєш щодня дякувати Богу за те, що тебе вибрали для роботи у гарній старій «Бендіні, Ламберт і Лок».

— Дев'яносто годин на тиждень — просто смішно. Рештою я би розпоряджався сам.

— Все окупиться. Ти чув, яка в мене премія за останній рік?

— Ні.

— Чотириста вісімдесят п'ять тисяч. Непогано, га? І це тільки премія.

— А в мене шість тисяч, — сказав Мітч.

— Тримайся за мене, і досить скоро гратимеш у вищій лізі.

— Та-ак, та спершу я маю продовжити свою юридичну освіту.

Через десять хвилин лімузин виїхав на смугу, що вела до ангарів. На вивісках зазначалося: «Мемфіс Аеро». До терміналу легенько підкотив витончений сріблястий «Лір-55».

— Ось і він, — мовив Ейвері.

Особисті речі й портфелі швидко завантажили на літак, минуло кілька хвилин, і вони були готові летіти.

Мітч застібнув пасок безпеки і з захопленням оглядав кабіну, оздоблену шкірою й латунню. Все тут було зроблено зі смаком, розкішно, а іншого він і не чекав. Ейвері змішав собі новий коктейль і теж пристебнув пасок.

За годину й п'ятнадцять хвилин «Лір» почав спуск до міжнародного аеропорту Балтимор-Вашингтон. Коли літак

зупинився, Ейвері й Мітч спустилися трапом і підійшли до багажного відділення. Ейвері вказав на чоловіка в уніформі, який стояв коло виходу:

— Це — твій шофер. Лімузин стоїть перед входом, він проведе. Звідси до готелю «Кепітел Гілтон» їхати сорок хвилин.

— Ще один лімузин? — запитав Мітч.

— Авжеж. На Волл-стріт для тебе такого не приготують.

Вони потиснули одне одному руки, й Ейвері знов піднявся на борт. За тридцять хвилин літачок дозаправили, тож коли він знову знявся в повітря й полетів на південь, Ейвері вже спав.

Через три години він приземлився в Джорджтауні на Кайманових островах. Минув термінали аеропорту і підкотив до маленького ангара — там мав простояти ніч. Співробітник служби безпеки дочекався Ейвері і його вантажу, провів його через митницю й весь аеропорт. Пілот разом із помічником пілота закінчили справи в літаку, і їх теж провів крізь аеропорт співробітник служби безпеки.

Після півночі світло в ангарах вимикали, і з пів дюжини літачків ховалися в темряві. Відчинилися бічні двері, і троє чоловіків, серед них і Ейвері, швидко попрямували до «Ліра-55». Ейвері відчинив вантажне відділення й усі втрьох швидко витягли з нього двадцять п'ять важких картонних коробок. Тропічна спека перетворила ангар на пічку. Люди змокли від поту, та поки не вийняли весь вантаж, не промовили ні слова.

— Має бути двадцять п'ять. Перерахуйте, — звернувся Ейвері до місцевого жителя, мускулястого чоловіка в корковому шоломі й із пістолетом на боці. Інший тримав у руках пломбувач і так уважно за всім стежив, що скидався на завідуючого складом. Перший, обливаючись потом, швидко перерахував коробки.

— Так. Двадцять п'ять.

— Скільки? — запитав чоловік із записником у руках.

— Шість з половиною мільйонів, — відповів Ейвері.

— Всі готівкою?

— Всі готівкою, у доларах США — сотні й двадцятки. Пропоную вантажити.

— Куди все піде?

— У «Квебек-банк». Там уже чекають.

Кожен взяв по коробці й рушив до дверей, де стояв ще один спільник з «узі» в руках. Вантаж поклали в непридатний фургон, на борту якого ледве можна було розібрати напис «Виробник: Кайманові острови». Озброєні охоронці всілися, а приймальник товару вирулив з ангара й спрямував авто до центру Джорджтауна.

Реєстрація учасників семінару почалася о восьмій в бельєтажі коло входу до зали «Сенчурі». Мітч прийшов зарання, записався, взяв важку папку з матеріалами семінару, на якій зверху були надруковані його дані і ввійшов до зали. Він обрав місце поближче до центру просторого приміщення. Згідно з брошурою, мали бути присутні двісті чоловік. Офіціант розносив каву, й Мітч розгорнув перед собою «Вашингтон пост». Більшість новин стосувалися його улюбленої команди «Редскінс», яка виграла черговий суперприз.

Залу поступово заповнювали юристи, які поприїжджали з усіх куточків країни для того, щоб дізнатися про останні уточнення до податкового законодавства, які приймали чи не щодня. До дев'ятої залишалося кілька хвилин, і тоді зліва від Мітча зайняв місце хлопчакуватий з вигляду адвокат із правильними рисами обличчя. Не промовив ані слова. Мітч кинув на нього погляд і повернувся до читання газети. Коли зала була заповнена, ведучий привітав усіх і запросив до слова першого доповідача, якогось там конгресмена від штату Орегон, голову підкомітету з бюджету. Коли він піднявся на трибуну для доповіді, що займе, певне, понад годину, юрист ліворуч від Мітча нахилився й простягнув йому руку.

— Вітаю, Мітч, — прошепотів він. — Я — Грант Хербісон, з ФБР. — Він сунув Мітчеві візитівку.

Конгресмен почав промову з жарту, якого Мітч не розчув. Тримаючи картку на рівні грудей, він уважно її вивчав. У межах трьох футів сиділо ще п'ятро. В залі він не знав ані душі, та було б дуже незручно, коли б хто-небудь дізнався, що він тримає в руках візитівку ефбеєрівця. Хвилин за п'ять він спромігся кинути на сусіда спантеличений погляд. Той прошепотів:

— Нам на кілька хвилин потрібно поговорити.

— А якщо я зайнятий?

Агент витяг з папки простий білий конверт і непомітно передав Мітчу. Той розгорнув його біля грудей. Папірець був написаний від руки. Вгорі було надруковано «Офіс директора ФБР». В записці йшлося:

«Дорогий містере Мак-Дір!

Я хотів би переговорити з вами кілька хвилин під час обіду. Будь ласка, виконуйте вказівки агента Гарбісона. Це не займе багато часу. Ми цінуємо вашу готовність до співпраці.

Дякую.

Ф. Дентон Войлес, директор»

Мітч повільно згорнув аркуш і вклав до конверта, сховав його у папці з паперами до семінару. «Ми цінуємо вашу готовність до співпраці. Від директора ФБР». Зараз Мітч чудово розумів необхідність зберегти самовладання, контролювати обличчя, щоб залишити звичайний вираз, наче це так просто! Все ж обома руками він потер вилиці, опустив погляд на підлогу. Трохи замакітрилося в голові. ФБР! Сидить поруч із ним! І чекає. І директор, і ще біс їх знає, хто. І Тарранс, певно, теж десь тут.

Раптово слухачі в залі зареготали, видно, доповідач знов сипав дотепами. Гарбісон притьмом нахилився до Мітча й зашепотів:

— Зустрінемося за десять хвилин у чоловічій вбиральні, за рогом.

Він залишив папку на столі і вийшов, коли зала знову зайшлася реготом. Мітч перегортав матеріали семінару у своїй папці, вдаючи, що уважно вчитується. Конгресмен детально розписував, як він шукає всякі хитрощі, що допомагають уникати сплати податків й бореться з ними, адже багатії стараються уникати їх, а його турбує важкий тягар податків, який доводиться нести робітничому класу. Завдяки його безстрашному керівництву підкомісія відмовилася затверджувати законопроект, який зменшував видатки на розробку нафтових і газових родовищ. З його слів впливало, що він на Капітолійському Пагорбі — один у полі воїн.

Мітч почекав п'ятнадцять хвилин, а потім ще п'ять, тоді зайшовся кашлем. У нього явно виникла потреба попити водички. І, затуливши рукою рота, став між рядами вибиратися до задніх дверей. Гарбісон у вбиральні вже вдесьте мив руки.

Мітч підійшов до сусідньої раковини, відкрутив кран, полилася холодна вода.

— Що ви, хлопці, задумали?

Гарбісон у дзеркалі дивився на Мітча.

— Я лише виконую накази. Директор Войлес хоче з вами зустрітися особисто, мене послали по вас.

— І що йому від мене потрібно?

— Не хочу говорити за нього самого, та я впевнений, що це має бути дуже важливо.

Мітч обачливо озирнувся. Вони були самі.

— А що коли я буду занадто зайнятий для того, щоб із ним зустрічатися?

Гарбісон закрутив кран, потрусив над раковиною руками.

— Зустрічі вам, Мітччу, не уникнути. Давайте не будемо гратися в ігри. Коли на семінарі настане обідня перерва, зліва від головного входу на зупинці на вас чекатиме таксі, його номер 8667. На ньому ви доберетеся до Меморіалу ветеранів в'єтнамської війни, там ми зустрінемося. Ви маєте бути обачним. За вами слідом приїхали двоє із Мемфіса.

— Хто ці двоє?

— Хлопці з Мемфіса. Зробіть так, як вам сказали, і вони нічого не дізнаються.

Голова подякував другому доповідачеві, професору з оподаткування з університету Нью-Йорка, і оголосив перерву на обід.

Мітч ані словом не обмовився до таксиста. Той просто маніакально рвонув з місця, й автомобіль відразу загубився серед запруджених вулиць міста. За п'ятнадцять хвилин вже паркувалися коло Меморіалу.

— Поки не виходьте, — владно наказав таксист.

Мітч не ворухнувся. Він не рухався і мовчав упродовж довгих десяти хвилин. Нарешті повз таксі повільно проїхав і посигналив білий «форд-ескорт».

Дивлячись прямо перед собою, таксист сказав:

— Гарзд. Ідїть туди, до Стіни. Хвилин за п'ять до вас підїдуть.

Мітч вийшов на тротуар, а таксі поїхало. Засунувши руки глибоко до кишень вовняного пальта, він поволі пішов до Стіни. Пронизливий північний вітер ганяв по землі сухе листя. Мітч затремтів і підняв комір, заховавши вуха.

В інвалідному візку дуже прямо сидів один-єдиний гість і вдивлявся у Стіну. Він був загорнутий у стьобану ковдру, голову покривав завеликий берет військового десантника, очі ховалися за окулярами льотчика. Сидів він біля краю Стіни, там, де були викарбувані імена загиблих у 1972 році. І Мітч

теж став розглядати дати, пішов у напрямку візочника. Він враз припинив помічати все навколо, дивився лише на ряди імен.

Дихання його збилося, ноги, живіт налилися свинцем. Він повільно стежив за написами, і ось, у самісінькому низу, воно й було. Акуратними літерами було вигравіювано ім'я: Расті Мак-Дір.

Під стіною скраю, майже під цим іменем, стояв кошик з уже померзлими, пониклими квітами. Мітч підібрав, поправив букет, став на коліна, пальцями відчув викарбувані в граніті літери. Расті Мак-Дір. Назавжди вісімнадцятилітній. Провів у В'єтнамі сім тижнів, а тоді підірвався на піхотній міні. Їм повідомили, що смерть була миттєвою. Рей казав, що вони так завжди говорили. Мітч утер скупі сльозину, підвівся і окинув поглядом Стіну. І в думках були ті п'ятдесят вісім тисяч родин, яким повідомили, що смерть була миттєвою, що загиблі не страждали.

— Мітчу, вони чекають.

Він повернувся на голос — в полі зору був єдиний чоловік — той, в інвалідному візку. Ті окуляри й досі були втуплені в стіну. Мітч озирнувся.

— Заспокойся, Мітчу. Ми наглядаємо за всією територією. Їх тут немає.

— А хто ж ви? — запитав Мітч.

— А я просто один з багатьох. Ти повинен нам довіряти, Мітчу. Директор має, що тобі сказати. Можливо, вони врятують тобі життя.

— Де він?

Чоловік у візку повернув голову в напрямку пішохідної доріжки.

— Йди у тому напрямку. Тебе знайдуть.

Мітч ще якусь хвилину придивлявся до імені брата, а тоді пішов. Він проминув пам'ятник трьом солдатам. Ішов поволі,

сховавши руки до кишень. За п'ятдесят ярдів від Монументу з-за дерева ступив уперед Вейн Тарранс і пішов поряд, кинувши:

— Іди далі.

— І чому я не дивуюся, побачивши тебе тут?

— Не спиняйся. Ми знаємо про щонайменше двох покидьків, що прибули з Мемфіса раніше за тебе. Спинилися в тому ж готелі, в сусідніх номерах. Сюди за нами не їхали, тож я думаю, ми відірвалися.

— Що в біса, коїться, Таррансе?

— Саме це ти й мушиш з'ясувати. Ходімо. Та заспокойся, за тобою ніхто не слідкує, крім хіба двох десятків наших агентів.

— Двох десятків?

— Еге ж. Ми повністю перекрили це місце. Ми хочемо бути впевнені, що ті виродки з Мемфіса сюди не поткнуться. Я їх не чекаю.

— Хто вони такі?

— Директор тобі пояснить.

— А чому цим сам директор займається?

— Ти ставиш забагато запитань, Мітччу.

— А ти даєш замало відповідей, Таррансе.

Той вказав праворуч. Вони зійшли з тротуару і попрямували до важкої бетонної лавки біля містка, що вів до лісочка. Внизу виднілася мерзла біла вода.

— Сідай, — дав вказівку Тарранс.

Вони обидва сіли. І одразу Мітч побачив двох чоловіків на містку, що підходили до них. В одному з них, що був нижче зростом, Мітч одразу впізнав Дентона Войлеса, директора ФБР при трьох президентах. Чоловік, різкий у словах, з важкими руками, який мав репутацію непримиренного борця зі злочинністю.

Коли двоє спинилися біля лавки, Мітч з поваги звівся на ноги. Войлес подав холодну руку. Дивився на Мітча, і це

кругле крупне обличчя було відомим у всьому світі. Потиснувши руки, вони назвали свої імена. Войлес вказав на лавку. Тарранс із двома іншими відійшли до місточка й стали милуватися краєвидом. За сто метрів, за деревом, Мітч завбачив іще двох агентів — сумнівів не було: однакові чорні плащі та короткі стрижки.

Войлес сів майже впритул, їхні коліна торкалися. На великій лисій голові трохи набакир сидів капелюх із брунатного хутра. Директору було приблизно сімдесят років, та погляд зелених очей був проникливим і, здавалося, нічого не пропускав. Обидва сиділи на зимній лавці, заховавши руки до кишень.

— Я вдячний вам за те, що прийшли, — заговорив Войлес.

— Мені здалося, що шансів мені не лишили. Ваші люди нав'язливі.

— Так. Все це для нас дуже важливо.

Мітч став глибше дихати.

— Ви хоч розумієте, як це мене бентежить, як лякає? Я повністю збитий з пантелику. Мені потрібні пояснення, сер.

— Містере Мак-Дір, я можу вас називати Мітчем?

— Звісно, чому ж ні?

— Гаразд, Мітчу. Я людина неговірка. Те, що я скажу, шокує. Ти мені, може, й не повіриш. Та я тебе запевняю, що все — правда, і ми допоможемо врятувати тобі врятувати.

Мітч обхопив себе руками й чекав.

— Мітчу, ще жоден юрист не покинув твою юридичну фірму живим. Троє спробували було, та їх убили. Двом майже вдалося, та минулого літа й вони загинули. Щойно юрист приходить у «Бендіні, Ламберт і Лок», то він ніяк вже її не покине, хіба на пенсію, та й то за умови, що триматиме язик за зубами. А до того часу, коли настане пора пенсії, вони вже так будуть замішані, то й не зможуть ні про що розповідати. У фірмі на п'ятому поверсі розмістилася потужна служба

спостереження. В твоєму будинку й автомобілі понаставляли жучків. Телефонні розмови записуються. Робочий стіл, кабінет — прослуховують. Фактично вони там на п'ятому поверсі чують кожне твоє слово. Слідкують за тобою, часом і за дружиною. Зараз ми з тобою розмовляємо, і вони теж тут, у Вашингтоні. Розумієш, Мітч, це фірма — не просто фірма. Це підрозділ дуже великого і дуже прибуткового бізнесу. І дуже нелегального бізнесу. Фірма належить не компаньйонам.

Мітч повернувся до Войлеса й уважно на нього глянув. Директор вів далі, при цьому дивився на замерзлий став.

— Розумієш, Мітч, фірма «Бендіні, Ламберт і Лок» належить злочинному клану Моролто в Чикаго. Належить мафії. Мафіозі. Звідти вони викликають убивць. Ось чому ми з тобою тут. — Він притиснув Мітчеві рукою коліно, нахилився, заглянув у вічі. — Це мафія, Мітч, і вона пекельно небезпечна.

— Я цьому не вірю, — він сказав, а сам просто застиг, не в силі поворухнутися, слабкий голос зірвався.

Директор усміхнувся.

— Ні, Мітч, ти цьому віриш. Так, віриш. Ти вже й сам деякий час про щось підозрюєш. Тому ти вів розмову на Кайманах із Ебанксом. Тому ти найняв прогнозу детектива, а його потім прибрали хлопці з п'ятого поверху. Ти ж знаєш, що справа нечиста, Мітч.

Мітч нахилився, спершись ліктями об коліна, не в змозі відірвати погляд від землі під черевиками.

— Я в це не вірю, — тихо повторив.

— Наскільки нам відомо, близько двадцяти п'яти відсотків їх, тобто, ваших, клієнтів, цілком законослухняні громадяни. І у самій фірмі є досить хороші юристи, вони займаються податками й цінними паперами своїх багатих клієнтів. І це досить добре прикриття. Більшість справ, з якими ти поки що

працював, є легітимними. Ось так вони й діють. Вони приводять новачка, обсипають його баблом, питвом, купують «БМВ», будинок, інші витребеньки, влаштовують розкішні обіди, возять на Каймани, примушують нидіти дні й ночі над справді чистими з точки зору закону справами. Справжні клієнти, жива юридична робота. Це триває декілька років, і новачок нічогосінько не підозрює, правда ж? Прекрасна фірма, чудові співробітники. Купа грошей. Та що казати, все чудово. А тоді минає п'ять-шість років, грошей ти заробляєш чимало, а от позика на будинок в їхніх руках, а в тебе і дружина, і діти, все дуже стабільно, і от вони кидають бомбу, розповідаючи правду. І виходу немає. Це мафія, Мітчю. Вони не грають в ігри. Вони вб'ють твою дитину, чи дружину — їм байдуже. Ти заробляєш більше грошей, ніж міг би заробити будь-де. Вони тебе шантажують, а в тебе сім'я, на яку їм начхати; і як ти вчиниш, Мітчю? Ти залишаєшся. Ти не можеш від них піти. А якщо залишишся, то заробиш мільйон, молодим підеш на пенсію, твоя родина буде з тобою. А як захочеш від них піти, тобі допоможуть, згодом твій портрет висітиме на стіні в бібліотеці на першому поверсі. Вони добре вміють переконувати.

Мітч потирив вилиці; відчував, що починає тремтіти.

— Послухай-но, Мітчю, розумію, в тебе є тисяча запитань. Гаразд. Я просто вестиму далі й розповім про те, що знаю сам. Всі п'ятеро юристів, які загинули, хотіли звідти вирватися після того, як дізналися правду. З першими трьома ми ніколи не вели розмов, бо, чесно кажучи, самі дізналися правду про фірму лиш сім років тому. Їм дуже добре вдається все робити тихо й не лишати жодних слідів. Перші троє, схоже, просто хотіли вийти з гри, тож вони й вийшли. У трунах. З Ходжем і Козінські було інакше. Вони самі на нас вийшли, ми з ними зустрічалися декілька разів за рік. На Козінські грім з ясного неба впав через сім років роботи.

Той про все розповів Ходжу. Вони десь рік все пошепки обговорювали. Козінські вже ось-ось мав стати партнером, але до того захотів вийти з гри. Обидва не мали підозр щодо смерті трьох попередників, принаймні з нами про це не говорили. Ми послали до Мемфіса Вейна Тарранса, щоб їх залучити на наш бік. Тарранс — спеціаліст з організованої злочинності з Нью-Йорка. Вони вже налагодили контакт, виникла довіра, аж тут Кайманах сталося нещастя. Ті люди в Мемфісі — профі, Мітччу. Ніколи не варто цього забувати. Гроші мають, і наймають найкращих. Ну ось, після того, як вони вбили Ходжа й Козінські, я прийняв рішення взятися за фірму. Якщо прижучимо її, зможемо знайти серйозні звинувачення і до кожного значущого члена сімейки Моролто. Ми матимемо близько п'ятисот звинувачень! Ухилення від сплати податків, відмивання брудних грошей, рекет, та що завгодно. І це зруйнує клан Моролто, і саме лиш це могло би стати спустошливим ударом по організованій злочинності за останні тридцять років. Мітччу, і все це у папках тихенької невеличкої фірми Бендіні в Мемфісі.

— Чому обрали Мемфіс?

— Ага, гарне запитання. Хто ж запідозрить маленьку фірму у Мемфісі, штат Теннесі? Там мафія себе активно не проявляє. Тихе приємне мирне містечко біля річки. Це могли бути й Дурхам, Топека, й Вічита-Фоллс. Та вони обрали Мемфіс. Він досить великий, щоб тут загубилася фірма з сорока людьми. Ідеальний вибір.

— Тобто, ви маєте на увазі, що кожен із партнерів...

— Так, кожен з партнерів знає і грає за всіма правилами. Є підозра, що переважна більшість співробітників знає, та важко сказати. Ми ще багато чого не знаємо, Мітччу. Я навіть не можу пояснити, як вони ведуть свої оборудки й хто у них за головного. Та ми впевнені в тому, що фірма займається незаконною діяльністю.

— Наприклад?

— Шахрайство з податками. Вони займаються справами оподаткування для всього клану Моролто. Щороку дбайливо готують гарні, акуратні, правильні податкові декларації, де вказана лиш незначна частина справжніх прибутків. Вони мов навіжені відмивають гроші. На свої брудні гроші ведуть легальний бізнес. Який то в них крупний клієнт, банк у Сент-Луїсі?

— «Комершіел Геренті».

— Правильно. Він належить мафії. Фірма займається всіма його легальними операціями. Моролто за рік заробляє приблизно три мільйони доларів на азартних іграх, наркотиках, тоталізаторах і таке інше. І це ж усе готівка, так? Більшість надходить до банку на Кайманах. А як же вони їх перевозять туди з Чикаго? Маєш якісь здогади? Отой позолочений «Лір», яким тебе привезли сюди, раз на тиждень летить до Джорджтауна.

Мітч сидів прямо й спостерігав за Таррансом, який тепер стояв на містку.

— А чому ж ви не висунете зараз проти них звинувачення, та й по всьому?

— Ми не можемо. Ми це зробимо, будь певен. Над цим уже працюють п'ятеро наших у Мемфісі і троє тут, у Вашингтоні. Я їх дістану, обіцяю тобі. Та нам потрібна своя людина. Вони дуже хитрі. Мають силу грошей. А ще вони надзвичайно обережні і не припускаються помилок. І я впевнений, що ми не зможемо обійтися без допомоги когось із фірми — твоєї, чи будь-кого. Нам потрібні копії документів, банківських записів, паперів, які можна здобути лише в фірмі. По-іншому нічого не вийде.

— І ви обрали мене.

— І ми обрали тебе. Якщо ти відмовишся, йтимеш своїм шляхом і зароблятимеш силу грошей, станеш успішним

юристом, але й ми своїх спроб не облишимо. Дочекаємося ще одного нового співробітника, спробуємо його переконати. Якщо не вийде, доберемося до давніших співробітників, знайдемо такого, що має мужність, совість і рішучість для правильного кроку. Настане день, Мітч, і ми знайдемо таку людину, і коли це станеться, тоді тобі разом з іншими висунуть звинувачення, а твій багатий і успішний задок опиниться у в'язниці. Так і буде, синку, повір мені.

І саме цієї миті, в цьому місці Мітч йому повірив.

— Містере Войлес, мені холодно. Може, пройдімося?

— Звичайно, Мітч.

Вони поволі рушили до стежки, що вела до Меморіалу загиблим у В'єтнамі. Мітч кинув погляд через плече: віддалік Тарранс і ще один агент йшли услід, а попереду на лаві з підозрілим виглядом сидів ще один, в темно-брунатному строї.

— А хто цей Ентоні Бендіні? — запитав Мітч.

— У 1930 році він одружився з дівчиною з клану Моролто. Зять головного мафіозі. В той час вони вели справи у Філадельфії, там він і поселився. А тоді, в 40-х, з якоїсь причини його направили до Мемфіса — заснувати фірму. Він був хорошим юристом, наскільки нам відомо.

У мозку Мітча вирували тисячі запитань, всі просилися назовні. Та все ж він намагався зберігати спокій.

— А Олівер Ламберт?

— Це прямо аристократ. Він — досконалий старший партнер. Керівник, і все він знав про Ходжа й Козінські та про плани їхнього знищення. Наступного разу, як у фірмі побачиш містера Ламберта, постарайся не забути про те, що перед тобою холоднокровний убивця. Та в нього, звісно, вибору немає. Якщо він відмовиться на них працювати, то і його тіло десь згодом знайдуть. Всі вони такі, Мітч. А починали так, як і ти: молоді, успішні, амбітні. Та згодом так загрузали, що вже

не бачили виходу. Тож залишаються і грають за правилами, багато працюють, пнуться щосили, щоб фасад маленької фірми мав респектабельний вигляд. Щороку знаходять здібного студента-юриста з незаможної й нереспектабельної родини, котрий має дружину, яка хоче дітей, закидають його грошима. Одним словом, купують.

Мітччу пригадалися гроші, занадто велика платня у невеликій фірмі в Мемфісі, і авто, і позика на будинок з низьковідсотковою ставкою. Він мав плани щодо Волл-стріт, та усі плани зруйнували гроші. Лише гроші.

— А хто такий Натан Лок?

Директор усміхнувся.

— У Лока історія інша. Він виріс бідняком і з десяти років був на побігеньках у старого Моролто. Все життя був злочинцем. Так-сяк провчився в юридичній школі, й старий послав його на південь працювати на Ентоні Бендіні в організацію, що належить кримінальному клану та виглядає доволі пристойною. Він був фаворитом у старого.

— А коли Моролто помер?

— Одинадцять років тому, йому було сімдесят вісім років. Лишилися двоє слизьких синків — Мікі, на прізвисько Рот і Джой — Священик. Мікі живе у Лас-Вегасі, у сімейному бізнесі значної ролі не відіграє. А бос тепер у них Джой.

Стежка перейшла в іншу. Зліва оддалік підпирав холодне вітряне небо монумент Джорджа Вашингтона, справа виднілася Стіна. Тепер перед нею вже купка людей придивлялася до викарбуваних імен синів, чоловіків, друзів. Мітч звернув до Стіни. Йшли вони повільно. Він тихо заговорив.

— Я не можу зрозуміти, як це фірмі вдається займатися незаконною діяльністю й лишатися непримітною. У них там сила секретарок, молодших співробітників, клерків.

— Це ти добре підмітив, та повністю я відповісти не можу. На нашу думку, існує дві фірми. Одна — легальна,

в ній працюють молоді співробітники, більшість секретарок і молодшого персоналу. А брудними справами займаються інші — співробітники зі стажем та партнери фірми. Ходж і Козінські вже готові були надати нам необхідну інформацію, але не встигли. Одного разу Ходж сказав Таррансу, що в підвалі працює група молодших спеціалістів, і про них нічого не відомо. Працюють вони безпосередньо на Лока, Міллігана і Мак-Найта, ще кількох партнерів, однак ніхто не знає, чим же вони насправді займаються. Секретарки усе знають, і, на нашу думку, деякі з них також вплутані в цю справу. Я упевнений, що їм дуже добре платять. Патякати вони ні про що не збираються — бояться. Помізькуй над цим, Мітччу. Маєш ти за роботу гарні гроші, додаткові пільги, але розумієш: якщо ставитимеш забагато запитань чи будеш занадто балакучим, то опинишся на дні річки. Як ти вчиниш у такому випадку? Припнеш язика і братимеш гроші.

Вони підійшли до початку Стіни, де чорна гранітна плита ніби виростала з-під землі й простягалася на 246 футів уперед, а далі під кутом приєднувалася до ряду таких само чорних плит. А за шістдесят футів від них перед однією з них стояло стареньке подружжя й тихо плакало. Стояли, обійнявшись, даруючи одне одному тепло й силу. Мати нахилилася й поклала до підніжжя чорно-біле фото в рамочці. Батько поставив поряд коробку на взуття, наповнену дрібничками, що їх син збирав ще в школі: програмки футбольних матчів, світлини його разом з класом, любовні послання, брелоки, золотий ланцюжок. Вони заплакали голосніше.

Мітч повернувся до Стіни спиною. Перевів погляд на меморіал Вашингтона. Директор старався вловити його погляд.

— То що ви хочете, щоб я зробив? — запитав Мітч.

— Перш за все, ти мусиш мовчати. Якщо почнеш розпитувати, наразишся на смертельну небезпеку. І свою дружину підставиш. У найближчому майбутньому не заводьте дітей.

Вони стануть найлегшою мішенню. Найкраще вдавати з себе простака, який вважає, що життя прекрасне і який збирається стати найвидатнішим юристом на світі. По-друге, ти мушиш прийняти рішення. Не тепер, але скоро. Маєш вирішити, співпрацюватимеш із нами, чи ні. Якщо відповідь буде ствердною, тоді ми, звісно, зробимо, щоб ти був певен, що воно того варте. Якщо твоя відповідь «ні», то ми й далі за ними слідкуватимемо й підшукуватимемо іншого кандидата. І, як я вже сказав, ми знайдемо цю людину — досить сміливу, щоб покарати тих покидьків. А клан Моролто припинить існування. Тебе, Мітччу, ми захистимо, і тобі ніколи в житті не доведеться трудитися.

— В якому житті? Я житиму в постійному страху, якщо взагалі житиму. Я чув про свідків, яких мало захищати ФБР. Минає десять років, аж одного дня по дорозі на роботу раптом вибухає автомобіль, і шматки тіла розлітаються по трьох кварталах. Мафія нічого не забуває, директоре. Ви ж це знаєте.

— Вони ніколи не забувають, Мітччу. Та я тобі обіцяю, що ти і твоя дружина будете під нашим захистом.

Директор глянув на ручний годинник.

— Тобі краще повертатися, а то щось запідозрять. З тобою на зв'язку буде Тарранс. Можеш йому довіряти, Мітччу. Він старається оберігати твоє життя. У нього — всі повноваження діяти від мого імені. Якщо він тобі щось скаже — знай, це йде від мене. Можеш із ним вести перемовини.

— Перемовини про що?

— Про умови, Мітччу. Про те, що ти взамін отримаєш тоді, коли допомагатимеш нам. Нам потрібен клан Моролто, і ти в змозі це дістати. Назви свою ціну, і уряд в особі ФБР її заплатить. Звісно, в розумних межах. Даю слово, Мітччу.

Вони повільно йшли вздовж Стіни, спинилися коло того самого агента у візку.

— Поглянь, таксі там само, де ти з нього вийшов, його номер 1073. Водій той самий. Тобі вже час їхати. Ми з тобою більше не зустрічатимемося, але за кілька тижнів на зв'язок вийде Тарранс. Прошу тебе, добре обміркуй мої слова. Не варто себе переконувати в тому, що фірма існуватиме вічно, бо я цього не дозволю. Невдовзі ми почнемо діяти, я обіцяю. І дуже сподіваюся, що ти будеш на нашому боці.

— Я не розумію, що ж я маю робити.

— Тарранс вже спланував гру. Дуже багато залежить від тебе, від того, чого ти навчишся, коли тебе посвящать.

— Посвятять?

— Ось так це й називається, Мітччу. Щойно тебе посвящать, вороття не буде. Вони вміють бути безжальнішими за будь-яку іншу організацію на землі.

— Чому ви вибрали мене?

— Треба ж було когось вибрати. Та ні, не тому. Ми обрали тебе тому, що в тебе є мужність, щоб з ними порвати. Родини не маєш, лише дружину. Ні зв'язків, ні коріння. І тобі робили боляче всі, хто були для тебе дорогими, хіба крім Еббі. Ти сам себе виховав, піднявся, а тому став і самодостатнім, і незалежним. Тобі не потрібна фірма. Ти можеш її покинути. Як на свої роки, ти вже достатньо сильний і загартований, щоб за це взятися. Мітччу, тебе не зловлять. Ось чому ми обрали тебе. Гарного дня. Дякую, що прийшов. Тобі варто повертатися.

Войлес розвернувся і швидко рушив геть. В кінці Стіни стояв Тарранс, він махнув рукою, мовляв: «Бувай, до зустрічі».

20

Здійснивши спершу обов'язкову посадку в Атланті, літак DC-9 авіакомпанії «Дельта» в похмурий дощовий день приземлився у міжнародному аеропорту Мемфіса. Він підкотив до дев'ятнадцятого терміналу, і тісний натовп пасажирів — ділових людей із речами в руках — став спускатися трапом. Мітч тримав лише валізку й примірник «Есквайра». Завбачивши коло телефонних автоматів Еббі, він пришвидшив крок. Кинувши валізу й журнал під стіну, він схопив дружину в обійми. Чотири дні, проведені у Вашингтоні, здавалися місяцем. Вони цілувалися й цілувалися, шепотіли ніжні слова.

— Відсвяткуємо? — запитав він.

— Вдома обід готовий, вино охолоджується, — відповіла вона.

Тримаючись за руки, вони йшли поволі крізь натовп в напрямку вантажного транспортера.

Він ледь чутно заговорив.

— Ось що, нам треба поговорити, а вдома це зробити неможливо.

Вона сильніше стиснула Мітчу руку.

— О!

— Так, але розмова має бути довгою.

— Що сталося?

— Потім.

— І чому я вже хвилююся?

— Зберігай спокій і усміхайся. За нами наглядають.

Вона посміхнулася й повернула голову вправо.

— Хто, хто ж дивиться?

— Зараз поясню.

Раптом Мітч потягнув її вліво. Вони прорвалися крізь хвилі людського потоку й пірнули до затемненого людного бару. Тут було багато ділових людей, що пили пиво й дивилися телевизор. Тут пасажери очікували на свій рейс. Щойно звільнився невеликий круглий стіл, заставлений порожніми пивними келихами, вони примостилися за ним, спинами до стіни — щоб бачити і залу, і відвідувачів. Мітч вдивлявся у кожне обличчя.

— І довго ми тут пробудемо? — запитала вона.

— А що?

Вона висковзнула з лисячого хутра, згорнула шубку й акуратно її поклала на вільний стілець.

— А що саме ти хочеш побачити?

— Просто посидь, посміхаючись, гаразд? Вдай, ніби ти й справді за мною сумувала. Нумо, поцілуй мене. — Він чмокнув її в уста, якийсь час вони дивилися одне одному в очі. Поцілував іще в щічку й повернувся до дверей. До столика кинувся офіціант і швидко навів лад. Вони замовили вина.

Еббі всміхалася до чоловіка.

— Як твоя поїздка?

— Нудьга. Заняття по вісім годин аж чотири дні підряд. Вже після першого дня не мав сил вийти з готелю. За тридцять годин вони намагалися втиснути курс за пів року.

— Побував на екскурсіях?

Він усміхнувся і мрійливо на неї поглянув.

— Я так за тобою сумував, Еббі, більше, ніж будь-коли в житті. Я тебе кохаю. Ти прекрасна. Хіба це радість:

подорожувати без тебе і в готельному ліжку прокидатися без тебе? А ще маю тобі розповісти щось страшне.

Вона вже не всміхалася. Мітч поволі обвів поглядом залу. В барі, у дальньому кутку, було ще троє, емоційно спостерігали по телевізору за баскетбольною баталією між «Нікс» і «Лейкерс». Було шумно.

— Я тобі розповідатиму, та боюся, що в цьому барі хтось за нами слідкує. Почути нас вони не зможуть, але все одно побачать. Тож ти іноді всміхайся, хоч це буде й нелегко.

Принесли вино, і тоді Мітч розпочав свою оповідь. Він не втаїв нічого. Еббі лише раз обізвалася. Він розповідав про Ентоні Бендіні та старого Моролто, про те, що Натан Лок виріс у Чикаго, про Олівера Ламберта й нардець на п'ятому поверсі. Схвильована Еббі відпивала ковточками вино й мужньо старалася вдавати люблячу дружину, яка так вже скучила за чоловіком, а тепер залюбки слухає його розповіді про минулий семінар з оподаткування. Вона спостерігала за людьми коло барної стійки, і знову потроху смакувала вино, часом і до Мітча всміхалася. А він все говорив про відмивання грошей і вбитих юристів. Від страху вона відчувала справжній біль. Дихала нерівно, швидко, та все ж слухала далі й грала свою роль.

Знову офіціант приніс вино; людей у барі поменшало. Поговоривши понад годину, насамкінець Мітч прошепотів:

— І Войлес додав, що зі мною за кілька тижнів вийде на зв'язок Тарранс, щоб дізнатися, чи згоден я з ними співпрацювати. Сказав «до побачення» і пішов.

— Це було у вівторок? — запитала вона.

— Так, першого ж дня.

— А що ти ще робив там весь час?

— Спав небагато, їв небагато, весь час ходив і мучився через головний біль.

— І в мене вже починається теж.

— Пробач мені, Еббі. Мені хотілося негайно летіти додому і про все тобі розповісти. Я там три дні ходив у стані шоку.

— А зараз я в стані шоку. Не можу в це повірити, Мітчю. Це схоже на нічне жахіття. Тільки набагато гірше.

— І це лише початок. ФБР налаштовані аж занадто серйозно. Чому б це самому Директорові зустрічатися зі мною, незначним юристом-початківцем із Мемфіса? Та ще в п'ятнадцятиградусний мороз, сидючи на бетонній лаві у парку? Дали завдання п'яти агентам у Мемфісі, трьом у Вашингтоні, і він сказав, що вони підуть на все, аби знищити фірму. Якщо я вирішу про все мовчати, ігнорувати те, про що дізнався, і далі гарно їй віддано працювати на «Бендіні, Ламберт і Лок», одного разу вони з'являться, тримаючи в руках ордери на арешт і всіх пов'яжуть. Якщо я погоджуся на співробітництво, то нам із тобою доведеться посеред ночі тікати з Мемфіса одразу після того, як я закладу фірму федералам. Ми втечемо і поселимося в якому-небудь Буасі в штаті Айдахо, як містер і місіс Вілбур Гейтс. Грошей ми матимемо вдосталь, але доведеться працювати, щоб не викликати підозр. Мені зроблять пластичну операцію, і я буду водієм автовантажника на складі, а ти на неповний робочий день влаштуєшся у дитячий садок. Ми матимемо двох, може, трьох діток, щоночі молитимемося Богу про те, щоб люди, яких ми і в очі не бачили, тримали роти на замку й забули про нас. Щодня, щогодини ми вмиратимемо зі страху, що нас викриють.

— Оце так, Мітчю, просто чудово! — вона вже ледве стримувала сльози.

Він усміхнувся і роззирнувся довкола.

— У нас є ще один вихід. Ми можемо вийти просто зараз у ці двері, придбати два квитки до Сан-Дієго, проскочити через кордон і до кінця наших днів їстимемо черепашок.

— То ходімо.

ФІРМА

— Та вони, напевно, за нами прослідкують. Мені так щастить, що в Тіхуані на нас вже чекатиме з загоном головорізів Олівер Ламберт. Не вийде. Просто подумай.

— А Ламар?

— Я не знаю. Він тут вже шість-сім років. І напевне про все знає. А Ейвері вже партнер, отже, він в усьому замішаний.

— І Кей?

— Хто ж знає? Дуже схоже на те, що жодна з дружин нічого не знає. Я над цим, Еббі, чотири дні мізкував, і вважаю, що в них прикриття надзвичайне. Фірма ззовні здається саме такою, якою повинна бути. Вони кого завгодно задурять. Тобто, хіба можу я, чи ти, чи будь-який претендент на роботу в фірмі навіть уявити про такі обгородки? Все продумано досконало. Хіба що тільки те, що про все відомо ФБР.

— А тепер ті федерали чекають, що ти за них виконаєш брудну роботу. Чому вони обрали тебе, Мітччу? У фірмі ж сорок юристів.

— Бо я про це ще нічого не знаю. Я — підсадна качка. Ефбеерівцям невідомо, коли саме новачкам мов сніг на голову, скидають всю правду, тому поки що вони не пробуватимуть завербувати когось іншого. Так сталося, що саме я — новачок, тож на мене й порозставляли сильця одразу по тому, як я здав екзамен.

Еббі закусила губу, важко було стримувати сльози. Порожнім поглядом вона тупилася в двері.

— І вони чують кожне наше слово, — замислено промовила вона.

— Ні. Лише телефонні розмови й те, що звучить вдома та в автомобілі. Однак ми можемо вільно зустрічатися в ресторанах. Завжди знайдемо можливість вийти на патію, звісно, триматися подалі від дверей. А вже для найбільшої впевненості треба причаїтися за сараєм і там поговорити пошепки.

— Ти що, намагаєшся навіть жартувати? Сподіваюсь, що ні. Тепер не час для жартів. Я тут така налякана, зла, сиджу, збита з пантелику, не знаю, що ж робити. Я боюся у власному будинку слово мовити. По телефону страшно зайвого бовкнути, навіть коли помилково набрала чужий номер. Щоразу від дзвінка я підстрибую й не зводжу погляду з апарата. Тепер ще й це?

— Тобі треба випити келих вина.

— Мені треба випити десять келихів.

Мітч обхопив руками її руку, міцно потис.

— Зажди-но. Я бачу знайому фізіономію. Не озирайся.

Вона затамувала подих.

— Де?

— В кінці стійки бару. Ти всміхайся й дивися на мене.

На високому барному табуреті сидів і уважно дивився в телеекран засмаглий білявий молодик у яскравому біло-синьому светрику, які полюбляють альпіністи. Здавалося, щойно з гір. Та Мітч вже бачив засмаглу шкіру, біляві бакенбарди й вуса десь у Вашингтоні. Він придивився пильніше. Блакитне світло екрану трохи освітлювало обличчя, а Мітча ховала темрява. Той підняв пляшку з пивом, трохи повагався, а тоді — ось зараз! — кинув погляд у закуток, де пригорнулися одне до одного Мак-Діри.

— Ти впевнений? — крізь стиснуті зуби вичавила запитання Еббі.

— Так. Він був у Вашингтоні, лише не згадаю, де саме. Та я його двічі там бачив.

— Він один з них?

— Як же я можу бути впевненим?

— Ходімо вже звідси.

Мітч залишив на столі двадцятку й пішов з Еббі до автомобіля.

За кермо «пежо» він сів сам, виїхав зі стоянки, розплатився зі службовцем, і вони помчали до центру міста. Після п'яти

хвилин мовчанки Еббі нахилилася й прошепотіла йому на вухо: «Можна вже говорити?». Він похитав головою.

— Як тут було з погодою, поки мене не було?

Еббі аж очі закотила, відвернула погляд до вікна.

— Холодно. Вночі, казали, сніжок випаде.

— У Вашингтоні весь тиждень температура була нижче нуля.

На це Еббі здивовано витріщилася.

— Зі снігом? — запитала з піднятими бровами й широко розплющеними очима.

— Ні. Було вогко й холодно.

— Але ж і збіг! І в нас холодно, і там холодно.

Мітч навіть пирснув тихенько. Вони мовчки виїхали на окружну дорогу.

— Як гадаєш, хто має виграти Суперкубок?

— «Ойлерс».

— Справді? Ти так гадаєш? А я за «Редскінс». У Вашингтоні тільки про це й розмов.

— Та ну! Схоже, що то місто для самих розваг.

Знову тиша. Еббі притулила до рота верх долоні й сконцентрувала погляд на вогниках від передніх автомобілів. В ці хвилини, збита з пантелику, вона все ж спробувала би щастя в Тіхуані. Її чоловік, який третім за результатами закінчив курс навчання у самому Гарварді, перед яким розстеляла червону доріжку Волл-стріт, який мав можливість піди працювати куди завгодно, в будь-яку фірму, він зв'язався з... мафією! А в тої на поясі вже є трофеї — п'ять убитих юристів. І вони не вагаючись здобудуть шостий — її чоловіка! І враз у голові завирували згадки про численні розмови із Кей Квін. Фірма вітає народження дітей! Фірма дозволяє, щоб дружини мали роботу, але не весь час. У фірму не беруть на роботу тих, чия родина має гроші. Фірма вимагає бути їй відданим. У фірмі найнижчий по країні показник плинності кадрів. Авжеж, воно й не дивно.

Мітч уважно за нею спостерігав. Минуло двадцять хвилин їзди від аеропорту, і «пежо» зручно примостився в гаражі поруч із «БМВ». Тримаючись за руки, вони підійшли до краю подвір'я.

— Це безглуздя, Мітчу.

— Так, але все так і є. Від цього нікуди не дінешся.

— Що ж нам робити?

— Я не знаю, крихітко. Та треба діяти, і швидко. І не можна помилятися.

— Мені страшно.

— Мені моторошно.

Тарранса довго чекати не довелося. Вже за тиждень Мітч помітив його, коли тікав від холоду, проминаючи будівлю федеральних служб у північній частині Мейн-стріт, за вісім кварталів од будинку Бендіні. Зо два квартали той ішов слідом, а потім прослизнув до невеличкої кав'ярні з широкими вікнами, що виходили на вулицю, або, як її ще в місті називали, Мол. Проїзд для автомобілів на Мейн-стріт у Мемфісі був заборонений. Поверх асфальту поклали кахлі, і колишня дорога перетворилася на типовий пішохідний бульвар. Подекуди траплялися деревця, абсолютно непотрібні, вони простягували голе віття до будинків. Понуро й безцільно тут тинялися п'янички і безхатки, випрошуючи гроші чи їжу.

Тарранс сів біля вікна й поглядав, як Мітч розчинився всередині Федеральної будівлі. Замовив каву і шоколадний пончик. Поглянув на годинник — була точно десята ранку. Згідно з розкладом, який передали Таррансу, у Мітча в суді було призначено коротку зустріч — саме зараз вона відбувалася. Мала бути недовгою, про це повідомив їм один із судових клерків. Тож він чекав.

В суді ніколи нічого не буває коротким. Минула ціла година. Тарранс ближче посунувся до вікна, розглядав перехожих,

які калейдоскопом змінювали одне одного за вікном. Він допивав уже третю чашку кави. Тоді поклав на стіл два долари й підвівся, завмерши у дверях. На протилежному боці вигулькнув Мітч, він кинувся до нього. Мітч, побачивши його, стишив ходу.

— Здоров, Мітчу. Ти не проти, коли ми підемо поруч?

— Звісно, проти, Таррансе. Це небезпечно, тобі так не здається?

Вони рішуче крокували, не дивлячись один на одного.

— Поглянь на оту крамничку, — мовив Тарранс, вказуючи направо. — Мені потрібна пара черевик.

Вони пірнули у «Будинок взуття дона Панга». Тарранс пройшов у кінець тісного приміщення й спинився між двома рядами полиць, на яких лежали підробки виробів фірми «Reebok». Дві пари кросівок коштували п'ять доларів без одного цента. Мітч теж підійшов і вибрав собі пару десятого розміру. Чи то сам дон Панг, чи то ще який кореець підозріло на них зиркнув, однак не промовив ані слова.

— Учора мені дзвонив директор, — не ворущачи вустами, проказав Тарранс. — Запитував про тебе. Сказав, що настав час приймати рішення.

— Скажи, що я й досі думаю.

— Ти розповів щось людям із фірми?

— Ні. Я думаю.

— Це добре. Мені здається, що тобі не варто їм розповідати, — він вручив Мітчу візитівку. — Тримай це. Там на звороті два телефонних номери. Дзвони за будь-яким із них з таксофону. Там ввімкнеться автовідповідач, тож ти просто продиктуй повідомлення і дай знати, де й коли точно ми зустрінемося.

Мітч засунув картку до кишені.

Враз Тарранс аж присів.

— В чому справа? — різко запитав Мітч.

— Нас засікли. Щойно якийсь типчик там швендяв і заглянув крізь вітрину. Слухай мене, Мітччу, уважно послухай. Ходімо разом до виходу, і щойно ми опинимося в дверях, закричи, щоб я забирався геть і виштовхай у плечі. Я вдаватиму, що хочу битися, то ти біжи в напрямку фірми.

— Ти, Таррансе, смерті моєї хочеш.

— Та роби, як я сказав. Щойно повернешся, про все розкажи партнерам. Скажи, як я тебе завів у глухий кут, а ти ушився, щойно зміг вирватися.

На вулиці Мітч штовхнув того навіть сильніше, ніж треба, волаючи:

— Геть від мене! До біса! Лиши мене в спокої!

Він чимдуж кинувся до фірми — два квартали біг по Юніон авеню, перед Бендіні-білдінг стишив крок. Зайшов до вбиральні на першому поверсі, щоб перевести подих. Дивлячись у дзеркало, десять разів глибоко вдихнув.

Ейвері сидів на телефоні, на якому блимали дві лампочки. На диванчику, готова записувати нову навалу наказів, з блокнотом у руках сиділа секретарка. Мітч на неї подивився і промовив:

— Будь ласка, вийдіть. Мені необхідно поговорити з Ейвері наодинці. — Вона встала. Він провів її до дверей, а тоді зачинив їх.

Ейвері уважно на нього поглянув. Відтак поклав слухавку.

— Що відбувається?

Мітч зупинився дивана і відповів:

— Щойно, як я повертався з податкового суду, мене перехопило ФБР.

— Дідько! Хто то був?

— Той самий спецагент на ймення Тарранс.

— Де це сталося? — Ейвері взяв телефон у руки.

— На бульварі, в північному кінці Юніон. Я просто йшов собі, заклопотаний власними справами.

— Це було вперше після тієї зустрічі?

— Так. Я відразу й не впізнав його.

Ейвері заговорив по телефону.

— Це Ейвері Толлар. Я мушу негайно поговорити з Олівером Ламбертом... та мені байдуже, що він висить на телефоні. З'єднайте мене з ним, і негайно.

— Що відбувається, Ейвері? — запитав його Олівер.

— Вітаю. Олівере. Це Ейвері. Вибачай за те, що перервав розмову. У мене в кабінеті Мітч Мак-Дір. Декілька хвилин тому він повертався з Федерального суду, й на бульварі його перестрів ефбеерівець... Що? Так, він щойно до мене зайшов і про все розповів... гаразд, за п'ять хвилин ми підійдемо. Він поклав слухавку. Заспокойся, Мітчу. Ми вже через таке проходили.

— Я знаю, Ейвері, та я в цьому ніякого сенсу не бачу. Чого їм так опікуватися мною? Я ж у фірмі найновіший!

— Це залякування, Мітчу. Явне й просте. Нічого більше. Ти сідай.

Мітч підійшов до вікна, подивився на річку. Ейвері був холонокровним брехуном. А тепер почнеться оте їхнє «вони до нас підбираються» — саме час. «Заспокойся, Мітчу». Заспокоїтися? Як можна бути спокійним, коли фірмою займаються вісім агентів, а сам директор ФБР, пан Дентон Войлес щоденно приймає звіти від них? Заспокоїтися? Та його щойно піймали — в дешевій крамничці він шепотівся з ефбеерівцем. І тепер він змушений буде прикидатися пішаком-незнайком, за яким полюють злі сили федерального уряду. Залякування? А чому ж тоді за ним всю дорогу від суду слідкував іще один типчик? На це дай відповідь, Ейвері.

— Ти наляканий, правда ж? — Ейвері став поруч, поклав на плече руку.

— Взагалі-то, не дуже. Минулого разу мені Лок все пояснив. Я хотів би, щоб вони мене просто облишили, і все.

— Все серйозно, Мітччу. Їх не варто недооцінювати. Ну, ходімо до Ламберта.

Мітч пішов за Ейвері в кінець коридору. Двері відчинив незнайомиць у чорному костюмі. Ламберт, Натан Лок і Ройс Мак-Найт стояли біля невеликого переговорного столика. На ньому поставили магнітофон — як і минулого разу. Мітччу запропонували сісти поближче — він сів, на чолі столу вмос- тися містер Чорні Очиці і втупився в нього.

Заговорив він з погрозою в голосі. У кімнаті ніхто не всмі- хався.

— Чи зустрічався ти з Таррансом чи ще з кимось із ФБР після першої вашої зустрічі в серпні?

— Ні.

— Ти в цьому певен?

Мітч плеснув долонею об стіл.

— Дідько з вами разом! Я ж сказав: ні! Може, ви захочте, щоб я заприсягнувся?

Лок був вражений. Всі вони були вражені. У кабінеті на секунд тридцять повисла тяжка гнітюча тиша. Мітч незмигню дивився на Чорні Очиці, і той відступив — так легко, просто хитнув головою.

Ламберт завжди залишався дипломатом, як досвідчений посередник, втрутився.

— Мітччу, послухай, знаю, що це може лякати.

— Ще й як лякає. Мені це все не до вподоби. Я займаюся своїми справами, по дев'яносто годин на тиждень протираю зад, мені багато не треба — хочу лише бути гарним юристом у фірмі, стати її партнером, та от з невідомої причини я зму- шений терпіти ці візити від ФБР. Сер, мені потрібні відпо- віді.

Лок ввімкнув червону кнопку на магнітофоні.

— За хвилину ми про це з вами поговоримо. Та спершу розкажи про все, що з тобою сталося.

— Все просто, містере Лок. Я пішов пішки до Федерального суду, щоб на вимогу судді Кофера взяти участь у слуханні у справі Малкольма Делані. Там я пробув з годину, упорався зі справою. Я вийшов звідти й рушив на роботу, сюди. До того ж дуже поспішав. На вулиці холодно. Я по Юніон пройшов зо два квартали, просто нізвідки виник Тарранс, схопив за руку й заштовхнув до якоїсь крамниці. Я хотів було вириватися, та все ж він — агент ФБР, та й не хотілося влаштовувати сцен. Там він сказав мені, що хоче зі мною поговорити. Я вирвався, кинувся до дверей, а він — за мною, спробував мене затримати. Я його відштовхнув. Далі вже я побіг сюди. Ну, ось і все, я тут. Ось так все й було. Крок за кроком — я все вам розповів.

— Про що він хотів з тобою поговорити?

— Я не дав йому можливості говорити, містере Лок. Я не планую розмовляти ні з якими представниками ФБР, хіба як за постановою суду.

— Ти впевнений, що агент був той самий?

— Я думаю, це він. Спершу я навіть його не впізнав, бо ж не бачив його з самого серпня. Вже в крамниці він знову дістав свій жетон і назвав ім'я. Тоді я й кинувся звідти.

Лок потягся до магнітофона, натиснув іншу кнопку і знову сів. За ним далі сидів і звично тепло всміхався Ламберт.

— Послухай, Мітч. Минулого разу ми все тобі пояснили. Ті люди щодень стають дедалі нахабнішими. Он минулого місяця старалися дістати Джека Олдрича, коли він собі спокійно їв щось на грилі в ресторанчику на Секонд-стріт. У нас нема впевненості, чого саме вони хочуть, але Тарранс дійсно несповна розуму. Це залякування, нічого більше.

Мітч дивився, як Ламберт ворушив губами, та не чув майже нічого. Поки той говорив, йому пригадався похорон Козінські й Ходжа, їхні вродливі вдови. Милі діти.

Тут прокашлявся Чорні Очиці.

— Це все дуже серйозно, Мітч, але нам приховувати нічого. Хай би вони краще витрачали час на наших клієнтів, якщо підозрюють незаконну діяльність. Ми — юристи. Ми лише захищаємо інтереси людей, які часом заграють із законом, але самі не чинимо нічого протиправного. І це все збиває з пантелику.

Мітч усміхнувся й розвів руками.

— Як, по-вашому, я маю діяти? — досить щиро запитав він.

— Ти, Мітч, нічого не можеш вдіяти, — відповів йому Ламберт. — Просто тримайся від нього подалі; як побачиш де — тікай. Якщо він просто на тебе десь дивився, доповідай нам.

— Ну, саме так він і вчинив, — став на захист Ейвері.

Мітч старався прибрати жалісного вигляду.

— Можеш іти, Мітч, — сказав йому Ламберт. — І будь на зв'язку

Він вийшов з кабінету сам.

Девашер, не дивлячись на партнерів, ходив кабінетом туди-сюди.

— Він бреше, я вас запевняю, він бреше. Цей сучий син бреше, я впевнений.

— Що бачила твоя людина? — запитав Лок.

— Моя людина бачила дещо інше. От трошки інше. І в цьому велика різниця. Він каже, що Мак-Дір і Тарранс спокійно собі зайшли до крамниці. Ніякого насилля з боку Тарранса. Ні найменшого. Тарранс підходить до нього, вони про щось розмовляють, а тоді обоє заходять до крамниці. Спостерігач каже, що обоє пішли аж углиб, а на вулиці з'явилися хвилини через три-чотири. А тоді ще один із наших підійшов до вікна, заглянув, та нічого не зміг розібрати. Очевидно, його помітили, бо минули секунди, та враз вискакують вони на вулицю з криком і Мак-Дір того відштовхує. Щось тут не так, я вас запевняю.

— То Тарранс хапав його за руку, зтягував до крамниці? — добираючи слова, повільно запитав Лок.

— Кажу ж вам, що ні. От в цьому і є проблема. Мак-Дір зайшов з ним разом добровільно, тож коли він каже, що його зтягли силою, то він бреше. Спостерігач каже, що, на його думку, якби вони нашого не помітили, то сиділи би там довше.

— Але ти не впевнений у цьому, — сказав Натан Лок.

— Ні, не впевнений, чорт забирай. Мене до крамниці не запрошували.

Девашер все міряв кроками кабінет. Інші вступилися у підлогу. Він узяв сигару й всунув її до свого вгодованого рота.

Врешті заговорив Олівер Ламберт:

— Посухай-но, Девашере. Є ймовірність того, що Мак-Дір говорить нам правду, а твої люди щось не так зрозуміли — це ж можливо. І я вважаю, що маючи сумніви, можна все пояснити на його користь.

Девашер проігнорував його слова, лише вишкірився.

— Вам відомо про якісь його контакти після серпня? — поцікавився Мак-Найт.

— Ми не маємо інформації про жоден новий контакт, але ж це не означає, що вони не розмовляли, чи не так? Ми й про тих двох нічого не знали, аж поки могло стати вже занадто пізно, хіба ж ні? Неможливо прослідкувати за кожним їхнім кроком. Просто неможливо.

Він і далі ходив кабінетом, заглибившись у роздуми.

— Я маю з ним поговорити, — нарешті сказав.

— З ким?

— З Мак-Діром. Настала пора нам з ним трохи погомоніти.

— Про що? — нервово запитав Ламберт.

— Дай мені самому з цим розібратися, гаразд? Просто хай мені ніхто не заважає.

— Я вважаю, ще трохи завчасно, — сказав Лок.

— А мені чхати на те, що ти там вважаєш! От якби це ви, клоуни, відповідали за безпеку, вже давно би сиділи у в'язниці.

Мітч, зачинивши двері, сидів у своєму кабінеті й дивився на стіну. Десь коло потилиці виникла мігрень, вона вже викликала нудоту. Хтось постукав у двері.

— Заходьте, — тихо мовив він.

Всередину заглянув Ейвері. Тоді підійшов до Мітча.

— Що скажеш на те, щоб пообідати?

— Ні, дякую. Я не голодний.

Той всунув руки в кишені брюк і тепло всміхнувся.

— Мітчу, дивись. Я знаю, що ти стривожений. Нумо зробимо перерву. Маю бігти на зустріч тут, у центрі міста. Чому б нам не зустрітися о першій в клубі «Мангеттен»? Поїмо, побалакаємо, я й місце в лімузині для тебе замовив. Він чекатиме тебе під дверима.

Мітч спромігся видати слабеньку усмішку, наче він був зворушений такою турботою.

— Звісно, Ейвері, — чому ж ні?

— Добре. Побачимось о першій.

За чверть до першої Мітч вийшов з центрального входу й попрямував до лімузина. Водій відчинив перед ним дверцята, він вмонтився, а там на нього вже чекали.

В куточку, на задньому сидінні причаївся лисий грубий чоловік з бичачою шиєю. Простягнув Мітчеві руку зі словами:

— Девашер. Радий знайомству.

— Я в ту машину сів? — запитав Мітч.

— Все гаразд, заспокойся.

Лімузин завівся й виїхав на дорогу.

— Чим я можу вам бути корисним? — запитав Мітч.

— Просто трохи послухай мене. Нам треба побалакати, — авто звернуло на Ріверсайд-драйв і поїхало в бік мосту Ернандо де Сото.

— Куди ми їдемо? — запитав Мітч.

— Трошки покатаємося. Ти, синку, заспокойся.

«Отже, я став номером шостим, — подумав Мітч. — Ось і все. Та ні, зажди-но, вони ж завжди були такими винахідливими, коли вбивали».

— Мітччу, я можу до тебе так звертатися?

— Звісно.

— Отже, Мітччу. Я голова служби безпеки фірми, і...

— А навіщо фірмі служба безпеки?

— Ти, синку, мене послухай, і я все розповім. Завдяки старенькому Бендіні фірма розробила розгалужену програму безпеки. Він був просто асом безпеки й секретності. Моя робота — захищати фірму. І, по правді, ми дуже занепокоєні цими іграми ФБР.

— І я теж.

— Так, ми вважаємо, що до намірів ФБР входить проникнути до фірми з тим, щоб вишукувати інформацію щодо певних наших клієнтів.

— Яких клієнтів?

— Деяких шишок, які приховують від податків свої прибутки.

Мітч кивнув і все дивився на річку, яка виднілася внизу. Вони вже були на території Арканзасу, а небокрай з міськими обрисами Мемфіса залишався позаду й все віддалявся. Девашер призупинив їхню розмову. Сидів, мов та ропуха, уклавши руки на животі навхрест. Мітч все чекав продовження, коли ж ця пауза й непевна мовчанка скінчиться, та схоже, Девашеру було байдуже. За кілька миль від мосту водій звернув на другорядну дорогу, яка, описавши дугу, повертала на схід. Далі водій іще раз повернув, і вони милою тряслися по гравієвій дорозі через поросле квасолею поле вздовж річки. Раптово на протилежному березі перед ними знову постав Мемфіс.

— Куди ми їдемо? — вже стривожено запитав Мітч.

— Розслабся. Я хочу щось тобі показати.

«Могильник», — подумав Мітч. Лімузин пригальмував і спинився на пагорбі, з якого виднівся обрив висотою зо три метри. Внизу виднівся піщаний кар'єр понад берегом річки. На протилежному березі поважно простягався міський пейзаж. Навіть можна було побачити верхівку фірми Бендіні.

— Прогуляймося, — сказав Девашер.

— Куди? — поцікавився Мітч.

— Ходімо. Все гаразд.

Девашер відчинив дверцята зі свого боку й підійшов до заднього бампера. Мітч поволі пішов слідом.

— Як я й казав, Мітчу, ми дуже стурбовані цим зв'язком із ФБР. Щойно ти з ними говоритимеш, вони ставатимуть сміливішими, і хто знає, на що ті дурні здатні. Щоб ти з ними ніколи більше не розмовляв, це наказ, тобі зрозуміло?

— Так, я це зрозумів, іще з першої зустрічі з ними, у серпні.

Раптом Девашер нахилився прямо до його обличчя, ніс до носа. Злісно вищирився.

— В мене з собою дещо є, і це змусить тебе бути з нами чесним.

Він засунув руку до кишені спортивного жакета й витягнув звідти конверта.

— Поглянь на це, — з посмішкою кинув Мітчу, а сам відійшов.

Мітч сперся на авто й нервово відкрив конверт. Там були чотири чорно-білі фотографії розміром вісім на десять, дуже чіткі. Пляж. Дівчина.

— О боги! Хто їх робив? — скрикнув Мітч.

— А яка різниця? Це ж ти, правда?

Не було жодного сумніву, що на фото був саме він. Мітч розірвав їх на дрібні шматки і кинув у Девашера.

— У нас на фірмі їх удосталь, — спокійно промовив той. — Цілий букет. Нам би не хотілося ними скористатися, та ще хоч одна розмова з містером Тарррансом, чи з будь-яким іншим ефбеерівцем, і ми їх поштою надішлемо твоїй жіночці. Як тобі це сподобається, Мітчу? Можеш уявити, підходить собі твоя гарненька дружина до поштової скриньки, щоб забрати «Редбук» і каталоги, і бачить такий дивний конверт, який адресовано саме їй. Ти спробуй це, Мітчу, уявити. Наступного разу, коли ви з Тарррансом здумаете купувати пластикові капці, ти, Мітчу, думай і про нас. Ми ж наглядатимемо.

— Хто ще про це знає? — запитав Мітч.

— Я, той, хто фотографував, тепер і ти. У фірмі про них ніхто не знає, і я не планую поки розповідати. Та якщо знов шахраюватимеш, тоді вони їх розглядатимуть за обіднім столом. Я граю жорстко, Мітчу.

Він сів на багажник, потираючи вилиці. Девашер підійшов упритул.

— Слухай, синку. Ти здібний молодик, попереду на тебе чекають великі статки. Не зіпсуй цього. Просто добре працюй, грай за правилами, купуй автомобілі, переїзди в більші будинки, будуй кар'єру. Чини так, як усі. Не грайся в героя. Я не хочу скористатися фотографіями.

— Окей, Окей.

Впродовж сімнадцяти днів і сімнадцяти ночей потривожене життя подружжя Мак-Дірів спокійно плинуло без втручання Вейна Тарранса чи його поплічників. Повернулися звичні будні. Мітч проводив за роботою вісімнадцять годин щодня, без нагальної потреби з фірми нікуди не йшов, а лише, щоб поїхати додому. Обідав просто за робочим столом. Для виконання дрібних доручень, передачі документів чи відвідування судових засідань Ейвері тепер користувався послугами інших співробітників. Рідко коли Мітч покидав свій кабінет, цю свою келію розміром п'ять на п'ять метрів, в якій уже Тарранс його точно не дістане. По можливості він уникав і ходити коридорами, заглядати до вбиральні й кімнати з кавоваркою. Він знав, що за ним наглядають. Не було впевненості, хто саме, та якийсь гурт людей, поза сумнівом, виявляв винятковий інтерес до його дій і пересування. Тож він собі залишався за столом за зачиненими дверима, справно виконував роботу, за години праці йому йшли гарні гроші, він все намагався забути про те, що в будівлі є п'ятий поверх, а на ньому засів гидкий мерзотник Девашер, в якого була колекція світлин, що могли його знищити.

Минали дні без новин, і Мітч дедалі більше замикався у вигнанні і сподівався на те, що випадок у крамничці корейця налякає Тарранса, а може, його вже й звільнили. А то й сам Войлес вже забувся про свою операцію, і тепер Мітч

може собі й далі славно йти шляхом багатіння, партнерства й можливостям купувати все, що захоче. Проте він знав, що так не буде.

Для Еббі будинок став в'язницею, хоча й могла виходити з нього й приходити тоді, коли хотіла. Вона стала затримуватися у школі, більше прогулювалася містом, щодня їздила на закупи. Вона уважно вивчала кожного, хто лиш гляне на неї, особливо чоловіків у темних костюмах. Щоб не було видно її очей, стала одягати темні окуляри від сонця, носила їх навіть у дощову погоду. А пізно ввечері, самотньо повечерявши, вона придивлялася до стін і боролася зі спокусою взятися за пошуки. Телефонні апарати можна перевірити через збільшувальне скло. Казала сама собі, що дротики і жучки не можуть бути невидимими. Вже не раз виникала ідея відшукати десь книжку про такі пристрої, тоді їх легше буде виявити. Та Мітч заборонив. Він був упевнений, що в будинку їх повно, а спроби їх виявити можуть призвести до біди.

Тож у своєму власному будинку вона пересувалася мовчки і почувалася скривдженою, а ще знала, що довго так не може тривати. Вони обоє знали, як важливо було вдавати, що все нормально, розмовляти, ніби все в них добре. Вони намагалися заводити буденні розмови про те, як минув день. Про фірму, про її учнів, про погоду, про те, про се, та розмови їхні були безбарвними. Часто навіть вимученими, напруженими. Коли Мітч був студентом, вони часто й бурхливо кохалися, тепер це зникло з їхнього життя. Хтось їх підслуховував.

Стали звичними опівнічні прогулянки навколо кварталу. Щовечора, нашвидкуруч перекусивши сандвічами, проказавши щось на кшталт ніби корисно перед сном прогулятися, вони виходили на вулицю. Йшли, тримаючись за руки і в холодну пору, розмовляли про фірму і про ФБР, про можливий вихід; та доходили вони завжди до одного висновку: виходу просто немає. Минали сімнадцять днів. Сімнадцять ночей.

На вісімнадцятий день щось зрушилося. О дев'ятій вечора Мітч почувався виснаженим, тож вирішив їхати додому. На той час він пропрацював без перерви понад п'ятнадцять годин. По двісті доларів за кожен. Він звично пройшовся коридорами другого поверху, сходами піднявся на третій. Уже звик так сновигати, дивитися, хто ще й досі працював. На третьому не було нікого. Він піднявся на четвертий поверх, проминув квадратний коридор, наче щось шукаючи. Світло скрізь було вимкнене, лише Ройс Мак-Найт працював допізна. Мітч непомітно проминув його кабінет. Двері Ейвері були зачинені, Мітч поторсав ручку — замкнено. Далі він зайшов до бібліотеки, шукаючи яку-небудь непотрібну книгу. Він такі інспекції проводив уже два тижні, і на стелях кабінетів та бібліотек камер ніде не побачив. Виснував, що вони лише слухають, але не бачать.

У воротах він побажав на добраніч Датчу Гендріксу й поїхав додому. Так рано Еббі на нього не чекала. З боку гаража він тихенько відчинив двері й прослизнув на кухню. Ввімкнув світло. Вона була у спальні. Між кухнею й спальнею був невеличкий передпокій, де на бюро вони склали пошту. Поклавши свою валіжку на нього, Мітч його побачив. Великий коричневий конверт, на якому чорним маркером була написана його адреса і ім'я — Еббі Мак-Дір. Зворотної адреси не було. Від руки нерівними літерами ще було написано: «ФОТОГРАФІЇ — НЕ ЗГИНАТИ». Завмерло серце, перехопило подих. Він вхопив конверт. Вже розпечатаний.

На чолі враз виступили краплини поту, в роті пересохло, а ковтнути слину він був не в змозі. Прокинулося серце, і стало несамовито калатати молотком у грудях. Дихати було важко і боляче. Накрила нудота. Він повільно позадкував від бюро з конвертом у руках. Подумав, вона зараз в ліжку. Принижена, хвора, спустошена, зла, як собака. Він витер із чола піт і постарався себе опанувати. «Прийми все, як чоловічина», — сказав самому собі.

Вона лежала в ліжку з книжною в руках, працював телевізор. Собака був надворі. Мітч прочинив двері до спальні, й вона налякано підстрибнула. Мало не закричала. Та враз його впізнала.

— Ти мене налякав. Мітччу!

Очі блищали. Спершу від страху, тепер від радості. Очі не заплакані. Виглядали звично: ні болю, ні гніву.

Він не міг і слова вимовити.

— Чого це ти вдома? — сівши прямо, вимогливо й з усмішкою запитала вона.

Усмішка?

— Я тут живу, — слабо відповів він.

— А чому ж ти не подзвонив?

— Невже я мушу дзвонити, що повертаюся додому? — його дихання вже вирівнялося. Вона чудово тримається!

— Було б непогано. Підійди, поцілуй мене, — він схилився над ліжком і поцілував її. Подав їй конверт і безпечно запитав:

— Це що?

— От ти й поясни. Його адресовано мені, та всередині він порожній. Нічогісінько не було, — вона згорнула книжку й поклала на столик.

Нічогісінько! Він усміхався і знову її цілував.

— Ти чекаєш від когось фотографій? — не розуміюче поцікавився він.

— Нічого не знаю про це. Напевне, помилка. — І в цю мить Мітччу здалося, що він чує регіт Девашера там, на п'ятому поверсі. Той тлустий покидьок зараз стоїть у якій-небудь темній кімнаті, серед сплетіння дротів, серед усілякої апаратури з навушниками на круглій, хоч в м'яча ганяй, голові, й нестримно регоче.

— Дивно, — мовив він.

Еббі вдягла джинси й жестом показала на двір. Мітч кивнув, цей простий сигнал він упізнав: жест-вказівка, чи кивання на двері, що вели до патіо.

Мітч поклав конверт на стільницю бюро і якусь секунду ще обмацував надпис. Мабуть, це був почерк Девашера. Він знову ніби почув той сміх, побачив гладке обличчя й хижу посмішку. Напевне, в обід у бенкетній залі ті світлини партнери передавали по колу. Уявив собі, як за кавою з десертом хихотять над ними Ламберт, Мак-Найт і навіть Ейвері.

Ну нехай, чорт забирай, повеселяться. Нехай останні місяці порадіють зі своїх яскравих успішних кар'єр юристів.

Еббі йшла поруч. І він узяв її за руку.

— Що ж у нас на вечерю? — його запитання призначалося тим, хто їх прослуховував.

— Чом би нам не поужити в ресторані? Відсвяткуємо з нагоди повернення з роботи у пристойний час.

Вони вийшли зі спальні.

— Це просто чудова ідея, — мовив Мітч. Крізь задні двері вони вийшли на патіо і зникли в темряві вулиці.

— Що сталося? — запитав Мітч.

— Сьогодні тобі прийшов лист від Доріс. Повідомила, що вона у Нешвілі, та має повернутися до Мемфіса двадцять сьомого лютого. Каже, що має з тобою побачитися, що справа нагальна. Лист зовсім короткий.

— Двадцять сьомого? Це ж учора!

— Я знаю. Думаю, що вона вже в місті. Що ж їй треба, цікаво.

— Так, а мені цікаво, де ж вона.

— Повідомила, що у її чоловіка в місті якісь справи.

— Гарзд. Вона нас розшукає, — сказав Мітч.

Натан Лок замкнув двері свого кабінету й вказав Девашеру в бік невеликого столу коло вікна. Ці двоє ненавиділи один

одного і навіть не вдавали приязності. Проте бізнес є бізнес, тим паче обидва отримували накази від тієї ж людини.

— Лазаров хотів, щоб я з тобою поговорив сам на сам, — мовив Девашер. — Два останніх дні я провів із ним у Вегасі, і він дуже стурбований. Вони всі непокояться, Локу, і він саме тобі тут довіряє найбільше з усіх. Він тебе любить більше, ніж мене.

— Так це й зрозуміло, — без усмішки відповів Лок. Темні зморшки навколо його очей зібгалися, й погляд втупився у Девашера.

— Та все одно є такі справи, які він хоче, щоб ми обговорили.

— Слухаю.

— Мак-Дір нам бреше. Ти ж знаєш, як Лазаров вихваляється з того, що в самому ФБР має «крота». Ну, я йому ніколи не вірив і досі не вірю. Та якщо повірити словам Лазарова, його джерело повідомило, що в січні у Вашингтоні між Мак-Діром і якимись високими чинами з ФБР відбулася таємна зустріч. Ми теж там були. І наші люди нічого такого не бачили, але ж неможливо непомітно й безпечно за кимось слідкувати двадцять чотири години на добу. Тому існує ймовірність, що на якийсь момент він випав із нашого поля зору.

— Ти в це віриш?

— Та неважливо, вірю я в це, чи ні. Лазаров у це вірить, ось що головне. Так чи інакше, він доручив мені вжити, так би мовити, попереджувальних заходів, попідкуватися щодо нього.

— Прокляття, Девашере! Не можемо ми й далі знищувати людей!

— Лише план дій, нічого серйозного. Я йому пояснив, мовляв, ще занадто рано, що це може бути помилкою. Та вони, Локу, там занадто вже стурбовані.

— Так далі не може тривати, Девашере. Дідько б їх узяв! Ми ж маємо репутацію, на неї потрібно зважати. У нас тепер

вищий рівень смертності від нещасних випадків, ніж у нафтовій промисловості. Почнуться плітки. Дійдемо такого, коли жоден випускник юридичного факультету при здоровому глузді не ризикуватиме йти до нас на роботу.

— Я не думаю, що про це нам варто турбуватися. Лазаров на якийсь час призупинив набір нових співробітників. І казав мені тобі це передати. Також він цікавиться, скільком співробітникам ще не все відомо.

— Їх п'ять, я так думаю. Дай-но згадаю, Лінч, Соррелл, Бантін, Маерс, Мак-Дір.

— Забудь про Мак-Діра. Лазаров переконаний, що цей знає набагато більше, ніж ми думаємо. Щодо тих чотирьох ти впевнений? Їм нічого не відомо?

Лок замислився на якийсь час. Щось бурмотів під ніс.

— Ми ж їм ще нічого не розповідали. А твої люди прослуховують, підглядають. Вони що чули?

— Нічого, від цих чотирьох — нічого. Вони і говорять, і поводяться так, наче нічого не підозрюють. Ви їх звільнити можете?

— Звільнити?! Вони ж юристи, Девашере. Ти не звільнятимеш юристів. Вони чудові працівники, віддані фірмі.

— Сама фірма змінюється, Локу. Лазаров хоче позвільняти таких, кому ще нічого не відомо й не брати на роботу нікого нового. Стало очевидно, що служба ФБР міняє стратегію, то й нам вже час змінити нашу. Лазаров планує замкнути коло і підлата-ти все, що протікає. Ми не можемо просто сидіти на місці й чекати, поки до наших людей підбиратимуться спецслужби.

— Звільнити їх, — Лок знову повторював сказане, не ймучи віри почутому. — Та фірма ще ніколи, жодного разу не звільняла юриста.

— Як зворушливо, Локу. Ми п'яти чоловік позбулися, але ще нікого не звільняли. Це ж дуже добре. У тебе попереду місяць, тож починай вигадувати причину. Пропоную звільнити

усіх чотирьох за раз. Повідомте, що фірма понесла значні збитки у коштах й тепер мусить скоротити штат.

— У нас клієнти, а не кошти.

— Окей, гаразд. Ваш найвагоміший клієнт вимагає звільнення Лінча, Соррелла, Бантіна й Маерса. Починай розробляти план.

— Як це ми можемо викинути з роботи чотирьох, не звільнивши ще й Мак-Діра?

— От ти щось і придумаш, Нате. Маєш місяць. Позбавтеся їх, нових не наймайте. Лазаров бажає мати міцний невеликий союз, де можна буде всім довіряти. Він наляканий, Нате. І від страху вже божеволіє. Мені не треба тобі пояснювати, що буде, коли один із фірми відступить під натиском.

— Ні, не треба пояснювати. А що він планує робити з Мак-Діром?

— Поки все те ж саме. Цілодобово його прослуховуємо, він досі ні слова не ляпнув ані дружині, ані комусь іще. Жодного слова! На нього вже двічі накидав сильце Тарранс, і він двічі про те доповідав. Я все одно побоююся, що друга зустріч була підозрілою, тож діймо дуже обережно. Зі свого боку Лазаров наполягає, що й у Вашингтоні була зустріч. Наразі все з'ясує. Каже, що його шпигуни багато не знають, проте продовжують дошукуватися. Я думаю, що фактично, коли Мак-Дір і справді там мав розмову з ефбеєрівцями й нам нічого не доповів, тоді Лазаров накаже мені поквапитися, це напевне. Ось чому він вимагає розробки плану для того, щоб вивести Мак-Діра з гри.

— І як ти плануєш це зробити?

— Та ще трохи зарано говорити, мені варто добре поміркувати.

— А ти знаєш, що в наступному місяці він запланував поїхати з дружиною у відпустку на Каймани? Вони спиняться в одному з наших кондомініумів.

— Ну, там само вдруге ми цього не робитимемо. Буде ж занадто підозріло. І Лазаров дуже хоче, щоб вона завагітніла. Дав такі вказівки.

— Мак-Дірова дружина?

— Еге ж. Він хоче, щоб у них завелася дитинка, такий собі заручник. Вона приймає протизаплідні засоби, тож маємо до них пролізти, знайти маленьку коробочку, вивудити пігулки й замінити на плацебо.

На цих словах чорні очі на мить посмутніли, перевели погляд на темне вікно.

— Якого чорта, Девашере, що діється? — тихо спитав він.

— Це місце потребує змін, Нате. З'ясувалося, нами занадто зацікавилися федерали. Вони дедалі наполегливіше насідають. І хто знає, можливо, настане день, і один із нас вхопить їхню наживку, тоді всіх вас посеред ночі вивезуть з міста.

— Я в таке не вірю, Девашере. Наш юрист не буде таким телепнем, щоб заради кількох непевних обіцянок від федералів поставити на карту життя і своє, і своєї родини. Я не можу повірити в те, що це можливо. Ці люди занадто розумні, й вони занадто багато заробляють.

— Сподіваюся, що ти маєш рацію.

Притулившись до ступок ліфта, агент контори з винайму житла нишком милувався чорною шкіряною міні-спідницею. Погляд ковзнув її подолу — від колін спускалися шви чорних шовкових панчіх, далі — неймовірно високі підбори. Теж чорні. Гострі носки, а на миску — по червоному банту. Ковзнув поглядом назад, спинився на кругленькому задку, сягнув кашемірового червоного светра. Спереду светрик не здатен був приховати видатні частини тіла, котрі просто таки приголомшували. Волосся, яке спускалося нижче плечей, дивовижно контрастувало з червоною барвою. Так, вона вдалася до освітлення, однак загальна картинка з розкішного волосся, шкіряної міні-спідниці, панчішок, високих підборів та светрика з видатними принадами наводила його на думку, що він не проти мати таку кралечку. Йому б хотілося, щоб вона тут поселилася. Про ціну вони неодмінно домовилися б.

Ліфт спинився. Розчинилися стулки дверей, він пройшов за нею вузьким коридором.

— Сюди, — вказав напрямом і клацнув вимикачем. Вставив ключ у замок дерев'яних пошарпаних дверей.

— Тут лише дві кімнати, — сказав, клацаючи ще одним вимикачем. — Площа близько двохсот квадратних футів.

Вона одразу підійшла до вікна.

— Непоганий краєвид, — сказала, виглянувши у вікно, Теммі.

— Так, чудовий краєвид, нове килимове покриття, минулої осені все перефарбували. По коридору он там ванна кімната. Це гарний вибір. Ремонт будинку проводився вісім років тому. — Він витріщався на шви панчіх.

— Так, непогано, — Теммі сказала це не у відповідь на його набір слів. Вона й далі роздивлялася вулицю за вікном. — Як називається це місце?

— Це «Бавовняна біржа», одна з найстаріших споруд Мемфіса. І адреса наша справді престижна.

— А наскільки престижна квартирна платня?

Він прокашлявся, підніс до очей папку, але в неї не заглядав, все витріщався на високі підбори.

— Та це невелике приміщення. А для чого вам воно потрібно, що ви там казали?

— Секретарська робота. Я секретар-фрілансер. — Не звертаючи на чоловіка уваги, Теммі підійшла до другого вікна. Він тупцяв позаду.

— Ага. І як довго вона вам буде потрібна?

— Шість місяців, та можливо, навіть цілий рік.

— Гарзд. Шість місяців і оплата становитиме триста п'ятдесят доларів за місяць.

Не відриваючи погляду від вікна, вона раптово скинула туфлю з правої ноги й почухала нею литку лівої. Шов на панчосі все продовжувався, огортав і підошву. А нігтики на пальчиках... вони були теж червоними! Вона вильнула задком вліво й обперлася на підвіконня. Папка в його руках затремтіла.

— Я платитиму по двісті п'ятдесят на місяць, — владно сказала вона.

Він прокашлявся. Не було сенсу виказувати жадібність. Ці крихітні кімнатки — мертвий простір, вони нікому не були потрібні, їх роками ніхто не винаймав. У будинку може поселитися й секретар-фрілансер. От чорт, та йому самому може знадобитися секретарка на вільних хлібах.

— Триста, але не менше. Кімнати в нашому будинку користуються попитом, наразі зайнято дев'яносто відсотків площі. Триста на місяць, це й так замало. Ми ледве покриваємо витрати на утримання.

Враз вона повернулася до нього — і йому вже нікуди дівати погляд. Светрик туго облягав груди.

— У рекламному оголошенні зазначалося, що кімнати вмебльовані.

— Ми можемо це зробити, — він дуже хотів допомогти. — Що вам знадобиться?

Вона роззирнулася навколо.

— Тут мені потрібен письмовий стіл і шапка для документів. Декілька стелажів для папок. Пару стільців для клієнтів. Нічого особливого. В іншій кімнаті меблі не потрібні. Я там поставлю копіювальну машину.

— Без проблем, — усміхнувся він.

— І я платитиму три сотні за квартиру з меблями.

— Чудово, — сказав він, розгортаючи папку й дістаючи звідти бланк договору про оренду. Він поклав його на складний столик і заходився заповнювати.

— Ваше ім'я?

— Доріс Грінвуд, — так звали її матір. Сама ж була Теммі Інес Грінвуд, поки не здибалася з Бустером Гемфілом, який пізніше законно взяв ім'я Елвіс Аарон Гемфіл. Їй відтоді в її житті все летить шкереберть. Матір її жила у Еффінгемі, що у штаті Іллінойс.

— Окей, Доріс, — заговорив він уже й ніби з теплотою, наче вже можна називати одне одного лише на ім'я, бо вони стали ближчими. — А домашня адреса?

— А навіщо вона вам? — сердито запитала вона.

— Е-е-е, просто нам потрібна така інформація.

— А це не ваша справа.

— Гаразд, гаразд. Без проблем, — театральним жестом він викреслив той пункт у бланку. Потім став переглядати. — Ну, подивимося. Починаючи від сьогодні, другого березня, підписуємо угоду про оренду на шість місяців. Це до вересня. Так?

Вона кивнула та підкурила цигарку.

Він перейшов до наступного пункту.

— Нам потрібно отримати перший внесок авансу, триста доларів, а також платню за перший місяць.

З кишені вузької спідниці вона витягла тугу пачку готівки й відрахувала шість стодоларових банкнот, поклала на столі. Вимогливо сказала:

— Мені, будь ласка, квитанцію.

— Обов'язково, — він і далі щось писав.

— На якому ми поверсі? — повертаючись до вікон, поцікавилася вона.

— На дев'ятому. За невчасну оплату після п'ятнадцятого числа штраф — десять відсотків від платні. Ми маємо право прийти з інспекцією у будь-який час. Приміщення заборонено використовувати для незаконної діяльності. Ви маєте сплачувати комунальні послуги та страхування ваших речей. На паркувальному майданчику, отам через дорогу, у вас є своє одне місце. Ось два ключі. Запитання є?

— Так. А от якщо я працюватиму допізна? Тобто залишатимуся тут до ночі?

— Це не біда. Можете приходити й виходити, коли захочете. Коли стемніє, вас пропускатиме охоронець біля виходу на Фронт-стріт.

Теммі встромила між напomadжених вуст цигарку і підійшла до столу. Перечитала договір, потім, мить повагавшись і підписалася ім'ям Доріс Грінвуд.

Замкнувши двері, він чемно провів її коридором до ліфта.

Наступного дня ополудні привезли меблі. Доріс Грінвуд із «Грінвуд Сервісес» поставила на письмовому столі взятую на прокат друкарську машинку та телефон. Сидячи за столом перед машинкою, краєм ока вона могла спостерігати за рухом на Фронт-стріт. В шухляди стола поскладала папір для машинки, блокноти, олівці, ще якісь дрібнички. На тумбочки й невеликий столик між стільцями для клієнтів порозкладала журнали.

У двері постукали.

— Хто там? — запитала вона.

— Доставка копіювальної машини, — почувалася відповідь.

Вона відімкнула замок і прочинила двері. Низенький занадто жвавий чоловічок на ймення Горді забіг, окинув поглядом кімнату, грубо запитав:

— Ну, то де ставити?

— Он туди, — вказала пальцем Теммі в напрямку порожньої кімнатки розміром вісім на десять футів; дверей на завісах не було.

Два молодики у синіх комбінезонах, відсапууючись, закоптили візок із копіром.

Горді виклав на стіл перед нею папери.

— Для такого місця у вас досить потужний агрегат. Він забезпечує дев'яносто копій на хвилину, в ньому автоматична подача та скорозшивач. Нічогенька машина.

— Де підписуватися? — запитала вона, не бажаючи розводити теревені.

Він вказав ручкою, де ставити підпис.

— Шість місяців, виплати по двісті сорок доларів на місяць. Сюди ми включили обслуговування та перевірку, а також п'ятсот аркушів паперу на перші шість місяців.

— А-4 чи листівковий формат аркуша?

— А-4.

— Перший внесок — десятого числа, далі теж оплачуйте десятого. На столі — інструкція з експлуатації. Якщо виникнуть запитання — дзвоніть мені.

Двоє вантажників ще трохи повитріщалися на тугі джинси та яскраво-червоні туфлі на підборах і поволеньки вийшли. Горді відірвав жовту квитанцію і подав Теммі.

— Дякую, що скористалися нашими послугами.

Вона замкнула за ними двері. Підійшла до вікна і глянула в північний бік. Там, на Фронт-стріт, за два квартали по ту сторону вулиці виднілися четвертий та п'ятий поверх Бендіні-білдінг.

Він тишком займався справами, з головою занурившись у папки й документи. Був занадто зайнятий для будь-яких розмов, хіба тільки з Ламаром. Мітч добре розумів, що таке уникання не мине непоміченим. Тож працював ще наполегливіше. Може, коли він покриватиме рахунками по двадцять годин щоденно, з нього знімуть усі підозри. Може, саме гроші його й оберігатимуть.

Ніна зазирнула по обіді й поклала на стіл коробку з остиглою піцою. Він її з'їв тоді, коли трохи прибирав на столі. Подзвонив до Еббі. Сказав, що має намір з'їздити й навідати Рея, тож повернеться до Мемфіса пізно в неділю. Тоді вийшов до автостоянки.

Три з половиною години він їхав по сороковій федеральній трасі, поглядаючи у дзеркало назад. Нічого так і не побачив, тож вирішив, що вони його вже обігнали й чекають попереду. У Нешвілі несподівано звернув і поїхав у напрямку до центру. Маючи в руках накреслену від рук карту, він то вливався в потік автівок на центральних зашуруджених вулицях, то виривався з нього й пірнав у бічні, різко розвертався й носився так, наче втратив здоровий глузд. У південному кінці містечка він завернув до під'їздів великого багатоквартирного будинку

й попетляв ще й там. Йому сподобалося. Парковки там чисті, усі усміхнені. Він припаркував авто на майданчику, замкнув. Коло критого басейну телефон-автомат був справний. Він викликав таксі, назвавши адресу всього за два квартали. Між будинками промчав на бічну вуличку, а там одночасно з ним і з'явилося таксі.

— Автостанція «Грейгаунд», — кинув він водієві. — І швидко. У мене десять хвилин.

— Та розслабся, приятелю. Це ж за шість кварталів звідси.

Мітч зігнувся в три погібелі на задньому сидінні, і, поки їхали, стежив за рухом автомашин. Водій, сповнений поважності, не поспішаючи, за сім хвилин спинився коло автостанції. Кинувши на сидіння дві банкноти по п'ять доларів, Мітч кинувся до кас. Він придбав квиток до Атланти на рейс о четвертій тридцять. Годинник на стіні показував уже четверту тридцять одну. Клерк махнула у бік обертових дверей і сказала:

— Автобус рейсу 454 уже відходить.

Водій ще замикав двері багажного відділення, забрав квиток і разом із Мітчем зайшов у автобус. На пасажирських сидіннях ближче до задньої частини сиділо людей з дванадцяттеро. Мітч пробирався назад, заглядав у кожне обличчя, нікого не помітив. Сів він біля вікна у четвертому ряду з кінця. Надягнув сонцезахисні окуляри, озирнувся. Нікого. От дідько! Може, сів не в той автобус? Він втупив погляд у затемнене вікно. Автобус швидко влився до потоку на автостраді. Далі має бути зупинка у Ноксвіллі. Можливо, там із ним вийдуть на контакт.

Коли вони вже виїхали на федеральне шосе й автобус набрав крейсерської швидкості, чоловік у синіх джинсах і полотняній сорочці навипуск виник прямо перед ним і швидко сів поруч. Це був Тарранс. Мітч полегшено зітхнув.

— А де ж ти був? — запитав він.

— У вбиральні. Ти від них відірвався? — говорив він пошепки, водночас приглядаючись до потилиць пасажирів, чи бува хтось не слухає. Ні, ніхто їх не чув.

— Я їх зовсім не бачив, Таррансе. Тож не можу сказати, чи від них відірвався. Та гадаю, щоб цього разу мене вистежили, їм треба стати суперменами.

— На вокзалі бачив нашого співробітника?

— Так. Стояв у червоній бейсболці «Фальконів» біля таксофону. Чорношкірий молодець.

— Так-так, він. Якби помітив «хвоста», то подав би сигнал.

— Мені подав знак, мовляв, продовжуй.

У Тарранса очі ховалися за сріблястими дзеркальними сонцезахисними окулярами, на голові — бейсбольна кепка з написом «Штат Мічиган» на смарагдовому тлі. Мітч вловив запах жуйки «Джусі фрут».

— Це у вас наче така уніформа, так? — без усмішки запитав він. — А Войлес сам дав дозвіл отак одягатися?

— Та якось забув його запитати. Вранці поцікавлюся.

— У неділю вранці? — уточнив Мітч.

— Аякже. Він же хотітиме все знати про нашу автобусну поїздку. Я з ним годину розмовляв, перш ніж сюди поїхати з міста.

— Отже, спершу про найголовніше. Що буде з моєю машиною?

— Ми її за кілька хвилин заберемо й поняньчимо трохи замість тебе. Коли знадобиться, то вона вже чекатиме на тебе в Ноксвіллі. За це не хвилюйся.

— Думаєш, вони нас не знайдуть?

— Безперечно. З Мемфіса за тобою ніхто не вчепився. Ми стежимо, у Нешвілі нікого нема. Ти чистий.

— Вибачай, що я так допитуюсь, та просто після катастрофи у взуттєвому, я знаю, що й ви можете чинити по-дурному.

— Так, так, це була помилка. Ми...

— Страшенна помилка. Така, що може мене внести до списку жертв.

— Та ти ж гарно зміг викрутитися. Такого більше не буде.

— Пообіцяй мені, Таррансе, пообіцяй, що більше ніхто й ніколи до мене не підходить тиме на людях.

Тарранс виглянув у прохід між сидіннями, кивнув.

— Ні, Таррансе, я маю це почути просто з твоїх уст. Обіцяй.

— Гаразд, гаразд. Такого більше не станеться, я обіцяю.

— Дякую. Тепер можна буде хоч у ресторані поїсти спокійно, не побоюючись, що тебе кудись тягтимуть.

— Ти свого домігся.

Повз них, спираючись на тростину й з усміхненим обличчям поволеньки пробрався назад старий негр. Стукнули двері до туалету. «Грейгаунд» і далі мчав у лівому ряду, обганяючи законослухняних водіїв.

Тарранс прогортав журнальчик. Мітч вдивлявся у пасторальний пейзаж за вікном. Старий з тростиною, упоравшись зі своїми справами, покликгав до свого місця десь попереду.

— Ну, то що тебе сюди привело? — поцікавився Тарранс, знов гортаючи журнал.

— Я не люблю літаки. Завжди їжджу автобусом.

— Та я бачу. І коли ж ти почнеш?

— Войлес мені сказав, що в тебе є план дій.

— Є. І тепер мені треба знайти нападника.

— Гарні нападники дорого коштують.

— У нас є гроші.

— Це вам коштуватиме значно дорожче, ніж ви собі уявляєте. От собі вирахував, що я ж відмовляюся від великої кар'єри і заробітків, скажімо, у півмільйона доларів на рік.

— Ну, то це двадцять мільйонів баксів.

— Знаю. Ось це й обговорюватимемо.

— Я радий таке чути. Ти собі розраховуєш, наче працюватимеш, чи, як ти кажеш, трудитимешся, аж сорок років. Але ж це виважене припущення дуже непевне. От заради сміху. Скажімо, через п'ять років ми накриємо всю фірму. І тобі, і всім іншим там висунемо звинувачення. Ти отримаєш по заслугі і відправишся на декілька років до в'язниці. Багато тобі не дадуть, бо ти ж ніби чистенький, і ти, певно чув, як федерали мило все описують. Та в будь-якому разі втрачаєш і ліцензію, і будинок, і маленький свій «БМВ». А може, ще й свою дружину. Коли вийдеш на волю, відкриєш приватну детективну агенцію, як-то була в старого друзяки Ломакса. Робота нескладна, хіба тільки корпатимешся в брудній білизні, та раптом виявиться, зачепиш когось, кого було не варто чіпати.

— Я вже сказав, що погоджуюся за певних умов.

— Ну, гаразд. Почнімо обговорювати. Скільки ти хочеш?

— За що?

Тарранс згорнув журнал, поклав його під своє сидіння й дістав товстезну книжку в м'якій палітурці. Вдав, ніби він читає. Мітч же говорив, ледь розтуляючи рот. Розглядав при цьому прохід.

— Правильне запитання ставиш, — тихо промовив Тарранс, ледь-ледь голосніше за гудіння дизельного двигуна. — Чого ми від тебе хочемо? Розумне запитання. По-перше, доведеться тобі відмовитися від кар'єри юриста. Тобі доведеться вишукувати й розкривати секретну інформацію, записи, які стосуються твоїх клієнтів. Цього буде, звісно, досить, щоб тебе позбавити ліцензії юриста, але це вже не буде настільки важливим. Ми з тобою повинні домовитися про те, що ти нам здаси фірму і піднесеш нам її на срібній таці. По-друге, й це найголовніше, ти мусиш нам передати досить даних для того, щоб ми могли висунути звинувачення проти кожного співробітника фірми й більшості з банди Моролто. У них є записи, в маленькій будівлі на Фронт-стріт.

— Звідки ви це знаєте?

Тарранс усміхнувся.

— Знаємо, тому що на боротьбу з організованою злочинністю витрачаються мільйони доларів. Тому що ми за Моролто ходимо слід у слід упродовж двадцяти років. Тому що і в самій організації Моролто у нас є свої джерела інформації. Тому що Ходж і Козінські нам дещо розповіли, перш ніж їх убили. Не варто нас недооцінювати, Мітчю.

— І ви вважаєте, що мені вдасться винести інформацію?

— Так, ваша честь. Ти робитимеш підкоп ізсередини, і він розвалить фірму і поставить на коліна один із найвпливовіших злочинних кланів країни. Ти мусиш нам передати фірму. Де чий кабінет розташований? Імена секретарок, співробітників, клерків — усіх. Хто над якими справами працює? Які в кожного клієнти? Хто чим і ким керує? Хто працює на п'ятому поверсі? Що там відбувається? Де зберігають усі записи? Чи є десь єдиний архів? Наскільки бізнес комп'ютеризований? Скільки інформації в них на мікроплівках? Та найголовніше, дізнайся все про штат працівників і здай їх. Щойно випаде нагода, ми завоюємо їх з допомогою своєї невеличкої армії. Це буде надзвичайно великий крок уперед. Ми мусимо мати вагомні докази, солідні підстави для того, щоб ввірватися до них з ордером на обшук.

— І ви все це хочете?

— Ні. Тобі ще доведеться давати свідчення у суді проти своїх колег і це триватиме роками.

Мітч задихав важче. Заплющив очі. Автобус збавив швидкість — попереду сунула кавалькада будиночків на колесах. Починало сутеніти, і зустрічні автомобілі потроху вмикали фари. Давати свідчення на суді! Ось це йому й на думку не спадало. Завдяки тому, що кримінальні авторитети могли на своїх адвокатів викидати мільйони, суд міг тривати роками.

Тарранс і справді вже почав читати Луїса Ламура. Спрямував на томик світильник над головою, наче був справжнім пасажиром і дійсно подорожував. Коли в мовчанці проїхали миль зо тридцять, Мітч зняв окуляри й заглянув в обличчя Таррансу.

— А що буде зі мною?

— Ти матимеш силу грошей, бо ти їх заслужиш. Твоя совість буде чистою, ти зможеш дивитися людям у вічі. Ти зможеш жити в будь-якому місці країни, але, звісно, під новим іменем. Ми тобі знайдемо роботу, підправимо носа, зробимо все, що забажаєш, можеш нам повірити.

Мітч старався дивитися на дорогу, та це було неможливо. Погляд все повертався назад до Тарранса.

— Совість? Та ти навіть при мені не згадує більше про неї, Таррансе! Я у вашій грі невинна жертва, і ви це добре знаєте.

Той хмикнув із зарозумілою посмішкою.

— А що буде з дружиною?

— Ну, ти її можеш собі лишити.

— Дуже смішно.

— Пробач. Вона матиме всього вдосталь. Вона багато знає?

— Все, — пригадалася дівчина на пляжі. — Ну, майже все.

— Ми для неї знайдемо тепленьке місце держслужбовця у службі соціального захисту будь-де. Та не все так погано буде, Мітччу.

— Все буде прекрасно. Та настане такий час, коли хтось із ваших випадково розтулить рота й видасть що-небудь у присутності когось непевного, і тоді про мене чи про дружину ви вже читатимете в газетах. Мафіозі ніколи нічого не забувають, Таррансе. Вони монстри. А секрети вміють тримати краще за ваших. Це ж через вас загинули люди, не варто заперечувати.

— Я й не заперечуватиму. І я ще хочу додати, що коли вони вирішують когось убити, то бувають дуже винахідливими.

— Дякую. Отож, що ми робимо?

— Сам вирішуй. На сьогоднішній день по всій країні ми маємо дві тисячі свідків, які живуть з новими іменами, новою роботою, в нових будинках. То в тебе є велика перевага.

— Я ще й перевагу маю?

— Так. Або забирай гроші й тікай, або грай собі роль поважного юриста й живи сподіваннями про те, що ми до вас ніколи не доберемося.

— Оце так пекельний вибір, Таррансе.

— Так. Я радий, що вибір за тобою.

З місця поруч із древнім дідом підвелася його сусідка, тримаючись руками за кожне сидіння, вона хитаючись почвала-ла до вбиральні. Коли проходила повз них, Тарранс нахилився до Мітча. Він не наважувався продовжувати розмови, поки та була поруч. Бабці було років дев'яносто. Древня, можливо навіть неписьменна, навряд чи б вона зважала на його слова, але він сидів німий як риба.

За чверть години двері вбиральні розчинилися, випустивши на волю звуки води, яка з бульканням потекла нижче унітазу — кудись під дно автобуса. Стара почовгала вперед і зайняла своє місце.

— Хто такий Джек Олдрич? — поцікавився Мітч. Він мав підозру, що з ним пов'язана якась таємна гра, тож крадькома спостерігав, як-то реагуватиме Тарранс. Той блимнув, відвів від книжки очі, вступився у спинку переднього сидіння.

— Ніби й знайоме прізвище, але ніяк не пригадаю, звідки.

Мітч відвів погляд. Знов дивився у вікно. Тарранс знав. Здрігнувся, перед тим, як відповісти, занадто швидко звузилися очі. Мітч дивився на автомобілі, що мчали за вікном.

— То хто це такий? — запитав нарешті.

— То ти його не знаєш?

— Якби знав, то не допитувався, хто такий.

— Ще один з нашої фірми. Ти мав би таке знати, Таррансе.

— У місті повно тих законників. Це ти їх всіх можеш знати.

— Я знаю лише тих, що сидять у «Бендіні, Ламберт і Лок». У тихенькій маленькій фірмі, яку ви, хлопці, вже сім років вивчаєте. Олдрич там працює вже шість років. І вважається, що декілька місяців тому на нього вийшло ФБР. Правда чи ні?

— Абсолютна нісенітниця. Хто тобі це сказав?

— Це не має значення. Така собі чутка у фірмі.

— Це брехня. З серпня місяця ми ні з ким не розмовляли, крім тебе. Чесне слово. І ми не маємо намірів ні з ким більше вести розмов, хіба як ти вже відмовишся, тоді муситимемо шукати нову людину.

— І ти ніколи з Олдричем не розмовляв?

— Я це вже тобі сказав.

Мітч кивнув, взяв до рук журнал. Мовчки їхали ще пів години. Таррансу набрид той роман і він сказав нарешті:

— Послухай, Мітчу, десь за годину ми вже будемо в Ноксвіллі. І якщо ми домовляємося працювати разом, то треба вирішувати. Вранці Директор Войлес закидає мене тисячею запитань.

— Скільки грошей?

— Пів мільйона доларів.

Перший-ліпший юрист, що дбає про власну гідність, знає: ніколи не приставай на першу пропозицію. Завжди. Він уже бачив, як було від здивування роззявляв рота Ейвері, як різко трусив він головою від цілковитої зневаги й недовіри, коли чув перші пропоновані суми, хоч і якими вони були обґрунтованими. Далі йшли зустрічні пропозиції. У відповідь контрпропозиції — ще нові контрпропозиції, і знову торгувалися, та на першу пропозицію ніколи не приставали.

Тож похитуванням голови й усміхом до вікна, наче він саме такого й чекав, Мітч дав знати, що від півмільйона він відмовляється.

— Я хіба сказав що-небудь смішне? — запитав Тарранс, не юрист і не торговець.

— Та це просто смішно, Таррансе. Ти ж не чекаєш, що я відірвуся від золотої шахти заради півмільйона. А ще й податки сплатити, в мене заледве триста тисяч лишиться.

— А якщо ми закриємо золоту шахту, й відправимо всіх ваших жевжиків у черевиках від Гуччі до в'язниці?

— Якщо. Якщо. Якщо. Якщо так багато знали, чому ж досі нічого не зробили? Войлес казав, що ви роками спостерігали за фірмою. Сім років чекали. От молодці, Таррансе. Це ви завжди такі прудкі?

— А ти хочеш спробувати щастя, Мак-Діре? От, скажімо, мине ще якихось п'ять років. І ми знищуємо те кубло й твій зад відправляємо на нари. Тоді вже не матиме значення, скільки часу нам на це знадобилося, так чи ні? А так воно й буде, Мітччу.

— Перепрошую. Я думав, що ми торгуватимемося, а не погрожуватимемо.

— Я зробив тобі пропозицію.

— Твоя ціна занадто низька. Від мене чекаєте роботи, завдяки якій матимете на руках сотні звинувачень для зграї найогидніших злочинців Америки, а та робота мені може життя коштувати. І ви пропонуєте мені дрібноту. Три мільйони щонайменше.

— Це великі гроші, — мовив Тарранс ніби сам до себе. — Мені здається, що ми так багато ще нікому не платили. Ніколи.

— Та ви заплатити можете, чи не так?

— Я в цьому сумніваюся. Мені доведеться переговорити з директором.

— З директором! А я думав у тебе в цій справі усі повноваження! То це що, поки складемо домовленість, ми так і бігатимемо до директора туди-сюди?

— Чого ти ще захочеш?

— Є в мене на думці пара ідей. Та поки не вирішиться питання грошей, ми обговорювати їх не будемо.

У старенького з тростиною, певно, з нирками було негаразд. Він знову звівся на ноги й незграбно посунув у кінець автобуса. Тарранс ще раз взявся за книжку. А Мітч перегортав сторінки журнальчика «Поле й струмок».

За дві хвилини до восьмої їхній «Грейгаунд» звернув з шосе й прибув у Ноксвілль. Тарранс нахилився й прошепотів:

— З вокзалу виходь через центральний вхід. Коло білого «бронко» стоятиме молодик в оранжевому спортивному костюмі університету Теннессі. Він тебе впізнає. Назве тебе Джефрі. Ви потиснете руки, як давні друзі, сядете в його автомобіль. Він тебе доведе до твого «БМВ».

— А де він? — пошепки запитав Мітч.

— На території кампусу за гуртожитком.

— Ви перевірили його на жучки?

— Гадаю, що перевірили. Запитаеш у хлопця. Якщо за тобою стежили, коли ти виїжджав з міста, то вони щось запідозрять. Тобі треба їхати до Куквілля, це по цей бік траси від Нешвілля. Там є готель «Холідей Інн». В ньому переночуеш і зранку вирушай навідати брата. Ми наглядатимемо. Якщо щось виявимо, в понеділок зранку я тебе знайду.

— Коли відбудеться наступний круїз автобусом?

— У вівторок день народження твоєї дружини. Замоу на восьму годину столик у «Гризанті», в тій італійській ресторації на виїзді в бік аеропорту. Рівно о дев'ятій в барі підходь до автомату з цигарками, кидай шість двадцятипятипенсовиків і що-небудь купи там. На підставці, куди падають пачки цигарок, знайдеш магнітофонну касету. Купи собі плеєр з навушниками, такий, як ото люди на ранкову пробіжку беруть із собою, в машині прослухай всю касету, тільки не вдома і не

в чортовому офісі. Слухай у навушниках. І дружині дай послухати. Я сам робитиму запис, і тоді назву нашу кінцеву ціну. І дещо вам поясню теж. Як прослухаєте кілька разів, потім знищите.

— Так все накручено, хіба ні?

— Ну, так, але нам вже не треба кілька тижнів шукати зустрічей. Вони і спостерігають, і прослуховують, Мітчю. Вони дуже винахідливі, не забувай цього.

— Не турбуйся. Який був у тебе на спортивній формі номер у школі?

— Чотирнадцятий.

— А в університеті?

— Чотирнадцятий.

— Гаразд. Твоїм кодовим номером буде 1-4-1-4. У четвер ввечері наברי з якогось таксофона 757-6000. Там на автовідповідачі почувеш детальні інструкції щодо процедури введення в реєстр даних, що стосуються твого кодового номера. Коли передзвониш, то почувеш мій голос у запису. І я тобі ставитиму декілька запитань. Ось так і діятимемо.

— Чому б мені просто не займатися юриспруденцією?

Автобус підїхав до терміналу на вокзалі й спинився.

— Я їду до Атланти, — сказав Тарранс. — Ми з тобою пару тижнів не побачимося. Як буде щось термінове, дзвони по якомусь із тих двох номерів, що я давав.

Мітч стояв уже в проході й зверху вниз дивився на агента.

— Три мільйони, Таррансе, і ні на пенс менше. Якщо ви мільярди витрачаєте на боротьбу з організованою злочинністю, то для мене три мільйончики певно знайдете. І ще, Таррансе, я бачу й третій варіант. Я можу якось посеред ночі зникнути, просто випаруватися. Якщо так буде, ви з тими Моролто вестимете битву, поки все пекло не замерзне, а я в той час гратиму собі доміно на Карибах.

— Та напевне, Мітчю. Ти може й вестимеш подвійні чи потрійні ігри, але вони тебе за тиждень знайдуть. А нас поруч не буде, щоб захистити. Ну, приятелю, бувай.

Мітч зістрибнув з підніжки автобуса і попрямував до автовокзалу.

23

У вівторок о пів на дев'яту Ніна розгребла на письмовому столі всі завали й поскладала папери акуратними столами. Їй подобався цей вранішній ритуал наведення ладу на його столі й планування справ на день. Скраю стола незворушно лежав блокнот, де записували заплановані на день справи. Вона заглянула в нього.

— У вас, містере Мак-Дір, сьогодні дуже напружений день.

Мітч тим часом перетасовував папки й постарався ігнорувати сказане.

— Кожен день напружений.

— У вас на десяту запланована зустріч в кабінеті містера Махана з приводу апеляції «Дельта Шіппінг».

— Дочекатися не можу, — буркнув Мітч.

— Об одинадцятій тридцять у кабінеті Толлара зустріч зі спірного питання у справі Грінбрайра. Секретарка повідомила, що це триватиме не менше двох годин.

— Чому аж дві години?

— Мені не платять гроші за те, щоб про таке розпитувати, містере Мак-Дір, коли це робитиму, то мене звільнять. О пів на четверту з вами хоче зустрітися Віктор Мілліган.

— З приводу чого?

— І знову, містере Мак-Дір, я не повинна ставити такі запитання. А за чверть години вам належить з'явитися в центрі міста в офісі Френка Малголланда.

— Так, я знаю. А де його знайти?

— На «Бавовняній біржі», вона за кілька кварталів до перехрестя з Юніон. Ви повз нього сотні разів ходили.

— Чудово. Що ще?

— Вам щось принести на обід?

— Ні, я десь у центрі перехоплю бутерброд.

— Гарзд. А для Малголланда у вас все готово?

Він вказав їй на важку валізу, але не сказав нічого. Тоді вона вийшла, а за нею й Мітч вийшов у коридор і подався сходами до виходу. На вулиці спинився у сонячному світлі на мить, а тоді швидко пішов. У правій руці він ніс чорну валізу. А в лівій — кейс зі шкіри вугра кольору бордо. Помітив сигнал.

Перед зеленим будинком із закритими жалюзі вікнами він спинився біля пожежного гідранта. Трохи перечекав. Перейшов дорогу. Новий сигнал.

На дев'ятому поверсі «Бавовняної біржі» Теммі Грінвуд із «Грінвуд Сервісес» відійшла від вікна й наділа плащ. Вона замкнула двері, викликала ліфт. Її чекала зустріч із чоловіком, через якого вона може загинути.

Мітч відчинив вхідні двері й попрямував до ліфтів. Нікого підозрілого не помітив. Заходили й виходили, розмовляючи, бізнесмени, всього шестеро. Коло таксофону стояла й щось шепотіла жінка. Коло виходу на Юніон авеню тинявся охоронець. Мітч натиснув кнопку, викликаючи ліфт, почекав.

Двері відчинилися, до ліфта першим ввійшов молодик, схожий на Мерріла Лінча, з тонкими рисами у чорному костюмі з блискучими фалдами. А Мітч же сподівався, що підніматиметься вгору сам.

Офіс Малголланда був на сьомому поверсі. Мітч натиснув на кнопку з цифрою 7, на молодика в чорному не зважав. Ліфт поїхав угору, чоловіки стояли, дивлячись на лампочки з номерами поверхів, що блимали над дверима. Мітч відійшов углиб кабіни, важку валізу поставив на підлогу біля правої

ноги. На четвертому поверсі розчинилися двері і ввійшла Теммі, трохи знервована. На неї задивився молодик. Одяг на ній був досить консервативний. Проста коротка плетена сукня. Ніякого глибокого декольте, ніяких височенних підборів. Волосся пофарбоване у неясний рудий. Той знов поглянув на неї й натиснув кнопку «зачинити двері».

Теммі принесла із собою велику чорну валізу — таку ж саму, яка була у Мітча. Не зустрічаючись із ним поглядом, вона поставила її на підлогу поруч із першою. На сьомому поверсі Мітч забрав її валізу і залишив ліфт. На восьмому поверсі молоденький жевжик вийшов, а вже на дев'ятому Теммі підняла важку ношу, наповнену папками з «Бендіні, Ламберт і Лок», і понесла до свого офісу. Там вона замкнула й зачинила на засув двері, швидко скинула плащ й зайшла до маленької кімнатки, де вже наготові чекав копір. Сім папок, кожна завтовшки з дюйм, і навіть більше. Вона акуратно їх розклала на складному столику, що стояв під копіром. Взяла одну папку, яка називалася «Позов Кокер-Хенкса Трубопроводу Східного Техасу». Знявши з паперів металевий затискач, вона дістала їх із папки й акуратно склала ту пачку документів, записів та листів у відділення автоматичної подачі паперів. Ввімкнула кнопку «ДРУК» і далі просто спостерігала, як машина робила по дві досконалі копії кожного папірця.

Минуло тридцять хвилин, і сім папок було складено назад до валізи. Чотирнадцять нових папок вона склала стосом і замкнула в металевий сейф в непримітній шафці, яка теж замикалася. Теммі поставила валізу біля дверей і чекала.

Френк Малголланд був компаньйоном фірми з десятьма співробітниками; фірма вела банківські справи та займалася цінними паперами. А клієнтом був старий бізнесмен, котрий колись заснував і розбудував ряд крамниць із товарами з серії «Зроби сам», аж одного дня заробив вісімнадцять

мільйонів статків і тепер його син та рада директорів забрала контроль у свої руки, а Френка змусили піти у відставку. Старий подав позов, а компанія йому — зустрічний. Усі з усіма судяться, і ті всі позови завели справу в глухий кут, так тривало вісімнадцять місяців. От тепер усі юристи ситі й щасливі, настав час ухвалювати якесь рішення. «Бендіні, Ламберт і Лок» опікувалися податками того сина й нової ради директорів, а два місяці тому Ейвері відрекомендував Мітча представникам протилежної сторони. Вони планували запропонувати старому клієнту пакет акцій і цінних паперів у п'ять мільйонів доларів, додаткові, конвертовані акції й деякі облігації.

На Малголланда такий план враження не справив. Він не раз повторював, що його клієнт не жадібний, і добре розуміє, що більше не матиме контролю над компанією. Його власною компанією! Та п'яти мільйонів йому не досить. І будь-який суддя, який має достатньо кебети, поспівчуває літньому чоловікові, тож і дурневі зрозуміло, що справа варта щонайменше двадцяти мільйонів доларів!

Після години словесного перекидання через стіл Малголланда пропозицій і контрпропозицій, Мітч вже був згоден спинитися на восьми мільйонах, а протилежна сторона знизала запити до п'ятнадцяти. Мітч акуратно спакував папери до кейса, а Малголланд ввічливо провів його до дверей. Домовилися про ще одну зустріч за тиждень. Вони розпрощалися й потисли руки, мов давні друзі.

Ліфт зупинився на п'ятому поверсі, просто й невимушено увійшла Теммі. У ліфті був тільки Мітч. Коли двері зачинилися, сказав:

- Є проблеми?
- Жодної. Вже приготувала по дві копії.
- І багато часу все зайняло?
- Тридцять хвилин.

Ліфт спинився на четвертому, вона забрала порожню валізу.

— Завтра опівдні? — запитала вона.

— Так, — відповів він.

Двері знову розчинилися, Теммі зникла в коридорі поверху. Він з'їхав донизу сам. У під'їзді побачив лише охоронця, того ж самого. Мітчел Мак-Дір, юрист, адвокат, радник із кейсом і валізою в руках поспіхом залишив офіс і повагом попрямував на роботу.

Вони скромно відсвяткували двадцять п'ятий день народження Еббі. У дальньому закутку в «Грізанті» вони шепотілися при тьмяному світлі свічок, старалися одне одному всміхатися; це було дуже важко. Десь неподалік сидів невидимий агент із магнітофонною касетою в руках і чекав дев'ятої години, щоб підкласти її в автомат із дрібницями, а Мітч повинен був одразу ж там опинитися й непомітно забрати, та ще й так, і щоб його не зловили погані хлопці. А з плівки вже вони дізнаються, скільки ж то реальної твердої готівки отримають Мак-Діри за свідчення і як його результат, за довічне життя втікачів.

Вони їли, намагалися всміхатися, вести задушевну бесіду, та розслабитися не могли — весь час напружено спостерігали за часом. Вечеря вийшла не довгою. О восьмій сорок п'ять талійки їхні спорожніли. Мітч пішов до вбиральні. Зиркнув у прохід — там, де й належало, в кутку стояв автомат.

Вони замовили кави, й рівно о дев'ятій Мітч пішов до автомата, нервово всунув у слот шість монет і потягнув важілець навпроти «Marlboro Lights» — на честь Едді Ломакса. Простягнув руку до віконця видачі, намацав сигарети, а тоді й касету. Поруч висів таксофон, пролунав дзвінок, і Мітч аж здригнувся. Він озирнувся — нікого близько не було, лиш ген аж коло бару двоє дивилися телевизор. З якогось дальшого закутка почувся п'яний регіт.

Поки він підходив і всідався, Еббі вловлювала кожен його порух. Звела брови й запитала:

— І?

— Вийшло. Дістав твою улюблену чорну касету «Sony».

Мітч відпив кави. Сам невинно всміхався, полюсуючи поглядом людно залу. Ніхто не дивився. Всім байдуже.

Чек і картку «American Express» він подав офіціантові, грубувато кинувши «Ми поспішаємо». Той повернувся менш ніж за хвилину, й Мітч підписав чек.

У «БМВ» виявили силу-силенну жучків. Таррансова група виявила їх чотири дні тому, коли нишком, хоч і дуже професійно зі збільшувальними скельцями в руках обнишпорила її, поки Мітч добирався до місця автобусом. Видно було, що працювали професійно, наставили найдорожчу апаратуру, яка була здатна почути й записати щонайтихіше «апчхи» чи «кахи-кахи» Проте жучки вмiли слухати й записувати, аж ніяк не передавати зображення, і Мітч був дуже радий, що вони все чули, а не бачили, що відбувалося у машині.

Коли авто рушило з ресторанної парковки, вони не розмовляли. Еббі обережно вставила у невеликий плеєр касету. Подала йому навушники, і він вставив їх у вуха. Натиснула кнопку «відтворення». А потім не зводила з нього очей, поки вони безцільно кружляли містом.

Чувся голос Тарранса.

«Здоров, Мітчу. Сьогодні вівторок, 9 березня, час десь по дев'ятій вечора. Вітаю твою вродливу дружину з днем народження. Запис цей триває близько десяти хвилин, ти його кілька разів прослухаєш і тоді знищиш. У неділю відбулася наша з Войлесом розмова тет-а-тет, я про все йому розповів. До слова, я отримав задоволення від поїздки автобусом. Директор задоволений розвитком подій, та каже, що вже досить самих розмов. Він хоче, щоби справа нарешті зрушила з місця. І чітко сказав, що досі ФБР жодного разу нікому не

виплачувало трьох мільйонів доларів, і ти їх теж не отримаш. Дуже лаявся, та все ж зрештою погодився заплатити готівкою мільйон, не більше. Сказав, що суму покладуть на депозит у швейцарському банку, й ніхто, навіть Податкове управління, про ці гроші не знатиме. Ти матимеш мільйон доларів без утримання податків. Це найкраща пропозиція. Войлес додав, що коли відмовишся, тоді підеш під три чорти. Ми маємо намір розправитися з тою маленькою фірмою. З твоєю допомогою, чи без неї».

Мітч похмуро всміхнувся, поглянув із вікна на жвавий дорожній рух при заїзді на шосе I-240. А Еббі все спостерігала в надії вловити якийсь знак, якийсь сигнал від нього — чи пирхання, чи стогін — щоб дізнатися: гарна чи погана новина. Нічого не говорила.

Голос у навушниках звучав далі.

«Ми про вас подбаємо, Мітчу. Ти коли завгодно зможеш отримати захист ФБР. Якщо захочемо, будемо перевіряти людей навкруг тебе. Якщо за кілька років надумаєш змінити місце проживання, допоможемо. При бажанні ти зможеш що п'ять років змінювати місце проживання, ми все оплатимо і з роботою все владнаємо. Матимеш непогану роботу десь в управлінні справами ветеранів, чи соціального забезпечення, чи в поштовому відомстві. Войлес говорив, що ми навіть зможемо тобі знайти роботу приватного підрядника на службі уряду з високою платнею. Просто обереш, Мітчу, і робота буде твоя. Звісно, що ви з дружиною житимете під новими іменами з новими документами, і ти за бажанням зможеш їх міняти хоч щороку. Проблем із цим не буде. Може, у тебе є кращі ідеї, ми їх вислухаємо. Якщо захочеш жити десь в Європі чи в Австралії, просто скажи. До тебе — особливе ставлення. Знаю, обіцяємо ми багато, але ж ми, Мітчу, до цього ставимося неабияк серйозно. Усе завіримо у письмовій формі. Платимо мільйон готівкою, суму не обкладаємо податками. Ось такі умови. А ти

здаси нам фірму і клан Моролто. Про це поговоримо пізніше. Поки що це все. Войлес дихає мені в потилицю, настав час діяти швидко. Зателефонуй мені за тим номером о дев'ятій вечора в четвер з таксофону коло вбиральні у барі Г'юстона на Поплар-стріт. Бувай, Мітч».

Мітч черкнув пальцем коло горла і Еббі натиснула кнопку, зупинивши запис, тоді відмотала назад. Він передав їй навушники — настала її черга слухати.

Це була невинна прогулянка в парку двох закоханих, вони прогулювалися, тримаючись за руки, в чистому й холодному місячному сяйві. Спинилися коло гармати, розглядаючи величну річку, яка поволі несла свої води в бік Нового Орлеану. Під цією самою гарматою не так давно у вітряну сльоту стояв покійний Едді Ломакс і складав один зі своїх останніх детективних звітів.

Еббі з касетою в руках дивилася вниз на річку. Вона двічі її прослухала й не хотіла залишати в автомобілі: ніхто не знає, хто її може вкрати. Вони багато тижнів тренувалися грати в мовчанку, розмовляючи лише на вулиці, а тепер і слова було важко видобувати.

— Знаєш, Еббі, — нарешті мовив до неї Мітч, постукуючи пальцями по остову гармати, — а я завжди хотів мати роботу, пов'язану з поштою. У мене в селі навіть був дядько, що працював листоношею. Буде тихе життя.

Він спробував розворушити її таким жартом. Ризикував, звісно, та вдалося. Вона три секунди повагалася і тихенько засміялася, тож він зрозумів, що й справді насмішив Еббі.

— Так, а я в госпіталі для ветеранів мила би підлогу.

— Тобі б не довелося мити підлоги. Міняла би судна лежачим хворим, ця праця більш поважна й не викликатиме підозр. А мешкатимемо ми в акуратному каркасному біленькому будиночку на Тополиній вулиці в Омасі.

— Я буду Гарі, ти будеш Тельмою, нам ще знадобиться коротке непретензійне прізвище.

— По, — підхопила Еббі.

— Чудово! Гарві й Тельма По. Родина По. На рахунку ми матимемо мільйон доларів, але не зможемо з них ні цента витратити, а то ще всі жителі Тополиної вулиці дізнаються, що ми дуже виділяємося, а цього допускати не можна.

— А я би змінила форму носа.

— Та твій ніс досконалий.

— Ніс у Еббі досконалий, а як щодо носа Тельми? Його ж треба буде підправити, хіба ні?

— Еге ж, дійсно треба, — враз йому розхотілося жартувати й він замовк. Еббі встала перед ним, він обняв її плечі.

— Ти віриш Таррансу? — запитала вона.

— Тобто?

— Припустімо, ти нічого не робитимеш. Ти віриш у те, що вони колись доберуться до фірми?

— Мені страшно цьому не повірити.

— Тож забираймо гроші й тікаймо?

— Для мене це буде легше, Еббі, — забрати гроші і втекти. Мені нема за кого боятися. У тебе все інакше. Ти більше ніколи не побачиш своєї рідні.

— Куди ж ми подамося?

— Не знаю. Але в цій країні б не хотілося залишатися. Не можна сліпо довіряти ФБР. В іншій країні я почуватимуся безпечніше, але я не казатиму про це Таррансу.

— І який буде наступний крок?

— Залагодимо угоду, швиденько наберемо досить інформації, щоб потопити той корабель. Я поняття не маю, чого саме вони хочуть, але зможу все дістати. А коли Тарранс отримає досить, тоді ми зникнемо. Заберемо гроші, зробимо операції на носах та щезнемо.

— І скільки ж буде грошей?

ДЖОН ГРІШЕМ

— Понад мільйон готівкою, без оподаткування. Вони ведуть якусь гру з грошима. А ми поторгуємося.

— То скільки ми отримаємо?

— Два мільйони готівкою, вільних від сплати податків. І ні центом менше.

— І вони нам заплатять?

— Так. Питання не в цьому. Питання в тому, чи варто брати їх і тікати.

Еббі вже замерзла, і Мітч накинув на неї своє пальто. Пригорнув.

— Паршива це обладка, Мітччу, — сказала вона, — та ми принаймні будемо разом.

— Я ж Гарві, а не Мітч.

— Ти думаєш, Гарві, ми будемо в безпеці?

— Тут ми не в безпеці.

— Мені тут не подобається. Мені самотньо й страшно.

— А мені вже набридло бути юристом.

— То заробімо ті гроші, і шукай вітру в полі.

— Домовилися, Тельмо.

Вона віддала йому касету. Мітч поглянув на касету і пошпурив далеко-далеко вниз, у напрямку річки. Взявшись знову за руки, вони швидко рушили парком до «БМВ», що чекала на Фронт-стріт.

24

Вдруге за час кар'єри у фірмі Мітча було запрошено у розкішну обідню залу на п'ятому поверсі. Запрошення він отримав від Ейвері, котрий пояснив, що всі партнери приємно вражені його роботою. У лютому він закривав рахунками по сімдесят одній годині на тиждень, тож у нагороду його покликали на обід. Запрошення такого роду не зміг би відкинути жоден співробітник і не зважав би на заплановані зустрічі, засідання, на клієнтів, на термінові справи чи терміни, чи будь-які інші надзвичайні фактори, важливі для бізнесу, для кар'єри у «Бендіні, Ламберт і Лок». За всю історію жоден працівник не відмовився від запрошення на обід; кожного туди запрошували двічі на рік, навіть вівся облік.

На підготовку Мітч мав два дні. Першою думкою було відмовитися, і щойно Ейвері згадав про обід, у голові Мітча майнули десятки різних неоковирних відмовок. Сидіти за одним столом, їсти й усміхатися, вести теревені та брататися зі злочинцями, якими би вони не були багатими та респектабельними зовні, для нього здавалося менш привабливим, ніж десь їсти на автостанції суп з однієї миски із бомжем. Та відмовитися означало би загрозливе ламання традиції. Та ще й події розгорталися так, що його поведінка здавалася й так досить підозрілою.

Так вони й сиділи: він спиною до вікна, вимушено всміхався, вів бесіду ні про що з Ейвері, Ройсом Мак-Найтом та

Олівером Ламбертом, певна річ. Він знав, що їстиме з цією трійцею за одним столом. Знав про це ще два дні тому. Знав: за ним спостерігатимуть, непомітно й уважно, старатимуться виявити чи спад ентузіазму, чи цинізм, чи безнадію. Тобто будь-що. Знав: ловитимуть його кожне слово, і не важливо, що він казатиме. Знав: накидатимуть на його стомлені плечі похвали й обіцянки.

Олівер Ламберт був люб'язний як ніколи. Сімдесят одна година за тиждень у лютому — це ж рекорд фірми для співробітника, говорив він в той час, як Рузвельт подавав знамениті реберця. Всі партнери були вражені, та вони просто в захваті, м'яко переконував його Ламберт, обводячи поглядом залу. Мітч із ножем у руці спромігся на усмішку. Інші довкола нього хто вражений, а хто й байдужий вели розмови й віддавали належне страві. Мітч нарахував вісімнадцять дійсних партнерів, та сім пенсіонерів; ці одягалися простіше: штани кольору хакі, светри.

— У тебе, Мітчу, надзвичайний запас сил, — мовив Ройс Мак-Найт з повним ротом.

Він ввічливо кивнув. «Так, так, і я щодня його поповнюю», — подумки погоджувався він. А з думки не йшли Джо Ходж і Марті Козінські, та інші троє загиблих, яких увіковічили на стіні на першому поверсі. І неможливо було викинути з голови думки про дівчину на піску. Цікаво, а вони про неї всі знають? Усі бачили фотознімки? Чи передавали з рук в руки під час обіду ось тут, у колі партнерів без сторонніх? Девашер пообіцяв тримати їх при собі, та що означає обіцянка негідника? Звичайно, що бачили. Войлес же казав, що всі партнери і частина співробітників у курсі справ.

Як на людину, що не мала апетиту, він гарно справлявся з обідом. Навіть намастив маслом і з'їв зайву булочку — просто, щоб здавалося, що все гаразд. Тобто, нічого такого, апетит в нього нормальний.

— То що, ти з Еббі наступного тижня летиш на Каймани? — поцікавився Олівер Ламберт.

— Так. У неї весняні канікули, й ми замовили собі кондомініум. Вже не можемо ніяк дочекатися.

— Ну й час ти вибрав їхати, — сказав нібито з образою Ейвері. — Ми аж на місяць відстаємо з термінами.

— Ми завжди на місяць відстаємо, Ейвері. Тоді ще один місяць хіба гратиме роль? Я думаю, ти чекаєш, що я і папки з документами з собою братиму?

— Непогана ідея. Я завжди так роблю.

— Та не здумай, Мітч, — жартома запротестував Олівер Ламберт. — Фірма й далі стоятиме на місці, коли ти повернешся. Ви з Еббі заслужили на тиждень відпочинку.

— Тобі там сподобається, — Ройс Мак-Найт сказав це так, наче Мітч ще там досі ні разу не був, наче нічого не сталося на пляжі й жоден із них не знав про фотознімки.

— Коли вилітаєте? — запитав Ламберт.

— Раненько в неділю.

— На «Лірі»?

— Ні. На «Дельті», прямим рейсом.

Ламберт із Мак-Найтом презирнулися, Мітч мусив це не помічати. Щойно він з'явився у дверях, на нього кидали цікаві погляди з інших столиків, от їх він мав цілковите право помічати.

— Ти вмієш пірнати з аквалангом? — поцікавився Ламберт, а з думки в нього не йшли літаки — Мітч віддав перевагу «Дельті».

— Ні. Та ми плануємо трохи поплавати з масками.

— Є один чоловік у Рум Пойнті, на півночі острова. Звати його Едріан Бенч, у нього прекрасний спортивний клуб, і за тиждень він тебе всьому навчить. Буде важко на заняттях, але воно того варте.

«Іншими словами, тримайся подалі від Ебанкаса», — подумав Мітч.

— Як називається секція? — запитав він.

— «Дайверс Рум Пойнт». Пречудова місцина.

Мітч з розумним виглядом насупився, ніби розмірковував над цією корисною порадою. Враз посмутнів Олівер Ламберт.

— Ти там будь обережним, Мітчу. Ми пам'ятаємо про Марті й Джо.

На мить Ейвері з Мак-Найтом у пам'ять про загиблих потупили погляди. А Мітч ледь стримався, щоб не розсміятися Ламберту просто в обличчя. Та залишився незворушним, навіть і собі понуро опустив голову, як Марті й Джо, їхні молоді вдови й сироти-діти. Марті й Джо, двоє молодих успішних юристів, яких прибрали, професійно вбили, перш ніж вони заговорити. Марті й Джо, дві акули, що подавали надії, зжертві своїми родичами. Войлес говорив, щоб Мітч думав про Марті й Джо щоразу, коли він бачив Олівера Ламберта.

А зараз, лише за якийсь мільйон доларів, йому випадало звершити те, що збиралися зробити Марті й Джо, і при цьому не бути пійманим. А може, за якийсь рік новий молодий співробітник сидітиме тут і слухатиме сумні слова партнерів про молодого Мітча Мак-Діра, про його невичерпний запас сил, і яких він міг би досягти висот, коли б не нещасний випадок. Скількох іще вони вб'ють?

Йому потрібні два мільйони. І ще дві речі.

Минула година поважних розмов та добрих наїдків, обід скінчився, й партнери вже підводилися, вибачалися, що час іти, говорили щось Мітчеві й виходили з зали. Казали, що ним пишаються. Що він — майбутня блискуча зірка. Він — надія «Бендіні, Ламберт і Лок». А він усміхався й дякував.

У той час, приблизно коли Рузвельт подавав пиріг із банановим кремом, Теммі Грінвуд Гемфіл із «Грінвуд Сервісес» запаркувала свій немитий «фольксваген реббіт» позаду сяючого «пежо» на зупинці коло школи святого Андрія. Двигуна не

вимикала. Вона ступила чотири кроки до «пежо», відімкнула його багажник і витягла важку чорну валізу. Стукнув багажник, і маленький «фольксваген» від'їхав.

В учительській з чашкою кави в руках стояла Еббі й крізь віти дерев поглядала у вікно на стоянку ген за спортивним майданчиком. Там ледь виднівся її «пежо». Поглянула на годинник, задоволено всміхнулася. Пів на першу, як і планували.

Теммі в потоці автомобілів обережно їхала в центр міста. Нелегко було кермувати й водночас поглядати у дзеркало заднього виду. Як і раніше, нічого не помітила. Запаркувалася на своєму місці — через дорогу від «Бавовняної біржі».

Цього разу у портфелі було дев'ять папок. Акуратно розклавши документи на розкладному столику, вона почала копіювати їх. «Сігелас Партнерс», «Летті Планк Траст», «Гендімен Гардвар» і дві пачки паперів, обв'язані гумкою з поміткою «папки Ейвері». Вона робила по дві копії з кожного аркуша папки й скрупульозно складала рівненько їх назад. Заносила у гробсбук дату, час і назву кожної папки. Тут було вже двадцять дев'ять записів. Він казав, що має бути всього близько сорока. Копію кожної з папок Теммі складала у сейф, а оригінал та ще одну копію — у Мітчеву валізу.

Виконуючи його інструкції, вона винайняла приміщення на своє ім'я розміром дванадцять на дванадцять футів у складах на Саммер авеню. Склади розташовані були за чотирнадцять миль від центру міста, тож за пів години вона туди приїхала, відімкнула свій бокс під номером 38. У невеликий картонний ящик поскладала копії документів номер два, підписала зверху дату й поставила на підлогу поряд з трьома іншими коробками.

Рівно о третій годині дня вона вже була на зупинці коло школи. Запаркувавши авто позаду «пежо», вийшла, відчинила багажник і поклала валізу туди, звідки й взяла.

За кілька секунд із дверей Бендіні-білдінг вийшов Мітч і розпростер руки. Він глибоко зітхнув, оглянув вулицю. Чудовий весняний день. За три квартали на північ десятьма поверхами вище побачив, що жалюзі на вікні спущені. Сигнал. Добре. Все йде чудово. Він усміхнувся й повернувся на роботу.

Наступного ранку о третій годині він вибрався з постелі, натяг лінялі джинси, фланелеву сорочку — ще студентську, — білі термошкарпетки, старі робочі чоботи. Хотів виглядати так, як водій вантажівки. Не промовивши й слова, він поцілував Еббі, яка вже не спала, і вийшов з дому. Їхня вулиця — Східна Медоубрук — була порожньою, інші, якими він добрався до шосе, теж. В таку годину вони за ним наряд чи їхатимуть. Неподалік чотирьохрядної смуги спалахнули вогні вщерть заповненої стоянки для великогабаритних автомашин під вивіскою «4-55». Мітч пробрався між вантажівками в самісінський кінець, туди, де на ніч спинилися чи не сто машин. Став біля автомобільної мийки і приготувався чекати. Тут крутилися з десятків водіїв, зі шлангів поливаючи свій вісімнадцятиколісний транспорт.

Чорношкірий чоловік у бейсболці «Фалконс» вигулькнув з-за рогу й витріщився на «БМВ». Мітч у ньому впізнав агента, того, якого бачив на автостанції в Ноксвіллі. Він вимкнув двигун і вийшов з машини.

— Мак-Дір? — запитав агент.

— Авжеж, хто ж іще? А де Тарранс?

— Всередині, у кабінці біля вікна. Вже чекає.

Мітч одчинив дверцята, вручив тому ключі. Запитав:

— Куди заберете?

— Та тут неподалік, по цій же дорозі. Ми про неї потурбуємося. З Мемфісу за тобою «хвоста» не було. Можеш не хвилюватися.

Той сів у машину, пробрався між двома насосами й виїхав на шосе. Мітч провів своє авто поглядом і пішов до придорожнього кафе. Була за чверть четверта.

У приміщенні гуло, як у вулику. Його заповнили міцні чоловіки середнього віку, які пили тут каву і їли пиріжки. Кольоровими зубочистками копирсалися в зубах, балакали про ловлю окуня, про політику там, у центрі життя. Чулася переважно північна говірка. З музичного автомата долиняло завивання Мерла Хаггарда.

Юрист вайлуватю пробрався в кінець зали, аж поки не побачив у темному кутку знайоме обличчя, приховане за великими пілотськими окулярами під бейсбольною кепкою. Обличчя всміхнулося. Тарранс тримав у руках меню й дивився на вхідні двері. Мітч сів до кабінки.

— Здоров, добродію, — мовив Тарранс. — Як тобі ідея з вантажівками?

— Прекрасно. Та я думаю, автобусом було би краще.

— Наступного разу спробуємо поїзд чи щось іще — так, для різноманітності. Лейні забрав машину?

— Лейні?

— Чорношкірий товариш. Він же наш агент, ти знаєш.

— Нас одне одному не відрекомендували. Так, машина в нього.

— Куди він її повіз?

— Трохи далі вздовж шосе. Десь через годину він повернеться. Ми з тобою старатимемося впоратися до п'ятої, щоб о шостій ти був на роботі. Не можна ж порушувати твій розпорядок.

— Та й так все в біса порушили.

Пришкутильгала напівкалічна офіціантка на ім'я Дот і вимогливо допитувалася, що вони замовлятимуть. Саму каву. Двері впустили зграю нових далекобійників, які заповнили все приміщення. Голос Мерла Хаггарда вже ледь було чути.

— Ну, як там вони поживають на фірмі? — весело запитав Тарранс.

— Все чудово. Ми точимо лясси, а лічильник клацає, і всі там багатшають і багатшають. Дякую, що поцікавився.

— Та будь ласка?

— А як там старий другака Войлес? — спитав Мітч.

— От він дуже переживає, правду кажу. Вже сьогодні двічі мені дзвонив та вдесьте повторив, що він хоче отримати твою відповідь. Казав, ти, мовляв, уже мав силу часу й так далі. А я все казав: заспокойся, у нас сьогодні відбудеться придорожнє побачення, то він там дуже схвильований. Якщо бути точним, то за чотири години я йому дзвонитиму.

— Скажи йому, Таррансе, що мільйон баксів мене не влаштує. Вашому брату до вподоби мільярди викидати на боротьбу зі злочинністю, тож нехай і мені щось перепаде. Хіба для федерального уряду пара мільйонів — це гроші?

— Тож тепер ти хочеш вже два мільйони?

— Та правильно, два бісові мільйони! І ні цента менше! Я хочу один мільйон тепер, і один пізніше. Я вже зараз займаюся копіюванням документів і за декілька днів із цим впораюся. І я думаю, що ці справи законні. І якщо я хоч комусь їх передам, то мене коли-небудь обов'язково позбавлять ліцензії. Тож тоді, коли я передам вам усе, я хочу отримати перший мільйон. За сумлінність, так би мовити.

— Яким чином ти хочеш їх отримати?

— Нехай їх покладуть на мій рахунок в банк у Цюриху. Та деталі можна буде обговорити й пізніше.

Дот поклала перед ними два блюдечка. На них поставила дві різні чашки. Каву в них наливала майже з метрової висоти, тож і забризкала все навкруги.

— Доливатимете самі, це безкоштовно, — мовила їм і щезла.

— А другий? — обділивши увагою чашку, запитав Тарранс.

— Коли Ми з Войлесом дійдемо згоди, що вже досить набереться доказів для того, аби висунути звинувачення, я отримаю половину. А коли вже свідчитиму в суді востаннє, тоді й другу половину отримаю. Це, Таррансе, буде надзвичайно справедливо.

— Так і є. Що ж, згода.

Мітч глибоко зітхнув і відчув слабкість. Отже, згода. Контракт. Угода. Така, яка ніколи не буде записана, і все одно вона буде не менш важливою до виконання. Він відсърб-нув кави, та смаку не відчув. Отже, на суму вони погодилися. У нього вийшло. Треба рухатися далі.

— І є ще одна річ, Таррансе...

Той схилив голову, трохи повернув управо.

— Ну, ну?

Мітч сперся на лікті, нахилився до Тарранса ближче.

— Вам це не коштуватиме зовсім нічого, а зробити ваші хлопці це здатні.

— Слухаю.

— Мій брат Рей зараз відбуває покарання у «Браші Маунтінз». До закінчення терміну ще сім років. Я хочу, щоб він вийшов на волю.

— Це ж просто смішно, Мітчу. Багато на що ми здатні, але злочинців штату звільнити не можемо. Хіба тільки федеральних, та аж ніяк не тих, кого засуджено судом штату. Це неможливо.

— Ти мене вислухай, Таррансе, послухай уважно. Якщо я перетну шлях мафії, то зі мною піде мій брат. Ось така буде наша комплексна угода. І я знаю: якщо директор Войлес захоче, щоб він вийшов із в'язниці, то він з неї вийде. Я в цьому впевнений. Тож вам, хлопці, тільки лишиться розробити сценарій, як таке повернути.

— Та у нас же немає повноважень лізти у справи злочинців штату.

Мітч усміхнувся. Знов взяв чашку кави.

— Джеймс Ерл Грей колись тікав із «Браші Маунтінз». З волі йому не допомагав ніхто.

— Так, аякже. Зберемо загін командос, атакуємо в'язницю й визволяємо твого брата. Прекрасно.

— Не треба робити з мене дурня, Таррансе. Ми ж умови обговорюємо.

— Добре, добре. Подивимось, що можна буде зробити. Що ще? Будуть ще сюрпризи?

— Ні. Лише питання, що стосуються того, куди ми подамося й що робитимемо. Де нам спершу переховуватися? Куди дітися на час засідань? Де житимемо все життя потім? Ось такі дрібні питання.

— Це можна й пізніше обговорити.

— А що вам розповіли Ходж і Козінські?

— Небагато. У нас є вже папка, досить товста, в якій ми зібрали й обробили все, що нам відомо на сьогодні про клан Моролто і про фірму. Загалом там інформація про більшість членів клану, про саму організацію, її діяльність і таке інше. І перш ніж ми візьмемося працювати разом, тобі треба все переглянути.

— А буде це після того, як я отримаю перший мільйон.

— Звісно. Коли ми зможемо побачити твої матеріали?

— Десь за тиждень. Мені вдалося скопіювати чотири чужі папки, зможу дістатися до кількох інших.

— А хто займається копіюванням?

— Це моя справа.

Кілька секунд Тарранс обмізковував його відповідь, та промовчав.

— Скільки папок?

— Від сорока до п'ятдесяти. Мені доводиться їх нишком витягати по кілька штук. З одними я працював багато місяців тому, з іншими — нещодавно, тиждень тому. І, наскільки мені відомо, справи клієнтів досить легальні.

ФІРМА

— З скількома клієнтами ти зустрічався особисто?

— З двома-трьома.

— Ти б краще не покладався на те, що все легально. Ходж попереджав про те, що існують хитрі, або, як їх називають партнери, «пітні» папки. Вони у фірмі там роками крутяться, і новачки на них відточують зуби; справи надскладні, на них витрачаються сотні годин роботи, і завдяки їм такі новачки, як ти, відчуватимете себе задіяними, як справжні юристи у важливій справі.

— Пітні папки?

— Ось саме так назвав їх Ходж. Все просто, Мітччу. Заманюють тебе грошима. Заохочують такою роботою, що здається законною, та переважно й справді законна. А тоді за кілька років ти неминуче стаєш співучасником таємних махінацій. Ти зав'яз і виходу не маєш. Навіть ти, Мітччу. Ти став до праці у липні, вісім місяців тому; і вже напевне торкнувся якихось нелегальних брудних папок. Ми ж не знаємо цього і приводу підозрювати не маємо. Та вони напевне тебе вже насадили на гачок.

— Два мільйони, Таррансе. Два мільйони і мій брат.

Тарранс сьорбнув теплої кави і замовив шматок пирога з кокосом, побачивши, що підходить Дот. Кинув оком на годинник, обстежив поглядом залу, набиту шоферами: усі з цигарками у роті, п'ють каву, точать лясси.

Він поправив окуляри від сонця.

— То що ж я кажу містеру Войлесу?

— Кажи, що я не погоджуюся ні на що, поки Рей не вийде на волю. Ні на що, Таррансе.

— Може, щось і вдасться придумати.

— Я впевнений, що ви можете.

— Коли ти рушаєш на Каймани?

— У неділю рано. А що?

— Просто цікаво.

— А я хотів би знати, скільки різних груп буде за мною слідкувати. Чи може, це я забагато прошу? Впевнений, вони ходитимуть гуртами, а ми хотіли би приватності.

— Кондомініум від фірми?

— Авжеж.

— Забудь про приватність. Для цього там вже буде більше апаратури, ніж на телефонній станції. Ще може й камер наставлять.

— Ну це вже заспокоює. На пару ночей можна буде спинитися у клубі Ебанкса. Як ваші будуть там поблизу тинятися, заглядайте — разом вип'ємо чогось.

— От смішно. Ми якщо там будемо, то у справах. А ти й знати не будеш.

У три укуси Тарранс розправився зі шматком пирога. На столі залишив два долари й пройшов у дальній темний кінець приміщення. Брудна асфальтована долівка щоразу вібрувала від ваговозів-дизельників. Вони чекали на водіїв у п'їтмі.

— За кілька годин я говоритиму з Войлесом, — мовив Тарранс. — А ти з дружиною можеш завтра покататися десь суботнім вечором?

— Маєш на прикметі конкретне місце?

— Авжеж. За тридцять миль на схід тут є містечко Голлі Спрінгс. Старовина, там сила повоєнних визначних місць, будинків часів Конфедерації. А жінкам дуже до вподоби там їздити й витріщатися на старовинні особняки. Десь на четверту з'явишся, ми тебе знайдемо. Старий твій приятель Лейні приїде у яскраво-червоному «шевроле» з теннесійськими номерами. Ти за ним їдь, він знайде місце, де б нам погомоніти.

— Гадаєш, це безпечно?

— Довірся нам. Коли щось помітимо чи нанюхаємо, тоді зробимо відбій. Поїздиш собі містом з годинку, а як Лейні не побачиш, то заїдете де-небудь поїсте, та й додому. Знатимете, що вони підійшли занадто близько. Ми не будемо ризикувати.

ФІРМА

— Дякую. Гарні друзі, ціла купа.

З-за рогу Лейні привіз «БМВ» і вискочив з нього.

— Все чисто. Слідкування не виявили.

— Чудово, — сказав Тарранс. — Побачимося завтра, Мітч. Безпечної тобі поїздки.

Вони потиснули руки.

— Умови лише такі, Таррансе, — знову повторив Мітч.

— Можеш називати мене Вейном. До завтра.

Під спалахи блискавки й зливу, які очистили від туристів узбережжя і пляж «Сьома миля», Еббі й Мітч Мак-Діри, обоє стомлені й змоклі до рубця, оселилися у двомісному кондомініумі. На орендованому джипі Мітч під'їхав до котеджів по маленькому газону й спинився коло парадних дверей. Блок «Б». Коли Мітч уперше сюди приїжджав, то жив у блоці «А». Виявилось, що єдина між ними різниця полягала лише у кольорі стін та причілків. Ключ легко відчинив двері, вони притьмом похапали речі й понесли всередину — дощ знову пустився з товстих роздутих хмар.

Всередині вони взялися розпаковувати речі у спальні, широке вікно якої виходило на мокре узбережжя. Вправно добираючи слова, вони оглядали будиночок, кожную кімнатку й шафку. Холодильник стояв порожній, проте бар був аж переповнений. Мітч для них обох змішав коктейлі — ром з кока-колою на честь островів. А тоді вони сиділи на балконі, виставивши на дощ ноги і дивилися, як океанські хвилі накочувалися на берег і пінилися. Вдалині було видно «Ромоголових», там було тихо. В барі сиділо двоє місцевих, спостереігаючи за морем, вони щось пили.

— Там он «Ромоголові», — сказав Мітч, вказуючи склянкою на бар.

— «Ромоголові»?

— Я ж тобі про нього розповідав. Дуже популярне місце серед туристів і місцевих — вони тут у доміно грають.

— Ясно, — на Еббі ця інформація не справила враження. Вона позіхнула й зручніше вмостилася на пластиковому стільці, заплющила очі.

— Отакої, Еббі! Це ж наша перша закордонна поїздка, наш перший справжній медовий місяць, а ти вже сонна через десять хвилин після приземлення.

— Я стомлена, Мітччу. Вночі ти спав, а я збирала речі.

— Ти спакувала вісім валіз — шість для себе й дві для мене. Весь одяг, що в нас є, ти посклала сюди. Тож не дивно, що цілу ніч не спала.

— Я не хотіла, щоб у мене не було чого вдягти.

— Нічого вдягти? Скільки ж ти купальників склала? Десять? Дванадцять?

— Шість.

— Класно. Один на день. Чого ж ти зараз не надягла його?

— Що?

— Ти ж почула. От сходи, надягни один, отой зовсім міні, зі стрічками спереду, той, що важить пів грама, а коштує шістьдесят баксів. Коли ти ідеш, то твої булочки так апетитно похитуються. Я хотів би його на тобі побачити.

— Мітччу, та ж дощ іде. Ти привіз мене в цю країну в сезон мусонних дощів. Поглянь на хмари. Темні, важкі і підозріло постійні. Цього тижня купальники мені не знадобляться.

Мітч усміхнувся й погладив її стегно.

— А мені цей дощ до вподоби. Фактично я сподіватимусь, що дощитиме весь тиждень. І через нього ми лишимося в ліжку, попиватимемо ром і вовтузитимемося.

— Я просто шокована. Тобто, ти й справді хочеш сексу? Вже раз у цьому місяці він уже був.

— Два.

— Я думала, що ти зібрався тиждень пірнати з маскою та з аквалангом.

— Зовсім ні. Там десь напевне на мене чекає якась акула.

Вітер подужчав, на балконі стало незатишно.

— Ходімо, роздягнемося, — запропонував Мітч.

За годину шторм трохи пішов на спад. Злива перейшла у дощ. Згодом просто мрячило, тоді прояснилося. Темні низькі хмари від острова поплили на північний схід, у бік Куби, і небо проясніло. Вже майже перед заходом за горизонт ненадовго визирнуло сонце. І миттєво спорожніли кондомініуми, будинки в місті, котеджі і готельні номери — туристи кинулися на пляжі, до води. І враз стало людно в «Ромоголових» — відпочивальники відчули спрагу. Розібрали доміно. Поруч, у «Пальмах», заграли свої мотиви реггі-музики.

Мітч і Еббі підійшли до краю води, дивилися на Джорджтаун оддалік, в той бік, де він зустрів дівчину. Часом виникали в голові спогади про неї, про світлини. Він вирішив, що дівчина була повією, якій заплатив Девашер для того, щоб звабити його перед прихованими камерами, посадити на гачок. Він сподівався, що цього разу її не побачить.

Наче по команді музика стихла, відпочивальники на пляжі завмерли, ущух гамір у «Ромоголових»: усі погляди спинилися на картині: сонце стрічається з водою. Сірі й білі хмари, рештки негоди, виднілися низько над горизонтом, занурювалися у воду разом із сонцем. Поволі вони набрали різноманітних відтінків оранжевого й жовтого, спершу бліді, і вмить — яскраві й сяючі. І на коротку мить небо стало палітрою, а сонце сміливими мазками розпоряджалося асортиментом кольорів. А тоді жовтогаряча куля торкнулася води й за якісь секунди зникла. Хмари почорніли й розсіялися. Захід сонця на Кайманах.

Дуже обережно, навіть боязко, Еббі поволі вела джип центром міста. Сама вона з Кентуккі, ніколи не їздила за кермом по лівій стороні дороги. Мітч давав вказівки й поглядав у дзеркало заднього огляду. І вузькі вулиці, й тротуари були вже залюднені — туристи розглядали товари у вітринах у пошуках порцеляни, кришталю, парфумів, фотокамер і прикрас, які купити можна було без додаткового податку.

Мітч вказав на непомітну бічну вуличку, і джип втиснувся поміж двома гуртами туристів. Поцілував дружину у щічку.

— Зустрінемося тут рівно о п'ятій.

— Будь обачним, — відповіла вона. — Я сходжу до банку, а тоді побуду на пляжі біля кондомініуму.

Він зачинив дверцята і зник поміж крамниць. Провулком дістався широкої вулиці, яка виходила на Свинарну затоку. Тоді чкурнув до людної маленької крамнички з рядами футболок і сорочок на вішаках, солом'яними капелюхами й панамами. Через дві хвилини він кинувся з крамниці просто на сидіння таксі, яке котило по вулиці.

— Аеропорт, і швидко, — сказав він. — Поглядай назад. За нами можуть слідкувати.

Водій нічого не відповів, їхав собі поміж будинків за місто. Через десять хвилин авто спинилося коло аеропорту.

— Хтось їхав за нами? — витягуючи з гаманця гроші, запитав Мітч.

— Ні, друже. Чотири долари й десять центів.

Мітч кинув п'ятірку на сидіння й швидко рушив до входу аеровокзалу. Літак рейсом Кайман Брак Кайманських авіаліній відбуває о дев'ятій. У подарунковій крамничці він придбав кави й сховався за рядами полиць із сувенірами. Тримав на оці залу очікування, та поки нікого там не бачив. Він, звісно, поняття не мав, як вони повинні виглядати, та поки що не бачив нікого, хто би принюхувався у пошуках когось, хто загубився. Може, вони й слідкують за

джипом чи прочісують торгову площу, розшукуючи його. Може й так.

Заплативши сімдесят п'ять Кайманських доларів, він придбав останній квиток на невеликий, на десять пасажирських місць, «Трісландер». Ввечері, щойно вони прибули, з міського таксофону Еббі замовила квиток на цей рейс. Мітч дотягнув до останнього, а тоді помчав по злітній смузі й забрався на борт літака. Пілот захряснув двері, замкнув і літак став вирулювати на злітну смугу. Інших літаків, готових злітати, Мітч не помітив. Ангар залишився праворуч.

Десятеро туристів милувалися блискучо-блакитним морем упродовж усіх двадцяти хвилин польоту. Коли вони приземлилися на острові Кайман Брак, пілот перетворився на гіда, та ще й колом облетів увесь острівець. Особливу увагу туристів звертав на стрімкі кручі, що заходили прямо у воду, на східному кінці острова. Сказав, якщо не враховувати кручі, то острів був би таким само рівнинним, як і Великий Кайман. Далі літак м'яко приземлився на вузькій асфальтовій смузі.

Під невеликою білою будівлею, на кожній стіні якої було виведено «АЕРОПОРТ», стояв і пильно вдивлявся у пасажирів кавказець з чіткими рисами обличчя. Це був спеціальний агент Рік Еклін. З носа краплинами стікав піт, сорочка аж прилипла до тіла. Ступив крок уперед.

— Мітч, — промовив тихо, майже сам до себе.

Мітч якусь мить повагався, тоді підійшов.

— Автомобіль неподалік центрального входу, — мовив Еклін.

— Де Тарранс? — роззирнувся довкола Мітч.

— Він уже чекає.

— А в автомобілі є кондиціонер?

— Боюся, що ні. Вибачайте.

Машині бракувало кондиціонера, потужності, поворотників. Це був «форд» 1974 року випуску, поки вони довго їхали

порожнявою дорогою, Еклін пояснив, що вибір автомобілів на Кайман Браку невеликий, це все, що вони змогли орендувати. Уряд США мусить брати в оренду автомобіль через те, що вони з Таррансом не змогли знайти таксі. Принаймні номер пощастило зняти, і то в останній момент.

Наближалися маленькі акуратні споруди, з'явилося море. Авто залишили на піщаній стоянці неподалік будівлі, що називалася «Брак дайверс». Сотня різнокаліберних човнів стояла на якорі біля старезного пірса. На східній частині берега притулився ряд бунгало на підпорках під очеретяними стріхами — в них спинялися драйвери, які приїздили сюди з усіх куточків світу. Біля пірса стояв відкритий бар, він не мав назви, проте був укомплектований доміно й дошкою для дартс. З балок на стелі звисали вентилятори, їхні лопаті з дуба й латуні повільно й тихо оберталися, охолоджуючи доміношників та бармена.

За столом сидів Тарранс, попивав кока-колу й дивився, як екіпаж вантажив на човен, мабуть, з тисячу однакових жовтих балонів. А вбрання на ньому було крикливим, аж істеричним, навіть як для туриста: темні окуляри з жовтою оправою, на ногах чорні шкарпетки й новісінькі коричневі солом'яні сандалі. Торс тісно облягала сорочка луау, розписана в гавайському стилі — яскравих кольорів було, певно, з двадцять; старезні золотисті шорти, явно для нього закороткі, з-під яких виднілися під столом лискучі блідезні ноги. Бляшанкою він вказав Мітчеві на порожній стілець поруч.

— Прикольна сорочка, Таррансе, — не приховуючи зачудування, мовив Мітч.

— Дякую. У тебе теж нічого так прикид.

— І засмага класна.

— Ну, я ж повинен не виділятися, чи не так?

Неподалік стояв офіціант, чекаючи на замовлення. Еклін замовив колу. Мітч висловив бажання випити коли з ромом.

І всі троє заглибилися в споглядання екіпажа, який споряджав своє судно.

— Що сталося в Холлі Спрінгс? — врешті запитав Мітч.

— Ти вже вибач. Ми нічого не могли вдіяти. За тобою з самого Мемфіса їхала машина, і ще дві чекали у місті. Ми не могли наблизитися.

— Перш ніж їхати, ви з дружиною говорили про поїздку?

— Думаю, так. Ми про це кілька разів згадували в домі.

Еклін мав задоволений вигляд.

— Вони точно готувалися тебе вести. Впродовж двадцяти миль за тобою їхав зелений «б'юїк-скайларк», тоді відстав. Ми його відкликали.

Тарранс відпив кока-коли й вів далі.

— У суботу пізно вечері з Мемфіса на Великий Кайман без пересадки полетів «Лір». Я певен, що на облавку було пару бандюків. Рано вранці у неділю літак повернувся до Мемфіса.

— Отже, вони вже тут і слідкують за нами?

— Авжеж. Швидше за все, парочка їх летіла на одному літаку з тобою й Еббі. Це могли бути і чоловіки, й жінки. Може, який мужик-негр, може, східна жінка. Хто їх знає? Ти не забувай, Мітчу, у них сила-силенна грошей. Ось двоє з тих, кого ми впізнали. Один з них був разом з тобою у Вашингтоні. Близько сорока років, блондин, зріст метр шістдесят два-шістдесят шість, волосся коротке, майже брита голова, риси обличчя суворі, нордичні. Рухається дуже швидко. Вчора ми його бачили на острові за кермом червоного «форда-ескорт», він взяв його в оренду в «Коконат кар ренталс».

— Здається, я його бачив, — сказав Мітч.

— Де? — запитав Еклін.

— У барі аеропорту Мемфіса в той вечір, коли повернувся з Вашингтона. Я помітив, як він за мною спостерігає, і одразу подумав, що вже його бачив — у Вашингтоні.

— Так, це він. І зараз він тут.

— А хто другий?

— Тоні Верклер, або, як ми його звемо, двохтонний Тоні. Це злочинець з довжелезним списком звинувачень, опшивався в Чикаго. На Моролто працює багато років. Вагу має в триста фунтів, основна робота — слідкувати за людьми, ніхто на нього в житті не подумає.

— Вчора ввечері він сидів у «Ромоголових», — додав Еклін.

— Вчора ввечері? Ми вчора ввечері там були.

Під радісне улюлюкання човен з пірнальниками відштовхнули від пірса й він попрямував у відкрите море. Оддалік за пірсом, далеко від берега, рибалки в човниках витягували сіті, моряки керували яскравих барв катамаранами

Кволий сонний ранок на острові змінив активний день. В море відпливла половина суден, що стояли на причалі біля пірса.

— Ну а ваші коли сюди приїхали? — поцікавився Мітч, відпиваючи свій коктейль, в якому було рому більше, ніж кока-коли.

— В неділю ввечері, — відповів Тарранс, не відриваючи погляду від дайверського човна, що поволі розчинявся у морі.

— От просто з цікавості: скільки ж у вас людей на островах?

— Четверо чоловіків, дві жінки, — відповів Тарранс. Еклін мовчав, надавши право проведення розмови іншому.

— А чому саме ви тут? — допитувався Мітч.

— О, цьому є кілька причин. Перша: ми хочемо з тобою поговорити і врешті визначитися з нашою справою. Вона непокоїть директора Войлеса, а також твоє майбутнє. Друга: ми хочемо послідкувати за ними й визначити, скільки ж їх тут є, цих гангстерів. Постараємося за тиждень їх упізнати. Острівець невеликий, і всіх добре видно.

— І по-третє. Ви хочете попрацювати над своєю засмагою?

Еклін видушив з себе смішок. Тарранс усміхнувся, та відразу спохмурнів.

— Ні, не зовсім так. Ми зараз тут, щоб тебе захищати.

— Мене захищати?

— Так, востаннє, коли я сидів за цим столом, ми вели розмову з Джо Ходжем та Марті Козінські. Близько дев'яти місяців тому. А точніше напередодні їхнього вбивства.

— І ви думаєте, що мене теж збираються вбити?

— Ні. Поки що ні.

Мітч подав знак бармену, замовляючи нову порцію коктейлю. Гра в доміно була в розпалі, підігріті пивом, місцеві вже мало не чубилися.

— Послухайте-но, хлопці. От ми говоримо про те, як гангстери, як ви їх називаєте, певно слідкують і кругом їздять за моєю дружиною по всьому острову Великий Кайман. Я нервуватиму, поки не впевнюся, що з нею все гаразд. Тож як там наша справа?

Тарранс відволікся вже від човна й перевів погляд на нього.

— Два мільйони погоджено і...

— Звісно що погоджено, Таррансе. Ми ж про це й вели мову. Хіба ж ні?

— Розслабся, Мітччу. Ми тобі сплачуємо півмільйона, щойно ти впораєшся зі своїми папками. Відтоді вороття вже не буде, як кажуть у народі. Ти наш.

— Таррансе, я це розумію. Я ж сам це запропонував, пам'ятаєш?

— Ну, з цим все буде легко. Насправді нам твої документи не потрібні. Бо це чисті папки. Гарні папки. Легальні папки. А нам потрібні погані папки, Мітччу, ті, в яких ми знайдемо обвинувачення. І от на ті папки натрапити буде дуже важко. І от коли ти це зробиш, тоді отримаєш свої пів мільйона. А решту — після судового процесу, останнього.

— А мій брат?

— Ми постараємося.

— Не надто переконливо, Таррансе. Я хочу підтвердження.

— Ми не можемо пообіцяти визволити твого брата. Та чорт забирай, його засуджено, він має відсидіти ще сім років.

— Але він — мій брат, Таррансе. І мені байдуже, якби він навіть був серійним убивцею й чекав на останню вечерю. Він мій брат, і якщо хочете мене, ви мусите випустити його.

— Я ж сказав, ми спробуємо, та гарантувати не можемо. Не існує жодного законного, легального чи формального способу для його звільнення, тож доведеться спробувати інші засоби. А що як під час спроби втечі його підстрелять?

— Просто витягніть його звідти, Таррансе.

— Ми постараємося.

— То ви використаєте владу й сили служби ФБР, щоб допомогти моєму братові втекти із в'язниці? Так, Таррансе?

— Даю слово.

Мітч відкинувся на стільці назад, відпив довгий ковток. Отже, вони заключили угоду. Стало легше дихати. Він усміхнувся до дивовижного Карибського моря.

— То коли ми матимемо твої папки? — запитав Тарранс.

— Та ж ви їх не хочете. Самі сказали, що вони занадто чисті.

— Нам потрібні папки, Мітчу, бо як матимемо папки, тоді й матимемо тебе. Це буде, так би мовити, твоє забезпечення — ти здаєш нам папки й свою юридичну ліцензію.

— Ще десять-п'ятнадцять днів.

— Скільки папок?

— Від сорока до п'ятдесяти. Там найменші дюйм завтовшки. Великі й на столі не помістяться, на роботі я не можу користуватися копіром, тож довелося мені дещо організувати.

— Ну, може, й ми б допомогли тобі з копіюванням, — мовив Еклін.

— Може й не могли б. Можливо, якби мені знадобилася ваша допомога, то я б до вас звернувся.

— І як ти пропонуєш їх нам передавати? — знову запитав Тарранс. Еклін знову ретирувався.

— Та дуже просто, Вейне. Щойно я всі скопіюю і як тільки отримаю там, де скажу, мільйон, вручу вам ключика від однієї кімнатки десь у Мемфісі, й ви заберете їх у свій пікапчик.

— Я тобі казав, що гроші для тебе переведемо на депозит у швейцарському банку, — відповів Тарранс.

— А я тепер не хочу їх у швейцарському банку. Я вам продиктую всі умови трансферу, доведеться все зробити саме так, як я скажу. Зараз, хлопці, я свою голову підставлятиму, тож я висую умови. Принаймні більшість умов.

Тарранс усміхнувся, пирхнув і втупився в пірс.

— То ти швейцарцям не довіряєш?

— Скажімо так, що в мене на думці є ще один банк. Не забувай, Вейне, я працюю з тими, хто відмиває гроші, тож я вже став експертом із ховання грошей на офшорних рахунках.

— Побачимо.

— А коли я перегляну той записник з інформацією про Моролто?

— Після того, як ми отримаємо документи й ти отримаєш першу суму. Ми тобі коротко про все повідомимо, та загалом тобі треба все самому переглянути. Нам ще не раз доведеться з тобою зустрічатися, а це досить небезпечно. Може, ще кілька разів автобусом проїдемося.

— Гарзд, наступного разу я сидітиму біля проходу.

— Звісно, звісно. Будь-хто, вартий двох мільйонів, може обирати будь-яке місце в автобусі «Грейгаунд».

— О, ти не уявляєш. Яке то задоволення для мене. Не уявляєш.

Мітч побачив його за три милі від Джорджтауна, на вузькій звивистій дорозі на Боддентаун. Чоловік, насунувши на голову капюшон, присів за старим «фольксвагеном-жуком», наче спинився через несправність двигуна. Вдягнений був, як місцевий, нічого в ньому не виказувало туриста. Його можна було легко прийняти за одного з численних британців, які працювали в якійсь урядовій установі чи в банку. Добре засмаглий. Тримаючи в руках розвідний ключ і начебто роздивляючись його, він простежив за «мітцубіші», що промчав лівою смугою дороги. Чоловік був скандинавом.

Мітч не повинен був його помітити.

Мітч машинально скинув швидкість до тридцяти миль за годину, щоб того почекати. Еббі озиралася назад, на дорогу. Вузька траса на Боддентаун спершу простягалася на п'ять миль вздовж узбережжя, далі розходилася, й океан зник з виду. За кілька хвилин очікувано вигулькнув на дорозі зелений «фольксваген» скандинава. Зрозумівши, що його побачили, той хутко пригальмував і звернув на першу-ліпшу білу кам'янисту дорогу до океану.

Мітч додав швидкості й рушив на Боддентаун. Він об'їхав селище з заходу. Повернув на південь і за милю вже був біля океану.

О десятій ранку паркувальний майданчик коло заїзду до «Клубу Ебанкса» був майже заповнений. Пів години тому відчалили два човни з пірнальниками. Мак-Діри поквапилися до бару, в якому Генрі вже подавав гравцям у доміно пиво та цигарки.

Баррі Ебанкс стояв, спершись на одну з опор відкритого бару, й спостерігав, як вдалині зникали, ховаючись за край острова, човни. Кожен буде спинятися двічі — в місцях під назвами Арка Бонні, Грот Диявола, Скеля Рока, місце катастрофи Роджера — там він плавав, пірнав і навчав пірнати

інших уже тисячу разів. Деякі особливі місця він сам колись знайшов.

Подружжя підійшло ближче, і Мітч упівголоса познайомив Ебанкса з Еббі. Ебанкс був не надто чемним, але й не грубим. Вони вийшли на пірс — там команда готувала до виходу в море десятиметровий рибальський човен. Ебанкс видав тираду команд, які непосвяченим здалися нісенітницею, а молодий матрос, що їх вислухав, здавалося, був чи то глухим, чи то зовсім не боявся свого боса. Мітч стояв поруч із Ебанксом, наразі — капітаном судна — і вказав на бар, що виднівся на березі за п'ятдесят ярдів оддалік від них.

— А ви знаєте, хто ті всі люди в барі? — запитав він.

Ебанкс похмуро глянув на Мітча.

— Вони намагалися тут за мною слідкувати. Просто цікаво, чому, — відповів той.

— Звичайні бандити — сказав Ебанкс. — Чужих немає.

— А ви тут в околицях сьогодні зранку чужаків помічали?

— Послухайте, це місце приваблює дивних людей. І я не веду облік людям дивним і людям нормальним.

— А ви не бачили рудого товстого американця, важить щонайменше триста фунтів?

Ебанкс похитав заперечливо головою. Палубний матрос віддав кінці, й човен кормою вперед рушив від пірса у відкрите море, і далі за горизонт. На подушках, що встеляли лаву, сиділа Еббі й дивилася услід суденцю. Під ногами в неї була пластикова торбинка, а в ній — два нових комплекти для плавання — ласті й маски. Вони підготувалися до поїздки — мали і попірнати, і поплавати, і порибалити, коли рибка клюватиме. Цей поважний чоловік сам погодився їх супроводжувати. Правда, лише після того, як Мітч переконав його, що їм варто обговорити дещо особисте разом. Питання, що безпосередньо стосуються смерті його сина.

На заскленому балконі другого поверху будинку відпочинку «Кайман Кай» стояв типчик нордичної зовнішності й спостерігав за тим, як коло човна то ховалися в хвилях, то випірнали дві голівки в масках для сноркелінгу. Тоді передав бінокль Двохтонному Тоні Веклеру, та тому слідкування швидко набридло, й він віддав бінокль назад. Вражаюча блондинка в чорному купальнику з високими, мало не до ребер, вирізами стала позаду скандинава й взяла його бінокль. Особливо їх зацікавив матрос.

Заговорив Тоні.

— Я не розумію. Якщо розмова серйозна, то для чого їм той молокосос? Навіщо їм зайва пара вух?

— То може, там тільки й розмови було, що про плавання й про рибальство? — припустив скандинав.

— Я не знаю, — відповіла блондинка. — Ебанксу не притаманно проводити час на рибальському човні. Він любить займатися з дайверами. І має бути якась особлива причина тому, що він день згає на двох новачків, що вирішили зайнятися сноркелінгом. Щось не так.

— Хто той малий? — запитав Тоні.

— Ще один пішак, — сказала вона. — В нього таких дюжина.

— Ти можеш з ним потім поговорити? — запитав скандинав.

— Аякже, — мовив Тоні. — Притиснися до нього міцніше, пофліртуй. Він швидко заговорить.

— Я спробую.

— А як його звать? — поцікавився скандинав.

— Кейт Рук.

Кейт Рук вправно підігнав човен до пірса коло Рум Пойнта і пришвартував його. Мітч, Еббі та Еанкс вибралися з нього

й пішли на берег. Кейта на обід не запрошували. Він лишився на борту й лінькувато заходився драїти палубу.

Бар «Кораблетроща» був за сто ярдів від берега, у тіні дерев, що в цих місцях було рідкістю. Приміщення темне й вологе, вікна завішені сіткою, на стелі скрипіли лопатями вентилятори. Не було ані музики, ані доміно, ані дартс. Відвідувачі поводитися тихо, за кожним столом велася своя приватна розмова.

Із крайнього добре було видно море. Вони замовили острівну їжу — чизбургер і пиво.

— Цей бар відрізняється від інших, — тихо зауважив Мітч.

— Ще й дуже, — мовив Ебанкс. — А цьому є важлива причина. Тут збіговисько місцевих наркодилерів, які володіють багатьма кондомініумами й готельчиками. Вони сюди злітаються на власних літаках, вкладають гроші в наші чудові банки й проводять тут кілька днів, навідуючись до своїх володінь.

— Гарні сусіди.

— І справді дуже гарні. Володіють мільйонами і тримають їх при собі.

Росла фігуриста мулатка мовчки поставила на стіл перед ними три пляшки «Ред Страйп». Ебанкс прибрав звичної для цього бару пози для розмови — обперся ліктями на стіл і нахилився вперед.

— То ти гадаєш, що вам вдасться від них піти?

Мітч з Еббі одночасно нахилилися теж, і всі три голови зішлись в центрі столу — якраз над пивом.

— Не піти, а втекти. Тікатимемо, аж вітер гудітиме, та я звідти заберуся. І мені знадобиться ваша допомога.

Той якусь хвилю обдумував почуте, тоді підвів голову, стелював плечима.

— А що ж я можу зробити? — відпив перший ковток пива.

Еббі побачила її першою; і тільки жінка могла вичислити іншу жінку, яка б так напружувалася з наміром підслухати

чужу розмову. Сиділа та спиною до Ебанкса. Це була міцна блондинка, обличчя ховала під дешевими гумовими сонячними окулярами; вона поглядала на океан і якось занадто уважно дослухалася. Коли вони троє нахилилися над столом, та нашорошила вуха, аж вся випрямилася. Сама сиділа за столиком для двох.

Еббі нігтиками натиснула на стегно чоловіка. За столом стало тихо. Блондинка в чорному ще прислухалася, тоді знову взялася до свого напою.

Провівши тиждень на Кайманах, до п'ятниці Тарранс покращив свій гардероб. Зникли солом'яні сандалі, вузькі шорти й тінейджерські окуляри. Вже не було й блідих ніг. Ноги спеклися на сонці, стали червоними. Пронидівши три дні у тропічній провінції — на острові Кайман Брак, представники уряду США спинилися у дешевому номері на Великому Каймані далеченько від пляжу «Сьома миля» і задалеко від моря. Влаштували вони там щось на кшталт командного поста й аналізували всі пересування Мак-Дірів та інших цікавих їм осіб. У готелі «Кокос» вони ділили номер з двома ліжками і душовою з холодною водою. У четвер зранку вони зв'язалися з Мак-Діром і призначили термінову зустріч. Той відповів відмовою. Сказав, що занадто зайнятий. Сказав, що у них із дружиною медовий місяць, і що для таких зустрічей він не має часу. Тільки й пообіцяв: може, пізніше.

А в четвер увечері, коли Мітч з Еббі смакували запеченою на грилі рибою у «Маяку», ресторанчику під Боддентауном, до їхнього столика підійшов агент Лейні, якого важко було вирізнити серед місцевих чорношкірих. Він спинився коло столика і передав наказ. Тарранс наполягав на зустрічі.

На Кайманові острови курей доводилося імпортувати, та ще не найкращих. Це мали бути посередні кури, яких могли споживати не лише острів'яни, а й американці, яким бракує

такого звичного вдома продукту. А полковнику Сандерсу довелося добре попідніти, поки він навчив смажити курей місцевих острівних дівчат. Для них та страва була чужою.

Отже, саме таємний агент Вейн Тарранс із Бронкса організував термінову таємну зустріч у філії «Кентуккі Фрайд Чікен» на Великому Каймані. Це був єдиний такий заклад. Тарранс сподівався, що відвідувачів буде мало, та він помилився.

Добра сотня голодних туристів із Джорджії, Алабами, Техасу й Міссісіпі споживала хрумку птицю з капустяним салатом і картопляним пюре. В Тьюпело готували смачніше, але тут також можна було їсти.

В одній з кабінок гамірного закладу сиділи Тарранс з Екліном і нервово поглядали на вхідні двері. Проте ще було не пізно відмовитися. Занадто людно. Врешті-решт, Мітч сам увійшов досередини й став у кінець довгої черги. Зі своєю невеличкою червоною сумочкою він підійшов до їхнього столика й сів. Сів мовчки, навіть не привітався. Взявся їсти обід із трьох страв, за який заплатив 4,89 доларів — кайманських доларів — за імпортовану курятину.

— Де ти був? — поцікавився Тарранс.

Мітч накинувся на стегенце.

— На острові. Це ж дурість, Таррансе, тут зустрічатися. Забагато ж народу.

— Ми знаємо, що ми робимо.

— Ага, пам'ятаю корейську взуттєву крамничку.

— От розумник. Чому ми не поговорили в середу?

— Середа в мене була дуже зайнята. Я не хотів з вами бачитися в середу. Зрозуміло?

— Звичайно ж, зрозуміло. Якби щось пішло не так, Лейні попередив би тебе ще у дверях.

— Щось мені тут незатишно, Таррансе.

— Навіщо ти їздив до Ебанкса?

Мітч витер серветкою губи. В руках тримав недоїдене стегенце. Було воно якесь малувате.

— У нього є човен. Я хотів ловити рибу, плавати з маскою, тож домовився з ним. А ви де були, Таррансе? Сиділи в підводному човні й плавали за нами навколо острова?

— Що казав Ебанкс?

— О, та він багато слів знає. Здоров. Дайте пива. Хто за нами пливе? Та безліч слів.

— Вони за вами слідкували, ти це знаєш?

— Вони! Хто саме — вони? «Вони» ваші, чи «вони» їхні? За мною вже пильнує стільки народу, що я спричиняю затори на дорогах.

— Погані хлопці, Мітчу. Ті, що з Мемфіса, з Чикаго, з Нью-Йорка. Ті, що завтра тебе вб'ють, якщо перемудруєш.

— Я зворушений. Гаразд, вони слідкували за мною. І де ж я їх зловлю? Плавання з маскою? Риболовля? Та спокійно, Таррансе. Вони слідкують за мною, ви слідкуєте за ними. Ви слідкуєте за мною, вони слідкують за вами. Якщо я вдарю по гальмах, то слідом за мною двадцяттеро розквасять носи. Чому ми тут зараз розмовляємо, Таррансе? Тут же людно.

Тарранс розгублено роззирнувся.

Мітч закрив коробку з куркою.

— Послухай-но, Таррансе, я вже рознервувався і зовсім втратив апетит.

— Заспокойся. Коли ви йшли від котеджу, «хвоста» не було.

— Та так завжди, Таррансе. Я гадаю, за Ходжем і Козінські теж «хвостів» не було, куди б вони не рухалися. Все було чисто у Ебанка. Чисто було на човні для дайвінгу. І на похоронах. Це була погана ідея, Таррансе. Я вже йду.

— Окей. Коли відлітає твій літак?

ДЖОН ГРІШЕМ

— Навіщо? Ваші що, збираються зі мною? Ви слідкуватимете за мною, чи за ними? А якщо за вами буде «хвіст»? Що буде, як усе переплутається, і я сам буду за всіма слідкувати?

— Та ну, Мітчю.

— Ранковий о дев'ятій сорок. Спробую тобі забронювати місце. Зможеш посидіти коло вікна поруч із Двохтонним Тоні.

— Коли ми отримаємо твої папки?

Мітч вже стояв з коробкою курятини в руках.

— Приблизно за тиждень. Дайте мені час — десять днів, Таррансе, і більше ніяких зустрічей на людях. Не забувай, вони вбивають юристів, а не нерозумних ефбеєрівців.

О восьмій ранку в понеділок Олівер Ламберт з Натаном Локом пройшли контроль і петляли лабіринтом коридорчиків та закутків. На них вже чекав Девашер. Зачинив за ними двері. Вказав на стільці. Сам ходив якимось поволі. Весь його вечір минув у програшній війні з горілкою. Очі почервоніли, а голова розколювалася навіть від подиху.

— Вчора у Лас-Вегасі я мав розмову з Лазаровим. Як тільки міг, пояснював, чому ви так неохоче сприймаєте звільнення з фірми тих чотирьох — Лінча, Соррелла, Бантіна й Маерса. Я йому розказав усі ваші причини. Він пообіцяв ще подумати, проте впевнитися, щоб вони працювали лише з чистими папками. Не ризикуйте й добре до них приглядайтеся.

— От він славний чолов'яга, хіба ж ні? — мовив Олівер Ламберт.

— О, так. Він просто чарівний. Сказав, що Моролто ось уже півтора місяця раз на тиждень цікавиться фірмою, мовляв, усі вони стурбовані.

— А ти що йому на те?

— Я запевнив, що поки все безпечно. Поки що витік інформації запломбовано. Та думаю, що він мені не повірив.

— Як там Мак-Дір? — спитав Лок.

— Він із дружиною мав пречудовий тиждень. Ви її хоч раз бачили в бікіні на мотузочках? Вона в одному такому ходила. Просто надзвичайно! Для задоволення маю світлини.

— Я сюди прийшов не для того, щоб вирячатися на світлини, — буркнув Лок.

— Ну, не скажи. Вони з нашим другом Ебанксом провели цілий день — тільки вони і палубний матрос. У воді бовталися, рибку ловили. І багато балакали. А про що — не знаємо. Ніяк не вдавалося підійти достатньо близько. Та це мені здається дуже підозрілим. Занадто підозрілим.

— А я не бачу нічого підозрілого, — мовив Олівер Ламберт. — Про що би їм говорити, як не про плавання, риболовлю, й звісно, про Ходжа й Козінські? І якщо вони ведуть розмови про Ходжа й Козінські, яка з цього шкода?

— Він же не був знайомий з Ходжем й Козінські, Олівере, — мовив Лок. — То чого це йому аж так цікавитися їхніми смертями?

— Ти ж не забувай, — пояснив Девашер, — що при першій зустрічі Тарранс йому сказав, що їхні смерті не були випадковими. То тепер він — Шерлок Холмс, який розшукує відгадку.

— Він же їх не знайде, правда, Девашере?

— Господи, звісно, ні. Це була ідеальна робота. Деякі запитання таки залишилися без відповідей, та кайманська поліція має стовідсоткову впевненість, що їх ніхто не знайде. І наш малий Мак-Дір також.

— Тоді чого ж так хвилюватися? — запитав Ламберт.

— А тому, Оллі, що у Чикаго хвилюються, і мені ще добре платять за те, щоб і я тут хвилювався. І поки нас не облишать федерали, усі хвилюватимуться, зрозуміло?

— І що він ще робив?

— Звична кайманська відпустка. Секс, сонце, ром, закупи, витрішки. У нас на острові троє людей, кілька разів його ніби загубили, та нічого серйозного не було, сподіваюся. Я ж завжди кажу, що неможливо непомітно слідкувати за людиною двадцять чотири години на добу й сім днів на тиждень. Тож іноді доводиться грати на удачу.

— Думаєш, що Мак-Дір плескає язиком? — запитав Лок.

— Я, Нате, знаю те, що він бреше. Збрехав про випадок у корейській крамниці місяць тому. Ви навіть не хотіли в те вірити, та я впевнений, що він по своїй волі туди заходив тому, що хотів з поговорити Таррансом. А один з наших припустився помилки, занадто наблизився, тому все перебив їм. Ось така версія не Мак-Дірова, а того, що дійсно там було. Так, Нате, я гадаю, що він щось розповідає. Може, бачиться з Таррансом і каже, щоб той горів у пеклі. Може, вони там разом курять травичку. Я не знаю.

— То в тебе немає нічого конкретного, Девашере? — мовив Оллі.

Біль у голові подужчав і вже зсередини розпирав череп. Так боліло, що можна було збожеволіти.

— Ні, Оллі. Нічого нема такого, як із Ходжем і Козінські, якщо ти про це. Тих двох ми записали й були впевнені, що вони готові були все викласти. А з Мак-Діром інакше.

— Він теж новачок, — мовив Нат. — Юрист, що працює тут вісім місяців і нічого не знає. Вже тисячу годин витратив на пітні папки, і мав справи лише з легальними клієнтами. Ей-вері був дуже обережним з документами, яких торкався Мак-Дір. Ми ж про це вже говорили.

— Йому нічого говорити, бо він нічого не знає, — додав Оллі. — А Марті й Джо знали до біса багато, бо ж у нас роками працювали. Мак-Дір — новобранець.

Девашер легенько потирав вилиці.

— Значить, ти найняв справжнього тупака. Припустімо лишень, що ФБР дізнається, хто наш найголовніший клієнт. Окей. Давай обмізкуємо разом. От лишень уяви, а що як Ходж і Козінські виявили, хто ж саме наш цей важливий клієнт. Ти розумієш, про що я? І якщо це так, то уявімо, що федерали взяли й розказали Мак-Діру все, що знають, та ще

й дещо прикрасили. І раптом твій невіглас-новачок є великим розумником, та ще й дуже небезпечним?

— Як ти це доведеш?

— Для початку ми встановлюємо постійний нагляд. І за жінкою хай цілодобово слідкують. Я дзвонив Лазарову, запросив більше людей. Сказав, що нам потрібні нові обличчя. Завтра я вирушаю до Чикаго на коротку зустріч з Лазаровим, може, і з містером Моролто. Лазаров думає, що Моролто вийде на свого крота у ФБР. Серед тих, хто наближений до самого Войлеса і продає інформацію. Це, мабуть, страшенно дорого. Вони хочуть спершу оцінити ситуацію, а тоді вирішувати, що робити далі.

— І ти їм скажеш, що Мак-Дір ляскає язиком? — запитав Лок.

— Я скажу те, що знаю і те, що підозрюю. Побоююся, що коли ми спокійно сидітимемо й чекатимемо певності, буде вже занадто пізно. Я впевнений, що Лазаров пропонуватиме якісь плани, щоб його приборати.

— Плани попередні? — ніби з надією запитав Оллі.

— Ми вже минули попередню стадію, Оллі.

Таверна «Пісочний годинник» у Нью-Йорку розташувалася на Сорок першій вулиці, в тому місці, де її перетинає Дев'ята авеню. Невелика темна ресторація в ряду інших (на двадцять дві особи) славилася тим, що мала дороге меню, й на прийом страви відводилося не більше п'ятдесяти дев'яти хвилин. Невисоко на кожній стіні безмовно відлічував секунди й хвилини білий пісок у скляних колбах, аж поки хранителька часу — офіціантка — не проводила свої обчислення й не визначала час. Завдяки бродвейським натовпам тут було завжди людно, а віддані завсідники навіть чекали знадвору на вільне місце.

Лу Лазарову подобалося бувати в «Пісочному годиннику», бо там було приглушене освітлення, що дозволяло спокійно

проводити приватні розмови. Розмови короткі — не більше п'ятдесяти дев'яти хвилин. Йому тут подобалося ще й тому, що ресторан не розташовувався в італійському кварталі. Сам він не був італійцем, тож і не мусив їсти страви своїх господарів-сицилійців. І ще йому тут подобалося, тому що перші сорок років життя він провів у театральному середовищі. Із переїздом штабу організації до Чикаго переїхав і він. Та коли справи вимагали його присутності в Нью-Йорку — принаймні двічі на тиждень — і коли мав зустрічатися з кимось із клану, завжди обирав «Пісочний годинник». Тубертіні мав такий самий статус, навіть трохи вищий, на «Пісочний годинник» він погодився неохоче.

Лазаров прибув першим, йому не довелося чекати на вільний столик. Він вже з досвіду знав, що коло четвертої поплудні натовп рідшатиме, особливо в четвер. Над головою офіціантка перевернула пісочний годинник, і час його пішов. Він примостився за переднім столиком, обличчям до вулиці й спиною до інших столиків. Лазаров був крупним чоловіком сорока восьми років, з міцним торсом і трохи випнутим черевцем. Він важко обперся на столик, вкритий скатеркою з червоними квадратами, і спостерігав за вуличним рухом на Сорок шостій вулиці.

Тубертіні не забарився. На нього дарма пішло менше чверті білого пісочку. Вони чемно потиснули один одному руки, а Тубертіні водночас презирливо оглядав сріблясте приміщення ресторану. Зблиснув до Лазарова штучною посмішкою й зиркнув на своє місце. Він мав спиною сидіти до вікна, й це дуже нервувало. Це було небезпечно. Та надворі з двома його людьми чекав автомобіль. Вирішив бути чемним, тож спритно пройшов поміж столиками й зайняв своє місце...

Тубертіні вбраний був бездоганно. Тридцятисемирічний чоловік був зятем найстаршого Палумбо. Член клану. Він

одружився з єдиною дочкою. Худорлявий, засмаглий, коротке чорне волосся укладене назад. Замовив собі червоного вина.

— Як там мій друзяка Джой Моролто? — з досконалою сліпучою усмішкою запитав він.

— Чудово. А як поживає пан Палумбо?

— Дуже хворий і з дуже кепським настроєм. Як завжди.

— Передай йому найщиріші вітання.

— Звичайно.

Підійшла офіціантка й загрозово поглянула на рівень у пісочному годиннику.

— Лише вино, — мовив Тубертіні. — Я нічого не їстиму.

Лазаров заглянув до меню й подав їй.

— Соте з риби і ще келих вина.

Тубертіні озирнувся на своїх людей в авто. Здалося, що вони там дрімають.

— Ну, як справи в Чикаго, все гаразд?

— Нічого такого. Нам просто потрібна невелика інформація, ось і все. Ми краєм вуха почули, звісно, без підтвердження, що у вас там у самому серці Бюро є одна надійна людина, з тих, хто наблизений до самого Войлеса.

— Якщо й так, то що?

— Нам від нього потрібна деяка інформація. У Мемфісі ми маємо невеличку філію, і федерали до біса наполегливо стараються туди дістатися. Маємо підозру, що один із співробітників може на них працювати, а зловити не видається можливим.

— А як ви його викриєте?

— Тоді виріжемо печінку з нього й згодуюмо пацюкам.

— Невже так серйозно?

— Надзвичайно серйозно. Щось мені підказує, що федерали добираються до нашої маленької фірми, й це примушує нервувати.

— Скажімо, його звати Альфред, і він дуже близький до Войлеса.

— Окей. Нам від Альфреда потрібна проста відповідь. Ми маємо знати: так чи ні. Чи працює наш співробітник на ФБР?

Тубертіні дивився на Лазарова й пив вино.

— Альфред — спеціаліст з простих відповідей. Він якраз надає перевагу вибору між «так» чи «ні». Ми двічі користувалися його послугами, коли були вирішальні моменти, обидва рази стояло перед нами одне: чи присутні в тому чи іншому місці федерали? Він гранично обережний. І ще, не думаю, що він надасть багато деталей.

— Він надійний?

— Так.

— Тоді він справді зможе нам допомогти. Якщо відповідь буде позитивна, тоді ми й відповідно діятимемо. А якщо ні, то співробітника спускаємо з гачка і ведемо звичні справи.

— Альфред дуже дорогий.

— Я цього й побоювався. Скільки ж?

— Та-ак, він уже в Бюро шістнадцять років. Зробив кар'єру. Ось чому він діє так обережно — має що втрачати.

— Скільки?

— Пів мільйона.

— Чорт!

— Ну, звісно, за послугу ми візьмемо свою частку. І взагалі, Альфред — наша людина.

— Візьмете частку?

— Насправді небагато. Більшість піде Альфреду. Знаєш, він щодня розмовляє з Войлесом. Його кабінет через двоє дверей.

— Гарзд, ми заплатимо.

Тубертіні переможно сьйнув усмішкою, посмакував вино.

— Я думаю, що ти збрехав, Лазаров. Ти сказав, що якась невеличка філія у Мемфісі. Це ж неправда, так?

— Ні.

— То як називається та філія?

ДЖОН ГРІШЕМ

- Фірма Бендіні.
- Донька старого Моролто одружилася з Бендіні.
- Оце й воно.
- І як звать співробітника?
- Мітчелл Мак-Дір.
- На все може піти два-три тижні. Сама зустріч з Альфредом — то великий захід.
- Добре. Просто не баріться з цим.

Дуже незвично для дружин персоналу було з'являтися в тихій маленькій фортеці на Фронт-стріт. Їм-то говорили, що завжди раді були бачити, але дуже рідко запрошували. Тож без запрошення й без попередження через парадний вхід до адміністратора підійшла Еббі Мак-Дір. Вона заявила про те, що їй терміново необхідно побачитися з чоловіком. Адміністраторка зателефонувала на другий поверх Ніні, й та швидко за лічені секунди опинилася внизу й тепло привітала дружину свого начальника. Про Мітча сказала, що він на зустрічі. А Еббі відповіла, що він завжди на клятих зустрічах, тож витягай його звідти! Вони швидко пішли до кабінету; Еббі зачинила двері й стала чекати.

А Мітч саме був свідком чергового хаотичного від'їзду Ейвері. Секретарки наштовхувалися одна на одну, пакуючи портфелі, а бос кричав по телефону. Мітч із діловим нотатником у руках сидів на дивані й спостерігав за всім. У партнера була запланована дводенна поїздка на Каймани. П'ятнадцяте квітня за календарем вважалось датою пожежних авралів. І банки всі наче змовилися, наблизилися якісь критичні терміни. А Ейвері все торочив, мовляв, це все робота й робота.

Про поїздку він вже п'ять днів говорив, і боявся, і проклинав. І все одно говорив, що вона неминуча. Він полетить на «Лірі», а секретарка сказала, що літак вже чекає.

«Та напевне, що чекає з вантажем з готівкою», — подумав Мітч.

Ейвері пошпуривав слухавку. Вхопив пальто. У двері ввійшла Ніна й втупила погляд у Мітча.

— Містере Мак-Дір, тут ваша дружина. Каже, ніби щось термінове.

Шум раптово стих. Він нерозуміюче дивився на Ейвері. Секретарки завмерли.

— Що ж таке? — встаючи, мовив він.

— Вона у вашому кабінеті, — сказала Ніна.

— Мітчу, я маю рушати, — сказав Ейвері. — Зателефоную завтра. Сподіваюся, що все гаразд.

— Авжеж.

Він мовчки пішов за Ніною до кабінету. Еббі сиділа за його столом. Він зачинив і замкнув двері. А тоді придивився до дружини.

— Мітчу, я маю поїхати додому.

— Чому? Що там сталося?

— Мій тато щойно подзвонив до школи. В мами в одній з легень знайшли пухлину. Завтра операція.

Він глибоко зітхнув.

— Мені дуже шкода, — її не торкався. Еббі не плакала.

— Я повинна їхати. У школі вже написала заяву про відгул.

— На який період? — прозвучало запитання якимсь нервово.

Вона дивилася повз нього, на Стіну Его.

— Я не знаю, Мітчу. Нам варто трохи часу провести по-різно. Я багато вже від чого стомилася, і мені потрібен час. Я гадаю, так буде краще для нас обох.

— Давай це обговоримо.

— Ти занадто зайнятий для розмов, Мітчу. Я вже шість місяців намагаюся поговорити, та ти ж мене не чуєш.

— На скільки ти ідеш, Еббі?

— Я не знаю. Гадаю, це залежатиме від мами. Хоча ні, це залежатиме від багато чого.

— Ти, Еббі, мене лякаєш.

— Я повернуся, обіцяю тобі. Коли — не знаю. Може, за тиждень. Може, за місяць. Я маю багато чого обдумати.

— Місяць?

— Я не знаю, Мітччу. Мені потрібен час. І я повинна побути з мамою.

— Я сподіваюся, з нею все гаразд, правда, — запевняю тебе.

— Знаю. Я зараз додому, дещо зібрати, і через годину поїду.

— Гаразд, будь обережною.

— Я тебе кохаю, Мітччу.

Він кивнув і дивився, як вона вже відчиняла двері. Навіть не обійнялися.

На п'ятому поверсі технічний працівник перемотав плівку й натиснув кнопку термінового виклику кабінету Девашера. Той одразу ж з'явився й натяг на свій занадто великий череп навушники. Трохи послухав. Вимогливо сказав: «Перекрути на початок». Ще трохи помовчав.

— Коли це було? — запитав.

Технік глянув на табло з рядками цифр.

— Дві хвилини сорок секунд тому. Його кабінет, другий поверх.

— Дідько, дідько! Вона ж його кидає, хіба ні? І перед цим не було жодної розмови про те, щоб жити окремо, щоб розлучитися?

— Ні. Ви би про це дізналися. Вони-то сварилися через його звички трудоголіка. Ще він ненавидить її батьків. Та ось такого не бувало.

— Так, так. Ану, переговори з Маркусом, чи він, бува, раніше не чув подібного. Перевірте плівки, може, щось пропустили. Прокляття! Прокляття! Прокляття!

Еббі виїхала до Кентуккі, та не доїхала. Через годину після того, як проминула Нешвіл, вона зїхала на федеральне 40-е шосе і повернула на північ, на 13-ту автостраду. Позаду вона нічого не помітила. Часом набирала швидкість до вісімдесяти, часом їхала п'ятдесят миль за годину. Ні, нікого. Коло невеличкого містечка Кларксвіль на кордоні зі штатом Кентуккі вона раптом повернула на схід і виїхала на дванадцяте шосе. За годину по сільській дорозі вона вїхала у Нешвіль; червоне «пежо» загубилося на завізних вулицях міста.

Вона поставила авто на автостоянці біля аеропорту й на автобусі-шатлі поїхала на вокзал. На першому поверсі у вбиральні переодяглася у дорожні шорти кольору хакі, зручні мокасини й темно-синій плетений пуловер. Одяглася Еббі круто, правда, трохи не по сезону, однак вона мала плани на теплішу погоду. Своє довге по плечі волосся зав'язала у хвіст і приховала під комір, надягла трохи інакші окуляри від сонця. Сукню, черевички на підборах і колготи заховала в полотняну спортивну сумку.

Минуло майже п'ять годин після виїзду з Мемфіса, і вона зайшла до терміналу авіалінії «Дельта» й показала квиток. Попросила собі місце коло ілюмінатора.

Жоден рейс авіалінії «Дельта» не відбувається без того, щоб не завітати до Атланти, та на щастя, Еббі не довелося робити пересадку. Вона сиділа, позирала в ілюмінатор, вдивляючись, як шумний аеропорт огортала темрява. Нервувала, та гнала від себе тривожні думки. Вона пила вино з келиха й читала «Ньюсвік».

За дві години літак приземлився в Маямі, вона зійшла й швидко проминула приміщення аеропорту, ловлячи на собі

погляди й ігноруючи їх. Сама собі казала: це ж просто щоденні погляди — милування й хіть. Більше нічого.

Термінал для рейсів на Кайманові острови тут був один. Вона показала квиток в обидва боки, свідоцтво про народження й водійські права — звичний набір, який тут вимагався. Прекрасні люди, ті кайманійці, та вони не впустять вас до своєї країни, якщо ви одразу не придбали зворотний квиток. Просимо ласкаво, приїжджайте. Витрачайте свої грошики. А тоді відчалуйте. Просимо ласкаво.

Вона сіла в куточку залюдненої зали й спробувала читати. Якийсь молодий тато — з красивою дружиною й двома дітками — все витріщався на її ноги, та більше її ніхто не помічав. За тридцять хвилин вилітає літак рейсом на Великий Кайман.

Ледве ввійшовши в ритм, Ейвері вже оволодів ситуацією й сім годин провів у Королівському банку Монреалю, місце розташування філії — Джорджтаун, Великий Кайман. Коли о п'ятій по полудні він звідти пішов, додаткова зала засідань була вже забита роздруківками з комп'ютера і з рахунків. Завтра він з усім упорається. Йому був потрібен Мак-Дір, та так склалися обставини, що той мав серйозно переглянути плани на поїздку. А зараз Ейвері почувався виснаженим і страшенно хотів пити, на пляжі знайде й когось іще.

Він вибрався до «Ромоголових», у барі купив пива й крізь натовп поніс своє гарно засмагле тіло надвір. Там, у дворик, роззирнувся у пошуках вільного столика. Коли він проходив повз доміношників, нервово й рішуче ввійшла до бару й всілася за барну стійку Теммі Грінвуд Гемфіл із «Грінвуд сервісес». Вона стала за ним спостерігати. У неї була штучна засмага, деякі частини шкіри були темніші від інших. Та загалом, як на кінець березня, кольору її шкіри можна було позаздрити. Волосся вона пофарбувала — не в блондинистий, а в м'який пісочний відтінок. Макіяж теж став м'якшим, а бікіні

взагалі — то був мистецький витвір, яскрава флуоресцентна барва мала привертати увагу. Великі перса натягували до межі мотузки й клаптики тканини. А невеличка латка нижче спини аж страх викликала — здавалося, що вона нічогісінько не прикривала. Їй було вже сорок років, але вона прикувала двадцять пар голодних очей, коли в барі замовила місцевої содової води й підкурила цигарку. Диміла й спостерігала за ним.

А він був вовком. Виглядав непогано, і сам це розумів. Попивав пиво й уважно оглядав кожну жінку в радіусі п'ятдесяти ярдів. На одній спинився, юній блондинці, вже наготувався скочити на ноги, та враз з'явився її кавалер, і вона всілася йому на коліна. Тож він і смоктав пиво й далі спостерігав.

Теммі замовила ще одну содову, спіральку з лайма і пода-лася на патіо. Вовк спинив погляд на персах, що заколихалися в такт крокам.

— Ви не будете проти, якщо я сяду поряд? — запитала вона.

Він аж підвівся, підсунув стільця.

— Будь ласка, прошу.

О, це був крутий момент для нього. Серед усіх голодних вовків, які ризкали по бару й у дворику, вона обрала саме його. У нього бували дівчатка молодші, та саме зараз, саме тут вона була найгарячіша.

— Я — Ейвері Толлар. З Мемфіса.

— Рада знайомству. А я — Ліббі. Ліббі Локс із Бірмінгема.

Так, зараз вона була Ліббі. У неї була сестра на ім'я Ліббі, мати на ім'я Доріс, а її звали Теммі. І ще й переживала, хоч би нічого не наплутати. Вона не носила обручок, та все ж мала чоловіка на ім'я Елвіс, який тепер мав би бути в місті Оклахома в образі Короля і напевне, зараз мацав дівчаток-підлітків у футболочках з написами «Love me tender».

— З якою ви тут метою? — поцікавився Ейвері.

— Пошуки розваг. Щойно вранці прилетіла, спинилася в «Пальмах». А ви?

— Я — юрист, податківець, і вірите чи ні, я тут у справах. Змушений сюди приїздити по кілька разів на рік. І це так нестерпно.

— Де ви спинилися?

Він вказав рукою.

— Моя фірма — власник он тих двох кондомініумів. Маленьке затишне гніздечко.

— Дуже мило.

Вовк відкинув вагання.

— Чи не хотіли б ви їх оглянути?

Вона захихотіла, як студенточка.

— Може, згодом.

Він заусміхався. Ну, буде легко. Як же йому подобалося на островах!

— Що питимеш? — запитав.

— Джин із тоніком. Скибку лайма.

Він пішов до бару й повернувся з напоями. Стілець свій підсунув поближче. Ноги їх уже торкалися. А груди затишно розляглися на столі. Він опустив погляд туди. Донизу.

— Ти самотня? — запитання було очевидне, але він мусив поцікавитися.

— Та-ак. А ти?

— Так. Маєш плани на вечерю?

— Ні, ще не маю.

— Добре. Ось там класний ресторан, побіля «Пальм», починають працювати з шостої. Там подають найкращі морепродукти на всьому острові. І ромовий пунш. Ніякого дрес-коду.

— Я — за.

Вони ближче присунулися одне до одного, його рука вже опинилася поміж її колін. Ліктем Ейвері вже притулився до

грудей зліва. Всміхнувся. Всміхнулася й вона. Теммі подумала: загалом, це не так уже й огидно, та головне — думати про справу.

Хлопці з гурту «Босяки» взялися настроювати інструменти, і от свято почалося. До «Пальм» потяглися пляжники зі всіх кінців. Працівники в білих шортах і білих жакетах розставляли рядком складні столики й накривали їх важкими полотняними скатерками. Над пляжем витали пахощі варених креветок, печеного жовтохвоста й шашлику з акули. Наші голуб'ята, Ейвері й Ліббі, взявшись за руки, увійшли до двору і стали в кінець черги.

Вечеряли впродовж трьох годин. Танцювали, пили й танцювали, і все більше захоплювалися одне одним. Щойно він сп'янів, вона знов повернулася до простої содової. Головне було попереду: справа. О десятій він уже був тепленький, вона його вела подалі від танцмайданчика до кондомініуму, що було неподалік. Перед входом Ейвері кинувся цілуватися, вони п'ять хвилин обнімалися й мацалися. Він дістав ключа, вони зайшли.

— Ще один келишок, — мовила вона, вірна любителька барів. Він відчинив бар, змішав коктейль. Сам випив скотч із содовою. Тоді сиділи на балконі спальні й милувалися, як півмісяць у небі чарував над спокоєм моря.

А Теммі все наглядала за тим, щоб йому доливати напої, і раз вона ще могла напій подужати, то й у нього влізе. Та організм нагадав про свої потреби, він перепросив і вийшов. На столику з лози між кріслами стояло віскі з содовою, і вона до нього всміхнулася. Виявилось все навіть легшим, ніж вона сподівалася. З помаранчевої підв'язці на стегні вона знайшла пакуночок і вкинула капсулу гідрату хлориду в його келих. Сама відсърбнула джин-тонік.

— Ну, випий-но, здорованьчику, — сказала вона до нього, коли ввійшов до кімнати. — Я готова йти в ліжечко.

Він заграбастав віскі та махом усе проковтнув. Рецептори смаку за кілька годин пиятики притупилися. Ще один ковток, він уже соловів. Ще ковток. Голова похилилася на один бік, на другий, а тоді він клюнув носом. Дихання стало глибшим.

— Солодких снів, любчику, — лиш мовила.

Чоловіка вагою в сто сорок фунтів така порція хлоралгідрату приспить годин на десять. Вона взяла свою склянку й допила рештки. Часу було небагато. Безпечних мала годин з вісім. Вона витягла Толлара з крісла й поволокла до ліжка. Спершу голова, далі ноги. Вона дуже обережно стягла з нього жовто-блакитні шорти для серфінга й поклала їх на підлозі. Далі подумала й недбало позбивала простирадла на ліжку й ковдри. А потім чмокнула його, на добраніч, мовляв.

На бюро вона знайшла дві зв'язки з ключами — всього одинадцять. На першому поверсі, в коридорі між кухнею та великою кімнатою з видом на пляж були потаємні дверцята під замком, які Мітч виявив минулого листопада. Він тоді обстежив всі кімнати — і нагорі, і внизу і вирахував, що приміщення те розміром буде десь п'ятнадцять на п'ятнадцять футів. І це викликало підозру. На зачинених металевих дверях виднівся знак «склад». Це була єдина ось так «підписана» кімната в котеджі. За тиждень перед тим у блоці «Б» вони з Мітчем такого закутка не виявили.

Один із ключів на зв'язці був від «мерседеса», два — з Бендіні-білдинг, один — домашній, два від квартири, один — від столу. На другому кільці висіли ключі без позначок, вони були ніби звичайні. Вона стала їх підбирати, і четвертий підійшов. Затамувавши подих, Теммі відчинила дверцята. Не було електричних ударів, сигналізації, нічого подібного. Мітч дав інструкції: відчинити, п'ять хвилин чекати, і як нічого не станеться, то ввімкнути світло.

Вона вичекала десять хвилин. Десять довгих хвилин, наповнених страхом. Мітч дізнався, що блок «А»

використовували лише партнери та гості, яким довіряли, а в блоці «Б» спинялися співробітники та інші гості, за якими встановлювали нагляд, тож він сподівався на те, що блок «А» не прослуховували, що не було ані мікрофонів, ані камер, ані сигналізації. Минуло десять хвилин, вона широко розчинила двері та ввімкнула світло. Ще почекала — нічого не чути. Кімнатка квадратна, п'ятнадцять на п'ятнадцять футів; стіни білі, килима нема; Теммі нарахувала дванадцять вогнетривких стелажів стандартного розміру. Вона поволі підійшла до одної, потягнула верхню шухляду — незамкнута.

Тоді Теммі вимкнула світло, зачинила двері й повернулася до спальні нагорі. Там у коматозному стані голосно хропів Ейвері. Була пів на одинадцять. Перед нею стояло завдання: працювати в поті чола вісім годин і о шостій ранку зникнути.

В кутку коло письмового столу акуратно рядочком стояли три великі портфелі. Вона їх підняла, вимкнула всюди світло і вийшла через парадні двері. На невеликій парковці було темно й порожньо; гравієві доріжка вела до шосе. Перед обома котеджами був неширокий тротуар, обабіч обсаджений кущами. Закінчувався він коло білого штахетника, який оточував приватну власність. За ворітцями був порослий травичкою пагорбок, на ньому стояла одна з будівель «Пальм».

Від кондомініуму до «Пальм» вона пройшла швидко, та коли добралася до номера 188, портфелі вже суттєво поважчали. Номер був із фасадного боку на першому поверсі, вікнами виходив на басейн, не на пляж. Коли нарешті постукала в двері, то вже була мокра від поту і ледь дихала.

Еббі розчахнула двері. Тоді забрала портфелі й поклала їх на ліжко.

— Були проблеми?

— Ще не було. Здається, він помер, — Теммі стерла піт із чола рушничком і відкрила бляшанку з кока-колою.

— Де він? — діловито запитала Еббі, їй було не до жартів.

— У себе в ліжку. За моїми підрахунками, що у нас вісім годин. До шостої.

— Заходила до кімнати? — запитала Еббі, подаючи пару шортів та бахмату бавовняну сорочку.

— Так. Там дюжина великих картотек, ще щось, але небагато.

— Дюжина?

— Так, і такі високі, стандартного розміру. Якщо до шостої впораємося, нам пощастить.

Їхній номер був стандартний, із двоспальним ліжком. Канану, чайний столик і ліжко зсунули в один бік, в центрі вже гудів копір моделі «Canon 8580» з автоматичною подачею і підбором. За спекулятивною ціною триста доларів на добу копір орендували у Службі прокату Островів, ще й з доставкою. Це був найновіший і найбільший копір, який можна було винайняти на острові. Так пояснив продавець, він був не в захваті, що віддавав його лише на добу. Та Еббі його переконала, виклавши на прилавок стодоларові купюри. Поряд із ліжком були й дві коробки копіювального паперу по десять тисяч штук кожна.

Вони розкрили перший портфель і дістали шість тонких папок.

— Такі самі папки, — пробурмотіла Теммі. Вона розстебнула зацібку скорозшивача й витягла папери.

— Мітч каже, що вони ті папки якимось по-особливому ведуть, — пояснювала Теммі поки відчіпляла документ на десять сторінок. — Каже, що юристи ті мають шосте чуття й прямо винюхати можуть, якщо в папери заглядали чи секретарка, чи клерк, тож будь обережна. Все роби поволі. Один скопіюєш і коли вставлятимеш до папки, все порівняй за старими отворами. Це досить нудно. Копіюй папки по одній, незалежно від кількості аркушів. Тоді все разом збери, як

було, і поклади акуратно назад до папки. Далі поскріпляй вже копію, щоб все було до ладу.

Завдяки автоматичній подачі з документом на десять сторінок впоралися за вісім секунд.

— Швидко! — зраділа Теммі.

З першим портфелем впоралися за двадцять хвилин. Теммі подала Еббі дві зв'язки з ключами, взяла дві новенькі порожні дорожні сумки й рушила до кондомініуму.

Еббі пішла до дверей вслід за Теммі, вийшла і замкнула їх за собою. Тоді подалася через центральний вхід до орендованого «ідісана». Через незвичний лівосторонній рух вона обережно поїхала в бік Джорджтауна вздовж «Сьомої Милі». За два квартали від статечної споруди швейцарського банку, в провулку з акуратними каркасними будинками знайшла житло єдиного на острові Великий Кайман слюсаря (чи принаймні він був єдиний, якого вона змогла знайти без сторонньої допомоги). Той мешкав у будиночку зеленого кольору із підведеними білим віконницями й дверима.

Вона залишила автівку на вулиці й по піщаній доріжці пішла до ґанку. Там, у компанії кількох сусідів, саме пив і слухав кайманське радіо слюсар. Лунали старі хіти реггі. Коли вона підійшла, всі замовкли, та ніхто не підвівся. Була майже одинадцята. Він сказав, що все робитиме у майстерні в дворі, що платню він бере помірну і що перед початком за аванс хотів би отримати 0,75 літра рому «Майерс».

— Містере Дантлі, перепрошую, що так пізно. Маю для вас даруночок. — Вона простягнула йому пляшку рому.

Містер Дантлі вималювався з темряви й узяв ром. Гукнув:

— Пацани, пляшка «Майерса»!

Еббі не могла розібрати тої говірки, та було очевидно, що зборисько на ґанку надзвичайно схвилювала пляшка «Майерса». Дантлі віддав пляшку, а сам повів Еббі за будинок

у невелику прибудову, наповнену інструментами, якимись механізмами й сотнею ще прибамбасів. Зі стелі звисала гола жовта лампочка й приваблювала сотні комарів. Еббі подала Дандлі одинадцять ключів, і той їх акуратно розклав на не захищений край верстата. Не підводячи погляду, мовив:

— Це буде легко.

Хоч він випивав ще об одинадцятій, та все тримав під контролем. А може, системи його організму вже виробили до рому імунітет. Він трудився в товстих захисних окулярах, виточуючи копію кожного ключа; і за двадцять хвилин усе було готове. Він вручив Еббі дві зв'язки ключів-оригіналів і копії.

— Дякую, містере Дандлі. Скільки я вам винна?

— Їх було досить легко робити. По долару за ключ.

Вона заплатила й одразу пішла.

Теммі наповнила дві невеликі валізи паперами з верхньої шухляди першої картотеки. П'ять шухляд в дванадцяти картотеках. Шістдесят разів пройти до копіра й назад. За вісім годин. Та це можливо. Там і папки, і записники, і комп'ютерні роздруківки, ще якісь папочки. Мітч звелів скопіювати все. Він не зовсім певний, що збирається шукати, тож сказав усе копіювати.

Вона вимкнула світло й побігла на другий поверх, поглянути на горе-коханця. Той не поворухнувся. Сопів собі й похропував.

Кожна сумка важила по тридцять фунтів кожна, і коли вона дійшла до номера 188, руки вже сильно боліли. І це перший похід із шістдесяти; ні, вона не здужає! Еббі з Джорджтауна ще не повернулася, тому Теммі сама розклала на ліжку вміст сумок. Відпила зі своєї бляшанки кока-коли і з порожніми сумками в руках вийшла назад, до кондомініуму. Вміст другої шухляди — ідентичний. Вона вправно посклала папки до сумок, застебнула надійні змійки. Була вже вся в поту, аж захекалася.

Подумала: чотири рази за день піти і досить. А краще було б взагалі зменшити до двох, або, краще, до однієї. Нагору, перевірити, як він там; з останнього разу він і не дихав.

Коли вона повернулася з походу номер два, копір уже гудів і клацав. Еббі майже впоралася з другим портфелем, мала братися до третього.

— Ти дістала ключі? — запитала Теммі.

— Так, без проблем. Що поробляє мужичок?

— Якби копір зараз не гудів, ти почула би його хропіння. — Теммі витягла нову порцію й склала акуратною паперистосом. Протерла обличчя вологим рушником і знову подалася до котеджу.

Еббі впоралася з портфелями й взялася до вмісту картотек.

Вона вже звиклася з системою автоматичної подачі, тож тепер, через тридцять хвилин, рухалася навколо копіра з ефективністю й грацією досвідченого клерка. Вона вклала копії, виймала з папок і вклала назад до них документи в той час, коли механізм швидко клацав і випльовував на приймач готові копії.

З третього походу Теммі повернулася, вже ледве дихаючи і з краплями поту, що стікали з носа. Доповіла:

— Третя шухляда. Він і далі хропе.

Вона розстібнула змійки, на ліжку виклала ще дві акуратні гірки. Перевела подих, обтерла обличчя й навантажила вже скопійовані документи до сумок. І так, поки ніч не кінчиться — вона навантажуватиме портфелі й носитиме туди-сюди.

Опівночі «Босяки» проспівали останню пісню, і «Пальми» налаштувалися спочивати. Тихого гулу копіра ззовні номера не було чути. Двері вони щоразу замикали, жалюзі надійно опустили, світло повимикали всюди, крім невеликого нічника біля ліжка. Ніхто не помічав втомленої дами, мокрої від поту, яка носила ті самі валізи з будівлі до будівлі.

Після півночі вони вже не розмовляли. Були обидві стомлені, занадто зайняті, занадто стривожені, не було про що розповідати, крім порухів горе-коханця в ліжку, якщо й були які. А їх і не було — до першої ночі, тоді він несвідомо перекотився на свій бік ліжка, далі, ще за двадцять хвилин, знову лежав на спині. Щоразу, як заходила до кондомініуму, Теммі заглядала до нього, й щоразу себе питала, як же вчинить, якщо він бува розплющить очі й кинеться до неї. В кишеньці шортів у неї був газовий балончик — на випадок, коли він її перепинятиме, тоді доведеться тікати. Мітч щось не вдавався в подробиці, коли вони обговорювали можливу втечу. Казав: тільки не дай йому зайти до номера. Бризни в обличчя з балончика. Біжи геть щодуху і репетуй: «Гвалтують!»

Та ось вона вже двадцять п'ять раз зайшла до нього і впевнилася, що до пробудження залишалось всього декілька годин. А крім того, що вона, мов навантажений мул плуганила вперед-назад, та ще ж доводилося щоразу долати сходинки нагору (їх було чотирнадцять), щоб поглянути на того Казанову. Тож ходила вже перевіряти через раз. А тоді через два рази.

О другій ночі, коли половину часу вже витратили — скопіювали документи з п'яти шафок, набралось вже чотири тисячі копій; ліжка вкрили акуратні стоси паперів. Копії поскладали на підлозі — сім стовпчиків висотою по пояс.

Вони зробили перерву на чверть години.

О пів на шосту на сході зблиснула зоря, а вони вже забули, що відпочивали. Еббі пришвидшила свої маніпуляції з копіром і лише сподівалася, що він не згорить від перенапруги. Теммі помасажувала литки, які вже зводила судома й знову поспішила до кондомініуму. В п'ятдесят перший, чи то п'ятдесят другий раз. Вже й лік втратила. Наразі це вона йде востаннє — а що, як він уже чекає?

Вона відчинила двері й пішла звично до складу. Звично поставила сумки на підлозі. Швидко піднялася сходами нагору, а там просто закам'яніла. Ейвері сидів на краєчку ліжка обличчям до балкона. Він її почув і повільно повернувся, щоб поглянути. Очі припухлі, погляд осклілий; він скривився.

Інстинктивно вона розстебнула гудзик, шорти впали додолу.

— Гей, хлопчику, — завела вона, намагаючись дихати спокійно і грати роль доступної дівиці. Підійшла до ліжка, стала впритул. — Як ти раненько піднявся! Давай-но ще поспимо!

Він мочки перевів погляд на вікно. Вона сіла близьенько, погладила стегно, провела рукою вище. Він не ворухнувся.

— Ти прокинувся? — запитала вона.

Ніякої реакції.

— Ейвері, любий, говори зі мною. Нумо поспимо ще. Надворі досі темно.

Він впав на свою подушку боком, щось рохнув. Не намагався навіть говорити, лише рохнув. А тоді очі заплющилися. Вона підняла на постіль його ноги, вкрила.

Теммі просиділа коло нього десять хвилин, і коли хропіння зазвучало з тою ж силою, натягла шорти й кинулася в «Пальми».

— Він прокинувся, Еббі! — панічно крикнула. — Він прокинувся, тоді знов відключився.

Еббі спинилася й не зводила з Теммі погляду. Обидві глянули на ліжку з горою ще не скопійованих паперів.

— Окей. Ти швиденько прийми душ, — діловито мовила Еббі. — Тоді йди, лягай у його ліжку і чекай. Замкни комірчину, а коли він прокинеться й піде в душ, зателефонуй мені. Я копіюватиму решту, а коли він подасться на роботу, постараємося продовжити.

— Це страшенно ризиковано.

— Все ризиковано. Поспішай.

Через п'ять хвилин Теммі-Доріс-Ліббі в яскраво помаранчевому бікіні з мотузочками знову простувала до кондомініуму — вже без сумок. Вона замкнула передні двері і склад, а потім пішла до спальні. Знявши верх купальника, вляглася під укривало поруч із Ейвері.

Його хропіння не давало заснути п'ятнадцять хвилин. Тоді вона задрімала, але враз сіла в ліжку, побоюючись, що й справді засне. Їй було страшно спати поруч із оголеним чоловіком, який може її вбити, щойно про все дізнається. Та стомлене тіло розслаблялося, сон був неминучим. Вона знову задрімала.

Горе-коханець очухався від коматозного сну о дев'ятій нуль три. Він голосно застогнав, відкотився на край постелі. Повіки злиплися, тож він їх поволі розплющував, а тоді яскраве сонячне світло аж ризонуло очі. Він знову застогнав. Чавунна голова важила півтонни, хилилася то вправо, то вліво, щоразу грубо здавлюючи мозок. Він глибоко вдихнув, і свіжий кисень аж у вилицях відбився болем. Зосередив увагу на правіці. Зусиллям волі спробував її звести, та нервові імпульси так швидко до мозку й назад не добиралися. Нарешті рука піднялася, він примружився, розглядаючи її. Спробував по черзі сфокусувати очі: спершу праве око, тоді ліве. Тепер — на годинник.

Перш ніж він зрозумів, що показують червоні цифри електронного годинника, минуло тридцять секунд. П'ять хвилин на десяту. Прокляття! Він о дев'ятій мав уже бути в банку. Простогнав знову. Та жінка!

Вона чула, як він рухався, чула кожен звук, та непорушно лежала із заплющеними очима. Молилася: хоч би її не торкнувся! Відчувала на собі погляд.

Гульвіса й бабій Ейвері за довге життя пережив не одне похмілля. Та такого з ним іще не бувало. Він придивлявся до

обличчя й все старався згадати, чи гарно було з нею в ліжку. Раніше він таке пам'ятав завжди, навіть коли решта забувалася. Незалежно від тверезості, він завжди пам'ятав жінку. Ще попридивлявся. Та врешті здався.

— Дідько! — вигукнув він, коли звівся на ноги й спробував іти.

На ногах, здавалося, були взуті свинцеві чоботи, кінцівки дуже неохоче слухалися його бажань. Вхопився для опори за балконні двері.

Ванна кімната була за двадцять футів поодаль, Ейвері мусив упоратися. Спиратиметься, як на милиці, на столик і тумбу. Крок — неповороткий, болючий — за кроком він врешті доплентався. Схилився над унітазом. Стало легше.

Теммі на ліжку лежала обличчям до балкона. Відчула, як Ейвері сів поряд. М'яко торкнувся її плеча.

— Ліббі, прокидайся.

Він легенько поторсав за плече, вона вдала, що спить..

— Вставай, дорогенька, — сказав. Справжній джентльмен.

Вона подарувала йому свою найкращу сонну усмішку. Ранкову усмішку «після цього», сповнену втіхи й зобов'язання. Вранішню усмішку Скарлет О'Гара для Рета Батлера після того, як він її завоював.

— Ти був надзвичайний, — проворкотіла вона, не розплющуючи очей.

Хоч і боліло, хоч і нудило, хоч і ноги мов свинцеві, а голова, мов куля для боулінгу, він звично відчув гордість за себе. Він справив враження на цю жінку. І раптом пригадав, що вночі був незрівнянним.

— Послухай, Ліббі, ми з тобою заспали. Я маю вже йти на роботу, вже спізнююся.

— То ти не в настрої, га? — вона захихотіла, справді сподіваючись, що він не в настрої.

— Ні-і, не зараз. А давай сьогодні ввечері?

- Я буду тут, мій хлопчику.
- Добре. Мені треба в душ.
- Розбуди мене, коли виходитимеш.

Він підвівся, щось буркнув і зачинив за собою двері до ванної. Вона перехилилася через ліжко до телефону й подзвонила Еббі. Три гудки. Та відповіла.

- Він у душі.
- Ти в порядку?
- Так, все чудово. Якби навіть хотів, то б не зміг.
- А чому ж так довго?
- Він ніяк не прокидався.
- Щось запідозрив?
- Ні. Він нічого не пам'ятає. Думаю, в нього голова болить.
- Ти там ще скільки пробудеш?
- Поцілую на прощання, щойно вийде з ванної. Десять-п'ятнадцять хвилин.
- Гарзд. Поспіши.

Еббі поклала слухавку. А Теммі знову лягла в ліжко. А на горіщі над кухнею клацнув магнітофон, він був готовий записувати наступну розмову.

До половини на одинадцяті вони вже були готові до останнього рейду до кондомініуму. Таємний вантаж було розділено на три рівні частини. Їх чекали три відчайдушні походи серед білого дня. Теммі сховала нові блискучі ключі до кишеньки на блузці і з портфелями в руках швидко рушила, стріляючи на всі боки очима в затемнених окулярах. Паркувальний майданчик перед кондомініумом і далі стояв порожнім. Рух на шосе — не дуже жвавий.

Новий ключ добре підійшов, і вона ввійшла досередини. Легко відчинила й комірчину, і вже за п'ять хвилин покинула кондомініум. Другий і третій рейд теж відбувся швидко і без пригод. Коли вона востаннє виходила з комірчини, уважно її

обстежила. Все було в порядку, вона все лишила точно так, як і було. Замкнула двері й понесла порожні й досить потріпані портфелі в номер готелю.

Цілу годину вони лежали удвох на ліжку й сміялися з Ейвері і його похмілля. Тепер все було позаду. Найголовніше зроблено, вони вчинили ідеальний злочин. А невдаха-коханець був учасником, навіть гадки про те не маючи. Вирішили, що легко впоралися.

Ціла гора доказів помістилася в одинадцяти з половиною картонних коробках. О пів на третю до номера постукав місцевий житель у солом'яному брилі, але без сорочки, оголосив, що він представник філії кайманських складів. Еббі вказала на коробки. Поволеньки, з виглядом людини, якій нема чого і нікуди поспішати, парубок підняв першу коробку й поніс до фургона. Він керувався місцевим ритмом, як і всі жителі. Нікуди спішити, друже.

Вони поїхали услід до самого складу в Джорджтауні на орендованому «ніссані-станці». Еббі оглянула приміщення, яке їм запропонували, і оплатила тримісячну оренду готівкою.

Вейн Тарранс сів в останньому ряду крісла автобуса «Грейгаунд», який ішов об одинадцятій сорок із Луїсвілля до Чикаго й Індіанapolisа. Він сидів сам, та автобус загалом був наповнений — вечір п'ятниці. Пів години тому «Грейгаунд» виїхав за межі штату Кентуккі. Та вже зараз Тарранс запідозрив: щось негаразд. Минуло тридцять хвилин, а досі ні від кого ані сигналу, ані звуку. Може, це взагалі не той автобус? Може, Мак-Дір передумав? Та багато чого може бути. Задні місця в автобусі були лиш за декілька дюймів од дизельного двигуна, і Тарранс, житель Бронкса, тепер розумів, чому бувалі пасажири рейсу добивалися мати місця поближче до водія. Книга Луїса Ламура в руках дрібно тремтіла, у нього розболілася голова. Тридцять хвилин. І нічого.

Попереду через прохід почулися звуки змитої води. Двері відчинилися. Війнуло запахами, Тарранс відвернувся до вікна, назустріч мчали автомобілі. Невідь звідки взялася й сіла в сусіднє з ним крісло справа жінка, прокашлялася. Десь він її уже бачив.

— Ви містер Тарранс? — на ній були джинси, білі текстильні кросівки й зелений светр грубого плетива. Обличчя ховала за темними окулярами.

— Так. А ви?

Вона взяла його за руку й міцно потиснула.

— Еббі Мак-Дір.

— Я чекав на вашого чоловіка.

— Я знаю. Та він вирішив не йти, тож прийшла я.

— Ну, е-е-е, я з ним збирався поговорити.

— Так, але він прислав мене. Просто вважайте мене його особистим агентом.

Тарранс поклав книжечку під сидіння і перевів погляд на вікно.

— Де він?

— Хіба це так важливо, містере Тарранс? Він послав мене, щоб обговорити справу, і ви тут для того, щоб обговорити справу. Тож поговорімо.

— Гарзд. Тільки тихіше, а коли хтось ітиме проходом, візьміть мене за руку й припиніть говорити. Будемо вдавати, ніби ми подружжя. Домовились? Отже, містер Войлес... ви знаєте, хто він такий?

— Я все знаю, містере Тарранс.

— Добре. Містер Войлес збирається скасувати угоду через те, що ми досі не отримали від Мак-Діра папки. Ті правильні папки... ви ж розумієте, наскільки вони важливі, чи не так?

— Дуже добре розумію.

— Нам потрібні папки.

— А нам потрібен мільйон доларів.

— Така була угода. Та ми маємо спершу отримати папки.

— Ні, так не піде. Ми домовлялися про те, щоб отримати мільйон точно там, де ми скажемо, а тоді передаємо папки.

— Ви нам не довіряєте?

— Саме так. Ми не довіряємо ні вам, ні Войлесу, ні будь-кому іншому. Гроші повинні бути переведені поштовим переказом на декілька рахунків у певний банк у Фріпорті на Багамських островах. Як нам повідомлять про трансфер, ми одразу їх переведемо в інший банк. І щойно отримаємо все, ми передамо вам папки.

— А де папки?

— У камері схову в Мемфісі. Загалом там п'ятдесят одна папка, все відповідно впорядковано й складено в коробках. Вам сподобається. Ми гарно робимо свою справу.

— Ми? Ви бачили папки?

— Авжеж. Я допомагала їх укладати. У восьмій коробці вас чекає сюрприз.

— Добре. Що саме?

— Мітччу вдалося скопіювати три папки Ейвері Толлара, і вони викликають запитання. Дві справи, пов'язані з компанією «Данн Лейн лімітед», і ми впевнені, що це компанія, зареєстрована на Кайманах, і вона контролюється мафією. Її було засновано в 1986 році з первинним капіталом у десять мільйонів доларів. Документи в папці стосуються двох проєктів будівництва, які фінансує корпорація. Дуже захопливе читиво.

— А звідки ви знаєте, що корпорацію зареєстровано на Кайманах? Звідки інформація про десять мільйонів? Цього ж немає у папках, чи не так?

— Ні, немає. У нас є й інші записи.

Тарранс про ті інші записи думав протягом шести миль дороги. І було очевидно, що інших записів вони не побачать, поки Мак-Діри не отримають перший мільйон. Він проковтнув інформацію.

— Я не впевнений, чи ми зможемо вам передати гроші так, як ви цього хочете, не отримавши спершу папок.

Він блефував, і вона це добре зрозуміла. Всміхнулася.

— Невже нам із вами треба грати в ігри, містере Тарранс? Чому би вам просто не заплатити гроші й припинити ваші ігри?

Якийсь студент-іноземець, схоже, араб, наблизився проходом до туалету. Тарранс застиг, втупившись у вікно. Еббі, мов справжня подруга, поплескала його по руці. Воду злили — звук був, як з невеликого водопаду.

— Коли це буде? — запитав Тарранс. Вона вже до нього не торкалася.

— Папки готові. Коли вже ви переведете мільйон?

— Завтра.

Еббі теж задивилася у вікно, краєчком рота вела далі.

— Сьогодні п'ятниця. Наступного вівторка, о десятій ранку за східним часовим поясом, часом Багамських островів, ви здійснюєте переведення мільйона доларів з вашого рахунку в мангеттенському «Кемікел Банк» на номерний рахунок в банку «Онтаріо» у Фріпорті. Ця чиста законна транзакція займе у вас п'ятнадцять секунд.

Тарранс спохмурнів, дуже уважно слухав.

— А що, коли в «Кемікел Банк» на Манхеттені у нас немає рахунку?

— Зараз немає, в понеділок буде. Я впевнена, що у вас у Вашингтоні є люди, здатні таке здійснити.

— Авжеж, є такі.

— Добре.

— Але чому саме «Кемікел Банк»?

— Це Мітч замовляє, містере Тарранс. Повірте, він знає, що робить.

— Бачу, він добре впорався з домашньою роботою.

— Він завжди виконував домашні завдання. І ви повинні ще одне запам'ятати. Він набагато розумніший за вас.

Тарранс форкнув, штучно засміявся. Десь зо дві милі вони їхали в мовчанці, кожен обмізковував наступні запитання й відповіді.

— Окей, — проказав Тарранс майже сам до себе. — А коли ми отримаємо папки?

— Щойно гроші надійно будуть переведені у Фріпорт, нас повідомлять. До пів на одинадцятку в середу вранці до вашого офісу в Мемфісі доставлять службою «Федерал Експрес» пакунок із запискою й ключем від камери схову.

— Тож я вже зможу повідомити містеру Войлесу, що в середу до обіду папки будуть у нас?

Вона мовчки стинула плечима. Тарранс зрозумів, яким нерозумним здалося його запитання. Вигадав наступне, краще.

— Ми повинні знати номер рахунку в Фріпорті.

— Вже записала. Я вам передам, щойно зупиниться автобус.

З деталями розібралися. Він сягнув рукою під сидіння й знову взявся до книжки. Перегорнув сторінки, вдавав, що читає.

— Та посидьте ще хвилину, — мовив.

— А що, якісь запитання є?

— Так. Поговорімо про ті додаткові записи, які ви згадали?

— Гарзд.

— А де вони?

— Гарне запитання. Якщо я добре пам'ятаю домовленість, ми спершу маємо отримати другу частину виплат, півмільйона в обмін на достатні докази, які вам дозволять висунути звинувачення. Ці записи є умовою другого етапу угоди.

Тарранс перегорнув сторінку.

— Тобто, ви хочете сказати, що вже володієте е-е-е, брудними папками?

— У наших руках більша частина зі всього необхідного. Так, у нас сила брудних папок.

— Де вони?

Вона ласкаво всміхнулася, погладила його руку.

— Я вас запевняю, в камері схову серед чистих папок їх немає.

— Але вони вже у вас?

— Скажімо, так. Ви хотіли би пару переглянути?

Він згорнув книжку, глибоко зітхнув. Не зводив з Еббі погляду.

— Звісно.

— Я так і думала. Мітч каже, що ми вам передамо пачку документів з десять дюймів завтовшки, які стосуються справи «Данн Лейн Лімітед». Там копії банківських рахунків, статуту компанії, ділові записки. Правила внутрішнього розпорядку, дані про банківських службовців, про власників акцій, про переведення грошей, листи Натана Лока до Джоя Моролто, робочі записи та сотня інших ласих шматків, завдяки яким ви втратите сон. Прекрасні матеріали. Мітч вважає, що з одних лише записів зі справи «Данн Лейн» ви зможете вивудити тридцять обвинувачень.

Тарранс ловив кожне слово; і вірив їй.

— Коли я все побачу? — запитав спокійно, та видно було, що йому мало терпець не уривається.

— Коли з в'язниці вийде Рей. Це обов'язкова умова угоди, ви ж пам'ятаєте?

— Ах так, Рей.

— Ах так. Або він опиняється по цей бік стіни, містере Тарранс, або ви можете забути про фірму Бендіні. Ми з Мітчем забираємо свою здобич у мільйон і розчиняємося в темряві ночі.

— Я працюю над цим.

— Попрацюйте старанніше, друже.

Це була не проста погроза, він знав. Тарранс розгорнув книжку і втупився в неї.

Еббі витягла з кишені візитну картку фірми «Бендіні, Ламберт і Лок», кинула її на книжку. На звороті був записаний номер рахунку 477DL-19584, «Онтаріо Банк». Фріпорт.

— Я повертаюся на своє сидіння там, подалі від двигуна. Про наступний вівторок ми домовилися?

— Жодних проблем, друже. Ви виходите в Індіанаполісі?

— Так.

— Куди поїдете?

— Додому до батьків у Кентуккі. Ми з Мітчем поживемо окремо.

І вона пішла.

Теммі стояла в одній з довжелезних душних черг на митниці в Маямі. На ній були шорти, босоніжки, топ на одній бретельці, сонцезахисні окуляри, солом'яний капелюшок, і вона не відрізнялася від тисяч таких самих зморених сонцем туристок, які поверталися з попечених сонцем пляжів Карибських островів. Перед нею стояла пара молодят, навантажена сумками з пляшками з безмитними спиртними напоями й парфумами, явно не в настрої, сварка вже розгорілася. Позад неї примостилися дві новесенькі шкіряні валізи «Гартман», а в них — досить документів і записів, щоб висунути звинувачення сорока юристам. Її роботодавець, також юрист, порадив придбати валізи на коліщатах, щоб зручно було їх котити по міжнародному аеропорту Маямі. Мала ще й невелику торбинку, щоб все, як годиться — зміна одягу, зубна щітка.

Що десять хвилин молодята на якихось шість дюймів посувалися вперед. Теммі зі своїм вантажем — за ними. Минула година в черзі, нарешті Еббі підійшла до стійки митниці.

— Нічого не декларуєте? — гаркнув ламаною англійською службовець.

— Ні! — різко відповіла вона.

Він кивнув у бік шкіряних валіз:

— Що всередині?

— Папір.

— Папір?

— Папір.

— Який папір?

«Туалетний, — подумала вона. — Я провела відпустку на Карибському морі, колекціонуючи туалетний папір».

— Документація, таке інше. Я — юрист.

— Ага, ага, — він розстебнув блискавку торбинки, заглянув всередину. — Гарзд. Наступний!

Вона акуратно покотила валізи далі. Ну ось, всі вони чекають чайових. Підійшов носильник, поставив усі три сумки на візок.

— Рейс 282 до Нешвіля, компанія «Дельта». Термінал 44, коридор «Б», сказала вона, подаючи п'ятидоларову купюру.

Теммі і всі три валізи прибули до Нешвіля в суботу опівночі. Там навантажила їх в автомобіль і поїхала з аеропорту. Доїхавши до Brentwood на околиці, вона поставила авто на зупинці, а тоді поперетягувала одну за одною валізи до орендованої однокімнатної квартири.

З меблів була лише канапа. Вона повиймала всі папери й взялася до нудного виснажливого процесу сортування. Мітч хотів мати список кожного папірця, рахунку, всіх фірм. Так і пояснив. Казав, що якогось дня все знадобиться терміново, тому треба, щоб все було готове.

Вона дві години вела облік. Сіла на долівці й ретельно все занотовувала. Приміщення було завалене паперами після того, як вона тричі злітала на Великий Кайман і назад. У понеділок вона знову мала летіти.

Теммі вже почувалася так, ніби за останні два тижні спала не більше трьох годин. Та робота була термінова, так, він казав, справа життя і смерті.

Террі Росс, він же Альфред, сидів у найтемнішому закутку бару готелю «Фенікс Парк» у Вашингтоні. Зустріч мала бути надзвичайно короткою. Він пив каву й чекав на свого гостя.

Він все чекав і вирішив сидіти не більше п'яти хвилин. Коли підносив до рота чашку з кавою, вона тремтіла руках. Навіть трохи кави пролилося на стіл. Альфред поглянув на стіл, щосили стримуючись не озирнутися. Чекав.

Гість вигулькнув просто нізвідки. Сів спиною до стіни. Звали його Вінні Коццо. Бандюк із Нью-Йорка, із клану Палумбо.

Вінні помітив і тремтячу чашку, і розплескану каву.

— Не нервуй, Альфреде, тут досить темно.

— Чого ти хочеш? — прошипів Альфред.

— Мені треба випити.

— Ніколи пити. Я вже йду звідси.

— Заспокойся, Альфреде, хлопче. Тут нема народу.

— Чого ти хочеш? — знову прошипів він.

— Просто невеличку інформацію.

— Вона коштує грошей.

— Ну, це не новина.

Підійшов офіціант, Вінні замовив віскі «Чівас» і содову.

— Як там мій другака Дентон Войлес? — запитав Вінні.

— Поцілуй мене в зад, Коццо. Я вже йду. Забираюся звідси.

— Гарзд, хлопче. Розслабся. Мені просто потрібна інформація.

— Давай швидше, — Альфред оглядав залу. Чашка була порожньою. Правда, її вміст був здебільшого на столі.

Принесли віскі, Вінні відпив добрий ковток.

— У нас там у Мемфісі невеличкі проблеми. Наші вже трохи хвилюються. Ти коли-небудь чув про фірму Бендіні?

Альфред інстинктивно похитав головою. Завжди спершу кажи «ні», а далі, як слід розібравшись, повернися до розмови і м'яко скажи «так». Так, він чув про фірму Бендіні і про їх поважного клієнта. Операція «Пральня». Це Войлес так назвав і вельми пишається власним дотепом.

Вінні відпив один ковток.

— Так от. Є там такий собі Мак-Дір, Мітчел Мак-Дір працює у фірмі Бендіні, і ми маємо причини підозрювати, що він веде з нашими людьми подвійну гру. Розумієш, про що я? Ми

вважаємо, що він здає інформацію про фірму федералам. Нам треба бути впевненими, так це, чи ні. Ось і все.

З величезним зусиллям Альфред незворушно вислухав його. Він навіть знав групу крові Мак-Діра, його улюблений ресторан у Мемфісі. Йому відомо, що Мак-Дір шість разів вів розмови з Таррансом, і що завтра, у вівторок він стане мільйонером. Непогано заробить.

— Я гляну, що можна зробити. Обговорімо суму.

Вінні запалив «Салем».

— Гарзд, Альфреде, справа серйозна. Я не обманю. Двісті тисяч доларів.

Альфред упустив чашку. З кишені брюк витягнув хустинку, протер окуляри.

— Двісті тисяч? Готівкою?

— Я так і сказав. Скільки ми тобі минулого разу заплатили?

— Сімдесят п'ять.

— От, розумієш, в чому справа? Це все до біса серйозно, Альфреде. Ти впораєшся?

— Так.

— Коли?

— Дайте мені два тижні.

За тиждень до п'ятнадцятого квітня трудоголіки фірми «Бендіні, Ламберт і Лок» вже були в такому стресі, що трималися лише на адреналіні. А ще на страху. Страху пропустити якийсь стягнення, чи списання з рахунку, чи непередбачені амортизаційні витрати, а все це багатому клієнту може коштувати з мільйон доларів додатково, а то й більше. Страх того, що доведеться набрати номер клієнта й заявити, що, мовляв, вибачайте, але після перерахунку виявилось, що, на жаль, цьогогоріч доведеться виплатити ще вісімсот тисяч. Страх, що можна не встигнути до п'ятнадцятого й доведеться платити пеню з відсотками. До шостої ранку автостоянка перед фірмою була вщерть заповнена. Секретарки працювали по дванадцять годин на добу. Перерви були короткими, розмови — рідкісними й поспішними. А Мітча зараз дружина вдома не чекала, тож він був на роботі день і ніч. Сонні Кеппс сварився й проклинав Ейвері, бо мав виплатити 450 000 доларів. Це з річного прибутку в шість мільйонів. Ейвері проклинав уже Мітча, й вони разом укотре штурмували папери Кеппса, шукали і кляли. Мітч вишукав дві дуже непевні відмовки, і завдяки їм загальна сума податку знизилася до 320 000 доларів. А Кеппс тей діло торочив, що має на прикметі нову фірму, якусь юридичну контору у Вашингтоні. За шість днів до строку Кеппс назначив Ейвері зустріч у Г'юстоні. «Лір» був вільним, опівночі Ейвері полетів на

зустріч. До аеропорту його підвозив Мітч, всю дорогу вислуховуючи інструкції.

Майже о пів на першу ранку він повернувся на роботу. На паркувальному майданчику стояли три «мерседеси», «БМВ» і «ягуар». Охоронець відчинив Мітчеві бічні двері; він ліфтом піднявся на четвертий поверх. Ейвері, як завжди, зачинив двері свого кабінету. Усі партнери завжди замикали двері кабінетів. В кінці коридору чувся голос. Віктор Мілліган, начальник відділу податків, сидів за письмовим столом і на всі лади лаяв свій комп'ютер. В інших кабінетах світло не горіло; всюди було зачинено.

Мітч затамував подих і вставив ключ в отвір замка. Ручка повернулася, і ось — він усередині. Він запалив світло і підійшов до невеликого столу, за яким вони з партнером провели весь день і більшу частину ночі. Навколо стільців штабелями були складені папки. Повсюди валялися папери. Довідники й реєстраційні книги Національного податкового управління лежали стосиком.

Мітч сів за стіл і став знову розбиратися у справі Кеппса. Судячи з записів ФБР, Кеппс був легальним бізнесменом, і послугами фірми він користувався вже щонайменше вісім років. Федералів Соні Кеппс не цікавив.

Минула година, голос стих. Мілліган вийшов, замкнув за собою двері. Він зійшов сходами, не сказавши «добраніч». Мітч швиденько перевірів усі кабінети на четвертому, далі — на третьому поверсі. Не було нікого. Була майже третя ранку.

Поряд із книжковою шафою в кабінеті Ейвері стояли чотири солідних стелажі з дубового дерева, на них рядочками були впорядковані документи. Мітч їх давно вже помітив, та за місяці ще жодного разу Ейвері їх не використовував. Ті, які були в розробці, зберігалися в трьох металевих шафках коло вікна. Секретарки постійно в них порпалися, тоді як Ейвері на них кричав. Замкнувши двері, Мітч підійшов до дубових

шафок. Звісно, вони були замкнені. Мітч вибрав на зв'язці два невеличкі ключики, менші дюйма. Перший ключ підійшов до першої шафки.

З опису вивезених паперів у Нешвілі, який передала йому Теммі, Мітч запам'ятав безліч найменувань компаній на Кайманових островах, що займалися відмиванням брудних грошей. Він швиденько перебрав папки у верхній шухлядці, перед очима замелькали знайомі назви: «Данн Лейн, лімітед», «Іспойнт лімітед», «Вірджин Бей лімітед», «Інланд Контракторс, лімітед», «Галф-Саут, лімітед». І в другій, і в третій шухляді він знайшов ще більше знайомих назв. Папки були заповнені документами про позики з Кайманських банків, квитанціями про перерахування грошей, договорами про оренду, закладними, тисячами інших паперів. Мітч особливо цікавили документи, пов'язані з «Данн Лейн» і «Галф-Саут». Для цих двох компаній Теммі вже записала досить велику кількість матеріалів.

Він взяв папку «Галф-Саут», набиту документами про позики й квитанцій про перерахування грошей, і пішов до копіювальної машини, яка стояла в центрі четвертого поверху, ввімкнув її. Поки та нагрівалася, Мітч роззирнувся. Кругом тихо. Він оглянув стелю: ніяких камер — так, як і було — він вже не раз усе перевіряв. Засвітився напис «НОМЕР ДОПУСКУ». Він вибрав номер з папки — якоїсь місис Летті Планк — її податкові звіти лежали на його столі на другому поверсі, і можна було на неї записати декілька копій. Вклав документи в приймач копіра, і за три хвилини все було скопійовано: Летті Планк доведеться заплатити їй за сто двадцять вісім копій. Знову до шафи. Знову — до копіра, вже з папкою з «Галф-Саут». За наступні копії заплатять «Грінмарк Партнерс», компанія з торгівлі нерухомістю з Бартлета у штаті Теннесі. Легальний бізнес, а звіт про оподаткування вже лежав на його столі, і тепер у них на рахунку ще декілька копій. Якщо бути точним, то дев'яносто одна.

У Мітча в кабінеті, на письмовому столі, лежали вісімнадцять заповнених чи майже заповнених податкових звітів — їх треба було лише підписати й підшити. Він упорався зі своєю роботою ще за шість тижнів до встановленого терміну. Витрати на копіювання паперів «Галф-Саут» і «Данн Лейн» будуть вписуватися в їхні рахунки. Він позаписував номери доступу на аркуші з записника й поклав його на столі поруч із копіром. Використавши ті номери, він ще три позичив у Ламара і три номери списав із папок Кеппса.

Провід від копіювальної машини біг по стіні, через невеликий отвір спускався до маленької коробки, там з'єднувався з проводами від трьох інших копіїв з четвертого поверху. Далі провід, вже товстіший, крізь стелю спускався до третього поверху і тягнувся до комп'ютера, який вів облік і розподіл зроблених по всій фірмі копій. А від самого комп'ютера до стелі тягнувся ще один непримітний дротик крізь четвертий поверх і далі — на п'ятий. Там іще один комп'ютер вів облік кожній копії, кожному кодові доступу і апаратам, на яких робили кожну копію.

П'ятнадцятого квітня о п'ятій по обіді робочий день в «Бендіні, Ламберт і Лок» скінчився. До шостої стоянка під фірмою спорожніла: багаті власники автомобілів змінили дислокацію й зібралися за дві милі від фірми під відомим морською кухнею рестораном «У Андертона». На честь щорічного святкування дати 15 квітня тут було зарезервовано бенкетну залу. Були присутні всі співробітники, дійсні партнери та одинадцять партнерів у відставці. У пенсіонерів вигляд був молодцюватий — усі загорілі, в добрій формі, а дійсні партнери — зморені та змучені. Та настрої усі мали святковий. Готувалися до приємного. На цей вечір забували всі правила й обмеження. Неписане правило фірми забороняло працю:

шістнадцятого квітня на роботу не виходить ніхто — ані юристи, ані секретарки.

Вздовж стін на столиках уже чекали розкладені варені гарячі креветки і сирі устриці. На відвідувачів чекала велика дерев'яна діжка з колотим льодом і чудовим шампанським та пивом «Moosehead». За діжкою стояли ще десять ящиків. Рузвельт віртуозно відкорковував пляшки. А пізно вночі він разом з усіма нап'ється, і Олівер Ламберт викличе йому таксі, щоб відвезти додому, до Джессі Френсіс, і це теж вже стало ритуалом.

Двоюрідний брат Рузвельта на прізвисько Малий Боббі-Блюз сидів коло піанолі й сумовито наспівував, поки люди наповнювали залу. Пізніше він тут не знадобиться.

Мітч на їжу не зважав, лише взяв охолоджену зелену пляшку й попрямував до невеликого столика неподалік од піаніно. За ним пройшов Ламар, набравши ледь не кіло креветок. Обидва стояли й спостерігали, як колеги скидали піджаки, послабляли краватки й бралися за шампанське.

— Все закінчив? — запитав Ламар, жуючи креветку.

— Так, вчора я зі своїми справами впорався. Ми з Ейвері до п'ятої ще сиділи над справою Сонні Кеппса. Тепер вже все.

— Скільки?

— Чверть мільйона.

— Ого, — Ламар перекинув пляшку й за раз осушив половину. — Він же ніколи ще стільки не платив, хіба ні?

— Ні, і він злий, як чорт. Я його щось не розумію. Він на різних оборудках наварив шість мільйонів, а тепер біситься через якихось там п'ять відсотків податку.

— Як там Ейвері?

— Трохи стурбований. Кеппс примусив його на тижні летіти до Г'юстона, й там щось було негаразд. Рушив на «Лірі» опівночі. Розказував, що Кеппс на нього чекав у себе в офісі

о четвертій ранку, через ті податки сильно гнівався. І в усьому звинувачував Ейвері. Казав, що може, мінятиме фірму.

— А мені здається, він весь час таке каже. Пива хочеш? — Ламар відійшов і повернувся з чотирма пляшками. — Що там з матір'ю Еббі?

Мітч взяв креветку й став її обчищати.

— Поки все гаразд. Їй видалили легеню.

— А сама Еббі як? — Ламар припинив їсти, дивився на друга.

Мітч взявся за нову пляшку.

— З нею все гаразд.

— Послухай-но, Мітчу. Наші ж діти ходять до школи святого Андрія. І всі там знають, що Еббі взяла відпустку за власний рахунок. Її вже немає два тижні й ми всі стурбовані.

— Все налагодиться. Вона трохи часу хоче провести нарізно. Насправді тут нема чого непокоїтися.

— Та ну, Мітчу. Насправді, коли дружина йде з дому й невідомо коли повернеться, це вже проблема. Щось таке вона пояснила директору школи.

— Так і є, це правда. Бо й справді вона ж не знає, коли повернеться. Певне, десь за місяць. У школі в неї було чимале навантаження.

Всі юристи прибули, їх навіть перерахували, і Рузвельт зачинив двері. Ставало все гамірніше. Боббі-Блюз приймав замовлення.

— Ти не думав трохи знизити оберти? — запитав Ламар.

— Ні, аж ніяк. А навіщо?

— Послухай, Мітчу. Ми ж друзі, чи не так? І я за тебе хвилююся. Бо ж неможливо вже в перший рік заробити мільйон баксів.

«Якраз, — подумав Мітч. — Минулого тижня я й заробив мільйон баксів. За якихось десять секунд незначний рахунок у Фріпорті з десяти тисяч збільшився до мільйона десяти

тисяч. А минуло ще п'ятнадцять хвилин, і рахунок було закрито. Гроші безпечно осіли в швейцарському банку. Отот, таке чудесне пересування банківських коштів. І завдяки мільйону баксів сьогоднішнє святкування дати п'ятнадцятого квітня буде першим і останнім в його короткій, але такій видатній кар'єрі юриста. А цей добрий друг, якого так турбує його шлюб, найпевніше, дуже скоро опиниться за ґратами, як і всі присутні в цій залі, окрім Рузвельта. Прокляття, а Тарранс ще й може заодно притягти до суду й Рузвельта з Джессі Френсіс — так, для сміху.

А тоді — суд. «Я, Мітчел І. Мак-Дір, урочисто присягаюся говорити правду, лише правду й нічого, крім правди. І нехай допоможе мені Господь». І він тоді сидітиме на лаві для свідків і вказуватиме пальцем на свого доброго друга Ламара Квіна. А Кей із їхніми дітьми сидітимуть в передньому ряду, сподіваючись на жалість суддів, тихенько плакатимуть.

Він допив пляшку, взявся вже за третю.

— Я знаю, Ламаре, однак сповільнювати темп не планую. Еббі звикне. Невдовзі все налагодиться.

— Ну, як скажеш. Кей тебе чекає взавтра на біфштексі. Смажитимемо м'ясо на грилі, їстимемо на патію. Прийдеш?

— Так, але за однієї умови: жодного слова про Еббі! Вона поїхала, щоб побачитися з матір'ю. І вона повернеться. Окей?

— Гарзд. Звичайно.

За стіл навпроти нього сів із повною тарілкою креветок Ейвері й заходився їх обчищати.

— А ми щойно говорили про Кеппса, — сказав йому Ламар.

— Не надто приємна тема розмови, — відповів Ейвері. Мітч-спостерігав за очищеними креветками, які смачно збиралися купкою на столі, а коли їх набралось шість штук, то він їх всі згріб і відправив до рота.

Втомленим сумовитим поглядом провів їх Ейвері. Очі були червоними. Хотів було відповісти якось на витівку Мітча, та просто взявся жувати креветку неочищеною.

— Якби вони ще й з головами були, — мовив він з набитим ротом. — З головами набагато смачніше.

Мітч відразу ж набрав жмені креветок і захрумкотів.

— А мені до вподоби з хвостами. Завжди любляв хвости.

Ламар припинив жувати й зирнув на них.

— Та ви, певне, жартуєте.

— Аж ніяк, — мовив Ейвері. — Як я був малим і жив у Ель-Пасо, ми ходили на річку з сачками і завжди ловили свіженькі креветки. І ми їли їх одразу ж на місці, поки вони ще пручалися, — цям-цям-цям — і голови у них найсмачніші через ту рідину, що в мозку.

— Креветки в Ель-Пасо?

— Ага. У Ріо-Гранде їх сила-силенна.

Ламар знову пішов по пиво. Втома, хвилювання, стрес, виснаженість — все це швидко змішалось з алкоголем, люди ставали дедалі говіркішими. Боббі-Блюз награвав мелодію гурту «Steppenwolf». Навіть Натан Лок сидів усміхнений і голосно підтримував розмову. Був наче свій серед своїх.

Рузвельт приніс ще п'ять ящиків пива, виклав на лід.

О десятій вже співали пісень. Воллі Хадсон, без краватки, став ногами на стілець коло піаніно й заходився диригувати хором; народ зотягнув доволі войовничу застільну пісню австралійських поселенців. Ресторан для відвідувачів уже зачинився, тож усі були розслаблені. Наступним виступив Кендал Махан. Він колись був регбістом у Корнельському університеті і мав багатий репертуар сороміцьких пісеньок. А в унісон йому лунали п'ятдесят бездарних, та п'яних і щасливих голосів.

Мітч вибачився і вийшов до туалету. Якийсь служник відчинив задні двері, він опинився на стоянці. На відстані той

спів здався навіть приємним. Мітч пішов було до свого авта, та натомість спинився під вікном. Він стояв у сутінках на розі будівлі ресторану, спостерігав і прислухався. За піаніно сидів Кендал, награвав мелодію, під яку всі співали непристойний приспів.

Веселі голоси багатих і щасливих людей. Він їх усіх по одному обдивився. Обличчя уже розпашіли. Очі блищали. Тут вони всі сиділи — його друзі — сімейні люди, вони мали дружин і дітей, і всі були замішані в страшному злочині.

Минулого року разом із ними усіма тут співали Джо Ходж і Марті Козінські.

Минулого року він сам був найкращим випускником Гарвардського університету й мав у кишенях багато пропозицій роботи.

А тепер він став мільйонером, і скоро за його голову призначать ціну.

Цікаво, скільки всього може статися за один рік.

«Співайте, співайте, братчики».

Мітч розвернувся й пішов геть.

Близько півночі вздовж Медісон-стріт стали спинятися таксі; найбагатших юристів міста заводили та затягували на задні сидіння автомашин. А найтверезішим, серед усіх був звісно, Олівер Ламберт, він і керував евакуацією. Набралося п'ятнадцять автівок, до яких штабелями повкладалися захмелілі юристи.

А в цей самий час на іншому кінці міста, під ворітьми на Фронт-стріт спинилися два однакових синьо-жовті фургони з написом «Знищення пилу». Датч Гендрікс відчинив ворота і махнув рукою, щоб проїжджали у двір. Фургони здали назад, підкотивши до чорного входу, з'явилися вісім жінок в уніформах й стали вивантажувати пилосмоки, відра, аерозолі. Повиймали віники, швабри, рулони паперових рушників. Вони

тихо перемовлялися між собою, ввійшли в будівлю. Згори було наказано: прибирати по черзі кожен поверх, починаючи з четвертого. По поверхах ходили охоронці й уважно стежили за жінками.

А жінки на них не зважали, балакали про своє: спорожнити сміттєві урни, відполірувати меблі, пройтися пилосмоком, вичистити вбиральні. Новенька серед них працювала повільніше. Коли охоронець відвертався, вона витягала шухляди столів і ящики в стелажах. Вона була обачною.

Третя ніч на цій роботі, і вона все більше дізнавалася. Вже в перший вечір вона знайшла кабінет Толлара на четвертому поверсі й тепер задоволено всміхалася.

На ній були брудні джинси й обтріпані тенісні черевички. Фірмова сорочка з емблемою «Знищення пилу» була їй за велика, що надавало їй фігурі повноти. Над кишенькою було написано «Доріс». Доріс, технічка.

Коли прибирання другого поверху було наполовину закінчено, охоронець наказав Доріс, а також іще двом — Сьюзі й Шарлотті, йти слідом за ним. Він вставив ключа в отвір на панелі ліфта й поїхав на низ, до підвалу. Там охоронець відімкнув інші двері — важкі, металеві, і всі зайшли до великої кімнати, розділеної на численні відсіки. На письмових столах був безлад, у центрі кожного стояв великий комп'ютер — їх тут була сила-силенна. Вздовж стін чорніли зачинені шафи. Не було жодного вікна.

— Підсобні засоби там, — мовив охоронець, вказавши на вбиральню. Вони поставили пилосмок, пляшки, аерозолі й взялися до роботи.

— До столів не торкатися, — попередив охоронець.

Мітч зав'язав шнурки своїх кросівок «Nike» і сидів на дивані коло телефону, чекаючи дзвінка. Херсі, який без жіночої присутності в домі вже проводив два тижні, впав у депресію; зараз він сидів поруч і пробував подрімати. Рівно о десятій тридцять пролунав дзвінок. Це була Еббі.

Не було в розмові ніжних «любий» чи «сонечко». Їхній діалог був холодним і напруженим.

— Як почуввається твоя мати? — запитав він.

— Та вже набагато краще, ходить, порається, та все ще дуже квола. Настрій доволі бадборий.

— Я радий це чути. А батько як?

— Так, як завжди. Постійно заклопотаний. Як там мій пес?

— Від самотності впав у депресію. Гадаю, йому скоро капець.

— Я за ним скучила. Як твоя робота?

— Ми без проблем вже пережили п'ятнадцяте квітня. Настрій у всіх покращився. Після шістнадцятого половина партнерів подалася у відпустку, тож у нас набагато спокійніше.

— Я сподіваюся, ти зменшив робочий день — до шістнадцяти годин на добу.

Він вагався з відповіддю, а тоді вирішив промовчати. Не варто починати сварку.

— Коли ти повернешся додому?

— Я не знаю. Мамі потрібна моя допомога ще тижнів зо два. Боюся, що від тата толку мало. В них то є служниця, однак я мамі потрібна. — Вона зробила паузу, наче важко було говорити про щось неприємне. — Я сьогодні дзвонила до школи, сказала їм, що в цьому семестрі на роботу не повернуся.

Він відреагував спокійно.

— У цьому семестрі лишилося два місяці. Ти ще два місяці не приїжджатимеш?

— Щонайменше два місяці. Мітчу, мені лише потрібен час, ось і все.

— Час для чого?

— Давай-но не будемо починати спочатку, гаразд? Я не в настрої з тобою сваритися.

— Добре, добре, добре. А для чого в тебе є настрій?

Вона в свою чергу проігнорувала запитання. Пауза затяглася.

— По скільки миль ти вранці пробігаєш?

— Пару миль. Я до треку йду пішки, а там пробігаю десь із вісім кіл.

— Будь там обережним. Бо ж темно, хоч в око стрель.

— Дякую.

Знову довга пауза.

— Мені вже треба йти, — сказала вона. — Мама готується до сну.

— Ти завтра телефонуватимеш?

— Так, у цей самий час.

Не сказавши «до побачення» і «я тебе кохаю», вона покляла слухавку. Відключилася, і все.

Мітч надів свої білі шкарпетки для спорту. Обсмикнув білий джемпер. Замкнув двері кухні й вийшов на темну вулицю. Спортмайданчик старшої школи був за шість кварталів на схід від Іст-Медоубрук. Поза навчальним корпусом із

червоної цегли зі спортзалом розташовувалося бейсбольне поле, далі, в самому кінці — футбольне. Навколо поля була гарова доріжка — улюблене місце для пробіжок у місцевих любителів.

Правда, не тепер, об одинадцятій вечора, коли й місяця на небі не було. На треку не було ані душі, і Мітч це влаштувало. Весняне повітря було свіже й прохолодне, і першу милю він подолав за вісім хвилин. Далі одне коло він пройшов.

Коли проходив повз алюмінієві конструкції трибун зі сторони дому, краєм ока помітив фігуру, та не спинився.

— Т-с-с.

Мітч спинився.

— Га? Хто там?

Хриплим скрипучим голосом йому відповіли:

— Джой Моролто.

Мітч рушив до трибун.

— Ну ти й розумник, Таррансе. За мною не слідкували?

— Звісно ж, ні. Он там у шкільному автобусі сидить Ленні з ліхтариком у руках. Коли ти прибіг, він подав сигнал зеленим; а от коли побачиш червоний вогник, тоді вертайся на трек і мчи, як той Карл Льюїс.

Вони піднялися нагору і ввійшли до незамкненої ложі для преси. Сіли на табурети й оглядали школу. Під парканом стояли в ряд автобуси.

— То тут для вас досить приватне місце? — запитав Мітч.

— Підійде. А хто та жінка?

— Я знаю, що вам краще подобається зустрічатися за дня. Краще в людному місці, такому як заклади фаст-фуда чи корейська крамничка взуття. А мені до вподоби ось такі місця.

— Прекрасно. Хто та жінка?

— Ну розумна ж, правда?

— Гарна ідея. Хто вона?

— Вона працює на мене.

— І де ти її знайшов?

— А хіба не все одно? Чому ти завжди ставиш такі неважливі запитання?

— Неважливі? Сьогодні мені телефонує якась жінка, яку я ніколи не стрічав, каже, що має зі мною поговорити про невеличку справу, пов'язану з фірмою Бендіні, каже, що ми маємо обмінятися телефонами, дає вказівки підійти до певного телефону в певній овочевій крамниці, призначає точний час, коли вона подзвонить — о пів на другу. Я йду до будки, вона о першій тридцять телефонує. І ти не забувай, що в радіусі ста футів коло будки троє моїх людей слідкують за всім, що рухається. І вона мені наказує з'явитися сюди сьогодні ввечері рівно за чверть одинадцяту, перевіривши всю округу, а ти сам будеш тут бігати підтюпцем.

— Все ж спрацювало. Хіба ні?

— Поки що так, але хто ж вона? Тобто, мене дуже турбує те, що ти залучив сторонню людину, Мак-Діре. Хто вона така й скільки їй відомо?

— Ти мені маєш вірити, Таррансе. Вона на мене працює і їй все відомо. Фактично, якби ти знав усе, про що відомо їй, то сидів би зараз і підписував звинувачення замість того, щоб оце сидіти й пліткувати.

Тарранс глибоко зітхнув. Замислився.

— Гарзд. Розкажи, про що їй відомо.

— Вона знає, що за останні три роки сімейка Моролто з поплічниками вивезла з країни більше восьмисот мільйонів доларів готівкою і розмістила їх на рахунки різних банків на Карибах. Вона знає, які саме банки, які номери рахунків, дати, імена. Їй відомо те, що Моролто контролюють щонайменше триста п'ятдесят компаній, зареєстрованих на Кайманах, а ті вже до США пересилають відмиті грошенята. Вона знає дати й суми грошових переказів. Вона знає не менше сорока компаній тут, у Штатах, які належать корпораціям

Моролто на Кайманових островах. Вона знає до біса багато, Таррансе. Дуже обізнана особа, як ти гадаєш?

Тарранс не знав, що й казати. Вступився в проїзд і мовчав. Мітччу це здалося смішним.

— І вона знає, як саме вони збирають брудну готівку, вимінюють її на стодоларові купюри й вивозять таємно з країни.

— Як?

— На «Лірі» фірми, звісно. А також впрягають інших. У них ціла армія таких «мулів» — усіляка шпана, їхні подружки, студенти, просто добровольці. Їм вручають по дев'ять тисяч вісімсот доларів готівки. Купують квиток на Каймани чи на Багами. Ти ж розумієш, для провезення суми нижчої за десять тисяч декларацію заповнювати не потрібно. І от «мули» туди летять під виглядом звичайних туристів, кишені наповнені доларами, і вони їх несуть до банків. Здається, ніби сума незначна; але у вас є три сотні людей, які за рік літають двадцять разів, тож тепер це вже набирається солідніша сума, що вивозиться з країни. Ти ж знаєш, це називається «серфінгом».

Тарранс кивнув, ніби і справді знав.

— І набирається багато перевізників, охочих взятися за таке, а за це отримують безкоштовну відпустку та трохи грошей. А ще існують і «супермули». Це довірені люди Моролто, вони беруть за раз мільйон готівкою, загортають їх як слід у газети, щоб апарати в аеропорту не змогли помітити, складають в ділові кейси і заходять разом з усіма в літак. Одягнені в ділові костюми з краватками, вигляд такий мають, ніби щойно з Волл-стріт. А то й ходять у сандалях і солом'яних капелюхах, а гроші везуть в дорожній сумці. Можливо, час від часу ви випадково їх і ловите, лише один відсоток з усіх, я так думаю, і тоді «супермули» потрапляють за ґрати. Та вони не розповідають нічогісінько, чи не так, Таррансе? Часом перевізник замислюється про суму в кейсику й про те, як було би

легко просто полетіти й витратити усе на себе. І він зникає. Та мафія нікого не забуває. І мине рік-два, і його де завгодно знайдуть. Звісно, грошей вже не лишиться, та і йому не жити. Мафія ніколи не прощає, чи не так, Таррансе? Вони ніколи і мені не пробачать.

А той все слухав, аж поки не стало очевидно, що час вже й відповісти хоч щось.

— Ти маєш свій мільйон доларів.

— І я вам вдячний за нього. Я майже готовий до наступної виплати.

— Майже?

— Так. Ми з тою жінкою повинні ще закінчити деякі справи. Зараз стараємося добути ще певні записи з Фронт-стріт.

— Скільки у вас вже є документів?

— Понад десять тисяч.

Щелепа Тарранса мимоволі відвисла. Рот розтулився. Він витріщився на Мітча.

— Прокляття! Звідки їх стільки?

— Знову ці твої запитання.

— Десять тисяч документів, — повторив той.

— Десять тисяч щонайменше. Банківські розписки, квитанції грошових переказів, статуту корпорацій, договори про позики, внутрішнє листування між працівниками, кореспонденція з клієнтами. Багато гарного матеріалу, Таррансе.

— Твоя дружина згадувала про компанію «Данн Лейн, Лімітед». Ми проглянули ті папки, що ти передав. Досить непогано. Що про них тобі ще відомо?

— Багато чого. Її було зареєстровано в 1986 році з капіталом у десять мільйонів, які було перераховано з номерного рахунку в «Банко де Мехіко», саме ті десять мільйонів, які готівкою було перевезено на Великий Кайман на такому собі літачку «Лір», що числиться за тихою невеличкою юридичною фірмою у Мемфісі. Правда, варто врахувати

те, що на початку мільйонів було чотирнадцять, та після виплат на митниці на Кайманах і банкірам на Кайманах сума зменшилася до десяти мільйонів. Коли компанія з'явилася, її зареєстрували на ім'я добродія Дієго Санчеса, котрий випадково виявився віце-президентом «Банко де Мехіко». Президентом стала радісна душа на ймення Натан Лок, секретарем — старий наш приятель Ройс Мак-Найт, а казначеем затишної маленької корпорації став чоловічок на ймення Ал Рубінштейн. Я впевнений, що він вам знайомий. Мені — ні.

— Він один із людей Моролто.

— Сюрприз, сюрприз. Хочете більше?

— Говори.

— Після того, як справу засіяли першим посівом — десятьма мільйонами, в наступні три роки на її рахунок надійшли ще дев'яносто мільйонів. Дуже вигідний бізнес. Компанія взялася скуповувати на території США всього потроху — бавовникові ферми в Техасі, житлові будинки в Дейтоні, ювелірні крамниці на Беверлі-Гіллс, готелі в Санкт-Петербурзі й Тампі. Більшість угод здійснювалося через надходження грошових переказів з чотирьох-п'яти банків на Кайманах. І загалом це були в основному операції з відмивання грошей.

— І є документація?

— Дурне запитання, Вейне. Якби не було документів, як би я про те дізнався? Ти ж пам'ятай, що я працюю з чистими справами.

— Скільки тобі ще часу треба?

— Пару тижнів. Ми з помічницею ще тут, на Фронт-стріт, розбираємося. Та не все так добре, звідти вибрати документи буде дуже складно.

— А звідки ж узялися десять тисяч документів?

Мітч запитання пропустив повз вуха. Він стрибком звівся на ноги, рушив до дверей.

— Ми з Еббі хочемо жити в Альбукерку. Це велике місто, а розташоване воно далеченько від центрів. Попрацюйте у цьому напрямку.

— Ти так не поспішай. Ще багато роботи.

— Я ж сказав: два тижні, Таррансе. За два тижні я вам усе передам, а це означає, що тоді маю зникнути.

— Не так швидко. Нам треба бачити певні папери.

— Щось у тебе, Таррансе, пам'ять закороткою стала. Моя чарівна дружина пообіцяла передати товстенний стос документів про «Данн Лейн», щойно Рей вийде на волю.

Тарранс оглядав темне футбольне поле.

— Подивимося, що там можна буде зробити.

Мітч підійшов упритул, наставивши пальця тому в обличчя, промовив:

— Слухай мене, Таррансе, і слухай уважно. Здається, ти чогось не розумієш. Сьогодні 17-те квітня. За два тижні вже перше травня, а я вам першого травня, як і обіцяв, передам прямо в руки понад десять тисяч надзвичайно переконливих документів, викривальних і обґрунтованих, які завдадуть серйозного удару одному з наймогутніших злочинних угруповань на світі, і дуже ймовірно, що вони мені коштуватимуть життя. Та я пообіцяв вам усе зробити. А ви пообіцяли витягнути мого брата з в'язниці. У вас є тиждень — до 24-ого квітня. Інакше я просто зникну. Тоді кінець вашій справі й твоїй кар'єрі.

— А чим він займатиметься, коли буде на волі?

— Ти знову зі своїми запитаннями? Він тікатиме, як від пекла, ось чим він займеться. Він має брата з мільйоном доларів, експерта з відмивання грошей і банківських переказів. За дванадцять годин його вже не буде в країні, і він поїде за тим мільйоном.

— На Багами?

— Багами! Ти ідіот, Таррансе. Гроші на Багамах за десять хвилин зникнуть. Тим корумпованим людяцям нічого довіряти.

— Містер Войлес не любить, коли його припирають до стінки. Він буде дуже незадоволений.

— Скажи містеру Войлесу, нехай поцілує мою дупу. Передай, нехай готує наступні півмільйона, бо я майже впорався. Кажи, хай витягає Рея з в'язниці, інакше справа не вигорить. Кажи йому все, що хочеш Таррансе, але за тиждень Рей має бути на волі, або я виходжу з гри.

Мітч гахнув дверима й став спускатися трибуною. Тарранс — за ним.

— Коли ми знову поговоримо? — гукнув до Міча.

Мітч переплигнув огорожу і вийшов на трек.

— Моя помічниця тобі зателефонує. Ви робіть те, що вона скаже.

Щорічну триденну відпустку, яку дозволяв собі Натан Лок і яку проводив у Вейлі, цього разу довелося відмінити. Це зробив Девашер, за наказом Лазарова. Лок і Олівер Ламберт обоє сиділи на п'ятому поверсі та слухали Девашера. Той повідомляв різні уривки отриманої інформації й старався скласти до купи весь пазл, поки що, правда, безуспішно.

— Його дружина їде. Каже, що мусить їхати додому, до матері, в якої лікарі виявили рак легенів. Їй вже багато чого набридло, вона стомлена. Упродовж попередніх місяців ми засікали між ними суперечки. Вона його трохи пиляла за те, що він затримується на роботі, та не більше. Тож їде вона додому до мамусі. Каже при цьому, ніби не знає, коли повертатиметься. Бо ж матуся хвора. Чи не так? Їй нібито легеню видалили, так? Та ми не можемо знайти лікарні, де хтось чув про пацієнтку Максін Сазерленд. Ми в Кентуккі кожну лікарню перевірили, і в Індіані, і в Теннессі. Це ж дивно, вам не здається, народ?

— То й що, Девашере? — відповів Ламберт. У моєї дружини чотири роки тому була операція, і ми летіли в клініку Майо. Нема такого закону, який би вимагав, що треба оперуватися неодмінно не далі зони ста миль від дому. Це просто абсурдно. До того ж вони — люди зі становищем. Можливо таке, що вона зареєструвалася під чужим іменем, щоб не було розгослу. Таке трапляється часто.

Лок згідливо кивнув.

— Як довго вони розмовляють?

— Вона телефонує раз на день. Часом говорять довго. Про те, про се. Про пса. Про її матір. Про роботу. А вчора ввечері заявила, що не повернеться щонайменше два місяці.

— Вона хоч раз називала клініку? — поцікавився Лок.

— Ані разу. Вона й справді обережна. І про операцію багато не говорить. І мати вже нібито має бути вдома. Якщо вона взагалі була в лікарні.

— До чого це ти ведеш, Девашере? — запитав Ламберт.

— Ти заткнися й дослухай, що я кажу. От уявімо собі таке, що все це — лише привід, щоб їй звідси забратися. Від нас подалі, від того, що насувається. Розумієте?

— Ти припускаєш, що й вона на них працює? — запитав Лок.

— Мені платять за те, щоб я припускав, Нате. Я роблю припущення, що вони знають, що їхні телефони прослуховуються, тому вони так обережно розмовляють. Я припускаю, що він її відіслав з міста, щоб захистити.

— Непевне, — сказав Ламберт. — Дуже хитко.

Девашер взявся ходити кабінетом туди-сюди. Спинив погляд на Оллі, та вирішив не відповідати на те.

— Приблизно десять днів тому на четвертому поверсі з незрозумілої причини хтось зробив силу-силенну копій. О третій годині ранку. Згідно з нашими записами, в той час у приміщенні перебували лише два юристи, Мак-Дір і Скотт Кімбел. Ні тому, ні іншому на четвертому поверсі робити було нічого. Було використано двадцять чотири номери доступу. Три взяли з папок Ламара Квіна. Три зі справи Соні Кеппса. Інші вісімнадцять — з папок Мак-Діра. І жодного номера з папок Кімбела. Віктор Мілліган пішов з кабінету близько пів на третю, а Мак-Дір тоді працював в кабінеті Ейвері. Це він відвозив Толлара в аеропорт. Ейвері каже, ніби кабінет

він замкнув, та все ж міг і забути. Тож або він забувся, або в Мак-Діра є ключ. Я як слід поговорив з Ейвері, він майже впевнений, що замкнув кабінет на ключ. Але то було опівночі, він тоді був ледь живий від втоми, ще й поспішав на літак. Міг же забути, правда? А от вказівки повертатися до кабінету й працювати далі Мак-Дірові він не давав. Там нічого важливого не було, вони весь день гралися з податковим звітом Кеппса. Копір використано одинадцятий, той, який найближчий до кабінету Ейвері. І я вважаю, що ми не помиляємося, коли робимо висновок, що копії робив Мак-Дір.

— Скільки?

— Дві тисячі дванадцять.

— З яких папок?

— Вісімнадцять справ належать нашим клієнтам з оподаткування. Я знаю, як Мак-Дір усе пояснить: він покінчив із податковими розрахунками й просто робив копії всіх паперів. Звучить досить логічно, правда ж? От тільки копії завжди роблять секретарки. Тоді якого біса він сидить о третій ранку на четвертому поверсі й робить аж дві тисячі копій? А було це вранці сьомого квітня. Скажіть, багато наших хлопців завершують роботу за тиждень до 15 квітня, а тоді все копіюють?

Він спинився й озирнув співрозмовників. Ті сиділи замислені. Він їх приголомшив.

— А ось найголовніше. Минуло п'ять днів, і його секретарка вводила ті ж самі номери доступу — вісімнадцять штук на копії на другому поверсі. Вона зробила вже близько трьохсот копій, і от ця цифра вже краще вписується. Ви як думаєте?

Обидва мовчки кивнули. Вони були юристами, давно звикли кожному справу уважно розглядати з п'яти боків. Мовчали. Девашер хижо всміхнувся, знову взявся міряти кроками кабінет.

— Отже, він упіймався на двох тисячах копій, і пояснення цьому немає. І виникає важливе питання: що ж він копіював?

Якщо він використав неправильні номери доступу, то що він в дідька копіював? Я не знаю. Всі кабінети були замкнені, крім хіба Ейвері. Тож я запитав у Ейвері. А в нього там є ряд металевих шаф, де складені справжні справи. Він їх тримає замкненими. Але того дня і він, і Мак-Дір, і секретарки цілісінький день порпалися. І Ейвері міг забути їх замкнути тоді, коли поспішав на літак. Ну й що! А навіщо Мак-Діру копіювати справжні законні справи? Він це й не робив. Та як і в кожного партнера, чий кабінети на другому поверсі, в кабінеті Ейвері стоять чотири шафи з секретними папками. Ніхто ж їх не торкається, правда? Такі правила фірми: навіть жоден із партнерів до чужих не торкнеться. Папки замкнені надійніше за мої. Тож Мак-Дір без ключа не міг до них добратися. Ейвері свої ключі мені показав. Сказав, що два дні перед сьомим квітня до тих шафок не торкався. Він усі документи переглянув, здається йому, що все в порядку. Не видно, щоб хтось у них рився. Але хіба ви можете подивитися на якусь папку й визначити, копіювали її, чи ні? Ні, не можете. Я теж не можу. Тож я забрав ті папки сьогодні зранку і пошлю їх до Чикаго. А вони нехай перевірять на відбитки пальців. Це займе тиждень.

— Не міг він ці папки копіювати, — мовив Ламберт.

— А з чого ще би він міг копії робити, Оллі? Тобто, я про те, що на четвертому поверсі там усе замкнено. На третьому теж. Все, крім кабінету Ейвері. А допустімо, що вони з Таррансом шепочуться в закутках, то що ж його цікавить в кабінеті Ейвері? Нічого, крім таємних матеріалів.

— Тож ти припускаєш, що в нього є ключі, — сказав Лок.

— Так, я роблю висновок, що він зробив собі копію ключів Ейвері.

Оллі форкнув і засміявся роздратовано.

— Це просто неймовірно. Я не вірю.

Чорні Очиці виклично втупився у Вашера, недобре всміхаючись.

— І як йому вдалося дістати копії ключів?

— Гарне запитання, і на нього я не можу відповісти. Ейвері мені свої ключі показав. Дві зв'язки в нього з одинадцятьма ключами. Він постійно їх носить при собі. Це ж правила фірми, правда? Так і має чинити кожен хороший юрист. Коли він не спить, ключі при ньому завжди, в кишені. А коли спить, вони під матрацом.

— Куди він їздив минулого місяця? — запитав Чорні Очиці.

— Забудьмо про політ у Г'юстон на зустріч із Кеппсом минулого тижня. Це занадто близько за часом. А до того він літав на два дні на Великий Кайман, це було на перше квітня.

— Я пам'ятаю, — Оллі уважно слухав.

— Молодець, Оллі. Я запитав, чим він займався там вечорами, а він відповів: нічим, крім роботи. Одного вечора посидів у барі, ось і все. Клянеться, що обидві ночі він спав сам. — Девашер увімкнув кнопку портативного магнітофона. — Але він нам збрехав. Ось цей дзвінок було зроблено о дев'ятій п'ятнадцять ранку другого квітня зі спальні котеджу «А».

Ввімкнувся запис:

«Він у душі», — мовила перша жінка.

«З тобою все гаразд?» — голос другої жінки.

«Так, все добре. Він і не зміг би, якби й захотів».

«Чому так довго?»

«Він ніяк не прокидався».

«Про щось підозрює?»

«Ні, він нічого не пам'ятає. Думаю, що в нього болить голова».

«Скільки ти ще там будеш?»

«Коли вийде з душі, я поцілую його на прощання. Ще десять-п'ятнадцять хвилин».

«Окей, не барися».

Девашер натиснув на іншу кнопку і знову взявся ходити по кабінету.

— Я поняття не маю, хто вони такі і не став допитуватися в Ейвері. Поки що. Він вже мене турбує. Дружина подала на розлучення, а він втрачає контроль. Постійно шукає собі жінок. І це ставить під загрозу нашу безпеку. Я маю підозру, що Лазаров скаже серйозно за нього взятися.

— З її слів видно, що в нього тяжке похмілля.

— Так, очевидно.

— Ти думаєш, що вона зробила копії ключів? — запитав Оллі.

Девашер стенив плечима, тоді сів у потерте шкіряне крісло. Його запал вже згас.

— Таке можливо, та навряд. Припустімо, він підчепив у барі якусь жінку, вони напилися, і певно, було вже пізно, коли пішли до ліжка. Як же вона посеред ночі могла зробити копії ключів на маленькому острові? Тому я й сумніваюся.

— Але в неї ж була подруга, — наполягав Лок.

— Так, і я не розумію, що там сталося. Можливо, вони сподівалися вкрати його гаманець і не вийшло. Щось пішло не так. Він зажди носить пару тисяч готівкою в гаманці; а коли він напився, хто його знає, що їм наговорив. Може, вона в останню хвилину хотіла вкрати гроші й дати дьору? Та вона цього не зробила. Не знаю, чому.

— Ще якісь припущення? — поцікавився Оллі.

— Поки що ні. Я люблю будувати припущення, але уявити таке, що ці жінки витягнули ключі, серед глупої ночі на острові. Примудрилися зробити дублікати, ще й так, щоб він не помітив нічого, а тоді одна щоб знову забралася до нього в ліжко — ні, я не можу. А ще це має бути пов'язано з Мак-Діром, який використав копій на четвертому поверсі... ні, це вже занадто.

— Я згоден, — мовив Оллі.

— А що з комірчиною? — запитав Чорні Очі.

— Я про це теж подумав, Нате. Я вже й сон втратив насправді, коли про це думаю. Якщо її цікавили записи, що

зберігаються в комірчині, тоді має бути між нею й Мак-Діром чи ще з кимось там поблизу якийсь зв'язок. А я того зв'язку не виявляю. Хай навіть вона знайшла комірчину й документи, тоді що вона може з ними зробити посеред ночі, коли на горі спить Ейвері?

— Вона могла їх почитати.

— Ага, там їх мільйон. Ти не забувай, що перед тим вони з Ейвері разом пили, інакше він її би запідозрив. Отже, весь вечір вони пили, розважалися. То що, вона чекає, поки він засне, і тоді враз її тягне піти донизу й почитати банківські записи? Ні, хлопці, так не піде.

— Вона могла працювати на ФБР, — гордо висловив здогад Оллі.

— Ні, не могла.

— Чому?

— Все просто, Оллі. ФБР цього не стало робити, адже обшук вважався б незаконним і документи би не визнали. І ще одна причина є, набагато краща.

— Яка?

— Була би вона з ФБР, то не скористалася б телефоном. Жоден професіонал звідти б не подзвонив. Я думаю, вона всього лише крадійка.

Теорія крадійки була пояснена Лазарову, той у ній знайшов сотню неточностей, та все одно нічого кращого сам не зміг вигадати. Наказав поміняти всі замки на третьому й четвертому поверхах, у підвалі, в обох кондомініумах на Великому Каймані. Він також вимагав розшукати всіх слюсарів на острові, ще й додав, що їх не може там багато бути, і дізнатися, чи не доводилося кому робити дублікати ключів ввечері першого або вранці другого квітня. Порадив Девашеру підкупити їх, тоді вже й балакати почнуть, за гроші. Наказав перевірити документи з кабінету Ейвері на відбитки пальців. А Девашер

задоволено повідомив, що про все вже подбав. Зразок відбитків Мак-Діра лежав у теці з результатами іспитів на звання юриста.

— І ще він наказав на шістдесят днів відсторонити Толлара від роботи. На його думку, це підштовхне Мак-Діра до незвичних дій. Наказав, нехай Толлар ляже до лікарні з болем у грудях — два місяці на лікарняному. Мовляв, Толлар нехай завершить справи, замкне кабінет. А Мак-Діра дайте в помічники Віктору Міллігану.

— Ти казав, ніби маєш золотий план, щоб знешкодити Мак-Діра, — мовив Девашер.

Лазаров посміхнувся, почухав носа.

— Так-так, ми ним скористаємося. Пошлемо його у справах на маленькі острови. А там випадково станеться таємничий вибух.

— І втратимо двох пілотів? — запитав Девашер.

— Так, треба ж, щоб виглядало пристойно.

— Тільки не робіть цього поблизу Кайманів. Занадто багато співпадатиме.

— Гаразд. Тільки нехай все станеться над водою. Менше свідчень залишиться. Ми використаємо апаратик більший, то вони мало що знайдуть.

— Літак — дорога штука.

— Так, я обмізкую все з Джоем.

— Ну, ти — бос, як знадобиться допомога, дай нам знати.

— Авжеж. Ми вже розробляємо план.

— А що ваша людина у Вашингтоні? — запитав Девашер.

— Я ще чекаю дзвінка. Вранці я телефонував до Нью-Йорка, вони ще перевіряють. Знатимемо результат за тиждень.

— Тоді стане значно простіше.

— Так. Але якщо відповідь позитивна, нам доведеться його знищити за двадцять чотири години.

— Я почну копати.

Як на ранок суботи, в офісі було тихо. Снували туди-сюди купка партнерів та з десяток співробітників, одягнених в теніски і штани хакі. Секретарок не було. Мітч переглянув пошту й став диктувати листи. За дві години він пішов з фірми. Настав час навідати Рея.

Він п'ять годин їхав по сороковому шосе. Мчав, мов навіжений. Спочатку їхав зі швидкістю сорок п'ять миль, далі перейшов на вісімдесят п'ять. Де можливо, він робив зупинки, різко переходив зі смуги на смугу. Спинявся коло підземних переходів, чекав і придивлявся. Так нікого й не побачив. Жодного разу він не помітив підозрілої автівки, вантажівки чи фургона. Навіть до трейлерів вантажних придивлявся. Нікого. Отже, за ним ніхто не їхав, інакше він би їх запримітив.

Охоронці уважно перевірили його передачу для в'язня — книжки й цигарки — і вказали на кабінку номер дев'ять. Минула хвилина, і за екраном з товстого скла всівся Рей.

— Де ж ти пропав? — дещо роздратовано запитав він. — Ти — єдина людина в усьому світі, яка мене відвідує, і за чотири місяці приїздиш лише вдруге.

— Я знаю. Та був сезон податкової кампанії, я й закрутився. Обіцяю виправитися, присягаюся. І я ж писав тобі.

— Так, раз на тиждень. Пару абзаців: «Здоров, Рею. Як спалося? Як там їжа? А стіни як? Як твоя грецька чи італійська? У мене все чудово. В Еббі все прекрасно. Собачка прихворів. Маю вже йти. Скоро навідаю тебе. З любов'ю, твій Мітч». Ти писав змістовні листи, братику. Я й справді їх дуже ціную.

— А твої не кращі.

— А я про що можу розповісти? Охоронці торгують травичкою, дружка зарізали — тридцять одне ножове поранення. Я бачив, як гвалтували хлопчика. Та ну, Мітчу, кому це треба?

— Я виправлюся.

— Як там мама?

— Я не знаю. З Різдва там не був.

— Я ж тебе просив, Мітч, дізнатися, як вона живе. Я за неї хвилююся. Якщо той покидьок її б'є, це треба припинити. Якби міг звідси вибратися, то сам би це припинив.

— Ти виберешся, — Мітч сказав це ствердно, а не запитав. Він притиснув до вуст пальця й легенько кивнув.

Рей аж вперед подався, спершись на лікті, уважно на нього дивлячись.

Мітч тихо заговорив.

— *Español. Hable despacio.* (Говори повільно.)

Рей злегка всміхнувся.

— *¿Cuándo?* (Коли?)

— *La semana próxima.* (Наступного тижня.)

— *¿Qué día?* (У який день?)

Мітч пару секунд подумав.

— *Martes o miércoles.* (У вівторок або в середу.)

— *¿A qué hora?* (О котрій годині?)

Мітч всміхнувся й потиснув плечима, роззирнувся навколо.

— Як справи в Еббі? — поцікавився Рей.

— Поїхала на пару тижнів до Кентуккі. Її мати захворіла, — він пильно дивився на Рея й прошепотів, — Вір мені.

— А що з нею таке?

— Їй видалили легеню. Рак. Вона все своє життя багато курила. І тобі варто кинути.

— Так і зроблю, коли вийду звідси.

Мітч усміхнувся й ледь кивнув.

— У тебе попереду щонайменше сім років.

— Еге ж. І втекти неможливо. Час від часу хтось пробує тікати, але їх або ловлять, або стріляють.

— А от Джеймс Ерл Рей вибрався на волю, правда? — Мітч, ставлячи запитання, знову поволі кивав. Рей з усміхом ловив його погляд.

— Але його зловили. Привезли силу горян з собаками, і все пішло шкереберть. Не думаю, що вибравшись з-за ґрат, так легко врятуватися в горах.

— Давай побалакаємо про щось інше, — запропонував Мітч.

— Добра думка.

Позаду кабінок для відвідувачів під вікном стояли два охоронці. Вони захоплено розглядали декілька сороміцьких світлин, зроблених «Полароїдом», які хтось намагався передати з волі. Вони посміювалися й на відвідувачів не зважали. По той бік, поза в'язнями, ходив лише один наглядач, сонно махаючи палицею.

— А коли мені чекати появи маленьких племінниць і племінників? — запитав Рей.

— Може, за декілька років. Еббі хоче по одному. І не проти негайно за це взятися, щойно я погоджуся. Та я ще не готовий.

Поза спиною в Рея пройшов наглядач, на них і не глянув. А вони все приглядалися, заглядали одне одному в очі.

— *¿Adónde voy?* (І куди я поїду?) — швидко запитав Рей.

— «Гілтон» в Пердідо-Біч. Ми побували з Еббі минулого місяця на Кайманових островах. Чудово провели відпустку.

— Я про таке й не чув. Де це?

— В Карибському морі. Неподалік від Куби.

— *¿Que es mi nombre?* (Як мене зватимуть?)

— Лі Стівенс. Займалися сноркелінгом. Там вода тепла, просто неймовірна. Фірма має власні кондомініуми на пляжі «Сьома миля». Я заплатив лише за переліт. Класно там було.

— Ти мені книжку дістань. Я хотів би почитати про ті місця. *¿Pasaporte?* (А документи?)

Мітч кивнув, усміхаючись. Позаду Рея підійшов і спинився охоронець. Вони завели мову про давні часи в Кентуккі.

Коли стемніло, він спинив «БМВ» на неосвітленому боці вулички в передмісті Нешвіла. Ключ із двигуна не виймав, дверцята зачинив. В кишені завжди носив запасний. Перед Великоднем у торговельному центрі було людно. Мітч і собі приєднався до покупців у «Сіерс». Він заскочив у відділ одягу для чоловіків, став розглядати шкарпетки й білизну, не спускаючи очей із входу. Нікого підозрілого не помітив. Він пішов з «Сіерса» й поспішив людною вулицею далі. Його увагу привернув чорний светр у вітрині крамниці чоловічого одягу. Зайшов, приміряв, і так светр той припав до душі, що він вирішив навіть його не знімати. Поки продавець йому рахував решту, він переглянув довідник, знайшов номер виклику таксі. Вибрався знову на вулицю, зайшов до крамниці, піднявся на другий поверх, там знайшов телефон-автомат. Сказали, що таксі приїде за десять хвилин.

Вже геть спочило, весна на півдні вечорами була ще прохолодною. З невеличкого бару він наглядав за входом. У тому, що в торговельному центрі за ним не слідкували, Мітч був впевненим. Без поспіху підійшов до таксі, кинув водієві: «Брентвуд» і сів на задне сидіння.

За двадцять хвилин вони опинилися в Брентвуді.

— Житловий комплекс «Саванна-Крік», — додав він.

Авто покрутилося серед заїздів, врешті спинилося коло корпусу 480Е. Він кинув на сидіння двадцятку й зачинив двері. Біля сходів знайшов номер 480Е, поторсав ручку дверей. Було замкнено.

— Хто там? — почувся нервовий жіночий голос. Почувши його, він відчув слабкість.

— Баррі Ебанкс, — відповів.

Еббі розчинила двері навстіж і кинулася до нього. Він підхопив її на руки і шалено цілуючи, вніс досередини, ногою зачинивши двері. Руки знали, що робити. За дві секунди він стягнув з дружини светр, розстебнув бюстгальтер, спустив

до колін легеньку спідничку. Вони не припиняли поцілунків. Краєм ока він оцінююче оглянув незручний дешевий диван-ліжка. Або там, або на підлозі. Він ніжно поклав Еббі на ліжка, зняв свій одяг.

Ліжка виявилось закоротким і дуже скрипучим. За матрац тут був просто поролон товщиною в два дюйма, прикритий простирадлом. З-під нього загрозливо випирали пружини.

Але Мак-Діри цього не помічали.

Коли темрява оповила місто і юрби покупців поріділи, позаду «БМВ» спинився чорний сяючий «шевроле-сільверадо». Низенький чоловічок з акуратною зачіскою й бакенбардами підійшов до «БМВ» і вміло вставив у замок передніх дверець викрутку. Через багато місяців, коли стоятиме на суді, він зізнається в тому, що викрав більше трьохсот автівок у восьми штатах, і що він здатен влізти в машину й завести її швидше, ніж суддя це зробить своїми ключами. Казав, що йому на це в середньому вистачає двадцяти восьми секунд. Суддю він цим не вразив.

Інколи йому дуже щастило, і який бевзь міг залишити ключі, тоді часу потрібно було набагато менше. Ось таку машину з ключами й помітив його помічник. Він усміхнувся, завів мотор. «БМВ» рушило вслід за «шевроле».

З фургона вискочив скандинав. Поглянув услід автомобілям, та вони їхали занадто швидко. Якийсь «пікап» заступив дорогу, а тоді ж-жух! — «БМВ» зник. Викрали! Просто на очах. Він зі злості копнув фургончик. Що тепер доповідати?

Тоді заліз на сидіння й приготувався чекати Мак-Діра.

Минула година в ліжку, і біль самотності ушух. Вони, взявшись за руки, ходили по маленькій квартирі, цілувалися. У спальні Мітч нарешті вперше сам переглянув ті документи, які вони втрьох між собою називали «паперами Бендіні».

ФІРМА

Раніше він бачив тільки записи Теммі, її списки, а не самі документи. Кімната скидалася на шахову дошку, повну стосів паперу. На двох стінах Теммі почіпляла аркуші ватману, там знайшли місце її нотатки, сторінки з блокнотів, схеми.

Настане день, і йому доведеться тут провести чимало годин, готуючись до суду. Та не сьогодні. За кілька хвилин він має залишити її. Час повертатися.

Вона знову підвела його до ліжка.

Коридор на десятому поверсі клініки «Баптист-Госпітал», крило «Медісон», був зараз порожнім, якщо не враховувати старшої медсестри й санітара, який щось занотовував у журналі. Відвідувати пацієнтів можна було до дев'ятої, а тепер вже пів на одинадцяті. Він пройшов коридором, поговорив з медсестрою (санітар і не глянув), тоді підійшов до дверей і постукав.

— Заходьте, — пролунав сильний голос.

Він прочинив важкі двері й підійшов до ліжка.

— Здоров, Мітчю, — мовив Ейвері. — Ти в таке можеш повірити?

— Що сталося?

— Сьогодні зранку я прокинувся о шостій з кольками в животі, як мені здалося. Пішов у душ, і відчув біль ось тут, у плечі. Став важко дихати, мене кинуло в піт. Я ще подумав: ні! Тільки не я! Дідько! Мені лише сорок чотири, я в чудовій формі, весь час працюю, харчуюся правильно, ну, може, трохи випиваю. Ні, тільки не я! Зателефонував своєму лікареві, той сказав, щоб прийшов до нього сюди, в клініку. І він думає, що це був легкий серцевий напад. Сподівається, що нічого серйозного немає. Та кажуть, треба побути тут пару днів, зробити обстеження.

— Серцевий напад.

— Саме так він сказав.

— А я й не здивований, Ейвері. Це ще дивно, коли юристи в цій фірмі доживають до п'ятдесяти.

— Це все через Кеппса, Мітч. Сонні Кеппс винен. Це його серцевий напад. Він у п'ятницю дзвонив і заявив, що знайшов собі у Вашингтоні нову фірму. Вимагає всі свої папери. Та він же мій найзначніший клієнт. Минулого року Кеппс нам заплатив майже чотириста тисяч доларів, майже ту саму суму, що він виплатив державі податків. Та він не гнівається через гонорари адвокатам, а от через податки просто дуріє. Я цього не розумію, Мітч.

— Він не вартий, щоб через нього помирати.

Мітч огледів палату, шукаючи крапельницю, та її не було. Не було жодних апаратів, жодних трубок, жодних провідців. Він сів на єдиний у палаті стілець. Поклав ноги на ліжку.

— Джин подала на розлучення. Знаєш?

— Я чув уже. Але ж ти не здивований, правда?

— Я здивований, що вона цього не зробила ще минулого року. Я їй пропоную нічогеньку суму, щоб усе владнати. Сподіваюся, що вона візьме гроші. Мені не потрібне брудне розлучення.

«А кому воно потрібне», — подумав собі Мітч.

— А Ламберт що сказав?

— От оце було справді весело. Я ще жодного разу за дев'ятнадцять років не бачив, щоб він втрачав над собою контроль. І на тобі. Наговорив мені, мовляв, я занадто багато випиваю, що бігаю за жінками і ще біс знає що. Сказав, що я ганьблю всю фірму. І порадив ходити до психіатра.

Розмовляв Ейвері повільно, наче над силу, голос був си-
плим, слабким. Та все одно все здавалося награним. Через кілька речень він забувався й починав розмовляти нормально. Лежав він рівненько, непорушно, краї простирадла акуратно підтикані з боків. Колір шкіри цілком здоровий.

— Я гадаю, тобі й справді потрібен психіатр, а то й два.

— От спасибі. А я думаю, що мені потрібно місяць провести на сонечку. Лікар казав, що випише мене за три-чотири дні. А працювати заборонив аж два місяці. Шістдесят днів, Мітч. Казав, що я ні за яких обставин не повинен і близько підходити до роботи аж шістдесят днів.

— Яка радість! Я думаю, і мені такий напад не завадить.

— З твоїми темпами він тобі гарантований.

— То ти тепер вже й лікар?

— Ні, я просто наляканий. Коли приходить такий страх, то вже починаєш багато над чим замислюватися. Сьогодні я вперше в житті подумав про смерть. Коли ти не замислюєшся про смерть, то й життя не цінуватимеш.

— Щось розмова наша стає дуже серйозною.

— Та знаю. Як там Еббі?

— Та все гаразд, сподіваюся. Я з нею давно не бачився.

— Ти б краще поїхав до неї й забрав додому. Й подумав про те, щоб вона була щасливою. Шістдесят годин на тиждень, Мітч, це дуже багато. Якщо ти працюватимеш більше, то і шлюб свій зруйнуєш, і сам загнешся. Якщо вона хоче дітей, то заведіть їх. Якби ж я міг почати спочатку!

— До біса це, Ейвері! Що ти себе ховаєш раніше часу? Тобі лише сорок чотири, і це всього лиш легкий серцевий напад. Ти ж поки що не став овочем?

Ввійшов санітар, втупився в Мітча.

— Час відвідування скінчився, сер. Ви маєте йти.

Мітч скочив на ноги. Так, авжеж. Він поплескав Ейвері по стопах і пішов до дверей.

— За кілька днів побачимося.

— Дякую, що зайшов. Передавай вітання Еббі.

Ліфт прийшов порожнім. Мітч натиснув кнопку шістнадцятого поверху й за кілька секунд вийшов. Ще два прольоти він ішов сходами пішки — на вісімнадцятий поверх — там перевів подих, розчинив двері й вийшов у коридор. Оддалік від

ліфта стояв під стіною Рік Еклін і щось шепотів у трубку поламаного таксофону. Він кивнув Мітчеві, коли той наблизився, і вказав йому на приміщення, де зазвичай чекали схвильовані родичі хворих. Тепер тут було темно й порожньо. Виднілися два ряди складних стільців і вимкнений телевізор. Лише автомат з кока-колою ледь освітлював кімнату. Поруч із ним сидів Тарранс і переглядав якийсь старий журнал. Одягнений він був у фланелевий спортивний костюм, на голові пов'язка, темно-сині шкарпетки, білі текстильні кеди. Тарранс— бігун підтюпцем.

Мітч увівся поруч обличчям до коридору.

— Все чисто. За тобою йшли від фірми до стоянки, тоді зникли. Еклін зараз у коридорі. І Лейні поблизу. Ти можеш розслабитися.

— Класна в тебе пов'язка.

— Дякую.

— Ти явно отримав моє повідомлення.

— Це ж очевидно. Розумно ти придумав, Мак-Діре. Сиджу я сьогодні вдень за столом, займаюся власними справами, в мене ж крім фірми Бендіні є про що думати. Тут заходить секретарка й каже, що телефонує якась жінка й хоче зі мною поговорити про якогось чоловіка на ім'я Марті Козінскі. Я підстрибую, хапаю слухавку — звісно, це твоя та жінка. Як завжди, каже про терміновість. Тож кажу їй: окей, поговорімо. Так ні, на це вона не згодна. Примушує мене все покинути і мчати до «Пібоді», до бару — як там він називається? «Маллардс»? І там сидіти й чекати. Тож сиджу я там, роздумую, яким був дурним, адже наші телефони не прослуховуються. Чорти б тебе взяли, Мітчу, я впевнений, наші лінії чисті. По них можна розмовляти! Я сиджу, попиваю каву, і до мене підходить бармен, питає, чи мене звати Козінскі, я перепитую: Козінскі, а ім'я як? Так питаю, для сміху, раз вже почали цей спектакль. А той так здивовано пояснює: Марті Козінскі.

Я кажу, мовляв, так, це я. І почуваюся повним бевзем, Мітччу. Тож він говорить, що мене кличуть до телефону. Я йду до бару, а то вона дзвонить, начебто в Толлара серцевий напад чи щось таке і що ти близько одинадцятої будеш тут. Непогано вигадав.

— Спрацювало, чи не так?

— Так, і далі працюватиме, хіба тільки вона про все може говорити прямо, подзвонивши на робочий телефон.

— А мені так більше подобається. Безпечніше. Та й ти хоч колись надвір виберешся.

— Так і є, до біса правда. І я, і троє зі мною.

— Послухай-но, Таррансе, будемо чинити по-моєму, гаразд? Я головою ризикую, а не ти.

— Авжеж, авжеж. А на якому це ти чортові їздиш?

— Взяв напрокат «форд-селебріті». Гарна, правда ж?

— А що вже сталося з чорною юридичною машинкою?

— Та комашня замучила. В ній завелосся сила жуків. В суботу ввечері в Нешвілі я припаркувався на вулиці, лишив ключі. А хтось її й позичив. От я люблю співати, та голос маю кепський. Відколи навчився кермувати, я постійно співаю в авто на самоті. Та в присутності жуків мені якось співати незручно, і мені вже це набридло.

Тарранс не зміг стримати усмішку.

— Якби ж ти сьогодні бачив обличчя Олівера Ламберта, коли я до нього увійшов і поклав на стіл поліцейський рапорт. Він став мимрити щось і заїкатися про те, як йому шкода. А я вдавав з себе засмученого. Страхівка збитки покриє, тож Олівер каже, що мені дадуть нову машину. А поки що пропонує знайти іншу, орендовану. Я відповідаю, що вже це зробив. Винайняв одну в Нешвілі, в суботу ввечері. Як же це йому не сподобалося, адже в ній немає жуків! Він сам телефонує дилерові з «БМВ», поки я там, і допитується про новий автомобіль для мене. Спитав, якому кольору я надаю перевагу. А я

сказав, що мені чорний вже набрид, і що хочу авто винного кольору, а оббивка в салоні щоб була бежева. Вчора я побував у представництві «БМВ», все обдивився. Там жодної моделі винного кольору не було. Отже, каже він по телефону, яку ж то я хочу модель, а той відповідає, що в них таких немає. Може, мені до вподоби чорна чи темно-синя, чи сіра, чи червона, чи біла? Ні, ні, ні. Я хочу лише винного кольору. Він каже, що її доведеться замовляти. Чудово, сказав я. Він поклав слухавку й спитав знову, чи я впевнений щодо іншого кольору, а я кажу, тільки винного. Він хотів було посперечатися, та вже зрозумів, як би це здавалося нерозумно. Тож уперше за десять місяців я можу співати у своїй автівці.

— Але ж Мітч, «селебріті»! Як на крутого юриста, таке не годиться.

— Я впораюся.

Тарранс і далі усміхався, почуте на нього справило враження.

— Цікаво, що робитимуть скупники краденого, коли виявлять наші жучки?

— Напевне, здадуть в ломбард як причандалля до магнітофонів. Скільки воно може коштувати?

— Наші казали, що апаратура першокласна. Тисяч на десять-п'ятнадцять потягне. Не знаю напевне. Комедія.

Повз них, голосно розмовляючи, пройшли дві медсестри, звернули, і знову стало все тихо. Еклін знову взявся набирати номер.

— Що з Толларом? — запитав Тарранс.

— Просто супер. Сподіваюся, як матиму серцевий напад, він минеться так само. Він тут пробуде декілька днів, а на роботу не вийде ще два місяці. Нічого з ним серйозного нема.

— Ти можеш до його кабінету потрапити?

— А навіщо? Я в ньому вже все скопіював.

Тарранс присунувся ближче, чекав, що він скаже ще.

— Ні, до його кабінету я не зможу зайти. На третьому й четвертому поверхах поміняли всі замки. В підвалі теж.

— А ти звідки знаєш про це?

— Та жінка, Таррансе. Моя помічниця за минулий тиждень заходила в кожен кабінет в будинку, в підвалі теж. Вона кожні двері перевірила, не оминула жодної шухляди, заглянула в кожна шафу. Вона й пошту читала, і папки переглядала, перерила сміття. А сміття того насправді небагато. У фірмі встановили десять шредерів. Чотири з них — у підвалі. Ти про це знав?

Тарранс ловив кожне слово, обличчя було непорушним.

— Як же вона...

— Не запитуй, Таррансе, бо я тобі не відповім.

— Так вона працює там! Секретаркою чи ще кимось! Вона тобі допомагає зсередини.

Мітч ніби розчаровано похитав головою.

— Геніально, Таррансе. Вона ж тобі сьогодні двічі телефонувала. Першого разу о чверть на третю, другого — десь через годину. Так як же секретарка може двічі подзвонити до ФБР з різницею в одну годину?

— А може, сьогодні вона не на роботі. Можливо, що телефонувала з дому.

— Ти помиляєшся, Таррансе. І облиш свої здогади. Не витрачай дарма час. Не хвилюйся: вона працює на мене, разом з нею ми для вас переправимо товар.

— А що там у підвалі?

— Одне просторе приміщення, розділене на дванадцять відсіків. У кожному — письмові столи з паперами й сотні шафок з документами. В кожній шафці — замки й сигналізація. На мою думку, то і є оперативний центр з відмивання грошей. На стінах вона помітила назви й телефонні номери десятків банків у Карибському Басейні. Зверху там просто так нічого не лежить. Вони дуже обачні. Збоку є маленька кімната,

повна комп'ютерів, кожен більший за холодильник, усе надійно замкнено.

— Схоже, що саме так і є.

— Так, це воно, але забудь. Туди неможливо пробратися, не викликавши тривогу. Абсолютно неможливо. Я знаю лише один спосіб, як звідти забрати папери.

— І який?

— Ордер на обшук.

— Забудь про це. Які можуть бути причини?

— Послухай мене, Таррансе. Ось як воно має бути. Я не можу вам передати всі документи, які ви хочете, але можу дати всі необхідні. В мене вже їх більше десяти тисяч, і хоч я їх всі ще не переглянув, вже побачив досить, щоб знати, якщо вони будуть у вас в руках, ви зможете їх показати судді, і той вам підпише ордер на обшук на Фронт-стріт. В мене досить матеріалу, щоб висунути обвинувачення половині фірми. І ті ж самі документи будуть приводом отримати ордер на обшук, а звідти докази для обвинувачення ви будете вивозити вантажівками. І по-іншому не вийде.

Тарранс пройшовся коридором. Нікого не побачив. Потягнувся, підійшов до автомата з напоями. Сперся на нього, визирнув у вікно, що виходило на схід.

— Чому тільки пів фірми?

— Це спочатку половина. Плюс ще партнери, які вже у відставці. З документів зрозуміло, що вони заснували на Кайманах на гроші сімейки Моролто дуті компанії. І це буде легко довести. І щойно ви матимете на руках усі записи, ваша теорія змови знайде підтвердження, тоді ви висунете обвинувачення кожному.

— Звідки ти взяв документи?

— Мені просто пощастило. Дуже пощастило. Я вирахував, що фірмі не обов'язково всі папери з Кайманських банків

тримати у США. Я припустив, що вони там, на Кайманах. І на щастя, я мав рацію. Ми скопіювали всі папери на Кайманах.

— Ми?

— Моя помічниця і я. І ще друг.

— А де документи зараз?

— Знову ти зі своїми запитаннями, Таррансе! Вони у мене. Це все, що тобі потрібно знати.

— Мені потрібні ті папери, що в підвалі.

— Послухай-но, Таррансе. Уважно слухай. Документи з підвалу не дістати, поки ви не прийдете з ордером на обшук. Це неможливо, чуєш?

— І хто працює у підвалі?

— Не знаю. Я тут десять місяців. І ще жодного не бачив. Не знаю, де вони залишають авто, як і коли приходять і виходять. Вони невидимі. Я вважаю, що партнери та ті, що в підвалі, і виконують брудну роботу.

— А яка там у них апаратура?

— Дві копіювальні машини, чотири шредери, швидкісні принтери. А комп'ютери — просто витвори мистецтва.

Тарранс замислено пройшов повз вікно.

— Щось у цьому є. Багато чого прояснює. А я все думав: як же фірмі, в якій стільки секретарок, простих працівників та клерків вдається тримати в таємниці свої зв'язки з Моролто?

— Все просто. Секретаркам, працівникам, клеркам ні про що не відомо, вони зайняті легальними клієнтами. А партнери й старші співробітники сидять у великих кабінетах і вигадують все екзотичніші способи для відмивання грошей. А чорну роботу виконує підвальна команда. Все чудово продумано.

— Отже, в них багато легальних клієнтів?

— Сотні. Вони талановиті юристи, мають прекрасну клієнтуру. Це чудове прикриття.

— Тож ти мене запевняєш, Мак-Діре, в тому, що маєш достатньо документів для того, щоб підготувати обвинувачення й ордер на обшук? І вони в твоєму розпорядженні?

— Саме це я й сказав.

— У нашій країні?

— Так, Таррансе, документи в нашій країні. Вони, власне, дуже звідси близько.

Тарранс вже не міг встояти на місці. Переминався з однієї ноги на другу, хрускотів пальцями і дихав швидше.

— Що ти ще можеш дістати на Фронт-стріт?

— Нічого. Це занадто небезпечно. Вони поміняли всі замки, це мене непокоїть. От чому це вони поміняли замки на третьому й на четвертому поверхах, а на першому й на другому — ні? Два тижні тому на четвертому поверсі я робив деякі копії, гадаю, ідея була кепська. В мене лихе передчуття. Більше ніяких записів із Фронт-стріт.

— А жінка?

— Тепер і вона не має доступу.

Тарранс вже похитувався і кусав нігті. Досі витріщався у вікно.

— Мені потрібні документи, Мак-Діре. Потрібні чимскоріше. Скажімо, завтра.

— А коли Рей документи отримає?

— Сьогодні понеділок. Я думаю, все готове вже на завтрашню ніч. Ти не повіриш, якими словами кляв мене Войлес. Йому довелося задіяти усі свої зв'язки. Думаєш, неправда? Він двом сенаторам від Теннессі дзвонив, і вони самі вилетіли до Нешвіла, щоб зустрітися з губернатором. Чого я тільки не наслухався, Мітче, і все це через твого брата.

— Він це високо цінує.

— А що він робитиме, коли буде на волі?

— Я про це потурбуюся. Ви тільки витягніть його.

— Гарантій не буде. Якщо з ним щось станеться, це буде не наша провина.

Мітч підвівся й поглянув на годинник.

— Я маю бігти. Впевнений, що там на вулиці мене вже чекають.

— Коли ми знову побачимося?

— Вона вам зателефонує. Просто роби те, що вона скаже.

— Мітчу, облиш це! Не треба знову починати всю процедуру! Вона може зі мною про все говорити по телефону. Присягаюся! Наші лінії чисті. Будь ласка, не починай.

— Як твою маму звати, Таррансе?

— Що? Доріс.

— Доріс?

— Так. Доріс.

— Світ тісний. Не можна використовувати Доріс. Кого ти запрошував на вечірку випускників?

— Е-е-е, здається, я й не ходив на неї.

— Мене це не дивує. А як звали твою першу кохану, звісно, якщо вона в тебе була?

— Мері Еліс Бреннер. Гаряченька штучка, сама до мене чіплялася.

— Аякже! Отже, мою помічницю звати Мері Еліс. Наступного разу, коли телефонуватиме Мері Еліс, роби так, як вона скаже. Добре?

— Я не можу чекати.

— Зроби мені ласку, Таррансе. Я вважаю, що Толлар прикидається і побоююся, що його фальшивий серцевий напад якось пов'язаний зі мною. Нехай ваші люди повинюються тут, чи справді в нього був серцевий напад.

— Звісно. Нічого нам більше робити.

У вівторок вже зранку вся фірма гуділа від співчутливих розмов про Ейвері Толлара. Стан його непоганий. Проходить обстеження. Немає важких порушень. Занадто багато працює. У всьому винен стрес. Кеппс у всьому винен. Це через розлучення. Потрібен лікарняний.

Ніна принесла стосик листів на підпис.

— Містер Ламберт хоче з вами зустрітися, звісно, якщо ви не надто зайняті. Щойно подзвонив.

— Гарзд. Я повинен о десятій зустрітися з Френком Малголландом. Ви про це знаєте?

— Звісно, я про це знаю. Я ж секретарка. Я знаю все. Зустріч у вашому чи його офісі?

Мітч зазирнув до записника, неначе шукаючи запис. Офіс Малголланда в будівлі «Коттон Ексчейндж».

— В його, — мовив він, спохмурнівши.

— Минулого разу ваша зустріч була теж у нього, чи не так? Вас що, не вчили премудростей у юридичній школі? Ніколи, повторюю, ніколи двічі поспіль не зустрічайтеся на території суперника. Це нижче гідності; це доводить вашу слабкість.

— Тепер ви мені цього ніколи не пробачите.

— Ага, почекайте, я всім дівчатам розповім. А вони впевнені, що ви крутий мачо. А коли скажу, що ви слинько, то будуть всі шоковані.

— Їх треба шокувати довгою лозиною.

— Як здоров'я у матері Еббі?

— Вже набагато краще. Я на вихідні поїду їх навідати.

Ніна взяла дві папки й нагадала:

— Ламберт чекає.

Олівер Ламберт вказав Мітчеві на тверду канапу й запропонував кави. Сам сидів ідеально прямо в кріслі на коліщатах, з чашкою кави в руках, як той англійський аристократ.

— Мене турбує Ейвері, — сказав.

— Я вчора ввечері був у нього, — мовив Мітч. — Лікарі наполягають, щоб він брав лікарняний на два місяці.

— Так, тому ти зараз тут. Я хочу, щоб наступні два місяці ти попрацював із Віктором Мілліганом. Йому передадуть більшість папок Ейвері, так що робота буде тобі знайомою.

— Добре. Ми з ним добрі приятелі.

— Ти багато чому у нього навчишся. У податках він просто геній. І читає по дві книжки на день.

«Круто, — подумав Мітч. — У в'язниці й десять в день вийде».

— Так, він розумник. Вже раз чи два мене виручив.

— Добре. Думаю, ви спрацюєтеся. Постарайся з ним сьогодні зранку поговорити. І ще. Ейвері не встиг закінчити деякі справи на Кайманах. Ти ж знаєш, що він там часто зустрічається з банкірами. Точніше, він завтра мав туди летіти на пару днів. А сьогодні сказав, що тобі і рахунки знайомі, і банкірів знаєш, тож маєш сам це зробити.

«Лір», мільйон, бунгало, комірчина, документи. В голові Мітча промайнули тисячі думок. Щось не так.

— На Каймани? Завтра?

— Так, і це терміново. Троє його клієнтів просто вимагають звіти по своїх рахунках, і ще там щось. Я спершу хотів послати Міллігана, та він мусить вже вранці бути в Денвері. А Ейвері казав, що ти впораєшся.

— Авжеж, я впораюся.

— Добре. Полетите «Ліром». Завтра в полудень вилетиш, а тоді комерційним рейсом у п'ятницю ввечері повернешся. Проблем не буде?

Так, проблем вистачає. Рей вибиратиметься з в'язниці. Тарранс вимагає секретні матеріали. Ще півмільйона треба забрати. А йому доведеться зникнути.

— Ніяких проблем.

Він пішов до кабінету й замкнувся. Скинув черевики, ліг на підлозі й заплющив очі.

Ліфт спинився на сьомому поверсі; Мітч вискочив і пішки побіг на дев'ятий. Теммі йому відчинила двері, впустила й одразу замкнулася. Він підійшов до вікна.

— Ти прослідкувала? — спитав.

— Авжеж. Охоронець від вашої стоянки стояв отам на тротуарі й дивився, як ти сюди йшов.

— Оце так! Навіть Датч за мною слідкує.

Він повернувся й приглядився до Теммі.

— У тебе втомлений вигляд.

— Втомлений? Я ледь жива! За останні три тижні я побувала прибиральницею, секретаркою, юристом, банкіром, повією, кур'єром і приватним детективом. Я дев'ять разів літала на Великий Кайман, купила дев'ять комплектів валіз і перевезла сюди десь із тонну викрадених паперів. До Нешвіла я їздила чотири рази, а літала десять разів. Стільки перечитала банківських записів і всілякої фігні юридичної, що вже осліпла. А коли час лягати спати, я одягаю формену сорочку і шість годин граю роль техніки. У мене стільки вже імен, що я їх на руці записую, щоб не помилитися.

— В мене є для тебе ще одне.

— І це мене не дивує. Що іще?

— Мері Еліс. Відтепер, коли ти говоритимеш із Таррансом, ти будеш Мері Еліс.

— Дай-но запишу. Тарранс мені не подобається, він розмовляє грубо по телефону.

— В мене для тебе є чудова новина.

— З нетерпінням чекаю.

— Ти кинеш «Борців з пилом».

— Я зараз ляжу й плакатиму. Чому?

— Це безнадійно.

— А я тобі про це ще тиждень тому говорила. Навіть Гудіні не під силу звідти папери дістати, скопіювати й назад покласти без того, щоб він не попався.

— Ти бачилася з Ебанксом?

— Так.

— Він отримав гроші?

— Так. Їх переказали у п'ятницю.

— Він вже готовий?

— Сказав, що так.

— Гаразд, а як той умілець?

— Сьогодні по обіді я з ним зустрінуся.

— Хто він?

— Колишній в'язень. Приятелював із Ломаксом. Едді казав, що ніхто в США не робить краще за нього документи.

— Це було б добре. І скільки?

— П'ять тисяч. Звісно, готівкою. Нові свідоцтва, паспорти, права й візи. Скільки йому знадобиться на це часу?

— Я не знаю.

— Тобі на коли потрібно?

Мітч сів на край столу. Глибоко зітхнув і замислився. Став підраховувати.

— Треба якомога швидше. Я думаю, що маю в розпорядженні ще тиждень, а тепер вже не знаю. Ти скажи, хай зробить чимскоріше. Ти можеш сьогодні ввечері поїхати до Нешвіла?

— Та звичайно, залюбки! Я там аж два дні не була!

— Треба, щоб ти купила відеокамеру «Sony» зі штативом і встановила її над ліжком. Купи коробку з касетами. І я хочу, щоб ти кілька днів залишалася там, біля телефона. Передивися всі папери Бендіні ще раз, доповни свої записи.

— Тобто, я маю там побути?

— Так, а що?

— В мене від спання на тій канапі два диски пошкоджено.

— Це ти її вибирала.

— А що з паспортами?

— А як спеціаліста звуть?

— Якийсь там Док. В мене є його номер.

— Дай мені його. Скажеш, що я за день йому подзвоню. Скільки в тебе є грошей?

— От добре, що спитав! Починала я з п'ятдесяти тисяч, так? Десять тисяч пішло на перельоти, готелі, вантаж, на оренду авто. Гроші й тепер розходяться. А ти ж хочеш ще відеокамеру й фальшиві посвідчення. Шкода на таке викидати гроші.

Мітч рушив до дверей.

— Тобто, ще п'ятдесят тисяч треба?

— Я візьму.

Він підморгнув їй, зачинив двері й подумав, чи вони хоч коли ще побачаться.

Камера була розміром вісім на вісім футів, з унітазом в кутку й двома нарами. Верхні вже рік були порожніми. На нижніх лежав Рей, від вух тяглися проводки наушників. Він говорив сам до себе якоюсь дуже чужою мовою. Турецькою. Можна було побитися об заклад, що в цей час на цьому поверсі жодна інша душа не прослуховувала курс турецької мови Берліца. Тихий гомін доносився з інших камер зліва й справа, але майже все світло було вимкнене. Вечір вівторка, одинадцята.

До камери тихо підійшов охоронець.

— Мак-Діре, — тихо покликав він з-за ґрат. Рей одразу сів на нарах, глянув на нього, вийняв навушники.

— Наглядач хоче тебе бачити.

«Аякже, — подумав він, — сидить зараз, об одинадцятій ночі за письмовим столом і чекає мене».

— Куди я маю йти? — стривожено запитав він.

— Взуйся і виходь.

Рей огледів камеру, проводячи облік своїм скупим пожиткам. За вісім років він придбав чорно-білий телевізор, великий касетний магнітофон, дві картонні коробки, заповнені касетами й кілька десятків книжок. Він по три долари на день заробляв у в'язничній пральні, та витрачався на цигарки, тож мало що залишалося. Оце було все його майно. Все, що за вісім років нажив.

Охоронець вставив у замок важкий ключ й прочинив двері на декілька дюймів, вимкнув світло в камері.

— Йди за мною слідом, і ніяких вибриків. Я не знаю, містере, хто ти такий, але в тебе є дуже високі покровителі.

Охоронець мав ще й зв'язку ключів. Вони вийшли у двір, спинилися під баскетбольним кільцем.

— Стань позаду мене, — сказав охоронець.

Рей обдивився темний майданчик. Досить далеко, в кінці двору, за стежкою, по якій Рей вже сховався тисячу миль і викурих тонну сигарет, височіла, мов гора, стіна в'язниці. При денному світлі заввишки вона була шістнадцять футів, та вночі здалася набагато вищою. Через кожні п'ятдесят ярдів здіймалися сторожові вежі, добре було видно озброєних охоронців.

Його провідник був спокійний і незворушний. Ну, звісно, на ньому форма, в нього зброя. Він впевнено пройшов між будівлями котелень, наказавши Рею йти за ним і поводитися спокійно. На розі будівлі вони спинилися, і охоронець поглянув на стіну, що була вже за вісімдесят футів. Порожній

двір час від часу освітлювали прожектори, обидва відступили в тінь.

«Чому ж ми ховаємося? — запитав себе Рей. А ті люди, на вежі — вони на нашому боці? Краще би про це наперед знати, поки не зробив фатальних кроків».

Охоронець вказав на місцину в мурі, крізь яку колись тікав Джеймс Ерл Грей з друзками. Це було знамените місце, до нього з захопленням приглядалися більшість пожилців «Браші Маунтінс». До слова, більшість із білих.

— Десь за п'ять хвилин підставлять драбину. Зверху колючий дріт уже перерізано. По той бік є міцна мотузка.

— Можна дещо запитати?

— Швидко давай.

— А як же ті прожектори?

— Їх спрямують в інший бік. Ти будеш у темряві.

— А ті, зі зброєю?

— Не турбуйся. Вони дивитимуться в інший бік.

— Дідько! Ти впевнений?

— Слухай, хлопче, я добре знаю систему, але з тобою — інша справа. Наглядач Латтемер усе спланував особисто. Він он там — вказав на найближчу вежу.

— Наглядач?

— Еге. Щоб не було несподіванок.

— Хто поставить драбину?

— Пара охоронців.

Рей рукавом витер піт із чола, набрав у груди повітря. В роті вже пересохло, а в колінах відчував слабкість.

Охоронець зашепотів:

— По той бік на тебе чекатиме один тип. Звати Бад, це білий чоловік. Він тебе там знайде, і ти роби, як він скаже.

Промені прожектора знову розітнули пільму, і враз потухли.

— Приготуйся, — сказав охоронець. Все оповила темрява, від тиші стало моторошно. Стіна тепер здавалася чорною.

З найближчої вежі просигналили двома свистками. Рей опустився на одне коліно й чекав.

З-за ближньої будівлі до стіни побігли дві тіні. Пошукали в траві, вхопили драбину й підняли.

— Давай, хлопче, — мовив охоронець. — Біжи!

Рей прихилився і побіг до стіни. На нього вже чекала саморобна драбина. Двоє підсадили його на першу сходинку. Поки він видирався, драбина під ним вгиналася й хиталася. Зверху стіна була завширшки два фути. Хтось дбайливо зробив для нього дірку в спіралях скрученого колючого дроту. Не торкнувшись до нього, Рей шмигнув до краю. Знайшов обіцяну мотузку і спустився з зовнішнього боку стіни. Мотузка на вісім футів не діставала до землі, тож він її відпустив і зістрибнув. Присівши навпочіпки, роззирнувся. Було темно. Прожектори поки не ввімкнули.

Від стіни десь через сто футів виднівся ніби якийсь лісок.

— Сюди! — почувся спокійний голос. Рей кинувся в той бік. Серед гілля перших кущів на нього чекав Бад.

— Швидко. Йди за мною.

Рей ішов слідом, поки не зникла з очей стіна. Вони спинилися на галявинці, біля грузької стежки. Чоловік подав руку.

— Я Бад Райлі. Весело було, правда?

— Неймовірно. Рей Мак-Дір.

Бад був міцним чоловіком із чорною борідкою, в чорному береті. Ще на ньому були армійські чоботи, джинси й камуфляжна куртка. Зброї на виду не тримав. Запропонував Рею сигарету.

— Ти тут з ким? — запитав Рей.

— Ні з ким. Я так, просто виконую деяку роботу для начальства в'язниці. Зазвичай мене запрошують, коли хтось перелазить через стіну. Ну, з тобою, звісно, інша справа. Я подумав, що нам варто на хвильку затриматися, поки не завиють сирени, щоб ти їх послухав. Якщо ти такого не

почуєш, це буде неправильно. Тобто, то ніби салют в твою честь.

— Ну, ясно. Я вже їх раніше чув.

— Так, так, але коли ти по цей бік — зовсім інша справа. Прекрасні звуки.

— Послухай, Баде, я...

— Рею, послухай. У нас ще купа часу. Вони не дуже тебе переслідуватимуть.

— Не дуже?

— Так, але ж їм треба влаштувати тут велике шоу, всіх поставити на вуха, наче це справжня втеча. Та за тобою вони не йтимуть. Не знаю, хто вже за тобою стоїть, та видно, великі люди.

Сирени завили, Рей аж підстрибнув. Чорне небо розітнули промені прожекторів, почулися віддалені крики сторожі.

— Бачиш, що я мав на увазі?

— Ходімо, — сказав Рей, рушаючи.

— Там трохи далі на дорозі моя вантажівка. Я приніс тобі одяг. Охоронець і розміри повідомив. Сподіваються, тобі сподобається.

Коли вони дійшли до машини, Бад вже аж захекався. Рей одягнув брюки оливкового кольору й темно-синю бавовняну сорочку.

— Все чудове, Баде, — сказав він.

— Свій одяг можеш викинути в кущі.

Вони дві милі попетляли гірською дорогою, а тоді повернули під пагорб. Бад слухав по радіо «Конвей Твітті» й мовчав.

— Куди ми ідемо, Баде? — врешті запитав Рей.

— Ну, наглядач говорив, що йому все одно, а ще краще, їм і не треба про це знати. Казав, що ти сам вирішуєш. Я пропоную доїхати до якогось більшого міста, де є автостанція. А там вже ти поїдеш, куди тобі треба.

— А ти мене далеко можеш довести?

— В мене є ціла ніч, Рею. Ти тільки назви місто.

— Треба звідси подалі від'їхати, перш ніж я крутитимуся коло автостанцій. Може, до Ноксвіла?

— Є там і Ноксіл. А звідти ти куди?

— Я не знаю. Мені треба вибратися з країни.

— З такими друзями, як у тебе, це не буде проблемою. Та все одно, будь обережним. Вже завтра твоя фотографія висітиме в кабінеті кожного шерифа в десяти штатах.

Попереду в гору потяглися три автомашини, блимаючи синіми вогниками зверху. Рей прихилився.

— Заспокойся, Рею. Їм тебе не видно.

Через заднє вікно він дивився, як ті зникли в темряві.

— Ну, а пости на дорогах?

— Послухай, Рею. Та ж не буде ніяких постів, ясно? Повір мені.

Бад сягнув рукою до кишені і кинув на сидіння жмут купюр.

— П'ять сотень баксів. Наглядач передав особисто. В тебе товстенькі дружки, приятелю.

Був ранок середи. Террі Росс сходами піднімався на четвертий поверх готелю «Фенікс-Парк». Перед дверима до холу він спинився, щоб перевести подих. На чолі бісеринками проступив піт. Він зняв темні окуляри й рукавом піджака витер обличчя. Враз відчув нудоту, і сперся на поручні сходів. Він впустив порожній кейс і сів на нижню сходинку. Руки трусилися, як від нападу, на очі наvertsалися сльози. Щоб спинити блювоту, він притиснув живіт.

Нудота минула, стало легше дихати. «Сміливіше, чоловіче, сміливіше. Там, в кінці коридору на тебе чекають двісті тисяч доларів. Якщо стане сміливості, ти зможеш зайти і взяти їх. Ти маєш мужність, і ти з ними звідси вийдеш. Він став дихати спокійніше, руки перестали тремтіти. Сміливіше, чоловіче, сміливіше».

Коліна, здавалося, підгинались, та він пройшов до дверей, проминув готельні номери й дістався кінця коридору. Восьмі двері справа. Він затамував подих і постукав.

Минуло кілька секунд. Крізь сонячні окуляри у темному коридорі майже нічого не міг розгледіти.

— Так, — почулося з-за дверей.

— Це Альфред, — от смішне ім'я, подумав він. І звідки воно?

Двері рипнули, з-за них над ланцюжком з'явилося обличчя. Тоді, знявши ланцюжок, двері відчинили. Альфред увійшов до номера.

— Доброго ранку, Альфреде, — тепло привітався Вінні Коццо. — Вип'єш кави?

— Я прийшов не для того, щоб пити каву, — форкнув Альфред.

— Ти такий завжди знервований, Альфреде. Чом би тобі не розслабитися? Тебе тут неможливо спіймати.

— Заткнися, Коццо. Де гроші?

Вінні вказав йому на шкіряний портфель. Більше не усміхався.

— То розповідай.

Він знову відчув нудоту, та тримався на ногах. Він опустил очі додолу. А серце немов вирватися хотіло.

— Гаразд. Тому вашому Мак-Діру вже заплатили мільйон доларів. Ще й другий мають виплатити. Він вже дістав їм партію документів з фірми Бендіні й запевняє, що в нього є ще десять тисяч папірців.

Враз у паху він відчув гострий біль, присів на край ліжка. Зняв окуляри.

— Далі, — вимогливо сказав Коццо.

— Мак-Дір за останні шість місяців не раз бачився й розмовляв з нашими людьми. На суді він виступить свідком і потрапить у державну програму захисту свідків. Разом із дружиною вони зникнуть.

— Де інші документи?

— Прокляття, я не знаю! Він сам не зізнається, та готується їх передати. Мені потрібні мої гроші, Коццо.

Вінні кинув на ліжку портфель. Альфред відкрив його й свій кейс, а тоді запустив руки, що страшенно тремтіли, в купу грошей.

— Двісті тисяч? — з якимось відчаєм спитав він.

Вінні всміхнувся.

— Як і домовлялися, Альфреде. За кілька тижнів у мене для тебе буде ще одна робота.

— О, ні, Коццо. Я більше не витримаю, — він захряснув кейс і побіг до дверей. Тоді спинився, спробував заспокоїтися. Дивлячись на двері, запитав: — Що ви зробите з Мак-Діром?

— А ти як гадаєш, Альфреде?

Той прикусив губу, рвонув свій кейс і вийшов. Вінні з усмішкою замкнув за ним двері. Тоді з кишені витягнув візитівку і, знявши слухавку, замовив телефонну розмову з Лу Лазаровим на його домашній номер в Чикаго.

Террі Росс у паніці йшов по коридору. Він мало що бачив з-за темних окулярів. Через сім дверей, майже коло ліфта з мороку витяглася здоровенна рука, схопила і затигла його в кімнату. Рука щосили вдарила його в обличчя, а кулак вривався в живіт. Далі розбили ніс. Він вже лежав на підлозі без свідомості, з носа юшила кров. На ліжко все викинули з кейса.

Його кинули на стілець, і нарешті він роздивився навколо. На нього дивилися троє його колег, агентів ФБР. Упридул підійшов директор Войлес, не ймучи віри очам, він хитав головою. Небезпечно близько стояв агент зі здоровенними вправними руками. Третій рахував гроші.

Войлес нахилився до нього.

— Ти зрадник, Россе. Наймерзенніша форма падалі. Я не можу в це повірити.

Росс закусив губу й схлипнув.

— Хто? — рішуче запитав Войлес.

Плач став голоснішим. Відповіді не було.

Войлес розмахнувся й щосили вдарив Росса у ліву вилицю. Той скрикнув від болю.

— Хто, Россе? Відповідай!

— Вінні Коццо, — промимрив він, схлипуючи.

— Я сам знаю, що Коццо! Прокляття! Я знаю! А що ти йому розповів?

З очей лилися сльози, з носа капала кров. Все тіло огидно трусилося й звивалося, та він мовчав.

Войлес вдарив його знову, потім ще.

— Ти погань, відповідай! Скажи, чого Коццо треба! — знову удар.

Росс зігнувся вдвоє, голова опустилася на коліна. Ридання стихало.

— Двісті тисяч доларів, — повідомив агент.

Войлес опустився на одне коліно і майже пошепки сказав:

— Це Мак-Дір, Россе? Прошу, ні, тільки не Мак-Дір! Скажи, Россе, скажи, що це не Мак-Дір!

Террі оперся ліктями на коліна й не підводив погляду з підлоги. Краплини крові вже зібралися в акуратну калюжку на килимі.

— А тепер, сміливіше, Террі. Тобі вже не варто хапатися за гроші. Ти — на шляху до в'язниці. Ти — ганьба, Террі. Ти — слизький шматок курячої падалі. Всьому кінець. Хіба мовчанкою чогось досягнеш? Ну, тримайся, Террі. Ох, діла наші грішні.

А Войлес тихо благав.

— Прошу, ну скажи, це ж не Мак-Дір? Террі, будь ласка, скажи.

Террі виструнчився на стільці, пальцями витер очі. Глибоко зітхнув. Прокашлявся. Закусив губу, скорботно поглянув на Войлеса і кивнув.

Девашер не мав часу на ліфт. Він помчав сходами на четвертий поверх, у кутовий, начальницький кабінет Лока. Половина партнерів була вже тут: Лок, Ламберт, Мілліган, Мак-Найт, Данбар, Дентон, Лоусон, Банахан, Крюгер, Велч і Шотц. Решта мала підійти.

В кабінеті була тиха паніка. Девашер всівся на чолі стола для перемовин, інші — навколо.

— Ну от, хлопці. Ще не час бити на сполох і мчати до Бразилії. Поки що не настала пора. Сьогодні зранку ми дістали підтвердження того, що він дуже часто розмовляв з федералами,

що вони йому вже заплатили мільйон доларів, і що ще один пообіцяли виплатити. Він має якісь документи, які можуть для нас стати фатальними. Дізналися ми про це прямо від ФБР. Поки ми розмовляємо, до Мемфіса вже летить Лазаров, везе з собою групу людей. Схоже на те, що шкода поки невелика. Поки що. Згідно з нашою інформацією, безпосередньо від дуже високого за рангом службовця ФБР, Мак-Дір має десять тисяч копій наших документів, і він їх може передати ФБР. Поки що він їм передав мало — так ми думаємо. Тож очевидно, ще є час все владнати. Я це кажу попри те, що в них вже є якийсь матеріал. Імовірно, в них його не досить, інакше б вони вже заявили до нас із ордером на обшук.

Девашер насолоджувався своїм виходом, він був на висоті, розмовляв зараз з поблажливою посмішкою, поглядав на схвильовані обличчя.

— Тож де зараз Мак-Дір?

Відповів Мілліган.

— У своєму кабінеті. Я щойно з ним розмовляв. Він ні про що не підозрює.

— Чудово. За три години він має летіти на Великий Кайман. Так, Ламберте?

— Саме так. Опівдні.

— Літак, джентльмени, не долетить. Пілот за чимось полетить спершу в Новий Орлеан, а тоді попрямує на острови. Коли летітимуть над Мексиканською затокою, через пів години з екранів радарів зникне маленька точка. Назавжди. Уламки розкидає по поверхні води площею в тридцять квадратних миль, і тіл ніхто не знайде. Це так сумно, але необхідно.

— «Лір»? — поцікавився Дентон.

— Так, синку, наш «Лір». Ми тобі купимо нову іграшку.

— Щось забагато ми гадаємо, Девашере, — завів мову Лок. — Ми розраховуємо на те, що документи, які в них

в руках, цілком безпечні. А чотири дні тому ти думав, що Мак-Дір копіював секретні папки Ейвері. То що тепер?

— У Чикаго всі папери переглянули. Так, у них повно викривальної інформації, але це їм мало допоможе, вона не дасть їм змоги висунути звинувачення. Ви ж, хлопці, знаєте, що всі клятві папери на острові. Ну і звісно, в підвалі. А туди ніхто не проникне. Ми перевірили все в котеджі. Здається, все в порядку.

Та Лока відповідь не задовольнила.

— Звідки ж тоді десять тисяч аркушів?

— Це ти припускаєш, що вони в нього є. А от я сумніваюся. Ви ж не забувайте, він прагне з них вибити ще мільйон доларів перед тим, як ушитися. Напевне, бреше, а сам вишукує ще якісь документи. Якби Мак-Дір мав на руках десять тисяч документів, чому ж вони тоді досі не у ФБР?

— Тоді чого боятися? — запитав Ламберт.

— Боїмося того, чого не знаємо, Оллі. Нам невідомо, що він вже має, крім того мільйона. Він же не дурний, коли сам по собі тут блукав, міг наштотхнутися на щось важливе. Такого не можна допустити. Розумієш, Лазаров наказав, цитую, «висадити в повітря його сраку», кінець цитати.

— Та неможливо, щоб новачок зумів знайти й скопіювати аж стільки секретних записів, — впевнено мовив Крюгер, поглядом шукаючи підтримки у присутніх. Дехто йому насуплено кивнув.

— Навіщо прилітає Лазаров? — запитав Данбар, голова відділу нерухомості. Він так дивувався, ніби то до них на обід мав прибути Чарльз Менсон.

— Ну, це нерозумне запитання, — кинув Девашер, глянувши на того, мов на придурка. — По-перше, треба потурбуватися про Мак-Діра. І сподіватися, що шкоди завдано мінімальної. А тоді переглянути нашу діяльність, щоб внести необхідні корективи.

Лок підвівся, не зводячи погляду з Олівера Ламберта.

— Прослідкуйте, щоб Мак-Дір сів на літак.

Тарранс, Еклін і Лейні сиділи, мов у ступорі й слухали телефон, ввімкнений на голосовий зв'язок. Войлес зателефонував із Вашингтона й повідомив про все, що сталося. Казав, що за годину вилетить до Мемфіса. Говорив майже з відчаєм.

— Ти маєш його попередити, Таррансе, і то негайно. Коццо не відомо, що ми все знаємо про Террі Росса, але Росс йому розповів, що Мак-Дір саме нам збирався передавати записи. Будь-якої миті з ним можуть поквитатися. Треба його попередити. Проосто зараз! Ти знаєш, де він?

— На роботі, — відповів Тарранс.

— Гарзд, добре. Привези його до нас. Я там буду за дві години, і хочу з ним поговорити. Бувай.

Тарранс взявся за телефон і став набирати номер.

— Кому ти дзвониш? — запитав його Еклін.

— До юридичної компанії «Бендіні, Ламберт і Лок».

— Ти що, здурів, Вейне? — бовкнув Лейні.

— Сидіть і слухайте.

На дзвінок відповіла адміністраторка.

— Мітча Мак-Діра, будь ласка, — мовив Тарранс.

— Одну секунду, будь ласка.

Почувся голос секретарки:

— Офіс містера Мак-Діра.

— Мені потрібно поговорити з Мітчелом Мак-Діром.

— Перепрошую, сер. У нього зустріч.

— Послухайте, любонько, це говорить суддя Генрі Г'юго, він мав ще п'ятнадцять хвилин тому бути в мене у судовій залі. Ми на нього чекаємо. Це терміново.

— А в календарі на сьогоднішній ранок про це не записано.

— Це ви складаєте його розклад?

— Ну, так, я, сер.

— Отже, це ваша провина. Давайте його до телефону.

Ніна побігла коридором в кабінет Мак-Діра.

— Мітччу, там на лінії суддя Г'юго. Каже, що ви маєте вже зараз бути у суді. Краще поговоріть із ним самі.

Мітч підскочив, схопив слухавку. Обличчя зблідло.

— Так, — сказав.

— Містере Мак-Дір, — мовив Тарранс. — Це суддя Г'юго. Ви спізнюєтеся на суд. Я вас чекаю.

— Так, містере суддя.

Він взяв піджак, кейс і похмуро мовив Ніні.

— Вибачайте. У вашому календарі нічого не було.

Мітч кинувся коридором, далі сходами донизу, проминув рецепцію й вийшов через вхідні двері. А далі на північ просто полетів по Фронт-стріт до будівлі біржі «Коттон-Ексчейндж», там перебіг через її вестибюль, вискочив на Юніон, звернув на схід і помчав до торгового центру міста.

Може, десь по-діловому вдягнений молодий чоловік із кейсом у руках, що мчить, мов очманілий, і здається звичним явищем, але не в Мемфісі. На нього звертали увагу.

Він причаївся за лотком із фруктами й перевів подих. Не бачив поки за собою погоні. З'їв яблуко. Подумав: «Якщо справа дійде до гонитви, добре, аби за мною біг Тоні Дві Тонни».

Він ніколи не був особливо високої думки про Вейна Тарранса. Ідея із взуттєвою корейською крамницею була провальною. Не кращим місцем для зустрічі був людний ресторанчик на Гранд Каймані. Його записник із даними на клан Моролто виявився нудним, і не зацікавив би й бойскаута. А от ідея з сигналом тривоги, коли одразу зрозуміло: «не став запитань, а рятуйся втечею», була блискучою. Ось уже місяць Мітч знав: якщо зателефонує суддя Г'юго, він повинен миттєво звідти тікати. Отже, щось сталося, і люди з п'ятого поверху вже за нього візьмуться. А де Еббі? — ще подумав.

На Юніон було не людно, парами кудись ішли перехожі. Мітч потрібен був натовп. Придивився до перетину Фронт і Юніон, та нічого підозрілого не помітив. За два квартали на схід він ввійшов до «Пібоді» й пошукав телефон. Побачив його в невеликому закутку галереї над вестибюлем, коло чоловічої вбиральні. Він набрав номер Мемфійського відділення Федерального бюро розслідування.

— Вейна Тарранса, будь ласка. Це терміново. Говорить Мітч Мак-Дір.

Мить — і той узяв слухавку.

— Мітч, ти де?

— Так, Таррансе, що відбувається?

— Де ти?

— Я не на роботі, судде Г'юго. Поки що я в безпеці. Що трапилось?

— Мітч, ти маєш прийти до нас.

— Ні, Таррансе, я не робитиму такої дурниці. Принаймні поки ти мені все не поясниш.

— Так от, е-е-е, у нас невелика проблема. Стався деякий... маленький... витік інформації. Тобі треба...

— Витік? Ти сказав «витік», Таррансе? Такого не буває Таррансе, витік не буває маленьким. Розкажуй, Таррансе, поки я не відключився й не щез. Ви ж прослідкуєте дзвінок, так? Я кладу слухавку.

— Ні! Послухай, Мітч, вони знають. Знають про наші розмови, знають і про гроші, і про папки.

Настала довга пауза.

— І це невеликий витік, Таррансе? Скидається на прорив загати. Розкажи, що сталося, і швидко.

— Це до біса важко, Мітч. Якби ж ти знав, як важко таке визнати. Войлес прямо в розпачі. Один із наших начальників продав інформацію. Сьогодні вранці у вашингтонському

готелі ми його зловили. Йому заплатили за інформацію про тебе двісті тисяч доларів. Ми всі шоковані.

— Ох, я вражений! Я такий зворушений через ваш шок і ваш біль, Таррансе. Тож тепер ти, певно, хочеш, щоб я прибіг до вас у офіс, щоб ми сіли рядочком і втішали один одного?

— Сюди вже опівдні прибуде Войлес, Мітччу. Він з найближчими помічниками вже летить сюди. Хоче зустрітися з тобою. Ми вивеземо тебе з міста.

— Чудово. Ви хочете, щоб я кинувся до вас шукати захисту. Ти дурень, Таррансе. І Войлес дурень. Всі ви дурні. І я, дурень, що повірив вам. Ти, Таррансе, відслідковуєш мій дзвінок?

— Ні!

— Ти брешеш. Я відключаюся, Таррансе. Сиди там, а я передзвоню з іншого апарата.

— Ні! Мітччу, слухай! Якщо ти не прийдеш до нас, загинеш.

— До побачення, Вейне. Чергуй біля телефону.

Мітч почепив слухавку і роззирнувся. Тоді підійшов до мармурової колони, заглянув униз, у вестибюль. Навколо фонтана плавали качечки. Бар, здається, був порожнім. За одним столом сиділи літні багатійки, сьорбали чай і пліткували. Біля стійки адміністратора поселявся самотній гість.

Враз з-за високого вазона виступив скандинав і витріщився на нього.

— Он він! — крикнув комусь далі у вестибюлі. Обидва окинули поглядом спершу Мітчча, а тоді сходи. Бармен теж дивився то на нього, то на тих двох. Замовкли й бабусі, уважно придивляючись.

Мітч, задкуючи від перил, крикнув їм:

— Викличте поліцію!

Обидва переслідувачі кинулися до сходів. Мітч п'ять секунд перечекав, а тоді наблизився знову до перил. Бармен не поворухнувся. Бабусі завмерли.

Почувся шум важкого дихання на сходах. Мітч сів на трубу, перекинув спершу кейс, переліз сам, а тоді з висоти двадцяти футів сплигнув униз, на товстий килим вестибюля. У колінній чашечці, травмованій ще на футболі, щось хруснуло, проте на ногах він встояв.

Позаду, за ліфтами, розташовувалася галантерейна крамниця, вітрини були завішані краватками та найновішими аксесуарами від Ральфа Лорана. Мітч кинувся туди. За прилавком не міг дочекатися покупців юний хлопчина. Більше нікого. На Юніон виходили інші двері.

— Ці двері замкнуті? — спокійно поцікавився Мітч.

— Так, сер.

— Ти хочеш заробити тисячу доларів, готівкою? Нічого незаконного не буде.

Мітч бігом відрахував десять купюр по сто доларів й кинув на прилавок.

— О-о, звісно, аякже.

— Нічого протизаконного, ясно? Присягаюся. Я тебе ні у що не вплутую. Відімкни ці двері, а коли за двадцять секунд ввійдуть двоє мужиків, скажи їм, що я вибіг на вулицю і вскочив у таксі.

Малий широко всміхнувся й згріб гроші.

— Авжеж. Без проблем.

— Де примірочні кабінки?

— Сер, он там, біля шаф.

— Відмикай двері, — наказав Мітч, ховаючись у кабінку, й присів, розтираючи коліна й литки.

Продавець поправляв на вітрині краватки, коли з вестибюля до крамнички вбігли двоє.

— Доброго ранку, — приязно мовив хлопець.

— Тут не пробігав чоловік середньої статури у темно-сірому костюмі й червоній краватці?

— Так, сер. Він щойно пробіг крізь он ті двері й сів у таксі.

— Таксі! Дідько! — двері відчинилися й зачинилися, все стихло. Хлопча підійшов до підставки із взуттям коло примірочної.

— Вони вийшли, сер.

Мітч розтирав коліна.

— Гарзд підійди до дверей і поспостерігай зо дві хвилини. Як їх побачиш, то даси знати.

Через дві хвилини той повернувся.

— Вони поїхали, сер.

Мітч все сидів і усміхався, дивлячись на двері.

— Чудово. Я хочу одну з тих ясно-зелених спортивних курток довжина сорок чотири, пару білих шкіряних мокасин, розмір десятий. Принеси сюди, добре? А сам наглядай.

— Так, сер.

Парубок насвистував, підбираючи потрібний одяг. Тоді просунув усе під двері. Мітч зірвав краватку й швидко перевдягнувся. Тоді сів.

— Скільки я тобі винен? — гукнув він з-поза дверей.

— Дайте подумати. Як щодо п'яти сотень?

— Гарзд. Виклич таксі й дай знати, коли буде тут.

Тарранс навколо свого столу вже намотав три милі. Дзвінок Мітча з «Пібоді» відслідкували, та Лейні туди прибув запізно. Він уже повернувся і зараз сидів, мов на голках, разом із Екліном. Минуло сорок хвилин після першого дзвінка, і через інтерком почувся голос секретарки.

— Містере Тарранс. Мак-Дір!

Тарранс схопився за слухавку.

— Де ти зараз?

— В місті. Але не надовго.

— Слухай, Мітчу, ти сам не протримаєшся й два дні. До них стільки гицелів злетілося, що їх стане, щоб війну розпочати. Ти маєш нам дати змогу допомогти тобі.

— Я не знаю, Таррансе. От тепер у мене є дивна причина не довіряти твоїм людям. І не уявляю, чому так. Просто маю погане відчуття.

— Прошу тебе, Мітччу. Не роби такої помилки.

— Отже, як я розумію, ви хочете, щоб я повірив, ніби ваші люди можуть надати мені захист до кінця життя? А це не здається тобі смішним, Таррансе? Я уклав угоду із ФБР, і мене ледь не пристрелили прямо в офісі. Оце так захист!

Тарранс глибоко зітхнув. Помовчали.

— А як із документами? Ми тобі за них вже мільйон заплатили.

— Ти, Таррансе, перекручуєш. Ви мільйон заплатили мені за чисті папки. І отримали їх, а я отримав мільйон. Звісно, це була частина угоди. І мій захист — теж частина угоди.

— Віддай нам ті клятві папки, Мітччу. Вони десь близько ж заховані, ти сам мені казав. Якщо хочеш, забирайся, тільки папки залиш.

— Не вийде, Таррансе. Я зараз можу зникнути, і сімейка Моролто або прослідкують за мною, або ні. Якщо ви не отримаєте папок, то не матимете матеріалу для звинувачення. Якщо не висунуть звинувачень і мені пощастить, то вони одного дня просто про мене забудуть. Я їх добре налякав, та ніяк не зашкодив. Та вони, чорт забирай, мене навіть можуть знову на роботу колись взяти.

— Ти в це насправді не віриш. За тобою гнатимуться, й вони тебе знайдуть. А якщо не отримаємо документів, то ще й ми тебе шукатимемо. Все просто, Мітччу.

— То я б ставку зробив на Моролто. Якщо ви мене знайдете перші, станеться витік. Невеличкий такий.

— Ти зовсім з глузду з'їхав, Мітччу, якщо думаєш, що можеш забрати мільйон і помчати вслід сонцю. Вони тебе і в пустелі знайдуть, пошлють головорізів на верблюдах, і таки знайдуть тебе. Не роби цього, Мітччу.

— Бувай, Вейне. Рей тобі шле вітання.

На лінії тихо. Тарранс ухопив телефон і запустив ним у стіну.

Мітч зиркнув на годинник, що висів на стіні аеропорту. А тоді набрав інший номер.

Йому відповіла Теммі.

— Здорова була, дороженька. Так жаль тебе будити!

— Не зважай. Це ліжко мені все одно не дасть відпочити.

Що сталося?

— Найгірше, що могло статися. Бери олівець і слухай мене уважно. Я ні секунди не маю. Я тікаю, і за мною женуться.

— Говори.

— Перше: дзвони Еббі. Скажи, хай все покидає і їде з міста. Нема часу на прощальні поцілунки й збирання речей. Кажі, щойно покладе слухавку, хай сідає в машину і мчить, не озирючись. Нехай виїжджає на шістдесят четверте шосе до Гантінгтона у Західній Вірджинії і прямує в аеропорт, що там поблизу. В Мобайлі нехай орендує машину і їде по десятому шосе до узбережжя Затоки, а тоді по сто вісімдесят другому — до Пердідо-Біч. Уготелі «Гілтон». Хай зареєструється під іменем Рейчел Джеймс і там почекає. Ясно?

— Так.

— Друге. Мені потрібно, щоб ти сіла в літак і полетіла в Мемфіс. Я дзвонив Доку, паспорти й все інше поки не готові. Я вчитав йому, та без толку. Лише пообіцяв, що всю ніч над ними попрацює, а вранці вже все буде готове. Мене вранці вже не буде, тож ти іди до нього. Забереш документи.

— Слухаюся, сер.

— Третє. Сядеш на літак і повернешся до квартири у Нешвілі. Залишайся біля телефону. Ні за яких обставин не відходь.

— Зрозуміло.

— Четверте. Позвони Ебанксу.

— Гарзд. А ти куди плануєш?

— Я в Нешвіл заскочу, тільки не знаю, коли. Все, мушу бігти. Теммі, чуєш, скажи Еббі: якщо вона не спішитиме, то вже за годину буде мертвою. Отже, нехай тікає, прокляття! Хай вшивається!

— Окей, бос.

Він швидко пішов до стійки 22 і зареєструвався на рейс авіакомпанії «Дельта» до Цинцинатті на десяту нуль чотири. Швидко погортав журнал, наповнений квитками, придбаними заздалегідь на картку «Мастеркард». Один був до Тулси на рейс 233 на 10:14, куплений на ім'я Мітчела Мак-Діра. Другий — до Чикаго на рейс 861, на 10:15, на ім'я Мітчела Мак-Діра. Третій — до Далласа на рейс 562, на 10.30, на ім'я Мітчела Мак-Діра. Четвертий — до Атланти, рейс 790, на 11.10, на ім'я Мітчела Мак-Діра.

Квиток до Цинцинатті на ім'я Сема Фортчюна було куплено за готівку.

Лазаров увійшов до одного з кабінетів на четвертому поверсі, усі присутні привітали його, кивнувши головами. Девашер стояв перед ним, як налякана, покарана ременем дитина. Партнери, понурившись, розглядали шнурки на взутті, стримували неспокій у шлунках.

— Ми не можемо його знайти, — проказав Девашер.

Лазаров був не з тих, хто кричить і свариться. Він сам पिшався зі своєї здатності залишатися холоднокривним навіть під тиском.

— То ви хочете сказати, що він просто взяв і вийшов звідси? — холодно спитав він.

Відповіді не було. Її ніхто й не чекав.

— Ну гаразд, Девашере, план такий. Пошліть усіх ваших людей до аеропорту. Перевіряйте всі рейси, кожную авіалінію. Де його машина?

— На паркувальному майданчику.

— Це дуже добре. Він пішов пішки. З вашої маленької фортеці втік на своїх ногах. О, Джою це сподобається! Перевірте кожную компанію по оренді автомашин. Скільки тут зараз є вельмишановних партнерів?

— Присутні шістнадцятеро.

— Розділи всіх на пари і пошли в аеропорти Маямі, Нового Орлеана, Г'юстона, Атланти, Чикаго, Лос-Анджелеса, Сан-Франциско і Нью-Йорка. Обшукайте всі зали очікування, поселіться в аеропортах. Слідкуйте за всіма міжнародними рейсами. Завтра буде ще підкріплення. Ви, вельмишановні, його добре знаєте, тож рушайте і знайдіть його. Мало шансів, та що нам втрачати? Хоч чимось займуться ваші юристи. І, хлопчики, не хочеться вам цього казати, та ці години вам ніхто не оплатить. Тепер скажіть, де його дружина?

— У Дейнсборо, у батьків.

— Їдьте й заберіть її. Не завдавати болю, просто привезти.

— Нам починати знищувати документи? — запитав Девашер.

— Одну добу зачекаємо. Нехай хтось полетить на Великий Кайман, щоб ті папери знищити. А тепер, Девашере, поспішайте.

«Владний» кабінет спорожнів.

Войлес усе тупцяв по кімнаті коло Таррансового стола й громовито віддавав накази, які за ним записувало десь із дванадцятьо лейтенантів.

— Перекрийте аеропорт. Перевіряйте кожен рейс. Повідомте в кожне наше відділення у кожному великому місті. Зв'яжіться з митницею. У нас є його світлина?

ФІРМА

— Ми не можемо знайти жодної, сер.

— Знайдіть і негайно. Вже ввечері розішліть їх до кожного відділення ФБР і до митниць. Він утік! Сучий син!

Автобус виїхав із Бірмінгема майже о другій годині дня середи. На задньому сидінні сидів Рей і приглядався до кожної людини, яка заходила в салон. Він був одягнений по-спортивному. На таксі приїхав до торгового центру міста і за тридцять хвилин купив собі нові джинси «Levi's», картату сорочку з короткими рукавами й червоно-білі кросівки «Reebok». А ще там він і піцу з'їв і підстригся: тепер волосся стало коротке, як у військово-морського піхотинця. Очі ховалися за темними «авіаторськими» окулярами, на голові була бейсболка.

Поруч із ним сіла опецькувата низенька чорношкіра пані. Він всміхнувся до неї.

— *¿De dónde es usted?* (Звідки ви?) — запитав.

Її обличчя аж засвітилося від задоволення. Широка усмішка відкрила білосніжні зуби.

— Мехіко, — гордо відповіла вона. — *¿Habla español?* — очікувально поцікавилася вона.

— *Sí.* — (Так.)

Дві години, поки автобус котив до Монтгомері, вони балакали іспанською. Час від часу їй доводилося повторювати речення, але Рей сам собі дивувався. Він не мав змоги вправлятися в мові вісім років, і почувався дещо непевно.

А за автобусом їхали в «Доджі-Аріесі» агенти ФБР Дженкінс і Джоунз. За кермом був Дженкінс, Джоунз зараз спав.

Після того, як вони виїхали з Ноксвіля, вже за десять хвилин завдання здалося нудним. Їм звеліли просто наглядати. Навіть якщо вони його загублять — нічого страшного. Та краще не губити.

До літака рейсом Гантінгтон-Атланта було ще дві години. Еббі примостилася в затишному закутку лаунж-зони і спостерігала. Просто до всіх приглядалася. На кріслі поруч лежала її дорожня сумка. Не дослухавшись до нагальних інструкцій, вона все ж таки дещо зібрала: зубну щітку, косметичку, трохи одягу. А ще написала коротеньку записку батькам — про те, що мусить терміново їхати до Мемфіса, що їй треба побачитися з Мітчем, і, мовляв, не хвилюйтеся, все гаразд; обнімаю, цілую, люблю, Еббі. Не звертаючи уваги на свою каву, вона дивилася, як заходять і виходять пасажери.

Не знала, чи взагалі Мітч був зараз живий, а чи вже мервий. Теммі говорила, що був наляканий, та тримався добре. Як завжди, все під контролем. Казала: він летить до Нешвіла, а вона полетить до Мемфіса. Все це незрозуміло, та Теммі була певна: він знає, що робить. А їй лишалося добратися до Пердідо-Біч і чекати.

Еббі про той Пердідо-Біч і не чула ніколи, а ще була впевнена, що й Мітч там раніше не бував.

Почувалася вона в лаунж-зоні дедалі тривожніше. Що десять хвилин який-небудь діловий бізнесмен напідпитку підсідав до неї й вона чула недвозначні пропозиції. Вже більше десяти разів посилала їх під три чорти.

Минуло дві години, і Еббі сіла на облявок. Їй дісталася місце біля проходу. Вона застебнула ремінь безпеки і спробувала розслабитися. А тоді побачила її.

Це була ефектна білявка з високими вилицями з крупним, майже чоловічим підборіддям. Міцна, та все ж приваблива. Це обличчя Еббі вже бачила раніше. І навіть очі вона так само

прикривала, коли проходила до свого місця далі в салоні, глянула на Еббі й відвела погляд.

Бар «Кораблетроща»! Ця блондинка сиділа там. Та сама, що підслуховувала її розмову з Мітчем та Ебанксом. Вони її знайшли! А якщо її знайшли, де ж тоді чоловік? Що вони з ним зробили? Вона згадала, як дві години мчала, мов божевільна, покрученою гірською дорогою від Дейнсборо до Гантінгтона. Звідти та не могли за нею їхати.

Літак покотив по злітній смузі, а тоді відірвався від землі, взявши курс на Атланту.

Вже вдруге за останні три тижні Еббі з борту «Боїнга-727» задивлялася на сутінки, які оповивали Атланту. Вона і білявка. Через півгодини обидві вийшли з літака, обидві вирушили до Мобайла.

Мітч із Цинцинатті полетів до Нешвіла. Була шоста вечора середи, всі банки уже зачинилися. У телефонному довіднику відшукав номер фірми, в якій можна було винайняти невеликий вантажний автомобільчик, а тоді спинив на вулиці таксі.

Він вибрав найменшу модель. Заплатив готівкою, але був змушений показати посвідчення водія і кредитку, яку дав під заклад. Якщо Девашер його навіть у цій конторі в Нешвілі вистежить, то нехай так і буде. Він придбав двадцять картонних ящиків для пакування і поїхав на квартиру.

З вечора вівторка нічого не їв, але на щастя, Теммі залишила пакет із попкорном і дві бляшанки пива. Він накинувся на харч, мов той вовк. О восьмій Мітч зробив перший дзвінок до «Гілтона» у Пердідо-Біч. Запитував про Лі Стівенса. Відповіли: ще не приїхав. Він влігся на підлозі спальні і став думати про тисячі небезпек, які чигали на Еббі. Може, вона там, у Кентуккі, вже мертва, а він нічого не знає. І навіть подзвонити не може.

Ліжко-диван не складали, дешеві простирадла звисали з краю аж до підлоги. Еге, Теммі не надто хазяйновита. Він дивися на мале тимчасове ложе і думав про Еббі. Ще п'ять ночей тому вони були разом і безсило лежали на ліжку. Лишалось сподіватися, що вона зараз у літаку. І сама.

У спальні він сів на не розпаковану коробку з написом «Sony» і втішно оглянув кімнату, заставлену пачками документів. По всьому килимі вирости акуратні паперові колонії; Теммі ретельно відібрала окремо документи з Кайманських банків, окремо — з Кайманських компаній. Зверху кожної пачки на жовтих сторінках записника перерахувала всі назви компаній разом із датами і сумами надходжень. Та ще й з іменами!

Тепер навіть Тарранс міг би в усіх паперах розібратися. А суд присяжних знайде над чим попрацювати. Генеральний прокурор скличе прес-конференцію. А судді все висуватимуть і висуватимуть звинувачення.

Спеціальний агент Дженкінс позіхнув у слухавку, тоді набрав номер мемфіського відділення ФБР. Він уже двадцять чотири години не спав. А Джоунс у цей час хропів в машині.

— ФБР, — відповів чоловічий голос.

— Так, а з ким я розмовляю? — Дженкінс запитав просто для проформи.

— Це Еклін.

— Здоров, Ріку. Це Дженкінс. Ми...

— Дженкінс! Де ви були? Будь на лінії!

Дженкінс припинив позіхати і сполошено озирнувся. У слухавці почувся сердитий голос.

— Дженкінс! Де ви зараз? — говорив Вейн Тарранс.

— Ми на автобусній станції в Мобілі. Але його загубили.

— Що ви зробили? Як можна було його загубити?!

Дженкінс вже опанував себе і схилився з готовністю над телефоном.

— Хвилинку, Вейне. Нам дали інструкції протягом восьми годин його вести, просто щоб побачити, куди він поїде. Ти сам казав: рутинна робота.

— Я повірити не можу, що ви його загубили!

— Вейне, нам же не наказували не відставати від нього до кінця життя. Вісім годин, Вейне. А ми ж перлися за ним аж двадцять годин, а потім він десь дівся. Це що, велика проблема?

— Чому ви зразу не подзвонили?

— Двічі дзвонили — з Бірмінгема й Монтгомері. Обидва рази лінії були зайняті. Що відбувається, Вейне?

— Хвилинку.

Дженкінс зручніше взявся за слухавку й почекав. Почувся інший голос.

— Алло, Дженкінс?

— Так.

— Директор Войлес. Що сталося, чорт забирай?

Дженкінсу перехопило подих, очі забігали.

— Сер, ми його загубили. Ми за ним їхали двадцять годин, а коли в Мобайлі він вийшов з автобуса, його слід розтанув.

— Просто чудово, синку. Як давно це було?

— Двадцять хвилин тому.

— Гарзд, послухай. Нам необхідно його розшукати. Його брат забрав наші гроші й зник. Зв'яжись із нашими колегами в Мобайлі, скажи, хто ви такі і те поясни, що вбивця-утікач із в'язниці перебуває в місті. У них, певно, вже його фото розвішані на стінах. В Панама-Сіті-Біч мешкає його мати, тож поставте на вуха всіх на шляху звідти до Мобайла. Я посилаю туди наш загін.

— Прошу пробачення, сер. Нам не наказували вічно за ним слідкувати.

— Про це поговоримо пізніше.

О десятій Мітч уже вдруге зателефонував до готелю в Пердідо-Біч. Запитав, чи поселилася Рейчел Джеймс. Сказали: ні. Запитав про Лі Стівенса. Секунду, мовила адміністраторка. Мітч сів на підлозі й напружено чекав. Після десятка гудків йому відповіли.

— Так? — уривчасто видихнув Рей.

— Лі? — запитав Мітч.

— Та-ак, — по паузі відповів той.

— Це Мітч. Вітаю тебе.

Рей упав на ліжку, заплющив очі.

— Виявилось все просто, Мітчу. Як це тобі вдалося?

— Розкажу, коли матимемо час. А зараз мене з Еббі намагається знищити ціла зграя. Ми рятуємося втечею.

— Хто вони, Мітчу?

— Знадобиться годин із десять, щоб розповісти сочатку. Займемося цим пізніше. Запиши зараз номер. 615-889-4380.

— Це не в Мемфісі.

— Ні, це Нешвіл. Я зараз у квартирі, щось на кшталт штаб-квартири. Ти запам'ятай номер. Якщо не буде мене, на дзвінки відповідатиме дівчина, яку звать Теммі.

— Теммі?

— І це довго розповідати. Просто роби, що я кажу. Сьогодні ввечері у готель приїде Еббі, зареєструється, як Рейчел Джеймс. Приїде на авто, взятому на прокат.

— То вона приїде сюди!

— Ти мене слухай, Рею. За нами женуться канібали, але ми на крок попереду.

— Попереду кого?

— Мафії. І ФБР.

— І це все?

— Можливо. Тепер слухай мене. Є ймовірність, що за Еббі слідкують. Тобі доведеться її знайти, придивитися, чи нема «хвоста»

- А якщо він буде?
- Тоді подзвониш мені, і все обговоримо.
- Без проблем.
- Не користуйся телефоном. Тільки щоб поговорити за цим номером. Та й довго ми не можемо розмовляти.
- Я маю купу запитань, братику.
- А я маю відповіді, та не зараз. Потурбуйся про дружину, коли вона приїде, одразу подзвони.
- Буде виконано. І, Мітчу... дякую тобі.
- *Adios*. (Бувай!)

Минула година, і Еббі звернула з автостради 182 на під'їзну доріжку «Гілтона». Вона залишила на стоянці свій «форд-катласс» з номерами штату Алабама і нервово піднялася до передніх дверей, над якими була відкрита галерея. На секунду спинилася, оглянувшись на дорогу, а тоді зайшла.

Через дві хвилини під готелем коло мікроавтобусів спинилося жовте таксі з Мобайла. Рей спостерігав з вікна. З таксистом, нахилившись із заднього сидіння, розмовляла жінка. Через хвилину вона дістала гроші з гаманця і розплатилася. Вийшла, почекала, поки авто від'їде. Перше, що кинулося в очі, це її біляве волосся. Фігуру вона мала чудову, стегна туго облягали чорні вельветові брюки. Вона була в сонцезахисних окулярах, що з огляду на нічну пору, було дивно. Наспорожено підійшла до входу, хвилину почекала, тоді увійшла. Він тишком став спостерігати, сам підійшов, заглянув у вестибюль.

Вона підійшла до єдиного клерка, що сидів за стійкою.

— Мені одиночний номер, будь ласка, — почув Рей.

Клек посунув до неї реєстраційний бланк. Вона записала свої дані, тоді запитала:

— А та жінка, яка щойно у вас поселилася, її як звати? Мені здалося, що то моя давня подруга.

Той переглянув бланки.

— Рейчел Джеймс.

— О, то це вона. Звідки приїхала?

— Це адреса в Мемфісі.

— А в якому вона номері? Хотілося б зайти, привітатися.

— Я не маю права повідомляти номери.

Білявка швидко витягла з сумки дві двадцятидоларові купюри й посунула їх до клерка.

— Я хочу лише привітатися.

Клерк гроші взяв.

— Номер 622.

Жінка заплатила за свій номер, тоді запитала:

— А де у вас телефони?

— Он там, за рогом.

Рей прослизнув до того місця й побачив чотири телефони-автомати, обрав один із середніх, узяв слухавку й почав сам до себе бурмотіти.

Білявка підійшла до крайнього і повернулася до нього спиною. Тихо заговорила. До нього доносилися лише уривки.

— ...поселилася в шістсот двадцять другому номері... з Мобайла... якесь підкріплення... Не можу я... година?.. так... поспішайте.

Вона повісила слухавку, а він заговорив до уявного співрозмовника голосніше.

Минуло десять хвилин, і у двері постукали. Вона схопилася з ліжка, взяла кольт сорок п'ятого калібру, всунула його за пояс, під сорочку. Не подумавши про ланцюжок, розчахнула двері.

Рей і собі штовхнув двері, які з силою притисли білявку до стіни. Він кинувся, забрав зброю, а її притиснув до підлоги, обличчям у килим. Наставив дуло кольта прямо до вуха й сказав:

— Хоч один звук, і я вистрілю.

Вона припинила пручатися, заплющила очі. Не відповіла.

— Хто ти така? — вимогливо спитав Рей. Притиснув сильніше вухо, та вона мовчала.

— Ані руш! Ні звуку. Ясно? Я залюбки відстрелю твою голову.

Сидячи на її спині, він трохи заспокоївся. Розстебнув її дорожню сумку, висипав начиння на підлогу. Знайшовши пару чистих білих шкарпеток. Наказав:

— Розтули рота.

Вона не поворухнулася. Дуло до вуха, і рот ледь розтулився. Рей засунув їй між зуби шкарпетки, тоді міцненько пов'язав на голову шовкову сорочку. Руки й ноги зв'язав колготками. Тоді подер на полотняні джгути простирадло, накрутив ще й їх. Жінка не ворушилася. Коли він припинив зав'язувати й обмотувати, вона скидалася на мумію. Рей просунув її під ліжко.

У гаманці лежало шістсот доларів і водійське посвідчення в футлярі на ім'я Карен Адеар із Чикаго, видане в Іллінойсі. Дата народження: четверте березня 1962 року. Він забрав гаманець і зброю.

О першій ночі задеренчав телефон, Мітч не спав. Він ледь не по пояс обклався свідченнями кримінальної діяльності.

— Алло, — обережно відповів він.

— Це штаб-квартира? — схоже, той, хто дзвонив, стояв поряд із увімкнутим програвачем.

— Де ти, Рею?

— Притон під назвою «Флорібама-бар». На кордоні штату.

— Де Еббі?

— У машині. З нею все добре.

Мітч видихнув і широко всміхнувся.

— Ми мусили забратися з готелю. За Еббі слідкувала жінка, та сама, що ви її в якомусь барі на Кайманах бачили. Еббі

все мені старається розповісти. Та жінка цілий день її переслідувала і була в готелі. Я про неї потурбувався, а тоді ми зникли.

— Потурбувався про неї?

— Ага. Говорити зі мною вона не схотіла, але на деякий час на шляху в нас не стоятиме.

— З Еббі все гаразд?

— Авжеж. Ми лише втомлені, просто смертельно. Що саме ти плануєш робити?

— Ви зараз десь за три години їзди від містечка Панама-Сіті-Біч. Знаю, що ви втомилися, але треба звідти забиратися. Їдьте в Панама-Сіті, покиньте машину, знімайте два номери в готелі «Голідей-Інн». Як поселитесь, подзвоніть мені.

— Сподіваюся, ти знаєш, що робиш.

— Вір мені, Рею.

— Вірю, та вже мені починає здаватися, що краще було лишитися за ґратами.

— Ми не можемо повернутися, Рею. Ми або зникнемо, або загинемо.

Таксі спинилося перед світлофором, що спалахнув червоним, і Мітч вискочив на дорогу в центральній частині Нешвіла. Ноги були мов дерев'яні, ще й боліли. Через силу перебрався через вранішнє запружене машинами перехрестя.

Споруда «Південно-східного» банку — скляний тридцятиповерховий циліндр — нагадувала тубу для тенісних м'ячів. Певне, з такою задумкою і проектувалася. Скляні стіни були затемнені. Банк гордовито здіймався неподалік од перехрестя серед заплутаних тротуарів, фонтанів, підстрижених кущів та газонів.

Разом із потоком службовців банку, які поспішали на роботу, Мітч потрапив у вестибюль через високі двері-вертушку. В ніші на стіні, облицьованій мармуром, він знайшов пувівник і піднявся ліфтом на третій поверх. Відчинивши важкі скляні двері, він ввійшов до великого круглого офісу. Неймовірно вродлива жінка років сорока поглянула на нього з-за товстого скла. Навіть не всміхнулася.

— Прошу, я до містера Мейсона Лейкука, — сказав він.

Вона вказала на крісло:

— Присядьте.

Містер Лейкук не барився. Вийшов із коридорчика з таким самим похмурим виразом обличчя, як і в секретарки. Прогундосив:

— Чим можу вам прислужитися?

Мітч підвівся.

— Мені потрібно переказати певну суму грошей.

— Гарзд. У вас є рахунок у нашому банку?

— Так.

— Як ваше ім'я?

— Це номерний рахунок. Інакше кажучи, ви ім'я не дізнаєтеся, містере Лейкук. Ім'я вам не потрібне.

— Добре. Ідіть за мною.

В його кабінеті не було вікон, і краєвидів не побачиш. За таким самим скляним столом за перегородкою виднівся ряд моніторів і клавіатур. Мітч сів.

— Номер рахунку, будь ласка.

— 214-31-35.

Лейкук поклав на клавіатурі, тоді вступився в монітор.

— Це рахунок за «кодом три», його відкрила Т. Гемфіл з такою умовою, що до нього доступ мають лише двоє: вона сама та чоловік, який відповідає певним фізичним характеристикам: зріст близько шести футів, вага від ста сімдесяти п'яти до ста вісімдесяти фунтів, очі сині, шатен, вік двадцять п'ять-двадцять шість років. Ви підходите під цей опис, сер, — Лейкук не відривав погляду від екрана. — Які останні чотири цифри номера вашої соціальної страховки, сер?

— 8585.

— Добре. Вам доступ відкрито. Отже, що я можу для вас зробити?

— Мені потрібно сюди переказати певну суму з банку на Великому Каймані.

Спохмурнівши, Лейкук взяв до рук олівець.

— Як називається банк?

— «Королівський банк» Монреалю.

— Який вид рахунку?

— Це теж номерний рахунок.

— Я так розумію, номер ви знаєте?

— 499DFH2122.

Лейк записав номер і встав.

— Я через хвилину повернуся, — він вийшов з кабінету.

Минуло вже десять хвилин. Мітч постукував ногою, яка боліла, і подивлявся на екрани моніторів на столі.

Лейкук повернувся зі старшим ревізором, містером Ноуксом, віце-президентом якоїсь асоціації. Ноукс відрекомендувався, сидячи за столом. Обидва працівники поводитися якось нервово і все придивлялися до Мітча.

Вів розмову Ноукс. У руках тримав аркуш комп'ютерної роздруківки.

— Сер, доступ до цього рахунку дуже обмежений. Перш ніж почнемо перераховувати гроші, ми повинні отримати більше інформації.

Мітч згідливо кивнув.

— Сер, повідомте дати й суми трьох останніх вкладів, — обидва уважно спостерігали з Мітчем, впевнені що підловили його.

І знову він все назвав з пам'яті. Ніяких записів.

— Третього лютого цього року, шість із половиною мільйонів. Чотирнадцятого грудня минулого року, дев'ять і дві десятих мільйона. І восьмого жовтня минулого року, одинадцять мільйонів.

Лейкук і Ноукс не зводили очей з роздруківки. Нарешті Ноукс спромігся на легку професійну усмішку.

— Чудово. Вас допущено до основного вашого номера.

Лейкок вже стояв, тримаючи наготові олівця.

— Сер, який ваш основний номер? — запитав Ноукс.

— 7208.

— Умови переказу?

— Переказати негайно у ваш банк десять мільйонів, на рахунок 214-31-35. Я зачекаю.

— Вам не обов'язково чекати, сер.

— Я чекатиму, поки пройде переказ. В мене іще дещо для вас знайдеться.

— Операція багато часу не займе. Чи не хочете кави?

— Ні, дякую. У вас є газети?

— Авжеж, — сказав Лейкук. — Он там, на столі.

Обидва вийшли з кабінету. Пульс Мітча вже повертався до норми. Він розгорнув нешвільську газету «Тенессіен» і став її переглядати. У третій колонці побачив коротенький абзац про те, що з в'язниці «Браші Маунтін» вдалося втекти небезпечному злочинцю. Світлин не було, а лише кілька деталей. Тож вони в безпеці, у «Холідей Інн», Флориді, Панама-Сіті-Біч.

Поки що шлях чистий. Так він думав, на це сподівався.

Лейкук повернувся сам. Тепер він був дуже люб'язним. Просто свій хлопець.

— Переказ завершено. Гроші вже тут. Що ми можемо ще зробити для вас?

— Я хочу їх переказати на інші рахунки. Принаймні більшість суми.

— Скільки буде трансферів?

— Три.

— Давайте перший номер рахунку.

— Мільйон доларів переказуйте в «Коаст Нешенел Банк» в Пенсаколі на номерний рахунок з доступом лише для однієї особи. Це біла жінка років п'ятдесяти. Номерний рахунок я їй повідомлю.

— Цей рахунок уже відкрито?

— Ні. Я хочу, щоб ви його відкрили разом із переказом.

— Чудово. Який другий?

— Один мільйон доларів перекажіть у Дейнсборо, штат Кентуккі, на будь-який рахунок на ім'я Гарольда, або Максім

Сазерленд, чи на їхній спільний рахунок. Банк той маленький, але у них зв'язок із центральним банком штату в Луїсвіллі.

— Гарзд. А третій трансфер?

— Сім мільйонів до «Дойчебенку» в Цюриху. Номер рахунку 772-03BL-600. Решта грошей залишається у вас.

— Це займе близько години часу, — дописуючи цифри в записнику, сказав Лейкук.

Через годину я передзвоню для підтвердження.

Чудово.

— Дякую вам, містере Лейкук.

Кожен крок завдавав болю, та Мітч на біль не зважав. Він поволі дійшов до ліфтів, тоді покинув будівлю банку.

На горішньому поверсі «Королівського Банку» Монреаля його філії на Великому Каймані секретарка з відділу грошових переказів поклала комп'ютерну роздруківку просто під ніс — гострий, але дуже правильної форми — Рендольфа Осгуда. Дивний трансфер суми в десять мільйонів доларів було обведено колом. Дивним він був тому, що гроші з того рахунку зазвичай не поверталися до США, а ще тому, що суму переказували до банку, з яким раніше вони ніколи не мали справ. Осгуд уважно переглянув аркуш, а тоді подзвонив до Мемфіса.

Секретарка йому повідомила, що в містера Толлара відпустка через хворобу. Тоді, можливо, Натан Лок? Містера Лока не було в місті. Може, Віктор Мілліган? Містера Міллігана теж немає.

Осгуд поклав роздруківку до стопки з документами на завтра.

Вздовж усього Смарагдового узбережжя Флориди й Алабами від передмість Мобайла і далі на схід, у Пенсаколі, Форт-Волтон-Біч, Дестіні і Панама-Сіті панувала мирна весняна

ніч. На все довге узбережжя — лише один жорстокий злочин. Молоду жінку пограбували, побили і зґвалтували в її номері в готелі «Гілтон» у Пердідо-Біч. Її знайшов зв'язаною під ліжком бойфренд, високий блондин з нордичною зовнішністю. Звали його Ріммер, Аарон Ріммер із Мемфіса.

Та справжньою подією цієї ночі було масштабне в Мобайлі та його околицях полювання на вбивцю — втікача з в'язниці, Рея Мак-Діра. Бачили, як він у сутінках приїхав на автостанцію. Його світлину було опубліковано на першій сторінці ранкової газети, і не було ще десятої, як виявилися аж три свідки, які прийшли дати свідчення. З'ясувалося, що злочинець із Мобайла вирушив повз Затоку до Фолі в штаті Алабама, і далі, до узбережжя Мексиканської затоки.

Оскільки «Гілтон» був лише за десять миль від узбережжя, біля автостради сто вісімдесят два, і було відомо тільки про одного втікача з в'язниці, можна було зробити швидкий і однозначний висновок. Нічний портьє упізнав на показаних фото Рея Мак-Діра. А в картці прибуття прочитали, що той зареєструвався на імя Лі Стівенса. Платив за номер готівкою. Пізніше жертва поселилася в номері, і на неї напали. І жертва також упізнала Рея Мак-Діра.

Нічний портьє пригадав, що постраждала цікавилася Рейчел Джеймс, котра приїхала у готель за п'ять хвилин до неї і теж платила готівкою. В ту ж ніч Рейчел Джеймс теж кудись ділася, навіть не повідомивши портьє, що виписується з номера, як і Рей Мак-Дір, тобто Лі Стівенс. Охоронець автостоянки описав схожого на Мак-Діра чоловіка й сказав, що невдовзі після півночі той разом із жінкою сів у білий «форд». Додав, що за кермо сіла жінка, вони дуже поспішали. А поїхали автострадою сто вісімдесят два у східному напрямку.

Не назвавши свого імені, з готельного номера на шостому поверсі в «Гілтоні» до заступника шерифа подзвонив Аарон

Ріммер і порадив перевірити фірми в Мобайлі, що здають в оренду автомобілі. Запропонував пошукати авто, яке брала жінка на ім'я Еббі Мак-Дір. Мовляв, це і буде ваш білий «форд».

По всій території від Мобайла до Маямі почалися пошуки авто «форд-катласс», орендованого Еббі Мак-Дір у фірмі «Авіс». Слідчий з офісу шерифа пообіцяв приятеля жертви, Аарона Ріммера, тримати в курсі розслідування.

Містер Ріммер у цей час сидів у «Гілтоні». Номер він ділив із Тоні Векером. У сусідньому поселився Девашер. На сімнадцятому поверсі сиділи чотирнадцятеро поплічників і чекали.

Аж сімнадцять разів довелося повертатися по ящики до квартири і носити їх до фургона, поки Мітч не переніс всі документи Бендіні. А тоді він дав перепочинок своїм опухлим ногам. Він сидів на ліжку і писав подальші інструкції для Теммі. Детально розповів про грошові перекази, казав, перш ніж зв'язатися з його матір'ю, треба почекати з тиждень. Невдовзі вона стане мільйонеркою!

Далі, приготувавшись до неприємної місії, він поставив на коліна телефон. Подзвонив у банк округу Дейн і попросив покликати Гарольда Сазерленда. Сказав, що терміново.

— Алло, — сердито сказав його тесть.

— Містере Сазерленд, це Мітч. Скажіть, ви...

— Де моя дочка? З нею все гаразд?

— Так. У неї все добре. Вона зі мною. Ми на декілька днів поїдемо за кордон. Може, кілька тижнів, чи місяців.

— Ясно, — повільно відповів той. — І куди ж ви поїдете?

— Я не знаю ще. Так, просто десь покатаємося трохи.

— Щось сталося, Мітччу?

— Так, сер. Дещо і справді сталося, та я зараз не можу пояснити. Може, на днях поговоримо. Ви уважно слідкуйте за газетами. Скоро, десь за два тижні, у них побачите шумну історію, пов'язану з Мемфісом.

— Ви в небезпеці?

— Та є трохи. Ви сьогодні зранку отримали один незвичний переказ?

— Взагалі-то так. Хтось поклав на рахунок мільйон баксів годину тому.

— Цим «хтось» був я, а гроші тепер ваші.

Настала довга пауза.

— Мітч, мені здається, я заслуговую на пояснення.

— Так, сер, дійсно. Але я не можу його дати. Якщо нам вдасться безпечно вибратися з країни, то через тиждень, чи близько того, ми дамо знати. Насолоджуйтеся грошима. Все, я побіг.

Мітч хвилину почекав, а тоді набрав у Панама-Сіті-Біч «Холідей Інн», номер 1028.

— Алло, — відповіла Еббі.

— Вітаю, крихітко! Як у вас справи?

— Це просто жах, Мітч. Тут у кожній газеті на першій сторінці світлина Рея. Спершу писали про втечу з в'язниці, що його бачили в Мобайлі. А тепер вже по телевізору в новинах передали, що він головний підозрюваний у вчорашньому згвалтуванні.

— Що?! Де?

— В Пердідо-Біч, у «Гілтоні». Рей же побачив, що та білявка вистежила мене аж до готелю. Він увірвався до неї в номер і зв'язав, нічого серйозного не зробив. Забрав зброю та гроші, а вона заявила, що Рей Мак-Дір її побив і згвалтував. Тепер кожен коп у Флориді розшукує ту машину, що я орендувала в Мобайлі.

— Де машина?

— Він її покинув за милю звідси на захід. Там великий комплекс з бунгало. Я так боюся, Мітч.

— Де Рей?

— Лежить на пляжі, хоче, щоб обличчя засмагло. Фотознімок у газеті старий, в нього там довге волосся і обличчя дуже бліде, та і якість не дуже. Тепер він стрижений дуже коротко, і старається, щоб шкіра потемніла. Я гадаю, це може допомогти.

— Номери зняті на твоє ім'я?

— Так, Рейчел Джеймс.

— Слухай, Еббі, забудь про Рейчел Джеймс, і про Лі, і про Рея, і про Еббі. Дочекайтеся темряви, а тоді забирайтеся звідти. Просто вийдіть, і все. За півмилі східніше там знайдете мотель, називається «Блю Тайд». Ви з Реєм пройдетеся по пляжу і там обов'язково його знайдете. Ти зайдеш, заплатиш готівкою за дві кімнати поруч. Назвешся Джекі Нейджел. Ти зрозуміла? Джекі Нейджел. Користуйся цим іменем, тому що, коли я доберусь туди, саме його й називатиму, питаючи про вас.

— А якщо двох сусідніх кімнат не буде?

— Окей, коли щось піде не так, трохи далі, через два заклади, є ще одна барлога, називається «Сі-Сайд». Там спиніться, під тим самим іменем. Я виїжджаю приблизно за годину, у вас буду через десять годин.

— А якщо вони знайдуть авто?

— А вони його знайдуть, і тоді густими сітями накриють все місто й берег. Ви маєте бути дуже обачними. Як стемніє, постарайся дістатися до аптеки й купити фарбу для волосся. Підстрижися дуже коротко й зроби з себе білявку.

— Білявку?

— Або руду. Мені байдуже. Але перефарбуйся. Скажи Рею, щоб не висовувався з номера. Не варто ризикувати.

— В нього є пістолет, Мітчю.

— Передай, що я наказав не користуватися ним. Вже ввечері, там, певно, буде тисяча копів. Він у стрілянині не переможе.

— Я тебе кохаю, Мітчу. Я так боюся.

— Ну, це нормально боятися, люба. Робіть все зважено. Поки що вони не знають, де ви, і вони вас не зловлять, коли ви рухатиметеся. Опівночі я буду з вами.

Ламар Квін, Воллі Хадсон і Кендал Махан сиділи у конференц-залі на третьому поверсі й роздумували, яким буде їхній наступний крок. Як давні співробітники, вони вже знали і про п'ятий поверх, і про підвал, знали про містера Лазарова й про містера Моролто, і про Ходжа, і про Козінські. Знали, що коли хтось ставав до праці у фірмі, то вже ніколи її не залишав.

Вони розповіли один одному свої історії про День. Той день, який можна було зрівняти з днем, коли дізналися правду про Санта-Клауса. Страшний і сумовитий день, коли їх запросив до кабінету Натан Лок і розповів про найголовнішого клієнта фірми. А тоді Лок відрекомендував їх Девашеру. Вони всі опинилися на службі клану Моролто, а від них чекали наполегливої праці, безтурботного витрачання приємних сум і мовчання. Усі троє так і робили. Про те, щоб вийти з гри приходили думки, але серйозно цього жоден із них не планував. Вони були людьми сімейними. З часом думки ті влягалися. Було ж у фірми так багато чистих клієнтів, виконувалося так багато важкої й легальної роботи. Основний об'єм брудної роботи на себе брали партнери й потроху втягували й молодих у свої махінації. І партнери запевняли: їх ніколи не впіймають. Вони ж бо занадто розумні. У них же для цього занадто багато грошей. Це було прекрасним прикриттям. Зараз присутніх найбільше турбувало те, що з міста поїхали всі партнери. Жодного в Мемфісі не залишилося. Навіть Ейвері Толлар, і той зник. Пішов кудись із лікарні.

Говорили вони й про Мітча. Десь він на волі, наляканий, рятує своє життя втечею. Якщо Девашер його знайде, йому не

жити, і поховають його, як Ходжа й Козінські. Та якщо його зловлять ефбеерівці, то вони отримають папери, і тоді у них в руках опиниться вся фірма, а отже, і вони троє.

І ще вони гадали, що буде, якщо його не вдасться зловити нікому? Якщо він зуміє зникнути? Що як цієї миті сидить він з Еббі десь на пляжі, п'є ром і підраховує свої грошики? Ця думка їм сподобалася, і вони трохи ще про це побалакали.

Врешті вирішили почекати до завтра. Якщо Мітча де-не-будь підстрелять, то їм варто залишитися в Мемфісі. Якщо його не знайдуть ніколи, вони зостануться в Мемфісі. Якщо ж його спіймають ефбеерівці, їм залишиться брати ноги в руки.

Тож тікай, Мітчу, тікай.

У motelі «Блу Тайд» кімнати були вузькими й здавалися аж липкими. Двадцятирічний килимок, зачовганий до дірок, покривала пропалені цигарками — не надто розкішно.

В четвер у сутінках позаду Еббі з ножицями в руках стояв Рей і делікатно зістригав над вухами її темне волосся. Розклали на долівку два рушники, на яких вже лежало обстрижене волосся. Еббі уважно спостерігала у дзеркалі за його роботою і керувала процесом. Стрижка вийшла хлопчачою, з високо підстриженими скронями і з гривкою. Рей відступив назад і замилювався результатом своєї роботи.

— Непогано.

Еббі усміхнулася й струсила з рук волосини.

— Тепер треба пофарбуватися, — сумно промовила. Тоді зайшла до невеличкої ванної кімнатки, зачинилася.

За годину з ванної вона вийшла блондинкою. Рей заснув просто на покривалі. Еббі стала на коліна на той брудний килим і позбирала на совок обрізане волосся. Тоді вкинула все в мішок на сміття. Туди ж відправила порожню пляшечку з фарбою і аплікатор, мішок зав'язала.

Враз почувся стукіт у двері.

Еббі завмерла й прислухалася. Штори були щільно запнуті. Вона поторсала Рея за ногу. Знову постукали. Рей схопився з ліжка, наготував пістолет.

— Хто там? — прошепотіла вона.

— Сем Форчун, — почувся шепіт у відповідь.

Рей відімкнув двері, увійшов Мітч. Він ухопив Еббі в обійми, а брата пригорнув за шию. Двері було замкнено, світло вимкнено. Вони сиділи на ліжку в темряві. Він не випускав з обіймів Еббі. Їм так багато потрібно було одне одному сказати, та всі мовчали.

Тоненький слабкий промінчик світла знадвору пробився крізь штору, тоді освітив столик, телевізор. Ніхто не починав розмови. У «Блу Тайд» не чулося жодного звуку. На парковці не було жодного авто.

— Я можу пояснити, чому я тут, — нарешті заговорив Рей. — Але я не впевнений, чому ви зараз тут.

— Нам доведеться забути, чому ми тут, — відповів Мітч, — і сконцентруватися на тому, як звідси вибратися. Всім разом безпечно вибратися.

— Еббі мені все розповіла, — сказав Рей.

— Я й сама всього не знаю. Мені невідомо хто за нами жететься.

— Я вважаю, що вони всі вже десь тут, — сказав Мітч. — Десь тут близько Девашер зі своєю бандою. Напевне, в Пенсаколі, там єдиний в околиці аеропорт. Десь на узбережжі і Тарранс командує своїми в пошуках Рея Мак-Діра, гвалтівника, і його спільниці Еббі Мак-Дір.

— Що ж далі буде? — запитала Еббі.

— Вони знайдуть машину, якщо її ще досі не знайшли. І тоді візьмуться за Панама-Сіті-Біч. У газетах написали, що район пошуків простягся від Мобайла до Маямі, тож їхні сили розпорошені. Та коли знайдуть машину, то

сконцентруються саме тут. Але ж поздовж берега тисяча дешевих мотельчиків, таких, як цей. Сила різних кондомініумів, бунгало й дешевих крамничок на дванадцяти милях узбережжя. А ще ж тут купа туристів у шортах та сандалях, і завтра ми теж станемо туристами, вдягнемо шорти, сандалі — все, як годиться. Навіть коли вони сюди приведуть сотню посіпак, то в нашому розпорядженні є три-чотири дні.

— І коли вони вже зрозуміють, що ми тут, що тоді робити?

— Ви з Реєм можете поїхати звідси на якісь іншій автівці. Вони ще не впевнені, що ми на березі, та все одно тут приглядатимуться до всіх. Але ж вони — не гестапо. Не стануть влаштовуватися в двері і влаштовувати обшуки.

— Девашер здатен на це, — сказав Рей.

— Згоден. Та тут мільйон дверей. Вони на дорогах влаштовують засідки, шукатимуть по всіх крамницях і ресторанах. Вони розмовлятимуть з кожним працівником готелю, тицятимуть кожному під носа фото Рея. Кілька днів тут роїтимуться, як мурахи, і якщо нам пощастить, то нас не зловлять.

— Ти на чому приїхав, Мітччу? — спитав Рей.

— На вантажному фургоні «U-Haul».

— Я не розумію, чому би нам всім не сісти у твій фургон просто зараз і дати драла? Тобто, машина чекає на дорозі за милю звідси, знаємо, що її шукають і знайдуть, і ми впевнені, що вони вже близько. Кажу тобі, час забиратися!

— Послухай мене, Рею, вони вже порозставляли на дорогах засідки. Довірся мені. Я ж тебе витяг з в'язниці? Ну ж бо, братику.

Десь неподалік завила сирена, далі віддалилася. Вони застигли, дослухаючись.

— Окей, бандо, — сказав Мітч, вшиваймося звідсіля. Мені тут не подобається. Автостоянка ця занадто близько від траси і зовсім порожня. Я залишив вантажівку неподалік. Через три

ФІРМА

мотелі звідси є елегантний заклад під назвою «Сі Галл Рест». Там на нас чекають два славні номери, таргани там дрібніші. Тихенько прогуляємося по пляжу. А тоді розпакуємо речі з машини. Як вам, непогана забава?

Чартерним рейсом на DC-9 в Пенсаколу прилетіли Джой Моролто із загоном штурмовиків. Була п'ятниця, сонце ще не зійшло. На них уже чекав Лазаров, напоготові стояли два лімузини й вісім взятих напрокат бусів. Поки мчали 98-ю автострадою на схід, він доповів Джою про події останньої доби. Минула година — і вони доїхали до дванадцятиповерхового готелю під назвою «Сендпайпер» посередині набережної у Дестіні. До Панама-Сіті-Біч лишалася година їзди. Розкішний пентхаус на горішньому поверсі Лазаров зняв всього за чотири тисячі доларів на тиждень. Ціна позасезонна. Решта номерів на поверсі і весь одинадцятий зайняли бойовики.

Містер Моролто викрикував накази, мов сердитий сержант новобранцям. У найбільшому залі пентхауса організували командний пункт. З вікон відкривався чудовий краєвид на тихе смарагдове море. Та Моролто все не подобалося. Він хотів снідати, і Лазаров послав до найближчого супермаркета два фургони. Він вимагав Мак-Діра, і Лазаров його вмовляв потерпіти.

Перед світанком всі прибулі розселилися. І стали чекати.

А за три милі від них, у полі зору гостей з «Сендпайпера» був готель «Сандестін Гілтон», а в ньому на балконі восьмого поверху сиділи Ф. Дентон Войлес і Вейн Тарранс. Вони пили каву, спостерігали за повільним сходом сонця над горизонтом

і розробляли стратегію. Ніч минула, а у справі вони не просунулися ані на дюйм. Авта не знайшли. Жодного сліду Мітча. З допомогою шістдесятьох агентів ФБР і сотень місцевих, котрі прагли допомогти, обшукували узбережжя, і могли хоч автомобіль знайти. Минали години, і з кожною Мак-Діри дедалі віддалялися.

На чайному столику в папці лежали ордери на арешт. В ордері на Рея Мак-Діра йшлося: втеча, незаконний переліт, пограбування, згвалтування. На ім'я Еббі: співучасть. Для виписування ордера на Мітча знадобилося більше фантазії. Спротив правосуддю і якесь невпевнене звинувачення в рекеті. Ну і звісно, вічна палочка-виручалочка — шахрайство з переказами. Тарранс не мав упевненості, чи там те шахрайство вписувалося, але він працював у ФБР і ніколи ще не бачив відкритої справи, в якій би не траплялося таке порушення закону, як шахрайство.

Ордери було виписано, вони були готові до виконання, про них дуже детально розповіли репортерам газет і телевізійних станцій — їх було дванадцятьоро — з усього Південно-східного узбережжя. Навчившись зберігати кам'яну міну на обличчі при контактах з пресою, до якої відчував відразу, Тарранс охоче з усіма поспілкувався.

Їм потрібна була публічність. Нагально необхідна. Органи влади мали першими знайти Мак-Діра, раніше за мафію.

На балкон вибіг Рік Еклін.

— Машину знайшли!

Тарранс і Войлес зірвалися на ноги.

— Де?

— В Панама-Сіті-Біч. На автостоянці коло пансіонату.

— Скликайте наших! Кожного сюди! — гучно залунав голос Войлеса. Мені потрібні всі наші агенти в Панамі. Ми перевернемо місто догори дригом. Збирайте місцевих, всіх, кого лише знайдете. Скажіть, щоб встановили блокпости на

кожній дорозі, кожному переїзді. Зніміть відбитки пальців у салоні. Що то за містечко?

— Схоже на Дестін. Дванадцять миль забудованого узбережжя, там безліч готелів, мотелів, бунгало, крамниць, — відповів Еклін.

— Посилайте наших людей, хай заходять у кожні двері. Її фоторобот готовий?

— Має бути готовий, — сказав Еклін.

— Беріть фотороботи її, Мітча, Рея і фотознімок Рея. Роздайте кожному агенту, кожному копові. Я хочу, щоб вони ходили по пляжу, щоб розмахували ними.

— Так, сер.

— Далеко до того Панама-Сіті-Біч?

— Їхати на схід хвилин п'ятдесят.

— Давайте машину!

Аарона Ріммера в його номері в «Пердідо-Біч Гілтон» розбудив телефонний дзвінок. Говорив слідчий з офісу шерифа округу Болдвін. Сказав: «Містере Ріммер, той автомобіль знайшли в Панама-Сіті Біч. Всього кілька хвилин тому. Він був за милю від готелю «Холідей Інн». Їхати по дев'яносто восьмій автостраді. Дуже жаль, що з вашою дівчиною таке сталося. Сподіваюся, їй вже краще».

Містер Ріммер подякував і негайно передзвонив Лазарову у «Сендпайпер». Минуло десять хвилин, і вони з Тоні, Девашером та чотирнадцятьма іншими вже мчали на схід. До Панама-Сіті-Біч було три години їзди.

У Дестіні Лазаров підняв на ноги своїх бойовиків. Вони притьмом покинули готель, понабивалися до фургонів і попрямували на схід. Бліцкриг розпочався.

Інформація про фургон «U-Haul» не забарилася. Помічник менеджера фірми з оренди автомобілів у Нешвілі — чоловік

на ім'я Віллі Вівер. У п'ятницю вранці він зайшов до кабінету, зробив кави і став переглядати газети. Внизу першої сторінки Біллі з цікавістю прочитав статтю про Рея Мак-Діра і його пошуки на всьому узбережжі. Тоді згадали й про Еббі. І про брата-втікача Мітч Мак-Діра згадувалося. Ім'я пролунало дзвіночком у мозку.

Біллі висунув шухляду й витяг картотеку з іменами клієнтів. Ну звісно, ось він, Мітч Мак-Дір, орендував фургон «U-Haul» у середу пізно ввечері. В картці стояв підпис: Мітчел І. Мак-Дір, а у водійському посвідченні було записано: Мітчел І., Мемфіс.

Біллі був патріотом і слухняним платником податків, тож він зателефонував своєму двоюрідному братові, який працював у міській поліції. Той зв'язався з відділенням ФБР. І вже за п'ятнадцять хвилин фургон оголосили в розшук.

Тарранс прийняв повідомлення по рації, Еклін тим часом кермував. На задньому сидінні їхав Войлес. Фургон «U-Haul»? Навіщо йому знадобився вантажний автомобіль? Він утік з Мемфіса без машини, без одягу, без взуття, без зубної щітки. Залишив пса ненагодованим. Він нічого з собою не взяв, тож для чого йому фургон?

Для документів Бендіні, авжеж. Він або з Нешвіла повіз у фургоні папери, або поїхав фургоном, щоб їх забрати. Але чому саме Нешвіл?

Мітч піднявся разом із сонцем. Він із пристрастю поглянув на сплячу Еббі, спокусливу білявку, та нині не до сексу. Це зачекає. Нехай ще поспить. Він обійшов наставлені повсюди коробки й подався до ванної. Швидко прийняв душ, тоді надягнув сірий бавовняний спортивний костюм, який придбав у «Волмарті» в Монтгомері. Він неквапно пройшовся з пів милі пляжем, надібав підхожу крамничку, і в ній накупив цілу торбу кока-коли, випічки, смаженої картоплі, а ще темні окуляри, кепки і ранкові газети.

Коли він повернувся, Рей вже стояв біля фургона. Вони пішли в кімнату й розклали на ліжку газети. Все було гірше, ніж можна було сподіватися. На перших сторінках газет Мобайла, Пенсаколи й Монтгомері були розміщені фотороботи їх обох і додатково світлина Рея. В пенсакольській газеті написали, що фоторобот Еббі зробити не вдалося.

Якщо взяти фотороботи, то вони були дуже несхожі. Та об'єктивно оцінити було важко. От чорт! Мітч дивився на власне зображення й старався оцінити відсторонено те, наскільки воно було схожим. А підписи світлин скидалися на маячню, що її повідав репортерам агент ФБР Вейн Тарранс. Він заявив, що Мітчела Мак-Діра бачили в районі від Мексиканської затоки до Пенсаколи, що він і його брат Рей озброєні до зубів і надзвичайно небезпечні, що обидва заприсяглися не даватися живими в руки закону, що за їхні голови призначена винагорода, і якщо хтось помітить людину хоч трохи схожу на котрогось із братів Мак-Дірів, нехай негайно звертається до місцевої поліції.

Вони поїли печива й вирішили, що фотороботи геть не схожі. А знімок із в'язниці був взагалі комічним. Врешті зайшли до другого номера й розбудили Еббі. Далі взялися розбирати документи Бендіні й налаштовувати відеокамеру.

О дев'ятій Мітч подзвонив Теммі, щоб збиралася. У неї вже були нові посвідчення й паспорти. Він їй сказав все надіслати через «Федерал Експресс» на ім'я Сема Форчуна до адміністрації мотелю «Сі Гал», індекс 16694, шосе 98, захід Панама-Сіті-Біч, штат Флорида. Вона йому прочитала невеликий допис з першої сторінки якоїсь газети, де йшлося про нього і його банду. Світлин не надрукували.

Він звелів їй зібратися і їхати з Нешвіла, щойно все залягодиться з документами. За чотири години їзди є містечко Ноксвіл. Нехай поселиться в якомусь великому мотелі,

а тоді зателефонує до «Сі Галл», в кімнату 39 за таким-то номером.

Два агенти ФБР постукали у двері старого потріпаного трейлера за адресою: вулиця Сан-Луїс, 486. В самих трусах до них вийшов містер Ейнсворт. Агенти пред'явили йому свої значки.

— Ну, і чого треба від мене? — промукав він.

Агент подав йому ранкову газету.

— Ви знаєте цих двох чоловіків?

Той уважно роздивився світлини й відповів:

— Я так думаю, це сини моєї дружини. А я їх ніколи не бачив

— Як звати вашу дружину?

— Ева Ейнсворт.

— Де вона?

Містер Ейнсворт уважно читав допис.

— На роботі, у «Вафл-барі». То кажуть, що вони десь близько, еге?

— Так, сер. То ви їх не бачили?

— Боже, звісно, ні! Але зброю наготую.

— А дружина з ними бачилася?

— Наскільки мені відомо, ні.

— Дякуємо, містере Ейнсворт. У нас є наказ піджидати їх на цій вулиці, але вас ми не турбуватимемо.

— Гарзд. Ті хлопці, видно, з глузду з'їхали. І я це завжди говорив.

За милю звідти ще два агенти влаштували засідку коло «Вафл-бару».

До полудня навколо Панама-Сіті-Біч були заблоковані всі дороги. Вздовж узбережжя поліція спиняла машини що чотири милі, копи ходили з крамниці до крамниці й роздавали роздруковані фотороботи. Почіпляли їх коло вивісок

популярних закладів харчування — «Шоуніс», «Піцца Хат», «Тако Белл» і десятка інших. Говорили всім касирам і офіціантам, щоб уважно приглядалися, адже Мак-Діри дуже небезпечні.

Лазаров зі своїми людьми поселився у «Бест Вестерн», за дві милі від «Сі Галлс Рест». Винайняли великий конференц-зал, в якому облаштували штаб-квартиру. Чотирьох послали до найближчої крамниці одягу, і вони повернулися з купою лахів для туристів. Він взяв в оренду два автомобілі «форд-експорт», обладнав їх поліцейськими раціями. Ці автівки роз'їжджали узбережжям і вловлювали безконечні перемовини поліцейських. Вони одразу почули про пошуки фургона і підключилися до них. Девашер передбачливо розподілив узбережжям свої автомобілі. Вони непомітно змішалися з навколишнім транспортом на автостоянках і чекали команди по рації.

Близько другої години дня Лазаров отримав терміновий дзвінок від співробітника з п'ятого поверху фірми Бендіні. Надійшло два повідомлення. Перше: один з їхніх людей, якого послали на Каймани, розшукав старого слюсаря, котрий після того, як йому добре заплатили, пригадав, що близько півночі на перше квітня він виготовив одинадцять дублікатів ключів. Одинадцять ключів були на двох зв'язках. Казав, що приходила жінка. Дуже вродлива американка. Брюнетка, і ноги чудові мала. Заплатила йому готівкою. Сама дуже поспішала. Казав, що зробити дублікати було легко, хіба крім ключа від «мерседеса», щодо нього він не був впевнений. По-друге, з Великого Каймана подзвонив банкір і розповів про переказ суми в десять мільйонів доларів о дев'ятій тридцять три в четвер. Переказали гроші з «Королівського Банку» Монреаля у «Піденно-східний банк» Нешвіла.

Між четвертою і пів на п'яту ожили перемовини по рації: всі, перебиваючи одне одного, говорили про те, що порт'є з готелю «Холідей Інн» упізнав з опису Еббі Мак-Дір, жінку,

яка заплатила готівкою за два номери в четвер о 4:17 ранку. Платила за три доби, але в них вже нікого не бачили відтоді, як о першій години дня в номерах прибирали. Очевидно, що в ніч із четверга на п'ятницю там ніхто не ночував. Вона не виписувалася з готелю, а номери оплатила до полудня суботи. Клерк не бачив ніякого чоловіка з нею. Цілу годину ефбеерівці й моролтовці нишпорили по «Холідей Інн». Тарранс сам допитував порт'є.

Отже, вони були тут! Десь тут, у Панама-Сіті-Біч. Перебування Рея й Еббі в місті було підтверджено. Не було тільки впевненості, що з ними є Мітч Мак-Дір. Не було впевненості до 16:58 п'ятниці.

А тоді повідомлення, наче вибух бомби. Якийсь місцевий депутат під'їхав до дешевого мотелю й помітив сіро-зелений тент вантажівки. Він пройшов у вузький проїзд між спорудами і усміхнувся, побачивши невеликий фургон фірми «U-Haul», що непримітно причаївся між стіною двоповерхового мотелю й великою вантажівкою-сміттєвозом. Чоловік записав номери й повідомив їх поліції.

І вони співпали! Через п'ять хвилин мотель було оточено. З кабінету в п'ятнадцятому номері витягли власника і стали вимагати пояснень. Той поглянув на фоторобот і похитав головою. Довелося йому пред'явити аж п'ять значків агентів ФБР, і тоді він виявив готовність до співпраці.

У супроводі дюжини федералів він узяв ключі і став обходити усі, двері за дверима, номери — всього їх було сорок вісім.

Зайнятих було всього сім. Поки власник відчиняв і замикав усі двері, пояснював, що тепер для «Бічкомбер Інн» — поганий сезон. До Дня Пам'яті всім невеличким мотелям доводиться ледь животіти.

Навіть мотель «Сі Галлс Рест» за чотири милі оддалік звідти теж ледь животів.

Енді Патрік отримав перший строк у дев'ятнадцять років. Він чотири місяці відсидів за підробку чеків. Маючи відтоді славу злочинця, вирішив, що чесна праця не для нього, і наступні двадцять років він не надто вправно перебивався різними незаконними оборудками. Він грабував крамниці по всій країні, підробляв чеки, залазив до будинків. Коли йому було двадцять сім років, в Техасі його, маленького, тихого мирного чоловічка, жорстоко побив якийсь гладкий злий поліцейський начальник. Він втратив тоді око і всяку повагу до законів.

Шість місяців тому він отаборився в Панама-Сіті-Біч, знайшов пристойну роботу: працював тепер нічним порт'є у мотелі «Сі Галлс Рест», отримував чотири долари за годину. Близько дев'ятої вечора у п'ятницю він дивився телевизор, а тоді в двері вломився якийсь гладкий злий коп.

— Ми тут декого розшукуємо, — оголосив, викладаючи копії знімка і фоторобота на нечисту стійку. — Ось цих людей. Ми вважаємо, що вони десь у цьому районі.

Енді розглянув копії. Та, на якій був Мітчел Мак-Дір, здалася йому знайомою. І закрутилися коліщатка в його дріб'язковому злочинному мозку.

Єдиним здоровим оком він окинув гладкого злого служачу й відповів:

— Я їх не бачив. Але матиму на увазі.

— Вони небезпечні злочинці.

«Це ти небезпечний», — подумав Енді.

— Приклей оце на стіну отам, — звелів поліцейський.

«А це що, твій власний готель?» — подумав Енді.

— Перепрошую, але я не маю такого права клеїти щось на стінах.

Той аж завмер, нахилив голову набік і став придивлятися до Енді крізь товсті скельця затемнених окулярів.

— Слухай-но, кретине. Я даю повноваження.

— Пробачте, сер, та я не маю права клеїти щось на стінах, поки мені про це не накаже мій начальник.

— А де твій начальник?

— Я не знаю. Може, десь в якомусь барі.

Поліцейський акуратно підняв зі стійки знімки фоторобота, пройшов за спину Енді й причепив на дошку оголошень. Впоравшись, він зирнув зверху вниз на Енді й сказав:

— За кілька годин повернуся. Якщо ти їх здереш, я тебе заарештую за протидію правосуддю.

Енді й оком не змигнув.

— Не вийде. Зі мною вже раз так було в Канзасі, тож я добре знаю про таке.

Масні щоки копа розчервонілися, він аж заскреготав зубами.

— Ах, то це ти такий розумник, так?

— Так, сер.

— От ти їх тільки спробуй зірвати, і я клянуся, що за що-небудь, та я тебе запроторю за ґрати.

— Невелике діло, я вже там бував.

З вулиці долинули сирени, замигтіли червоні вогники; коп відвернувся і задивився туди. Тоді щось пробурмотів і рушив за двері. Енді зірвав знімки і вкинув до урни. Тоді поглядом провів ряд поліцейських машин на дорозі й вийшов. Далі через автостоянку він попростував до найдалшої споруди мотелю. Постукав у двері номера 38.

Трохи почекав. Тоді постукав ще раз.

— Хто там? — почувся жіночий голос.

— Менеджер, — відповів Енді, пишаючись своєю посадою.

Двері прочинилися, і з'явився той, який дуже скидався на фоторобот Мітчела І, Мак-Діра.

— Так, сер, а в чому справа?

Енді помітив, що той нервував.

— Щойно заглядали копи. Ви розумієте, про що я?

— А що вони хотіли? — безневинно запитав той.

«Твій зад вони хотіли», — подумав Енді.

— Просто ставили всякі запитання, показували фотознімки. І я придивився до них уважно. Ясно?

— У-гу.

— Дуже непогані знімки.

Містер Мак-Дір дуже серйозно дивився на Енді. Той вів далі.

— Коп сказав, що один з вас утік із в'язниці. Ви розумієте мою думку? Я сам бував у в'язниці, і думаю, що кожному звідти хочеться дати драла. Розумієте?

Містер Мак-Дір трохи нервово всміхнувся.

— Як вас звати? — запитав.

— Енді.

— У мене до тебе є справа, Енді. Я дам тобі тисячу доларів сьогодні, і завтра теж, якщо ти й далі нікого не впізнаватимеш. Так само й післязавтра.

«Чудова оборудка, — подумав Енді. — Та якщо він має змогу давати по одній тисячі за день, то зможе платити і по п'ять тисяч за день. Який чудовий шанс змінити кар'єру! »

— Не-а, — сказав він. — П'ять тисяч в день.

Мак-Дір не торгувався.

— Згода. Дай-но принесу гроші, — він зайшов до кімнати й повернувся з пачкою купюр.

— П'ять тисяч на день, Енді, така наша угода?

Енді гроші забрав, озирнувся. Перерахувати можна й пізніше.

— Думаю, ви захочете, щоб я й технічок тримав подалі.

— Добра думка. Було б непогано.

— Ще п'ять тисяч.

В очах містера Мак-Діра промайнув сумнів.

— Добре, але в мене є ще одна справа. Завтра вранці з служби доставки вам принесуть бандероль на ім'я Сема Форчуна.

Ви мені її принесете, щось наговорите покоївкам і отримаєте п'ять тисяч.

— Не підходить. Я працюю в нічну зміну.

— Окей, Енді. А що, як ти працюватимеш всі вихідні і вдень, і вночі, триматимеш покоївок подалі від нас і принеси мені бандероль? Ти можеш це зробити?

— Аякже. Мій хазяїн — п'яничка, він тільки радітиме, якщо я працюватиму всі вихідні.

— Скільки візьмеш грошей, Енді?

«Ну, давай, же, не бійся», — подумав Енді й сказав:

— Ще двадцять тисяч.

Містер Мак-Дір усміхнувся.

— Домовились.

Енді й собі вишкірився й взявся засовувати до кишені гроші. Він мовчки пішов геть, а Мітч повернувся до номера 38.

— Хто там приходив? — спитав Рей.

Мітч, виглядаючи крізь жалюзі надвір, усміхнувся й відповів йому.

— Я знав, що нам вдасться знайти лаз у їхньому оточенні. І гадаю, нам щойно це вдалося.

Містер Моролто в чорному костюмі й червоній краватці сидів на чолі зношеного покритого пластиком столу для переговорів у конференц-залі готелю «Бест Вестерн». Довкола на двадцяти стільцях порозсідалися його найкращі й найрозумніші люди. А попід чотирма стінами стояли інші — перевірена надійна бригада. Безсердечні вбивці, які завжди ефективно і без вагань виконували свою роботу, однак тепер вони скидалися на клоунів у картатих сорочках, диких шортах і розмаїтих солом'яних брилях. І він би й засміявся з цього дурнуватою видовища, якби не нагальна ситуація, через яку було не до сміху. Тепер він слухав.

Праворуч від нього сидів Лу Лазаров, зліва — Девашер, і кожен присутній зараз дослухався до того, як ці двоє між собою перекидалися фразами.

— Вони тут. Я знаю, що вони тут, — повагом говорив Девашер, плескаючи долонями об стіл. Він ще й відчуття ритму мав.

Лазаров і собі докинув.

— Згоден. Вони тут. Двоє в легковіку приїхали, один у фургоні. Ми знайшли обидві машини покинутими, з купою відбитків. Так, вони тут.

— Але ж чому в Панама-Сіті-Біч? В цьому немає сенсу, — сказав Девашер.

— Ну, по-перше, він тут уже колись бував, — відповів Лазаров. — Пам'ятаєте, на Різдво приїздив? Отже, місцевість знає, тож розраховує десь тут якийсь час переховуватися в цих дешевих мотельчиках на узбережжі. Ну, я скажу, ідея непогана. Але йому трохи не пощастило. Як для втікача, з ним занадто вже багато вантажу, такого як брат, якого всі хочуть зловити. І як жінка. І, ми припускаємо, цілий фургон із документами. От типова ментальність школяра: я тікаю й забираю з собою всіх, хто мене любить. Та ось, його брат гвалтує дівчину, як усі думають, і — все — тепер кожен коп Алабами й Флориди вже їх розшукує. Так-так, справді не пощастило.

— А що там із його матір'ю? — запитав містер Моролто.

Лазаров з Девашером кивнули, ніби визнаючи слушність запитання видатної людини.

Лазаров:

— Ні, то просто так співпало. Вона дуже проста жінка, подає відвідувачам вафлі і ні про що не знає. Відтоді, як ми тут, ми за нею пильно стежимо.

Девашер:

— Я згоден. Контактів вони не підтримують.

Моролто кивнув, запалив сигарету.

Лазаров:

— Отже, вони тут, і якщо ми про це знаємо, то й федерали теж про них знають. Наших людей тут шість десятків, а у них — сотні. У них перевага.

— А ви впевнені, що вони тут усі троє? — запитав містер Моролто.

Девашер:

— Абсолютно. Знаємо про те, що і жінка, і в'язень в той самий вечір поселилися в готелі в Пердідо-Біч, що разом з нього поїхали, а через три години вона вже реєструвалася в «Холідей Інн», готівкою заплатила за два номери. А на орендованій нею машині знайшли його відбитки. В цьому

нема сумнівів. Ми знаємо й те, що Мітч у середу орендував у Нешвілі фургон, ще в четвер перевів на свій рахунок у нешвільський банк десять наших мільйонів, а після того накивав п'ятами. Чотири години тому саме тут було знайдено фургон. Сер, вони разом.

Лазаров:

— Якщо він виїхав з Нешвіла, щойно перевів гроші, то вже би у сутінках був тут. Авто знайшли порожнім, тож вони встигли все з нього кудись вивантажити, десь усе сховати. Було це приблизно вчора ввечері, в четвер. Але ж ви розумієте, десь їм треба було й спати. І я так думаю, на ранок вони планували їхати кудись далі. Та сьогодні прокинулися, і виявилось, що їхні світлини в усіх газетах, від копів яблуку впасти ніде, ще й на дорогах патрулі. Тож вони тепер у пастці.

Девашер:

— А щоб вибратися, їм необхідна машина: її доведеться чи позичити, чи орендувати, чи вкрати. Ніде жодних записів про оренду не виявлено. В Мобілі вона авто брала на своє ім'я, а Мітч у Нешвілі той фургон взяв на своє ім'я. Пред'являв справжнє посвідчення. Тож не такі вони вже й розумаки.

Лазаров:

— У них немає фальшивих документів — це очевидно. І якби для втечі вони й винаймали машину, то в записах були б зазначені справжні документи. Таких записів немає.

У відчаї містер Моролто махнув на них рукою.

— Гарзд, гарзд. Ясно, вони тут. Ви просто генії, хлопці. Я вами пишаюся. Що далі робимо?

Настала черга Девашера.

— ФБР крутиться під ногами. Вони контролюють процес пошуків, і нам не залишається нічого іншого, як сидіти й чекати.

— Я дзвонив до Мемфіса. До нас прямують усі досвідчені співробітники фірми. Вони добре знайомі з Мак-Діром і його

дружиною, тож посилалимо їх на пляжі, по готелях і ресторанах. Може, щось і побачать.

Девашер:

— Гадаю, вони в якому-небудь маленькому мотелі. Могли назватися вигаданими іменами. Заплатити готівкою, тож ніхто їх і не підозрює. Там і народу менше. Менша ймовірність, щось хтось зверне увагу. Вони спершу з'явилися в «Холідей Інн», та надовго там не засіли. Можу закластися, поселилися десь на пляжі в мотелі неподалік.

Лазаров:

— По-перше, ми позбудемося федералів і копів. Вони ще не знають, та скоро свої зусилля перенесуть з міста на дороги. А тоді з самого ранку ми почнемо свій рейд по малих мотелях, заглядатимемо в кожні двері. У кожному мотелі не більше п'ятдесяти кімнат. Отже, такий заклад двоє наших можуть обійти за півгодини. Так, буде це довго, та все одно краще, ніж просто сидіти склавши руки. Може, коли поліцейські заберуться, тоді хтось із Мак-Дірів трохи розслабиться і припуститься помилки.

— Тобто, ви хочете, щоб наші люди почали обшукувати номери в готелях? — спитав Моролто.

Девашер:

— Навряд чи вдасться ввірватися в кожні двері, та варто спробувати.

Містер Моролто підвівся й окинув поглядом присутніх.

— А як щодо води? — адресував він питання Лазарову й Девашеру.

А ті втупилися поглядами одне в одного, збиті з пантелику несподіваним запитанням.

— Вода! — верескнув Моролто. — Як щодо води?

Присутні здивовано презирнулися, а потім всі втупилися у Лазарова.

— Перепрошую, сер. Щось я не второпаю.

Моролто аж навис над Лазаровим:

— А про воду ти не думаєш, Лу? Ми ж на узбережжі, правда? З одного боку в нас є земля з дорогами, залізницями й аеропортами, а з другої — вода з кораблями. І тепер, коли дороги заблоковано, про аеропорти й залізницю нічого й говорити, куди ж вони підуть, як ви думаєте? От мені очевидно, що тепер вони спробують знайти човен і вислизнути від нас під покровом ночі. То що, хлопці, в цьому сенс ви бачите?

Усі присутні закивали головами. Девашер обізвався першим.

— Так, у цьому до дідька глибокий сенс.

— Прекрасно, — мовив містер Моролто. — Тоді де ж ваші човни?

Лазаров підхопився з місця. Повернувся до стіни й став викрикувати накази своїм підлеглим.

— Усі на пристань! Де лише знайдете рибальські човни, візьміть всі в оренду на сьогоднішню ніч і завтра на весь день. Заплатіть за них, скільки скажуть. На запитання не відповідайте, а просто платіть. Нехай наші люди чимшвидше потраплять на всі човни і патрулюють води вздовж берега. Тримайтеся приблизно за милю від берега.

Близько одинадцятої вечора п'ятниці, біля каси у цілодобовому супермаркеті «Теско» в Талахассі, стояв Аарон Рімер і розплачувався за пиво й дванадцять галонів пального. Йому потрібна була решта для телефонного дзвінка. Він вийшов на вулицю і знайшов неподалік автомийки таксофон. Прогорнувши сині сторінки довідника, набрав номер місцевого поліційного відділку. Пояснив, що справа й нього нагальна. Тоді диспетчер з'єднав його зі старшим на зміні, з капітаном.

— Послухайте! — крикнув він просто в слухавку. — Я зараз стою на заправці «Тексако», і п'ять хвилин тому тут бачив тих

злочинців, яких усі розшукують. Я впевнений, це були саме вони!

— Яких злочинців? — запитав капітан.

— Мак-Дірів. Двох чоловіків і жінку. Я сам дві години тому приїхав із Панама-Сіті-Біч, у газеті бачив фотографії. А тоді спинився, щоб заправитися пальним, і тут побачив їх.

Ріммер повідомив своє місцеперебування і почекав ще тридцять секунд, поки приїхав патрульний автомобіль з синіми мигалками на дашку. Далі прибув і другий, і третій, і четвертий. Ріммера посадили на переднє сидіння і помчали до Південного відділку. Там уже згорали від нетерпіння капітан із цілою командою. Наче поважного чиновника, його врочи-сто ввели до кабінету. На столі були розкладені фотороботи.

— Це вони! — вигукнув Ріммер. Я їх щойно бачив, ще й десяти хвилин не минуло. Вони були в зеленому «фордї», пікапі з номерами штату Теннессі. А ще у них був причеп, двоосний трейлер «U-Haul».

— Де саме вони тоді були? — запитав капітан, а решта копів ловили кожне його слово.

— Я заправляв автомобіль коло четвертої колонки. Брав пальне звичне, без свинцю. І вони саме паркувалися збоку. Підозріло було, що спинили машину віддалік від колонки. Звідти вибралася жінка, зайшла всередину. — Він взяв до рук світлину Еббі, і уважно став її розглядати. — Дійсно, це вона. Нема сумнівів. Волосся тепер в неї набагато коротше, і все одно темне. Вона одразу вийшла назад. Не купувала нічого. Видно було, як нервувала, коли поспішала до автомобіля. Я вже заправився й пішов платити. І коли відчиняв двері, то вони проїхали повз мене дуже близько, всього за пару футів. І я всіх їх трьох побачив.

— Хто кермував? — спитав капітан. Ріммер роздивлявся фотознімок Рея.

— Не цей, інший, — він вказав на знімок Мітча.

— Я можу подивитися на ваше водійське посвідчення? — запитав сержант.

Ріммер дістав аж три стосики документів, подав сержанту посвідчення водія, видане в штаті Іллінойс на ім'я Френка Темпла, яке було зазначено під його світлиною.

— В якому напрямку вони поїхали? — допитувався капітан.

— На схід.

В цю саму хвилину за чотири милі звідти поклав слухавку на важіль таксофона Тоні Векслер і, сам до себе усміхаючись, подався до закускової «Бургер Кінг»

Капітан засів за телефон. Сержант взявся виписувати дані з документів Ріммера-Темпла. А десяток поліцейських тим часом збуджено перемовлялися. Враз до кабінету ввірвався патрульний.

— Щойно був дзвінок! Їх знову бачили, коло «Бургер Кінга» на сході. Та ж сама інформація! Всі троє їдуть на зеленому «форді» з причепом. Той, що дзвонив, не назвався, та сказав, що бачив їхні фото в газетах. Вони замовили їжу з собою — три пакети з харчами, заплатили й помчали.

— Це точно вони! — з широкою усмішкою на обличчі промовив капітан.

Шериф Округу Бей попивав із пластанки міцну чорну каву, сам сидів, заклавши ноги в чоботях прямо на стіл для переговорів у «Карибському» конференц-залі «Холідей Інн». То заходили, то зникали агенти, готували й пили каву, шепотілися між собою про якісь новини. Сам герой, кумир шерифа, директор Ф. Дентон Войлес разом із трьома найближчими підлеглими вивчали карту міста. Подумати лишень: до них в округ Бей прибув сам Дентон Войлес! У залі гуло, мов у вулику: туди-сюди снували і поліцейські, що прибули на поміч із Флориди, і самі ефбеерівці; безупинно бренькали й вищали телефони й рації

на пульті, встановленому в кутку. Тут походжали й помічники шерифа, й міські полісмени, і просто насолоджувалися атмосферою погоні й напруженого очікування, а також присутністю всіх оцих агентів ФБР, а надто Войлесом.

У двері ввірвався якийсь помічник, очі сяяли від дикого збудження.

— Щойно подзвонили з Талахасі. За останні п'ятнадцять хвилин їх двічі бачили! Всі троє там були в зеленому пікапі «форд» з теннесійськими номерами!

Войлес покинув карту й підійшов до патрульного.

— То де їх бачили?

У залі враз стало тихо, лунали лише голоси по раці.

— Перший раз — на заправці «Тексако», другий — за чотири милі східніше, брали бургери в драйв-ін у «Бургер Кінг». І свідки обидва рази впевнені, що впізнали розшукуваних.

Войлес повернувся до шерифа.

— Шерифе, дзвоніть у Таллахасі для підтвердження. Скільки до них їхати?

Чорні черевики вже були на підлозі.

— Півтори години. Їхати прямо по десятій автостраді.

Войлес підкликав Тарранса й вони вийшли до невеличкої кімнатки, в якій поліцейські часом їли. А в штаб-квартирі відновився тихий гомін.

— Якщо свідчення очевидців правдиві, — спокійно мовив Таррансу Войлес, — тоді ми дарма тут гаємо час.

— Так, сер. Заяви свідків звучали серйозно. Якби вона була лише одна, то це могло би бути дурним жартом, але дві звучать доволі переконливо.

— Як же в чорта їм звідси вдалося вибратися?

— Та це ж певно, шефе, завдяки тій жінці. Вона їм цілий місяць допомагала. Я не знаю ні хто вона така, ні де він її надибав, та вона десь сидить і слідкує за нами, а йому передає все, що треба.

— Ти думаєш, вона не з ними?

— Я сумніваюся, сер. Мабуть, вона десь недалеко за ними їде, за всім слідкує й виконує всі його інструкції.

— Він суперрозумний, Вейне. Сам спланував багато місяців тому.

— Мабуть, так.

— Ти раз згадував про Багами.

— Так, сер. Той мільйон, який ми йому заплатили, він перевів до банку в Фріпорті, а ще він сказав, що там вони надовго не затримаються.

— Ти гадаєш, що він збирається податися саме туди?

— Хто його знає. Зрозуміло те, що йому треба вибратися з країни. Я сьогодні мав розмову з наглядачем, так той говорив, що Рей може вільно розмовляти п'ятьма чи шістьома мовами. Вони можуть податися куди завгодно.

— Я думаю, що ми маємо вирушати, — сказав Войлес.

— Давайте порозставляємо блокпости на дорогах навколо Таллахасі. Якщо в нас такий детальний опис транспорту, то вони довго не протримаються. До ранку маємо їх упіймати.

— Я хочу, щоб усі копи Флориди вже через годину були на дорогах. На кожному кроці щоб були блокпости. Автоматично кожен «форд» підлягає обшуку, зрозуміло? Наші люди чекатимуть до світанку ще тут, а тоді підвищуємо ставки.

— Так, сер, — утомлено всміхнувся Тарранс.

Повідомлення про те, що їх бачили в Таллахасі, миттєво розповсюдилося по Смарагдовому узбережжю. Панама-Сіті-Біч зітхнуло з полегшенням, адже їх Мак-Діри залишили. З причин, відомим лише їм самим, утікачі подалися вглиб суші. Їх помітили, упізнали, ще й не раз, а двічі. Вони тепер у відчай мчали в невідь, назустріч неминучому зіткненню.

Поліцейських, що патрулювали все узбережжя, відправили додому. Вночі залишилося лише декілька блокпостів

у округах Бей і Галф; передранішні години суботи минули майже, як завжди. На кордонах міста ще стояли пости, патрульні перевіряли водійські посвідчення. Дороги в північній стороні були вільними й відкритими. Лови перемістилися на схід.

У передмісті Окали, що в штаті Флорида, поблизу Сілвер Спрінгс, по сороковому шосе з чергової забігайлівки, супучи, вибрався Тоні-Дві Тонни і опустив до таксофону двадцять п'ять центів. Він зателефонував до поліційного відділку Окали з терміновим повідомленням про те, що він щойно побачив тих самих трьох людей, яких розшукують всі у Панама-Сіті-Біч. Так, так, Мак-Дірів! Сказав, що бачив їхні фото у газеті напередодні, коли їхав через Пенсаколу, а оце щойно на власні очі їх побачив. А диспетчер на те йому відповів, що патрульні всі виїхали на місце серйозної аварії, і чи не зможе містер бути таким добрим і під'їхати до відділку, щоб записати його слова. Та Тоні йому заперечив, мовляв, він дуже поспішає. Та якщо вже така нагальна потреба, то може й загляне до них на хвилину.

Коли він приїхав, на нього чекав уже начальник поліції, одягнений в блакитні джинси й футболку. З почервонілими й припухлими очима, на голові теж казна-що, а не зачіска. Він провів Тоні до свого кабінету, подякував за те, що до них прийшов. Тоді занотував свідчення, як Тоні коло закладу «Сім-одинадцять» заправляв своє авто, як тут позаду будівлі крамнички спинився зелений «форд» пікап з причепом фірми U-Haul. З нього вийшла жінка й стала комусь дзвонити з таксофону. Сам він прямував із Мобайла до Маямі і через Панама-Сіті-Біч, де саме тривали пошуки втікачів. Він і в газетах про них читав, і по радіо чув, тож знав усе про Мак-Дірів. Тоді він зайшов на заправку, заплатив за пальне і зрозумів, що десь уже бачив ту жінку. Тоді й згадав про газети. Пройшов

до стійки з журналами перед вітриною і через вікно пильно придивився до чоловіків. Сумнівів не було. Вона поклала слухавку й повернулася в пікап до чоловіків, тоді вони поїхали. Були в зеленому «фордi» з теннессійськими номерами.

Начальник відділку подякував йому і зателефонував до шерифа округи Меріон. Тоні ж попрощався й повернувся до машини, де дрімав на задньому сидінні Аарон Ріммер.

Далі вони розвернули машину й поїхали на північ, до Панама-Сіті-Біч.

У суботу о сьомій годині ранку, оглянувши територію пляжу зліва й справа, Енді Патрік швидко пройшов до тридцять дев'ятого номера й тихо постукав.

Після паузи жіночий голос запитав:

— Хто там?

— Менеджер, — відповів він. Двері відчинили, з номера вийшов чоловік, який відповідав світлині Мітчела Мак-Діра. Волосся тепер в нього стало дуже коротким, ще й золотистого кольору. Енді витріщився на його шевелюру.

— Доброго ранку, Енді, — чемно привітався той, оглядаючи стоянку.

— Доброго ранку. Я оце заглянув, щоб побачити, чи ви ще й досі тут, братці.

Мак-Дір кивнув, не відриваючи погляду від дворика.

— Я маю на увазі, що по телевізору повідомили про те, що ви вже пів Флориди за ніч проїхали.

— Ага, ми теж дивилися. Вони вже якусь гру затіяли, ти як гадаєш, Енді?

Енді копнув ногою камінець на землі.

— І ще говорили, що десь бачили трьох чоловік, і їх офіційно впізнали. Це в трьох різних місцях. Я подумав, що якось воно дивно, хіба ні? Я ж всю ніч був тут, працював, пильнував і не бачив, щоб ви виїжджали. Як завжди перед світанком подався до кав'ярні — о-он вона. Там зазвичай сидять копи.

То я сів до них поближче. І вони всі говорили про те, що тут облаву припиняють. Після того, як повідомили про третього очевидця, звідси відізвали ефбеерівців, було це близько четвертої ранку. І більшість поліції теж звідси забралось. Тут ще блокпости потримають до полудня, їх теж знімуть. Пішла чутка, що вам ззовні хтось допомагає. То ви ніби хочете вшитися на Багами.

Мак-Дір, не зводячи очей зі стоянки, уважно слухав. Тоді запитав:

— А ще вони що говорили?

— Все обговорювали фургон, вщерть набитий викраденими товарами, його знайшли, а він виявився порожнім. І як то ніхто не помітив, що ви завантажили крадене на причеп і примудрилися вислизнути з міста. О-о, та вони від такого просто в захваті. Ну а я, звісно, сиджу тишком і мовчу, але ж здогадався, що мова про той самий фургон, в якому ви в четвер увечері приїхали.

Містер Мак-Дір, заглиблений у думки, не відповідав. Здавалося, що й не нервував зовсім — Енді уважно приглядався до обличчя.

— Здається, ви не дуже раді, — сказав тому. — Тобто, копи звідси їдуть, припиняють облаву. Це ж добре, чи не так?

— Енді, можна, я тобі дещо скажу?

— Звісно.

— Зараз все стало ще небезпечніше.

Енді майже хвилину думав над почутим, тоді запитав:

— Як це так?

— Поліція мене хотіла просто заарештувати, Енді. Але є люди, які мене хочуть убити. Професійні кілери, Енді, і їх багато. І вони все ще тут.

Енді примружив своє єдине око і не зводив погляду з Мак-Діра. Кілери-професіонали! Тут, у них? На узбережжі?! Енді аж назад відступив. Так хотілося все розпитати: хто вони

такі й чому на них полюють, та вже знав, що пояснень він не отримає. Однак подумав, про що ще б запитати.

— То чому ви не втечете?

— Втекти? Як ми можемо звідси втекти?

Енді загилив ногою ще один камінчик і кивнув у бік «понтіака» 1971 року випуску, припаркованого біля основної будівлі.

— Ну-у, можете на моїй машині їхати. Залазьте усі троє в фургон, то я вас і вивезу з міста. У вас вигляд пристойний, тож сядете на літак і гайда! Ось так можна вчинити.

— І скільки це нам коштуватиме?

Енді роздивлявся ступні, почував за вухом. Подумав, напевно, це торговець наркотиками, а в коробках сила-силенна кокаїну й грошей. І за ним, певне, полює колумбійська мафія.

— Ну це, знаєте, буде коштувати дорого. Тобто ось зараз я маю п'ять тисяч на день, звичайний працівник готелю, не надто спостережливий. Я ж зараз ні в чому не замішаний, ви ж розумієте. Але коли вже вас звідси візьмуся вивозити, то стану співучасником, і тоді мене зможуть звинуватити й засудити, й таке інше. А я вже цим ситий, розумієте? Тож це вартуватиме більших грошей.

— Скільки, Енді?

— Сто тисяч.

Містер Мак-Дір і не здригнувся, не відреагував ніяк, незворушно дивився на берег, на океан. Енді відразу зрозумів, що не надто загнув ціну.

— Дай мені час подумати, Енді. Просто зараз будь наготові. Тепер, коли поліція забралася геть, у місто наїдуть вбивці. Цей день буде дуже небезпечним, Енді, і мені знадобиться твоя допомога. Щойно поблизу помітиш кого-небудь підозрілого, негайно повідомляй. Ми з цих номерів не виходимо поки що, гаразд?

Енді повернувся до своєї стійки. Будь-який дурень вже б сів у машину й давно наживав п'ятами. Це все через коробки. Через украдений товар. Ось чому вони не тікають.

Мак-Діри тим часом поснідали вже посохлим печивом і теплими напоями. Рею до смерті хотілося холодненького пива, та знову йти до продуктової крамниці було занадто ризиковано. Поїли швидко, тоді переглянули ранкову пресу. Час від часу місцевий телеканал показував їхні світлини. Спершу те видовище їх лякало, та вони зрештою до нього звикли.

Минуло кілька хвилин по дев'ятій, Мітч вимкнув телевізор і повернувся до свого місця на підлозі, посеред коробок. Взяв декілька документів, зробив знак Еббі, на сьогодні — його оператору. Запис свідчень тривав.

Лазаров дочекався, поки покоївки візьмуться за свої справи, а тоді відправив своїх бойовиків на узбережжя. Працювали попарно, стукали в двері, заглядали у вікна, прослизали в темні коридори. У більшості маленьких закладів було по дві-три покоївки, які знали всі номери й кожного гостя. Процедура була простою, і майже завжди спрацьовувала. Один гицель знаходив покоївку, вручав їй стодоларову купюру й показував фоторобот. Якщо вона відмовлялася, їй і далі підсовували гроші, поки не погоджувалася допомогти. Коли не впізнавала нікого, то розпитували, чи не траплявся їй на очі фургон, чи, може, бачила кімнату, наповнену коробками, чи якось підозріло або налякано поводитися двоє чоловіків і жінка, чи взагалі щось незвичне. Коли котрась не могла дати конкретної відповіді, то в неї питали, які з кімнат зайняті, і стукали в двері.

Так їм наказував Лазаров: починайте з покоївок. Заходьте в мотелі з боку пляжу. Тримайтеся подалі від адміністрації. Вдавайте, що ви — поліцейські. А якщо знайдете, то вбивайте на місці, й одразу дзвоніть.

Девашер порозставляв чотири орендовані фургони неподалік доріг уздовж всього пляжу. За кермом сиділи Ламар Квін, Кендал Махан, Воллі Хадсон і Джек Олдрич, вони приглядалися до кожної машини на дорозі. А прибули вони сюди вночі, на приватному літаку, з ними — десяток інших старших співробітників фірми «Бендіні, Ламберт і Лок». У сувенірних крамничках, у кав'ярнях колишні друзі й колеги Мітча змішувалися з натовпом туристів і потайки сподівалися його не побачити. Навіть партнерів скликали з різних куточків країни, які прибули літаками і зранку тинялися по пляжу, заглядали до басейнів і вестибюлів готелів. Натан Лок залишався поряд із містером Моролто, але всі інші партнери, приховавши обличчя за кепками для гольфу й сонцезахисними окулярами, вислуховували накази генерала Девашера. Не було одного Ейвері Толлара. Відтоді, як він вийшов з лікарні, про нього ніхто нічого не чув. Враховуючи тридцять трьох представників фірми Бендіні, містер Моролто залучив майже сотню людей.

У мотелі «Блу Тайд» швейцар взяв стодоларову купюру і повідомив, поглянувши на фоторобот, що він, здається, бачив, як жінка й чоловік поселялися у четвер вранці у дві кімнати. Потім, придивившись до зображення Еббі, він сказав, що переконаний: тоді він бачив саме її. Взявши більше грошей, перевірів записи в книзі реєстрації. Повернувшись, повідомив, що жінка зареєструвалася як Джекі Нейджел, заплатила готівкою за дві кімнати на четвер, п'ятницю й суботу. Взявши нову купюру, він провів двох озброєних чоловіків до тих кімнат. Постукав у двері. Не відповів ніхто. Він відімкнув замки й дозволив своїм новим друзям перевірити кімнати. Стало зрозуміло, що з вечора п'ятниці у них ніхто не жив. Один з бойовиків зателефонував Лазарову і вже за п'ять хвилин примчав Девашер та взявся все винюхувати, шукаючи сліди.

Він не виявив жодного, та пошуки посилили негайно: стали прочісувати територію від «Блу Тайд» до «Бічкомбер», під яким було знайдено фургон.

Вантажівки підвезли бойовиків поближче. І партнери фірми, й співробітники патрулювали пляж. Озброєні чоловіки стукали в кожні двері.

О десятій годині тридцять п'ять хвилин Енді розписався за отримання бандеролі на ім'я Сема Форчуна. Роздивився уважно. Її відправила Доріс Грінвуд, було зазначено і адресу: номер 4040 на Поплар авеню у Мемфісі, штат Теннессі. Телефону не було. Енді був упевнений, що бандероль дуже цінна, й він на мить пожалкував, що втратить можливість заробити більше грошей. Та домовленість виконана, йому вже заплатили. Він озирнувся і побіг до номера.

За роки буремного життя Енді виробив у собі звичку рухатися швидко, переміщатися з тіні в тінь, по кутках, і триматися подалі від відкритого простору. Коли він звернув за ріг і зібрався пройти через стоянку, то одразу побачив, як у двері номера 21 стукали двійко чоловіків. Номер той був вільний, але Енді чоловіки здалися дуже підозрілими. На обох були однакові шорти, не підібрані як слід по розміру — ледь не спадали до колін — біла тканина майже зливалася з білизною незасмаглих ніг, один до поношених мокасин одягнув темні шкарпетки; на другому були дешеві сандалі, і здавалося, що вони вже натерли йому ноги. На голови з бичачими шиями ті вдягли білі панами.

Енді на узбережжі вже провів шість місяців і міг вирізнити фальшивого туриста. Той, котрий гатив кулаком у двері, стукнув ще раз, і Енді побачив під сорочкою з кишені шортів виглядала рукоять пістолета.

Він швидко повернувся до свого кабінету і набрав номер кімнати 39, спитав Сема Форчуна.

— Це Сем. Слухаю.

— Семе, це Енді. Я в себе, коло стійки адміністратора. Ви не виглядайте, бо тут вздовж стоянки тиняються два підозрілих чоловіки, і стукають у кожні двері.

— Вони поліцейські?

— Не думаю. І не поселялися в нас.

— А де покоївки? — запитав Сем.

— В суботу вони раніше одинадцятої не приходять.

— Гарзд. Ми вимикаємо світло. Ти послідкуй за ними. А як заберуться звідси, то подзвони.

У темне вікно комірчини Енді спостерігав за тим, як незнайомці ходили від дверей до дверей, гупали в них і торсали за ручки дверей. З сорока кімнат в одинадцяти були пожильці. В 38 і 39 кімнатах на стукіт ніхто не відповів. Перевіривши всі, вони розвернулися й зникли в напрямку пляжу. Професійні вбивці. У нього в мотелі!

А через дорогу на автостоянці коло невеликого поля для гольфу Енді побачив ще одну пару фальшивих туристів, котрі вели розмову з чоловіком у білому фургоні. Тиццали пальцями то в один бік, то в другий, здається, про щось сперечалися. Він набрав телефон номеру Сема.

— Слухай, Семе, вони пішли. Та подібними їм тут аж кишить.

— Скільки їх?

— Просто перед собою на березі бачу двох. Вам би, приятелі, краще було вшиватися звідси.

— Заспокойся, Енді. Вони ж не побачать нас, якщо ми не виходитимемо.

— Але ж ви не зможете сидіти тут вічно. Скоро й бос мій заявиться.

— Ми поїдемо вже скоро, Енді. А що там з бандероллю?

— Вона в мене.

— Добре. Я хотів би її бачити. І ще, Енді, а як там з їжею? Ти би зміг перейти дорогу й принести нам чогось гаряченького поїсти?

Енді був менеджером, а не офіціантом. Але за п'ять тисяч доларів на день у «Сі Галл Рест» можна надати і такий сервіс.

— Звісно, буду там за хвилину.

Взявши телефон, Вейн Тарранс упав на ліжко в номері «Рамада Інн» в Орlando. Виснажений, страшенно злий, він вже нудоту відчував від того Ф. Дентона Войлеса. Була субота, пів на другу дня. Йому дзвонила секретарка, повідомила лише про те, що подзвонила Мері Еліс, хотіла з ним поговорити. Вони за дзвінком простежили — телефонували з таксофона в Атланті. Мері Еліс попередила, що дзвонитиме знову о другій годині, щоб переконатися, що Вейн — вона називала його Вейном — повернеться. Тарранс повідомив номер кімнати й поклав слухавку. Мері Еліс в Атланті. Мак-Діри в Талахассі, потім в Окалі. А тоді все — Мак-Дір зник. Ніякого зеленого «форда» з теннессійськими номерами й причепом. Він знову щез.

Задзеленчав телефон. Тарранс поволі зняв слухавку.

— Мері Еліс, — тихо промовив.

— Вейне, хлопчику! Як ти здогадався?

— Де він?

— Хто? — Теммі захихотіла.

— Мак-Дір, де він?

— Так от, Вейне, ваші хлопці добре чуби погріли, а тоді погналися за диким кролем. Ви зараз навіть близько до нього не добралися. Вибачай вже.

— За останні чотирнадцять годин у нас вже три впізнання.

— Ви б їх гарненько перевірили, Вейне. Мітч десять хвилин тому говорив мені про те, що ніколи не бував у Талахассі. Ніколи не чув ні про яку Окалу. Ніколи не їздив на зеленому

«фордів» пікапі. Ніколи не віз причеп. Ви, хлопці, повелися. Обвели вас навколо пальця.

Тарранс потер перенісся й поривчасто задихав у слухавку.

— А як там Орландо? — запитала вона. — Може, сходиш до Діснейленду, раз вже приїхав?

— Де він у чорта?

— Вейне, Вейне, заспокойся, любенький. Ти отримаєш документи.

Вейн сів.

— Окей. Коли?

— Ну, ми могли б бути жадібними й наполягати, що маємо спершу отримати решту грошей. О, Вейне, я дзвоню з таксофону, тож не пробуйте відслідкувати дзвінок, добре? А ми не жадібні. Ви отримаєте всі документи впродовж доби. Це якщо все буде добре.

— Де зараз документи?

— Мені доведеться тобі знов подзвонити, хлопчику. Якщо лишатимешся там само, то я дзвонитиму кожні чотири години, поки вже Мітч не скаже, де ті папери. Але Вейне, якщо ти зміниш номер, то я можу й загубити тебе, хлопчику. Тож залишайся.

— Я буду тут. А він усе ще в країні?

— Думаю, що ні. Я впевнена, що вони вже в Мексиці. І брат його іспанською розмовляє, ти ж знаєш?

— Знаю, — Тарранс простягся на ліжку й нишком послав усе до дідька. Нехай вже сидять у тій Мексиці, аби тільки йому документи отримати.

— Залишайся на місці, любий. Поспи. Ти ж, напевне, стомився. Я зателефоную близько п'ятої чи шостої.

Тарранс поставив на нічну тумбочку телефон і задрімав.

Запал поліції щодо облави зовсім згас до вечора суботи, коли у відділок поліції Панама-Сіті-Біч надійшла вже четверта

скарга від власників мотелів. Довелося відправити наряд до мотелю «Брейкерс», чий переляканий власник повідомив, що його постояльців залякують озброєні люди. Більший загін послали на берег, і вже скоро вони ризикали по мотелях аби знайти тих, хто розшукував Мак-Дірів. Смарагдовий берег стояв на порозі війни.

Людам Девашера було жарко, вони стомилися, і їм довелося працювати поодинці. Вони розбрелися по узбережжю, припинивши рейди до готелів. Тепер сиділи на пластикових стільцях коло басейнів і дивилися, як повз них проходили туристи. Вони лежали на пляжі — хто на сонці, хто ховався в тіні, і уважно придивлялися до відпочивальників.

А коли посутеніло, в темряві переховувалася й чекала ціла армія бандитів, покидьків, бойовиків, юристів. Якщо Мак-Діри надумують тікати, то вони робитимуть це вночі. І на них вже чекала безмовна армія.

Товсті руки Девашера незручно примостилися на поручнях балкона його номера у «Бест Вестерн». Він стояв і дивився, як спорожнів перед ним пляж, а сонце поволі поринало за горизонт. Складні двері балкона від'їхали в бік, за спиною в нього став Аарон Ріммер. Доповів:

— Ми знайшли Толлара.

Девашер не повернувся.

— Де?

— У Мемфісі, переховувався в коханки.

— Він був сам?

— Так. Його знешкоджено. Інценізували пограбування.

У тридцять дев'ятій кімнаті Рей чи не всоте передивлявся нові паспорти, візи, водійські посвідчення й свідоцтва про народження. На документах Еббі й Мітча світлини були давніші. Там обоє вони були ще темноволосі, і стрижки не короткі, як зараз. Та коли вдасться вибратися, з часом білявий відтінок

зникне. А для фото Рея взяли студентський фотознімок Мітча, трохи ретушований; волосся задовге, відкритий серйозний погляд. Їхні очі, носи й вилиці були схожими, це ставало зрозуміло, коли добре придивитися. Оце й уся подібність. У документах зазначалися імена Лі Стівенса, Рейчел Джеймс і Сема Форчуна, які мешкали в Мерфрісборо, що в штаті Теннессі. Док виконав роботу майстерно, і Рей з усмішкою милувався результатами.

Енді вже складала відеокамеру «Sony» до коробки. Штатив уклали й притулили до стіни. На телевізорі акуратними стопками були складені відеокасети — всього чотирнадцять штук, на кожній приклеєний папірець із підписом.

Запис свідчень тривав шістнадцять годин. Кожен відеозапис починався з того, що камеру Еббі наводила на обличчя Мітча, він піднімав правицю й присягався говорити тільки правду. Він стояв біля шафи, а на підлозі довкола нього лежали документи. Спираючись на записи Теммі, її підсумки й схеми, він послідовно й методично спершу розповів про банківські записи. Виявив понад двісті п'ятдесят секретних банківських рахунків в одинадцяти банках на Кайманах. Деякі рахунки відкрито на чиесь ім'я, та більшість із них були номерними. Користуючись комп'ютерними роздруківками, він прослідкував і походження кожного рахунку: яку суму було внесено готівкою, трансфери, поштові перекази. Внизу кожного документа, про який ішлося, Мітч чорним маркером зазначав свої ініціали: ММ, а тоді номер документа: ММ1, ММ2, ММ3, і так далі. Коли перед камерою з'явився аркуш під номером ММ1485, він уже виявив дев'ятсот мільйонів доларів, які переховували від держави у Кайманських банках.

Після розкриття банківських махінацій, він скрупульозно, неначе пазли, склав до купи всю структуру злочинної імперії. За двадцять років понад чотириста кайманських корпорацій потрапили під вплив Моролто і їхніх неймовірно багатих та

корумпованих юристів. Всі корпорації (цілком або частково) володіли іншими фірмами, мафія використовувала банки і їхні юридичні адреси як зареєстрованих агентів. Мітч швидко збагнув це і сказав перед камерою, що в нього в руках була лише частка паперів, що більшість із них зберігаються в підвалі фірми в Мемфісі. Спеціально для майбутніх присяжних він пояснив, що цілій армії інспекторів із Національного податкового управління знадобиться рік щонайменше, щоб вирішити премудрі головоломки схем корпорації Моролто. Він повагом розповідав про кожен документ, ставив свої ініціали й складав знову. Фільмуванням займалася Еббі. Рей подивлявся на автостоянку й вивчав фальшиві документи.

Шість годин Мітч описував різноманітні методи відмивання брудних грошей, до яких вдавалися сімейка Моролто та її юристи. І легко визначити було їх улюблений спосіб: у власному літаку фірми «Бендіні» перевозили небачений вантаж готівки, заодно ще були там і два-три юристи, щоб поїздка здавалася законною. Американські митниці завжди турбували шляхи ввезення до країни наркотиків — сушею, повітрям, морем — і мало що там з країни вивозять! Все було задумано просто ідеально. Літаки вилітали «брудними», а поверталися вже «чистими». Щойно літак приземлявся в аеропорту на території Кайманів, хтось із юристів, які супроводжували вантаж, вручав обумовлений зарання хабар місцевим митникам і визначену суму певному банкіру. Часом виходило, що на хабарі йшло до двадцяти п'яти відсотків.

І от коли гроші опинялися вже на банківському рахунку, найчастіше номерному, тоді вже цей шлях простежити було майже неможливо. А ще дуже вже часто такі транзакції дивовижно співпадали з якимись важливими подіями в житті фірми. Зазвичай гроші переводились на один з номерних холдингових рахунків, чи суперрахунків, як називав їх Мітч. І він повідомляв майбутнім суддям і присяжним ці номери

рахунків та назви банки. Далі створювалися нові корпорації, і гроші з суперрахунків надходили на їхні рахунки, часто в одному й тому самому банку. І коли законні компанії ставали власниками брудних грошей, починалося їхнє відмивання. Найпростішим і найпоширенішим методом для цього стала купівля нерухомості чи якогось іншого цілком легального об'єкта на території Сполучених Штатів. Всі транзакції здійснювалися винахідливими юристами фірми «Бендіні, Ламберт і Лок», гроші до рук не потрапляли. А ще бувало таке, що одна корпорація на Кайманах придбавала другу кайманську корпорацію, а та, виявляється, вже володіла корпорацією в Панамі, яка була власником холдингової компанії в Данії. Данці ж купували якийсь заводик у Толедо, що випускав, наприклад, м'ячі для гольфу, а гроші на це переводили з непоказного банку в Мюнхені. І брудні гроші тепер були чистими.

Позначивши останній папірець «ММ 4292», Мітч припинив запис свідчень. Він тривав шістнадцять годин, і цього мало вистачити. На судовому засіданні записи не приймуть за доказ, але вони сприятимуть тому, щоб воно відбулося. Тарранс із колегами зможуть показати плівки Великому суду присяжних, і ті висунуть звинувачення принаймні тридцятьом юристам із фірми Бендіні. Їх пред'являть федеральній магістратурі і отримають ордер на обшук.

Мітч свою частину угоди виконав. І хоч у суді особисто не свідчитиме, та він, врешті-решт, отримав всього один мільйон, а інформації дає набагато більше очікуваного. Тепер, фізично й духовно спустошений, він сидів на краю постелі. Еббі прикрила очі й сіла на стілець.

Крізь жалюзі Рей оглянув вулицю.

— Нам конче необхідне холодне пиво, — сказав він.

— Ні, забудь про це, — різко відповів йому Мітч.

Рей повернувся й поглянув на брата.

— Заспокойся, братику, вже темно, а до крамниці он два кроки. Я про себе подбаю.

— Рею, забудь. Не можна зараз ризикувати. За кілька годин ми звідси заберемося, якщо все мине без проблем. Ти матимеш все життя, щоб насолоджуватися пивом.

Рей його не слухав. Натягнувши аж на брови бейсболку і засунувши жмут купюр до кишені, він простягнув було руку по пістолет.

— Рею, хоча б пістолет залиш тут, — просив його Мітч.

Той просунув зброю під сорочку й прослизнув у двері. Він швидко побіг по піску вздовж мотелів і крамничок, стараючись триматися в тіні. Так хотілося вже холодного пива! Він спинився коло крамнички з продуктами, роззирнувся, впевнившись, що ніхто за ним не спостерігає, і швидко увійшов через передні двері. Холодильники з пивом стояли далі.

А на стоянці біля самого берега, причаївшись у тіні, стояв у великому солом'яному капелюсі Ламар Квін і розмовляв з підлітками з Індіани. Він помітив, як Рей зайшов до крамниці, і щось здалося йому знайомим. Здається, його хода когось нагадувала. Він підійшов до вікна-вітрини й зазирнув досередини. Біля холодильника з напоями стояв чоловік, його очі ховалися за сонцезахисними окулярами, але ніс і вилиці були дуже схожі. Ламар і собі ввійшов до крамниці й вибрав пакуночок чипсів. Коло каси він почекав, і ніс до носа зіткнувся з чоловіком, який не був Мітчем Мак-Діром, але дуже вже нагадував його.

Це був Рей. Ну, певно що він. Обличчя засмагле, волосся коротко так підстрижене, що й зачіски годі визначити. Очі ховалися за окулярами. Зріст такий самий. Та ж сама хода.

— Як ся маєте? — звернувся Ламар до чоловіка.

— Та непогано. А ви? — і голос виявився схожим.

ФІРМА

Ламар заплатив за чипси й повернувся на автостоянку. Там кинув пакунок до урни біля телефонної будки й швидко пройшов далі до крамнички з сувенірами, продовжуючи пошуки Мак-Дірів.

Знастанням темряви подув прохолодний вітерець на узбережжя й пляжі. Сонце швидко зникло, а місяць не квапився його заступати. Стелю неба оповили хмари, морська гладінь набула чорної барви.

Знастанням сутінків до пірса «Дан Рассел», який з берега простягався ген-ген у море, підходили рибалки. Групами по трое-четверо вони стояли на бетоні, закинувши вудки й мовчки дивилися вниз на воду. Вони спиралися на металеву огорожу, стояли майже нерухомо, часом тільки спльовували у воду та перекидалися словами. Вони насолоджувалися бризом, тишею і спокійною водою більше, ніж нечастими рибинками, що зрідка наважувалися хапнути наживку. Це були чоловіки з півночі країни, що приїжджали у відпустку щороку в одну й ту саму пору, спинялися в тому ж мотелі, і щоночі приходили на облюбоване місце на пірсі, аби порибалити й насолодитися морем. Під ногами стояли повні відерця з приманкою і вщерть набиті пивом сумки-холодильники.

Часом на пірсі з'являлися парочки, котрі наважувалися пройти сто ярдів до кінця. Закохані голуб'ята декілька хвилин стояли і вдивлялися в чорні лагідні води, тоді поверталися назад і милувались мільйонами миготливих вогників уздовж берега. Дивилися й на незворушних заглиблених рибалок. Рибалки їх не помічали.

Не помічали рибалки й Аарона Ріммера, який близько одинадцятої пройшов за їхніми спинами. На самісінькому краю пірса він викурив цигарку, недопалок кинув у воду. Здала оглядаючи берег, він думав про тисячі мотелів, кондомініумів, бунгало, кімнат.

Пірс «Ден Рассел» був одним із трьох у місті. Збудований у західній частині берега Панама-Сіті-Біч зовсім недавно, був він найдовшим, із суцільного бетону. Два інші — старі й дерев'яні. У центрі пірса була невелика цегляна споруда, в якій розмістилася крамниця риболовного оснащення, бар і кімнати відпочинку. Вночі тільки ці кімнати були відчинені.

Від мотелю «Сі Галл Рест» туди було з півмилі. О пів на дванадцятую з тридцять дев'ятого номера вислизнула Еббі, проминула басейн із брудною водою й подалася пляжем. На ній були шорти, солом'яний капелюх і вітрівка з коміром, що затуляв вуха. Йшла вона поволі, тримаючи в кишенях руки, мала вигляд досвідченого відпочивальника, замисленого любителя піших прогулянок. За п'ять хвилин крізь двері прослизнув Мітч і так само пройшов за нею через брудний басейн. Він не зводив погляду з океану. Назустріч бігли підтюпцем по самому краю, аж розплескуючи воду, два спортсмени й перемовлялися між собою. Про всяк випадок під сорочкою на грудях він ніс свисток, що висів на мотузці довкола шиї. Усі чотири його кишені були напхані готівкою — тисяч шістдесят доларів. Дивився він на океан, а ще нервово поглядав на фігурку Еббі, яка йшла попереду. Як тільки він відійшов ярдів на двісті, з кімнати вийшов Рей. Він зачинив двері, ключ поклав до кишені. Навколо пояса було намотано сорок футів чорної нейлонової мотузки, під нею сховано пістолет. Зверху все гарно прикрила простора вітрівка. За одяг та різні дрібниці Енді з них здер іще дві тисячі.

Рей дійшов до берега. Мітча він добре бачив, а Еббі вже стала ледь помітною. Пляж був безлюдним.

Була субота, наближалася північ, і рибалки майже всі порозходилися до наступного вечора. Еббі побачила невеличкий гурт із трьох чоловіків неподалік кімнат відпочинку. Вона їх проминула й неквапом пройшлася в кінець пірса, там оперлася на бетонну огорожу і задивилася в бездонну чорноту затоки. Далеко, скільки сягало око, у воді колихалися червоногарячі вогники буїв. На сході рівною лінією розташувалися білі й блакитні вогні каналу. Аж на горизонті блимало жовтим якимсь суденце. На краю пірса вона була зовсім сама.

Мітч примостився на початку пірса у пляжному стільчику під згорненою парасолею. Дружини він не бачив, зате океан був як на долоні.

За п'ятдесят ярдів від нього на складеній цеглі сів Рей і занурив ноги у пісок. Всі троє чогось чекали, поглядаючи на годинники.

Рівно опівночі Еббі нервовими рухами розстебнула замок і витягла важкий ліхтарик. Озирнулася, подивилася у воду під ногами, далі міцно його обхопила руками, притиснула до живота, спрямувавши в бік океану, з обох боків затулила полами куртки. А тоді тричі натиснула на кнопку. Ввімкне — вимкне. Ввімкне — вимкне. Ввімкне — вимкне. Зелене світло лампочки тричі зблиснуло. Вона й далі тримала ліхтарик і все вдивлялася у воду. Ніякої відповіді. Здавалося, чекала цілу вічність, а минуло лише дві хвилини. Вона знову посигналіла. Три зблиски. Відповіді нема. Глибоко зітхнула й промовила сама до себе: «Спокійно, Еббі, спокійно. Він має бути десь там». Вона знову тричі ввімкнула ліхтарик. Знову чекала. Ніякої відповіді.

Мітч сидів на краєчку стільця і тривожно вдивлявся у море. Краєм ока він помітив постать, що наближалася зліва,

із заходу. Хтось майже біг. А тоді пострибав сходами пірса. Це був скандинав. Мітч кинувся за ним по піску.

Аарон Ріммер проминув останніх рибалок, обійшов будинок і став уважно придивлятися до жінки на краю пірса, що ледь зігнулася, рук було не видно. Побачив три зелені спалахи. А тоді обережно став підходити до неї.

— Еббі.

Вона стрепенулася, повернулася до нього, спробувала закричати, та Ріммер метнувся до неї й притиснув до поручнів. Йому в ноги кинувся Мітч, і всі троє впали на слизький бетон. Мітч вже за спиною в Ріммера намацав пістолет. У пільмі спробував ударити, та промахнувся. Ріммер вивернувся й заїхав кулаком Мітчеві в ліве око. Відштовхнувши ногами нападника, Еббі відповзла вбік. Мітча мов осліпило, його занудило. Ріммер скочив на ноги і потягнувся по зброю. Але не встиг. Мов гірський баран його атакував Рей, і його важко відкинуло на мур. Ріммер одразу ж отримав чотири блискавичні удари по очах і носі, бризнула кров. За ґратами багато чому навчишся. Скандинав упав на коліна, і Рей став молотити його по ногами голові. Той жалібно застогнав і впав обличчям додолу.

Рей забрав пістолет і передав його Мітчу. Той вже був на ногах і пробував хоч щось розгледіти неушкодженим оком. Еббі вдивлялася в пірс. Не було ані душі.

— Сигналь знову, — звелів їй Рей, розмотуючи мотузку, якою був оперезаний.

Еббі розвернулася до води, прикрила ліхтарик і взялася навіжено натискати кнопку.

— Що ж нам тепер робити? — запитав Мітч, оглядаючи Рея з мотузкою в руках.

— Є два виходи: або розбити йому голову, або втопити.

— О боги, — промовила Еббі, й далі посилаючи сигнали.

— Не стріляй, — прошепотів Мітч.

— Гарзд, — відповів Рей.

Він накинув на шию Ріммера мотузку, затиснув і потягнув. Мітч подався вперед, затулив собою тіло від Еббі. Вона старалася на те не дивитися.

— Мені шкода, але іншого виходу в нас нема, — бурмотів Рей, певно до самого себе.

Чоловік був непритомний, тому не пручався, взагалі не поворухнувся. Через три хвилини Рей голосно видихнув і промовив:

— Він мертвий.

Другий кінець мотузки він прив'язав до опори перил і безшумно зіштовхнув тіло у воду.

— Я спускатимуся першим, — перелазячи через перила, сказав Рей і, тримаючись за мотузку, посунув до води.

Нижче пірса між двох бетонних опор, що стриміли з води, була невелика платформа — металева хрестовина. Непогана криївка. Еббі полізла вниз наступною. Коли, тримаючись за мотузку, вона зсунулася вниз, Рей її підхопив. А Мітч, котрий бачив на одне око, мало не скупався, втративши рівновагу. Та все ж їм вдалося вибратися. Тепер вони сиділи на рейках за десять футів од холодної чорної води, риб, мушель і тіла скандинава. Рей перерізав мотузку, тож труп опустився на дно, щоб через день-два спливати на поверхню. Так вони й сиділи там, мов три пугачі на гілці, та вдивлялися у вогники на буях і на каналі, чекаючи появи месії з води. Єдиними звуками, які вони чули, були плюскіт хвиль і постійне клацання кнопки ліхтарика.

А тоді почулися згори голоси. Нервові стривожені голоси: когось панічно розшукували. Тоді вони стихли.

— Ну, маленький брате, що тепер робитимемо? — прошепотів Рей.

— Є План «Б», — відповів Мітч.

— І що це за план?

— Будемо пливти.

— От смішно, — пирснула Еббі.

Минула година. Хоч платформа й була зручно розміщена, але комфортно її не назвеш.

— Ви помітили отам два човни? — тихо запитав Рей.

Невеликі суденця виднілися десь за милю від берега й підозріло курсували вздовж берега.

— Мені здається, то рибальські човни, — припустив Мітч.

— І хто ж то рибалить, о першій ночі? — спитав Рей. Про це вони вже всі думали. І пояснення не знаходили.

Щось чорне у воді, що наближалось в п'ятьмі до них, першою побачила Еббі і тільки молилася, щоб то не виявилось тіло потопельника.

— Ось там, — мовила вона, вказуючи рукою на якийсь чорний предмет за п'ятдесят ярдів од них. Він швидко наближався до них. Всі троє стали напружено приглядатися. Тоді почули звук — він найбільше нагадував скрекіт швейної машинки.

— Посигналь ще, — сказав Еббі Мітч. Предмет наближався.

До них у маленькому човні підплив чоловік.

— Ебанксе! — голосно прошепотів Мітч. Звук стих.

— Ебанкс, — повторив він.

— Де ви, чорт забирай? — почувалася відповідь.

— Ми тут, попід пірсом. Ну ж бо, швидше!

Скрекотання почулося знову. І до їхньої хрестовини на гумовому восьмифутовому плоті причалив Ебанкс. Вони перебралися на пліт, і всі четверо радісно обнялися. Ебанкс увімкнув електродвигун на п'ять кінських сил, і вони рушили у відкрите море.

— Де ти був? — запитав Мітч.

— Катався тут, — незворушно відповів Ебанкс.

— А чому спізнився?

— А спізнився я, бо все старався обминути оті рибальські човни, наповнені одягнененими, як туристи, що бевзями вдають із себе рибаків.

— То ви думаєте, що вони на службі в Моролто чи ФБР? — запитала Еббі.

— Ну, оскільки вони ідіоти, то можуть бути і тими, й іншими.

— А що з вашим зеленим ліхтарем? — Ебанкс вказав на ліхтар біля мотора.

— Батарейки сіли.

Яхта виявилася сорокафутовою шхуною, яку Ебанкс знайшов на Ямайці всього за двісті тисяч доларів. На палубі біля трапу на них чекав ще один друг, який і допоміг піднятися на борт. Його звали Джордж, просто Джордж. Він розмовляв англійською з ледь вловимим акцентом. Ебанкс сказав, що йому можна довіряти.

— Якщо хочете, там є віскі. В каюті.

Рей знайшов віскі, а Еббі — ковдру, і одразу лягла на маленький тапчан. Мітч стояв на палубі й милувався своїм новим судном. Коли Джордж із Ебанксом зтягли пліт на борт, він мовив.

— Забираймося звідсіля. Ми можемо рушати просто зараз?

— Як скажете, — відчеканив Джордж.

Мітч дивився на вогні й прощався з берегом. А тоді пішов до каюти й налив собі в чашку віскі.

Тарранс лежав одягнений поперек ліжка й спав. Від останнього дзвінка він і не поворухнувся — всі шість годин залишався тут.

Задзвонив телефон. Після чотирьох гудків він зняв слухавку.

— Алло, — повільно прохрипів він.

— Вейне, хлопчику. Я тебе розбудила?

— Еге ж.

— Можете забрати документи. Кімната 39, мотель «Сі Галл Рест» на дев'яносто восьмій автостраді в Панама-Сіті-Біч. Є там адміністратор на ім'я Енді, він вас впустить. Тільки обережно з паперами. Наш друг усе там як слід порозкладав і підписав, а ще є шістнадцять годин відеозапису. Тож насолоджуйся.

— У мене є запитання, — відповів Тарранс.

— Звичайно ж, великий хлопчику. Питай все, що хочеш.

— Де він знайшов тебе? Без тебе в нього нічого би не вийшло.

— Ой, дякую тобі, Вейне. Він мене знайшов у Мемфісі. Ми подружилися, а ще він мені дав купу грошей.

— Скільки?

— А хіба ж це так важливо, Вейне? Мені тепер ніколи не доведеться працювати. Все, я маю йти, хлопчику. Оце розвага була!

— Де він?

— Саме зараз, поки ми з тобою розмовляємо, він сидить у літаку й летить до Південної Америки. Але прошу, не витрачайте марно часу на його пошуки. Вейне, хлопчику, я тебе люблю, але ж ти його навіть у Мемфісі не зміг зловити. Бувай.

Вона відключилася.

Світанок. Неділя. Під ясным небом сорокафутова яхта під снапнутими вітрилами мчала на південь. У капітанській каюті солодко спала Еббі. На кушетці забувся в алкогольній комі Рей. Десь на нижній палубі відпочивав і Ебанкс.

Мітч пив холодну каву нагорі й слухав Джорджа, який ознайомлював його з азами ходіння під вітрилом. Джорджеві було вже далеко за п'ятдесят, довге сиве волосся вибілене сонцем, засмага навіки в'їлася в шкіру. Невисокий, жиливий, він чимось нагадував Ебанкаса. Він був родом з Австралії, та двадцять вісім років тому після найбільшого в історії країни пограбування банку, він її залишив. Вони з поплічником поділили порівну одинадцять мільйонів сріблом готівкою, і далі шляхи їхні розійшлися. Він чув, того вже й на світі немає.

Насправді його звали не Джордж, та за двадцять років до цього імені так звик, що вже й забув справжнє. Наприкінці шістдесятих він відкрив для себе Карибське море з його тисячами маленьких островів, де жили нехитрі люди, що розмовляли англійською, і тоді вирішив, що це і буде його дім. Гроші він поклав у банки на Багамах, в Белізі, в Панамі, та звісно, на Великому Каймані. Він звів будинок на безлюдному узбережжі Малого Каймана і останні двадцять років займався тим, що плавав по всіх Карибах на своїй тридцятифутовій шхуні. Все літо й частину осені він не відпливав далеко від домівки. А от із жовтня по червень буквально жив на судні й мандрував від

острова до острова. Він уже побував на трьохстах острівцях Карибського басейну. А якось навіть два роки не покидав Багами.

— Тут цих островів тисячі, — розповідав він. — Якщо не сидітимеш на одному місці, вони вас ніколи не знайдуть.

— А тебе й досі розшукують? — поцікавився Мітч.

— Я не знаю. Ти ж знаєш: я не можу їм подзвонити й розпитати. Хоча... я в цьому сумніваюся.

— А де буде найбезпечніше переховуватися?

— На цьому судні. Це прекрасна невеличка яхта-шхуна, і коли ви навчитеся з нею справлятися, вона стане вашим домом. Знайди собі де-небудь невеликий острівець — чи Малий Кайман, чи Брак — вони обидва мало заселені — і побудуй там будинок. Зроби те саме, що і я. Ви більшість часу проводьте на борту судна.

— А коли ти перестанеш хвилюватися про те, що тебе можуть знайти?

— Я про те й до сьогодні думаю. Але вже не хвилююся. Скільки тобі вдалося вивезти?

— Вісім мільйонів, — відповів Мітч.

— Чудово. Гроші в тебе є, тепер роби, що сам захочеш, тож забудь про них. До кінця життя просто плавай, відвідуй острови. Ти ж розумієш, буває в житті й набагато гірше.

Чотири дні шхуна прямувала до Куби, а тоді її оминула й повернула до Ямайки. Вони придивлялися до дій Джорджа і слухали його уроки. Той двадцять років водив вітрильники по Карибському морю і був людиною дуже обізнаною й терплячою. Рей як лінгвіст уважно слухав і запам'ятовував слова, такі як спінакер, щогла, ніс, корма, за кормою, румпель, лебідки для фалів, щоглове кріплення, ванти, штормові леєри, пілерси, листові лебідки, дугові релінги, комінгси, трапець, натяг шкота, генуезький стаксель, грот, клівер, полотно

утлегар, стаксель шкот, кулачкові кріплення, відтягнення гіка. Джордж навчав, як виконувати кренгування, як лавірувати, іти в бейдевінд, прокладати курс, переміщати баласт, орієнтуватися. Рей вивчав терміни, Мітч набував навичок.

Еббі майже не виходила з каюти, усміхалася лише для годиться. Життя на плаву їй було не до душі. Вона сумувала за своїм будинком і переживала, що тепер з ним буде. Може, містер Райс хоч колись попідстригає траву та споле бур'яни? Їй так не вистачало тінистих вуличок, акуратних газонів, дітей на велосипедах. Все думала про їхнього собаку, сподівалася, що містер Райт його забере до себе. Вона переживала за своїх батьків — чи вони в безпеці, чи їм страшно. І коли вона тепер зможе їх побачити? Може, мине багато років; але якщо вони в безпеці, то вона потерпить.

І про теперішнє вона теж не могла не думати. А майбутнє залишалося невизначеним.

Наступного дня свого нового життя вона взялася писати листи. Це були листи до батьків, до Кей Квін, до містера Райса, до нових приятельок. Еббі знала, що ніколи не зможе ті листи відправити, та їй ставало легше, коли викладала свої думки на папері.

Мітч з обережністю спостерігав за нею, але не втручався. Та й що він міг сказати? Може, за кілька днів вони все-таки поговорять

Під вечір четвертого дня, у середу, на горизонті виник Великий Кайман. Поволі оминувши його по колу, судно стало на якір за милю від берега. Зайшло сонце, і Баррі Ебанкс попрощався з ними. Мак-Діри йому щиро подякували. До берега він дістався на гумовому плоті. Він мав причалити подальше від Бодентауна, у третій секції свого клубу, а тоді зателефонувати комусь із капітанів, щоб забрали його на човні. Так він буде впевнений, що все гаразд. Та Ебанкс не очікував ніяких проблем.

Резиденція Джорджа на Малому Каймані складалася з головного невеликого дерев'яного будинку, пофарбованого в білий колір, і двох менших прибудов. Зведені вони були далі від берега, найближчого не було видно навіть з маленької затоки. У найменшому будиночку мешкала жінка з місцевих, вона й вела господарство. Звали її Фей. Мак-Діри спинилися в головній будівлі і намагалися звикнути до нового життя. Рей, який лише нещодавно опинився на волі, годинами ходив по берегу, старався більше часу залишатися на самоті. Відчуття ейфорії він намагався не показувати. Вони щодня сідали у човен із Джорджем і, смакуючи віскі, плавали від острова до острова. Зазвичай поверталися напідпитку.

Еббі перші дні проводила в кімнаті нагорі, з вікнами, з яких виднілася затока. Знову писала листи, взялася за щоденник. Спала сама в ліжку.

Двічі на тиждень Фей сідала за кермо буса «фольксваген» і їздила в місто по їжу та кореспонденцію. Раз вона повернулася з невеликим пакунком від Баррі Ебанка. Джордж передав його Мітчю. В середині лежала бандероль, яку переслала для Ебанка Доріс Грінвуд із Маямі. Мітч розірвав пухкий великий конверт. В ньому він виявив три газети — дві з Атланти, одну — з Маямі.

Заголовки на перших сторінках повідали про масові висунення звинувачень проти працівників юридичної фірми Бендіні в Мемфісі. Звинувачено п'ятдесят одного співробітника фірми, а ще — тридцять одного представника кримінального клану Моролто з Чикаго. Генеральний прокурор в інтерв'ю обіцяв, що попереду буде ще не одне порушення кримінальної справи. З дозволу директора ФБР Ф. Дентона Войлеса наводилися його слова про те, що організованій злочинності Америки було завдано потужного удару. І це було суворе попередження (продовження цитати) для всіх порядних

юристів і бізнесменів, які борються зі спокусою заробляти на брудних грошах.

Згорнувши газети, Мітч вирушив на довгу прогулянку на пляж. Під рядом пальм він присів у тінь. В газеті з Атланти надрукували повний список юристів фірми Бендіні, яким було висунуто звинувачення. Мітч окинув поглядом кожне прізвище і не відчував ніякої радості. Йому майже стало жаль Натана Лока. Майже. І Воллі Хадсона, Кендала Махана, Джека Олдрича і, нарешті, Ламара Квіна. Перед очима наче стояли їхні обличчя. Він знав їхніх дружин, їхніх дітей. Мітч не зводив погляду з виблискуючого зеленими діамантами моря та думав про Ламара і Кей Квінів. Він їх і любив, і водночас ненавидів. Це вони допомагали спокусити його фірмою, і не були вони зовсім невинними. А ще вони були його товаришами. Шкода! Може, Ламару доведеться відсидіти всього декілька років, а тоді вийде на волю? А Кей і діти все це якось переживуть? Можливо.

— Я кохаю тебе, Мітччу, — позаду стояла Еббі. В руках тримала кухоль і дві чашки.

Він усміхнувся до дружини і припросив жестом, щоб сідала поруч, на піску.

— Що в кухлі?

— Ромовий пунш. Це Фей для нас із тобою приготувала.

— Міцний?

Вона всілася поруч.

— Там майже сам ром. Я Фей сказала, що нам треба напитися, тож вона згодилася.

Він її міцно пригорнув, у другій руці тримав чашку. Відсьорбнув. Обоє дивилися на море, на рибальський човник, який підхопили іскристі хвилі.

— Ти боїшся, Мітччу?

— Я нажаханий.

— Я теж. Це ж божевілля.

— Та нам все вдалося, Еббі. Ми живі. Ми в безпеці. Ми всі разом.

— А що буде завтра? Післязавтра?

— Не знаю, Еббі. Ти ж розумієш, все могло бути й гірше. В тих газетах у списку обвинувачених могло бути й моє прізвище. Ми могли вже бути мертвими. Бувають і гірші речі, ніж ходити під вітрилом у Карибському морі, маючи на банківському рахунку вісім мільйонів доларів.

— Як ти гадаєш, мої батьки в безпеці?

— Думаю, так. Навіщо вони Моролто? З ними все гаразд, Еббі.

Вона знову наповнила чашки пуншем, поцілувала Мітча в щоку.

— Я оговтаюся, Мітчу. Якщо ми з тобою разом, то з усім впораюся.

— Еббі, — повільно заговорив Мітч, не зводячи погляду з моря, — я повинен де в чому зізнатися.

— Слухаю уважно.

— По правді, мені ніколи не хотілося бути юристом.

— Та ну?

— Саме так. Я плекав таємну мрію стати моряком.

— Справді? А ти коли-небудь займався коханням на пляжі?

Якусь мить Мітч обмірковував відповідь.

— Гм-м, ні.

— Ну тоді, моряче, допивай до дна. І подумаймо про дитину.

Літературно-художнє видання

Грішем Джон

ФІРМА

роман

Головний редактор *В. Александров*

Відповідальний редактор *О. Донічева*

ТОВ «Видавнича група КМ-БУКС»
04060, Київ, вул. Олега Ольжича, 27/22, офіс 3
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 5006 від 06.11.2015

info@kmbooks.com.ua
www.kmbooks.com.ua

Замовляйте наші книжки в інтернет-магазинах:
www.kmbooks.com.ua +380 (44) 228 78 24
www.bukva.ua +380 (44) 359 0 369

З питань гуртових закупівель звертайтеся:
у Києві: +380 (44) 237 70 25
у Львові: +380 (32) 245 01 71, +380 (67) 370 77 90

Повний асортимент наших книжок представлений у книгарнях
української національної мережі «Буква»
www.bukva.ua +380 (44) 237 70 24

Центральний магазин «Буква»:
м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 3-Б
+380 (44) 279-64-38

Формат 84x108/32
Умов. друк. арк. 27,72. Обл.-вид. арк. 21,6
Замовлення 17-523.

Віддруковано на ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»,
09117, м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса, 4

Бестселер №1 за версією *The New York Times*

Погодившись працювати в юридичній фірмі «Бендіні, Ламберт і Лок» у Мемфісі, Мітч Мак-Дір не сумнівався: він та його вродлива дружина Еббі на правильному шляху. Фірма орендувала для молодого юриста BMW, виплатила його кредит на навчання, організувала вигідну позику, найняла для подружжя дизайнера.

Та Мітчу слід було не забувати те, що вже засвоїв його брат Рей, який відбуває п'ятнадцятирічний термін у в'язниці в Теннессі: за все доведеться платити. До фірми уважно придивляється ФБР і теж робить Мак-Діру пропозицію про співпрацю. Тепер він опиняється поміж двох вогнів — і мусить зробити вибір, якщо хоче вижити.

«Динаміт!»

— *заголовок у Advance Reviews*

«Заполоняє читача... особлива цінність роману в тому, що він надовго втримує інтригу»

— *The Washington Post Book World*

«Неймовірні події, що відбуваються в шаленому темпі, — таємні зустрічі, досвітні прогулянки, небезпечне переслідування... підводять нас до гарного іронічного кінця»

— *Los Angeles Times*

ISBN 978-617-7498-87-1

9 786177 498871